

НАРОДНИ ПЕСНИ ОТ РОДОПСКИЯ КРАЙ

Съставили

Николай Кауфман и Тодор Тодоров

ИЗДАТЕЛСТВО НА БЪЛГАРСКАТА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ

София 1970

Отговорен редактор ЕЛЕНА СТОИН

УВОД

Изследването на родопския музикален фолклор започва от последното десетилетие на миналия век и продължава до наше време. Пръв обхожда редица села от Асеновградско и Смолянско видният композитор и фолклорист Ангел Букорещлиев, който записва няколко стотици родопски песни. По-късно в Родопите записват народни песни с мелодиите им Васил Стоин и Райна Кацарова. Като резултат от работата на тримата известни български фолклористи излиза сборник с родопски народни песни — СБНУ, кн. XXXIX, 1934 г., — който съдържа 461 песни, записани от А. Букорещлиев, 700, записани от В. Стоин, и 91 от Р. Кацарова. Сборникът обхваща народни песни от почти всички краища на Родопите, като най-обилно е застъпен Смолянският край.

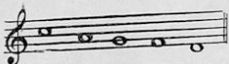
Песните на А. Букорещлиев са придружени от кратка уводна студия „Кратка характеристика на среднородопските песни“, в която авторът излага мислите си относно характера на записаните от него песни, техните музикални белези, маниер на изпълнение и пр. Това е първото музиковедско изследване на родопския песенен фолклор. По-късно (1938 г.) е публикуван докладът на Р. Кацарова „Два отличителни белега на родопските помашки напеви“, четен пред IV Конгрес на славянските географи и етнографи в София.

След тези публикации известно време не се появяват сборки и изследвания, свързани с родопския музикален фолклор. Събираческата и изследователска дейност се засилва от 1953 г., когато Институтът за музика при БАН включва Родопите в комплексните си и индивидуални изследвания. Записват се няколко хиляди народни песни и инструментални мелодии. За разлика от старите записи новите се документират на магнитофонни ленти, а част от тях са записани фонографно. Появяват се изследванията на Иван Качулев „Народните инструменти и инструменталната музика на българите мохамедани в Родопите“ (Изв. ИМ БАН, кн. VIII, 1962), на Николай Кауфман „Народните песни от Смолянско и Маданско“ (Изв. ИМ БАН, кн. VII, 1961), „Песните на българите мохамедани“ (Изв. ИМ БАН, кн. VIII, 1962), „Обредните песни на българите мохамедани“ (Изв. ИМ БАН, кн. IX, 1963), „Песните на байрамско хсро, изпълнявани от българите мохамедани“ (Изв. ЕИМ БАН, кн. VI, 1963), на Тодор Тодоров „Песенните варианти в Родопите“ и „Някои мелодически особености на родопската народна песен“ (Изв. ИМ БАН, кн. VIII, 1962).

Настоящият сборник идва да попълни една голяма празнина. Публикуваният през 1934 г. сборник е библиографска рядкост, а родопските народни песни са необходими както за научно-изследователска работа, така и за нашата художествена самодейност, на композитори за творческата им работа, на студенти от Консерваторията и т. н. Поместените в него песни представляват най-хубавото от родопския песенен фолклор, подбрано от няколко хиляди песни. Записани по механичен начин и нотирани от фонограма, те дават пълна представа за родопската песен в цялост — ладова структура, орнаментика, ритмически и метрически особености.

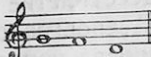
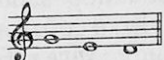
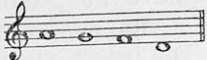
По характер на мелодиката си среднородопската песен чувствително се отличава както от двугласа в Югозападна България, така и от мелодиката на песните в обширната Тракийска област. Отличието можем да търсим на базата на някои структурни и интонационни особености, характерни за родопската песен, върху които са дали отражение и такива предпоставки като характера на бита, общия духовен облик на родопското население, темперамент, естетически възгледи. Анализирането и систематизирането на всички тези показатели се оказва непосилно трудна задача за един изследовател, но за нас е достатъчно да се спрем на резултата от взаимодействието им, изкристализирал във видимите музикално-формални белези — лад, метрика, ритмика, мелодически стереотипи и т. н.

Един от характерните белези на родопската народна песен е пентатоничната ѝ основа. Пентатониката в Родопите се среща почти изключително в миньорната си разновидност от

типа (вж. № 438, 644, 659, 715 и др.), без подтонично развитие или

в същия звукоред с подтонично развитие (вж. № 177, 195, 546, 605 и др.). За отбелязване е, че пълната пентатоника, с октавово повторение на тониката, в Родопите не се среща, въпреки че по-развитите звукореди тук се наблюдават много повече в сравнение с другите песенни области. В сборника е намерила място само една такава песен, № 199, която може да се смята за изключение и при която пентатоничната редица е нарушена от вмъкването на VI степен от диатониката.

Нещо, което наблюдаваме и в песните на другите фолклорни области и което е характерно и за Родопите, са непълните звукореди — диатонични или пентатонични, в обем на кварта и квинта. В пентатоничните поредици непълните звукореди намираме в следните видове:

, вж. № 518, 1390 , вж. № 523, и , вж. № 131.

Мажорната пентатоника се среща рядко в Родопите. Примери от нея намираме и в сборника. Засега не ни е известна песен в пълнен мажорен пентатоничен звукоред. От непълните пентатонични звукореди в сборника са поместени следните разновидности:

, вж. № 686, , вж. № 1594, или с подтонично развитие

, вж. № 1559.

Независимо от това, че пентатоничните тежнения са най-характерната особеност на родопската песен, нашата статистическа справка установява, че пентатоничните мелодии в същност не са преобладаващият брой в сравнение с диатоничните. Дори тези песни, в които не се срещат тонове от диатониката, са сравнително малко, нещо, което може да се види в изводите в края на сборника (в показалеца „Класификация по ладови особености и тонов обем“). Пентатониката обаче е наложила свои характерни мелодически особености и върху много диатонични песни. Впечатлението за пентатонично звучене се получава от вмъкването на кратки мелодически стереотипи с подчертан пентатоничен характер. Тези мелодически фигури обикновено имат функция на своеобразен орнамент, тъй като тяхното появяване в мелодията не винаги е закономерно и задължително. Появата на някои от тях е резултат на повишена емоционалност. Дали тези стереотипи са наследство от време, когато пентатониката е господствувала в родопските песни, все още не може да се установи. Очевидно е, че родопският певец има подчертана склонност към пентатоничните интонации, поради което намираме тези стереотипи и в безспорно диатонични песни. Такъв един стереотипен мелодически ход е слизащата септима — характерен мелодически ход, който намираме фигуриран с различна мелодическа орнаментация,

но в стилизиран вид, обикновено очертава мелодическата линия

Пентатоничен произход имат и акордообразните мелодически последования, така характерни за родопската песен.

В каденците пентатоничният характер намира израз в подчертаването на мелодическия ход IV—III—I степен (в диатоничния звукоред), вж. № 14, 47 и др.

Стиловото единство, което характеризира родопската песен, идва от голямата близост, която се наблюдава по отношение на метриката и ритмиката, структурата на мелодията, структурата на стиха, и от ладовото еднообразие. Всички показатели сочат едно старо, запазено от силни външни влияния народно музикално изкуство.

Около две трети от песните са безмензурни. По-голямата част от останалите са в такт 2/4 (предимно хороводни). Малък брой са в неравноделни тактове — 5/8, 9/8, 7/8. Намираме и песни в смесени тактове, но те са твърде малко. Вижда се, че метрическото разнообразие не е типично за песните от Родопския край.

Музикалният период в родопските песни най-често е съставен от две музикални изречения, като на всяко изречение се пее по един стих от текста (двуредична структура). По-рядко се срещат триредични, четириредични и по изключение петредични строфи.

Преобладава осмосричният стих 5+3 или 3+5. По-рядко се срещат десетосрични, седмосрични и други стихови редици, и то главно в Западните Родопи, където се наблюдава влияние на народната песен от Пиринския край.

Населението от изследвания район на планината е съхранило до наши дни старинни песни от най-различни жанрове. Тук, за разлика от други области, намираме твърде развит седенкарският жанр. От поместените 1653 песни седенкарски са 1231. Голяма част от тях (повече от половината) са любовни. Песните на трапеза са сравнително малко. Освен това в Родопите твърде често става смесване на тези два вида. Седенкарските се изпълняват и на трапеза, а тези на трапеза се пеят и на седянка и при други случаи. Напоследък на седянка се изпълняват и някои от хороводните песни. Прави впечатление извънредно малкият брой жетварски песни — само 14. Това се обяснява с характера на поминъка в Родопския край, който не е земеделски район. За това пък песните, свързани с овчарството, са в голямо изобилие. Песните, съпровождащи народни обичаи, по време на изследването бяха почти забравени. От тях все още се пееха някои сватбарски и песните на байрамска игра. Хороводните рядко се изпълняват на хоро поради отпадането му от народния бит, но все още са добре запазени в съзнанието на изпълнителите.

Песните, поместени в сборника, са записани от млади и възрастни изпълнители. Изследвани са равностойно и българомохамеданските, и християнските селища, но по-голямата част са записани от българи мохамедани. У тях певческата традиция е по-добре запазена, пеят с голяма любов старите си песни. Живели по-примитивен живот, българите мохамедани са съхранили повече елементи на старинния български език, запазили са стари реликви — песни от времето преди помохамеданчването. Те и до днес пеят типични стари български сватбарски песни, като „Ела се вие, превива“, песни за даровете, при плетенето на невестата и пр. Начинът на изпълнението им по време на сватбата и различните случаи, при които се пеят, напълно съвпадат със сватбения обичай у българите християни.

Разгледани откъм музикално-формалната им страна, в песните на българите мохамедани не се забелязват различия в сравнение с фолклора на българите християни, които да подказват за наличие на две разнородни музикални култури. Обратно, запазените у тях по-старинни български музикални и езикови форми говорят, че българите християни и мохамедани са население от една етническа общност, население, дедите на което имат общо народностно минало.

За да се избегне излишно повторение, някои близки текстови варианти не са поместени. Публикуват се само мелодиите, тъй като различията при тях са по-съществени. Отпадналите текстове се съхраняват във фолклорния архив на ИМ — БАН.

Селищата са обозначени с имената и районите, към които принадлежат, съобразно назоваването им и районирането им по време на записването. Някои лични имена на певците са предадени така, както те са ги съобщили на записвачите — фонетично.

Мелодиите са приведени към основен (финален) тон d^1 , за да се получи по-голяма прегледност и удобство при съпоставяне, анализиране и пр. Истинската тонова височина на финалния тон е обозначена в края на музикалната строфа чрез черна нота. Обозначенията вдясно над нотния текст са архивни показатели, съответно номер на лентата, страна и пореден номер на песента в съответната страна на лентата.

В сборника липсват песни от родопските селища на Велинградско, от Западните Родопи, с. Неделино, Маданско, и заобикалящите го махали, където пеят двугласни песни, както и песни от Източните Родопи (Ивайловградско), където тракийският стил доминира. Съставителите считат, че песенният фолклор от тези места притежава белези, които го отличават значително от фолклора на Средните родопи, и едно смесване би нарушило стила на песенния материал в сборника.

По време на записването много песни бяха загубили своята първоначална функционална принадлежност. Все още напълно жива беше традицията да се правят седенки. На седянката не изпълняваха само седенкарски песни, а пееха от почти всички останали жанрове и най-вече хороводни и песни на трапеза. Поради това в раздела за седенкарски песни са включени и някои песни от други жанрове. Така по-вярно е отразено съдържанието на съвременния седенкарски песенен цикъл, а, от друга страна, са събрани текстови варианти, които иначе биха се пръснали.

Николай Кауфман,
кандидат на изкуствознанието,
и Тодор Тодоров

МИТОЛОГИЧНИ И РЕЛИГИОЗНИ

1. Стоян и юда пиринска

$\text{♩} = 176$ 3 П 10

— Да зна- еш, май- чо, да зна- еш ка- ква сѣм

мо- ма за- га- лил на ви- со- ка- на пла-

ни- но — на ли- ци бе- ла, чер- но- ка

1 2 3 4

— Да знаеш, майчо, да знаеш
 каква сѣм мома загалил
 на високана планино —
 на лицы бела, чернока,
 на снажка къонка, висока,
 в диньон ми пу триж духода,
 пу три ми китки дуниса,
 пу три червени ебълки.
 — Питай я, сино, питай я
 кутра чийнска й дощира.
 — Питай я, майчо, питай я,
 ала все на смех казува:
 йеднож са кажи ут изник,
 другож са кажи ут заник,
 третиж са кажи, мале ле,
 „кехайова сам дощира“.
 — Сино льо, а мой сино льо,

то ни е мома хубава,
 най си е юда пиринска.
 Йела, ще да ти събера
 ут девикъ гори гороцвет,
 ут три градини сух пелин,
 да ти ги майка съшии
 фаф моренуну пояси.
 Тугава Стуйен отиде
 на високана планина,
 тогава юда излѣла
 и на Стуйена думаша:
 — Фърли, Стуйене, пояса,
 тогава жа та наближа.
 Стуйен си пояс не форли.
 Юда са люто разлюти,
 разлюти още разфуче,
 ъли сас корен крѣкяши.

Пял. Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лѣка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

2

107 I 72

$\text{♩} = 138$

— Да зна - иш, май - чо,

да зна - иш ка - ква съм

мо - ма за - га - лил

Пяла Миика Суркова, 20 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

3

Rubato $\text{♩} = 56$

— Май - ле ле, ста - ра май - чин - ко,

у - тѣ - ре ма ран - ко раз - бу - ди

у - тѣ - ре ма ран - ко раз - бу - ди

— Майле ле, стара майчинко,
утре ма ранко разбуди,
че щам да идам, да идам
на върх висока планина.
Видѣл съм мома хубава,
да ида да я залюбя.
— Сино лѣо, мои сино лѣо,
то ѣ не е мома хубава, /2
ам си е юда пиринска.

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

Rubato $\text{♩} = 114$ 73 II 8

— Май - чин - ко, ста - ра май - чин - ко, ю - тре ма ран - ко раз - бу - ди

Пяла Руска Иванова Бухова, 37 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

5. Юда иска тревнина от овчар

$\text{♩} = 80$ 2 I 15

— Бре И - ва - не, бре чу - ба - не, си - га ста - на три го - ди - ни

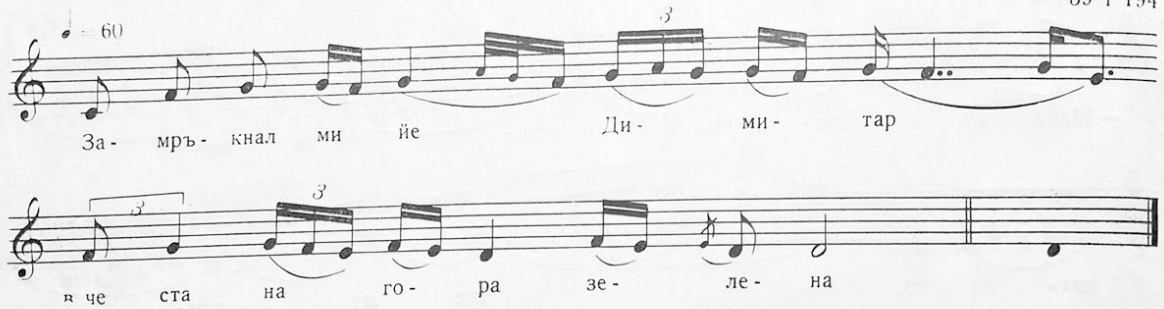
— Бре Иване, бре чубане,
сига стана три години, /2
три години и полвина, /2
откак пасеш планинона, /
планинона, равнинона, /2
не си плащал, не си вращал, /2
дойде време да я плащаш. /2

— Стой, пучекай, силна юдо, /2
да изпратъм ратаине /2
да дунесат отключене, /2
да ютворим шерен сандок, /2
да извадим алтонене, /2
да ти платем планинона, /2
планинона, равнинона.

Пял Христо Атанасов Хаджикостов, 45 г., гр. Девин, преселен от с. Райково, Смолянско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

6. Орисници

39 I 194

Замръкнал ми йе Димитар
в честана гора зелена
с негово булче Тодора.
Тодора рожба привило,
привило и родила я,
малона мъжко дѐтенце.
Димитар си са чудеше:
— Боже ле, мили господьо,
отде ще оган да зема?
В горана горат три огне,
при огне стоят три жени,
три жени, до три назлѐни.
Първа му повой плятеше,
втора му шапка нижеше,
трета му пляна шиеше

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

7. Прочула се люта змийка

249 II 21

Причула са е лютана змийка,
лютана змийка в гора зелена.
Дено ми мине, дървету троши,
дено ми диша, камене кръти.
Ката година по курбанъ зима,
сая година курбанъ поиска,
курбанъ поиска царска дъщеря,
царска дъщеря, мома Еленка.

Пял Манол Стоев Дангалов, 62 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

8. Мома и змей

$\text{♩} = 66$ 107 I 113

Музикална нотация за песен "8. Мома и змей". Темпото е 66 удара на минута. Нотите са в един такт. Текстът е: Пу - сна - хъ ма - лъ - ка мо - ма и низ дъ - ве те - мъ - ни лъ - (ки).

Пуснах малка мома
низ дъве темни лъки,
низ гора зелена
за вода студена.
Надех са привадех —
ни мома дохуда,
ни вода дониса.
Търнах да е тръся,
че ми найдах мома,

че вода налива,
змия я излива,
пък са мома моли:
— Змийо, братче мое,
не изливайте ми
студенана вода,
че съм назлъм майци,
наزلъм на машеха.

Пяла Фериди Хамдиева Смерадска, 29 г., гр. Златоград.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

9. Техирян са е запалил

Rubato $\text{♩} = 132$ 72 II 35

Музикална нотация за песен "9. Техирян са е запалил". Темпото е 132 удара на минута, с пометка "Rubato". Нотите са в един такт. Текстът е: Те - хи - рен са е за - па - лил, Те - хи - рен и па - на - и - рен.

Техирян са е запалил,
Техирян и панаирян.
От четри страни огъня
не гледа дребно и едро,
не гледа млади и стари
ъм хи е открай фанало.
Единъ е Мехметъ останал
и той е торнал да бяга.

Че си го срошна лелька му :
 — Къде ще идеш, Мехмете?
 — Ще идам, лелько, ще идам
 да тръся село без гробъе.
 — Върни са, върни, Мехмете,
 то нема село без гробъе,
 да живеш бин сене години,
 пак щииш при мене да дойдиш.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

10

Rubato $\text{♩} = 104$ 75 II 12

Те - ки - 3 рян са
 е 3 за - па - лил, йо - тъ
 че - три стра - ни йо - гньо - ве

Пял Салих Асанов Сивков, 34 г., с. Арда, мах. Гоздевица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

11. Вградена невеста

$\text{♩} = 60$ 21 II 34

Тру - и - ца бра - тя гра - да гра - де -
 ха: де - не е гра - дьо - тъ на йе -
 сно съ - лъ - нце

Труица братя града градеха:
 дене е градът на йесно слънце,
 ноще са сипе на месечина.

Троица братя кавуль сториха:
 чияно либе най-рано дойде
 да ни донесе рана прогимка,

нега ще вградът във бела града.
 Секо си либе на либе каза,
 Недкино либе Недки не каза,
 ами й каза много рабута.
 Недка е била люта, по̀ргава,
 та си е Недка рано станала,
 та си е свършила много работа,
 че си отиде над бела града
 да си занесе рана прогимка.
 Га си е виде Недкино либе,
 с очи хи мига, с роки хи маха:
 — Назад са ворни, хубава Недке.
 Нехи са прави, че си хи маха —
 по-борже йела, хубава Недке.
 Та си побърза хубава Недка.
 Недкино либе сълзи зарони,
 пък си гу Недка тихо питаше:

— Защо ми плачеш, първичко либе?
 — Как да не плача, първичко либе,
 ага ми падна сребърян по̀рстен,
 сребърян по̀рстен у бела града.
 — Мълчи ми, мълчи, първичко либе,
 рипна ще Недка, извади гу ще.
 Рипнала Недка да си извади,
 да си извади сребърян по̀рстен.
 Недкини стрици, стрици, девери,
 каменъ по каменъ, дърво по дърво,
 та си вградиха хубава Недка.
 Недка си стрици тихо думаше:
 — Ой стрици, стрици, първи девери,
 зъградите ме от десна страна,
 дунисъйте ми малкана рожба,
 дунисъйте гу сутрин и вечер,
 да си гу храня с майчину мляко.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

12

Rubato $\text{♩} = 90$ 220 I 20

Тро - и - ца бра - те гъ - ра - да гра - ди - ха, де - нем я

гра - дет, но - щем са стюр - ва

Пял Салих Ахмедов Дъфков, 19 г., с. Сърница, Велинградско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

13

$\text{♩} = 108$ 16 II 39

Тру - и - ца бра - тя гра - да гра - дя - а,

де - нем я гра - дя, но - щем са - ва - ли

Пели Райфе Рамаданова Узунова, 13 г., и Кадрия Раифова Бекирчева, 10 г., с. Еньовче, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

14. Глас от гробищата

Rubato $\text{♩} = 132$ 251 II 33

Раз - пус - нал Та - ню саг - ма - лан

низ не - я прес - ни гро - бо - ве.

Разпуснал Таню сагмалан
 низ нея пресни гробове.
 Ясни са гласъе изнйсат
 из нея пресни гробища:
 — Деверо, Таню деверо,
 ожени ли са бацько ти,
 найдё ли лика-прилика,
 прилега ли й рубана,
 гльода ли дребни сираци?
 — Нивехчо, мила нивехчо,
 бацько ми си са ожени,
 найде си любе хубаво,
 и рубана й прилега,
 ала сираци ни гльода —
 наместо хлебец им дава
 сухи корици да ядат.

Пял Сивко Хр. Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

15

$\text{♩} = 76$ 248 I 11

Раз - пус - нал Сто - ян ста -

(х) - до - но

из прес - но гро - бье

нах - до - лу

Пял Сюлеман Мехмедов Горелов, 30 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato $\text{♩} = 46$ 71 | 26

Слав - чо си ста - до раз -
пу - снал край се - ло,
Слав - чо са
1. край гро - би - ща - та, из - чу = (ли)
гла - си

Славчо си стадо разпуснал
край село, край гробищата.
Славчо са гласи изчули,
Славчо са чудо зачутил
какви са тези гласове —
дали са мома отпева,
или са овен отблева?
Нито са мома отпева,
нито са овен отблева,
сама е Славчо снашица,
та си на Славчо викаше:

— Славчо ле, мильни деверо,
ожени ли са бацько ти,
найде ли моя прилика,
носи ли мое носене,
гльода ли дребни дѣчкове?
— Нивесчо мила и драга,
бацько са лани ожени,
найде си твоя прилика,
носи си твоято носене,
ам си сираци ни гльода,
та ходят голи и боси.

Пял Никола Щомов Щинков, 48 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари, 1956.

17. Млада невеста умряла

$\text{♩} = 152$ 16 || 54

Та чу - ли ли сте, не ли сте и но - во
ки - на е ста - на - ло

Та чули ли сте, не ли сте
ново кина е станало /2
Давудву, село големо: /2
млада невеста дошлала,
девет ѝе дѣня лежала,
на десетну ѝе умрела. /2
Жално им сала рукаха,
цело и село плачеа:

— Невесто млада-зелена,
кому оставяш, невесто,
твоята руба чарвена?
Мехметъ въз гробе, низ гробе,
невеста от гроб продума:
— Мижо бе, мижо Мехметъ,
найде ли ингя хубава,
има ли руба чарвена?

Пели Асие Кемилова Брахамова, 13 г., и Райме Шабанова Асанова, 11 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

18. Невеста девер оплаква

$\text{♩} = 60$ 36 II 31

Два ми са гъ-ла-са ви-
е-ха, на въ-ръ ви-со-ка пъ-
ла-а-ни-на

Два ми са гласа виеха,
на въръ висока планина —
дали бе овце в кошера,
йели йе моми на хоро ?
Нито йе овце в кошера,
нито йе моми на хоро,
ам беше млада невеста,
за деверче си плачеше:
— Стани ми стани, деверче.
— Как да си станем, невесто,
главона ми е паднала,
морна ми коса окапа,
та я са пилъце разнеле.

Пял Тахир Сюлманов Горелов, 54 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

19. Престани, майко, да плачеш

$\text{♩} = 72$ 35 I 134

Та чу-ли ли сте, не ли сте
ка-къ-во е но-
во ста-на-ло фа-въ

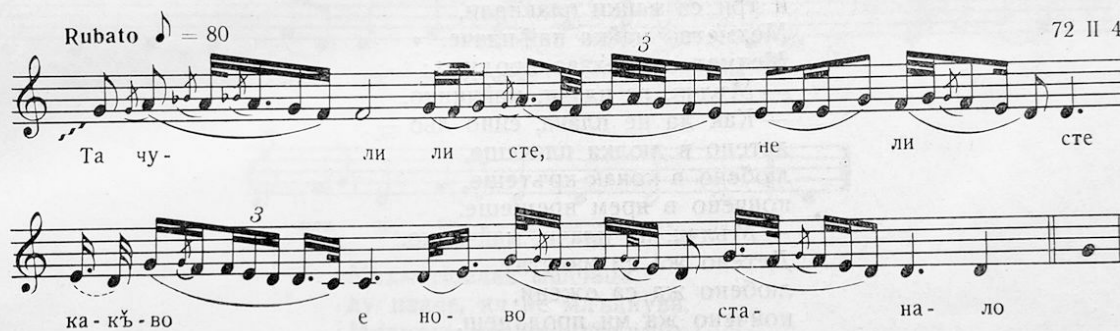
Ку - клен, се - ло го - ле - мо

Та чули сте, не ли сте
какво е ново станало
фав Куклен, село големо,
през големине попрелки?
Три ми са сватби станали,
три сай сияха пукнаха,
три са юнака удрили,
три са майчици плакнали,
плакнаха и арнисаха.
Хасанова майка ло плаче
на Хасановото мезарче,
дано хи Хасан продума.

Че си хи Хасан продума:
— Мълчи, не плачи, майчинко,
веке фав вода отанах,
веке ма вода однесе
от твойне бистри сълзици.
— Как да не плача, сино ле,
либе ти плаче в сараен,
конче ти врещи фъв даман.
— Мълчи, не плачи, майчинко,
любено са ще ужени,
кончено ма ще преболе.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал: Т. Тодоров, декември 1957.

20

Та чу - ли ли сте, не ли сте

ка - кѣ - во е но - во ста - на - ло

Пял Мехмед Асанов Майстор, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

21

Та чу - ли ли сте, не ли сте ка - кво

е но - во ста - на - ло

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

Музыкальный фрагмент, состоящий из трех нотных систем. Первая система начинается с темпа $\text{♩} \approx 60$ и содержит три группы нот, каждая из которых начинается с аккорда. Вторая система содержит две группы нот, каждая из которых начинается с аккорда. Третья система содержит две группы нот, каждая из которых начинается с аккорда. В конце третьей системы находится ключевая подпись $\text{D}^{\#}$.

Три са са пушки пукнали,
и три са мехзар станали,
и три са майки плакнали,
Мехметва майка най-плаче.
Мехмет от мехзар продума:
— Мълчи, не плачи, майчинко.
— Как да не плача, сино лъо —
детено в люлка плачеше,
любено в конак крътеше,
кончено в ярем врещеше.
— Мълчи, не плачи, майчинко.
Детено жа си изкутят,
любено жа са ожени,
кончено жа ми продадеш,
парине жа му вземете.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

23

♩ = 96

137 II 12

(и) Три - ста са пуш - ки пук - на - ли, и

три - ста ю - на - ка пад - на - ли

Триста са пушки пукнали,
триста юнака паднали, /2
триста са майки плаќнале,
Стоянована майчица
ней плаче и ней нарица :

— Стани ми, сине Стояне,
любе ти ходи в сараян,
дете ти плаче в люлькана,
стадо ти блее във дворън.
— Слушам та, майчу, слушам та,
ала не мога да стана —
снажка ми мърхъ фатила,
очи ми змийка изпила, /2
с коса ми гнездо увила.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман,
май 1957.

24

Мехметювана майчица
лу плаче, ич не млъкнуга.
Мехметъ ът зѐмя прѣдѹми:
— Стига лу плачи, майчице,
чи съм във дениз утѣнъл
ѣт твойне бистри сълзици.
— Как да не плача, сино ле —
конче ти врещи в потоне,
невеста плаче в адая.
Мехметъ ът земя прѣдѹми:
— Майчице, моя майчице,
утре е пазар нах Четак,
та ми кончено продайте,
невеста да са ѣжени —
нема ни любе в бужѣкѣн,
нема ни дребни дечкове.

Пѣли девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

25. Прокобен е сън сънила

— Майчинко, стара майчинко,
лоша сам сѡна санила /2
сѡбута срящу ниделя: /2
мотна бе река текнала /2
през наши равни двѡрови, /2
млада нивеста носяши — /2

с червенѣя прѣкрив прѣкрита, /2
сѣбел бяши гилбень завита, /2
сама си беши Марийка.
— Дѣщирѣо моя майчина,
момска са сѣна ни тѣчи /2
сабута сръощу ниделя.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

26. Не ходи, Мехмед, в Скеча

$\text{♩} = 100$

Та чу - ли ли сте, не ли сте

ки - на е но - во ста - на - ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало /2
във Мадан, село голямо?
Мехмед са сбира, търнува
нах Скеча, нах касабона,
пък си му любе не дава:
— Не иди, Мехмед, нах Скеча,
лоша съм съня сънила —
гулем ще къран да стане
във Скеча, във касабона.

— Ще идам, любе, ще идам
по-малко да казандисам,
Тайбинки да артардисам,
Тайбинки, ясни шалваре,
вър шалварине вършило,
Кешифу морна междьо,
вър междьона кичица.
Хасана морна междьо,
вър междьона пискюльче.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

27. Прокобният сън на Салих ага

Rubato $\text{♩} = 56$ 75 II 22

Са - лих а - га бе за - спей -

нал на ли - чен день - чок

Гъор - гъов - ден

Detailed description: The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a tempo marking 'Rubato' with a quarter note equal to 56. The melody is accompanied by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and lyrics. The third staff concludes the piece with a double bar line and a key signature change to one sharp.

Салих ага бе заспейнал
на личен деньчок Гъоргъовден,
че си бе видел във сѡна
пѡстра кучия да яха,
червена руба да кара.
Кайно си сѡне мислеше,
татарене си тропнаха,
със коне си допаднаха,
на дворене си влезаха,
Салих ага си хванаха,
голем му ферман казаха,
нахзатъ му рѡки вѡрзаха,
напреж му пѡтен казаха.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

28. Заспал, задремал свети Никола

$\text{♩} = 54-69$ 40 II 307

(и) За - спал, за - дре - мал све - ти Ни -

ко - ла в рав - но - но по - ле,

по - ле ши - ро - ко

Detailed description: The musical score is written on three staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a tempo marking '♩ = 54-69'. The melody is accompanied by a rhythmic pattern of eighth and sixteenth notes. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and lyrics. The third staff concludes the piece with a double bar line and a key signature change to one sharp.

Заспал, задремал свети Никола
в равноно поле, поле широко.
Кой са наима да го разбуди?

Наела са е света Неделя.
 Откърши листе от зелен явор,
 че го потопи в ледена чаша,
 ледена чаша ройноно вино.
 Хем го потопи, хем го поръска,
 хем го поръска, хем го възвика:
 — Стани ми, стани, свети Никола,
 от бога идам, здраве ти носам,
 че щим да вървим бързине коне —
 чиено конче най-напреж поде,
 той ще да гради черква, манастир.
 Надварил ми е свети Никола,
 той ще да гради черква, манастир,
 черква, манастир среде морето,
 черква, манастир свети Никола.

Пяла Добра Канева Мандова, 50 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

29. Скръбна Света неделя

$\text{♩} = 84$ 6 I 21

Триж о - гюх, май - чо, на вой - на,

триж о - гюх и триж до - хо - дах

Триж огюх, майчо, на война,
 триж огюх и триж доходах,
 най-после, майчо, га дойдох,
 минах приз гора зелена.
 Сряде горана имеше
 до йедна чорква сребарна,
 в чорквана златно сандоча,
 в сандоча руса дивойка,
 лицено хи бе прашливо,
 рацене хи са кървави.
 — Йе ни сом руса дивойка,
 ам си сам свита Ниделя —
 лицено ми е прашливо
 от твойни равни дворове, /2
 ранко в неделя метени;
 рацене ми са кървави
 от ния пусти касапи, /2
 ранко в ниделя коляни.

Пяла Мария Петрова Згуровска, 38 г., с. Триград, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

30. В гроба млада невеста

$\text{♩} = 92$ 3 II 2

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one sharp (F#), and a tempo marking of quarter note = 92. It contains a triplet of eighth notes followed by a half note, then a quarter note, and ends with a triplet of eighth notes. The second staff continues the melody with a triplet of eighth notes, a quarter note, a half note, and another triplet of eighth notes. The third staff starts with a first ending bracket over a quarter note, followed by a half note, a quarter note, and a triplet of eighth notes. The fourth staff begins with a first ending bracket over a quarter note, followed by a half note, a quarter note, and a triplet of eighth notes. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes.

А - на - ти - ма та, ма - ле ле,
 де - но ма ро - ди ка - ма - тан, та чи ма, май - чо,
 про - во - ди зад бар - чин - ка - на за во - да

— Анатима та, мале ле,
 дено ма роди каматан,
 та чи ма, майчо, проводи
 зад барчинкана за вода,
 та ма татари фанаха
 и мен татарча писаха
 на дене коне да паса,
 на ноше гробе да копам.
 Та копах, майчо, та копах,
 до девет гроба изкопах,
 га десетиян да копам,
 изкопах млада невеста,
 на рѳка пѳрстин носеше,
 пѳрстинен писмо пишеше:
 цяла неделя вогяна,
 у домѳ неотведена, /2
 на средѳ покѳ останала.
 Снийгнах се да я пѳлюбя,
 че се фаф зѳмя потопа.
 — Сино лѳо, а мой сино лѳо,
 това ѳ сѳстра ти Тодорка,
 цяла неделя вогяна,
 у дома неотведена, /2
 насредѳ покѳ останала.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лѳка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

ИСТОРИЧЕСКИ

31. Три синджира роби

$\text{♩} = 76$

137 I 13

Го-ри-це тем-на, зе-
ле-на, чеш-ми-це
ско-ро гъ-ра-де-на

Горице темна, зелена,
чешмице скоро градена,
я са на тебе вѣрувах,
пък тий ма в тебе фатиха,
в тебе ма ръзил сториха —
назадъ ми ръки вързаха,
напреж ми пътън казаха,
да бройъ деветъ години
и още деветъ месеца.
Броил бех, майчо, наброил
до три синжира ясире.
Първѣн бе синжир, майчице,
мънъхъ млади невести —
кога невести писнаха,
бѡре са с върше свиваха:
„Дечинки, наши дечинки,

ката вѣтирна къпани,
сая вѣтирна некъпани.“
Вторѣн бе синжир, майчице,
мънъхъ млади моминьки —
кога моминьки писнаха,
бѡре са с върше свиваха:
„Дворове, наши дворове,
ката вѣтирна метени,
сава вѣтирна шуштави.
Третѣн бе синжир, майчице,
мънъхъ млади юнаци —
кога юнаци писнаха,
бѡре са с върше свиваха:
„Пушки ле, пушки бойлие,
ката вѣтирна чистени,
сава вѣтирна рѣждави.“

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

$\text{♩} = 66$ 31 I 37

— У - сой - ко си - тна, зе - ле - на,
пъ - ро - ля - ть ка приз те - бѣ ми - на - хѣ - ме,
ти бя - ша си - тна, зе - ле - на

Усойко ситна, зелена,
пролять ка приз теб минахме,
ти беше ситна, зелена,
пък сига, ситна усойко,
защо си суха станала?
Дали та слана попари,
или та оганъ изгори?
— Юначе, луда делийо,
яз ку ми в село не ходям,

яз ку ми мѹми не галям —
вчера приз мене минаха
до три синжира робинки.
Ага робинки пейнеха,
та ми вѹршено вехнеше;
пък га ми жално плакнеха,
та ми дононо сохнеше.
Затва сѹм суха станала.

Пяла Шина_Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

33. От жалост гората окапала

Rubato $\text{♩} = 88$ 1 270 I 23

— Го - ро ле, го - ро зе - де - на,
за - що ми бър - же йо - ка - па

— Горо ле, горо зелена,
защо ми бърже йокапа —
дѹли та слана попари,
или на огън изгоре?
— Нито ма слана попари,
нито на огън изгорех.

Вчера ми вечер минаха
троица луди и млади,
руса девойка водеха,
от скут на скут я кутеха,
дребен шикер я ранеха.
Хайдуте кога рукнеха,

да се листено капеха;
 девойка гат се рукнеше,
 да се вършене свиваха.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
 и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

34

♩ = 112 139 II 51

— Го - ри - це тем - на,
 зе - ле - на, ти що
 си бал - но
 ви - де - ла

— Горице темна, зелена,
 ти що си бално видела,
 та си по дъно съхнала
 и си по върше вехнала —
 дели та слана опържи,

дели та огън изгоря?
 — Нито ма слана опържи,
 нито ма огън изгоря.
 Вчера през мене минаха
 до три ми чети есире.

Пям Мехмед Байрямов, 20 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

35

Rubato ♩ = 54 221 I 28

— Пла - ни - но, Ста - ра
 пла - ни - на,

— Планино, Стара планина,
ти бално не си видвала,
ти севдѣ не си тѣоглила.
— И бално си сѣм видвала,
и севдѣ си сѣм тѣоглила.
Вчера приз тува минаха
триста ми млади хайдутѣ
и три невести водеха.

Пял Теофик Раджеп Айвазѣи, 37 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

36

Гласове се слушат, мамо ма, гласове се слушат —
дали овни бляят, мамо ма, или моми пеят?
Нито овни бляят, сино мой, нито овни бляят,
нито моми пеят, сино мой, нито моми пеят,
а най си ми карат три синжѣра роби:
първи синжѣр карат все млади невести,
втори синжѣр карат все млади девѣйки,
трети синжѣр карат все най-отбор момѣци.

Пяла Шина Д. Симеонова, 40 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

37. Суха гора от клетви на роби

♩ = 88

5 II 3

Момица варви приз гора,
желно на гора рядеши:
—Горо льо, горо зелена,
сас твойна вода студена
ти бално ни си вигяла
и сивгъд ни си кьоглила.
—Мумице мари хубава,
и йе сам бално вигяла:

вчера приз мене минѡха
ду триста чѡрни татари,
триста рубинки вогяха,
сичкити мени кълнеха:
„Горо льо, горо, зелена,
дано ми суха изсѡхниш,
приз тебе дену минѡхми“.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

38

♩ = 60

72 I 16

—Горо льо китна, зелена,
що ти е врѣхче вехнало,
вехнало и повехнало —
дали та слана попари,
или та слънце изгоре?

—Стоене, лудо Стоене,
нито ма слана попари,
нито ма слънце изгоре —
вчера през мене минаха
троица турци атлие,

до три робиньки водеха,
плачеа и нареждаха:
„Мъри си мои дворове,
кой ще ви рано размита,
мъри си мои дечица,
кой ще ви реши косите!“

Пял Стефан Петров Кименов, 23 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

39. Руска татарска робиня

$\text{♩} = 126$ 2 II 23

Тил- лар са рю- ком при- ви- ка: — Си- чки
ста- вай- ти, бе- е- гай- ти,
- лу и- дат та- та- ри, та- та- ри

Тиллар са рюком привика:
— Сички ставайти, бегайти,
отдолу идат татари,
татари, черни манафи,
ни стари гльодат, ни млади —
старини с кони жа таптот,
младини сабя жа сакот.
Сички зачуха, бѣгаха,
Руска не чула да бега
от кльо̀то дѣка в ракини,
откъ̀ожко сребро на гла̀ва,
та а татари стигнаха,
стигнаха, та а фана̀ха:
— Фѳрли си, Руске, дѣкису,
ти щииш сас нази да илиш.
— Йез си декису ни фѳрлям.
Та я татари пойдѳха.
Варвиха, колко варвиха,
влезѳха в гѳра зилена.
Руска татарян думаше:
— Татари, чорни манафи,
заприти кони храняни
да си декису ѳставя.
Отпаса алян миндилчак,
та му и люлькя вѳрзала
между две кѳнѳки елици,

между вазвити борички,
Триж гу и Рускя люшна̀ла,
три му и песни изпела:
— Ню̀нни ми, ню̀нни, ма̀йжѳку,
машко гулѐмо да стане,
ага ми росни русица,
теб жа и стара майчица,
тебе жа си та нахрани;
ага ми огрей слончице,
теб жа и стара майчица,
тебе жа си ми загреи;
ага ми дуйни ветирѳѳк,
теб жа и стара майчица,
тебе жа си та залюлей.
Пак го и Руска люшна̀ла:
— Ню̀нни ми, ню̀нни, ма̀йжѳко,
машко големко да станиш
и ти уйка ти да трѳсиш.
Стана̀ха, та ми то̀рна̀ха.
Варвиха, колко варвиха,
влезѳха в поле широко,
вав зелено̀но ливади.
Пусна̀ха кони да пасѳ,
сьѳдна̀ха да ѳпочина̀т.
Сдели са, колко сдели са,
стана̀ха хѳ̀ро да правят.

Фана са Милуш най-напреж,
 фана и Рускя до него.
 Руска Милушу викаше:
 — Пульока рипкай, бре Милуш,
 та н ми застипай пѳлкаса,
 че би щим пуста руднина,
 руднина, бракя двамина.
 Пусна са Милуш от хѳро,
 та си Русица питаши:
 — Русице, руса робиньо,
 откъде жа сми роднина?
 — Роднина би щим, бре Милуш,
 роднина, бракя двамина;

йе имам братче акаип,
 на лице мясаш ти баща.
 Милуш Русица питаше:
 — Има ли нишен на него?
 — Има ми, има, бре Милуш,
 на лева нога шес пѳрста,
 на гѳся с огань упѳрян.
 Милуш Русица викаше:
 — Русице, руса робиньо,
 оти ми вчера ни каза,
 гя си детято устави?
 — Йе ти, бре Милуш, казувах,
 ам ти сас маньо казувах.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

40. Турчин робинче караше

$\text{♩} = 60$ 41 I 331

Ту- рчин ро- би- нѳ-
 че ка- ра-
 ше през на- я
 го- ра зе- ле- на

Турчин робинче караше
 през ная гора зелена.
 Робинче му са молеше:
 — Турчине, гиди турчине,
 я вазпри конче шарено,
 да свием клонче буково,
 да вържем люлка на дете,
 да си го люшна й запая: /2
 „Нани ми, нани, Даймянчо,
 кога росица пороси,
 тебе ще, синко, напои;
 когато вятър да духне,
 тебе ще, синко, да люшне.
 Голям ще, синко, да станеш,
 да търсиш майка робиня.“

Пяла Ана Георгиева Карапачова, 42 г., с. Бачково, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 112$

Ту- рчин през го- ра въ- рве- ше,
син- жир ро- бо- ве ка- ра- ше.
Най от- пред въ- рви То- до- рка

Пяла Стоянка Николова Керкелова, 25 г., с. Бачково,
Асеновградско, преселена от с. Наречен, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

42. Янка робиня караха

$\text{♩} = 104$

Ян- ка ро- би- ня ка- ра-
ха в лет- на- на го- ра- а зи- ле- на

Янка робиня караха
в летнана гора зилена.
Янка си гори думаша:
— Изсъхни, гори, извехни, /2
та стани сухи сухари, /2
майка за дърва да дойди, /2
дано ма майка отърве.

Пяла Руска Тодорова Герзилова, 27 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, мах. Гращица.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

43. Дервишин кара Руса робиня

106 II 50

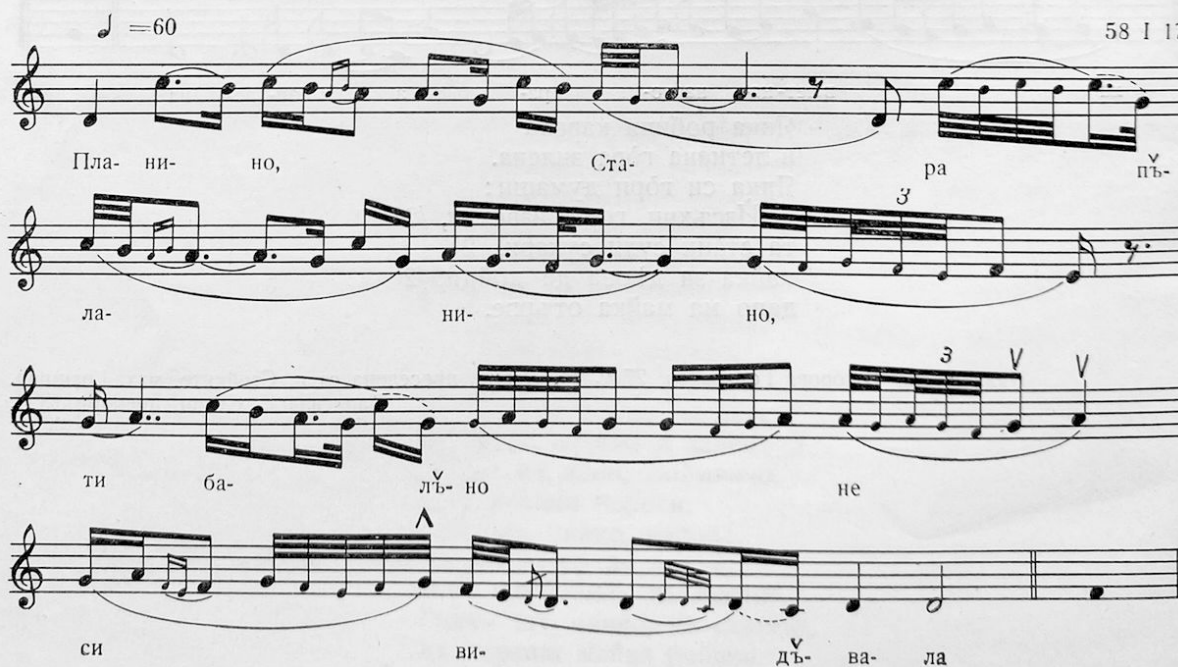
Кой ли пици в горана —
дали летно пилянце /2
или гургулишчица?
Нито лятно пилянце,
нито гургулишчица —
сама Руса фѣв гора,
дервишин я караше.
Очинки хи заштити
с червен конец купринен,
ръчинки хи вѣрзани
със юнашки ремѣци.
Руска си са молеше:
— Турчине, дервишине,
отгшийни ми очинки,

отвѣржи ми ръчинки,
д ида да са йомия
на белини Дунава.
Кога и Руса отишла
на белини Дунава,
не са Руса йомила,
ам са е Руса фѣрлила
фѣв белини Дунава
и на Дунав думаше:
— Дунаве ле, Дунаве,
носите ме, Дунаве,
на майчини дворове,
там ще майка излезе
Русица да посрещне.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

44. Три невести робини

58 I 17

— Планино, Стара планино,
ти бално не си видвала,
ти севдѣо не си теглила.

— Яз си съм бълно видвала,
 яз си съм севдъо теглила.
 Снощи през мене минаха
 до триста млади хайдути
 и три невясти водеха.
 Първана върви и плаче:
 „Детенце, мое детенце,
 сяка ми вечер със майка,
 тая ми вечер без майка.“
 Вторана върви и плаче:
 „Дворове, равни дворове,
 сяка ми сутрин метени,
 тая ми сутрин неметени.“
 Третана върви и плаче:
 „Любе ле, първо любе ле,
 сяка ми вечер със любе,
 тая ми вечер без любе.“

Пяла Надия Раджепова Янузова, 15 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

45. Турци хващат бял Димитър

$\text{♩} = 60$ 31 II 66

Ди- ми- три- це, м'ъ- ла- до бу- лъ- че,
 как за- бра- ви да за- т'ъ- во- риш
 от по- ле- но ши- м'ъ- ши- р'ъ по- рти

Димитрице, младо булче,
 как забрави да затвориш
 от полѐно шимшир порти,
 от бел Дунав пенжуркине,
 та влезаха триста турци,
 триста турци анадолци,
 та фатиха млад Димитър,
 фатиха го, вѐрзаха го —
 на рѝкине белекчене
 на ногине букаине.
 Водиха го в Анадола,
 в Анадола в занданине.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato ♩ = 40

248 I 19

Ди- ми- три- це, мла- да бул- ке, как за- бо- ри
да за- тво- риш от бел Ду- нав пен- жур- ки- не

Димитрице, млада булке,
как забори да затвориш
от бел Дунав пенжуркине, /2
та навлягла тьовна мѡгла,
тьовна мѡгла, ситна роса,
та попари белъ Димитър,

белъ Димитър, ран каранфил,
ран каранфил, стрѣк босилек.
Не е било тьовна мѡгла,
не е било ситна роса,
ам са били вѣрли турци.

Пял Христо Дичев Бъзлянков, 38 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

♩ = 108

2 II 34

Ди- ми- три- це, мла- да
бул- ко, как за- бо- ри
да й за- тво- риш

Димитрице, млада булко,
как забори да й затвориш /2
из бел Дунав пенджурини, /2

из морено шамшир порти,
та ми росна ситна роса,
та нароси бел Димитра,
бел Димитра руса коса,
руса коса, морна цоха,
Димитру му бой гюшеци,
бой гюшеци, чиф юргани.

Пяла Стефанка Апостолова Кисьова, 30 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

48

$\text{♩} = 54$ 37 II 90

Ди-ми-тър-ри-це,
мла-до бу-лче, ка-къ за-бра-
ви да за-твър-риш

Димитрице, младо булче,
как забрави да затвориш
на бял Дунав пенжурите,
та нахълта тъомна мъгла,
тъомна мъгла, ситна роса,
та нароси Димитрому,
Димитрому самур кюрци,
самур кюрци, чиф пицови.

Пяла Елена Димитрова Пънева, 20 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

49. Турци се канят на Добри

Rubato $\text{♩} = 142$ 250 II 7

Чул ли си, До-бри, илѐ не
си, чи ти са ка-нят, бре До-бри

Чул ли си, Добри, иль не си,
 чи ти са канят, бре Добри.
 турцине, ёнкеседжиене,
 жив ща та фатят, бре Добри.
 чеверме ща та изпекат,
 за мезе ща та изядат /2
 със ройно вино червено.

Пял Димитър Митрушев, 33 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари, 1955.

50. Я да се, Колю, потурчиш

Rubato $\text{♩} = 66$

270 II 19

— Бре Ко- лю, гра- ма- ти- че ле,
 е- ла са, Ко- лю, по- тур- чи

— Бре Колю, граматиче ле,
 ёла са, Колю потурчи,
 та ще по да та прилега
 турската рубя чървена,
 тънкана пушка на рамо,
 йоструно саби на кръшче.
 — Потурчи са ще, бре царю,
 ако ми, царю, прикупиш
 до тристотини свинета,

та да ги, царю, подпасам
 по изинжовски кършица,
 и да ги, царю, прекарам
 през Али пашова чаршия,
 и да ги, царю, подпладням
 под Султан Селим джамия.
 Тогаз му царян продума:
 — Да си си, Колю, българин,
 га ще ми искаш свинета.

Пял Тодор Георгиев Крушев, 75 г., с. Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

51

$\text{♩} \approx 88$

58 II 29

Е- да та, Ко- льо, при- ту- рчим,
 мла- до щеш ту- рче
 ста- неш

— Е да та, Кольо, притурчим,
младо щеш тѹрче да станеш,
бела ханѹмка да земиш.
— Йе ще са, царѹ, притурча,
йеко ми, царѹ, яризаш
Султанселимска джамия,
конакан със кадѹнине.
— Конакан, Кольо, харизвам,
пѹк ти ханѹмки не давам.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 49 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Годоров, февруари 1959.

52. Вярата не си предава

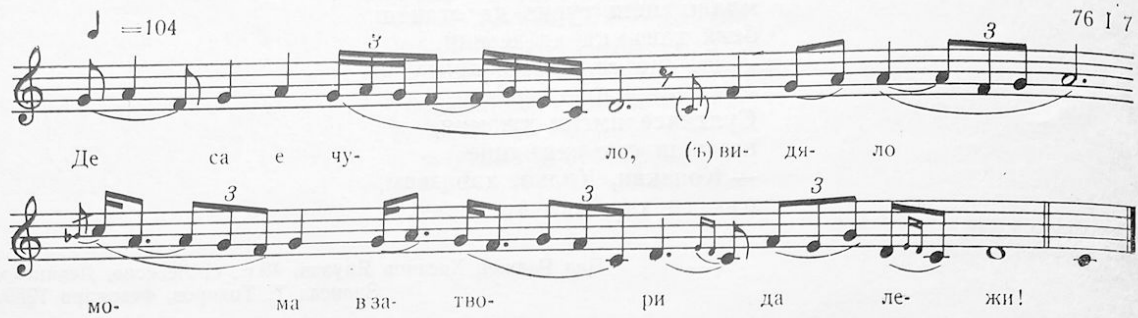
$\text{♩} = 144$ 251 II 13

Де са е чу- ло, ви- де- ло
мо- ма в тем- ни- ца да ле- жи

Де са е чуло, видело
мома в темница да лежи,
кайно е Янка лежала
девет години в темница.
Янкина майка ходеше,
темничаре са молеше:
— Темничаре ле, брате ле,
отворите ми темница,
да си ми видя Яница,
гуляма ли е станала.
Темничаре ѝ думаа:
— Бабо ле, стара бабичко,
отвори ти щем темница,
ако са Янка потурчи.
Янкина майка думаше:
— Яно ле, моя дѹщеро,
предай си, Яно, вярата.
Янка си майци думаше:
— Мале ле, стара майчице,
девет години как лежа,
още ща девет да лежа
пак си вярата не давам.

Пял Георги Костадинов Карапаунов, 62 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

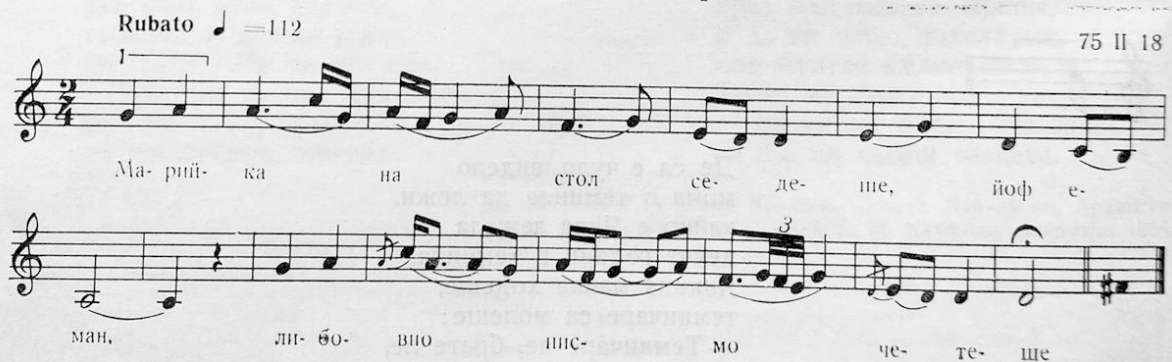

Де са е чуло, видяло
мома в затвори да лежи!
Стара я майка обхожда
извън ми тъмни затвори
и си я жално питаше:
— Дъщеро мила майчина,
притъжно ли е в затвори?
— Майчинко, мила майчинко,
денем притъжно, но и не,
най ми е вечер притъжно,

кога се сбират момите,
момите по седенките,
юнаци по погрелките.
— Дъщеро мила майчина,
а да са, дъще, предадеш,
от затвор да са отървеш.
— Майчинко, мила майчинко,
девет години как лежа,
още и девет да лежа,
пак си вярата не давам.

Пяла Ашире Еминева Делиасанова, 23 г., с. Могилица, мах. Бориково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

54. Либето ѝ затворено

Марийка на стол седеше, йоф еман,
либовно писмо четеше.
Кайно си писмо четеше,
четеше и си плачеше.
Майка Марийка питаше:
— Йоти ми плачеш, дъщеро?
— Как да не плача, майчинко,
либено ми затворено /2
в тежкине турски зандани.

Пял Ангел Илиев Георгиев, 42 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

55. Златината песен

Rubato ♩ = 120 250 II 23

— Зла- ту лю ма- ри ху- ба- ва, зен- ста- гин ни Мил- са, ку- ва то, дъ- ще- рьо, пре- ме- ни

— Злату лю мари хубава,
 зенгин Милкува дъщерьо,
 ста̀ни са, Злато, прѐмени,
 ђкъчи лето гиздило,
 чи щим на хору да идим.
 — Ворвите, дружки Златини,
 Златица нема да дойди,
 Злата я турчин загалил,
 турчинън Тъмръчлиянън,
 турчинън Исен агана.
 — Хайди ми, Злато, хайди ми,
 турчинън гу съ юбили.
 Стана са Злата премени
 с баш гиздильнана премяна,
 с дружки на хору отиди.
 Фати са Злата на хору,
 аднђш до два̀ш обиграла,
 турчинън иде, пристигна,
 турчинън Тъмръчлиянън,
 турчинън Исен агана.
 Ага гу Злата уварди,
 пусна са Злата ут хору,
 чорна е ко̀рпа метнала,
 чуздо е дете прегребла,
 сърде вдовицине отишла,
 ала ѝ Исен викаше:
 — Злато ле мари хубава,

и чорна ко̀рпа да мяташ,
 и чуздо дете да зимаш,
 пак щии съ мене да дойдеш.
 Чи ми я фати за ро̀ка,
 та си я метна на конче.
 Турчин на конче думаше:
 — Привзимай, коньо, приграбяй
 със Злата, мома хубава,
 със Злата, мома крадя̀на!
 Златица дума на турчин:
 — Исене, по̀рву любовью,
 подай ми ножче шерану
 ебълка да си разрежа,
 сърцену да си разкваса.
 Турчин хи вера изверва,
 та си хи ножче подаде.
 Ага е ножче фатила,
 ни си разрежа ебълка,
 ѓм си разрежа сърцену.
 Турчин на Злата думаше:
 — Язък си тебе, Златице,
 ти ни си каиль, Златице,
 на висок сарай да седиш,
 жольти алто̀не да броиш,
 ѓми си каиль, Златице,
 в чорнана земя да лежиш
 и пак със мене да не дойдеш.

Пял Димитър Славов Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.
 Песента описва истинска случка, станала в с. Петково през 1790 г.

$\text{♩} = 54$ 37 II 96

Ту- рчин си Зла- тка за- лю- би.

— Зла- тке ле, бя- ла бѣ- лга- рѣ- ко

Турчин си Златка залюби.
 — Златке ле, бяла българко,
 поръчай, Златке, наръчай
 армаган да ти донеса —
 на бяла шийка герданче,
 на тънко кръсче коланче.
 — Турчине, баш будало,
 дотолкоз ли се не сещаш?
 Българка турчин не зима,
 турско фередже не носи.

Пяла Елена Димитрова Пънева, 20 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

57. Не желае турчин да вземе

Rubato $\text{♩} = 69$ 76 I 16

— Да ма бе, май- чо, по- гре- бла

жи- ва вѣв гро- ба да и- да

— Да ма бе, майчо, погребла
 жива вѣв гроба да ида,
 пък ти ма, майчо, зѣтисни
 със йодри, тѣожки камене!
 Мене ма е турчин загалил,
 загалил, майчо, завардил.
 То да е турчин тукашен,
 ам ми е турчин манафин,

манафин, чѣорѣн черкезин.
 — Дѣщѣро мила майчина,
 дѣо, ша ти, дѣще, ушия
 широка чѣрна фереджо,
 та да те турчин не види,
 не види и не узнае
 дали си мѣма лѣфтера,
 или си млада невеста.

Пели Фатме Молахмедова, 17 г., Асие Турутева, 17 г., Мелике Сюльманова, 17 г.,
 Хамиде Турутева, 18 г., и Зекие Курусмаилова, 17 г., с. Буково, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

58. Вярата не си предава

$\text{♩} = 80$ 33 II 46

Про- ру- ка- ла са

Ма- ру- да вЕ- дѣ- ри- не по-

ле ши- ро- ко

Прорукала са Маруда
в Едрине поле широко,
че има братче изгубен,
девет години го нема.
Никой хи нищо не рече,
йедно йеврейско момиче,
то на Маруда думаше:
— Я си ти знаем братчено
димотювската тъмница.

Иди го питай, Марудо,
прудава ли си вярана,
зема ли мома йеврейка.

— Сестро Марудо, Марудо,
девет години как лежа
и още девет да лежа,
пак си вярата не давам,
мома йеврейка не земам!

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

59. Да си откупи либето

Rubato $\text{♩} = 200$ 74 I 30

При- ру- ка- ла са Ма- ру- да

вЕ- дри- не по- ля ши- ро- (ко)

Прирукала са Маруда
в Едрине поля широко,
в Алипашова чаршия —
бялуно лице продава,
тъонка си снажка залага
любено да си откупи!

Пяла Николина Шопова, 42 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

60. Превземането на Малта

$\text{♩} \approx 80$ 31 | 41

— Су-льо, лю, Су-льо, Су-лю-ля-
 ма- ня, се ка-
 дя та сам про-ва-дал,
 ра-бо- та ми си свъ-ръ-шу-вал

— Сульо льо, Сульо Сульманя,
 се кадя та сам провадал,
 работа ми си свършувал.
 Сега ще да та проводя
 нах Малта, еньгинь касабô,
 Малта щим да бастисамя,
 пеял щим да я сторимя,
 Малта ще наша да станя.

— Царьо льо, царьо солтаня,
 три пъти хюжум съм правил,
 Малта я еньгинь касабô,
 не можем да я привзôмим.
 — Сульо льо, Сульо Сульманя,
 Главине ще си дадеме,
 Малта щим да привзôмиме,
 Малта ще наша да стане!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Арлинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

61

Rubato $\text{♩} = 120$ 248 II 6

Сю-лю лю, Сю-лю Сюль- ма- не,
 де къ- де та бех про- во- дил

Сюлю лю, Сюлю Сюльмане,
де къде та бех проводил,
всичко ми беше юслушал,
всичко бе наше станало.
Пак ще та, Сюлю, прѳводям,
и пак ще да ма юслушаш,
и Малта наша да стане —
увине със касабине,

дашено със планинине.
— Царю ле, наши дювлѣтю,
нах там немой ма провода,
нах там ми коньче не върви,
нах там ми сабля не маха —
Малта е всреде денизен,
и турска не е ставала,
и турска нема да стане.

Пял Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

62. Преселване в Русия

$\text{♩} = 69$ 5 II 12

Сли- вян- ци сби- рат, мо- ре, тор- ну- ват,

нах Ру- си- я щѣт, мо- ре, да и- дат

Сливянци сбират, море, торнуват,
нах Русия щѣт, море, да идат.
Продават бели конаци,
куповат коли с биволи,
товарят кьошки багаже.
Станаха, та си торнаха,
Вървѣха, колко вървѣха,

га са до Тунджа отишли,
Тунджа и мѳтна текнала,
дърве, камини носяши, /2
от брег на брег хи качаши.
Съоднаха бульки да плачат:
— Де гиди, Сливен касабо,
де гиди, бело коначе.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

63

Rubato $\text{♩} = 184$ 249 II 15

Сли- вен са сби- ра, тър- но- ва

нах влаш- ка зе- ме да и- де

Сливен са сбира, търно̀ва
нах влашка земе да иде.
Продава бели конаци,
купува коли с биволе,

тъожки щат гъоче да дигат.
 Станали, та ми тѳрнали.
 Вървели, колку вървели,
 стигнали Тунжа голема,
 Тунжа бе мѳтна текнала,
 дърва, камене влачеше.
 Сливенски млади невести,
 сливенски дребни дечица
 викнаха желну да плачат,
 да плачат и да нареждат:
 — Дѳо гиди, Сливен касаба,
 дѳо гиди, бели конаци.

Пял Манол Стоев Дангалов, 62 г., с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

64

$\text{♩} = 56-66$ 32 I 95

Си- вян са съ- би- ра, мо- ря, то- рѳ-
 но- ва, на- хъ Ру-
 си- я ще, мо- ре, да и- де

Сивян са сбира, моря, торнова,
 нах Русия ще, море, да иде.
 Продава бели конаци,
 копова зигвар биволи
 да кара тъожки гъочове.
 Станаха, та ми тѳрнаха.
 Вървели, що са вървели,
 та си са Тунжа стигнали —
 Тунжа бе мѳтна притекла,
 дърве и камене носеше.
 Сѳднаха да си починот,
 викнаха булъки да плачот:
 — Де гиди, Ямбол касаба,
 де гиди, равна равнишко!
 Пѳк си ги Сивян миреше:
 — Мѳлъчите, булъки амболки,
 и там е равна равнишка,
 и там е поле широко.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato ♩ = 200 71 I 37

Сли- вен се ди- га, тор- ну- ва,
нах Ру- си- е ще, мо- ре, да и- де

Пяла Чока (Цона) Николова Цонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

66. Турци се вдигат да бягат

♩ = 116 73 I 12

Тур- ци ма- жи- ре
тър- ну- ват,
бе- ло ко- на- че пъ- ро- да- ват

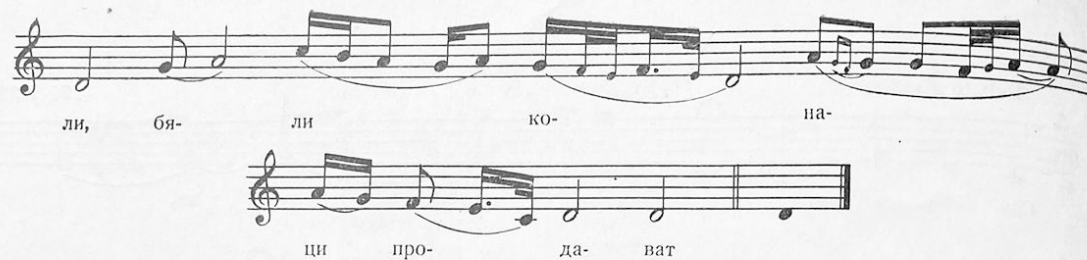
Турци мажире търнуват,
бело коначе продават,
жельти алтоне изменят,
черни талиги купуват.
Станали, та са торнали.
Вървели, колко вървели,
ага са в Тунжа опрели,

чи са са назад върнали /2
и жельничко си плачеха:
— Дей гиди, Сливен касабо,
дей гиди, вода студена,
ай гиди, бело коначе,
дей гиди, дългог сокаче.

Пял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

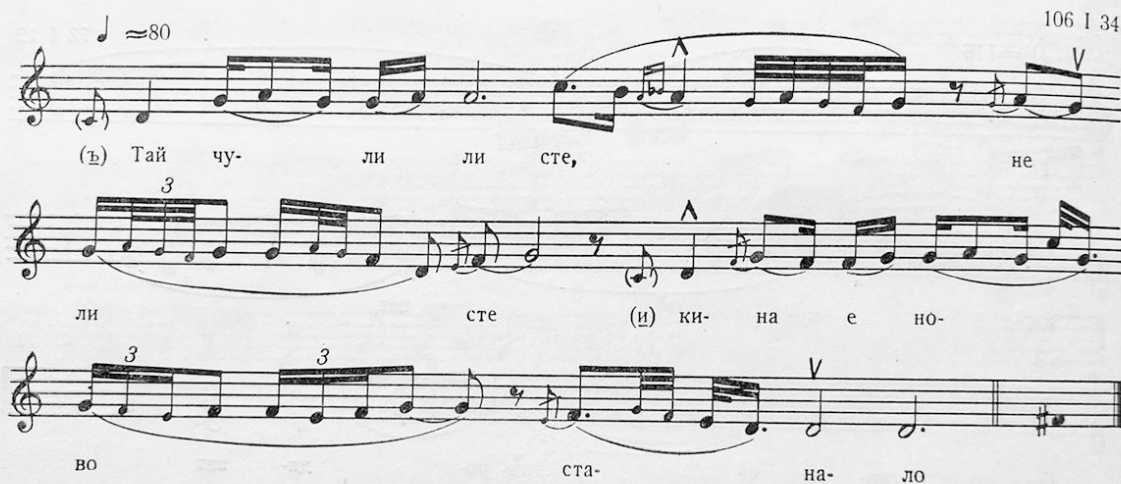
♩ = 60 58 I 13

Те- жки ма- же- ря ста- на-

Пяла Арфина Джамалова Имамова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

68

Тай чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
фъф Лъкей, село голямо?
Ще вдигат тьожки мажуре,
продават бели конаци,

та сбират жълти алтоне,
та кичат бели ханъмки.
Вървяха, колко вървяха,
стигнаха поле широко,
сяднали да си починат.

Пяла Жимле Асанова Далиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

69. Русанка с московчета

Пусабрала я Русанка,
до сто хиляди момчета, /2
момчета, врьт московчета.
Русанка рѳча, зарѳча
до брата цар Костадина:
— Брате ле, цар Костадине,
млочко съм войска събрала,
сама ли да ги дѳведа,
сами ли да ги провѳдя?
— Сестро Русанке, Русанке,
немой ги сами провада,
ами ги сама дѳведи—
те биз команда ни вѳрвѳют.
Та ги Русанка заведе
приз равно поле, широко.
Момчета жално писнаха
заради вода студена, /2
заради сенка дебела.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

70. Московец вѳрви и пита

Москофѳн вѳрви и пита
де има вода студена, /2
де има сенка дебела, /2
де има мѳми хубави. /2
Вѳв Дахѳн, вѳв Деридере.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

71. Сбира се войска срещу русите

♩ = 88

72 1 51

Та чу- ли ли сте, не ли сте

ка- кво е но- во ста- на- ло

1 6

Та чули ли сте, не ли сте
 какво е ново станало
 в Пашмъклъ, село голямо?
 Нов е забитин допаднал,
 пречул е мома хубава
 в Чилингирската махала —
 Алинка Тупахагова.
 Какну си дума думаха,
 тежък му ферман допадна,
 гулям ша хаскер да сбира,
 редифън ку му не стигне,
 чи ша яланас да сбира,
 нах Туна ша ги изпраца,
 нах Туна, нах москофена.
 и си хи редом нареди,

та ми команда даваше:
 — Слушайте, млади юнаци,
 вий в Туна не сте ходили,
 москофън не сте виждали.
 Право в очине гльодайте —
 който са болен разболеи,
 нарядум си са гльодайте.
 Един са Мехметъ разболеи,
 вригъ го по деньчок гльодаха,
 брат му го гльода пет дена,
 че та го и той остави,
 а че са желно замоли:
 — Немой ма, братко, оставя,
 ам ми главаса отсечи,
 та я на майка однеси.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари, 1956.

72. Турци се бият с московци

♩ = 56

106 1 30

Та са и- зъ ка- чи, Я- но мъ-

ри, на во- ръ ко- ле- на, та са

йо- у гле- дъ-вай, Я- но мъ-ри, нах че- три стра- ни

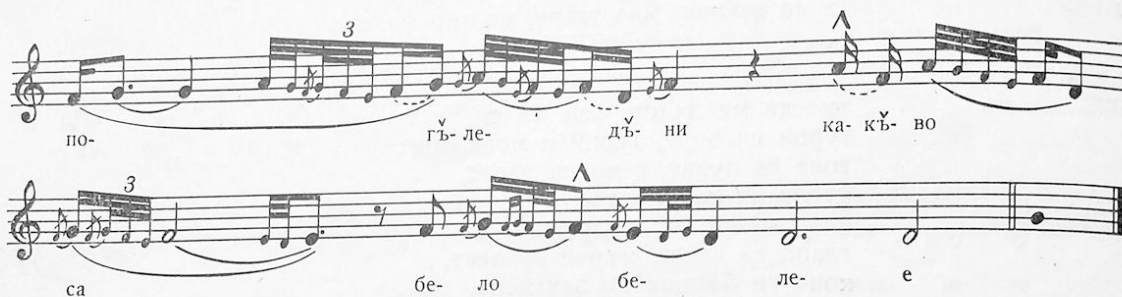
зам да ми видиш как ми са бият —
турци са бият, турци с московце:
топе са пукат, земя са тресе,
куршуми летят кайно градушка,
ножве са маат, глави са секат,
глави са секат, кърви са леят,
коне ги бъркат до зингиене.

73

Я са покачи, Яно мари, на висок чардак
та са разглюдай, Йено мари, горе, надолу
горе надолу нах равно поле
как ми са бѣхтѣт турци с българе:
топѣ са пукат, гранати падат,
куршуме летѣт като градушка,
юнаци падат като снопове,
кѣрве са леят, с кѣне ги брѣдят,
с кѣне ги брѣдят до зюнгие.

74. Сюлейман паша и войските му

—И зѣ-ле-зи, май-чу,

— Излези, майчу, погледни
 какво са бело белее /2
 на високана планина —
 дели е бели снегове,
 или е момски дарове,
 — Сине ле мои майчини,
 ко беше бели снегове,
 духна ще, вехна бел ветер,
 стопи ще бели снегове;
 ако е момски дарове,

росна ще ситна росица, /2
 изле ще мома, бра ги ще.
 — То не е било снегове,
 нито е момски дарове,
 то ми е било, майчинко,
 Сюлман пашови чадъре —
 Сюлман паша е кундисал
 и чадърене опенал,
 и топъено е кундисал,
 и аскерене дуйдисал.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

75

— Излези, майчо, погледни
 каква е могла паднала
 във Зара на планината.
 — Дощеро моя майчина,
 то не е тьовна могила,
 ам ми е турска юрдия —
 Сулман паша е кундисал
 вър Зара на планината,
 аскерен му са чернеят,
 топяну му са тевнеят,
 селяхън му са лъщее.
 Нах Зара хабер кажете
 турцене нахвън да излезът,
 чи щеме Зара да удрем.

Пели Мехмед С. Молахмедов, 40 г., и Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

Rubato $\text{♩} = 112$ 73 | 20

—Из- ле- зи, май- чо, по- глед- ни ка- ква е мъ- гла пад- на- ла

Пял Фанк Мехмедов Горелов, 33 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

77. Най-напред писан за войник

$\text{♩} = 76$ 2 || 37

—Я- го ли, я- го Ми-хме- до, пи- су- вай, ко- го пи- су- ваш

— Яго ли, яго Михмедо,
писувай, кого писуваш, /2
мен нимой, яго, писува,
чи са сем, яго, юженил,
та ми и любя глупаво.
— Жа идиш, яго, жа идиш,
теби сам първо написал,
ти щииш най-напреж да вървиш,
ти щииш байрекан да носиш, /2

ти щииш войскана да водиш.
Ам га приз село да минеш,
свитом байрекан да носиш,
да ти ни увехят булкини,
булкини, стари майчици.
Ага приз гора да вървиш,
височко дигай байрекан,
да ти са сбира войскана,
войскана, млади момчета.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

— Писувай, аго, писувай,
Мехметя немой писува,
че са е скоро оженил,
зел ми е любе глупаво —
мил му е да го остави,
драг му е да го прибулѐ.
— Голѐмян рѣча, порѣча:
„Де да е Мехметѣ да дойде,
ка̀матно носи бѣйрекѣн,
наред нарежда хѣскерѣн,
женен ду женен да вѣрви,
лѣфтер до лѣфтер да вѣрви.“

Пели Бекир Хаджиалиев, 42 г., и Емин Хаджиалиев, 45 г., с Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

79. Събиране на войници

Дано мѣмѣурѣн йослюбне —
га са иниден завѣрна,
иниден хѣскер да зима,
все хи на ѓтбор йѓтбира,
пѣк ся хи ѣткрай пѣма.
— Хайдете, жалѣн хѣскеро, /2
хайдете наредѣйте са

женени до женение,
главени до главение, /2
лѣфтери до лѣфтерине.
Женени жално плачеха,
главени люто кѣлняха, /2
лѣфтери песни пѣяха.

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

80. Дошли са войници да сбират

♩ = 104 106 II 40

До-шли са, май-чо,
а-скер да сби-рат, а-
ске-рѣ да сѣ-би-рат, та-
бор да во-рѣ-шет

Дошли са, майчо, аскер да сбират,
аскер да сбират, табор да воршет,
йот секо село по един, по два,
йот наше село он ѓлта киши,
сѣс мойто либе он еди киши.
Фатме си дума царски сеймено:
— Писвай, разписвай, царско сейменче,
ле мойто либе немой писовай.

Ага са жена, дар ша та даря,
дар ша та даря плетни чорапи,
плетни чорапи, чибуклу ризка.
Сейменче дума, дума Фатминки:
— Слушай ми, слушай, слушай, Фатминке,
я не сѣм дошло дарве да сбирам,
ами сѣм дошло аскер да сбирам,
аскер да сбирам, табор да правя.

Пяла Жимле Асанова Делиасанова, 18 г., с. Жребово, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

81

♩ ≈ 60 58 I 23

До-шѣ-ли са, май-чо, и а-
ске-рѣ да сѣ-би-рат, а-скер да,
сѣи-рат, та-бо-рѣ да пѣ-лѣ-нят

Пяла Арфина Джамалова Имамова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

82. Писвай ми, писвай, царско сейменче

$\text{♩} = 90$ 177 II 59

— Пи- свай ми, пи- свай, ца- рѣ- ско сий-
ме- нче, мо- йе- но лю- бе
ни- мой пи су- вай

— Писвай ми, писвай, царско сийменче,
мойено любе нимой писувай,
зам ще та дарем с тенкине даре,
с тенкине даре, с бели журапе.
— Хей, моме, моме, мало девойче,
аз не съм торнал дарве да сбирам, /2
ами съм торнал аскер да сбирам.
Торнало беше, та го развърнах,
писано беше, та го разписах —
дето да плачат чернине очи,
пък те да сохнат белине бузки.

Пял Здравчо Асенов Гърчев, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

83

Rubato $\text{♩} = 92$ 211 II 3

(а) — Пис- вай, раз- пис- вай, цар- ско сей-
мен- че, мо- е- но лю-
бе, не- мой пи- со- ва

Пял Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

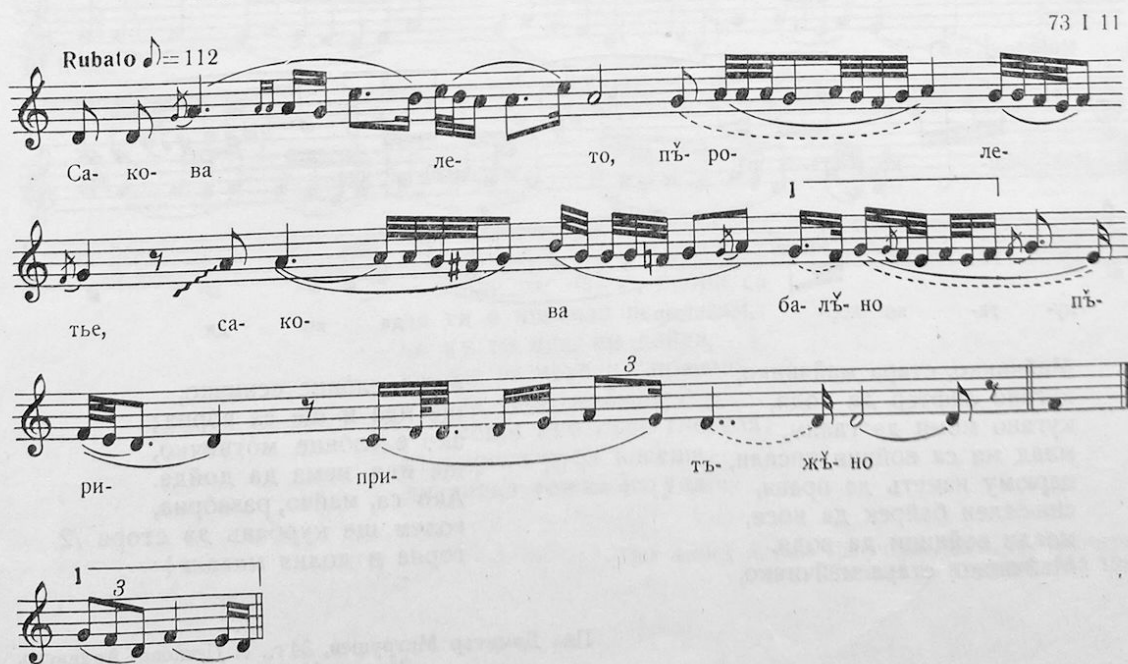

Сакова лето, пролето
дали е боднож бивало,
или е лу мен сакова?
Когано лѣфтер да ходя,
когано мѣми да галям, /2
пѣк те ма писват, привадат,
девет му изметъ да правям —
по денем телим да ѝграм,
по нощем табѣе да копам.
Копѣхме, колко копѣхме,
изкопѣх млада невеста —
на ръчинкана пѣрстенче,
на пѣрстенчено писвано:

„Немой ма хѣлай, юначе,
че съм въз майка едничка,
и въз бубайко самичка.
Те ма са рано вдигали,
рано изметян да сторям,
рано във станън да влезям,
теньки дарове да ткаем.
Нам с тебе млогу требало —
цяло щем село да дарим,
горна и долна махала,
врит бекерене юнаци
и лѣфтерине девойки.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева,
15 г., Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

85. Моли се да го уволнят от войнишка служба

Сакова лето, пролѣтъе,
сакова бално, прѣтъжно,
дали е буднож бивало,
бивало и станувало?
Когано лѣфтер да ходям,
когано мѡми да галям
че ма на хаскер писаха,
писаха и проводиха
големян хаскер да одям,

зеленян байряк да носям.
— Байряко зелен и червен,
юз бинь киши си извольнил,
де ша та модем, байряко,
и мене да ма извольниш,
че съм са таман оженил,
зель ми съм, кузум, зель ми съм
машко глупавко момяче
на осемнайсе години.

Пял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

86

$\text{♩} = 120$ 76 II 14

Са- ко- ва ле- то, про- ле- тъе ни-
ко- га не е би- ва- ло

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, със жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

87. Млад са ме войник писали

Rubato $\text{♩} = 63$ 250 II 10

Май- чин- ко, ста- ра май- чин- ко,
ку- га- но лѣф- тер да хо- дя

Майчинко, стара майчинко,
кугано лѣфтер да ходя,
кугано моми да галям,
млад ма са войник писали,
царюму изметъ да правя,
син-зелен байрек да нося,
млади войници да вода.
Майчинко, стара майчинко,

ако е слѡнце есничко,
ще ида и ще са вѡрна;
ако е слѡнце мѡтничко,
ще ида, нема да дойда.
Ако са, майчо, развѡрна,
голем ще курбанъ да сторя /2
горна и долна махала!

Пял Димитър Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

88. Мъчно му е, че на война отива

♩ = 112 17 I 58

— Май- чин- ко, мо- я май- чи- нко,
ко ми не и- дам в ни- за- ма

— Майчинко, моя майчинко,
ко ми не идам в низама,
чиф ша курбане да колям,
цялу ша селу обдарям,
по-млогу млади девойки.
— Сино ле мое майчино,
снощи съм в съня видела
чёрничкем пампор да йехаш,
светалян мартин на рамо,
жельтян фешерлик на кръстан.
— Майчинко, моя майчинко,
кога ми сутрен излезеш,
та ми са, майчо, разгледай
излела ли е дзвяздана —
ако е дзвязда кървава,
Мехметъ е паднал шейтин.“

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

89

Rubato ♩ = 69 137 I 21

— Мо-ли са, май- чо, дво- ри са
да ти в ни- за- ман не вла- зям

— Мòли са, майчо, двòри са
да ти в низаман не влазям,
чи ку ти ида, ни дойда,
къ ще за мене да правиш
и я за тебе, майчице?
— Снощи съм съня гледала:
къскерска руба носеше,
дивлицка тежка нагуда.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

90. Любе ти войник отиде

♩ = 152 ≈ 164

211 | 18

— Из- ле- зи, май- чо, по- глед- ни мъг- ла

на- диг- на- ла ли са й

— Излезли, майчо, погледни
мъглана дигнала ли са й,
росана арнисала ли е.
— И мъглана са е дигнала,
и росана е арнисала,
любое ти пътник ютиде,
йот вчера, дъщерь, до снощи

три ми е села минало,
четри бърчинки стигнало
със черничконо пампорче,
царян му изметъ да прави,
царян му и двюлѣтену,
царската чорба да яде,
царската руба да носи.

Пял Мехмед Халилков, 18 г., с Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

91. Дълга военна служба

— Ру- си- це, ру- са де- вой- ко; щом ти пре- ли- ват о- чи- не

— Русице, руса девойко,
щом ти преливат очине
пък ти се смее лицено?
— Немой ма пита, пътнице —
имех си любе глаveno,
та го на хаскерь опратих,
с малко ма дете остави.
Коже го мома изкутих,
та му момаре дойдаха —
нема кой да ги дочека,
нема кой да ги изпрати.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato (♩ ≈ 96) 22 II 92

—Ро- си- це, ру- са де- вой-
ко, щом ти пре- ли-
ват йо- чи- не

Пял Феим Ахмедов-Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

♩ = 96 16 II 56

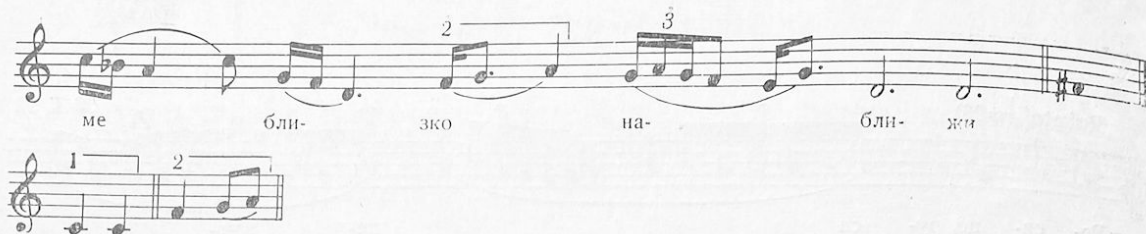
Ру- со ле, ру- са де- вой-
ко, щом ти пре- ли-
ват йо- чи- не

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

94. Дали сме лика-прилика

♩ = 108 4 I 12

Мо- ми- це ма- ри ху- ба- ва, йе- ла

Момице мари хубава,
 йѐла ме близко наближи, /2
 вòзправи снажка вѣз мойна, /2
 да видим, момне ле, да видим /2
 дали сми лика-прилика /2
 кайно два стрôка иглика.
 Ако сме, момне ле, прилика,
 голем щим кауль да сторим,
 да сторим да се чекаме
 до две ми, до три години,
 че ще войниче да ида,
 тогава ще да се зьомиме.

Пяла Шина Попшокова, 40 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

95. Мома войник

Али паше е кондисал
 на високана плàнина,
 белеи е чадър опьянал,
 студена вода заптисал,
 че та е седнал да плаче.
 Дòщера си го питаше:
 — Оти ми плачеш, бубайко?
 — Как да не плачам, дòщеро,
 га ма са хаскер писали, /2
 писали, кѣфладисали.
 — Мољчи, не плачи, бубайко,
 йе ти ща стана байрактар,
 йе ти ща водем хаскерън.
 Купи ми коньче бин гроша,

купи ми руба беш юзе,
 купи ми сиях юч юзе.
 Ходила мома, ходила
 до девет-десет години,
 хаскерън са са сдѹмват:
 — Йѐце е вакъл чаушан —
 дели е хаскер копяльче,
 ели е хаскер мòмьаче?
 Хайдете, ще го отведем
 на ситничкана чаршия,
 на ситничкана жепаньо
 и на червеничке мержане.
 Ако са фати чаушан
 за ситничкана жепаньо,

че ми е хаскер копяльче;
 па ку са фати чаушан
 за чървеничке мержане,
 че е чаушан мѝмѝяче.
 Че си се фати чаушан
 за ситничкана желанѝо
 и си ми каза чаушан:
 — Имам си сестра по-малка,
 кактѝв армаган да ѝ и
 от червеничкен мержане,
 мержане да ѝ ѝднесам.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търѝн, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

96

Rubato ♩ = 80 243 1 5

А-ли па-ше е кун-ди-сал
 на ви-со-ка-на пла-ни-на

Али паше е кундисал
 на високана плѝнина,
 студна е вода записал,
 бело чадѝре опѝнал,
 висок е сарай оградил.
 Дѝщера го питаше:
 — Оти ми плачеш, бубайко?
 — Как да не плачем, дѝщеро,
 га немам чауш копяле.
 — Мѝлчи, не плачи, бубайко,
 ѝе ще си та зѝменя.
 Купи ми рубѝа цохала,
 купи ми силех гюмѝюшлю,
 купи ми конче червено,
 ѝе ще хаскерен да водим.
 Ага си хаскер заведе,

хаскерен си са сдумваха: /2
 — Защо ни ѝ вакѝл чаушин —
 дали е чауш копяле,
 или е чауш мѝмѝяче?
 Ние ше да го познаем,
 ага ми иде вѝв Драмѝн,
 вѝв Драмѝн, вѝв кѝсѝбона —
 дали ша са чауш фане
 у ситничкине патроне,
 или ша са чауш фане
 у аленине мержане.
 Чаушин не ми са фана
 у ситничкине патроне,
 ам ми са чаушин фана
 у аленине мержане.

Пели Мехмед Адемов Петковски, 62 г., и Салих Асанов Азизов, 27 г., с. Тикале, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 54$ 58 II 42

Я-ли на-ша йе ку-
нѣ-ди-сал на вър-
ви-со-ка пла-ни-(на)

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

98. Мома войник

$\text{♩} = 144$ 37 I 76

Пу-ка-чил са я И-ли-я
на ви-со-ка на мо-ги-ла

Пукачил са я Илия
на високана могила,
та ча са викна, провикна:
— Бре сбирайте са, селяне,
селяне, стари кметове,
царюму войска да пратим!
Сички са сбрали, пратили,
Илия нема да прати.
Имал е, имал Илия
дор девет щерки лефтери,
най-малка викат Тодорка.
Тодорка тийно говори:
— Мълчи ми, тийно, не плачи,
Тодорка с войска жа иде,
Тодорка войска жа води,
Тодорка байряк жа носи.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна, Асеновградско,
преселена от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 112 \approx 120$ 140 I 13

Пък Ги-риц-ка-на да-ще-ре
а въ- зъ двор и низ двор хо- де-ше

Пък Гирицкана дашере
въз двор и низ двор ходеше,
бяле сае носеше
и бяло лице имаше,
бришим гайтан плятеше,
бришим вяжди имаше
и бубайко си викаше:
— Ший ми, буба, и крой ми
иничарцку гиздилу,
та щъ на сефер да ида.
— Дъщеро моя хубава,
де са е чуло, видело
мома на сефер да ходи?
— Чуло са, буба, не чуло,
пък я щъ, буба, да ида

със мйжувяк ми Хасана —
щъ да ни вода хъскёрян
и щъ ни нося бъйрякън.
Вървиха, колку вървиха,
найдоха сянка дебела,
найдоха вода студена.
Вритъ байрактаре слязоха
да пият вода студена,
чърнок байрактар не слиза,
нема ни морни перчене,
нема ни черни мустаи.
— Пукайте ми се, юнаци,
четри ва следям години,
та ма ни един не позна
дели съм мома лѣфтера.

Пял Идриз М. Хаджимустафов, 23 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

100. Войник на сватбата на жена си

Rubato $\text{♩} = 48$ 140 I 11

Бал-ли-я ко-нън ко-
ве-ше, май-ка му
но-га дър-жа-ше

Баллия конън ковеше,
майка му нога държаше,
любое му диван стояше
и още си го питаше:

— Баллию, любе Баллию,
за кога да с ти са надем,
за кога умут да имам?
— Надей си ми са, нивясто,

до дванадесет години
и година ма дочекай.
Яко доногав не дойда,
та ти са тогав ожени.
Чека го млада невяста
до дванадесет години
и година го надчека,
че си са тогав ожени.
Бабичка отишла да пере,
колконо пере и плаче.
Атде са пътник зададе:
— Бабичко, стара майчице,
оти ми переш и плачеш?
— Как да не плача, пътнице,
га имах сина ъдничък,
та ми на хаскер отиде,
и имах млада невяста,
та си са и тя ожени!
— Бабичко, стара майчице,

кога ѝ беше сватбана?
Ни мога ли хи пристигна?
— Пътниче, чуздо друмниче,
ку си кайдисаш кончену,
и сияхън си изпразниш,
та хи шиш мутлък пристигна.
Пътник си конен кайдиса
и си сияхън изпразни
та хи във порти завтаса,
та си почука, повика:
— Имате млада невяста,
и мене дара да дайте.
И тя му аглък проводи,
пък той ѝ пръстен проводи,
и тя си тихо ромая:
— Бабичко, стара бабичко,
сичкону халал да ви е,
соя е пръстен Баллиюв
и я ще с неџа да иџа.

Пял Идриз М. Хаджимустафов, 23 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

101

— Ами теб що е, Марудо,
та след мен вървиш и плачеш?
Ела ма близко наближи,
отблизко кауль да сторим
да си ма чекаш, Марудо,
доде са войник завърна —
днес ку са кауль навърши,
утре са жени, Марудо.
Чакала го е Маруда
цалички девет гудини.
Вчера са кауль навършва,
днеска са жени Маруда.
Стуен при цара утива
и си ми тиху говори:
— Цару ле, цару честити,
не щеш ли си ма отпусна
да си ми иџа до село?

Вчера са кауль навърши,
днеска са жени съвдъона.
Царън Стуену продума:
— Иди в гулеми убори,
фани си конче избрану,
та при Маруда да идиш,
да идиш, да я завариш.
Таман Маруда на дворън,
Стуен пристига на порти.
Сички ѝ впиват пивуну,
Стуен ѝ впива пръстенен.
Кога Маруда погледва,
и се от сватба отказа,
и със Стуена утиде:
— Халал да ви е рубана,
рубана с тьожки дарове,
я със Стуена ша иџа.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Заим си конче ковеше,
майка му си го държеше,
любе го хитро питаше:
— Заиме, любе Заиме,
къдено мислиш да идиш,
по-млочко бавите ли са:
— Бавим са, бавим, любе ле,
до девет, десет години.
— Заиме, любе Заиме,
мене си кому оставаш?
— Оставам си та, оставам
на мойна стара майчица.
Чекай ма, любе, чекай ма
до девет, десет години.
Ако са назад не върна,
да си та майка ожени
като ми нейна дъщеря.

Чека го любе, чека го
до девет, десет години,
стана са любе ожени.
Майка му тръгна на вода,
нарами бели хъркуми
и среща срещна пътниче.
— Бабичко, стара майчице,
защо ми плачиш, майчице?
— Как да не плачим, пътниче,
адно ми синче имехме
и то на война отиде.
Чека го любе, чека го
до девет, десет години,
неска му правим сватбата.
— Майчице, стара бабичко,
отколе отидоа ли?
Конче ле, конче ранено,

ако ли сватба пристигнем,
зам ще та, коньо, подкова
със ялтънени петали;
пък ко ми, коньо, не стигнем,
главна ще ти отрежа.
Заим през село зализа,
сватба над село излиза;
във гора сватба зализа,
Заим ют село излиза.
Кога през гора вървеше,
вритъ са вършену свиваха,
вритъ си Заима жалеха.
Заим си сватба не стигна!

Пял Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

103

72 | 52

За-им си ко-нен
ко-ве-ше, май-ка
му но-га дър-же-ше

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

104

33 | 21

На-им си ко-не-нъ ко-
ве-ше, май-ка му си
го дър-рѣ-же-ше със по-
зла-ха тѣ-ни по-дѣ-ко-ви

Наим си конен ковеше,
майка му си го държеше
със позлатѣни подкови,
със посребрѣни гвоздове.
Любе ми диван стоеше
и желничко го питаше:
— Наимо, любе Наимо,
къде са сбираш, търноваш,
ам мене къде оставяш,
чернине очи да плачат,
бялоно лице да жълтей,
тънкана снажка да вейне?

Пял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лѣджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

105. Мале, каде е Фатминка

Rubato $\text{♩} = 63$ 137 I 2

— Ма ле, ка- де е Фатъ- ми- нь.

ка два ни са дъ.

во- ра шуш- тя- ви

— Мале, каде е Фатъминька—
два ни са двора шуштяви, /2
къпие й са ключнати.
— Нема я, синю, нема я,
Фатма невеста отиде /2

през трине села широки.
— Дали ще, майчо, настигна?
— Настигна е щеш, сино ле, /2
ку си кончето нахранил.

Пял Смаил Сабри Ходжов, 20 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

106. Българин мохамеданин турски войник

Rubato $\text{♩} = 112$ 140 I 2

И- се- ин вла- зе фъф Со-

фе, со- фи- енц- ка

ру- ба на- де- на

Исеин влазе фъф Софе,
софиенцка руба надена,
софиенцку конче възседна,
че търна низ чършиена,
та купи бела кинига,
та я в Ълехче проводи,
в Ълехче, у михтаренюк,
фъф върхън, фъф Бъшърате.
— Дайте я майци в ръкине,
та да я майка ъднесе /2
фъв върхън, фъф Бъшърате,

имамън да я изпее,
и майка да я изслуша:
„Дайся бех яце на бално,
турцки не можех да думам,
конче не можех да яхам,
тълим не можех да правя.
Пък ся съм яце налесно,
ся са и турцки научих,
научих конче да яхам,
тълимън правя с кончено.“

Пял Риза Мехмедов Контилов, 35 г., с. Старцево, Маланско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

107. Байряко зелен и червен

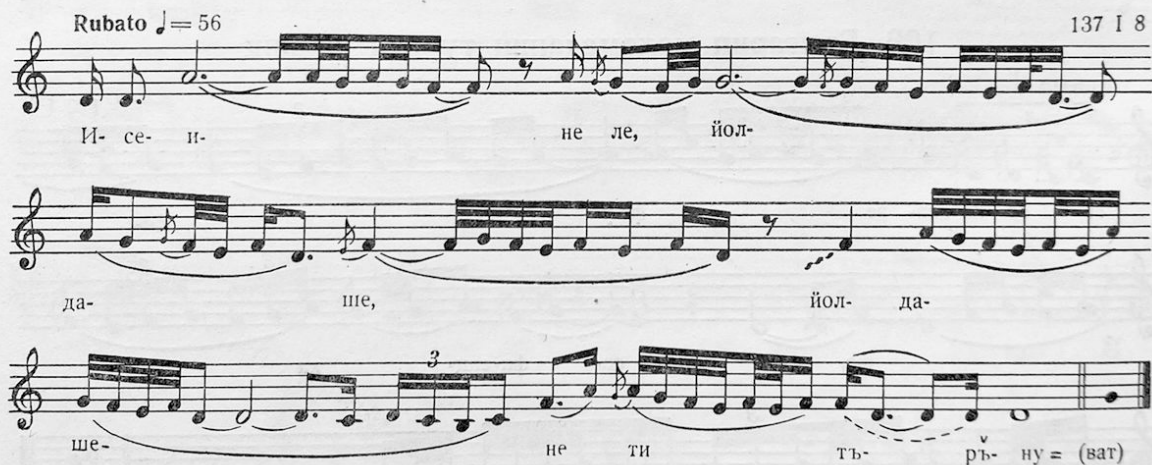

Байряко зелен и червен,
фатай са и зафатай са,
та ма brez либе остави.
Води ги, води, байряко,
да ги йодведеш, доведеш,
голема межда имате:

на байряк риза кошена.
Води ги, води, байряко,
ко ги одведеш, оставиш,
люто щем да та кълнеме
байрякан да ти изсѣхне
от върхан та до дѣноно.

Пели Райме Мехмедова Щѣрбова, 19 г., и Фатме Хасанова Карапишанова, 16 г.,
с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957

108. Раздяла на болен войник с другари

— Исеине ле, йолдаше,
йолдашене ти тѣрнуват
и тебе викат да идиш,
червеняан бѣйрек да носиш
и жельнен хаскер да одиш.
— Йтте ви, йтте, йолдашлар,
и майци селям нѣсите.
Ку пита майка за мене,
пѣк ви, йолдашлар, кажете:
„Исин е яца больничѣк,
конче не може да яа,
аян не може да върви.“

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

109. Дар за офицерите

Изплела сѣм ти, юначе, /2
 три чифта бели джурапе — /3
 йеднина ти да наденеш, /3
 пѣк двана чифта да метнеш /3
 йедренем, бинбашиемнем, /3
 дребнемнем онбашиемнем,
 зам ще ти дадат, юначе,
 на връх беглиken чешлиken —
 ражда се бела пшеница,
 та прави желти ялтѣни.
 — Нижи ги, севдим, носи ги,
 от мене халал да ти са,
 халал да ти са, прехалал.

Пели Атиже Ахмедова Палова, 17 г., и Фатме Хасанова
 Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

110

Изплела ти сѣм, Мехмете,
 два чифта бели чорапи —
 еднине ти да наденеш,
 другине, Мехмет, да дадеш
 на билюк онбашията,
 за голям байрям да дойдеш,
 че ми са, Мехмет, додяло
 самичка в кôщи да седа,
 пѣк ти ми, Мехмет, да ходиш
 с години ратай агôвски.

Пяла Незифе Раимова Бочукова, 20 г., с. Настан, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

111

Пяла Мария Василева Гогова, 30 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

112

Изплела ти сам, Мейметьо,
три чифта бели журапе —
еднине ти ша надениш,
пък двана щем да метниме
Едримнем бинбашиемнем,

пък йе ще, Мехмед, да идам
теньки дарове да ткаем,
нам с тебе млочку требълу —
цалу ще селу да дарим,
горна и долна махала.

Пяла Шерфие Асанова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

113

Изплела ти съм, Мехмеде,
три чифта бели журапе —
еднине ти да надениш,
другине да ги харижиш,
зам да та пуснат, Мехмеде,
нах Съйчук, село големо.

Пели Фатме Мехмедова Донбашова, 52 г., и Шарфие
Салихова Алионбашиева, 25 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

114

$\text{♩} = 76$

Из-пле-ла ти съ-м Ме-х-ме-тъо,
три чиф-та бе-ли жу-ра-пе

Пял Расим Хасанов Христов, 27 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

115. Недей ме глави за войник

Rubato $\text{♩} = 126$

Не-мой ма гла-ви, май-
чи-и-це, дъе-но е
(а) хас-кер ко-пъ-ли

Немой ма глави, майчице,
дъено е хаскер копъли,
чи ще в хаскеран да иде,

та ще ма млада остави
с мучконо дѣте в рѣкине,
я да му берѣм кахѣран,
я да му тегля бѣлнуно
де ли ща да са премаже,
в кутра ли люта усойка,
в кутра дълбока падина!

Пял Идрис Мехмедов Хаджимустафов, 24 г.,
с. Старицево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

116. Песен за Тодор Хвойнев

Rubato $\text{♩} = 148$ 71 II 36

Бре чу- ли ли сте и- ли не как- во е
но- во ста- на- ло в Ле- во- че- во, се-
ло го- ле- мо

Бре чули ли сте или не
какво е ново станало
в Левочево, село големо, /2
горе в горнана махала
у Фойне, баш кумитата?
Триста са пушки пукнали,
двеста са бомби метнали.
Тодур Марийки думаше:
— Марийке, любе Марийке,
събирай дребни дечица,
чи ща да идем, Марийке,
далеч от бащи и майки,
далеч от близки роднини.
далеч от турски аскере.

Марийка дума Тодуру:
— Как щиме, любе, да вѣрвим
нах ная пуста планина,
дечинки ми щат заплака,
та на щат турци усети,
та на щат, любе, изтреби.
Тодур си вика Марийки:
— Стягай се, любе, стягай се,
турцко се вейки не трае,
време е крѣпо и скѣпо —
бог на ща, любе, очува
от сее турце душмане,
от сее турчки крушуме.

Пял Аспарух Тодоров Хвойнев, 49 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.
Песента е съчинена за бащата на информатора — Тодор Анастасов
Хвойнев, 87-годишен, революционер от времето преди освобож-
дението на този край от турско робство. Случката е действителна.

117. С турчин да се бият

$\text{♩} = 126$ 37 I 59

На- край мо- де сто- ят, ма- мо ле, на- край

Накрай м̀оре стоят, мамо ле,
накрай м̀оре стоят
се млади момчета, мамо льо,
млади българчета.
Тенки пушки чистят, /2

остри саби точат
и за бой се готвят,
с турчин да се бият, /2
кърви да пролеят,
земя да призимват.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна,
Асеновградско, преселена от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

118. Войната ги разделила

Калната да е, майчинко,
който ми стана причина
сас любе дай ни раздели,
далеко дай са мислиме,
далеко, майчо, в Битоля,
Битоля, града голяма.
Битолски куршум прониза
от лява страна сърцето,
от дясна страна дробцето.
На всички халал му правя,
на мойто любе не правя,
защо ма млада остави
далеко дай са мислиме,
далеко, майчо, в Битоля.

Пяла Шукрие Османова Джефарова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

Rubato $\text{♩} = 88$ 73 II 7

Къл-нат да бъ- де, май-
чи- нъ- ко, кой- то ми ста- нал при- чи- на

Кълнат да бѣде, майчинко,
който ми станал причина
войниса да са воюва
на наште млади години,
със любе да са разделим,
далеко да са мислиме,
далеко, чак във Битоля.
Вчера ми писмо допадна
от неговине другаре,
писмоно пише, казува,
че ми са любе ранили
от лева страна в сърцено,
от десна страна в ребрана.

Пял Емин Исуфов, 43 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

Rubato $\text{♩} = 60$ 221 II 33

Про- кльот да бъ- ди, май- чин-
ко, тоз, кой- то
ста- на при- чи- на

Прокльот да бѣди, майчинко,
тоз, който стана причина
войната да се обяви,
нас с любе да ни раздели!
Вчера си писмо получих
от битолските казарми,
писмото, майчо, пишеше,
че ми е любе ранено.

Пяла Димитрия М. Седянкова, 20 г., с. Гела, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

121. Войната да се прекрати

Снощи ми писмо допадна
йот Бело море широко, /2
писмоно пише говори:
— Девойко мари хубава,
снощи на бежа посбрали
пълна казарма войници,
войници, млади момчета.
Утре щем на бой да идем,

на бой на бойска планина.
Там ще са врит предаваме,
ло я нема да са предавам,
оти съм главен главеник.
— Предай са, предай, аркадаш,
това са, любе, не гледа —
войнана да са прекрати.

Пели Асибе Азизова Джакумова, 16 г., и Фатме
Раифова Фератагова, 16 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957

122. Убит на фронта

Зайкосили, зайкосили една лювада,
една лювада, млада девойке,
наредили, наредили сивине коне,
сивине коне, младо абле,
натварили, натварили, джепането,
джепането, млада девойке,

утидоа си, утидоа си на мурабето,
на мурабето, младо абле,
зафърляа, зафърляа лескати куршуми,
лескати куршуми, младо абле,
удриа ми, удриа ми, баш онбашия,
баш онбашия, млада девойке.

Пял Настан Яминов Балталиев, 55 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

ЗА СТОПАНСКИЯ ЖИВОТ

123. Керванджии

$\text{♩} = 92$ 18 I 110

Я и-зъ-лез, из-лез, Ра-до лъо,
вънка на двори дъ-во-ри

Я излез, излез, Радо лъо,
вънка на двори,
та са разгльодай
доло и горе —
изгряла ли е
дзвезда зорница,

та щем да тварям
девет товара /2
еврейска стока,
десети товар
желти алтоне.

Пял Ахмед Ахмедов Делиосманов, 45 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

124. Терзии тръгват на гурбет

Rubato $\text{♩} = 69$ 71 I 19

-Ру- си- це ма-- ри ху- ба- ва, се
кол- чиш дой-- да до- ма ти, се
та ше- нъ- лив- ка на- хож- дам

— Русице мари хубава,
се колчиш дойда дома ти,
се та шенливка нахождам,

сега та найдох, Русице,
кимна и касафетничка —
дали та е майка карала,

ил та е с мене разбрала?
 — Юначе лудо и младо,
 нито ма й майка карала,
 нито май с тебе разбрала,
 ам ми е бално и жално,
 чи бърже дойде подземе,
 подземе и Димитровден,
 врудь терзиене торнуват
 нах Скече, Драма, Кавала,
 и ти шиш, любе, да идиш,
 ам мене кому оставеш —

тънкаса снага да сѡхне,
 чорнисе очи да плачат,
 белосо лице да вяхне?
 — Оставям си та, Русице,
 на майчини ти скутове,
 на бащини ти кѡшкове,
 да си ма чакаш, Русице,
 за големиян Петровденъ
 и по-големьян Алинденъ,
 чи ку не дойда, Русице,
 чи си са глави и жени.

Пял Андрей Георгиев Папучаров, 45 г., с. Левочево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

125

$\text{♩} = 60$ 34 1 56

Ру- ске- ле, ро- сна ро- си-
 це, се кол- чиш до- да- мѣ
 до- ма ти, се та
 ше- нѣ- ли - вка на- хо- дам

— Руске ле, росна росице,
 се колчиш додам домѣ ти,
 се та шенливка находам,
 сега та найдах, Руске ле,
 кимничка и кахѡрничка —
 дѣл та е майка карала,
 ил та е с мене разбрала?

— Нит ма е майка карала,
 нит ма е с тебе разбрала,
 ам ми е бално и желно —
 бѡрже са мина летоно,
 по-бѡрже дойде подзима,
 всички са сбират, тѣрнуват,
 и ти щеш, либе, да идеш,

ам мене кому оставяш?
 — Оставям си та, Руске ле,
 на майчини ти дворове,
 на таткови ти скутове,
 на твояна майка и мойна,
 дорде са, либе, завърнам
 за големиян Петровден.
 Тогаз щим сватба да правим.

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 92$ 3 1 18

Ро- си- це, гър- ва сев- ди- це,

се кол- чии дой-

да до- ма ти

1 2 3

Пяла Шина Димитрова Измирлиева, 34 г., с. Стойките, Девинско, преселена от с. Широка лъка.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

Rubato $\text{♩} = 80$ 221 I 32

-Рус- ке ле, мла- да де- вой-

ко, ти ми бе Ру -

(ске,) ве- се- ла

Пяла Незифе Байрям Юпова, 15 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

128. Здрав да идеш, либе, по-здрав да дойдеш

$\text{♩} = 112$ 20 I 198

Гльо- дай ма, глю- дай, пъ- ръ- ви - чко

— Гльодай ма, гльодай, първичко любе,
неска съм тука, утре ма нема,
утре са сбирам, сбирам, торнувам
нах Цариграда кяр да кяровам,
кяр да кяровам бели грошуве.
— Иди ми, иди, първичко любе.
Аку ми идиш кяр да кяроваш,
здрав да ми идиш, по-здрав да дойдиш;
пък ку ми идиш моми да галиш,
здрав да ми идиш, болан да дойдиш.

Пяла Мата Илиева Газенова, гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

129. Терзии тръгват на гурбет

Та чули ли сте, или не
какво е ново станало
в Райково, село големо,
у поп Пашови дворове? —
Тьонак е фидан израснал,
тъонак та висок Димитър.
Димитър тетъко думаше:
— Тетъко льо, тетъко поп Паша,
врид терзиене торнуват,
терзие и бакаржие
над Дедеагачка касаба,

и йе ща, тетъко, да идам
ситноно шийо да шиям.
— Не йди, сино Димитре,
твърде го кажат пекливо,
пекливо и болезливо —
легна щеш, разболя са щеш.
Димитър тетъка не слуша,
стана Димитър отиде
на Дедеагачка касаба.
Мина са малко ни много,
Димитър са е разболел,

разболел и загинал е.
Марийка майци викаше:
— Майчице, мила майчице,
сое четвъртък Димитър,
другян четвъртък Марийка.
Гробве наблизко копайте,
един до друг ни турите.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

130. Верни кучета спасяват кара Бою от турци

$\text{♩} = 69'$ 32 I 106

Бо-йо, Бо-йо, ка-ра Бо-йо за-бор-

чел я ка-ра Бо-йо три-хи-ля-

ди бе-ли дьо-къ-ме

Бойо, Бойо, кара Бойо,
заборчел я кара Бойо
три хиляди бели дьокме,
та забегна кара Бойо
доло, доло, в Янадола
да спечели три хиляди,
три хиляди бели дьокме,
да разплати тьожки борчъвя.
Че е седел мало, много,
мало, много три години,
та спечели до три стада,
до три стада вакли овни,
и е купил три кучета
да си чуват до три стада.

Че си търна кара Бойо
да си иде в техно село,
та стигнаха кара Бойо
триста турци яничаре
да му зимат до три стада,
до три стада с три кучета.
Та отвърза кара Бойо
първа кучка Карамана,
и си пусна второ куче,
второ куче Дъртомана,
трето куче Шерколия,
...
та проснаха триста турца,
триста турца яничаре.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

131. Забегнал ми е млад Стоян

Rubato $\text{♩} = 220$ 249 I 33

За-бег-нал ми е млад Сто-ян

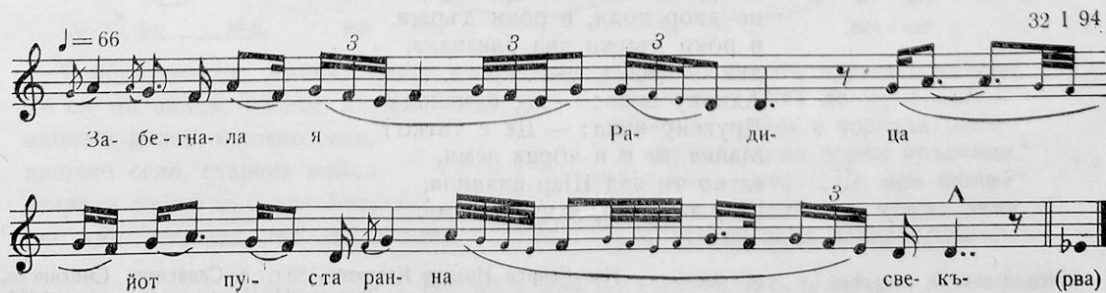
от пър-во лю-бе Доб-рин-ка

Забегнал ми е млад Стоян
от първо любе Добринка
цалички девет години.
Много е Стоян наплодил —
девет стотини тосуня
със деветина чобана.
Стоян чобане думаше:
— Карайте лъока тосуня,
пък щъ я напреж да ида,
на чобане конак да тръся,
на тосуне ятак да сгодя.
Отиде Стоян във село.
Та му вратана отвори
и си го тихо попита:
— Пътниче, младо друмниче,
какво ми тропаш ти тува?
— Месту ми тръся да приспя,
не щете ли си ма прийо?
— Прийо та ща та, пътниче,
чакай си баба попита.
Отиде снаха при баба:
— Бабчо лъо мила и драга,
пътник ми чука на порти
и тръси месту да приспи,
да гу приюим ли, бабчо?
— Да гу приюим, нивесто,
пътник е твърде уморен,
та че га легни, позаспи,
ще му главона удрежем
да го, нивесто, оберем.
Върна се нивеста при пътник,
та му вратана отвори
и го навотре въведе.
Той си отпаса коланче
и го на место закачи.
Нивеста са е сетила,
чи си е дошъл млад Стоян
и на баба хи продума:
— Пôда ми меса Стоена.
— Нивесто млада, хубава,
то си ми меса Стоена,

от ищиш с неџа да лежиш.
Легна нивеста, заплака.
Стоен я тиху пупита:
— Защо ми плачиш, нивесто?
— Как да ни плача, пътниче,
с либе не съм си лежела —
Стоен ми бôрже избега,
пôрвуно млада нивеста.
— Не плачи, млада нивесто,
йе съм ти същи млад Стоен,
ето ти, мари, пôрстенен.
Легнали та ми заспали.
Бабана влезла при Стоян,
та му главона одреза
и си снахона порука:
— Стани ми, стани, нивесто,
да си пътникон заровим.
— Бабчо лъо мила и драга,
оти ма, бабчо, не рукна
да си ти кажем, бабчо лъо, /2
чи ми е сами млад Стоен!
Станали, та са копали
във плевни под яслине.
Га ми са дошли чобане,
чобане със тосунене,
чобане питат нивеста:
— Нивесто млада хубава,
нили е тука млад Стоян?
— Нема го, нема, чобани.
Га ми са влезли тосуне,
та заровили по ясли,
та ми Стоян изровили.
Нивеста баби продума:
— Подай ми бабчо, ножчено
ебълка да си разрежа.
Баба й ножче подаде,
та си сърчено прободe.
Снаха на баба продума:
— Дето ще плачи една майка,
да си ми плачат барам две.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

132. Забегнала е Радица

Забегнала я Радица
йот пуста ранна свекърва,
от първо любе Стояна.
Мало е много бегала,
цалички деветъ години,
мало е казандисала —
до трине вакли сюрин
и състри млади овчере,
та ги Радица поведе
йотдолу, йот Янадола
към техно село големо.
Га си селоно стигнали,
Радица овчарян думаше:

— Я ща, овчари, да ида
в селоно, във механьона,
пък ве, овчари, идете
край село, край гробищана,
та нивине напусните,
и ливадине опасите.
Ага ва, холан, запитат:
„Чи са сея сюрин,
дено нивисе напусват
и ливадине опасват?“,
вие им, холан, кажите:
„Нас на кехая проводи,
кехая. бела Радица.“

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

133. Посниши се, Шар планино, да си видя наше село

Rubato $\text{♩} = 52$ 248 I 4

По-сни-сни са, Шар пла-
ни-но, по-вдиг-ни
са, тьов-на мь-гл (о)

Поснисни са, Шар планино,
повдигни са, тьовна мъгло,
да си видям наше село,
наше село, равни двори,
равни двори, първо любе.
Поснисна са Шар планина,
повдигна са тьовна мъгла,
та си видях наше село,
наше село, равни двори,
равни двори, стара майка.
Стара майка по двор ходи,
по двор ходи, в рѳки държи,
в рѳки държи два близнака,
два близнака, два сирака.
Аднону вика: — Де е майка?
Другону вика: — Де е татко?
Майка ти е в чѳрна земя,
татко ти зад Шар планина,
Шар планина, в чужда земя.

Пял Георги Иванов Кавгазов, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

134. Наведи се, Шар планино

$\text{♩} = 69-63$ 37 I 57

и На- ве- ди са, Шар- пла- ни- но,
да си ви- дем на- ше се- ло

Пял Атанас Кръстев Семерджиев, 60 г., с. Хвойна, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

135

Rubato $\text{♩} = 76$ 221 II 14

На- ве- ди се, Шар пла- ни- но,
на- ве- ди се по- на- до- ло

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Бреже, Девинско
Записал Н. Кауфман, май 1960.

136. Я поспусни се стара планино

$\text{♩} = 60$ 59 II 77

Я по- сѣ- пус- сни са, же- нем, Стара
пѣ- ла- ни- но, да си ми ви-
де- мѣ, же- ном, на- ше- на де- ньо

— Я поспусни са, женем, Стара планино,
да си ми видем, женом, нашено деньо,
нашено деньо, нашено село,
нашено село, старана майка,
старана майка със два близнака,
с със два близнака, със два сирака,

йедноно моско, другоно женско.
Женсконо пита де му е майка.
„Твоена майка в чорнана земя,
в чорнана земя чорна пръсчица.“
Москоно пита: „Де моя баща?“
„Твоян е баща във чужда земя,
във чужда земя черен есирин.“

Пял Ариф Шабанов Карталов, 49 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

137. Орехо зелен и кръвен

Rubato (♩ ≈ 88)

(ъ) Йо- ре- хо за- ле- нъ и кръ-
вен на и- ма- шъ ли са, йо- ре- хо

Йорехо зелен и кръвен,
наимаш ли са, йорехо,
листено да ми йодържиш
от Касом та до Гергьовден?
Мойно ще либе да мине
от Гюмюржинан касабата,
стадоно ще си прекарва
под тебе да го пудпладним,
под твойна сенка дебела.

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

138

Rubato ♩ = 52

О- ре- хо зе- лен и
кръ- вен, на- и-
маш ли се, йо- реш- ко

Орехо зелен и кръвен,
наимаш ли се, йорешко, /2
листено да ми йодържиш
от Касъм та до Гергьовден,
дорде са върне любено

от Гюмюрджина касабата
с негвана тежка сюртия,
с негвине пъстри ягънце,
с негвине вакли овене?

Пял Бекир Хасанов Кушилов, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

139

Rubato $\text{♩} = 66$ 250 II 38

О- ре- хо зе- лен и кръ- вен,
на- и-маш ли са, о- ре- хо

Орехо зелен и кръвен,
наимаш ли са, орехо,
листену да ми удържиш
от Касум та до Гергуден,
чи ще ми мине любено
под теб на сенка да сѝдне,
студена вода да пие,
китчица да си закичи.

Пял Димитър Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

140

$\text{♩} = 56$ 3 59 I 73

О- ре- хо за- ле- нъ, та
къ-ръ- вен на- и ма- шъ
ли са, о- ре- хо

Орехо зален, та кръвен,
наимаш ли са, орехо,
листа на да ми йодържиш
от лето та до пролето,
от Касум та до Гергьовден?
Че пролет оттуй ще мине
моено първо либеле,
под теб на сенка ще седне
ялаброс да си разчеше,
ядетен ще си направи.

Пяла Алия Исуф Генчова, 22 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

$\text{♩} = 96$ 3 II 23

Йо-рье-шко зи-лен и
кра-вен, на-и-маш
ли са, Йо-о-ряш-ко

Йорьешко зилеи и кравен,
наимаш ли си, йоряшко, /2
листено да ми удържиш
гудинка и пулвинка,
дурде са ворне, йоряшко,
моено порво любово
ут Драма, ут касабона,
пуд теб на сенка да съодни
с негова пушка шеряна.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Широка љъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 66$ 23 I 124

Чу-ре-шко, че-рна ви-
шни-чко, нъ-и ма-шъ ли
са, чу-ре-шко

Чурешко, черна вишничко,
нъимаш ли са чурешко, /2
чурешки да ми удържиш /2

ют Касъм та ду Гиргьовден, /2
дурдье са върне любено /2
ют Гюмюржюнен касаб.

Пял Ахмет Асанов Койнаров, 36 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

143. Очаква либе от гурбет

$\text{♩} = 104$ 74 I 42

Мом- не- ле ма- ри ху- ба- ва,

ки- на ми гльо- даш и и вар- диш

— Момне ле мари хубава,
кина ми гльодаш и вардиш,
та ми нахвôтри не влизаш?
— Гльодам ми, гльодам и вардям
овчерска тьожка сюрня,
моено любе със нея.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско,
преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

144

$\text{♩} = 66$ 106 II 56

Ма- ри И- ри- но тьо- нка,

ви- со- чка, се дво-

ри ме- теш и съ- лзи ро- ниш

— Мари Ирино тьонка, височка,
се двори метеш и сълзи рониш,
се двори метеш и песан пейш.
— Как да не мета, как да не пея,
кога ми стана девет години,
как ми забегна първото любе.

Сега съм чула, чула, прочула,
че си ми иде първото любе.
— Мари Ирино тьонка, висока,
наимаш ли са да го дочакаш?
— Наирам си са, дочаквам си го:
уплавила съм девет простора,

девет простора бела пченица;
посадила съм на двор калинка,
та е стълбила до девет клона —
у калинкана кони ще вързат,
у клонине щът пушки закачат.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Левинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

145

$\text{♩} = 69$ 40 II 292

— Ма-ри Ту-до-ро тьо-нка,
ви-со-ка, що ти я съ-рця
толь-ку ви-ся-лу

Мари Тудоро тьонка, висока,
що ти я сърця тольку висялу,
та везмо възеш и песня пьеш?
— Ой пиле, пиле, постру славейче,
как да ми не е сърця висялу?
Сега ми стана девят години,
как ми забегна първоно либе,
нито дохожда, ни хабер праща.
Сега съм чула, че ще си дойде.

— Мари Тудоро тьонка, висока,
наимаш ли са да го дочекаш —
че той си иде със двеста момци,
с със двеста момци, със триста коня.
— Ой пиле, пиле, постру славейче,
наймам си са, дочека го ща:
напоълнила съм две бочви вино,
две бочви вино и две ракия,
и съм събрала до триста кила,
до триста кила бела пченица.

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

146. Любе се връща от гурбет

$\text{♩} = 144$ 40 II 301

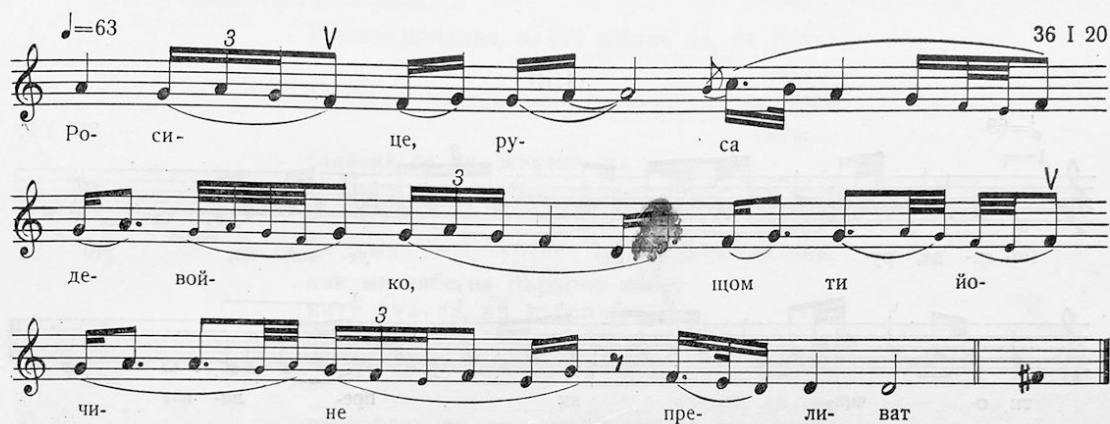
Ру-со-бе-ла ба-тьо-ва, що ми
сто-мни на-ли-ващ

— Русо бела батъова,
що ми стомни наливаш /2
и със сълзи преливаш?
— Как да не плачам, бате ле,
йега ми любе забегна,
нито ми писмо провада,
нито си само дохода.
— Русо бела батъова,
да ти си дойде любено, /2
познаеш ли си го щеш?

— Познавам си го, пътничё.
Мойно бе любе личничко —
от сърма руба носеше,
сиво си конче яздеше, /2
буйлу си пушка носеше.
— Русо бела батъова,
рубана са додира,
кончено са продава,
пушкана са залага. /2
Ие ти съм, Русо, любено.

Пяла Рада Иванова Стоягова, 27 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

147

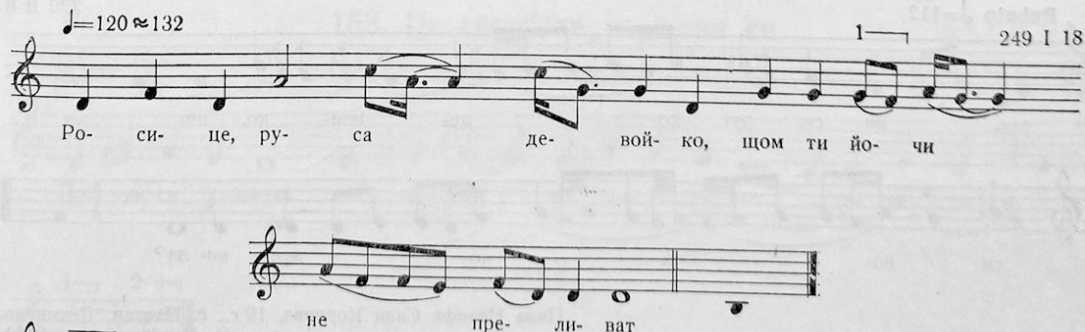

— Росице, руса девойко,
щом ти йочине преливат, /2
преливат и прекипеват?
— Немой ма питай, друмниче,
друмниче, мило потниче —
стана ми деветь години,
как ми е либе липсало,
дете ми в корем йостана,

коже го мома изкутих, /2
та му момари дойдоха.
— Русо ле, руса девойко,
да видиш, позна ли го щеш?
— Позна си го ща, друмниче,
мойно е либе личничко —
на бело конче йехаше,
на синьо седло седеше.

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

148

Пели Рукия Ем. Салиагова, 16 г., и Асия С. Очкова, 15 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

149

$\text{♩} = 63$ 36 I 19

Ру- си- це, ру- со де- вой- ко, за- щом

ти о- чи пре- ли- ват

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

150

$\text{♩} = 69$ 251 I 23

Ро- си- це, ру- са де- вой- ко, що

ти о- чин- ки пре- ли- ват

Пяла Анастасия (Шина) Суркова, 15 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

151

Rubato $\text{♩} = 112$ 220 II 6

Ма- ри- си, ру- со де- вой- ко, що ми

си йо- чи по- мре- ни- ла?

Пяла Незифе Сали Корчева, 19 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

$\text{♩} = 126$ 21 II 39

Ту- рѣ- чин до- па- дна, ма- лка мо- мѣ- не- ле
на ра- вѣ- ни- дво- ри, от ко- нче сли-
за, ма- лка мо- мѣ- не- ле, за те бе пи- та

Турчин допадна, малка момне ле, на равни
двори,
от конче слиза, малка момне ле, за тебе
пита —
главена ли си, женена ли си.
— Не съм главена, турчине ле ле, ни съм
женена.
Сега ми стана, турчине ле ле, девет години,
как ми забегна първоно либе,
ниту духуда, ни хъбер праща,
сега съм чула, чи ще си дойде.
— Дъ си го видиш, малка момне ле, пуз-
наваш ли го,
пузнаваш ли го, малка момне ле, мижо
даваш ли,
мижо даваш ли белоно лице,
белоно лице, тьонкана снага?
— Бело са лице, турчинине ле, мижо не
дава,
тьонка са снага, турчинине ле, не харизува.
Мижо са дава тьонкана риза,
тьонкана риза куприненана.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

153. На сватбата на жена си

$\text{♩} = 138$ 270 II 3

Йот- как са Мей-метъ за- гу- бил, ца- лич- ки де- ветъ го- ди- ни

Йоткак са Мейметъ загубил,
цалички деветъ години,
на десетна са развърна.
Още от коня не е слел,
майци му селем не е дал,
пък за любено питаше:
— Мале, къде е Фатминка —
дворено ѝ са сушеви,
куминян ѝ са не турми,
вратцана ѝ са ключнатки.
— Сино ле мои майчини,
вчера нели бе неделя,
вчера ѝ беше сватбана
въз високана планина,

на балканцкана маала.
— Майчинко, моя майчинко,
дали е мога пристигна?
— Пристигна я щеш, сино лъо,
ако кайдисаш кончено.
— Кайдисувам го, майчинко.
Вървели, колко вървели,
три дена и три вечера.
Ага е тамо отишъл,
Фатме дарове дарила —
всекиму дала, подала,
нему си дала пръстенче.
— Анице, стара майчице,
ѝе ще със пътник да ида.

Пели Небие Хасанова Иглева, Незифе Бекирова Чолакова, Небие
Хасанова Тъкавидова, Айше Османова Кадирова, девойки, с. Стърница, Ардияско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

154

Rubato $\text{♩} = 84$ 221 I 16

От- как са ме-д из- гу- би, ра- вѣ- ни ми де- вет го- ди- ни

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

155

Rubato $\text{♩} = 48$ 73 I 7

От как е ме-д за- бе- гнал, рав-

Пял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

156

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

157

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

158. На нова басма търговец

$\text{♩} = 63-69$ 6 I 13

Та чу- ли ли- сте, не ли сте

ки- на йе ной- во ста- на- ло

Та чу- ли ли- сте, не ли сте

Та чули ли сте, не ли сте
кина йе нойво стана̀ло /2
ср̀еде Яск̀ечен пазарен? /2
Нова йе басмя излела, /2
един йе тюжер прикупи, /2
тюжера ше я продава /2
по един алтон ендезьо.

Пели девойки от с. Триград, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

159. Изграждане на Узун кюприя

Rubato $\text{♩} = 200$ 250 I 48

От ца- ря̀н ха- бе рѝ до- пад-

на: де ка- де и- ма дю- ль- ге- ра

От царян хабер допадна:
де каде има дюльгера,
дюльгера, устабашие,
всички нахтува да дойдат
Узун киприя да градим.
Всички са сбират, торнуват,
Нидельчу устабашия
и той са сбира, торнува,
пѝк си гу любе ни пуска:
— Ни йди, любе, ни йди,
киприя, кажат, висока,
морено, кажат, дълбоко,
падна шиш, удави са шиш.
Нидельчу любе ни слуша,
стана Нидельчу, утиде.

Ага са тамо утишли,
градили, колко градили,
Узун са кипрю св̀ршили.
Стана са Дельчу покачи
на в̀рх висока киприя
да види висока ли е,
морено дълбоко ли е.
Падна Нидельчу в морено,
падна ми, та са удави,
пѝк си му любе думаше:
— Нели ти виках, Нидельчо,
ни иди, любе, ни иди,
киприя, казват, височка,
морено, казват, дълбочко,
ша падниш, ша са удавиш.

Пяла Шина Хр. Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

160. Овчар и девойче

$\text{♩} = 144$ 2 II 6

— Ма- рий- чи- це, мал- ко мо- ми- чан- ци

по стой, джа- нам, по- стой, по- ча- кай ме

1 2 3

— Марийчице, малко момичанци,
постой джанам, постой, почакай ме, /2
има дума, дума да те питам: /2
пило ли е мойно сиво стадо. /2
— А бре, лудо, а бре, лудо-младо, /2
двеста й пило, триста подминало, /2
а петстотин на брягом стоеше.

— Марийчице, малко момичанци,
зъоми прочка, прочка босилкова, /2
та прикарай мойно сиво стадо /2
през тихиян, тихьян бели Дунав, /2
дай ми пие бистра студна вода, /2
дай ми пасе зилена трава, /2
дай ми лежи на дибела сенка.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девиноско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

161

$\text{♩} = 76$ 23 I 121

Ди- ми- три- це, ги- зда- во де- вой-

че, ще та пи- там, пра- во да ми ка- жеш

Пял Ахмед Асанов Койнаров, 36 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

162

$\text{♩} = 130$ 72 I 47

— Ка- лин- чи- це, гиз- да- ва де- вой- ке,

Пели Фатма Шеренска, 13 г., и Асие Дралева, 14 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

163. Сиво стадо с вакли овни

Мори Яно, гюл фидано,
кат ми седиш на два друма /2
и продаваш руйно вино,
руйно вино и ракия,
дал ни видя да минаха

мойте братя с сиво стадо,
с сиво стадо, с вакли овни?
Най-напред ми върви, Яно,
вакъл овен с криви рога.

Пял Атанас Христов Гогов, 41 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

164. Убит овчар

Слонце са сбира, йобира,
юнак са сбира, торнова
на високана планина
да лѡчат вакла сюрѡя.
Лѡчиха, колко лѡчиха,

чѡф са патлака пукнаха,
между Мехмета паднаха,
мажду две чорни очинки.
Ясни са кѡрви лейнаха.

Пяла Жимле Хасанова Далиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

165. Кехае, наша доржава

$\text{♩} = 84$ 2 1 3

— Ке- ха е, на- ша до- ор- жа ва,
сич- ки съо- о- ри- и вди- иг- на- ха,
сич- ки съо- ри- и вди- иг- на- ха,
на- ша сю- у- ри я о- о- ста- на

— Кехае, наша дѡржава,
сички сѡрии вдигнаха, $\frac{1}{2}$
наша сѡрия остана.
Мислиш ли да я вдигаме,
мислиш ли, или не мислиш?
— Мислям ми, мислям, увчери,
ала ми още не мислям —
лоша ма глава болела,
кайно ма ни е болела.
Я ща да си ми загина
в равното пѡли широко,
подзими жа ва дочеквам,
проляти жа ва опратам.
Иди, удажѡ, дѡкарай
нашана луда харгильѡ,
та сбирай ти, товаряй ти
нашана кѡшка удайѡ.
И ви, овчери, вдигайте
нашана кѡшка сѡрия.
Та чи ага ми идити
на Узун гльѡга кюприя,
тамо и мома кадия,
млада нивеста запчия,
вакло щат ѡегня да ищат,

вакъл хми овен фанити.
Та чи ага ми идити
в нашуну село голему,
та ща да си ми излези
мояна стара майчица
и мойно пѡрво любову
сас малко моску дѡтянци,
та щат да си ва попитат
каде и Райчо кихае.
Пак ви ще да хми кажити:
„Райчо кихае остана
с агѡни исап да сгада,
дену сми ѡели и пили
цалана зима голема,
от Касум та до Гѡргювден.“
Вакъл ми овен продума:
— Ложат та, ложат, нивесто,
Райчо кихае загина
в равнѡно поле широко.
Цвилнала глѡси до нѡбо,
ѡрнали сѡлзи до зѡмя:
— Сѡрия чорна и бела,
пуста дано си останеш,
че нямам кѡшак кихае.

Пяла Лѡка Нѡколова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

$\text{♩} = 108$ 251 | 15

Ке- хо- йо, на- ша дор-
же- во, сич- ки сю- рий- ки диг- на- ха

Пял Костадин Н. Каневски, 23 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato ($\text{♩} \approx 52$) 107 | 106

— Сто- я- не, тьо- жка ке-
ха- йо, врюд сю-
рий- ки- не вЪ- ди- гна- ха

— Стояне, тьожка кехайо,
врюд сюрыйкине вдигнаха
от високана планино,
наша сюрыйка остана
в равноно поле, широко.
Кога щим да я вдигнине?
— Овчере, мои овчере,
утре ми ранко станете,
рано в понъделник утирна,
вдигнете тьоша сюрый,

че га ми, холам, подите
на Тунжа на кюпрѝена,
тамо са моми сейменя,
млади невести зъптия.
Вакло щът ягне да ишат —
вакал им овен фаните.
И щът за мене да питат,
пък вие да хми кажите:
„Стоенъ ми назатъ остана
с агине хесапъ да видъва.“

Пяла Гадка Иванова Харитева, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

— Сички съории минаха
от равно поле, широко —
нашата кога ще дигнем?
— Овчари, верни другари,
и нашата ще да дигнем
понделник рано утрин.
Кога през Чамжа минете,
на Чамжа моста широки,
тамо са моми кадии

и млади булки зъптии —
вакло щът агне да искат,
вакал хим овен хванете
и те щът да ви попитат:
„Къде е вашат кехая?“
А ве ще да хми кажете:
„Нашет кехая загина
в равноно поле широко.“

Пяла Величка Костадинова Вълчева, 34 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Планино, Стара планино,
вред сюриене станаха,
и нашна утре торнува,
та ще приз Ямбул да мине.
Там са момите джандарми,
пък нивястите кадии,
бяло ща агне да искат,
пък ве ни увен фатете.

Кочо ля вакал, каматън,
високо дигай главана,
ясно да цънка дяляно.
Кога ми, кочо, стигнеме
фъв Скендеръ-Джахер касаба,
та ща та, кочо, запитат
скендеръджахерски кадъни:
„Женен ли ти е кехайона?“

Пял Ахмед Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

170. Жалба на агне по родна майка

$\text{♩} = 120$ 3 II 13

То- рна- ли са три сю-
ри- и от зи- мо- ву-
нах ля- то- ву

Торнали са три сюри
от зимову нах лятую:
порвана ѝе баш агова,
вторана ѝе кихайова,
третана ѝе йовчерюва.
В йовчерюва ѝегня бляе,
ѝегня бляе, люто кълне:
— Да изсохни тая рока,
дену закла мойна майка,

моя майка нийде ние /2
ни на млеко, ни на масло.
А овчер му говореше:
— Мълчи, мълчи, вакло ѝегня,
обигра щим три сюри,
жа намерим друга майка.
— Пуста била чужда майка —
мойта майка нийде ние /2
ни на масло, ни на млеко.

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

171

$\text{♩} = 66$ 211 II 4

Тор- на- ли са три сю- ри- е,
три сю- ри, е три бю- лю- ка

Торнали са три сюри
три сюри, три бюлюка:
първиян беше баш аговен,
вториян беше кехайовен,
най-заднийот — чобановен.
В кехайовен егне блее,
егне блее, майка тръси.

— Мълчи, егне, немой плачи,
изле щеме и на лето,
и на лето, на пролето,
пусна та щем в три сюри,
в три сюри, три бюлюка.
Одило е, тръсило е,
негвана майка нигде нема.

— Мойна майка нигде нема —
мен кат си ма нахранеше,
ведро пресник надаеше,
ордия аскер разпращаше.

Пели младежи от с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

172

Rubato $\text{♩} \approx 66-76$ 59 I 76

То- рна- ли- са три сю- ри- и
от зи- мо- на на ле- то- но

Пял Шабан Таиров Кехайов, 51 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

173

$\text{♩} = 122-116$ 16 II 49

Три сю- ри- и Гю- ме- рѣ- ши- нски във Йо-
ва на йе- гне бле- йе

Три сюрии гюмерьшински
във йована йегне блейе, /2
та йована затрасьова /2
и овчари разплакова.
—Йегне, йегне шукло, вакло,
я ти дадем друга майка.
—Ни ща, ни ща друга майка,
я ки ищам мойта майка —
девет руни вълна сваля,
девет оки прясно дава.

Пял Юсеин Ахмедов Кадирчев, 17 г., с. Жълтуша, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

Поблело ми е агънце
на Стоянови кошари: /2
— Три пъти стадо пребродих
мойена майка не наидох. /2
Стоян агънце думаше:
— Агънце мило байново, /2
добра ѝ цена намерих,

та я байно ти продаде, /2
на тебе, байно, оставих
до девет майки сирици. /2
— Опустели ти сирици,
га нема моята майка /2
кротичко да ма похрани,
миличко да ма помилва. /2

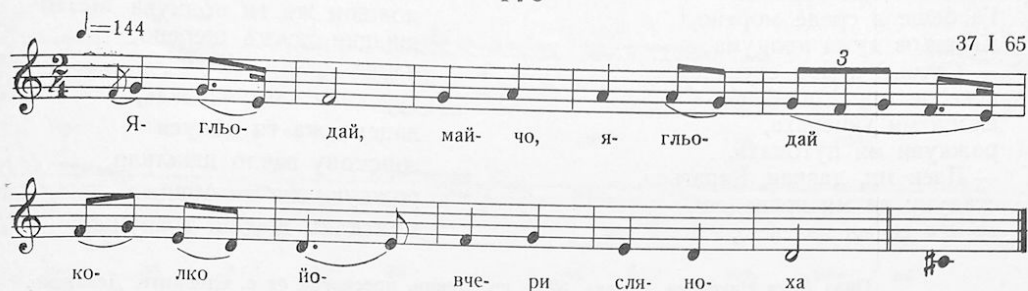
Пял Атанас Кръстев Семерджиев, 60 г., с. Хвойна, [Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

175. Силна любов по овчар

— Я гльодай, майчо, я гльодай
колко йовчере сленоха
низ Ирин-Пирин планина,
низ айдушкана равнина.
Излези, майчо, погледай
кутро е стадо най-млого.
— Излезох, майчо, погльодах,
Дуйчово стадо най-млого.
— Майчинко, моя майчинко,
я ще да взема Дуйчеса.
— Не зимай, щерко, Дуйчеса,
Дуйчо си жени не държи.
— Ако ги държи, да държи,
два деня ще го пòводе,
два деня кайно две гòдин.

Пял Шабан Смаилов Дуралиев, 48 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

Я гльодай, майчо, я гльодай
колко йовчери сляноха
низ Еринь-Пиринь планина,
низ хайдушкана равнина.
Я гльодай, майчо, я гльодай
кое е лице най-бело,
коя е снажка най-тънка.

Дойчова снага най-тънка,
Дойчово лице най-бело,
Дойчово стадо най-много,
Дойчова гега сребърна.
Я ща Дойчина да взема —
три деня да го повода,
три деня кайно три годин.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна,
Асеновградско, преселена от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

177. Овен спасява отвлечено стадо

— Сино льо, а мой сино льо,
каде ти калпак от глава /2
и тънка пушка от раму?
— Нимой ма пита, мале ле,
каде ми калпак от глава
и тънка пушка от раму,
ам си ма питай, мале ле,
де ми е стадо големо.
Вчера бех стадо размалел
край Черно море дълбоко.
Утде си ма си пудаде
мурскѝна чорна гемия,
та ми стадуну прекара
иствода страна морену.

Учи ма, майчо, на̀учи
как да си стадо прѝмамя.
— Сино льо, а мой сино льо,
зѝми си медно кавале,
та си ми ѝди, сино льо,
край Черно море дълбоко,
та си кавале засвири.
Та си ми Стуен утиде
край Черно море дълбоко,
та си кавалѝн засвири;
— Карагѝоз вакѝл, ка̀матен,
прѝведи си ми стадуну
приз Черно море дълбоко!
Та хи Карагѝоз заведе

сивоно стадо големо.
 Га беше в средѐ морено,
 Карагъоз дума продума:
 — Стуене, а мой ступане,
 веке не мога да вѡрвя,
 алѡци ми укиснаха,
 рожкуви ми путѡнаха.
 — Даен ми, давран, Карагъоз,
 стадуна да ми приведеш,
 та ага си ми излезеш,

та ща да си та кѡрдиша,
 ножници жа ти пѡдкува
 юнацки гюкмѐ шерено,
 алоци жа ти кѡнуся
 турскана кана червена,
 лицено жа ти кѡнуся
 горскону вакло шаклило,
 рожкуви жа ти ѡбнижа
 момскини дребни трапушки.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

178. Вързан от турци овчар и умен овен

$\text{♩} = 66$ 40 1 260

— Съ-ри- йо ва-кла, ка-
 ма тна, ти чу-ла
 ли си, я-ли не ка-къ-во
 е но-во ста-на-ло

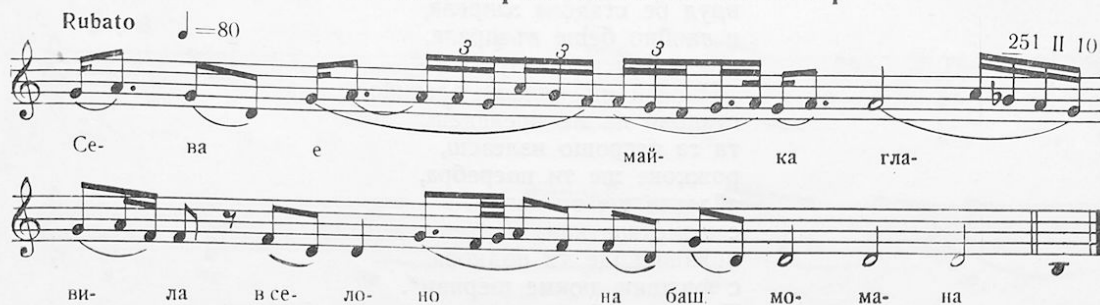
— Съорийо вакла, каматна,
 ти чула ли си, яли не
 какво е ново станало —
 йовчерен ти са вързали
 на Мешар кедикъ планина
 под вита йѐла висока.
 Че си ми стана овена,
 овена вакал, каматан,

овена с девет ягълка,
 тай ми заведе, заведе
 онези дребни шилета,
 та при овчара отиде
 и на овчара говори:
 — Овчарю, мой сайбиини,
 тебе са вързан вързале,
 а нази кому оставяш?

Овчар на овен думаше:
 — Стани си иди, овенчо,
 и си ми стадо заведи
 при мойно братче по-малко.
 Той ще да ма замести,
 дорде да дойде дружина,
 дружина с млада войвода,
 от турци да ма отърве.

Пял Павел Вълчев Цветков, 68 г., с. Косово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

179. Неблагодарен на овена си овчар

Сева е майка главила
в село на баш момана,
на тънка Милка, висока.
Снощи го майка заглави,
сутрин го рано изпрати
на високана планина
нах дребни вакли шилета.
Първо го срещна елъчия,
елъчия вакал, каматан.
Сева елъчия думаше:
— Елъчия вакал, каматан,
и теб ще да са пофаля,
че ма е майка главила
в село на баш момана,
тебе ще годеж да карам

на момске равне дворове.
— Бре Сево, бре ян кехая,
ти ми са друго втасваше,
ага през Тунжа да минем:
ако ти стадо приведам
през Тунжа, река голема,
рожкове да ми окачиш
с момскине дребни трапушки,
алъци да ми каносаш
с турскана кана червена,
та че ми нищо не стори!
Пък мен за годеж га караш,
кой ще ти цонка ченкове,
кой ще ти води шилета?

Пял Иван Т. Карабетов, 72 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

180

— Овено вакал, каматан,
и теб да са похваля,
чи ма е майка главила
в село на баш момана,
пък йе не съм я видювал.
Ко е чернока момана,
тебе ще годеж да карам,
пък ку е руса момана,
чи ще брата ти Бельчина.
— Стояне, назлъм кехайо,
прешно са добро не повни.
Повниш ли, Стоян, знаеш ли,
когато Тунжа прилепа,

прилепа и прикипела,
вруд бе стадо̀на запрела,
и твойно беше възпрела,
пък ти отсрѡща рукаше:
„Пловай ми, пловай, ельчийо,
стадо̀но да ми преведеш,
та га насро̀що излезеш,
рожкове ше ти посребра,
айлодзе ще ти каносам
с момскана кана чарвена,
ножинки ще ти подкова
с юнашки дюкме шеряни“.
Пък сига, Стоян, пък сига
мене щеш годеж да караш.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

181

Rubato $\text{♩} = 72$ 76 | 12

—Йо- вен- чо ва- къл, ка-
ма- тан, и те- бе да
се по- фа ля

—Йовенчо вакъл, каматан,
и тебе да се пофаля
че ме е майка главила
в село̀но на баш момана,
на хаджийскана до̀щера,
тебе на годеж ще вода.
—Съйбийо, моя съйбийо,
кой ша ти води ста̀дото?
—Йовенчо вакъл, каматан,
имам си чауш като теб,
той ша ми води ста̀дото
зиме вѡв поле широко,
дете вѡв гори зелени.
Йовенчо вакъл, каматан,
ага ми гра̀да залезиш,
височко до̀ржи гла̀вѡта
да си ми цѡнка девѡта.
Йовенчо вакъл, каматан,
ага ми дво̀рье залезиш
да си талига посрьо̀шнеш,
жельничко да ми поблееш.

Пял Шукри Арифѡв Сюлманѡв, 36 г., с. Мѡгилища, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

182

$\text{♩} = 88$

-О- ве- но ва- ка- лъ, ка- ма- та- нъ

и те- бе ше- са

по- фа- лям

Пял Рамзи Мехмедов Жангоров, 39 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

183

$\text{♩} = 54$

-Ка- ра-гъоз ва- къл, ка- ма- тан, же- нум, ни- ко-

му ни сам ка- зу- вал

— Карагъоз вакъл, каматан, жёnum,
никому ни сам казувал, /2
ала ща теби да кажа,
чи ма и майка главила
селуну на баш мумана, /2
теби щии годиж да карам /2
на моминини дворови,
теби щии да й та посрьошни
и щии да си та целуни /2
в челуну между веждини, /2
между вазвити ружковии.
— А бре Стуяне, ступане,
ни карай мени за годиж—
утре ага ми торнити
наз бела ручка надолу, /2
йе жа ти вода шилята.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

$\text{♩} = 54$

Ка- ра- гъоз ва- кал, ка- ма-
та- нъ, все- ки- му сам са по-хва- лил,
и те- бе ще са по- хъ- ва- ли

Пяла Елена Димитрова Пънева, 20 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 54$

О- ве- но, ва- ка- лъ йе- ль- чи- йо,
и- маш ли ха- бер,
не- ма- шъ ли

Овено, вакал йельчийо,
имаш ли хабер, немаш ли,
чи ма йе майка главила
селоно най-баш момана,
пък я не знаем каква е.
Ако е руса момана,
тебе ще гòдеж да карам;
ко е чернока момана,
брата ти Бельчин ще карам.
Овено, вакал йельчийо,
височко дòржи главòна,
ситанко стипай с ногине,
зам да ти цонка девьона,
чи ще приз село да минем,
та ще та гльодат, овено.

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

186. Овен — гордост за овчаря

Йовено вакъл, карагъоз,
йовено вакъл, каматен,
ега ми минеш на Тунже,
на Тунже, река дълбока,
ега ми минеш йотсрешна,
йотсрешна страна, йовньо лъо,
високо здигай главата,
бавно ми цънкай девѣта,
чи ша запитат, попитат
мѳмине, малъки девѳйки,
женен ли ти е сѳйбия,
главен ли ти е стопана.
Пък ти ша речеш, йовньо лъо:
„Не е ни женен, ни главен,
той ша си чака, девѳико,
йод вас да вземе някоя.“

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

187

Йовено вакъл, карагъоз,
нисичко държи главѳна
да си ти върза девѳона,
девѳона, дребни чѳнове,
сюрия да ми преведеш
през Смилен, село големо,
та ще та, йовен, попитат:
„Кехаяна женен ли ви е?“
Ти щех ми, йовено, кажеш:
„Не е ни женен, ни главен.“

Пял Осман Мехмедов Рахманов, 24 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato $\text{♩} = 66$ 72 II 5

О- ве- но, ва- къл
ов- ньо льо, до- шло
е вре- ме, ов- ньо льо

Овено, вакъл овньо льо,
дошло е време, овньо льо,
оттуа да са вдигаме
нах високана планина.
Кога през село минеме,
височко вдигай главона,
сербез ми цънкай девьона,

от ниско удрай ногине.
Врит щат мѐмине да дойдат,
та ще те питат, овньо льо:
„Женен ли ти е съйбия?“
Ти ще им кажеш, овньо льо:
„Нито е женен, ни главен,
от вас ми мисли да земе!“

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

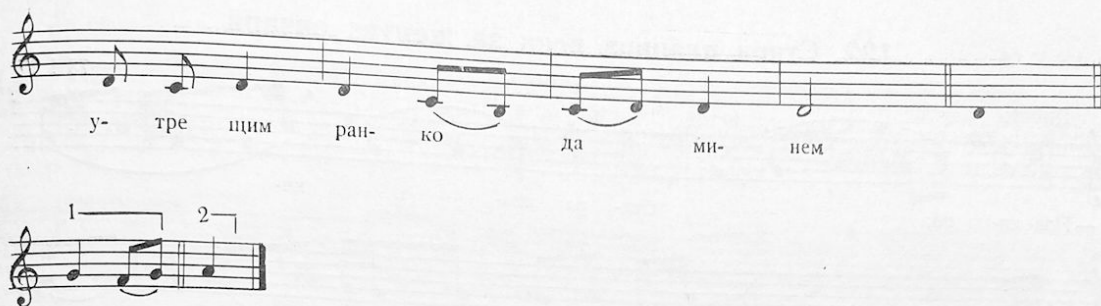
Rubato $\text{♩} = 58$ 251 I 2

Ов- ню лю ва- кал, ка- ма- тан,
до- шло е вре- ме, ов- ню льо

Пяла Златка Христова Станчева, 17 г., с. Соколовци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 127$ 32 I 87

О- ве- но ва- кал, ка- ма- тан,

Овено вакал, кáматан,
утре щим ранко да минем
през долно село Райково,
през шаренана чешмица.
Височко вдигай главона,
ситанко тропкай с ножинки,
чи ша на гльодат, овено,
райковски млади девойки.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

191. Верни и силни биволи

Стуйен биволи пасеше
покрай бѣлини Дунава,
хем ги пасеше, питаше:
— Биволе, черни биволе,
наимате ли са, биволе,
колана да прекарате
през тиха бели Дунава?
— Стояне, мои стопане,
наимама са, Стояне,
ако ти кола жѣлезна,
ако ти хомот сребърен.
— Биволе, черни биволе,

колана ми е жѣлезна,
хомота ми е сребърен.
Станаха та ми торнаха.
Вървеха, колко вървеха,
кога беа в среде Дунава,
мрена са риба премрени,
пререза кола жѣлезна.
Стоян Тодоро думаше:
— Фърли, Тодоро, нанизе,
дано колана приторне.
Пак му колана не торна.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

192. Стара планина иска за жертва овчаря

Rubato $\text{♩} = 80$ 73 I 17

— Пла- ни- но, Ста- ра пла- ни-
но, ста- на ми де- вет
го ди- ни

— Планино, Стара планино,
стана ми девет години /2
как ми нах тебе дождам,
сиво ми стадо наплоди,
ала йовчари кайдиса —
ни щеш ли сабор да сториш
барем ли тази година, /2
та курбанъ да ми не зимаш?
— Ни ща ми, ни ща, юначе,

още лю тебе ще зема.
— Планино, Стара планино,
ли мене немой кайдисва,
чи ма е майка главила
в селоно на баш момана.
— Тебе майка ти главила,
а пък ѝе ще та ожена /2
в чернана зимя глибока.

Пял Фаик Мехмедов Горелов, 33 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

193

$\text{♩} = 60$ 33 II 45

— Пла- ни- но, Ста- ра пла-
ни- но, си- га
за де- ве- тъ го- ди- ни

— Планино, Стара планино,
сига за девет години
сиво ми стадо наплоди,
яла увчерье измори
Нешеш ли сабор да сторим

да ми увчеря не зимаш?
— Стояне, назлън кехая,
още ще тебе да земам,
тогаз ще сабор да правим.

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Баните, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

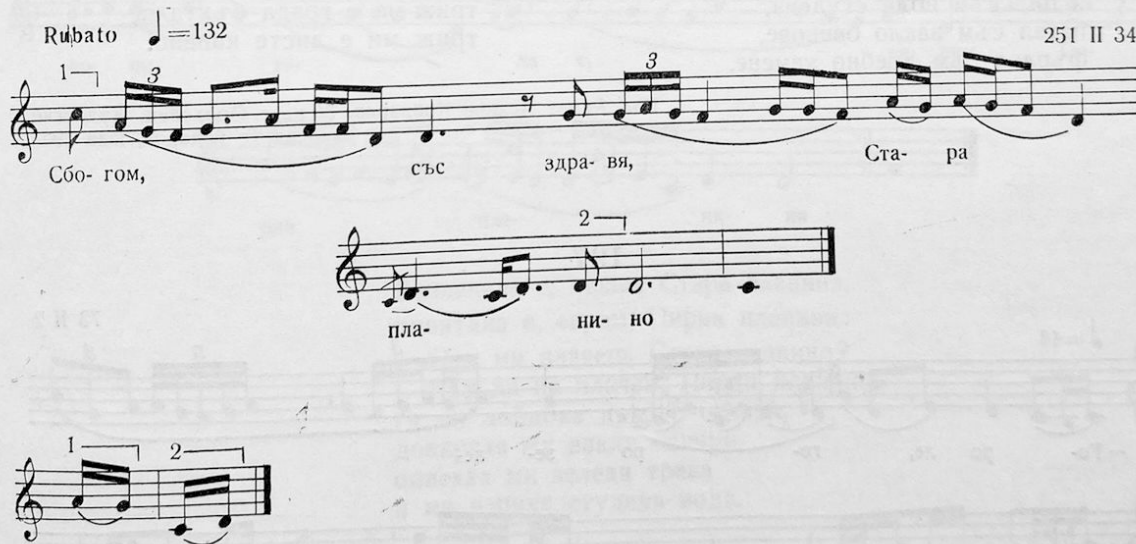

— Планино, Стара планино,
ти ли си, Стара планино,
дено ми зимаш, планино,
сяка година по курбан,
сая година двамина,
двамина братя близнака?
— Момне ле мари хубава,
йоще ще един да зема,
брата ти вакал Стояна.
— Планино, Стара планино,
как ще да земеш брата ми?
Ние сме брата главили,

в неделя ще го жениме,
девет сме села канили,
канили и калесали.
— Момне ле мари хубава,
аз ще му сторам сватбана
във чоста гора зелена:
чорна му земе венчило,
сиви гълъбе девере,
чорни гарване сватове,
букова шума дарове,
теньки му елхи зълвине.

Пял Васил Анастасов Чернев, 56 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

195. Сбогом, със здраве, Стара планино

— Сбогом, със здравя, Стара планино,
— Сбогом със здравя, млади овчеря.
Здрави идитя, здрави елате.
Йен кехаена здрав дано иде,

здрав дано иде, болън да дойде,
че му не стигна Стара планина,
та си съсече млада девойка,
та си накорми сивоно стадо.

Пял Сивко Хр. Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

196. Прави ми халал, планино

23 I 123

$\text{♩} = 69$

— Пла- ни- но, Ста- ра пъ- ла- ни- но, пъ- ра ви ми ха- ла- лъ, пъ- ла- ни- но, Пъ- ра- ви ми ха- ла- лъ, пла- ни- но мло- чку съм хо- ди- лъ по те- бе

— Планино, Стара планино,
прави ми халал планино, /2
млочку съм ходил по тебе /2
и пил съм вода студена,
пасал съм вакло овньо̀ве,
фърлял съм дребно камене.

— Сичко ти халал, прехалал,
едно ти халал не правя —
три си девойки измамил,
триж ма е града бѣхтала,
триж ми е листе капало.

Пял Ахмет Асанов Койнаров, 36 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

197

73 II 2

$\text{♩} = 48$

— Го- ро ле, го- ро зе- ле- на, ха- лал ми пра- ви, го- ро ле

— Горо ле, горо зелена,
 халал ми прави, горо ле,
 млочку съм ходил по тебе,
 пил съм ти вода студена,
 тъптал съм трева зелена,
 — Всичко ти халал, прехалал,
 едно ти халал не правя,
 дето ми вейки коршеше
 и ги на фурки правеше,
 та по седемки ходеше
 и ги на мѐми даваше.

Пели Емин Исуфов, 43 г., и Емин Ташалиев, 34 г., с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

198. Заплакала е Стара планина

Rubato ♩=92 72 II 15

За- пла- ка- ла е, ле- лин,
 Ста- ра пла- ни- на,
 по- пи- та- ла е, ев- рим, Пи-
 рин пла- ни- на

Заплакала е, лелин, Стара планина,
 попитала е, еврим, Пирин планина:
 — Оти ми плачеш, Стара планино?
 — Как да не плачем, Пирин планино,
 га ми дойдоха дребни овчари,
 докараха ми вакли овчици,
 опасаха ми зелена трева
 и ми изпиха студена вода.

Пял Раиф Алиев Исенев, 40 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

199. Болен овчар, гледан от другари

2 II 10

Овчерини са сдумуват,
сдумуват, йощи спитоват
ранко на гизльо да идат
и голем каюль правяха —
койну ся болен разболеи,
него щат нарьод да гльодат.
Чи са и порво разболеи
койно каулян правяши,

Никольча йень кихаята.
Негу са нарьод гльодали
кой по ден, кой по два деня,
брат му гу й гльодал най-млогу,
най-млогу, пала ниделя,
и нему са йе дудело /2
на болно измет правяни.

Пял Христо Димитров Сираков, 51 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

200. Водице бистра, студена, кой рано при теб дохожда

248 I 9

— Водице бистра, студена,
нешичко ще та попитам,
правко ще да та попитам,
верно да си ми казала —
кой ранко на теб доходя?
— Доходя си ми, отходя

машко чарночко мѝмяче,
с бели ма рѝки налива,
с тѝонко ма крѝсче нарамя,
та ма вѝв дома отнася,
та си ма ма̀рна отмаре
да пере ризка чубуклу.

Пял Салих Асанов Азизов, 27 г., с. Тикале, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 56$ 22 I 72

— Во- ди- це би- стра, сту- де- на,
во- ди- це би- стра, сту- де на,
не за- по вѣ- ни ли, во- ди- це

II изпяване

Не- за- по- вни ли, во- ди- це, не за- по-
(ѣ) вни- ли, во- ди- це,
ке- на нах те- бе до- хо- да

— Водице бистра, студена, /2
не заповни ли, водице,
кена нах тебе дохѡда?
— Дохѡда си ми, отѡда
бело черноко момиче,
с бели ма роки налива,
с черни ма очи оглева,
с тенка ма снажка нарамя.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 126-120$ 37 I 68

— Во- ди- це би- стра, сто- дѣ- на, во-
ди- це би- и- стра, сто- дѣ- на

— Водице бистра, стодъена, /2
 кажи ми, кажи, водице, /2
 че кой при тебе дохожда?
 — Дохожда си ми, дохожда
 бяло черноко момиче,
 с бели ма ръце налива,
 с бистри ма сълзи прилива.
 — Водице бистра, стодъена,
 каза ли тебе момиче,
 че кой ще юнак да земе?

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна,
 Асеновградско, преселена от с. Косово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

203. Делба на имот

Rubato ♩ = 112 220 II 2

Йо- рал я Ха- сан, йо- рал я
 (и) с не- го- ви чиф ми би- во- ле,
 с не- го- ви чиф ми би- во- ле

Иорал я Хасан, йорал я
 с негови чиф ми биволе. /2
 Калина отиде при Хасан.
 — Школагере ти, Хасане.
 — Йоларазола, Калино.
 — Йотпрегай, Хасан, биволе,
 да чиним, Хасан, да пладним,
 да почним, Хасан, да делим,

да делим, Хасан, мираза,
 мираза, Хасан, тупрака.
 — Я са отмахкай, Калино,
 главата ша ти одрежа,
 даятата ша ти останат.
 — Ставай, Хасане, я ставай,
 биволе ша разделиме.

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

204. Отчаян от несправедлива делба

Rubato ♩ = 66 248 II 17

За- спал ю- нак вълв го-
 ра зе- ле- на, пък де-

Заспал юнак във гора зелена,
 пък девойка под равноно поле. /2
 Кой как мине девойка събужда, /2
 пък юнака нема кой да буди.
 Де прифърка чърнуно гарванчи,
 та разбуди юнак харамлия:
 — Стани, юнак, стани, харамлия,
 гора гори, ти ще да изгориш.
 — Яку горя, нека да изгоря —
 ние бехме брате деветина,
 та делехме башуво имане:
 сек възсодна по конче хранено,
 мен са падна конче аджамия;
 сек запаса по остроно сабе,
 мен са падна най-исабено сабе.

Пял Мехмед С. Молахмедов, 40 г., с. Кугела, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

205

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 60$ 36 II 25

За спал ю- нак фав го
ра зе- ле- на и де-
вой- ка фав ра- вно- но по- ле

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

207. Леля като същинска майка

$\text{♩} = 69$ 106 II 54

О- ста- на То- дор си-
ра- че, без май- ка
То- до- ръ, без- зъ ба- ща

Остана Тодор сираче,
без майка Тодор, без баща,
тъй го е взела леля му,
тъй го големчак израни
със нехин сина Тодора,
тъй че хми леля ушила
аднакво лето гиздило,
та че ги леля изпрати
нах чуждо село на гости,
та че хми леля пороча:
— Синове мои еднакви,
едно ми хоро играйте,
една ми мома галете,
еднаква песня пейте.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

Rubato $\approx 100-88$ 40 I 261

У- ста- на- лъ То- дор си- ра- че, без ба- ща То- до- рѹ, без май- ка

Устанал Тодор сираче,
без баща Тодор, без майка,
та го е взела леля му,
та ги израни, изгледа
със нехин сина Тодора,
та си ги леля изпрати
двамата да ми сгледуват.
И двамата са сгледали
Попова бяла Тодорка.

Пял Павел Вълчев Цветков, 68 г., Нареченски бани,
Асеновградско, преселен от с. Косово, Асеновградско
Записал Т. Тодоров, 1958.

БИТОВИ

209. Закана на син срещу майчини обиди

$\text{♩} = 110$ 19 1 14b

Ни- мой ма, май- чо, ни ка- ра, ни- ка
(ъ) ра, ни по- до- дъ- ри- ва

Нимой ма, майчо, ни кара,
ни кара, ни пододрива,
че ми ща стана, привали,
дено е вйде барчина,
дено пилцине привалят,
привалят, назад ни връщат.
Глѐда щеш, майчо, върди щеш,
отде ще пътник да мине:
„Пътниче, младо друмниче,

не видва ли ми Хасана?“
„Бре Хасанова майчице,
Хасан си на друм лежеше —
бел му бе камен възглава,
зелена трева постелка,
сух му бе сухар сенчица,
и на сухарен седеха
до два ми черни гарване.“

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Годоров, март 1957.

210. Дано се майка наяде

Rubato $\text{♩} = 184$ 251 1 32

И- ма- ла май- ка, и- ма- ла
до де- вет ми- на си- но- ве

Имала майка, имала
до деветмина синове,
та хи е майка събрала
заедно да вечеруват.

Майка синове питаше:
— Синове, мои синове,
прилегна ли ви вечерка?
Менъ вечерка ни прилегна,

менъ са е яло и пило
беглишко ягне крадено,
крадено, на шиш печено,
на деветъ майки хранено.
Никой ми нищо не вика,
най-маличконо чобанче
то си на братя думаше:
— Дьо те щем чоп да метнеме
кой щи да иде на ягне.
Койно каулен играе,
нему са чопън паднало,
чопън са падна Никольчу.
Стана Никольчу, утиде
във бигличкана сурия,
та хвана ягне крадено,

на девет майки хранено.
Девет са майки блейнали,
кучетана са лайнали,
овчерена са станали,
станали и го хванали,
назад му рѳки вързали,
напрет му пътя казали. /2
Никольчу хми са молеши:
— Нимойте ма вѳрзан кара
ами ма жив разсичите,
деветъ ма пая сторите,
и майци пай да сторите
моего бело сърчице,
дано са майка наяде /2
бегличко ягне крадено.

Пяла Тодора Ш. Суркова, 57г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

211

Имяла мама, имяла
ду деветина синуя
и си ги мама събрала
да си ги гости и служи.
Та си ги мама гостила
и си ги наред попита:
— Синуя мои мнозина,
прилега ли ви вечера?

— Прилега, майко, прилега,
ам тебе прилега ли ти?
— Мен не прилега, синуя.
Мен са е яло и пило
бегличко ягне крадено,
габровско вино чарвено.
— Хайдете да ми пратиме
най-малькен брата Ивана

бегличко ягне да краде,
габровско вино да точи.
Стана ми Иван, отиде
бегличко ягне да краде.
Кучетата са лайнали,
овчерете са разбрали
и са Ивана фанали,
тѳй му главата зимали
и са я на кол навряли.

Пяла Йордана Пантелеева Росетова, 70 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март, 1958.

212

41 I 330

$\text{♩} = 60$

Хра- ни- ла ма- ма,
гле- да- ла до де- ве- ти
на- си- но- ве

Пяла Ана Георгиева Карапачова, 42 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

213

3 I 26

$\text{♩} = 80$

Съ- бра- ла й май- ка, съб- ра- ла,
до де- вет си- на хра- ня- ни

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

214. Майка и син

32 I 113

$\text{♩} = 148$

Ма- ма на Ко- льо ду- ма- ше: — Ко- льо льо,
си- но май- чи- ни, о- бий си, Ко- льо, ба- ща си

Мама на Кольо думаше:
— Кольо льо, сино майчини,
обий си, Кольо, баща си,
чи зная млочку да пие,
та е наложил борчувя,
по тея селски дьокеня.

— Майко льо, стара майчице,
 как да обия баща си?
 От бога, майчо, грехота,
 от хората е срамота.
 Да купим брези биволи,
 да орем чърни угари,
 да сеим бела пшеница,
 да платим селски борчовя.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

215. И ти иди, сине, и булче си води

$\text{♩} \approx 56$ 41 II 358

Ка- ле- зма ми дой- де, ма- мо льо, ка- ле-
 зма ми дой- де от цар Ко- ста-
 ди- на, ма- мо льо, от цар Ко- ста- ди- на

— Калезма ми дойде, мамо льо,
 калезма ми дойде
 от цар Костадина, мамо льо,
 от цар Костадина
 царче да кръщавам. /2
 Сам ли да си идам, /2
 булче ли да вода? /2

— Недей сам отива, сино льо,
 недей сам отива,
 и булче си води /2
 и дете си носи. /2
 Булче за гиздило, /2
 дете за кичило. /2.

Пяла Екатерина Стефанова Джумурова, 58 г., с. Бачково, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

216. Син кара вързан баща си

Rubato ($\text{♩} \approx 50$) 107. I 110

Де са я чу- ло, ви-
 де- ло син ба- ща
 во- рѣ- за- нѣ да ка- ра

Де са я чуло, видело,
син баща вѳрзан да кара,
да кара да гу продава.
Вѳрвяли, колку вѳрвяли,
стигнали гора зелена,
нашли ми вода студена.
Баща на сина думаше:
— Поѳтпусни ми, сино ле,

моисе роки вѳрзани
водица да са напия
и бога да са помоля
да даде господ, сино лѳо,
синове да си изкутиш
и тебе вѳрзан да карат,
да карат да та продават.

Пяла Радка Иванова Херитова, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

217

$\text{♩} = 52$ 33 II 33

Де са е чу- ло, ви-
де- ло син ба- ща вѳ- рзан
да ка- ра

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѳджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

218. Бащина клетва

$\text{♩} = 80-69$ 21 I 17

По- мни- шли, я- го, я-
ли не, как на
бу- бай- ко кѳ- лне- ше

Помниш ли, яго, яли не, яго,
как на бубайко кѳльнеше,
ага вѳрвехме през дюзень,
през дюзень при дюзенликян:

„Синове мои двамина,
дано двамина пойдете,
единен да са върнете,
и той на кончек да дойде,
приз порстен да са провира,
въз иглана да са изкачи.

Пял Шукри Асанов Саджиков, 54 г., с. Славейно, мах. Славейковци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

219. Беглец от родители

Rubato $\text{♩} = 88$ 76 II 17

Ха- сан е ка- чек из-
бе- гал от ха- шем на
(а) два са- ха- те

Хасан е качек избегал
от хашем на два сахате
въз високана планина.
Ага на върхан излезе,
че си са желно отрука:
— Със здраве, майка й бубайку,
със здраве, сестри и братя,
със здраве, близки кумшии !

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, населено с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.
Песента е създадена към 1940 г. от Бекир Йорев, с. Елховец, мах.
Поляна. Той е съчинявал много песни за различни случки из
живота на селището.

220. Отива в Драма да откупи братчето си

Rubato $\text{♩} = 104$ 74 I 31

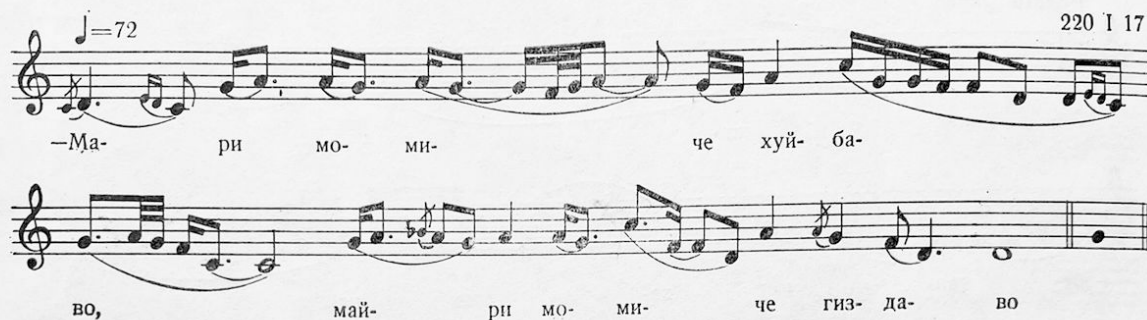
Дуй- ни ми, вай- ни, бял вя- тер, раз-
дуй ми бя- сня- го- ве

Дуйни ми, вййни, бял вятър,
раздуй ми бяли снягове,
стори ми пѳтчек да мина,
че ще да ида нах Драма,
нах Драма, нах касабона —
там имам братче вкарано,
вѳрзано, бокайосано.

Бин лири носям в кесьона,
ики бин назад оставям.
Ако ми пари не стигнат,
бяло си лице залагам,
тъонка си снажка продавам
братчено да си ѳткупя.

Пели Дона Ст. Келешева, 49 г., и Николина Шопова, 42 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

221

— Мари момиче хубаво,
майри момиче гиздаво,
де ли си само търнало?
— Търнало си съм, йоначе, /2
братчено ми е в затвора, /2
вървем да си го изпусна. /2
Ако ми пари не стигнат,
сам-сама ще са продавам.

Пял Салих Ахмедов Дъфков, 19 г., с. Сърница, Велинградско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

222. Видяла на сѳн дълго невиждания си брат

Заспала мома Калинка
под дърво, под маслиняно.
Таман си сладко заспала
и ми са вятре духнали,
та са Калинка събуди.
Калинка вятре кълнеше:
— Дано не духнеш, вятре ле,

дано пресъхнеш, Дуйнаве!
Девет години ми стана,
как брата не съм видела,
сега го на сѳн сънувах,
на вито хоро играе
по чисти бяли ръкаве.

Пяла Елена Атанасова Ганева, 56 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

223. Не ходи, момне ле, на вода

$\text{♩} = 44 \approx 54$ 270 II 23

— Не и- ди, мом- не ле, на во- да,и

че е во- да- на да- ле- ко(и)

— Не иди, момне ле, на вода,
че е водана далеко,
далеко, извън селоно.
Там има ёрве дълбоки
и растът дърве високи,
та пускат листе пернату,
та държат сенка дебела.
Легна щем, момне, заспа щем,
нема кой да та разбуди.
— Имам си, имам, юначе,

двамина братя увчере,
и двамина с кавале,
адинан свири вечерну,
другийън свири утьърну.
Дено ми свири вечерну:
„Лёгните, млади, лёгните,
и старине са легнале.“
Дено ми свири утьърну;
„Ставайте, млади, ставайте,
и старине са станале.“

Пели Бекир Х. Кушилов, 30 г., и Емин Еминов Хаджиалиев, 45 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

224

$\text{♩} = 172$ 41 II 354

Мо- мне ле ма- ри ху- ба- ва, не ра-

но ра- ни за во- да

— Момне ле мари хубава.
не рано рани за вода,
че е водана далеко
и са дoлъено дълбоки.
Там расте дърво високо,
листено му са пърнати
да държи сенка дебела,

отй щеш, момнѐо, заспа щеш,
 нема кой да та събуди.
 — Юначе лудо и младо,
 що да е тебе за мене?
 Яз имам братя овчери,
 те ще на вода да идат
 стадото да си напоят
 и мене да си събудят.

Пяла Екатерина Стефанова Джумурова, 58 г., с. Бачково, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

225

$\text{♩} = 72$

Не хо- ди, мом- не ле, на во- да, че ти е
 во- да де- ле- ко

220 I 18

Пял Салих Дѣфков, 19 г., с. Сърница, Велинградско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

226. Убила братята си поради непознаване

Rubato $\text{♩} = 208$

— Я- рин- ко, пѣр- во лю- бо- ве,
 ста- ни, Я- рин- ко, съ- бе- ри

249 I 10

— Яринко, първо любове,
 стани, Яринко, събери
 секакъв дребан армаган,
 че щем, Яринко, да идем
 нах твойна стара майчица,
 отколе не сме ходили.
 Стана Яринка, събрала
 секакъв дребан армаган,
 станали, та са торнали.
 Ага ми в гора навлели
 Стоен Яринко викаше:
 — Йе ще да легна да дремна,
 пък ти ми варди, Яринко,
 от четри страни горана —

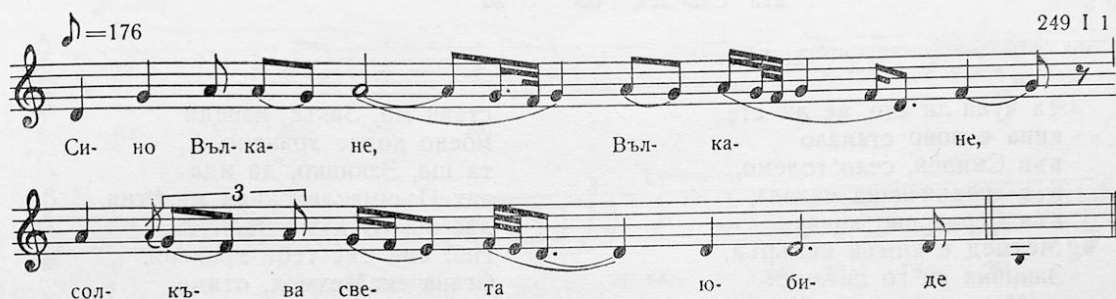
тази е гора хайдушка,
 хайдушка и харамийска.
 Легнал е Стоен, заспал е.
 Отсреща идат двамина,
 двамина луди и млади,
 еднакви кони ми ехат,
 еднаква руба ми носат.
 Яринка си ги посрешна
 и им главине отреза.
 Тогаз си Стоен разрука:
 — Стани, Стоене, да видиш
 каква съм жѐтва жѐнала,
 какви съм снопе вѐрзала.
 Станаха, та ми торнаха,

у майка хи отидоха.
 Майка Яринки продума:
 — Яринко, моя дощеро,
 не срѡшнахте ли, Яринко,
 твоине брате врѡсници —
 еднакви кони ехаха,
 еднаква руба носеха?
 Яринка майци продума:

— Никого не съм срѡшнала,
 дай си ми майчо, нохчено,
 в пазваса имам ебълка,
 да си я, майчо, разрежа.
 Зема Яринка нохчено,
 та си сърцено разрежа.
 Дето ще плаче двамина,
 да плаче майка за трима.

Пяла Йорданка К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

227. Невестата излязла сестра на младоженеца

— Сино Вълкане, Вълкане,
 солкѡва света юбиде,
 не найдѡ ли си, сино лю,
 твоята лика-прилика?
 — Найдах я, майчо, найдах я,
 ама я твѡрде далеко — /2
 за годината отхода
 и за другата духода.
 Посѡбра Вълкан сватове
 със деветина девере, /2
 със девет зѡлви лѡфтери.
 Вървеа, колку вървеа,
 сватовене занемеа,
 кумовене углухнаа.
 Вълкан са чудом почуди:
 — Каква сме грешка сторили?
 Нивесто млада, хубава,
 как хи зѡвеха майка ти?
 — Майки Тѡдѡру зѡвеха,
 баща Тѡдура зѡвеха.
 — Нивесто млада, хубава,
 та ний сме били руднина, /2
 руднина, брата и сестра.

Пяла Шина Иванова Добровска, 85 г., родом от
 с. Петково, Ардинско, живее в с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato $\text{♩} = 63$ 72 1 53

Та чу- ли ли сте, не ли сте
ки- на е но- во ста- на- ло
във Сми- лен, се- ло

Забл. Знакът * означава вибриране.

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
във Смилен, село големо,
във средничкана махала,
във Сердарево коначе?
Мехмед е кимън кахърън,
Закинка си го питаше:
— Мехметъ, любе Мехметъ.
оти си кимън, кахърън?
— Немой ма пита, Закинко.
— Любе ли немаш да галиш,
конач ли немаш да седиш,
руба ли немаш да носиш.
— Немой ма пита, Закинко,

стани ми, Закъе, изведи
моено конче хранено,
та ща, Закинко, да ида
нах Пъшмаклийскиян мюфтия,
две ща го думи попитам.
Ний сме със тебе хранени.
Стана си Мехмед, отиде,
на порти чука и вика:
— Излезни, Лютви ефенди,
две ща та думи попита:—
Ний сме със любе хранени,
мъжко сме дете срезнали.
— Не бива, Мехмед, не бива,
вий ще се Мехмед делите!

Пял Мехмед Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.
В песента е описана действителна случка от към 1935 г.

$\text{♩} = 60$ 75 1 5

Та чу- ли ли сте, не- ли сте
ка- кво е но- во ста- на- ло

Та чули ли сте, нели сте
какво е ново станало
във Смилен, село големо,
във средничкана махало,
във Сердарово коначе,

Мехметъ е кимън, кахорен,
Зекинка си го питаше:
— Мехметъко, севдо галена,
отъ ми си кимън, кахорен?
— Немой ма пита, Зекинко,

иди, Зекилко, изведи
моено конче хранено,
хранено, невъзседано.
Мислям, Зекилко, да идам
нах Пашмаклъ, село големо,
на Пашмаклицкен мюхтие,
Сеферко да си попитам
кому са пада дѣтисо.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие Шумкова, 20 г., гр. Смолян, мах. Мисирска.
Записал Н. Кауфман, март 1959.
Описан е действителен случай — брат и сестра (храненици) влезли в незаконен брак,
който бил разтрогнат, въпреки че имали дете,

230. Снаха ненавистница

Адна Марийка, адна у майка,
и та са лаха на деветина, /2
на деветина същи братчета.
Най-малка снаха хъсѣтъ Марийки:
— Ой любе, любе, ой първо любе,
каква си имаш сестра Марийка —

я го породих, тя го погуби.
Стани ми, любе, и отведи я
в ситнана гора, гора зелена,
дено ми люди тамо не ходят,
дено ми пилце тамо не фъркат.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст-Б. Пачилова, мелодия Н. Кауф-
ман, май 1957.

231. Сватове отдалеко

Хранила е майка, кутила е майка
сина Кустадина, дъщеря Елена.
Елени дойдоха далечни момаре,
далечни момаре, осилни хабери.
Сички я даваха, майка я не дава.
Кустадин хивика: — Дай йе, майчо, дай йе,
да са находиме далеко на госте,
да са наяздиме на вранени коне.

Пял Васил Димитров Калоянов, 49 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

232. Майчин съвет към мома

— Финко, майчина дъщеро,
от ко̀го ти е ба̀лноно?
— Ба̀лноно ми е, майчинко,
от Караджоския Асана,
дену сѣм китка давала
и лишѣн му сѣм дѣржала
от голем байрам до малѣк.
— Дѣщеро моя майчина,
лишѣна си щем развѣрна,
киткана файда не прави.

Пели Небие Х. Иглева, Незифе Б. Чолакова, Небие Х. Тѣка-
видова и Айше Осм. Кадирова, девойки с. Стѣрница, Ардинско
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

233. Сещаш ли се, момне ле

$\text{♩} = 92$

— Се- таш ли се, мом- не ле, и- ли са
ни се- таш за- що пре- ми- на-
вам през ва- ши- ни дво- ри?

— Сеташ ли се, момне ле,
или са ни сеташ
защо преминавам
през вашини двори?
— Сетам си се, лудо,
как да са ни сетам.
Ам си имам, лудо,
майка касканджийка, /2

сестра доведена.
Не ми дават, лудо,
за вода да ида, /2
с тебе да се видя,
не ма пущат, лудо,
на хоро да ида, /2
с дружки да се сбера.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

234. Стара се майка не лъже

$\text{♩} = 80$

— Йот ми са, Фа- тме, за- ба- ви йот врис- на
во- да сто- де- на?

— Йот ми са, Фатме, забави
йот врисна вода студена? /2

— Майчинко, стара майчинко, /2
 вадона беше матничка, /2
 та чеках да се йобристри. /2
 — Фатмице, козум-пиленце, /2
 стара са майка не ложе, /2
 те та са, Фатме, видели /2
 нашисе близни комшии /2
 кому си на skut седела, /2
 кому си армаган яла.

Пяла Арфе Юсеинова Ушева, 16 г., с. Триград, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

235

Rubato (♩ ≈ 44)

— Фа- тѣ- ми- шѣ, май- чи- на до-
 ще- рѣо, от ми са,
 Фа- тѣ- ми- шѣ за- ба- ви?

— Фатмиш, майчина дощерѣо,
 от ми са, Фатмиш, забави?
 — Забавих си са, майчинко,
 сиво са стадо зададѣе, /2
 та ми водана вазмати,
 не можах бистра да налех,

та си са върнах кахорна.
 — Фатмиш, майчина дощерѣо,
 стара са майка не лѣже /2
 и стар са баща не мами —
 учинки ти са плакали,
 лицено ти йе кахорно.

Пяла Хайрие Мехмедова Чаушева, 22 г., с. Бели извор,
 Ардинско, преселена от с. Шехин, Ксантийско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

236

♩ = 100

Йо- ти са, Фат- ме, за- ба- ви

— Йоти са, Фатме, забави
йот врисъ, йот вода стодена?
— Забави(х) си са, майчинко,
водона беше матничка, /2
та чека(х) да се йобристри.
— Фатмице, козум-пиленце,
стара са майка не лъже, /2
стари са баща не мами.

Пяла Лютвие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

237. Как се е любила с либето си

— Заповни ли ми, майчинко,
кой ма най-напреж поиска?
— Поиска си та, дъщеро,
от Палас Чаушлийчино, /2
от Смилен Бояжийчино.
— Ам да ми знаеш, майчинко,

с неџа какво сме правили,
та са ле никой не сети—
от една стара лельчица.
Неи са, майчо, втасахме,
сайона да хи вапцаме.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

238. Сама легнала, с трима станала

$\text{♩} = 42$ 73 II 21

Дѡ- ще- ро, мо- я дѡ- ще- ро,
лѡ все ми ме- теш и по- еш

— Дѡщеро, моя дѡщеро,
лѡ все ми метеш и поеш,
пък ся ми метеш и плачеш.
Оти ми плачеш, Фатминко?
— Как да не плачем, майчинко,
снощи съм сама легнала,
отдавя станах с троица,
с троица луди и млади.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

239. Сал тя си либе нямала

$\text{♩} = 82$ 33 I 3

Мо- ма е ра- но ста- на-
ла, де лей- ле, ра- вѣ- ни е
дво- ри ра- зѣ- ме- ла

Мома е рано станала, де лейле,
равни е двори размела /2
и на среде е седнала —
ситан си бришим преприда,
по-ситни сълзи ронеше.
Майка ѝ си я питаше:
— Оти ми плачеш, дъщерьо?
— Как да не плачам, майчинко,
ло вридь си имат прилика,
пък я си нъмам прилика.
Майка ѝ си ѝ викаше:
— Мълчи, не плачи, дъщерьо,
я ти съм нашла прилика
в нашана долна махала,
във беличконо коначе.

Пял Руфат Асанов Селимагов, 34 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

240. Да се пази мома от овчар

Загали Йена, замами
ювчеря Йена, стадаре,
гали ги Яна, мами ги.
Майка си Йена думаше:
— Чувай са, Яно, варди са —
овчер е хитра будала,
та та ще хитро измами
с люта червена ябълка
и с аглък пресно сирене.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

241. Предаване на невеста ключове от тъмница

Руска майка й плетеше
и хитричку я ючаше:
— Яга ми подеш, дъщеро,
на царевине дворове,
та немой слиза от конян,
дорде ти в ръки не дадът
тъмничарскине отключе

тъмница да си отвориш,
есире да си разпуснеш.
Че са зададе дядо й
във ръка с бела хъркума,
че са зададе любено
с тъмничарскине отключе.
Невеста слязе от конян,

та си есире разпусна.
Есире й са молеха:
— Дано си родиш, невясто,
до деветина синове,
вридь да ти станат аджии,
вридь да ти идат на кебѐ.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

242

22 I 56

$\text{♩} = 100$

Ру- са май- ка хи пле-- те-

ше и хи- тро си йе

ю- че- ше

Руса майка хи плетеше
и хитро си йе ючеше:
— Русо, майчина дощеро,
яга ми подеш невеста
на царювине дворове,
не слизай, Русо, от конян,
не стъпай, Русо, на стóран,

ам ищи, Русо, ам ищи
темничерскинем отключе,
затворан да си отключиш.
Тамо си имаш и ти брат —
целички девет години
как лежи, Русо, в затвори.

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

243

31 II 58

$\text{♩} = 74$

Май- ка си Ру- са пли- тя- ша

и хи- тѣри- чѣ- ко я у- че- ша

Майка си Руса плитяша
и хитричко я учеша:
— Русо, майчина дощеро,
макар да ти съм мащеха,
ела та майка научи:
Ага невеста да биваш
на царювине дворево,
не слизай, Русо, от конен,
дорде ти царен да даде
темничарскине ключове,
че имаш братче затворен.
Руса е била маличка,
ала е била хитричка —
не слиза Руса от конян,
дорде хи царян ни даде
темничарскине отключе.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957

244. Болна да се стори пред годежари

$\text{♩} = 168$ 19 | 168

Мо- ме- че бе- ло, че- рно- ко

че- рно- ко, я- га ти дой- дат

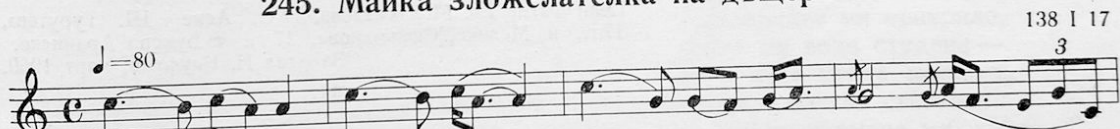
мо- ма- ре, мо- ма- ре

Момече бело, черноко, черноко,
яга ти дойдат момаре, момаре,
пък ти са болна разболей, разболей,
черно си йокос поищи, поищи,
жълтана дуня с вейкана, с вейкана,
черноно грозде с лозана, с лозана,
яна червена ябълка, ябълка
три я години скривана, скривана
пу шалиене юргане, юргане.

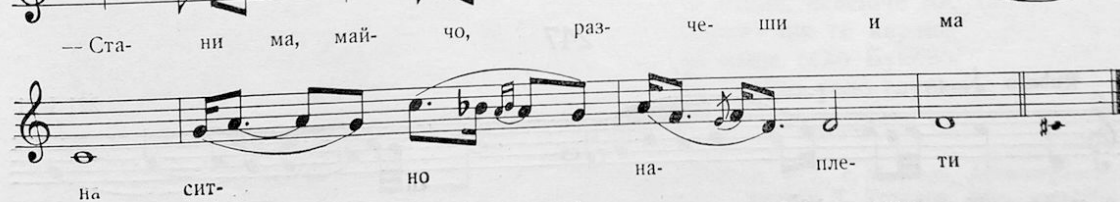
Пял Ахмед Ахмедов Макаков, 47 г., с. Стояново, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

245. Майка зложелателка на дъщеря си

$\text{♩} = 80$ 138 | 17

— Ста- ни ма, май- чо, раз- че- ши и ма

на сит- но на- пле- ти

— Стàни ма, майчо, рàзчеши
и ма на ситно нàплети,
чи ще нивеста да ида
в Топуклу, село големо.
Пък и майка и викаше:
— Айшо, майчина дъщерю,
ти тва ку думаши истина,
дано та илюм привари,
сватъну да не дочекаш,
сватъну и момарену!
Кога са Айше гиздеше,
Айше са охна, отохна
и си ми тихо румане:
— Майчинку, люта мащехо,
да са бе даяндисала

до във неделя вутрина,
дур да ми дойдат сватъну,
сватъну и мумарену.
Кага момаре подеха,
срешнаха Айше че носят.
Мехмет им тихо румане:
— Свалите Айше да видя
лицено бело ли й е,
очине черни ли й са.
Кога я Мехмет погледна,
извади ножче мерджанлъ,
та си го впори в сърцено
и си им тихо румане:
— Кладите ни ъдни до други,

в средъна ножът забийте,
кутри кат минат да питат,
да питат, да им казват:
— Ъм нва са Мехмет и Айше,
галени, пѣк неземени, /2
венчани, пѣк несѣбрани.

Пяла Блага Пачилова, 23 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

246

Rubato $\text{♩} = 104$ 76 I 22

— Ста- ни ма, май- чо, по- шче- ши, та ма

на си- тѣ- но по- спле- ти

— Стàни ма, майчо, пòшчеши,
та ма на ситно посплети,
чи ще невеста да идам
в Тупуклу, село големо.
— Иди ми, иди, дòщеро,
дано се назад не вòрнеш, /2
дано те болес налегне.
— Майчинко, стара майчинко,

оти ма люто прокѣлна?
Сьодна щииш, майчо, да плачиш,
да плачиш, майчо, да глѣдаш /2
дали ти госка не иди;
тòрна щииш, майчо, да дойдиш
без конче и без дружина
ляте през гора зелена, /2
зиме през бели снѣгове.

Пели Фатме Ем. Молахмедова, 17 г., Асие Ш. Турутева,
17 г., и Мелике Сьольманова, 17 г., с. Буково Ардинско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

247

Rubato $\text{♩} = 48$ 221 I 21

— Ста- ни ма, май- чо, йо- че- ши

и ма на сит- но йо- пле- ти

и ма на сит- но йо- пле- ти

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

248

Rubato $\text{♩} = 60$ 72 I 46

— Ста- ни ме, май- чо, раз- че- ши,
та ма на си- тно на- пле- ти

Пели Фатма Шеренска, 13 г., и Асие Дралева, 14 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

249

Rubato $\text{♩} \approx 120$ 177 II 65

— Ста- ни ма, май- чо, по- вче- ши
та ма на си- тно на- пле- ти

— Стàни ма, майчо, повчеш
та ма на ситно наплет
със баш байремска наплет —
ютре невешче търновам
на вър висока планина.
— Дъщеро мое майчино,
къдено мислиш да идеш,
дано дотам не достигнеш,
дано та илюм пристигне.
Вървели, колко вървели,
на едно место стойнали.

— Сватове мои севгилни,
позàпрете ми конъчено,
порàзкрийте ми прикрило,
дайте ми вода студена —
менъ ма е майка кълнала,
та ма е клетва стигнало.
— Хайде, невешче ми, хайде,
умрела ще те караме
на наше село Буково,
на твое село глупаво.

Пял Райчо Александров Райнов, 46 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

250

$\text{♩} = 156 - 168$ 22 II 81

— Ста- ни ма, май- чо, раз- че- ши, та ма
на си- тно на- пле- ти

— Стани ма, майчо, разчеши,
та ма на ситно наплети —
утрен невеста торнувам
въз висока планина.
— Иди ми, йди, дъщеро,
дано дотамо не подем,
дано та илюм пристигне.
Вървели, колко вървели,

ясна я глава заболела,
ситна я треска затресе.
— Сватове мои хубави,
позапрейте ми кончено,
повдигните ми ситоно,
дайте ми вода студена —
ясна ма глава заболела,
тая е глава илюмска.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

251. Булката дал на девера си, пък той взел първото си либе

♩ = 50 21 II 36

— То- рѣ- не ле, ба- лѣ- но
ли ти я, то- рѣ- не ле,
же- лно ли ти е

— Торне ле, бално ли ти я,
Торне ле, желно ли ти е,
оти са Колю оженил
във Скеча, града гулема?
— Майчинко, стара майчинко,
ни ми е бално, ни желно,
ам ми е още по-драго —

Колю му сватба ще ида,
Колю му золва ще стана.
Още си дума думаха,
от Коля хабер допадна:
„Де да е Торна, да дойде,
Колю му золва да стане.“
Стана са Торна премени,

с баш гиздилнана прѣмена
и си във Скеча утиде
Колю му золва да бъде.
Колю сватовем думаше:
— Сватове, мои кумове,
венчайте булчено деверу,
дайте си мене Торнену,
че сме са млочко галили
и сме си лика-прилика.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957

$\text{♩} = 112$

1 2 4 1 3

Тон- ке ле, бал- но ли ти йе,

3

Тон- ке ле, жел- но ли ти йе,

4 5

че са йе Ко- льо о- гла- вил

1 2 3 3 4 3 5

— Тонке ле, бално ли ти йе,
Тонке ле, желно ли ти йе,
че са йе Колю оглавил, /2
оглавил, още оженил
на искечовска гаркия?
— Мен не ми бално и желно,
ам ми е още по-драго,
че ма е Колю калесал
лефтера золва да ида.
Стана са Тонка премени,
оседла конче хранено,

и се на конче покачи,
и се на бога помоли:
— Помогни си ми, божичко,
нах тамо золва лефтера,
нах тука млада невеста.
Вървиха, колко вървиха.
таман бе сряде Дунава,
падна невеста от коня.
Колю се виком провикна:
— Качите Тонка невеста.

Пяла Рада Георгиева Дурева, 56 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

253. Иска дъщеря си за жена

$\text{♩} = 84$

2 II 17

Ю-мре на Стой-чо жи-на-та,

2

ю-ста-на Стан-ка си-ра-че,

3

Стой-чо на Стан-ка ви-ка-ши

Юмре на Стойчо жината,
юстана Станка сираче,
Стойчо на Станка викаши:
— Станке ле, моя дъщерьо,
солкова света юбиграх,
нийди, Станке ле, ни видях, /2
майчинана ти прилика,
ти си я, Станко, най-мезаш,
гъо шим да сторим, дощирьо
двамка шим да са венчеим.
Станка на Стойчо думаше:
— Срамота й, тате, грехота й
баща дъщире да зима
за жина, да са винчеи,
гъо щими да попитаме
попуве още владици.
Утиде Стойчо да пита,
не пита, кайну са пита,
ам пита да са ни сетят:
— Попуве още владици,
на двор сам садил ябълка,
бива ли да я обирам?

Попуве думат на Стойча:
— Чи щом си я си посадил,
бива да си я обиреш.
Върна са Стойчу у Станка
и си на Станка викаше:
— Попуве изин дадуха,
гъо шим да сбирем, дощирьо,
майчинуну ти гиздилу,
да го изляем, приляем,
на теб гиздилу да сторим.
Станка гиздилу йотнеси,
ни каза, кайно са казва,
ам си думаше златаре:
— Златаре и куюмжии,
ни лейти Станки гиздилу,
най хи изляйти, сторити
сребърен сандок позлатен,
колкуту Станка да влезе
та чи си Станка турите,
чи я фав сандок зăляйте,
че я ф рѣкана мѣтните.

Пяла Маруда Славова Сиракова, 31 г., с. Стойките, Девинско,
преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

254

Останал Бойчо млад довец
с негова Станка дъщеря,
на петнадесте годиньки.
Бойчо си Станки викаши:
— Станко льо, моя дъщеро,
ходил съм, Станке, и ходил,
нийде не найдох, Станке льо,
твоя хи майци прилика, /2
лю ти си хи си прилика.
Дьо да го сторим, Станко льо,
ний двама да са зомиме.
— Тате ле, милни тате ле,
от бога би щии грехота,

от хора би щии срамота.
— Станко льо, моя дъщеро,
във село има попове,
попове и владикове,
щъ идим да ги питаме.
Отиде Бойчо да пита
попове и владикове:
— Във двор съм садил калинка,
та ми е рожба родила —
бива ли да я оберам?
— Не бива, Бойчо, не бива,
рожбана да си окапе,
не бива да я обереш!

Пяла Чока (Цона) Николова Щонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Каумфан, февруари 1956.

255

$\text{♩} = 76$ 75 I 29

Йо- ста- на Бой- чо млад вдо-
век с не- го-
ва Стан- ка ма- лъч- ка

Пял Райчо В. Мочилев, 59 г., с. Арда, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959

256. Два брата — два баджанака

$\text{♩} = 82$ 35 II 144

Пус- та ти, и - нгьо, ме- жа-
на, га не- ма Ми-
нка, се- стра ти

Пуста ти, ингьо, межана,
га нема Минка, сестра ти —
дали не е сте рукали,
или не е са пуснали?
Кайно си дума думаха,
Ахметь на врата стоеше,
Минка през мрака вървеше.
Ахметь си рипна, фати я,
та си я плезна през мракан.
Язък ти, мйжо, язък ти,
де са е чуло, видело
два брата — два баджанака,
две сестри — за две етърви.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 152$ 210 1 2

Пус- та ти, ин- гьо, ме- жи- на, ме- жи- на и по-

прел- ка- на

Пуста ти, ингьо, межина,
межина и попрелкана, /2
тейзе ти Финка га нема.
Поди я, мижо, по̀рукай,
сѣс борница я до̀веди.
Мижу се скри зад вратана,
та дуйна Финки борнина.
— Язѣк ти, мижо, язѣк ти —
два брата — два баджанака, /2
две сестри — и две етърви.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

258. Тръгнали на гости, по път се Али разболял

$\text{♩} \approx 88-80$ 58 II 44

А- сан на дѣ- во- ран сто- йе- ше,

сре- ба- ря- нѣ ка- вал сви- ре- ше

Асан на дворан стойеше,
сребаран кавал свиреше,
любе му диван седеше,
древни си сълзи ронеше.
Асан с кавалан думаше:
— Мѣлчи, Айшинко, не плачи,
утре щем в госте да идем
йо твояна стара майчица.
Вървяли, колко вървяли,
стигнали гора зелена,
съоднали да си починат.
Асан са тѣожко разболе,
Айшинка си му думаше:
— Асане, либе Асане,
оти са тѣожко разболе?

Пяла Асия Меймишева Сабахчева, 20 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

259. Болен от сипка

$\text{♩} = 58$ 40 I 274

Ко- ко- но са, май- чо, де- ня вго- ди-
на- на, но- лко- ва сам, май, чо,
гра- да о- би- ко- лил

1

ол-ко- ва сам,

Колконо са, майчо,
деня в годинана,
нолкова сам, майчо,
града обиколлил, }₂
та ма нийде, майчо,
болес не намери.

Сега тука дойдох,
болес ма намери,
болес ма намери,
сипка кожувлянка,
снажка ми заложи,
коса ми окапа.

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

260. Жалба на болен син

$\text{♩} = 104$ 248 II 25

— Ю- сей- не, май- чин си-
но ле, йот- ко- ле
ле- жиш боль- ши- чек

— Юсейне, майчин сино ле,
йотколе лежиш больничек, /₂
мила ли ти е дюнана,
дюняна, сино, любено,
любено, сино, детену?

— Майчинко, стара майчинко,
не ми е мило любено, /₂
не ми е мило детену.
Любено са ще ожени,
детену са ще изкути,

ти ми си мила, майчинко,
 чи ми си яце старичка —
 ага ми дойде пролете,
 ага ми търнат сурии
 от равно поле широко
 нах високине планини,
 гледаш щеш, майчо, вардиш щеш
 дълги ти Хюсен не иди $\frac{1}{2}$
 от равно поле широко.

Пял Мехмед Кринтов, 68 г., с. Кутела, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

261

$\text{♩} = 100$ 34 I 67

— А- ди- льо, си- но май- чи- ни,
 кай- но ми ле- жи- шъ, у-
 ми- ра- шъ, що ти е, си- но,
 най- ми- ло

— Адильо, сино майчини
 кайно ми лежиш, умираш,
 що ти е, сино, най-мило,
 най-мило, сино, най-драго?
 Стани ми, сино, стани ми,
 деца ти плачат по двори,
 конче ти цвили в обори,
 либе ти шета в кьошкьове —
 кена ти, Адильо, най-мило?
 — Мале ле, мила мале ле,
 децана са щът изкути,
 кончено са ще откупи,
 либено са ще ожени.
 Ти ми си мила, мале ле,
 че ще ми мислиш земяна.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
 Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} \approx 46$

1 3 2 58 1 7

(ъ)—А- диль, май- чин си- ньо льо, Ха- ди- ле,

5 3 3

май- чин си- но льо, кай- но

3 3 3 3

ми ле- жиш, йо- ми- раш

1 3 2 3

кей- но ми ми-раш ми- ло ли ти йе

— Адиль, майчин сино льо, /2
 кайно ми лежиш, йомираш, /2
 кена ти й мило, най-мило —
 мило ли ти е дюняна,
 мило ли ти е любено,
 мило ли ти е дѣтено?
 — Не ми е мило любено,
 не ми е мило дѣтено,

ни ми е мило дюненско,
 ам ми си мило, майчинко,
 че ще ма мислиш за мене —
 разгни ли ще са, али не.
 Я ще са, майчо, разгния,
 агай са главня разлисне,
 тънко фиданъче да пусне,
 благи ябълки да роди...

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

263. Млад се е Стоян разболял

Rubato $\text{♩} = 40$

1 3 251 II 10

Млад са е Сто- ен раз- бо- лял

от Ви- да, гра- да го- ля- ма

1

Млад са е Стоен разболял
от Вида, града голяма.
Стоен другаре думаше :
— Другари, мои другари,
ага във село поидете,
тетькому здраве носете
и си на тетька кажете
къщана да ми ъгради
от четри страни пенжурки :

първия пенжур да гльода
Марийка Митрувичина,
втория пенжур да гльода
чѳрквана, училищну,
третия пенжур да гльода
нашине двори широки,
четвърти пенжур да гльода
нах мойна стара майчица.

Пял Петър Костадинов Жекин, 45 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.
Според певците тази песен е изпял родопчанинът Стоян Шукеров в Одрин, когато бил на смъртен одър.

264. От милост майка не погребва мъртвия си син

♩ = 63 38 I 115

 Йо, за да- де са пу- ста- на
 че рѣ- на чу- ма, пу- ста-на че- рѣ- на чу- ма

Зададе са пустана черна чума,
пустана черна чума,
та йодари йедин син на майка,
йедин син на майка.
От милос го /в гробе не турила/2
ами го тури /насред равни двори./2
Вечер дойде: /„Добър вечер, синко.“/2
Сутрин стане: /„Добро утро, синко.“/2
А пък той й /никак не одрича./2

Пели Неделя Иванова Бънзова, 35 г., и Митра
Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

265. Мъка на болна дъщеря

Хасибѐ болна легнала,
цала година как лежи.
Вчера ѝе нахвън излела,
на майчини си двѐрове,
бело си лице миеше
с бунарцкен сапун ракиен

и ситни сълзи ронеше.
Майка хи си я питаше:
— Оти ми плачеш, дощѐро?
— Цала година как лежа,
ще умра, майчо, ще умра,
пък теб са вяра не фаща.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

266. Умирам, майчо

$\text{♩} = 84$ 76 I 24

Та чу- ли ли сте, не ли сте ка- кво
е но- во ста- на ло

Та чули ли сте, не ли сте
какво е ново станало
в Буково, село големо,
в Юсен агово коначе?
Минка е болна легнала,
от глава с очи не гльода,
от болес с уста не дума.
— Умирам, майчо, умирам,
тебе са вера не фата,
утре ще сватба да има
на наши равни дворове.

Пели Фатме Ем. Молахмедова, 17 г., Асие III, Турутева,
17 г., и Мелике Сюльманова, 17 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

267. Райфинка болна легнала

Rubato $\text{♩} = 88$ 250 I 25

Рай- фин ка бол- на лег-
на- ла, Рай- фин- ка бол-

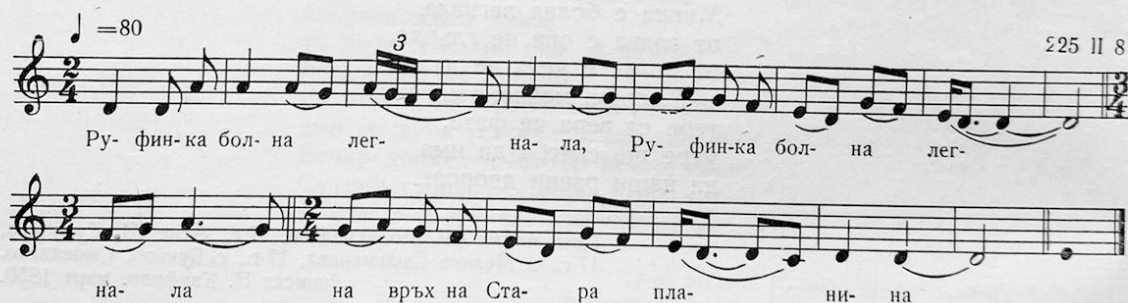

Райфинка болна легнала/2
на високана планина.
Никой до нея немеше,
лу една стара майчица —
в чешка ѝ вода носеше/2
и на Райфинка думаше:
— Райфинко, моя дъщеро,
кина си ти е най-мило,
най-мило, Райфе, най-драго —

мила ли ти е рубана,/2
твоено първо любове?
— Майчинко, стара майчице,/2,
ни ми е мило любено,
ни ми е мила рубана,/2
ам ми е мила диньоса —
сичкъде са е цветнало,/2
от земя сичко излиза,
пък ѝе ще в земя да вляза.

Пял Димитър Славев Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

268

Руфинка болна легнала/2
на връх на Стара планина,/2
на хайдушката равнина./2
Никой до нея немаше,
само нейна стара майчица —
с филджан ѝ вода даваше/2
и на Руфинка думаше:
— Руфинке, дощер Руфинке,/2
защо, Руфинке, жалееш,
та ми, Руфинке, умираш?
— Жалям си, жалям дружките/2
и мойто първото любе.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

Рофинка болна легнала
на висока планина, /2
на хайдушката равнина.
Никой при нея немаше,
сал една нейна майчица —
чаша и вода даваше
и на Рофинка думаше: /2

— Рофинке, мое дощерьо, /2
мила ли ти я диньота, /2
мило ли ти я либено?
— Не ми я мило либено,
ти ми си мила, майчинко —
либено ще се йожени,
дѣтено ще си порасне.

Пяла Лютвие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

Руфие болна легнала
на вѣр висока планина.
Никой до нея немаше,
сам една стара майчица —
в чешка хи вода даваше
и си йе хитро питаше:
— Руфийо, моя дощеро,
мила ли ти е диньона,
диньона, още рубана?

— Майчинко моя старичке,
ни ми е мила диньона,
ам ми е мила рубана —
скопка съм руба ушила,
пък нема да я надена.
Иди ми, майчо, порукай
межова Фатма да дойде,
рубана да хи надена,
да видям прилега ли я.

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

271. Завещание на болна девойка

$\text{♩} = 52$ 33 II 27

За-ръ-фи-нка бо-лна ле-
гъ-на-ла на-хъ ви-со-ка-
на пъ-ла ни-на

Зарьфинка болна легнала
на високана планина,
на широка равнина.
Никой до нея не беше
йот йедна стара майчица.
Тя до Зарьфинка стоеше,
в чеша хи вода даваше:
— Стани ми, сине Зарьфинке,
не ли ти е милна джуняна?
— Не ми е мила джуняна,

ам ми е мило гиздило —
шила съм скъпо гиздило,
пък нема да го надена
за байрем да са погиздя.
Иди ми, майчо, викни ми
мйжова Фатма да дойде,
рѹбана да хи прѹдада,
рѹбана и гиздилоно,
пък хи любено не давам.

Пял Рашид Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лѹджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

272

$\text{♩} \approx 88$ 106 I 27

Май-чи-нко, ста-ра май-чи-нъ-
ко, ка-но-са ми (ъ) са фа-на-ла

Майчинко, стара майчинко,
канѹса ми са фанала,
чоран е оган станала.
Ша юмрам, майчо, ша юмрам,
тебе са вяра не фата.
Утре щеш видя, майчинко,
колко щѹт люде да дойдат
на наши равни дворове
и ше ма, майчо, занесат
в чѹорнана земя дълбока.

Пяла Жимле Хасанова Делиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

273. Мъка на болна девойка

— Фатме, надарско момиче,
като ми лежиш, умираш,
кино е тебе най-мило?
— Най-мило ми е, анайко,
надарски майка и бобу.
Осем е дена станало,
Асана не съм видяла,
вчера го видях, майчинко,
на високине къшкови
без чорапи и без терлици,
на пребос желти папуце.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

274

— Байрем е, майчо, байрем е,
пукат са пушки шерени.
— Не ми е байрем, дощерьо,
ам си ми гърми да лети.
— Ложиш ма, майчо, гъзбиш ма,
утри шиш видя, майчице,
ага ми, майчо, доведеш
черноморските сватове,
ага ми, майчо, доведеш

от джумайона оджине,
от миндрисена суфтинe,
от цало село момине,
момине и невестине —
момине риза да кройот,
невести вода да носат,
оджине коран да правят,
суфтинe коща да градът
без пенжур и без кумине.

Пяла Асие М. Сабахчева, 21 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

275. Поръки на болна девойка

— Стани, стани, Гюлфизейо.
 — Как да стана, мила майко!
 Мен ма земя порукала,
 порукала, повикала.
 Идите ми повикайте
 миджувана Иминейка,
 дайявана Кафидейка,
 да му сторям сичко халал,
 да ма изпратят до джамъяна,
 до джамъяна, до гробъено,
 да ми сторят летва люлка,
 на две велички, две борички.

Пяла Шукрие Османова-Джаферова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

276

Пели-Руфие Исуфова Каракашева, 17 г., и Атидже
 Джамалова Калфова, 15 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

277

$\text{♩} = 60$ 107 | 75

До- ра май- ка
пи та: — Май-
чо, ста- ра май- чо

Дора майка пита:
— Майчо, стара майчо,
нещо ша та питам,
право да ми кажеш —
моми умират ли,
моми главеници?
— И моми умират,
и моми главеници.
— Майчо, стара майчо,
ага ти загина,
та ма однесите
на широко друме,
дено ще да мине
мойно порво либе
от равноно поле

със дребни шилета,
та ще да ми рече:
„Стани, Доро, стани,
армаган ти нося
от равноно поле —
кърпа купринена
и лустри кундури.“
„Чуем, любе, чуем,
не мога да стана —
земя ми прийола
мойта тъонка снага,
змийка ми изпила
мойте чорни очи,
гнездо си извила
в мойта руса коса.“

Пяла Шинка Суркова, 20 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960 г.

278. Грешна мома — запалила кошара с овце

$\text{♩} = 108$ 2 || 7

— Ру- со ле, мо- я до- щи-
рьо, ка- зу- вай, Ру- со, ка- зу- вай

— Русо ле, моя дощирьо,
 кàзувай, Русо, кàзувай
 какво си другош правила,
 правила, Русо, сторила/2
 през лѐфтерскини години,
 та й ми лю лежиш, ни ставаш,
 ни ставаш, Русо, ни умираш?
 — Майчинко, стара майчинко,
 я ни сам лошу сторила,
 сторила и направила —
 яга бях мома лефтера,
 мен ма йовчери фанаха,
 белку ми лици любиха,
 тъонка ми снажка трушиха.
 Чугюх са, мислюх, мале ле,
 какво йовчерям да сторя,
 да сторя и да напраща.
 Та чи хми, майчо, запалих
 юреци сас йовчарини,
 аголи с вакли агньота.
 Ага юреци гуреха,

йовчери жѐлно плачеха;
 ага аголи гуреха,
 йѐгнята жѐлно бляха,
 майкини люто кълнеха,/2
 кучата жѐлно лаяха,
 лаяха, та завиваха:
 „Йовчери, наши ступани,
 какво сти золум сторили
 на Руса мома хубава,
 та си на хитро измами,
 тай си запали юреци,/2
 юреци с наши ступани.
 Ага юреци гуреха,
 конини жѐлно вищеха,/2
 чорна си земя ровяха,
 та си петали строшиха/2
 кихаяна да си спасьот,
 кихая, наша доржава.
 Синьо са небо отваря,
 ситна ми рѐса зарѐсе/2
 йогньове да ми угаси.“

Пяла Марина Николова Коledжикова, 44 г. с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стойн, ноември 1954.

279

Rubato ♩ = 132 137 I 18

— Гюль-сю- ме, мо- е дъ-
 ще- рьо, се ле-
 жиш дъе- ве- ть го- ди- ни

— Гюльсюме, мое дъщерьо,
 се лежиш дъевеъ години,
 ни са, Гюльсюме, напращаш,
 ни са, дъщеро, разпращаш.
 — Помниш ли, майчо, знаеш ли,

га ма на дюкен проводи
 да купя вино червено
 и още бѐла рѐкия?
 Пѐк то ма среща овчерче,
 та ми виното изтура,

виното и рѐкията.
 Че я си прѐйнах упорѐн,
 та му кѐшлѐна запалих,
 кѐшлѐна сѐс ягнетана.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

280. Болна родилка

Rubato ♩ = 60 72 II 37

Та чу-ли ли сте,
не ли сте ки-
на е во-во ста-на-ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
във Търън, село голямо?
Ле-елѐ е болна легнала.
Не е от болест легнало,
малко е дете родила,
в ръки го не е фатала,
биска му не е давала.
Майка ѝ си я питаше:
— Стани са, Ле-елѐ, направи,
че ти е малко дѐтено
и младо ти е любено.

— Майчинко, моя майчинко,
дѐтено са ще изкути,
любено са ще ожени.
Летва му люлъка сторете
на червен калем ябълка —
ага ми дуйне бял вятър,
люлкана да ми залюлей;
ага ми росне росица,
детено да ми захрани;
ага ми падне мъглица,
детено да ми покрие.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

281. Мъка на болна млада майка

♩ = 116 74 I 37

— Хай ро, Хай ро, бе-ла
Хай-ро, спиш ли, Хай-ро,
раз-бу-ди са

— Хайро, Хайро, бела Хайро,
спиш ли, Хайро, разбуди са,
дете плаче, майка ище.
— Вземите го, носите го
долу, долу на рѣкана,
на рѣкана, в градинкана.
Тамо има два фиданя,
стѳорите му летва люлька —
ага дуйне белен ветер,
да го люшне да го приспи;
ага летне ситна роса,
да го мие, да го кѳпи.

Пяла Мария Христева Манолева, 34 г., с. Чокманово,
Смолянско, преселница от с. Елховец, Маданско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

282

Rubato ♩ = 116 220 I 24

Фат- мо, Фат- мо,
бя- ла Фат- мо; спиш
ли, си- диш ли, са-
бу- дей са

— Фатмо, Фатмо, бяла Фатмо,
спиш ли, сидиш ли, сабудей са,
чи ти плаче мало дете,
сабудей са, залюлей го,
залюлей го, забизей го.
— Негува майка пролетен ветер,
той като дуйне, ще го залюлей;
негова бизке гергвевцка роса,
тай като роси, то ще бизее,
то ще бизее, ще се разцѳти.

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

283. Сватбари пристигат — момата умира

Rubato ♩ = 88 251 I 7

— Дѡ- ще- ро
мо- я май-
чи- на, на дѡ-вор
са до- шли сва- то- ве

— Дѡщеро моя майчина,
на двор са дошли сватове, /2
дошли са, конѡ са довели, /2
и на конѡ торба шерана, /2
в торбана има, дѡщеро,
цала невеска премяна —

кѡга щим да прикрииме
сѡс червенена прикрива?
— Прикрийте, майчо, прикрийте
мояна сестра по-малка,
че са сватове хубави,
та ми са нѡ за връщане.

Пял Костадин Николов Каневски, 23 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

284. Курбанѡт душа не връща

Rubato ♩ = 76 137 I 16

(Ѣ) Хра- ни- ла май- ка,
ку- ти- ла
(и) до три, до че- тѢ-ри
дѢ- ще- ри

Хранила майка, кутила
до три, до чети дъщери.
Трине са в земя легнали,
адна й Норка остана,
и тя е яце больничка,
яце я боли главъна.
Пък си й майка викаше:
— Норко, майчина дъщеро,
гледай да ми са направиш,

голем ще курбанъ да коля.
— Майчице, моя майчице,
курбанян душа не свръща
и деньън не насъсова.
Я да си ида, майчице,
на зеленана чеирка,
на писанана джамия,
до трине сестри лефтери,
до батювана невеста.

Пяла Фериде Филизова, 17 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфан, май 1957.

285

Rubato 19 I 169

Ку - ти - ла май - ка, ра - да - ла,
ку - ти - ла май - ка, ра - да - ла
до тѣ - ри, до че - тѣ - ри до - ще - ри

Пял Юсеин Махмудов Кехайов, 52 г., с. Стояново, Ардинско,
Записал Т. Тодоров, март 1957.

286

Rubato $\text{♩} = 100$ 138 II 21

Хра - ни - ла май - ка, ку - ти - ла
ъ до три до ъ че - три дѣ - ще - ри

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

287

$\text{♩} = 132$ 72 I 41

Ку - ти - ла май - ка, гле - да - ла
до три до че - три дѡ - ще - ри, до три,
до че - три дѡ - ще - ри

Пяла Небие Майсторова, 11 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

288

Rubato $\text{♩} = 112$ 74 I 45

Ку - ти - ла май - ка, раж - да - ла
до три, до чет - ри дѡ - щер - ки

Кутила майка, раждала
до три, до четри дѡщерки,
трине е вѡднѡж погребла,
една Нурина остана,
и тя е яце больничка.
Майка хи тихо рѡймони:
— Стани са, Нури е ѡправи,
утре гу байрем казуват,²
прави щат люльки да правят
на широкине ливади,
и теб са люлька сторили.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово,
Смолянско, преселена от с. Елховец, Маданско,
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

Rubato $\text{♩} = 66$ 75 I 7

Ро - ди - ла май - ка, ку -

ти - ла до три, до

че - три дъ - ще - ри

Пяла Сафие Бешенджиева, 16 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

290. Болна от любов

$\text{♩} = 126$ 139 II 4

— Фат-мо, май - чи - на дъ - ще - ро, о - ти ми и - деш ка - хър - на

— Фатмо, майчина дъщеро,
оти ми идеш кахърна
от двана вриса студени?
— Мълчи, майчице, не думи,
напих са вода студена,
стана ми змия асойна,
на сърцено ма изяде.
Поди ми, майчо, повикай
от Дахън, от Даръдере,

Джерахън Джерахчияна,
Исеин Кисимдарина,
лъ йся нах тува да дойди,
да си ми види балнуно,
дам шу е яла Фатминка,
дам шу е яла и пила.
Стана майка й, отиде
нах Дахън, нах Даръдере,
Фатминки Джерах доведе.

— Ъбарей, Фатме, събаряй
от бяла шия инжие,
от вакло чело алтъне,
да си ти видим балнуно —
дъм шу си яла и пила,
ъли е змия асойна,
или е бално севдово,
севдово, Исеиново.
Не било змия асойна,
ам било бално севдово,
севдово, Исеиново.

Пял Хамди Фаиков Топов, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

291. Изпила змия усойна

Rubato $\text{♩} = 40$ 221 II 42

— Ай - ше, чер -

ноч - ко мо - ме - че,

о - ти си

ким - на, ка - хор - на?

— Айше, черночко момече,
оти си кимна, кахорна?
— Как да не ми съм кахорна —
пила съм вода студена,
та изпих змийка усойна,
на куремън ма изеде.
Йди ми, майчо, дөведи
врийт младичкине докторе,

докторе със докторкине,
куремън да ми разпорят,
змийкана да ми извадят.
— Дөщеро, мила дөщеро,
то не е змийка усойна,
ами е дете крадено —
ти ми си с юнак играла,
та ми си дете украла.

Пяла Асие Мемешева Сабахчева, 21 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

292

$\text{♩} \approx 96$ 19 I 146

На - пих са во - да сту - де - на, и - зпи - хъ

ми змий - ка йо - сой - на

Пели Райме] Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме
Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

293

$\text{♩} \approx 137$ 35 II 137

(Ъ) За - ле - зах в го - ра

зе - ле - на, та най -

Залезах в гора зелена,
та наидох вода студена,
та изпих змийка усойна,
та ма на сърце изеде.
Поди ми, майчо, порукай
от ардинските докторе

змийкана да ми извадет.
Не било змийка усойна,
ам било дете пролетско
от планинските овчари,
от аговските ратаи.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

294

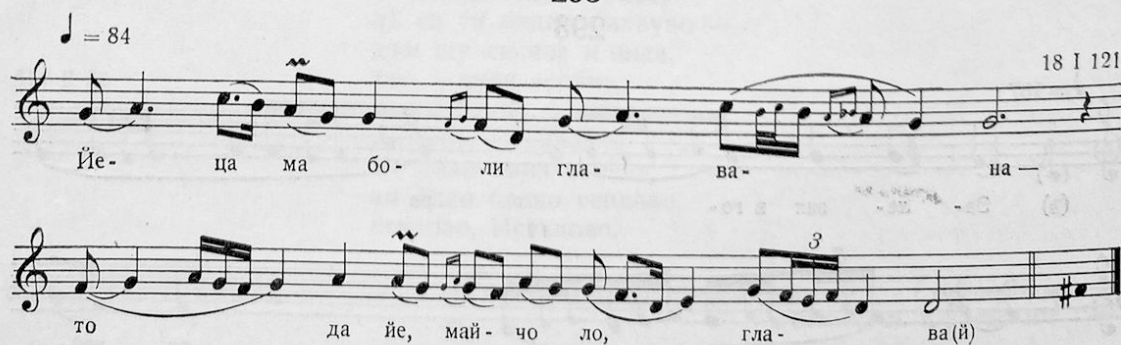

— Галем с бубайка да ида
нах високана планина.
Там има сенка дебела
и има вода студена,
да пием вода студена,
та изпих змийка усойна,

та ма на корем изеде.
— Дощерьо мое майчино,
стара са майка не лъже —
то не е змийка усойна,
ами е дете летошно.

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 34 г., с. Река, Смолянско
Записал Т. Тодоров, март 1958.

295

Заб.: В края на мелодията певецът озвучава последната гласна с „й“.

Йеца ма боли главана —
то да йе, майчо ло, глава,
йам си ма боли сърцено,
йеде ма змийка осойна,
та ма на сърце изеде.

Пял Ахмед Ахмедов Делибрахимов, 45 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

296

$\text{♩} = 112$ 250 I 14

— Я- де ма, май- чо, на ко- рем,
та ма на ко- рем и- зе- де

— Яде ма, майчо, на корем,
та ма на корем изеде —
пила съм вода студена,
та изпих змийка юсойна.
— Дащирю моя майчина,
то не е змийка юсойна,
ям ми е дете планинско —
цало си лето ходило
със планинскине увчере,
та ми е дете планинско.
— Иди ми, майчо, порукай

дърндерскине доктуре
коремън да ми разпорят,
змийкана да ми извадят.
Че доктурене дойдоха,
та й корема разпраха
и змийкана извадиха,
та я на тегло теглиха —
девет е кила излегла;
на метру я са мерили —
осем е метра излегла!

Пяла Фатме Рамаданова Карамисирева, 50 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

297

$\text{♩} = 58$ 40 I 285

На- пих се во- да сту- дъе- на,
та и- зпих змий- ка у- сой- на

Напих се вода студъена,
та изпих змийка усойна,
та ма на сърце изеде,
та ма са бяда бедили
нашине близни комшии,
че носам дете на сорце.

Иди ми, майчо, порукай
пашмаклицкине касапе
сърцено да ми разпорят —
да са комшии уверат,
че не е дете на сърце,
ами е змийка усойна.

Пяла Тодора Димитрова Вълкова, 25 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

298. Мома е мома родила

Мома ѝе мома родила,
с ален га менъдиль завила,
с кичен го кушек повила,
лъетва му люлъка вързала,
лъетви му песни пеяла:
— Еньньо ми, неньньо, дощеро,

големка да ми нарастеш,
майка ти да си помесаш —
какво нея височка,
какво нея черночка,
на лице бела, чернока,
на бойче тънка, висока.

Пял Здравчо Асенов Гърчев, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

299

— Фатмино, пиле шерено,
питала ли си майка ти
дава ли тебе на мъене?
— И ку ма дава, и ку не,
я ща със тебе да идам
в чостана гора зелена.
Било е, колко било е,
че са е дъете родило,

летва му люлъка сторили,
летва му песня запели:
— Анни ми, нѐнни, дѣщеро,
та та е майка украда,
га са е сѐно сушило,
га са са брали крушине.
Лично му име турили,
та гу Фатмина зава̀ли.

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

300. Болна девойка и баща ѝ

Rubato $\text{♩} = 92$ 249 II 12

Не - зи - фин - ка бол - на ле - жи,
бол - на ле - жи, ду - ша бе - ре

Незифинка болна лежи,
болна лежи, душа бере,
бубайко хи до главона,
до главона коранъ пее:
— Стани, стани, Незифинке.
— Как да стана, мил бубайко,
га ма земя бендисала,
бендисала и ма рука?
Рукните ми уйкув'на,
уйкув'на Незифинка,

да хи придам гиздилоно,
гиздилоно със любено.
— Що ма рукаш, болна душо?
— Викам си та, Незифинке,
да ти придам гиздилоно,
гиздилоно със любено.
— Гиздилоно ти примам,
пък ти любе ни примам — /2
меня е любе не прилика.

Пял Тодор Ив. Дубровски, 52 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

301

$\text{♩} = 69$ 36 II 29

Са - мфи - ли - нка бо - лна ле - жи,
бо - лъ - на ле - жи, ду - ша бе - рие

Самфилинка болна лежи,
болна лежи, душа берие,
бубайко хи на главона,
братя, сестри отстранона.
Бубайко хи си хи вика:
— Стани, стани, Самфилинке,

— Как да стана, мил бубайчо,
га ма земе приискала,
майка ма е прирукала.
Да е лъосно да не ида,
чи съм пуста главеница,
главеница, сгоденица.

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 120$ 74 II 7

Не - зил - фин - ка (и) бо - лъ - на ле - жи,
 (и) бо - лъ - на ле - жи, ду - ша бе - ре

Незилфинка болна лежи,
 болна лежи, душа бере,
 на глава хи стар бубайко,
 на крака хи стара майка.
 Бубайко хи дума дума:
 — Стани, стани, Незилфинке.
 — Как да стана, стар бубайко,
 га ме майка прокълнала, /2
 в чорна земя призовала?
 — Мълчи, мълчи, Незилфинко,
 да не чуе стара майка!

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово,
 Смолянско, преселнина от с. Елховец, Маданско
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

303. Болен момък и баща му

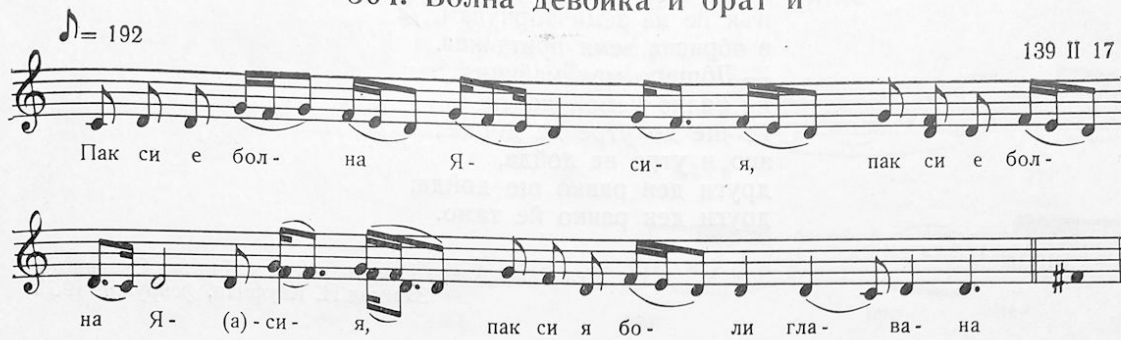
$\text{♩} = 52$ 58 I 9

(а) Ра - збо - лел са си - рак И - суф,
 бо - лан ле - жи три го - ди - ни

Разболел са сирак Исуф,
 болан лежи три години,
 три години и полвина.
 Стар бубайко до главица:
 — Стани, стани, сирак Исуф.
 — Как да стана, стар бубайко,
 земя ма е приискала,
 майка ма е прирукала.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

304. Болна девойка и брат ѝ

Пак си е болна Ясия, /2
пак си я боли главана,
ни има да ѝ помине, /2
навъ е глава илюмска.
— Бекирче, братче по-малко,
поди ми вода донеси /2
от Късъмова бърчина, /2

от дълбокъна падина.
Дур да са върне от вода,
и душъна ѝ излязе.
Да две ѝ селѐ викаха
на беличкана джамия, /2
над черничкана чиряша.

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г.,
и Хасие Билюкбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

305. Мъка на умираща девойка

плиткине да ми разплете /2
и менъ във земя да кладе
сакава бела, чернока,
сакава тъонка, висока?

Всичко от земя излиза,
пък ѝе на земя торнувам, /2
в чорнана земя притъжна.
— Дощеро, моя майчина,
ич бално немой да ти е,
ѝе ще до утре да дойда;
ако и утре не дойда,
други ден ранко ще дойда,
други ден ранко ѝе тамо.

Пял Раиф Алиев Исенов, 40 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

306. Мъка на умираща млада майка

$\text{♩} = 76$ 23 I 122

Кой ще мѣнь да ми кай - ди -

са пѣ - ли - тѣ - ки - не да

ми ѣ ра - зпле - те

— Кой ще мѣнь да ми кайдиса
плиткине да ми разплете
и мѣнь фѣв земе да кладѣ?
— Иди ми, върви, ѝетърво,
и ѝе щѣ нахтам да дойда
в четвъртък рано в утреной.
— Ыетърво мое по-стара,
кой ще ми гледа Хасана,
кой ще ми гледа децана?

Пял Ахмет Асанов Койнаров, 36 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

Заб.: Съществува обичай, когато жената умре да ѝ се разплетат плитките.

307. Мъка на умираща девойка

Rubato $\text{♩} = 52$ 75 I 6

Въз под - зи - мѣ - е сѣм
 лег - на - ла, вѣв про - ле -
 те сѣм ста - на - ла

Въз подземе сѣм легнала,
 вѣв пролете сѣм станала,
 ага сѣм похван излезла,
 било е дошло пролето.
 Сичко е нахвон излело,
 горана се е лиснала,
 цветино се е цветнало,
 сичко от земя излазя,
 пѣк я нах земя торнувам.
 Ша умра, майчо, ша умра,
 тебе са вера не фата.
 Утре ще сватба да има
 на наште равни дворове,
 сички щат, майчо, да додат —
 оджънѣт от джумаене,

сѣфтѣене от медресене,
 та ша ма, майчо, занесѣт
 въз ситничконо сокаче
 на зеленоно ливаде
 под червенана ебѣлка, /2
 под високана минаро.
 Ага са, майчо, завѣрнат,
 вритѣ да ги дара одариш —
 ходжемнем едри аглѣце,
 сѣфтѣене сѣрме чеврице,
 Салиху риза набрата,
 вѣрху ризица чеврица,
 вѣрху чеврица кесица,
 вѣрху кесица китчица.

Пяла Сафие Бешенджиева, 16 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

308

Rubato $\text{♩} = 50$ 248 I 22

Въз под - зи - ме сѣм лег - на - ла,
 ей, да ми дой - де про - ле - то,
 ей, да ми дой - де про - ле - то,

— Въз подземе съм легнала,
ей, да ми дойде пролето, /2
сичко йот земе излиза,
пък ѝе нах земя торнувам.
Ще умра, майчо, ще умра,
пък теб са вера не фата;

за сичко са дерман найде,
за мен са дерман не найде.
— Дъщеро моя майчина,
ѝе си го знаем дерманен —
във срѣшничкана махало,
във беличконо коначе.

Пял Георги Чичиков, 34 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

309

$\text{♩} = 58$

Да-ли е бо - дна - жѣ

би - ва - ѣ - а - ло

са - ко - ва ле -

то, пѣ - ро ѣ о ле - тѣе

о шло - ло

си - чко о

дѣ зе - ме и - (и) и - зѣ - ли - за

Дали е бѳднаж бивало
сакова лето, пролетѳе,
яли е за мен дошлоло?
Всичко от зѳме излиза,
пѳк ѳе нах зѳме торнувам.
Утре го байрем казуват
във горничкана махала.
Прави щѳт люлѳки да правят
под зеленоно ореше,

пѳк ѳе са сбирам, торнувам
на зеленоно ливадѳе.
Мене са коща градеше
без врати и без пенжори,
мене са риза кроеше
без клине и без рѳкаве.
Хожа щѳт селе да рука̀т,
моми щѳт вода да носат,
невести потю ще метѳт.

Пял Шукри Саликов Сюлейманов, 33 г., с. Малка Арда, Ардиинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

310

Rubato $\text{♩} = 69$ 211 I 1

Да-ли е буд-нож би-ва-ло

са-ко-ва ле-то про-(о)-ле-тѳе

Дали е буднож бивало
сакова лето, пролѳетѳе, /2
или е за менѳ душло̀лу!
Всичко от земя излиза,
а ѳе на земе торнувам.

Утре го байрем казуват,
менѳ ми са риза кроеше /2
без клинѳе и без рѳкаве,
и коща ми са градеше
без врата и без пенжуре.

Пял Шукри Хасанов, 30 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

311

Rubato $\text{♩} = 112$ 71 II 25

— Въз под-зи-ме съм лег-на-ла, ца-ла

съм зи-ма ли-(и) же-ла,

е-га съм нах-вън и=из-ле-ла

— Въз подзиме съм легнала,
цала съм зима лижела,
ега съм нахвън излела,
било е дошло пролете —
гордона са е лиснала,
тревона са е зелнала,
в гордона пиле пееше,
никой са нему не сета,
какво е нему балноно.
Пиленце пее, наредя,

чи ща йе млада да умра,
чи ща йе в земя да гнием.
— Еленко, мое дочеро,
нимой ми думай, Еленко,
тия усилни хоратй.
— Иди ми, майчо, собери,
моене тьожки спяпове
и по-тъонкине дарове,
та ги на огън запали,
да горат, майчо, изгорат.

Пяла Чока (Цона) Н. Шонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

312

$\text{♩} = 54$ 36 I 18

Воз под - зи - ме сам ле - гъ -

на - ла, воз про - ле - то

са - мъ ста - на - ла

Воз подзиме сам легнала,
воз пролето сам станала.
Кога ми нахвън излезох,
всичко бе от земя излело —
цветено са бе цветнало,
листено са бе лиснало,
кукувичкана кукова
в чостана гора зелена,
всички сюрии вървяха
воз бела река нагоре.
Излези, майчо, погледни
и мойно любе иде ли.
Мойто е либе личенко,
сребърен кавал свиреше,
с кавала дума думаше:
„Излез ма, любе, посрешни,
голем ти армаган носиме
от равно поле широко“.

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 52$ 137 I 25

Я съм под - зи - ма ле - же -

ла, под - зи - ма

по У - зун - жо - во

Я съм подзима лежела,
подзима по Узунжово,
цела съм зима лежела.
Кога съм одън излела,
бело е лето дошлоло,
кукувичкана кукова,

бъхарън са е разлиснал
вър къдиюва усойка.
Куковай, пиле, куковай,
и да куковаш, и да не,
та нема файда от тебе,
денете ми са броени.

Пял Смаил С. Ходжов, 20 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Rubato ($\text{♩} = 69$) 106 I 31

(ъ) Ця - ль ми бе ме -

се - цъ ра - ма - зан, три сам

де - нъ - къо - ве го - ва - ла

— Цяль ми бе месец рамазан,
три сам дѣнъкове говала
и те съм силом търпела
от севдъ болно гльодане.
Косице, морна косице,
ако са с либе не зедем,
дано до косам окапеш,
пък ко са с либе земеме,

дадно до корсчено нараснеш.
 — Дъщеро моя майчина,
 немой ми плака, ни цика.
 Гора, зелено ливаде
 ле врид са в земе легнали,
 ле врид са твои дружици.
 Пусни са, придай, дъщеро!

Пяла Жимле Асанова Делиасанова, 18 г., с. Жребено, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

315

$\text{♩} = 63$ 107 1 89

— Под-зим сам, ма-мо, ле-
 гна-ла, про-лет ща- мъ, ма-ле,
 да у-мра— ко-га се го-ра
 ра- зъ-ли-сне

— Подзим сам, мамо, легнала,
 пролет шам, мале, да умра —
 кога се гора разлисне,
 кога са гора разцъфне,
 тогав ще, мале, да умра.
 — Дъщеро мое майчина,
 кое ти, дъще, най-мило,
 кое ти, дъще, най-драго?
 — Най-мило ми е, мале ле,
 най-мило, мале, най-драго
 първана мъжка рожбица
 и още първано любе.
 — Дъщеро моя майчина,
 детено ще го изгледат
 любено ще се ожени,
 ам си йе на теп най-язък
 в чорнана земе дълбоко.
 — Сичко от земе излиза,
 аз ще въф земя да влезе
 и нема, майчо, да излезе.

Пяла Бойка Илиева Присъдова, 16 г., с. Върбово, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

316. Болна далеч от майка си

Кубато ♩ = 69 74 II 20

Та чу - ли ли сте, не
ли сте ки - на е но - во,
но - во ста - на - ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново, ново, станало
в Стамбола, града голема,
в Али бейо, бейово коначе?
Айше е болна легнала,
от болес глава, глава не дига,
от болес с очи не гльода,
от болес с очи, очи не гльода,

от болес с уста не дума.
На три недели дума продума:
— Подай ми, абло, михтюбче,
да си напишем бела кинйга,
та да я пратим на майка,
да дойде майка, майка с бубайко,
да ми донесе, донесе
лечок за глава, лечок за очи.

Пял Иван Манджуков, 30 г., с. Райково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956,

317. Пила Неда сношна вода, та изпила люта змия

♩ = 88 3 II 9

Пи - ла й Не - да сно - шна во - да,
та из - пи - ла лю - та змий - ка

Пила й Неда сношна вода,
та изпила люта змийка,
люта змийка усойница.
Заяло я й на корема,
на корема, на сърцено.

Поискала бяла Неда,
поискала укускица —
от бел Дунав мрена риба,
бело грозде със чопкана,
жолта дюля със вейкяна,

трижгодинско руйно вино
и гергьовско вакло йегня.
Ходило ѝ порво любе
да ѝ треси укусчица,
ходило ѝ, върнало са,
чи я срьошна, чи я носят,
чи я носят на гробища.
— Двеста давам, открийти я,
да си видя бела Неда.
Откриха я, чи я видел —
погрознела, пожълтела.
— Триста давам, завийти я,
завийти я, нòсите я,
нòсите я на гробища.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

318. Мъка на болна девойка

Rubato $\text{♩} = 72$

Ай - ша е бол - на
ле - гъ - на - ла, пет ѝ
са ра - ни и зъ - лез = (ли)

222 I 6

Айша е болна легнала,
пет ѝ са рани излезли
и пѣтну ѝ са чумени.
Майка ѝ била мащеха
та ѝ е напук думала:
— Бòлите, рани Айшини,
тòпите Айша снагана,
Айша ще в земѐ да легне,
Айша ще земя да стане.
— Майчинко, моя майчинко,

оти ма тейка покълна —
и я бех мома със сърце,
та ми ще сърце остана.
Утре го кажат личен ден,
личен ден, личен адралѐс,
врид щат мòмине да идат
на зеленана чеирка,
летна щат люлъка да сторат
на високуно òръше,
врид щат мòмине да питат:

„Де ли е Айше Сункина?
Ни Айше има в мòмисе,
ни вѣже има в люлъкѣна.“
Пѣк ти ни речи, майчице:
„Айша е флела да ткае,
та че е Айша сбъркала
в ней големине пишила,
бърделивине кюлюме.“

Пяла Къдрие Ф. Арабова, 18 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

319. Чуждата майка пак чужда

Rubato $\text{♩} = 63$ 211 I 9

— Ста - ни ма, май - чо, из - пра - ти,

де - но е (а) Ви - де бѣ - рѣ - чи - на

— Стани ма, майчо, изпрати,
дено е Виде бърчина,
зад нея има и друга,
там ми са сбират хъскере
какво мене левене,
левене, деликътъние.
— Асане, майчин сино лѣо,
ага ми тамо пойдете,
сгодни другари бивайте —
нарьод са больни гльодайте,
нарьод си глава държите.
— Майчинко, моя майчинко,
хич немој бално да ти е,
чужда ща майка помайчи
главона да ми поддържи,
чужда ща сестра посестри
водица да ми подаде.

Ага са тамо отишли,
първо са Асан разболел.
Чужда е майка помайчил
главона да му поддържи:
— Майчинко мила не моя,
вземи ми глава поддържи.
— Асане, чужду селянчи,
поддърже ща ти главона, /2
ку имаш серме в кесъона.
Чужда е сестра посестрил
водица да му подаде:
— Сестрице, мила не моя,
ела ми вода донеси.
— Асане, чуждо селянче,
донесе ти ща водона, /2
ку имаш серме в кесъона.

Пяла Фатме Асанова Алихожова, 26 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

320. Лице, лице, бяло лице, кой ще тебе да залюби

Rubato $\text{♩} = 52$ 72 I 9

Се - ди мо - ма на кѣо - шкѣо - ве,

на кѣо - шкѣо - ве, на пен - жер - ки

Седи мома на кьошкьове,
на кьошкьове, на пенжерки,
в роки държи огледало,
огледало кокалено,
хем си гльода бело лице,
бело лице, чорни очи
и на лице йотговаря:
— Лице, лице, бело лице,
кой ще тебе да залюби —
дали юнак, или дувец,
дали в село, или в друго?
Дор ще в село, не ще в друго,
дорде юнак, не ще дувец,
че превари чорна земя!

Пели Милка Манолева Пехливанова, 60 г., и Станка
Анастасова Пехливанова, 50 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

321

$\text{♩} = 60$

1 I 19

Мо- ма си- ди

на- къ- рай- ря- ка,

на- къ- рай- ря- ка,

на бял ка- мен

В ро- ка дъ- ръ- ля- да- ло

Мома седи накрай ряка,
накрай ряка на бял камен,
в рока държи огледало,
огледало кокаляну
да йогльодва чорни йочи.

Хем ги гльодва, хем ги пита:
— Йочи, йочи, чорни йочи,
кой ще и вас да кердосва — /2
дали юнак или дувец?

Пяла Фатма Зелфи Ибраимова, 36 г., гр. Девин, преселена от с. Беден, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

Rubato $\text{♩} = 76$

Сед-на-ла мо-мин-ка на-край ре-ка,
на-край ре-ка, на бел ка-мен

Пели Ханъма Гулева, 17 г., Фатма Ходжова, 20 г., Зейнепа Катучева, 17 г., и Асибе Ходжова, 20 г., с. Кочан, Гоцеделчевско. Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

323. Оплакване на убит мъж

$\text{♩} = 108$

За-сѣ-би-рал са е Мо-ха-мед,
за-сѣ-би-рал за-йър-то-со-вал

Засбирал са е Мохамед,
засбирал, зайъртосовал
за Узунджовскиен панаир
и Айши тихо румане:
— Наръчай, Айше, поръчай,
кина ли да ти донеса
от Узунджовскиен панаир.
— Ти си ми знаеш, Мохамед,
щу носи Айше агова:
от шарен мюрмюз за кърпа,
и за шалваре андеше,
и кърпка от две андеше,
шалварене са от осем.
Ага е Мехметъ отишъл
на Устра, остро камене,
га са е кланял планина,
бушиндисал са е тюфекън,
та удри фъф Мохамете.
Мърфко е млочно побило,

зачука чияк, зарука
на писанине капие:
— Йъла ми, Айшо, отвори,
ам нимо да са уплашиш —
дядо ти ма е проводил
да сберем люди он киши,
да дадеш чърно халище
и три пазарски фортоми —
Мохаметъ са е премазал
на Устра, остро камене.
Айша въз одер, низ одер
с ълли беш плитки косени,
Айша си желно заплака:
— Тюфече, пѣстро тюфече,
как ми стопанън кайдиса —
немя ли гърме и буче,
немя ли люде он киши,
немя ли чърни мулета?
Да бе я в дяда, я в Турля,

я във майчинек Мехмете,
я в хайвазчену Мохамед,
че беа майци мнозина!
Пък ѝ баба ѝ викаше:
— Невясто, млада невясто,
тебе е язък и не е,
ам си е мене ней-язък —
ти ще са утре ажениш,
немам си сина Мохамед.

Пял Мохарем Топчиев, 36 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

324. Предчувствие за смърт

♩ = 138 270 II 5

(а) Вий чу- ли ли сте, не ли сте ки- на е

но- во ста- на- ло

Вий чу- ли

Вий чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
в Стърница, село големо,
във горничкана махала,
на Бекировоно коначе?
Една са мома кутила,
на ирми равни години.
Фейме е рано станала,
равни е двори измела,
сгодно гиздило сгодила,
на калъп го е удрила,
петелка му е сторила.
Стана си Фейме отиде
низ градинана надолу,
низ зеленине ливади,
приз дълбокана падина
на нейна абла голема
големи зданье да градят,
едри камине да носят.

Носили, колко носили,
ага е иврѐн дошлоло,
Фейме са крехту насмела
и дълбоку са одошка.
Пък я абла ѝ питаше:
— Сестрице моя по-малка,
отъ ми са дълбоку одошкаш?
— Аблице, моя аблице,
утре го казват ден байрем,
пък заутрешник хас байрем,
прави щат люлъки да правят,
меня шът летва да сторят,
далечко да ма отнесат,
дълбочко да ма заровят,
да ми не чуем байреман,
ага ми пеят момине
по равничкине дворове,
по летвичкине пътькове.
Аблице, моя аблице,

ага ми градят къщана,
 често пенжерки да пускат
 на летвичкине пѣтькове,
 зам га са сбират момине,
 момине и юнацине,
 да ми ги гледам насрещу.

Пели девойки от с. Стърница, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Песента е съчинена по случай смъртта на девойка от същото село, загинала при строежа на сестрината ѝ къща през 1952 г.

325. Мъка по либе в тъмница

$\text{♩} = 100$ 5 I 17

Дуй- ни ми, вей- ни, бел ве- тре,
 сто- пи ми бе- ли сне- го- ве
 Дуйни ми, вейни, бел ветре,
 сто́пи ми бели сне́гове,
 стори мени по́тчек да мина
 през Маше́р киди́к пла́нина,
 че мисля, ветре, да ида
 нах Драма, нах касабона,
 там имам любе в кявни́ца,
 в кявни́ца, още болничко,
 да ида да гу обходя,
 уку́счак да му о́тнеса.

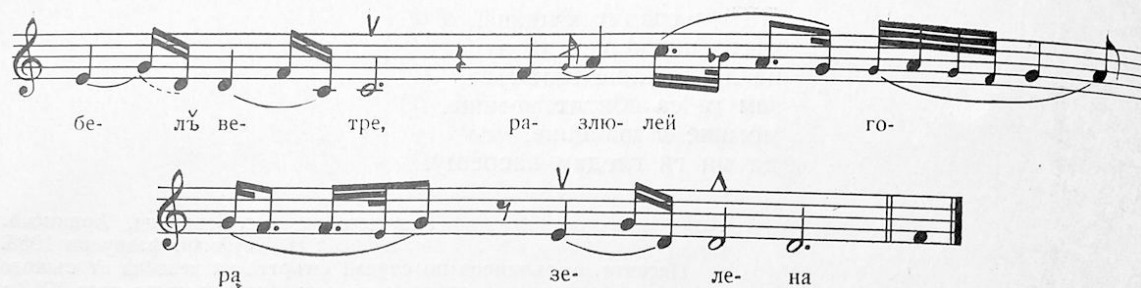
Дуйни ми, вейни, бел ветре,
 сто́пи ми бели сне́гове,
 стори мени по́тчек да мина
 през Маше́р киди́к пла́нина,
 че мисля, ветре, да ида
 нах Драма, нах касабона,
 там имам любе в кявни́ца,
 в кявни́ца, още болничко,
 да ида да гу обходя,
 уку́счак да му о́тнеса.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

326

$\text{♩} = 63$ 106 II 64

Ду- хни ми, вей- ни,

Духни ми, вейни, бел ветре,
разлюлей гора зелена,
разтопи бели снегови,
стори ми пѳтян да мина,
мисля нах Драма да ида.
Там имам либе в тѳмница,
ще ида да го ѳбидя,
армаган да му дѳнеса —
жѳлтана дюля с листѳна,
бѳлоно грозде с лѳзено,
ваклоно агне с майката.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

327

Пяла Нора Рамаданова Пънжолова, 20 г., от с. Чепеларе,
Асеновградско, омѳжена в с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

328

$\text{♩} = 72$ 41 I 321

Дуй- ни ми, вей- ни, бел ве- тре, ра- здуй
ми бе- ли сне- го- ве

Пяд Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

329

$\text{♩} = 126$ 131 II 19

Дуй- ни ми, вей- ни, бел ве- тер,
раз- лю- лий го- ра зи- ле- на

Пели девойки от с. Плетена, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

330

$\text{♩} = 63$ 34 II 112

Дуй- ни ми, вей- ни, бял
ве- тер, ра- зъ- дуй ми
бе- ли сне- го- ве, сто- ри ми
по- тчек да ми- на

Пяд Петър Манолов Петров, 35 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

331

$\text{♩} \approx 120$ 16 | 1

Дуй- ни ми, вей- ни, бел ве- тре-
 цъ, раз- дуй ми бе- ли сне- го- ве,
 сто- ри ми по- тъ-чен да ми- на

Пяла Руска Петрова Пончева, 29 г., с. Бял извор,
 Ардинско, преселена от с. Чокмаково, Смолянско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

332

Rubato $\text{♩} = 60$ 72 | 34

— Кит- чи- це мо- е се-
 вгил- на, мло- чко тъ й
 съ- дих и пъ- ра- ших,
 мло-чко тъ й съ- дих и пъ-ра- ших

— Китчице мое севгилна,
 млочко тъ й съдих и праших, /2
 сега тъ й, китко, йоставем
 на мойна сестре по-малка,
 пъх йе ща, китко, да ида

нах Драма, нах касабѝна.
 Там имам любе больничко,
 армаган да му ѝтнеса —
 жълтана дюля с вейкана,
 черноно грозде с лозено.

Пял Ибрахим Мехмедов Чаушев, 33 г., гр. Смолян.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Мари горо лилянова,
 лилянова, лилякова,
 разкърши са, размани са,
 път ми стори, ша да мина,
 ша да мина, ша да ида.
 Тамо имам либе болно,
 окус ми ѝе поискало —
 жълта дюля със вейкана,
 черно грозда със лозана.

Пели Фатма Салихова Карапишанова, 16 г., и Райме
 Мехмедова Щърбова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

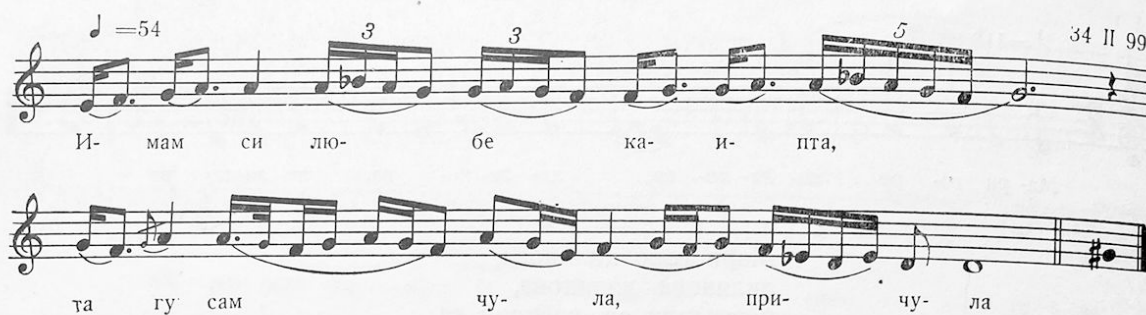
334. Много си Пирин хубава

Планино, Пирин планино,
 много си, Пирин, хубава
 със твойне върше високи
 и още скути широки.
 Посвий си, холан, върхове,
 посбери, холан, скутове,
 че мисля през теб да мина
 нах Серес, Драма, Кавала.
 Там имам любе больничко,
 да ида да го обидя,
 армаган да му однеса —
 планинска вода студена $\frac{1}{2}$
 с Гергьовско агне печено.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

335. Всичко ще направи, за да освободи съпруга си

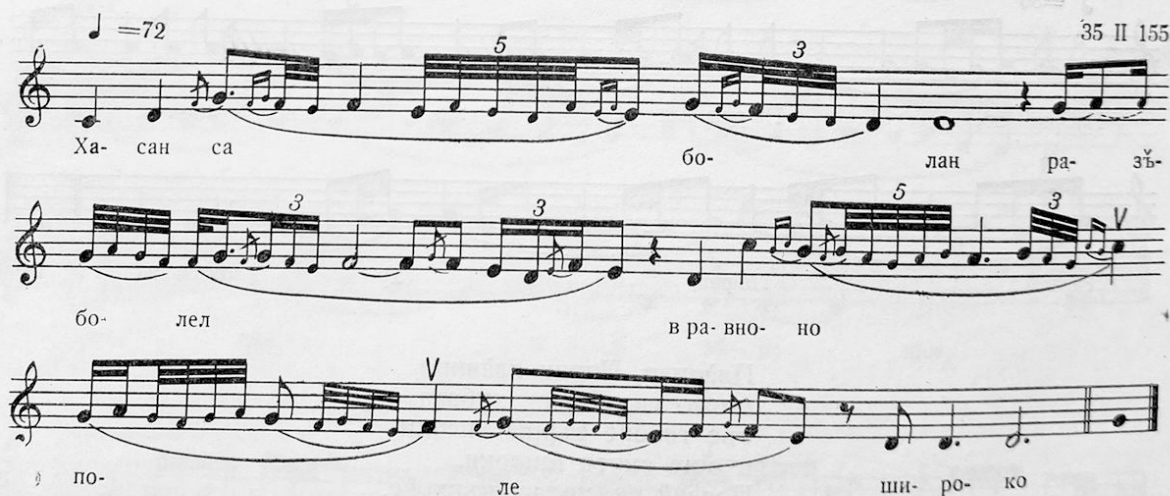

Имам си любе каипта,
та гу сам чула, причула
във Гюмюржюнян касаба
възрано, букайосано.
Ще ида да го ѓтвързам.
Бин лира носам в кемера
и тамо имам ики бин;
пък и те ако ми не стигнат,

черни ще очи да давам,
да давам, да ги продавам;
пък ко ми и те не стигнат,
бело ще лице да давам,
да давам, да го продавам;
пък ко ми и то не стигне,
уйгун ще снажка да давам,
да давам, да га продавам —
пак ще си пусна любено.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

336. Змия в пазвата — кемер жълтици

Хасан са болан разболел
в равноно поле, широко.
Той лежи Хасан, той вика:
— Нема ли близна йод рода
да дойде да ма йобида —
змийка ми лежи в пазушка!
Че си го зачу майкась.
— Що викаш, Хасан, що рукаш?
— Как да не рукам, майчинко,
змийка ми лежи в пазушка,
яде ма, майчо, пие ма,

ни щеш ли ми я извади?
— Синко Хасане, Хасане,
не мога да я извадя —
страх ма е да ма ухапе.
Че си го зачу любено,
право при Хасан отиде,
че си възсука ръчинка
и си я мушна в пазушка,
извади змийка усойна.
То не е змийка усойна,
ами е кемер с алтъне.

Хасан Фатминка думаше:
 — Любе Фатминке, Фатминке,
 носи ги, любе, нижи ги —
 ако са, любе, направям,
 барабар ще ги делиме;
 ако би, любе, да умрам,
 халал да ти са, прехалал!

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

337. Любето по-готово на жертва, отколкото майката и бащата

Rubato ♩ = 84 5 72 II 17

Дуй-нал е ве-тер
 низ го-ра, дуй-нал е ве-тер
 низ го-ра, су-хи
 су-хари ко-рше-ше

Дуйнал е ветер низ гора, /2
 сухи сухари ко̀ршеше /2
 в синьо хи вирѐ меташе.
 Назлѐм се лѐха вѐв гора.
 Назлѐма фѐрли вѐв вирѐ, /2
 Назлѐм си рача, порача:
 — Де да е бѐба да дойде, /2
 от вирѐ да ма извади!
 Бѐбу му рача порача:
 — Назлѐм за курбанѐ да иде! /2
 Назлѐм си рача, порача:
 — Де да е майка да дойде! /2
 Майка му рача, порача:
 — Назлѐм за курбанѐ да иде!
 Назлѐм си рача, порача:
 — Де да е либе да дойде!
 Любено си е отишло,
 Та го от вирѐ извади.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

338. Весела бивай, либе ле

$\text{♩} = 63-58$ 31 II 73

Ше- нь би- вай, лю- бе,
ше- нь би- вай, кай- но
пъ- ръ- ва- на го- ди- ди- (на)

— Шень бивай, любе, шень бивай,
кайно първана година,
първана, любе, вторана.
— Как да ми бивам шенлива,
вчера съм била калмана,
та са бех, либе, упила.
Ни знаям, либе, ни помням
кой си ма дома доведе,
кой си ма свали от конче,
кой ми герданче откачи.
— Шень бивай, либе, шень бивай,
я си та дома доведях,
я си та свалих от конче,
я ти герданче откачих.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

339

$\text{♩} = 63$ 20 I 199

Шен би- вай, лю- бе, шен
би- вай, кай- но
пъ- рва- на гу- ди- на

Пяла Мата Илиева Газенова, гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

340. Най-мило му е либето

$\text{♩} = 112$ 2 II 13

За- па- ли- лу са, май- ле ле,
То- ду- ру- ву- но ку- на- чи

Запалилу са, майле ле,
Тодурувуно куначи,
тъ и горело, гаснало
три дени и три нощуви.
Сас коначино изгоре
Тодурувуно имани,
любяно сивдялияна,
декяно кайматлияна.
Майка Тодура питаши:
— Тодуре, сино Тодуре,
какво ти, сино, най-мило —

любяно сивдялияна,
дѣкяно кайматлияна,
хили белуну куначи?
Тодур майци си думаши:
— Майле ле, стара майле ле,
ни ми и мило, майле ле,
белуну мою коначи,
най ми и милу, майле ле,
любяно сивдялияна,
декяно кайматлияна.

Пяла Маруда Славова Сиракова, 31 г., с. Стойките,
Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

341. Бездетни

$\text{♩} = 70$ 17 I 76

— Не- вя- сто мла- да,
зе- ле- на, ло
как са сте- бе

са-
— Невясто млада, зелена,
ло как са с тебе сабрахме,
всичко ни напреж отиде,
едно ни назад остана,
че си детенце немаме.
Ся как ли, млада невясто?
Млада ли да те отпъдя,
въз теб ли да се ожена?
— Юначе лудо и младо,

недей ма млада отпъжда,
недей са въз мен оженва,
месеци да се наброят,
години да се разминат.
Ако ти дете не родя,
та имам братя двамина,
и двамината касапи —
те колят брови ялови,
та и мен да ма заколят.

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

342

— Либе Тодорке, Тодорке, либе ле,
сега за девет години,
сега за девет години, либе ле,
дума не съм ти казало,
сега ще да ти продумам:
от сърце рожба немаме.
Дали та млада напусна,
йели млада та погубе?
— Недей ма млада напуска,
ами ма млада погуби —
по-добре в чернана земя,
колкото, либе, на нове.

Пял Атанас Кръстев Семерджиев, 60 г., с. Хвойна, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 58$

343

249 I 22

--- За- го- рѣ- ке, лю- бе

За- гор- ке, дош- ло е

вре- ме раз- дел- но й

— Загорке, любе Загорке,
дошло е време разделно, /2
ний с тебе да се делиме.
— Загоро, любе Загоро,
ний са щим лъсно раздели, /2
ам са щим лъока забори.
Загоре, любе Загоре,
какъв съм кабахать сторила?

Бюлюк ти овци докарах,
дойни говьода в кошара.
— Загорке, любе Загорке,
всичко доведе, докара,
едно не ми си донела,
едно ми сърце не загре, /2
дето ми рожба не даде.

Пял Салих Салихов, 30 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

344

40 II 312

— За- що ми пла- чеш, ма- ри, мо- я

Ма- рий- ко? Да- ли си не- маш,

ма- ри, къ- щци ви- со- ки

— Защо ми плачеш, мари, моя Марийко?
 Дали си немаш, мари, къщи високи, /2
 или си немаш двори широки?
 Дали си немаш слуги, аргатъе,
 или си немаш много имане?
 — Опустело ти, Павле ле, много имане,
 кога си немам, Павле ле, от сърце рожба.
 — Мълчи, не плачи, мари, моя Марийко,
 утре ще идам на голем пазар,
 на голем пазар, на панаира,
 та ще ти купя от злато дете.
 — Опустело ти, Павле ле, от злато дете,
 кога не ми е, Павле ле, от сърце рожба.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

345

$\text{♩} = 152$ 74 I 27

Пус- то ти би- ло, Пав- ле ле,
 тво- е и- ма- не, я-
 га ти не- мам, Пав- ле ле, от сѡр- це рож- б(а)

— Пусто ти било, Павле ле, твоє имане,
 яга ти немам, Павле ле, от сѡрце рожба.
 — Мѡльчи, не плачи, Наске ле, ѝе ша ти
 купим,
 ѝе ша ти купим, Наске ле, от Цариграда,
 от Цариграда от злато дете,
 от злато дете, от сребро люлькя.
 — Пусто ти било, Павле ле, твоє имане,
 от злато дете, от сребро люлькя,
 га си немаме от сѡрце дете,
 да си го люшна, да си заплаче.

Пяла Дона Ст. Келешева, 49 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

346. Женитба — теглило

— Станке ле, главеничко ле,
лелина бяла момице,
кога бе, Станке ле, лѐфтера,
бяла бе като кадона, /2
червена кайно ябълка.
Сега си, Станке ле, станала
хем бледа, Станке ле, хем жълта.
— Ний бяхме девет йетърви,
ютирно рано излязет,
вечеро късно привлязет,
секой си вземе дѐтено,
секой си люшне люлкана.
Мене ме, лельо, нагадат
младошни крави да дѐйем,
хем дѐйем, лельо, хем плачем,
ведроно сълзи проливам.

Пяла Лютвие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

347. Омъжена за непознат момък

Майчинко мила и драга,
даль ти бе заде, майчо, станала,
та сбърза, та ма ожени
във чуждо село, мамо, делечно,

във чуждо село далечно,
на негалино копяле —
с очи го не сам виждала,
с думица не сме думали.

Пял Костадин Димитров Сираков, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 92$ 3 1 2

Мо-люх та, мо-люх,

май-чи-нѣ-ко, йот

со-на да й ма ни бу-диш

Молух та, молух, майчинко,
 йот сона да й ма ни будиш, $\frac{1}{2}$
 далечко да й ма ни даваш, $\frac{1}{2}$
 в чуждоно село незнайно, $\frac{1}{2}$
 незнайно и непузнато.
 Майчинко, стара майчинко,
 чуждана майка, незнайна, $\frac{1}{2}$
 сорци я не боли за мене.

Пяла Райна Стефанова Ангелова, 18 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

349. Не ще либе от далечно село

$\text{♩} = 96$ 33 II 27

Си-пе-те са, руй-не-те са,

мо-ми-нки-ни би-стри съ-лзи

Сипете са, руйнете са,
 моминкини бистри сълзи, $\frac{1}{2}$
 невестини черни йочи!
 Недей дава на чуждо село,
 недей взима от чуждо село,
 нах чуждо село госка не водет.
 От година, до година:

— Хайде любе, одведи ма.
 — Чакай, любе, одве та ща,
 га ми родиш моско дете,
 да го зовем за Хисаинче,
 да го водим за сейменче.
 — Хайде, любе, одведи ма,
 родих ти го, изкутих го.

— Чакай, любе, одве та ща,
 га ми родиш женско дете,
 да го зовем Фатма ханъм,
 да го водим за ханъмка.
 — Хайде, любе, одведи ма,
 родих ти го, изкутих го.
 — Чакай, любе, одве та ща,
 га ми роди вѳрба грозде,
 га ми роди суха круша,
 суха круша меки круши.

Пял Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г., с. Лгъджа, мах. Долна дрянка, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

350

$\text{♩} = 100 \approx 112$ 74 I 44

Си- пи- те са, ро- не- те са

мо- минъ- ки- ни чор- ни о- чи

Сипите са, ронете са,
 моминькини чѳрни очи,
 и гльодайте що зимате.
 Зимайте си селянина,
 селянина, знаенина,
 да ва води нах майка ти,
 нах майка ти на пу госте
 в ниделята по дважд, по трижд.
 Не зимайте чуз селянин,
 да ва води нах майка ти,
 нах майка ти на пу госте
 от година до година
 и то да е със моленко,
 със моленко, със плаканко:
 — Хайде, любе, да идеме
 нах майка ми на пу госте.
 — Одве та ща, порво любе,
 ага родиш малко дете,
 да го носим за армаган,
 за армаган, за гиздилка.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово,
 Смолянско, преселена от с. Елховец, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 56$ 37 1 56

Си- пе- те са, йо- ре- те са,
мо- ми- нки- ни чо- рѣ- ни- не йо- чи

Сипете са, йорете са,
мòминкини чорние йочи,
бре гледайте що зимате.
Не зимайте чүзденино —
той не ходи често в госте,
йем ми ходи от година,
от година до година
и той беше измоленко,
измоленко, изплаканко.
— Мъльчи, моме, недей плаче,
ние с тебе в госте ж идем,
йега роди вѣрба грозде
и свещилка жълта дюля,
да сториме ройно вино.

Пял Атанас Кръстев Семерджиев, 60 г., с. Хвойна, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 92$ 3 1 22

Си- пи- ти са, ро- ни- ти са,
мо- мин- ки- ни чор- ни йо- чи

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

353. Женете се, моми, в своето село

$\text{♩} = 80$ 36 II 32

Си- пе- те са, рой- не- те са, мо-
ми- нки- ни дре- бъ- ни съ- лзи

Сипете са, ройнете са,
моминкини дребни сълзи.
Не зимайте чуздо село,
йам си земи йот селоно,
да си близко до майка ти,
да си ходиш често госте —
в неделята по дважд, по трижд,
във месеца осем пъти,
във година по стотина.

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

354. Не пуска жена си при майка ѝ на гости

Rubato $\text{♩} = 88$ 137 II 45

Я да взе- ма, що- но га- лям,
та хич гос- ка да ни хо- дя

— Я да взема, щоно галям,
та хич госка да ни ходя.
Зела го е малка мома,
побило е малко, много,
седнала е да му плаче:
— Хайде, любе, отведей ма
се нах майка първа госка.

— Постой, моме, почакай ма,
да ми родиш мъжко дете.
Родила го, повила го,
седнала е да му плаче:
— Хайде, любе, отведей ма
се нах майка първа госка,
яце са съм забалела,

мальне я съм прижелела.
— Постой, моме, почакай ма,
ага роди върба грозде
и коприва жълта дюня,
тогава ще да идиме
у майка ти първа госка.

Пяла Ангелина Д. Василева, 44 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

$\text{♩} = 184$ 139 II 8

Я- да си зе- ма га- ле- но- но, га- ле- но- но,
сле- де- но- но

Пял Хамди Ф. Топов, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

356. Сърцето ѝ кахърно — сама си го сторила

$\text{♩} = 160$ 139 II 13

Врид са сър- ца- на шън- ли- ви, пък ѝ лъ
мой- ну къ- хър- но

— Врид са сърцана шънливи,
пък ѝ лъ мойну къхърно.
Да гори, майчо, да гори,
да гори и да чернее —
сама си го съм сторила,
сторила и нагодила,
че съм млозина галила,
пък ще Бекиря да зема,

и с Бекиря ще да ида,
да ида, майчо, да ида
ъчине да си замяря,
селуно мейдан да найдат,
селуно и махалъна,
и мойне дружки лефтери,
и мойне севди севгели.

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г., и
Хасие Билукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

357. Защо ме даде в чуждо село

$\text{♩} = 112 \approx 132$ 220 II 1

— За- що ма да- де, май- чин- ко, вѣв чуж- до
се- ло, май- чин- ко, вѣв чуж- до се- ло

— Защо ма даде, майчинко, във чуждо село,
майчинко, във чуждо село,
във чуждо село, във чужди люди,
във чужди люди!
— Я та ни дадоф, дъщерьо, сама утиде,
дъщерьо, сама утиде,
никого не пита, сама утиде,
сама утиде,
нек ти е лошо, лошо или добро,
сама да си знаеш.

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

358. Мъка, че е омъжена мъничка

$\text{♩} = 160$

Ед ма и, май- чо, гнев- ма и, де- но

ма мал- ка йо- же ни

Ед ма и майчо, гнев ма и,
 дено ма малка йожени, /2
 йожени, майчо, почорни.
 Яга ми гльодам, мале ле,
 моини дребни дружчици /2

на двор сас песък играят,
 от кал панички си правят,
 пък мен са доде, мале ле.
 лъотвана люлка люляне,
 дребни дечица гльодане.

Пяла Мария Петрова Згуровска, 38 г., с. Триград, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

359

$\text{♩} = 66$

— О- же- ни ли ма, май- чи- це,

най- де ли ра-

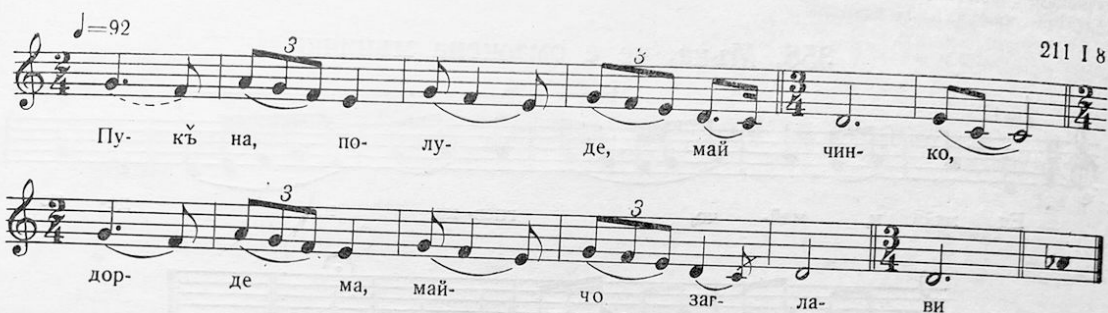
хатъ юль ме- пе

— Ожени ли ма, майчице,
 найде ли рахатъ юдъ мене
 наседа ли са приз мене?
 Морна бе, одмори ли са,
 желна бе, разшени ли са?
 — Мълчи, дъщеро, не думай,
 на прогима та споменах,
 приз прогима си останах,

на вѣчара та споменах,
 приз вечера си останах.
 — Майчице, моя майчице,
 да ма ни беше женила,
 бара лу й сава година,
 на межъ да са нахотьдъ,
 с дружкине да са насадъ,
 ней-йъце със пусестрине.

Пели Хатие Чилингирова, 17 г., и Фериде Филизова, 17 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

360

Пукна, полуде, майчинко,
 дорде ма, майчо, заглави—
 черничка да ма почърниш,
 фѐрежка да ми наденеш,
 от дружки да ма отделиш,
 любено да ми приделиш.
 Гладна бе, наеде ли са,
 гола бе, премени ли са, /2
 на рахатъ наседа ли са?

Пели Фатме Асанова Алихожува, 26 г., и Къдрие
 Ахмедова Смаилова, 30 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

361. Малко либе

— Я ще те, любе, оставе,
 оти ми не си каматна.
 — Юначе лудо и младо,
 крива си ти е майка ти,
 че та е малко женила,
 на петнаесет години, $\frac{1}{2}$
 та ми са нищо не сеташ —
 вечеро легнам невяста,
 утирну ставам момяче.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

362

Rubato (♩ ≈ 69) 58 1 5.

Го-ри ми, го-ри,
 го-ро зе-ле-
 на кай-но ми го-
 риш, го-риш и га-снеш

Гори ми, гори, гори зелена,
 кайно ми горйш, горйш и гаснеш,
 пък мойно сърце гори, не гасне,
 гори, не гасне за първо либе.
 Проклета да е мояна майка,
 дено ма мене малка ожени,
 тай си ма даде на малък юнак,
 на малък юнак на голям конак —
 аз му застилам конак да ляга,
 пък той си стяга конче да бяга.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

Защо ма роди, майчинко,
сакава бела, чернока,
сакава тъонка, висока,
че си ма даде, майчинко,
нах чуждо село, незнайно,
на будалесто любеле?
Ходи въз село, низ село,

хѝшкът гу, никак не вика,
селем му дават, не зима.
Очи му давам да любѝ,
пък то са назад обраща;
давам му бузки да хапе,
то пък дотѝлкуф будала,
та са ли нищо не сета!

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

364

Защѝм ма, майчо, изкути
сакова тъонка, висока, /2
на лице бела, чернока,
та збърза, та ма ѝожени
в Лесково, село големо,
на лесковскана будала? /2
Вечеро легам невеста,
утерно ставам момиче.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 76$ 1 3 3 3 2 5 II 19

Три ми са сват- би ста- на- ли,
три ми са сват- би ста- на- ли
от го- лем бай- рем ду ма- лък

Три ми са сватби станали /2
от голем байрем ду малък. /2
Двена са йечко шенливки,
Зафинка кимна кахорна. /2
Майка хи си йе питаше:
— Дощерко моя Зафинко,
защим си кимна, кахорна —
конак ли немаш да седиш,
руба ли немаш да кичиш,
алтон ли немаш да носиш?

— Майчинко, мила майчинко,
конак на оган да изгори,
руба на пепел да стане,
алтон дано са ръждеса!
За какво ми е конакан,
га ми е малак юнакан?
Майчинко, мила майчинко,
удвон е сорце шенливко,
вотре и кюмюр станало.

Пяла Шина Георгева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 52 \sim 58$ 3 270 II 25

Ку- ти ма, май- чо, ку- ти ма, та
ма го- лем- ка из- ку- ти

— Күти ма, майчо, күти ма,
та ма големка изкүти,
та збърза та ма ожени,
пък ми екрана не найде,
ъм си ма даде, майчинко,
в Лъджънъ, селу гулему,
във Лескувскъна мъхъла
на Къмберувъна будала.

Вечеру легам невеста
със разкопчено елече,
утирнъ ставам момиче
със закопчено елече;
очи му давам да любя,
пък той са назад обръща;
бузките давам да рѣба,
а то завика майка му:
„Яла я, майко, изпѣди,
че не ми дава да заспя.“

Пели Мустафа Ахмедов Куров, 44 г., Бекир Хасанов Кушилов,
30 г., и Ибрям Салихов Оладжиев, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

367

$\text{♩} = 100$ 35 II 149

Та чу-ли ли сте, не ли сте

ки-на е но-во ста-на-ло, ки-на

е но-во ста-на-ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало /2
в Лесково, село големо?
Майчинко, моя майчинко,
как можй да ма изкутиш
сакава тъонка, висока,

на лице бела, чернока,
та збърза, та ма ожени.
Вечеро легам невеста,
утерно ставам момиче;
давам му бузки да гали,
пък то са никак не сета.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

368

$\text{♩} = 63$ 38 II 147

—Ма-ри То-до-ро, мла-да

не-вя-сто, дъе-но та сле-

ди мъ-жко-но де-те

—Мари Тодоро, млада невясто,
дъдено та следи мъжконо дете,
братче ли ти е, йели деверче?
—Не ми е братче, нито деверче,
нова си ми е първоно любе:
дъе къде тръгна, и той след мене—

фурните меся, и то до мене,
пране да пера, пак е до мене.
Пък я му реках: „Върни са, върни,
върни са, върни, мило какино,
че тамо има лоши кучета,
лоши кучета, клетки овчаре.“

Пяла Райна Атанасова Проданова, 64 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

369

$\text{♩} = 84$ 18 I 125

Ку-ти ма, май-чо, ку-ти ма, та
ма го-ле-мъ-ка и-зку-ти,
че та ма, май-чо, йо-же-ни

Кути ма, майчо, кути ма,
та ма големка изкути,
че та ма, майчо, йожени,
пак ми якранан не наиде,
якранан, ни прелигана.
Мен ми бе, майчо, якранан
Есенкусуну Есенан,
пък ти ма даде, майчинко,
на Саракувскен Хасана.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

370. Грозно либе

$\text{♩} = 70$ 17 II 80

Три ми са сва-тби съ-та-на
ли, три-ми са сва-тби
ста-на-ли йот гу-лям бай ря-мъ до ма-лък

Три ми са сватби станали /2
 йот гулям байрям до малък:
 двене са яце шенливи,
 еднана кимна, кахърна.
 Майка си й я питаше:
 — Дъщеро, моя майчино,
 защо си кимна, кахърна —
 далъ немаш любе да любиш,
 иль немаш сарай да седиш,

иль немаш лири да броиш?
 — Майчинко, стара душманко,
 либено гарги да ядот,
 сараян оген да гори,
 лирите ръжда да яде!
 Срам ма е, майчо, гняв ма е
 през село да го зăследям,
 срам ма е да го зăмина.

Пял Ахмед Хасанов Делиахмедов, 56 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Толоров, март 1957.

371

Rubato $\text{♩} = 66$ 211 I 12

Три ми са сва-тѣ-би ста-на
 ли йот го-лям бай-рем до
 ма-лък, йот го-лям бай-рем до ма-лък

Пял Шукри Хасанов, 30 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

372

$\text{♩} = 54$ 37 II 89

Три ми са сват-би ста-на-ли
 йо-тѣ го-лям бай-рям (м) до ма-лък: две-не
 са я-це ша-нѣ-ли-вки

Три ми са сватби станали
 йот голям байрям до малък:
 двене са яце шанливки,
 пък третана е кахорна.
 Майка Софинка питаше:
 — Защо си кимна, кахорна —
 конак ли нямаш да седиш,
 или алтъне да броиш?
 — И конак имам да седа,
 жълти алтъне да броя,
 ала ми либе нефела:
 нито приз село прилика,
 нито приз гора дружина —
 приз село мина, срам ма е,
 приз гора мина, страх ма е.

Пяла Елена Димитрова Пънева, 20 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

373

Rubato (♩ ≈ 54) 107 I 115

Три ми са св-ва-тъ-би ста-
 на-ли, тъ-ри ми-са св-ва-тъ-би
 ста-на-ли
 (ъ) о-тъго-лем бай-ре-мъ до ма-лък

Три ми са сватби станали / 2
 от голем байрем до малък:
 двене са яце шанливи,
 Незифе — кимна, кахорна,
 пък си й майка викаше:

— Незифе, майчина дъщеро,
 отъ ми си кимна, кахорна —
 сарай ли немаш ограда.
 алтъне ли немаш да броиш,
 гиздило ли немаш да носиш?

— Майчице, моя майчице,
 сарай на огинь да гори,
 алтъне мухла да фати,
 га ми е либе глупаво —
 в село не ми е прилика,
 в горана ми не е дружка.

Пяла Фериде Мехмед Фелизова, 26 г., гр. Златоград.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

$\text{♩} = 96$ 177 II 62

За- чу- ли ли сте, не ли сте
как- во йе но- во ста- на- ло

Зачули ли сте, не ли сте
какво йе ново станало
в Лъжена, село големо?
Три ми са пушки пукнали,
три ми са сватъби станали
от голем байрям до малък,
три ми са сестри женеа —
две беа йеце шенливи,
йеднана кимна, кахорна.
Майка й си е питаше:

Пял Райчо Александров Райнов, 46 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

$\text{♩} = 62$ 36 II 27

Три ми са сва- тби ста- на- ли йот
го- лем бай- рем до ма- лък: две-
не са йе- чъ- ко ше- нъ- ли ви

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

376. Недоволна от нескопосния си мъж

Та чули ли сте, не ли сте
 какво е ново станало
 във Търън, село голямо,
 във дольничкана махало, /2
 Сульмановсконо коначе?
 Фатме е рано станала,
 рано е вода донела,
 равни е двори размела,
 че си е Фатме излезла
 на високине къшкова,
 та си Фатминка огледа
 на четири страни селоно,
 че та си седна да плаче.

Анайка ѝ я питаше:
 — Оти ми плачеш, Фатминко?
 — Как да не плачам, анайко,
 ага, анайко, погледна
 моине дружки женени
 какви са зели юнаци,
 мене какво са паднало —
 госка не може да води,
 торба не може да носи,
 през село не е прилика,
 през гора не е дружина,
 сама ма госка провада,
 оттам ма майка довида.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

377

— Сафинко, моя дъщерьо,
 защо ти плачат йочинки, /2
 пък ти засметко лицено?
 — Майчинко, стара майчинко,
 присъщо варви сивдъона, /2
 фаф люльо тютюн пушаше, /2
 турма в йочинки идеше, /2

затуй ми плачат йочинки, /2
 пак лицено ми засметко.
 Пак ти ма даде, майчинко,
 на едно лудо и младо —
 нито приз гора дружина,
 нито със село гиздилка.

Пяла Мария Петрова Згуровска, 38 г., с. Триград, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

♩ ≈ 76 19 I 153a

—Сън- ли- ва сна- хо, дре- мъ- ли
ва! — Я не съм, де- до,
съ- нъ- ли- ва

— Сънлива снахо, дремлива!
— Я не съм, дедо, сънлива,
ем съм чернока, мренока —
снощи съм меджо имяла
долна и горна махала,
ирми беш киши юнаци,
ирми беш моми лефтери.
Ло врид са при ред седнали,

мойна бе севда най-накрай,
та си ми кривце поглева,
като га му съм я крива.
Тя му е крива майка му,
че гу е криво родила
и криво гу е повила,
криво му млеко ранила,
криво му люлка сторила.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

379. Омъжена за старо-харо

♩ = 108 106 I 25

Йо- же- ни ма, май- чо, йо- до- ми ма, май- чо,
на са- ко- ва ста- ро йо- бра- да- тни- чи- ще

Йожени ма, майчо, йодоми ма, майчо,
на сакова старо йобрадѣтничѣще —
въз двор, низ двор върви кайно палетѣще,
във бажона седне кайно котенѣще,
брадище му пишка кайно на ежище,
душище му диша на гнило мѣшище.
На skutche му съодна кайно на грамада,
на ръка му лъогна кайно на сухарче.
Дето си е младко, пак си си е младко,
дето си е старо, пак си си е старо.

Пяла Жимле Хасанова Делиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

$\text{♩} \approx 72$ 23 I 136

(и) Ста- ро лю- бе, ста- ро, ста- ро, та бра- да- то, въз двор- низ двор въз- рви кай- но ку- че- ти- ще

Старо любе, старо, старо, та брадато,
въз двор, низ двор върви кайно кучетище,
душище му бие на пърчетинище,
брадище му пишка на ежетинище.
На ръка му легнеш като на грамада,
в пазушка му сегнеш като низ падина,
в кюшана ти седне като котенище,
с учине те гледа като кученище.
Хей гиди ти, младко, секиму си сладко!

Пял Байрам Расимов Салиев, 24 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 116$ 222 I 4

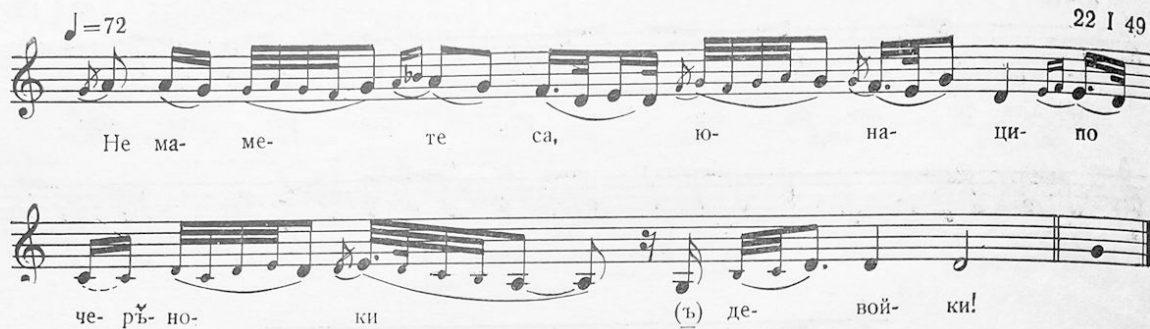
Про- кле- та да бъ- деш ти, ста- ра май- чи- це, де- но ма си да- ла на ста- ро ми ха- ро

Проклетата да бъдеш
ти, стара майчице,
дено ма си дала
на старо ми харо.
Низ двор, въз двор върви
кайно кучетища,
в бужекън ми съодне
кайно котетище,

на рока му легна
кайно на гърмада,
на скута му съодна
кайно на пънчула.
Душище му бие
на гнило мешище,
бръдище му пишка
кайно ежетина.

Пяла Азие М. Сабахчева, 21 г., с. Забърдо, Асеновградско,
Записал Н. Кауфман, май 1960.

382. Мързелива булка

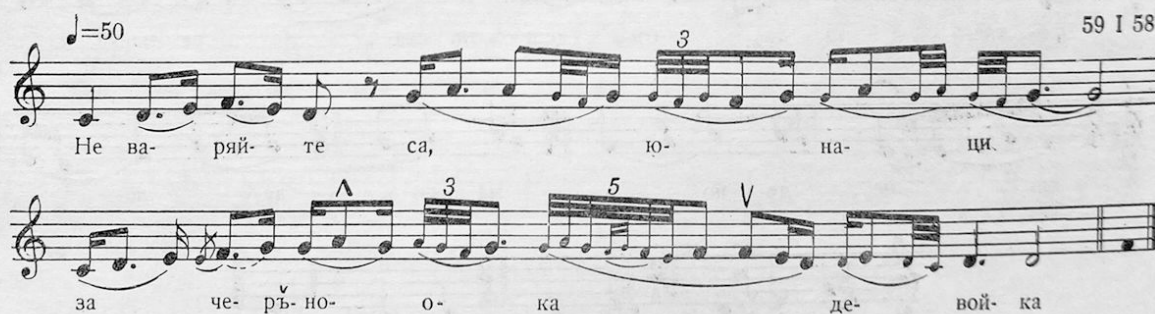

Не мамете са, юнаци,
по черноки девойки!
И мен черночка измами,
та съм се малък оженил,
та съм се яце узѣлил.
Триж съм я водил на гезѣ,
приз три я реки пренисѣх,
приз три я села приведѣх,
от сѣн селана не виде.
Ага си у дома утидах,
та си маличко торнахме
да урем летна летница,
летница и зимна пченица,
секиму дойде пладнина,

ло мен пладнина не дойде.
Ага си у дома отидах,
врит са кумине турмаха,
моя са кумин не турми,
пък то е било заспало —
главана му е в главнине,
ногине му са в пепелан,
рѣкине му са в пазушки
— Търпошо, чоран чардако,
стани са, търпош, разчеши,
да та на ситно наплета,
да та на вода проводя,
дано та банно залиби,
да са от вода не върнеш!

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

383

Не варяйте са, юнаци,
за черноока девойка,
че са сам ворзал, измамил!
Всички от оран идѣха.
Всички комини кѣдяха,
моян са кумин не кади.
Ага ми влезнах нахвѣтре,
любе е болно легнало —
глава е в главня турило,

роки е в тесто вмесило.
— Майчинко, моя майчинко,
дели я на двор изсурна?
— Сино льо, мои сино льо,
самишек си я изберал,
— Майчинко, моя майчинко,
яга бе мома лефтера,
в петине ашмак сурнеше,
на ухо фесчек носеше.

Пяла Сафие Смаилова Хаджибраимова, 23 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959

384

Rubato $\text{♩} = 42$ 222 I 2

Не ва- рей- те са, ю- на- ци,
за чер- но- йо- ка де- вой- ка

Пяла Алия Салих Парунева, 22 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Н. Кауфман, 1960.

385

$\text{♩} = 60$ 39 I 213

Не ва- ряй- те са, ю- на- ци, за
че- рно- ка де- вой- ка

Не варяйте са, юнаци,
за чернока девойка.
Я го съм другош варило,
зимал съм булче глупаво,
от съне свята не види.
Вутрино ида да ора,
кога са вечер завърна,
с главана главни стикало,
с ногине пепел ровило.
Че зимах пръте дрянови,
С дрянови го подпирах,
със лешкови го поливах.

Пяла Йордана Пантелеева Росенова, 70 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 44$ 73 I 24

Не ма- ме- те са, ю-
на- ци, по- чер-
но- ки- не де- вой- ки

Пял Хакъ Мехмедов Имамов, 33 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

387

$\text{♩} = 126$ 138 I 18

— Ста- ни ми, бе- ло мо- ме- че,
ста- ни ми. Сев- до, от- во- ри —
сѣн ли ни сѣ си на- спа- ло

— Стàни ми, бело мòмече,
стàни ми, севдо, òтвори —
сѣн ли ни сѣ си наспало,
дорде бе мома лѣфтера?
— Абре, юначе, гидийо,
нимой ма буди, юначе,
яга бех мома лѣфтера,
та бех на майка мащеха,
майка ма рано вдигаше
равнине двори да мета,
тъннки дарове да ткая,
че имах много да даря —
древнинем гергьов аглъци,
едринем ризи шарени.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

388. Проклет да е, който ни раздели

$\text{♩} = 54$ 59 II 78

-Бе- ли- це, бя- ла не-
ве- сѣ- то, на на- сѣ ка-
йъ- ра- нѣ йо- ста- на

— Белице, бяла невесто,
на нас кайѣран йостана
пустоно с тебе зимане.
Не можахме да са йоходим
йот пусти млочко душмане.
Койно ни нази раздели,
фѣв земя да си не влязи.
Койно ма мене накладе
на тая чорна панчуга,
земята да го изфѣрли.

Пяла Алия Исуф Генчова, 22 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

389. Дала я майка ѝ, дето ѝ сърце не рачи

$\text{♩} = 20$ 107 I 79

До- ще- ро мо- я май- чи- на,
ти я днес, ут- ре ще у- мреш

— Дощеро моя майчина,
ти я днес, утре ще умреш,
барек ми халал направи,
ден ми си прела и ткала,
ден ми си шила, кроила,
ден ми си изметъ правила.

— Мале ле, стара душманко,
секиму халал, прехалал,
лю тебе халал не правя,
че ти ма даде, отдаде,
дено ми сърце не рачи,
дено ми ноги не вървѣют.

Пяла Златка Калинова Кирякова, 21 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

$\text{♩} = 88$ 220 II 8

— До- ще- ря мо- е май- чи- на, ти я
днес, ут- ри ще ю- мреш

Пяла Незифе Сали Корчева, 19 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

391. Оженена без любов

$\text{♩} = 116$ 73 I 39

Та чу- ли ли сте, не ли сте ка- къ- во е
но- во ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
какво е ново станало /2
в Текирен, село големо?
Отишла млада невеста
неделя руба да сваля,
неделя дума не дума.
Майка ѝ си я питаше:
— Дъщеро мила майчина,
отъ ми си кимна, кахорна —

конак ли немаш да седиш,
руба ли немаш да носиш,
алтоне ли немаш да нижеш?
— Майчинко, стара майчинко,
конак на йогън да гори, /2
руба низ река да върви, /2
алтоне рожда да яде, /2
га ми е любе без мерак!

Пяла Рашиде Асанова Арифова, 17 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

392. Невестата говее

Rubato $\text{♩} = 52$ 211 I 20

Ве чу- ли ли сте, не ли сте
ки- на е но- во ста- на- ло

Ве чули ли сте, не ли сте
 кина е ново станало /2
 във Мадан, село големо?
 В неделя дошла невеста,
 думат ѝ, дума не дума,
 хошкат я, никак не вика —
 дали е нема бивала,
 или е глуха дошлала?
 — Сино льо мои майчини,
 нито е нема бивала
 нито е глуха дошлала,
 ам си авелско спомина,
 авель къде е ходила.
 Млада невеста не дума,
 дорде я на skut не туриш,
 дорде ѝ алтън не дадеш.

Пял Мехмед Халилов Халилков, 18 г., с. Борово, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

393

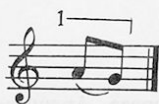
♩ = 56 23 II 143

Та чу- ли ли сте, не ли сте
 ки- на йе но- во ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
 кина йе ново станало
 в Маданян, село голямо?
 Млада е дошла невеста,
 неделя прави не дума —
 дали йе сте не карали,
 или йе сте не мърели?
 — Не сме я, сино, карали,
 не сме я, сино, мърели,
 ам си йевелско спомнила —
 йевел как съ е гиздила
 на йевелскине години.

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

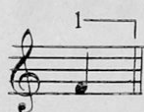
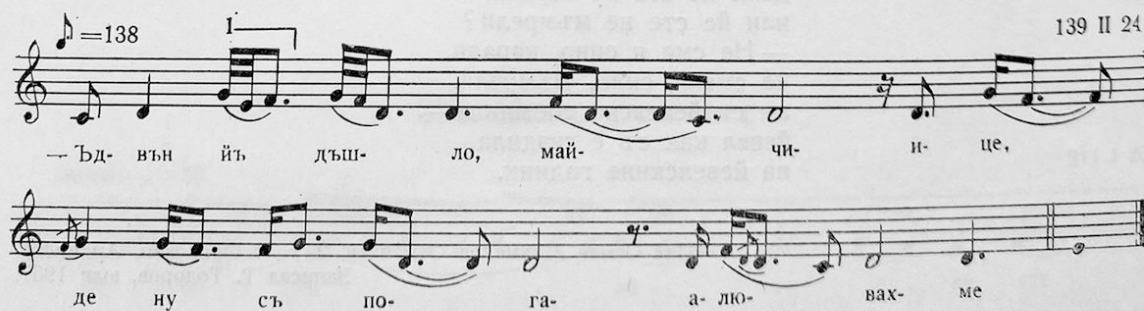
394. Оплакване от несполучлива женитба

Рипнала мома в градинка
 киткине да си йобида:
 с бели ги ръци опраши,
 с бистри ги сълзи залела,
 че е на сръдѣ седнала,
 та си е песня сторила:
 — Растите, китки, растите,
 че иде зима-пѣдзима,
 та ще ва слана попари,
 кайно и мене майка ми.
 Защо ма даде, майчинко,
 на чуждо село чуено,
 чуено, пѣк не видено,
 чуждему изметъ да правям,
 въз ъврѣ баба да седям
 и лево любе да вода!

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

395. Омъжват я против волята ѝ

— Ъдвѣн ѣъ дѣшло, майчице,
дену съ погалиовахме /2
и още послѣдувахме,
пѣк ти ма нему не даваш,
майчо, даваш ма другиму,
другиму, в друга махала.
Зе гу ща, майчо, зе гу ща,
сърце ти не ща развали,
ѣм съ ща люто разсърди,
госка ти не ща да ходя
до три, до четри години,
чи ща въз пѣтну да дойда,
кимну ща вѣтри да вляза,
жалѣн ща селям да давам,
и ти са сѣти, майчице,
чи е за севда-галено,
галено, пѣк невземано.

Пяла Кадрие Ахмед Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

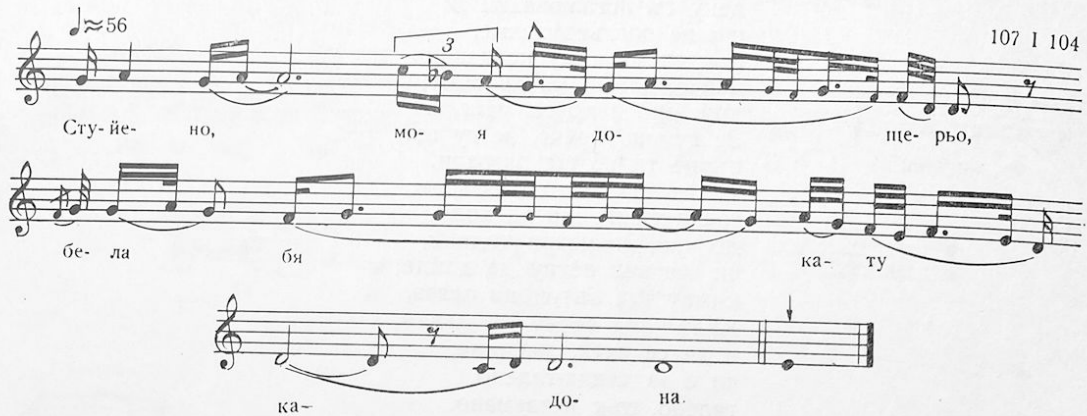
396

— Немой ма карай, майчинко,
немой ма карай и момри,
ам си ма стани, посбери,
каквоно щеш ми посберѣш,
и ма на вратца запиши,
хубавко да ма запомниш.
— Дощеро, моя дощеро,
оти си кимна, кахорна,
та си майци ти не кажеш
какво ти тежи на сърце?
— Тежи ми, мале, тежи ми,
дено ма, майчо, не даде,
дено си галех и знаех.

Пяла Шайде Арифова Сливова, 16 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

397. Мъка на дъщеря по невзето либе

— Стуйено, моя дощерьо,
бела бя кату кадона,
червена кату йебълка.
Уткак та майка углави,
лю еднош жолта пожълте
и още бледа поблядне,
нито ми запя, засвири,
нито на хоро йотиде.
— Бледне ща, майчо, жолте ща,
га си Стояна не даде,
дено Стояна галила,
планинско младо овчарче.
— Дощеро мари майчина,
де са сте, мари, видели,
видели и бендисали?
— Мале ле, старо мале ле,
видели са сме, видели
на студенине врисъове —

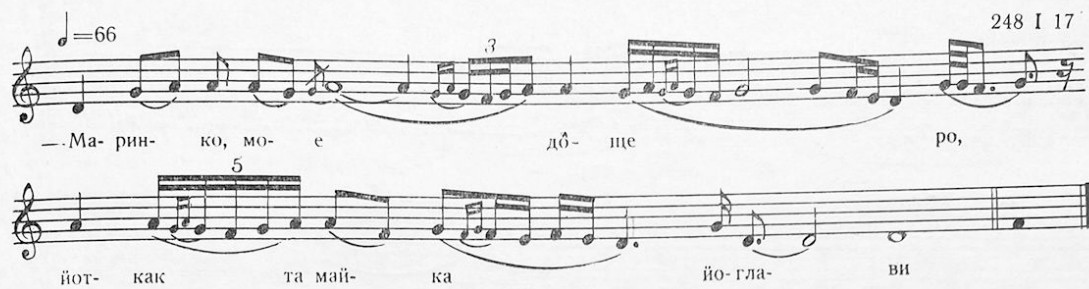
я точех вода студена,
той поя конче хранено,
та си ми рече, мале ле:
„Момице мари хубава,
конче ми вода не пие
за твойне бели харкоми.“
Чудих са, майчо, маих са
дълъ да му конче напоих,
чи си му конче напоих,
та че ми рече, мале ле:
„Момице мари хубава,
мен конян зоба не яде
за твоян ален миндильчек.“
Чудих са, мамо, мислих са
дълъ да му коня назобя,
чи си му конче назобих
със моян ален миндильчек.

Пял Никола Тодоров Ружинев, 46 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

398

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

— Маринко, мое дъщеро,
йоткак та майка йоглави,
бяло ти лице пожълте,
тъонка ти снажка повяхна.
— Сôхна ща, майко, вехна ща,
яга ма, майко, не даде,
дено Марийка галяше,
планинско бяло юначе.
— Де сте се, мари, видъбли,
видъбли та й бендисали?
— Видъбли са сме, мале ле,
на високана плънина,

на двана вриса студени.
Той поѐ конче хранено,
я точех вода студена.
Конче му вода не пие
за мойне бели аркуми,
кончено зоба не яде
за мойне равни skutove.
Та си му конче напоих
със мойне бели харкуми
и си го зоба назобих
на мойне равни skutove.

Пял Христо Дичев Бъзлянков, 38 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

400. Оплакване от пиян съпруг

— Нико лю младу копъле
ти ли Мехмете упиваш,
ти ли ми бално нагадаш
ката ден да са упива, /2
ката ден и ката вечер, /2
Фатма чернока да бъхте?
— Фатмо, Башково невесто,

то ни съм лу-я бакалин,
нагоре има и други —
първен е батю Ангелов,
той си я дава на вера,
на вера, на вересия,
че си я вари самичък,
със Въша нарусничева.

Пяла Кица Ат. Петронова 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

401. Пиян мъж — кавги у дома

Rubato $\text{♩} = 120$ 139 II 7

Фат-ми-це бял-ка, че-ер-но-чъ-ка,
Фат-ми-це те-ен-ка, ви-соч-ка

— Фатмице бялка, черночка,
Фатмице тенка, височка,
ти ли Мехметя апиваш,
ти ли му даваш виноно,
виноно, бяла ръкия,
та са с Мехмета карахме,
карахме и заядихме,
хич гано не е нагодно,
гано ми плаче детено,
мучконо дете в люлькана.

Пяла Зикери Мехмед Агушев, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май, 1957.

402. Дала я майка на пияница

$\text{♩} = 92$ 137 II 13

Бе-ли-ли, ъ как са бе-ли-ли,
как са е кра-тил ми-си-ран

Белили, как са белили,
как са е кратил мисиран
летна са люлька сторили
на Йована колиба,
на кръсатана ябълка.
Вридь са момине люшнаи,
пък Фатма преде и плаче,
че я е дала майка ѝ /2
на Башовенук сархошин.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

403. Калинка люби и други

$\text{♩} = 50$

— Син- ко Сто- йе- не, Сто- йе-
не, ти си Ка- лин- ка ве- ру- ваш,
1 2 3

— Синко Стойене, Стойене,
ти си Калинка вѐруваш, /2
ала я нимој вѐрува, /2
Калинка гали и други, /2
и други луди и млади.
— Отде я, майчо, познаваш?
— Познавам си я, сино ле,
яга ми мини, сино льо,
приз висок, чарнок терзия,
снажката хи са затрися,
лицено хи са применя—
ту бел, ту червен трендафил.

Пяла Маруда Михова Урилска, 31 г., гр. Девин, преселена от с. Върбово, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

404. Невеста отива у майка си на гости

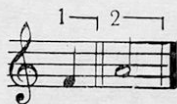
$\text{♩} = 88 \approx 96$

Ръф- ка си Сма- и- лу ви- ка- ше:
— Я соа день по- дам нах май- ка
1

Ръфка Смаилу викаше:
 — Я со-а день подам нах майка, /2
 нах майка госка гулема.
 — Иди ти, Ръфко, йди ти,
 и яз ще тора да дойда,
 въднъж щим да си дойдиме.
 Стана си Ръфка, упрегна,
 надена белку фустанче,
 забради алче аленку,
 надена кундри лескати,
 та че ми стана, отиде
 през Йехъовине градине
 на мучинькине вратцинки.
 — Стани ми, Йехе, отвори,
 идам ти млада невеста, /2
 носам ти блага баклава.

Пели Ахмед Папучаров, 39 г., и Смаил Ходжов, 20 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

405. Избягала от мъжа си (Рашидкината песен)

Та чили ли сте, не ли сте
 кина е ново станало
 в Кършила, село големо,
 в Гънелскана махала?
 Рашидка ми е липсала
 от ашем на два сахате,
 цалу я селу тръсеха,
 нийде я нема на мегданъ.
 Стана си Рашид, та торна
 по неговине кумшии
 бела Насибе да троси.
 Ситна му роса росеше,
 с бели си ноги патъкаше
 и с фенерчек я тросеше.
 Че са Рашидка пречула

във Старо село, големо.
 Стана си Рашид, та торна
 на тенька река надолу,
 да тръси бела Насибе.
 Че га си Рашид отиде
 във Старо село, големо,
 на Насибенине врътиньки
 зачука Рашид, забуха;
 — Яла, Насибе, отвори
 твоине порти шерени,
 две думи ще ти предумам —
 кой ти бе верна дружина
 низ тенька река надолу?
 — Мень си бе верна дружина
 кършиливсконо падарче.

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
 Песента описва действителна случка, станала в с. Виево.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

406. Доволна, че се развежда

Та чули ли сте, не ли сте
кинѝ е ново станало
във Търън, село голямо?
Фатме е рано станала,
рано е вода донела,
равни е двори размела,
че та е Фатме излела
нах близкана хи дружица.
— Дружице, моя дружице,
дошла съм да та попитам
с кутро гиздило да ида?
— Иди са, дружо, погизди

с твоено скѝпо гиздило.
Станали, та са тѝрнали
нах горно село Влахово.
Ага си Фатме отиде,
лелька хи я отвѝн дочека.
Фатме са кръохто осмива,
лелька ѝ си я питаше:
— Оти са кръохто осмиваш?
— Как да са, лелько, не смеем,
утре ми давѝ имаме
със Имамчѝна Търън,
какво ли ще го сториме!

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956 г.
В песента е описана действителна случка откъм 1900 г. Де-
лото е било бракоразводно, голяма рядкост за времето.

407. Невъзпитан младоженец

Пустиян Мехметъ без сабор,
то не дочека неделяна
гостѝено да се развѝрнат,
ам си попита Фатминка:
— Имаш ли, Фатме, имаш ли

бащино тѝожко имане?
Фатма Мехметю думаше:
— Имам си Мехметъ, имам си /2
Шахонско равно ливаде.

Пял Фахри Бекиров, с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

408. Лошо скарване между млади съпрузи

$\text{♩} = 54$ 107 I 110

— До- бѣ- ре ми дой- де, де- ве-
 рѣ- че, (м) с ба- ка ти
 да на ра- зѣ- де- лиш

— Добре ми дойде, деверче,
 с батка ти да на разделиш,
 че са сме снощи карали,
 снощи на сношна вечера,
 карали, мале, бѣхтали,
 че сам на вода ходило
 приз кундри и приз фередже,
 та ма са ло врид гльодали
 от аговоно коначе,
 бор адин никак не вика,
 пѣк си агана викаше:
 „На, щоно върви приз потен,

дали е мома лефтера,
 или е млада невеста?“
 Девер булки си думаше:
 — Невесто млада, батѣова,
 меня е бати проводил
 главана да ти одрежа,
 на шиш да му я однеса.
 — Постой, почакай, деверчо,
 чевряна да си извадя,
 очинки да си прикроя,
 че та ща криве погледна,
 та ти ще сърце остана.

Пяла Фериде Махмед Фелизова, 26 г., гр. Златоград.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

409

Rubato $\text{♩} = 160$ 71 II 3

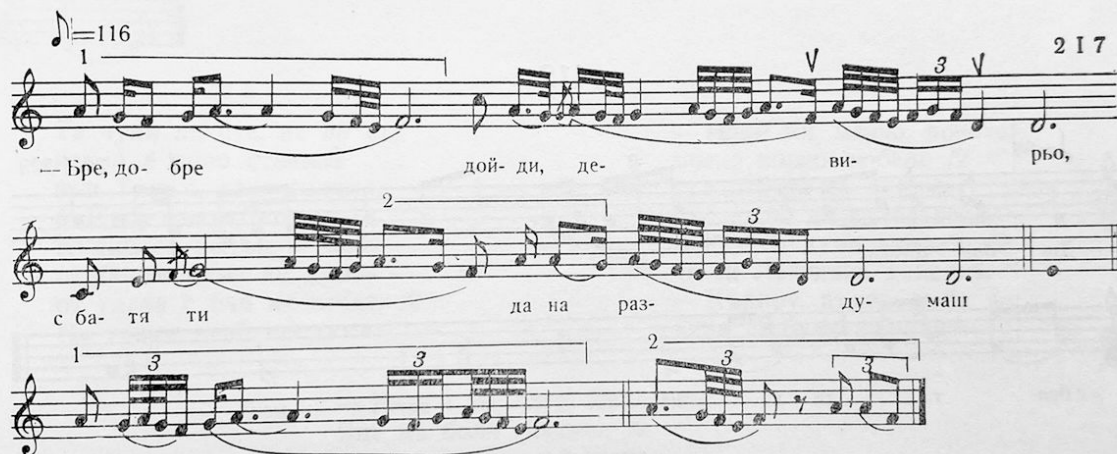
— До- бре ми дой- де, де- вер- чо,
 с ба-тѣ- ка ти да ма раз- ду- маш, че са сме
 сно- ща ка- ра- ли

— Добре ми дойде, деверчо,
 с баѣка ти да ма раздумаш,
 чи са сме сноща карали,
 на сношна топла вечера,
 на суро агне печено,

на руйно вино червено.
 — Невесто мила и драга,
 менъ ма е бaтjо приводил
 главата да ти одрежа,
 бaтjомo да я однесам
 в равнуно поле широку.
 — Деверчо мили и драги,
 брѣкни във десна пазушка,
 извади ключан сребѣрен,
 разключи съндѣк сребѣрен,
 извади кѣрпа шерѣна,
 та ми очинѣки превѣрзи,
 чи та щa жалну погълъодна
 и ти щa милну продумам,
 та ма ни можиш кайдиса.

Пял Добри Д. Шонов, 36 г., с. Левочево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

410

— Бре, добре дoйди, девирьо,
 с бaтjа ти да на раздумаш,
 чи са сми сноща кaрaли,
 сноща на сношна вечера.
 — Нивесто, мила и драга,
 мен ма и бaтjо приводил /2
 главона да ти oтсяка,
 на бaтjа да я oднесам,
 на столче да я направи.
 — Девирьо, мили девирьо,
 постой, почакай, девирьо,
 сандочак да си oтвoря,
 яглочак да си извадя,
 очинки да ми пpивoрзиш,
 чи та щa милно погълъодна, /2
 та ни щeш да ма кайдисаш.

Пяла Йордана Василева Бояджиева, 38 г.,
 гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

411

$\text{♩} \approx 58$ 16 I 11

— Ду-бре ми дой- де, дъе-
ве- р'ъ-чо, съ ба- тка ти
да ма ра- зъ- де- (лиш)

Пяла Хайрие Мехмедова Чаушева, 22 г., с. Бял Извор,
Ардинско, преселена от с. Шехин, Ксантийско.
Записал Т. Тодоров март 1957.

412

$\text{♩} = 96$ 39 I 223

— До- бре ми до- шъл, де- вер- чо,
с бра- та ти да на ра- зду- маш,

— Добре ми дошъл, деверчо,
с брата ти да на раздумаш,
че са сме снощи карали,
снощи на сношна вечеря,
че ма ѝе баба бедила,
че съм със турци одила,
че съм им кафе варила.
— Невясто мила и драга,
мен ма е бацьо проводил
главана да ти одрежа,
на бацьо да я однеса.
— Деверчо мили и драги,
постой, почакай, деверчо,
сандъци да си отворя,
дарове да си извадя,
на сички да ги одаря.

Пяла Елена Атанасова Ганева, 56 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

413. Болен съпруг се прощава с първата си жена

Rubato $\text{♩} = 104$ 72 II 7

Та чу- ли ли сте, не ли
сте ка-кво е но-
во ста-на-ло

Та чули ли сте, не ли сте
какво е ново станало
във Търън, село голямо,
в Къфежиюво коначе?
Къдир са болън разболе —
от болес дума не дума,
от глава с очи не гледа. /2
На трине денѐ продума:

— Йоди ми, майчо, повикай
моено първо любеле /2
със очи да са видиме,
със душа да са разделя.
Какну си дума думаха, /2
че си Лейлинка допадна.
— Къдиру, първо любе ле,
кина та були най-яце?

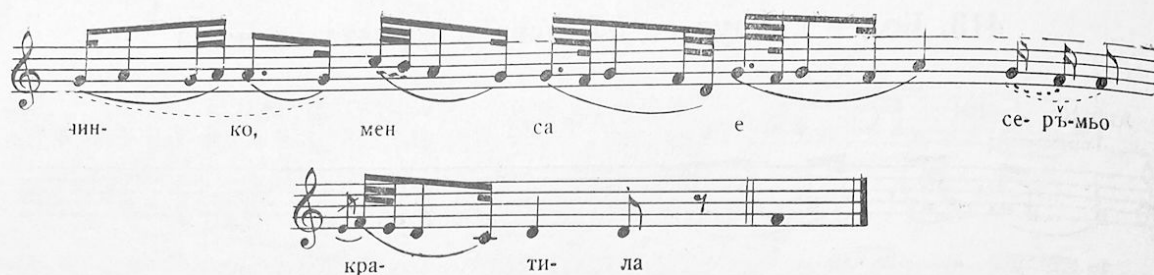
— Нимой ма пита, Лейлинко.
Яце ма боли главана, /2
че та ми мяса юлюмска.
Прави ма халал, Лейлинко.
— Сичко ти халал, прехалал,
едно ти халал не правем, /2
че са вър мене ужени.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

414. Продадена си

$\text{♩} = 60$ 75 I 4

— Май- чин- ко, ми- ла май-

— Майчинко, мила майчинко,
мен са е сермѣо крѣтила —
дали са прѣдам кончено,
дали си селях залажа?
— Сино лѣо, мой сино лѣо,
немой си конче продава,
немой си селях залага,
ами си продай Рабина.
— Как да кайдисам да рѣкам?
— Рѣчи ѣ, сино, рѣчи ѣ,
стан са, Рабино, пѣгизди,
с баш барѣемсконо гиздило,
нам са на госте рѣкале
на чуздо село, незнайно.
Стана са Рабина пѣгизди
с баш барѣемсконо гиздило.
Вървеле, колку вървеле,
срѣошнали лудо и младо:
— Яруче лудо и младо,
за продан ли ти ѣ Рабина?

— За продан ми е Рабина.
— Колку ѣ е пахона?
— Стотина жельти алтѣне.
Той си извади кемѣра,
наброи жельти алтѣне,
фати Рабина за рѣка.
Вървеле, колку вървеле,
стигнали сенка дебела,
стигнали вода студена.
На ела ѣлин посвири,
под камен змия пограчи.
— Рабино, бела Рабино,
имаш ли братче хранено?
— Имам си, имам, юначе,
шес годинѣ ми е липцало.
— Има ли неква белега?
— На една нога шес пѣрста
— Рабино, бела Рабино,
ѣз сѣм ти самѣо братчето.

Пяла Кадрие Еминова Халилова, 36 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

415

— Прекрати, майчо, сермьоса,
беш пари немам в кесьона — /2
дали си продам кончесо?
— Немой го, сино, продава,
без конче, сино, не може.
— Майчинко, милна майчинко,
дали си продам стадосо?

— Немой го, сино, немой го,
без стадо, сино, не може.
— Майчинко, милна майчинко,
дали си продам либесо?
— Продай го, сино, продай го,
нему е малко файдона, /2
голема й е пахона.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Лагът, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

416

$\text{♩} = 48$ 59 | 59

— Пре- кра- тих, май- чо, се- рь- мьо- на,

да- ли си пь-ро- да ко- нъ- че- но?

— Прекрати, майчо, сермьона,
дали си прода кончено?
— Немой го, сино, продава,
биз конче нищеш да можеш.
— Прекрати, майчо, сермьона,
дали си прода любено?

— Продай го, сино, продай го,
на пазарен го изкарай,
та че са тарлар изрукай:
„Продавам либе евтино,
за шиник жельти алтоне
и шиник бели грошове.“

Пял Асан Арифов Аляндоров, 48 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

417

$\text{♩} = 84$ 33 | 15

Пъ-ре- къ- ра- ти- хъ, май- чо,

се- рь- мя- на, беш па- ра

не- ха- мам в ке- ся- на

Пял Рашид Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957

$\text{♩} = 80$ 73 I 14

— Пре- кра- тих, май- чо, сир- мо- на,
беш па- ро не- мам в ке- съо- на

Пяла Фатме С. Сарачева, 10 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 60$ 39 II 234

Ко- льо е ки- ма- нъ, ка- хъ- рен,
че и- ма мно- го да да- ва

Кольо е киман, кахърен,
че има много да дава
на турци и на сеймени,
че има Кольо да дава
със крина бели гръшовя,
със шиник жълти алтъне.
Чуди се Кольо, мисли са
със какво да са отплати.
Най-после Кольо намисли
детено да си продаде,
борчове да са разплати.
Майка на Кольо продума:
— Синко Никола, Никола,
не си продавай детено,
че му е малка ценана,
пък му е много жалбана.
Продай си, сино, булчено —
нему е скъпа ценана,
пък му е малка жалбана.
Ти си щеш булче пак дове.

Пял Иван Атанасов Ганев, 30 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Годоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 152$ 74 II 15

То-дор- ка ду- ма Сто- я- ну:
— Лю- бе Сто- я- не, Сто- я- не,
как- во щем, лю- бе, да пра- вим

Тодорка дума Стояну:
— Любе Стояне, Стояне,
какво щем, любе, да правим
на сее скѹпи години
със сея дребни дечица?
Стоян Тодорки думаше:
— Тодорке, любе Тодорке,
да продадем най-малкуно,
да изхраниме големки.
Тодорка дума Стояну:
— Стояне, любе Стояне,
най-малкуносо дятенце,
нему е млочку жельбана,
пък му е малко пахѹна.
Продайте, любе, Тодорка,
нехи е малко жельбана,
пък ѱ е млогу пахѹна.

Пяла Цветана Иванова Дупева, 31 г., с. Райково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 69$ 74 I 12

— Ту- до- ро, лю- бе Ту- до- рке,
ка- кво щем да са пра- ви- ме
на те- е скѹ- пи го- ди- ни

Пял Илия Гвоздев, 30 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

422. Изпъжда жена си

$\text{♩} = 69$ 106 | 32

— Фа- тми- нка, чу- зда се- ля- нка, Фа- тми-
нка, чу- зъ- да се- лян- ка

— Фатминка, чузда селянка, /2
наръчал ти съм брата ти —
майци ти госке да идеш,
дано са веке не върнеш.
— Чем оти, либе, чем оти?
Малко ли ти съм довело —
седем товара чеизе,
и кръвана със телено,
и овчерен със овцене?
Нищо да не бех донела,
адничко да бех донела

Пял Салих Ибрямов Корчов, 63 г., с. Настан, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

423. Търговче измамва мома в гемия

Rubato $\text{♩} = 104$ 72 | 55

Дуй-ни ми, вей- ни, бел
ве- тер, за- ка- рай ва- кла
ге- ми- я

Дуйни ми, вейни, бел ветер,
закарай вакла гемия,
та я на чѐмбер изкарай,

та си ми рѹкни и вѣкни :
 „Ялате, дребни девойки,
 яла, зимайте куприна.“
 Вритъ си девойки дѡйдаха,
 Сърма девойка не дойде,
 и тя са буднаш подаде
 със двене лельки лѣфтери —
 една хи пѡтен метеше,
 дручка хи крильца държеше.
 — Гемижи, вакло копеле,
 има ли за мен куприна?
 — Има ми, има, Сърмице,
 влези си сама ѡтбери.
 Сърмица влезе в гемия,
 гемижи ключна гемия,
 Сърма са жално замоли:
 — Пусни ма, пусни, юначе,
 че съм едничка на майка,
 на майка и на бубайка.
 — Хайде ми, хайде, Сърмице,
 и аз съм един на майка.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

424

$\text{♩} = 66$ 17 II 93

Мо- ма се- ди 3 на-
 край Ту- нжа, на-
 край Ту- нжа, на бял ка-
 мък, пре- кри- ла го
 йе със ша- лъ- ва- ре

Мома седи накрай Тунжа,
 накрай Тунжа на бял камък,
 прекрила го йе със шалваре,
 със шалваре джемфезени,
 та си гледа синоно вирье,
 как са кройкат морскине риби,
 как си носат в устана вода,
 в уста вода, в крилца пясък
 да заливат ран босилек,
 хем заливат хем възричат:

„Расти расти, ран босилек,
 да закичим малка мома,
 да я водим на байряма.“
 Га че излезе гимиджийче.
 та си фати малка мома.
 — Хайде, хайде, малка мома!
 — Пусни ма, пусни, гемеджийче,
 че съм една я въз майка!
 — Хайде, хайде, малка моме,
 че съм един аз въз майка!

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

425

Дуйни ми, вейни, бель ветер,
 закарай вакла гемие,
 та е на чѐмбер изкарай,
 че та ми рѹкни, извикни:
 „Моми и млади невести,
 тука са сѣрма продава,

сѣрма и бяла коприна,
 има и бяла й червена,
 има и руса, зелена.“
 Врит ми невести дойдаха,
 Сѣрма невяста не дойде.
 Ей я и тя се подаде

със двене лелъки лѣфтерки —
двене ѝ крильца държеа,
друга ѝ мете дворено.
Сърма си влезе в гемия,
юнак си пусна гемия.

Пял Хасан Хаджиалийски, 27 г., с. Тикале, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

426

$\text{♩} = 80$ 18 I 122

Дуй- ни ми, ве - хъ- ни,
бел ве- тро, за- ка- рай
чер- га- ръ ге ми- е

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

427

$\text{♩} = 80-63$ 36 I 13

Дуй- ни ми, льо-
хни, бе- ль ве- тъ- ро,
ра- злю- лей го-
ра зе- ле- на

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево,
Записал Т. Тодоров, март 1958.

428. Отвлечена девойка

$\text{♩} = 63$ 17 | 75

Та чу- ли сте, не ли сте кина йе нойво станало — бяла са Фатма украли, украли и са превели /2 утвѣдна страна рякана на зеленана ливада. Фатма са жално молеше: ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина йе нойво станало —
бяла са Фатма украли,
украли и са превели /2
утвѣдна страна рякана
на зеленана ливада.
Фатма са жално молеше:

— Пусни ма, джанам, юначе,
че ще ми любе пристигне,
та ще ни глави удреже!
— Фатмине, пиле шарено,
от тая вечер натако
мене за любе ще знаеш.

Пил Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Годоров, март 1957.

429

$\text{♩} = 92$ 23 | 133

Та чу- ли (ли) сте, не ли сте кина на йе нойво станало

Та чули ли сте, не ли сте
кина ѝе ново станало /2
в Староно село големо, /2
в Черкезовоно коначе? /2
Рукъе са сбира, торнува /2
на упространа рекана, /2
на зеленана ливада
жельтине крави да пасе.
Чи са зададе, подаде
Смаилована комита,
праве на Рукъе вървеше,
Руким си дума думаше:
— Сбирай са, Рукъе, торнувай
млада невеста да идеш /2
на Смаилована комита,
кому си поткур клавала,
комита ма си зовала.

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957

430

Задали са са подали
колибарскине сватбаре
низ Череповскана барчина,
он секис киши бульбарци;
право на Сиба вървеха,
Сиби си дума думаха:
— Сбирай са, Сибо, търновай,
млада невеста ще идеш!
Кайно си дума думаха,
Осман си Сиба нарами

въз Череповскана барчина,
приз Кармилана нагоре.
Майка хи отзад рукаше:
— Стискай са, Сибо, стискай са
за зеленине храскове.
— Не мога, майчо, не мога,
те ма на роки носеха,
он секис киши бульбарци —
първоно беше, майчинко,
Саракувчану Усману,

второно беше, майчинко,
Алиувскуну Асану,
Майка хи послед рукаше:
— Хайде си, Сибо, хайде си!
— Не мога, майчо, не мога!

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 84$ 33 I 5

Та чу- ли ли
сте, не ли сте
ка- кво кво ѝе
но- во ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
какво ѝе ново станало
в Топоклу равна равнишка?
Посбрали са са момине,
момине и невестине
въз бяла река широка
под шеряната кюприя
белоно платно да белят.
Белили, колко белили,
станали, та си търнали.
Сос ми Фейминка остана
белоно платно да бели.

Че са отдоло подаде
нейноно любе галено,
алено конче яздеше.
Колконо ближе наближи,
суха я треска затресе,
със камене я подфърля.
Че си я метна на коня
и конене си ромони:
— Побързай, коньо, преграбай,
дорде минеме барчинка,
зад нея има и друга,
че водим любе крадено.

Пял Руфат Асанов Селимагов, 34 г., с. Лъджа, Ардинско
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 96$ 225 II 6

Де са е чу- ло, ви- де- ло, ма-ри, чер- на
зе- ми без во- да

Де са е чуло, видело, мари,
 чернана земя без вода.
 На ино място имаше,
 една я мома чуваше,
 с фильжанче си я мереше,
 фильжан за алтън даваше.
 Отдолу идат двамина —
 първия мина, замина,
 втори я фана за ръка:
 — Подай ми, моме, водица

с твоена десна ръчица.
 — Ни давам, лудо, ни давам,
 мен ма е майка заклела
 на юнак вода да н давам,
 от юнак силям да н зимам.
 Па си я фана за ръка
 и си я метна на коня:
 — Подбързвай, коньо, подбързвай,
 че караш мома крадена.

Пели Атидже Мустафова Касабова, 12 г., Зейнепа Раифова Ислямова, 12 г.,
 Зейнепа Исмаилова Адемова, 12 г., Асме Абдиева Келешова, 13 г., Зейнепа
 Рушанова Илязова, 13 г., Атие Мустафова Ислямова, 12 г., с. Жижево, Гоце-
 делчевско. Записал Н. Кауфман, юни, 1960.

433

32 | 89

$\text{♩} = 120$

Де са я чу- ло, ви- дя-

ло, ма- ри, се- ло би- зъ во-

да да би- ва

за ки- пча

Де са я чуло, видяло, мари,
 село биз вода да бива.
 На ено место имеше,
 и нея мома чуваше,
 чешка за алтон даваше.
 Отдоло иде Илия,
 Илия, фидан бойлия,
 той на момана думаше:
 — Подай ми, моме, водица,
 че съм за вода загорел
 и за теб са съм заболел!
 Чи я ни фати за кипчано,
 ам си я фати за рока
 и си я метна на конче.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato $\text{♩} = 72$ 137 I 9

Де са е чу-
ло, ви- де- ло
се- ло бъ- ре- зъ во- да
да и- (ма)

Де са е чуло, видело
село без вода да има.
На едно място имаше,
и него мома чуваше,
филжен за алтън даваше.
Отде са пътник зададе,
на врано конче яшаше,

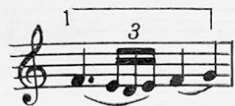
на синьо седло седеше
и си моминка викаше:
— Подай ми, моме, водица,
да ти от коня ни слазям,
чи ку ти слезя от коня
и теб я зулум, и меня,
ама е твой по-млъчку.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Rubato $\text{♩} = 66$ 250 II 32

Де са е чу- ло, ви-
де- ло се- ло без
во- да да би- ва

Пял Мехмед Реджепов Ходжов, 25 г., с. Катраница, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Де се е чуло, видело
чернана земе без вода.
На едно място имеше
и нея мома чуваше,
чешка за ялтон даваше.
Отдоло идат двамина,
двамина луди и млади,
право нах чашма вървяха

и си момици викаха:
— Подай ми, моме, водица,
веке за вода не мога.
Га му подаде водица,
чи ми ни фана водица,
ам си ми фана момица
за десна бяла ръчица.

Пяла Муда Енева Настрадаинова, 74 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

437. Отвлечена от хайдути

Какво ми пиля лю п- яе
в летнана гора зилена —
дали и летно пилянци,
или ми гургурушчица?
Ни е ни летно пилянци,
ни е ни гургурушчица,
ам сама руса дивойка,
ворзана, букайосана,
очинки хи са ворзани,
устинки хи са зашита.
Руска са желно лю моли:
— Изсохни, горо, извейни,
да дойди майка на дърва!
Изсохна гора, извейна,
майка на дърва йотиде,
майка хи желно заплака:

— Русо лъо, моя дъщерьо,
кажи ми, Русо, каде си,
какво ти, Русо, завивка,
завивка, Русо, пустелка,
йегюву, Русо, пияни.
Руса са туга убади:
— Йегюву ми е, майчинко,
сурону йегня крагино,
пиенуну ми й, майчинко,
балкански студен кладенец,
пустелка ми и, мале ле,
балканска шума дибела,
завивка ми и, мале ле,
синьону небо високо,
рачинки ми са ворзани,
устинки ми са зашита.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

$\text{♩} = 88$ 1 2 II 1

Доб- ра по го- ра хо- дя- ши и жел-нич- ко са мо- о- ля- ши; Из- съх- ни, го- ро, йо- вех- ни, май- ка

Добра по гора ходяши
и желничко са молящи;
— Изсъхни, горо, йовехни,
майка на дърва да дойди, /2
да види Добра дощиря.
Изсъхна гора, йовехна,
майка и на дърва йотшла
и си на Добра думаша:
— Добро льо, моя дощирьо,
сига за девет години
кой ти бя, Добро, дружина?

— Дружина ми бе, мале ле,
Стуено, ворло хайдутче.
— Добро льо, моя дощирьо,
що ти бя, Добро, пустелка, /2
пустелка, Добро, завивка?
— Пустелка ми бе, мале ле,
букова шума дибела,
завивка ми бе, мале ле,
синьоно нѐбо йотгори,
вазглавка ми бе, мале ле,
Стоено десна рачица.

Пял Христо Димитров Сираков, 51 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

439

Rubato $\text{♩} = 60$ 75 I 11

-Лис- ни са, го- ро зе- ле- на, спус- ни са, во- до сту- де- на

— Лисни са, горо зелена,
спусни са, водо студена,
утре ще керван да мине,
след керван стара майчица,
та ще да Фатмьо да пита:
— Фатминко, моя дѐщеро,
какво ти беше постеля?
— Постелькана ми й, майчинко.
Карлоцка трева зелена.
— Какво ти беше вечера?

— Мен беше, майчо, вечера
хайдуцко ягне печено.
— Фатминко, моя дѐщеро,
какво ти беше ястѣкот?
— Мен беше, майчо, ястѣкот
хайдуцка рѐка студена.
— Какво ти беше покрива?
— Мен беше, майчо, покрива
айдуцко кепе кичено.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

440

Rubato $\text{♩} = 138$

Лис- ни са, го- ро зе- ле- на,
спу- сни са во- до сту- де- на

Пял Ибрахим Мехмедов Чаушев, 33 г., гр. Смолян.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

441

$\text{♩} = 84$ 177 II 56 а

Го- ри- це си- тна, зе- ле- на, йе са
на те- бе на- йе- мах

Горице ситна, зелена,
йе са на тебе найемах
ти да ме, горо, йокриеш,
пък ти ме, горо, издаде
на трима върли хайдуте,

та си ме, горо, водеа
три дена със нощовете —
нито с момине момиче,
ни с жененине женена,
нито с вдовици довица.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

442

$\text{♩} = 132 - 144$ 40 II 304

Го- ри- це си- тъ- на, зе-
ле- на, йе са на тье-
бе е ве- ру- вах,

Горице ситна, зелена,
 ѝе са на тьебе верувах,
 че ще ма, горо, укриеш,
 пък ти си била неверна.
 Мене ма фъв тебе фанаха
 троица луди и млади,
 по теб ма, горо, водеха
 три деня със нощовене.

Пяла Рада Иванова Стоянова, 27 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

443

Пели Фатма Рамаданова Карамисирева, 50 г., Кюрсия Хасанова Ганелова, 16 г.,
 Хъмдия Османова Онбашиева, 16 г., Фейме Сулманова Ганелова, 16 г.,
 и Финка Мехмедова Ковачева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

444

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
 Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 56 \approx 63$ 270 II 15

Вий чу- ли ли. сте, не ли

сте йох ле- ле, ки- на е но-

во ста- на- ло

1 2 3 4

Вий чули ли сте, не ли сте,
йох леле,

кина е ново станало
в Стърница, село големо,
на Иглювсконо коначе?
Зайде е рано станала
младѝчни крави да пасе
въз тесни, длеги сокаци,
въз зеленине ливади,
въз Гавѝзвана бичкия.
Че си я Зайде фатиха
орлоски черни комити,
пък я майка ѝ питаше:
— Зайде, майчина дъщеро,

чем къде са бе мъркнало?
— Мен са бе, майчо, мъркнало
на Чемсажицки хърмани,
на високине къшкови.
— Чем кина ти бе вечерка?
— Мен беше, майчо, вечерка
овчарско агне печено.
— Чем кина ти бе постелка?
— Мен ми бе, майчо, постелка
моине есни шалваре.
— Чем кина ти бе покривка?
— Мен ми бе, майчо, покривка
овчарска бела качулка.

Пели Рамадан Хасанов Койнарчев, [20 г., и] Салих
Бекиров Сайдефендов, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 84$ 250 I 20

Кюр- си- е ра- но ста- на- ла, ра- но е дво- ри раз- ме- ла

1

Кюрсие рано станала,
рано е двори размела,
рано е крави пуснала,
пък хи майка й викаше:
— Кюрсе ле, моя дѡщеро,
ега са морна удмориш,
та нависоку йзлези,

на високине кѡшкове.
Кайно си дума думаше,
чи си хайдути фатиха.
— Нимой ма хала, юначе,
чи съм въз майка самичка
и без бубайко сираче.

Пяла Асие Махмудова Димержиева, 18 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

447. Торнала ми е Захринка

$\text{♩} = 72$ 250 II 41

Тѡр- на- ла ми е За- рин- ка За- рин- ка,
нах Сми- лен гос- ка да и- де нах Сми- лен гос- ка да и- де,

Тѡрнала ми е Захринка, /2
нах Смилен госка да иде. /2
Ситна бе роса роснала,
тъовна бе мѡгла паднала,
Захринка пѡтен сбѡркала,
стигнала ми е Захринка
до два овчарски огньове.
— Овчера, брате да ми сте,

яла ми пѡтен кажете.
— Ние си сестра имаме,
пѡрво си любе немаме,
ти щииш със нази да дойдеш.
— Борики тѡнки, високи,
вий менъ шахите да ми сте,
шахите още испѡте,
чи си ма Ахметъ отбѡви.

Пели Димитър Митрушев, 34 г., и Добра Д. Митрова, 29 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

448. Торнала ми е Еница

$\text{♩} = 120$ 250 II 40

Тор- на- ла ми е Е- ни- ца, тор- на- ла ми е Е- ни- ца низ Бе-
ла ре- ка на- до- лу, низ Бе- ла ре- ка на- до- лу

Торнала ми е Еница /2
низ бела река надолу, /2
стигнала ми е Еница
до два овчарски огньове.
— Овчери, брате да ми сте,

хайде ми пѡтен кажете.
— Енку льѡ мари хубава,
ние си сестри имаме,
пѡрво си любе немаме,
нам щещ за любе да биваш.

Пяла Добра Димитрова Митрева, 29 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

449. Забягнала с момци

$\text{♩} = 60$ 39 II 240

За- чу- ли ли сте, не ли сте
сте ка- кво ѝе но- во ста- на- ло

Зачули ли сте, не ли сте
какво ѝе ново станало
в Рахово, село голямо,
в Пиперювана махало,
под Пугловоно коначе
на сухо бяло камънче?

Стана ми Тишка, приследи
троица луди и млади,
троица чокюркювене —
първоно беше аговче,
второно беше мижово,
третоно беше Келешът.

Пял Ангел Илиев Златков, 62 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

450

Rubato 19 I 171

Та чу- ли ли- сте, не ли сте
ли сте кина ѝе ново станало /2
но- во съ- та- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина ѝе ново станало /2
вѣв лѣджесконо чаире?
Лѣтивка си ѝе липсала
три дѣня и три вечера,
нигде я нема в селоно.

Ей са Летивка пречула
вѣв лѣджансконо чаире
с троица млади сеймене:
сѣс югурицкян Раифа,
сѣс лѣджанчано Фяратя,
с буяжичкано Ибрахима.

Пял Юсеин Махмудов Кехайов, 52 г., с. Стояново, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

451

Rubato $\text{♩} = 100$ 73 I 28

Ле- тиф- ка ми я лип- са- ла- й
ний- де я не- ма в се- ло- но

Летифка ми я липсала,
нийде я нема в селоно.
Чи са Летифка причули
във лъженсконо чеире
с троица луди и млади:

единен Салих Чавдаров,
и другиян Мехмед Мемкорски,
й Брахима Кършалийчено —
черни хи очи любеха,
бели хи бузи хапеха.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

452

$\text{♩} = 63$ 23 I 131

Ле- ти- фка ми е ли- пса- ла,
ний- де я не- ма на ме- гдан

Летифка ми е липсала,
Нийде я нема на мегдан.
Чи са Летифка причула
във лъжанскине чеире

с троица луди и млади —
от скут я на скут кутяха,
морна хи коса ройната,
тенко хи кърсче свиваха.

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

453. Пристанала

Rubato $\text{♩} = 50$ 75 II 9

Ру- са де- вой- ка лип-
от а- шем на три са-
ца- ла ха- те

Руса девойка липцала
от ашем на три сахате.
Майка ѝ межо посбрала,
льо вруть мадански сеймене
да трџят руса девойка.
Седем са гори минали,
една ми гора остана,
и в нея майка ѝ влезла,
чи си я видя в гората —
до врис си Руса седеше,
юнак я ситно плетеше.

Пял Салих Асанов Сивков, 34 г., с. Арда, м. Гоздювска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959,

454

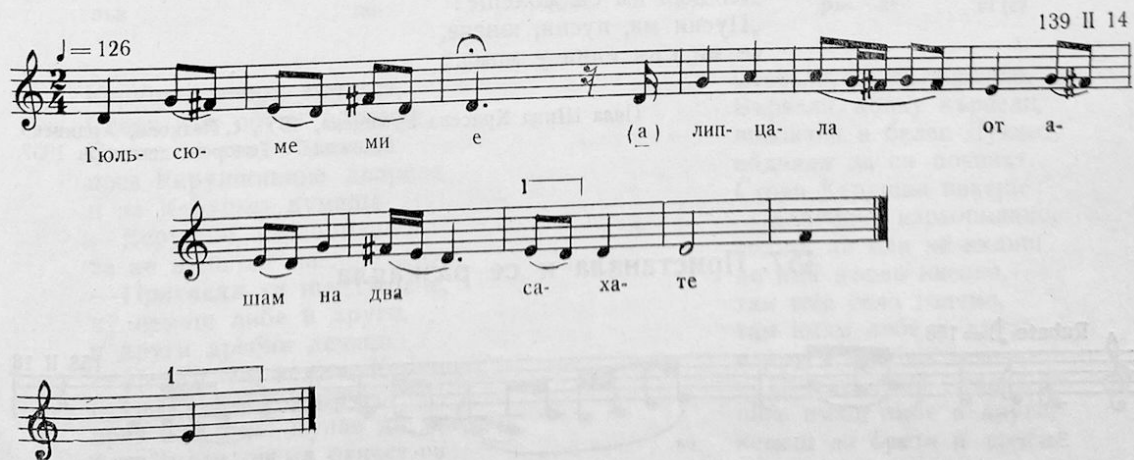

Руса се мома изгуби
надвечер на три сахатя.
Трџили Руса, трџили,
деветь са гѳри минали,
десетана я найдоха —

всреди горѳна седеше,
руса си коса решеше
и на майка си думаше:
— Назад ми, назад, майчинко,
гора е пълна с хайдутѳ.

Пяла Жека Димитрова Радкова, 17 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

455

Гюльсюме ми е липцала
от ашам на два сахате,
нийде я нема никаква.
Че са Гюльсюме причули
със Анжуръвък Ъхметъ,
пък му Гюльсюме викаше:

— Пусни ма, пусни, Ъхметю,
оттуф до булкъ да ида
на ситно да ма наплете,
на пъстро да ма привърви
на скеченскине калеме,
на гюмюжюнски камене.

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г., и
Хасие Билюкбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

456. Кралена девойка

— Стани ми, стани, девойко,
та ни ли са си наспала,
наспала и належа
за осом-девет месеца,
за цала една година?
— Немой ма буди, юначе,
че беф въз майка мащеха,

та си ма рано будеше,
рано на вода да ходя,
равнине двори да мѣтам.
Ага на вода отидах,
водица беше мѣтничка,
почаках да са отбистри,
та през водана минаха

троица луди и млади
с аднѣ крадена девойка.
Девойка им са молеше:
„Пусни ма, пусни, юначе,
че ми съм една у мама.“

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

457. Пристанала и се разкайала

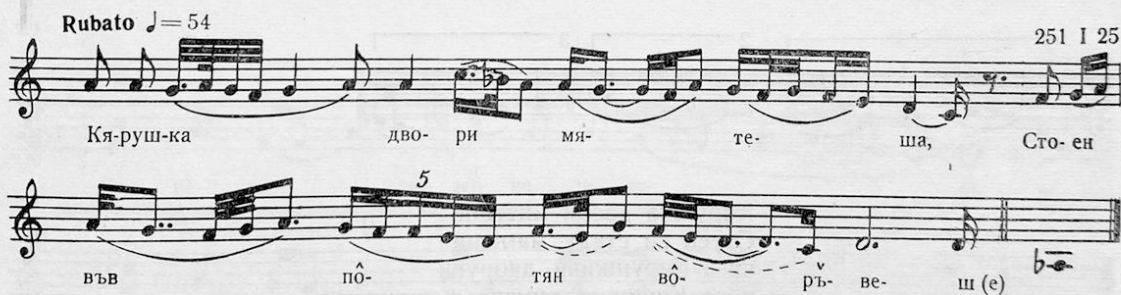

Загалиха са мома и юнак,
ни стърпеха са, приследиха са,
приследиха са през ситна гора,
през ситна гора, гора зелена.
Моминка са е посимясала,
посимясала, погирясала:
— Де бре гидийо, мой галениче,
де да са върнем във сраде село.
чи на щът разбра близни комшие,
близни комшие, голема рода,
та на щът съсек резен по резен,
та на щът хвърли над път и под път
та на щът изе селски кучета.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

458. Измамник на мома се удавя в Дунав

Кярушка двори мятеша,
Стоен във потян вървеше,
Стоен си стадо мамеше
през Керушкинине дворове
и на Керушка думаше
— Керушко, караорманко,
та не щеш ли ма приследи?
— Приследи та ща, Стоене,
ку немаш либе и друго,
и други дребни дечица.
— Немам ми, немам, Керушко,
ку имам любе и друго,
през бел щим Дунав да минем,
бел Дунав да ма отнесе.

Станали, та са торнали.
Вървели, колку вървели,
впънали в белег Дунава,
соднали да си починат.
Стоян Керушка викаше:
— Керушко, караорманко,
видиш ли или не видиш
де има дърво високо,
там има село големо,
там имам либе и друго,
и други дребни дечинки.
— Стоене, гиди Стоене,
щом имаш либе и друго,
немаш ли братя и други?

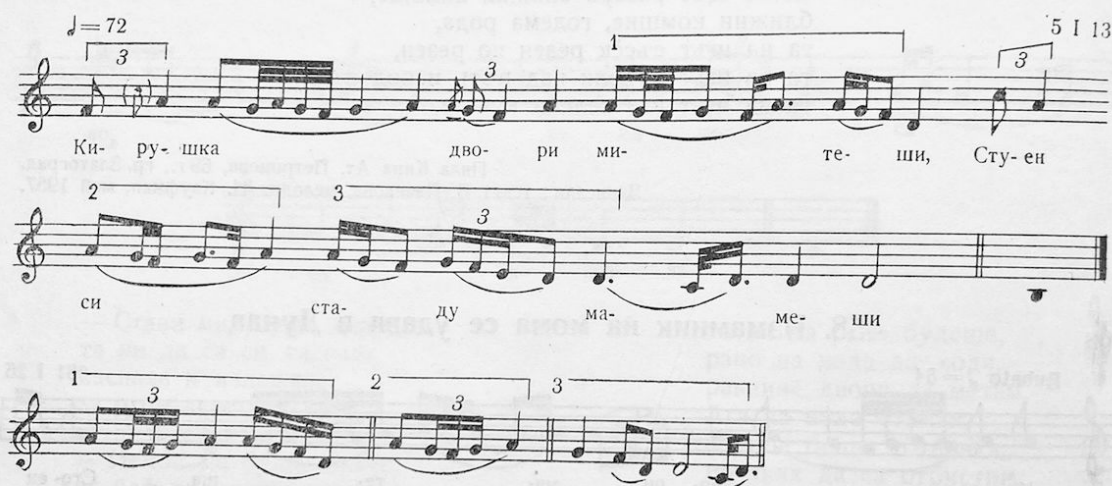
—Немам ми' немам, Керушко,
ни брате ни братовчеде,
за тебе имам, Керушко,
моето сабе огнено.
—Стоене, гиди Стоене,
щом мислиш да ма кайдисаш,

иди ми ода донеси
от тихи бели Дунава,
тогава си ма кайдисай.
Отиде Стоян на вода.
Щом стъпи среде бел Дунав,
бел го е камък подметнал,

та го отнесе бел Дунав.
Керушка си му думаше:
—Малко ти било, Стоене —
да си не ложиш Керушка,
нека те носи бел Дунав.

Пяла Тодора Щонова Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

459

Кирушка двори митеша,
Стуен си стаду мамеша
през Кирушкини дворуви
и на Кирушка думаша:
—Кирушко, караюрманко,
ни щеш ли си ма приследи
стадоно да прикарами
през Тунджа, река гулема?
—Приследа та ще, Стуене,
ако са верну прикълнеш,
чи нямаш любе и друго,
и други дребни дечинки.
Стуен са верну прикълна,
че нема любе и друго,
ала го стигна кльотвана
Стуен са в Тунджа удави.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

460

Керушка двори метеше,
 Стуян си стадо мамеше
 низ Керушкини дворове
 и на Керушка думаше:
 — Не щеш ли си ма приследи?
 — Я та ще, холам, приследи,
 ако са верно закълнеш,
 че немаш любе и друго,
 и други дребни дечица.
 Стуян са верно закълна,
 Керушка си го приследи.
 Станали, та ми тръгнаха.
 Вървели, колко вървели,

девет си гори минали,
 десета гора зелена.
 Стуян Керушки думаше:
 — Керушке, либе Керушке,
 виждаш ли село насреща,
 виждаш ли бели конаци?
 Там си ми имам, Керушке,
 и друго либе кайно теб,
 и други дребни дечица.
 — Стуяне, пусти Стуяне,
 дано на оган изгориш,
 дано та вода отнесе,

Пял Георги Тодоров-Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

461

— Керано, момня ле хубава,
 ищеш ли си ма преследи?
 — Преследи та ша, Стуене, /2
 ку немаш либя и друго,
 ку немаш дребни дечинки.
 — Хайда ми, хайда, Керано,

ни щем приз море да минем —
 ко имам любе и друго,
 та ще ма море отнесе.
 Станаха, та ми торнаха.
 Вървели, колко вървели,
 та си морено стигнали,

га си морено стигнали,
соднали да си починат.
Стоян Керано думаше:
— Върни са, върни, Керано,
че имам любе и друго,
и имам дребни дечинки.
Че са Керанка нажали,
нажали, бално набольни,
та си Стояна погльодна,
и си са в море форлила,
и са Керанка удави.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

462. Отвлечена от цигани

И- ма- ла й май- ка ед- нич- ка щер- ка, ед-
нич- ка щер- ка, бе- ла Ра- ди- ца, та
я пру- во- ди нах врис за во- да

Имала й майка едничка щерка,
едничка щерка, бела Радица,
тя я пруводи нах врис за вода.
Отде я срьошна турчин душманин,
та си укради бела Радица,
чи я продади чорну циганча.
Дине я държи на йесно слонци,
ноще я държи на студен ветър,
та си я стори чорна циганка.
Та си я пита: — Ой, Радо, Радо,
каде е, Радо, вашено село —
дали нах заник, или нах изник?
Рада го слога, че е нах заник.
Той си я води нах изник слонци,
и са отишли в Радино село, /2
в Радино село, бащови двори.

На порти чука, чука и рюка:
— Ой бабо, бабо, старичка бабо,
излязи, бабо, да на упратиш.
Радина майка платно ткаяше,
платно ткаяше и песня пеяше:
„И ъе си имех едничка щерка,
едничка щерка, бела Радица.“
— Ой бабо, бабо, старичка бабо,
излязи, бабо, да на упратиш,
пак ъе да флезя да ти поткая.
— Ой циганчице, чорна циганко,
какво ми месяш мояна Радица,
фав тупанено, фав метанини.
— Ой бабо, бабо, старичка бабо,
та ни пузна ли твоя Радица,
утприд теб сиди сама Радица.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

463

$\text{♩} = 116$

До- бри- це, мо- я до- щирьо,
и- ди ми во- да до- о- не- си

— Добрице, моя дощирьо,
иди ми вода донеси /2
от студенини врисюви.
— Нимой ма, майчо, прудада,
ощи лю сая вутирна, /2
лоша сам сона гльодада, /2
чорну ма куче ухапа.
Утиди Добра на вода,
чи си Добрица фанаха /2
пустини чорни цигани.
Добрица майци зароча:
— Наяш са, майчо напий са /2
врисюва вода студена.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

464

$\text{♩} \approx 60$

До- бри- це, мо- я до- ще- ро,
и- ди ми во- да до- не- си

— Добрице, моя дощеро,
иди ми вода донеси
от студенине врисове.
— Немо ма, майчо, провада
сая вутрина на вода,
лоша съм сона гльода —
чорно ма куче охапа
на мойса десна ножица.
— Дощеро моя майчина,
момска са сона не тачи
събота срещу неделя.

Пяла Бойка Илиева Присъдова, 16 г., с. Върбово, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

445

$\text{♩} = 76$ 74 II 14

До- бро- ле, мо- я дѡ ще- ро,
и- ди ми во- да до- не- си

— Добро ле, моя дѡщеро,
иди ми вода донеси /2
от студенине врисове.
— Немой ма, майчо, провада,
лоша съм съна сънила —
дарье ми вода однесе,
спапье ми огън изгоря.

Пял Георги Мароков, 53 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

446

$\text{♩} = 88$ 2 II 32

Ру-са й на во- да о- ти- шла на сту- де
ни- ни ври- и- съо- ви

Руса ѝ на вода отишла
на студенини врисъови,
Руса врисъови питаши:
— Врисъови, стодни врисъови,
правко ща да ви попитам,
правко да ми сти казали —
какво ми има в гуроса,
в гуроса и планиноса?
Оща си дума думаша,
и хайдутче си излезе,
та си Русица украде,
в летна я гора отведе —
ноще я кадош кадеше,
дене я слонце печеше,
дуде циганка да стане.
Станала ѝ чорна циганка,
родила ѝ моско детенце.
Руса хайдуту думаша:
— Хайде, масторе, да просим.
Станаха, та ми торнаха.
Просиха, колко просиха,
ага си ми са отишли
на майчини хи дворуви,
майка хи фав стан тикая
и желна песня пеяши.
Руса на майка думаша:
— Бабичко, стара бабичко,
излязи, та на упрати.
И майка хи е излела,

излела да хи упрати.
Руска си влела фав станон,
та си и ситно заткала
и желна песня запела.
Майка са ворна, утвори
и си ми желно плачеша.
Руса на майка думаша:
— Що си ми плачиш, бабичко?
— Как да, масторко, ни плача,
га имах Руса доширя,
ага фав станон влезеше,
та а тей ситно меташе
и а тей желно пеяши,
фав гласон месаш Русица,
ала я в лице не месаш.
— Как да я месам, майчинко,
сига за девит гудини
ноще ма кадиш кадеше,
дене ма слонце печеше,
дуде циганка да стана.
И жа та моля, майчинко,
шиник ми жито изнеси
мастора да си изпракя.
— Русо льо, моя доширьо,
дай си му, дошир, детито.
— Майчинко, стара майчинко,
ѝе си детино ни давам,
мен ми детино от сорце.

Пяла Стефанка Апостолова Кисъова, 30 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

467

— Мари милна стричинко,
стани си ма йопрати
да ти влязам, поткаям.
Га е влезла, заткала
и жално е запела.
— Мори пуста циганко,
как ми месаш Димана
по желноно пеене,
по ситноно ткаене.
— Мари милна майчинко,
сама ти съм Димана.

Помниш ли ми, майчице,
га ма, майчо, приводи
нах пустоно Хасково
със брата ми Ивана
и със моят главеник?
Брата ми го вързаха,
главеника убиха,
пък си мене хванаха,
та си ма ютведъха
на тяхнуно селище.
Нъще си ма къдыха

на борува турмица,
 деня си ма печаха
 на ясноно слончице,
 доде да си ма сторят
 сакава чорна циганка.
 — Мари милна Димано,
 остави ми циганин.
 — Мари милна майчинко,
 циганин ще оставя,
 циганчета са мили!

Пяла Йордана Ангелова Камберова, 57 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

468. Облог с турчин

♩ = 96 *rit.* ♩ = 69 31 | 44

За- ло- жил са я млад Сто- ян със ту- рчин
 ви- но да пи- е

Заложил са я млад Стоян
 със турчин вино да пие,
 вино и бяла ракия.
 Верен са кавуль сторили:
 — Ку ма, турчине, надпиш,
 халал да ти е кончено,
 и мойто първо любове,
 и мойна сестра Тодорка.
 Пък ку та, турчине, надпиям,
 чи ша ти земам хареман,
 хареман със ханъмкине.
 Пили са мало ни много,
 до трине дене с нъщене,
 Стуян са дремка предрема,
 легнал е малко да поспи.
 Стана ми турчин, отиде.
 на порти чука и рука:
 — Тодоро, сестро Тодоро,
 стани ми порти отвори!
 Отвори си му Тодора
 нехини порти шарени.
 Турчин я фати за рока
 и си я метна на конче.

Стуян са сепна, събуди,
 яхна си конче хранено
 и си във къщи отиде
 и си майки си попита:
 — Къде е, майчо, Тодора
 и мойто първо любове?
 — Синко Стуяне, Стуяне,
 турчин Тодорка украде
 и тойто първо любове.
 Стуян са назад повърна
 и си са руком прорука:
 — Сестро Тудоро, Тудоро,
 ако ме чуеш, отпей ми!
 Зачула го е Тодорка
 и си на турчин думаше:
 — Горско е пиле пропело,
 бива ли да му отвърнам?
 — Ако се сяташ, отпей му!
 Запяла му е Тодорка:
 — Тука сме, братко, тука сме,
 тука сме в гора зелена.
 По-бърже конче препускай,
 право при назе да дойдеш,
 докато ни вера българска!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 80$ 2 1 1

У- ло- жил са и млад
 Сто- ен с тур-чи- на- нъ ви- но да пи- е,
 с тур- чи- на- нъ ви- но да пи е,
 ви- но и бе- ла ра- ки- я:
 а- ко се о- пий млад Сто- ен,
 чи жа му да- де бул- ча- ну

Уложил са и млад Стоен
 с турчинан вино да пие, /2
 вино и бела ракия:
 ако се опий млад Стоен,
 чи жа му даде булчану, /2
 булчану с бели коначи;
 ако се напий турчинан,
 чи жа му даде кадона, /2

кадона с жълти алтъни.
 Турчинан хитар, най-хитар,
 той си чешкана излива, /2
 Стоен си чешка дулива,
 та си са напи млад Стоен.
 Зоха му млада Русица, /2.
 Русица с бели коначи.
 Русица върви и плачи:

— Камин да пиеш, Стоене, /2
 камин за бела ракия,
 отрува вино червено,
 чи ма за вину прудади, /2
 за вину и за ракия.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

Rubato $\text{♩} = 76$ 72 II 14

Се- днал е ту- рчин да

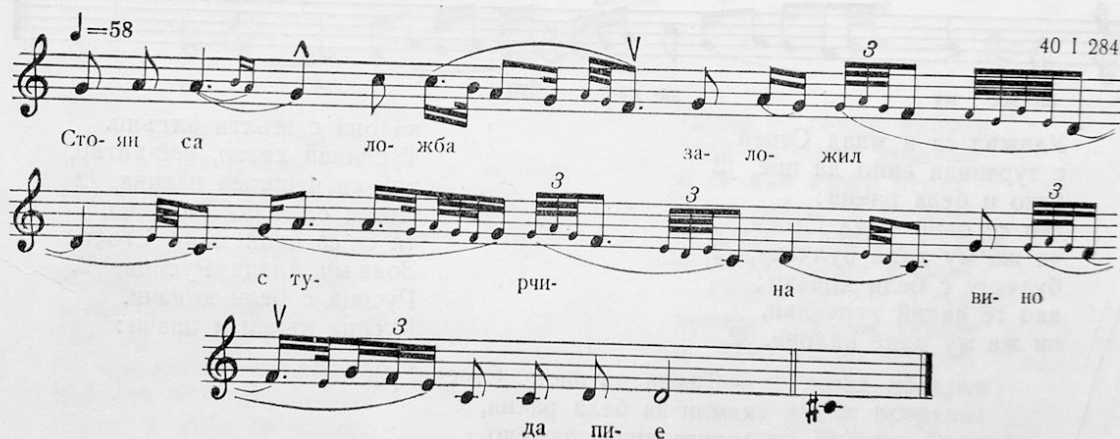

Седнал е турчин да пие,
и Стоен си го наближи,
та си са на бас фанали:
който са пиен упои,
кой какво ще си залага.
Турчин си слага, залага
конакът със кадънана;
Стоян си слага, залага
конакът със коконана.
Пили са, колко са пили,

три дена със нушувене,
Стоян са пиан упои.
Турчин си вика: — Стоянце,
Стоянце, бяло коконо,
донеси буре ръкия,
ала ще да та приляга
турската руба червена,
на вакло чело алтоне,
на бяла шия мержане,
на тъонко корсче коланче.

Пял Мехмед Асанов Майстор, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари, 1956.

471

Стоян са ложба заложил
с турчина вино да пие,
вино и бяла ракия:
Стоян си булче залага,
турчин си конче залага;
който се първо опие,

той ще ложбана да даде.
Калинка вино черпеше —
турчино чаша прелива,
Стоено чаша полъвина.
Турчин си пие и пее,
Стоян си пие и дреме.

Кайно си Стоян дремеше,
найно си Стоян и заспа.
Турчин си ложба спечели
на Стоян булче хубаво.
Турчин си конче възседна

Пял Георги Димитров Сираков, 42 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 84$ 75 II 6

Сто-ян се лож-ба за-ла-га с тур-чин ви-но да пи-е

Стоян се ложба залага
с турчин вино да пие:
Стоян си булка залага,
турчин си конче залага;
който се порви напие,
той ще си ложба да земе.

Калинка вино черпеше,
турчину чаша пълнеше.
Турчин ми пие и пее,
Стоян ми пие и плаче,
че ще му булка да земат,
булката, млада Калинка.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

Rubato $\text{♩} = 66$ 76 I 13

Тур-чин и бъл-гар са зъ-би-рат ви-но ра-ки-е да пи-е (т)

Турчин и българ са сбират
вино, ракие да пиет
три дения и три вечери —
който са напреж опие,
нему ще земат илькьона —
овона със планинона,
сараен със кадонана.

Пял Шукри Арифов Сюлманов, 36 г., с. Могилица, мах. Черешова, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

Стоян се ложба заложи
с турчина вино да пие,
вино и бяла рѣкия:
който са първо опие,
той ще ложбана да даде.
Турчин си конче залага,

Стоян си бульче залага.
Калинка вино черпеше —
турчину чаша пълнеше,
Стояну чаша пулвина.
Турчин си пие, хем пее,
Стоян си пие и дреме.

Турчин си грабна Калинка,
и я на конче праметна,
и си на конче думаше:
—Превзимай, коньо, преграбаяй,
бульчено да си вземеме.

Пял Сивко Христов Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

475. Пѣстро пиле предсказва нещастие

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
в Текирен, село голямо,
във Аговсконо коначе?
Пѣстро е пиле стѣпило
на червен калем ябълка,
нахвѣтре хабер казува:
—Кадѣни бели, кѣматни,

вий бѣлно не сте виждали
и вам ще бѣлно да стане —
в четвъртък рано ѹтѣрну,
когато слѣнце изгѣра,
вам ще коначѣн да гори,
коначѣн пѣрмаклиянѣн,
детену севгелиену.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Тѣрън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

476

Rubato $\text{♩} = 96$ 73 I 36

Сур-ко е пи-ле стъ-пи-ло, ма-ри,
на че-рве-на-на е-бъл-ка

Пяла Азбие Арифова, с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфамн, февруари 1956.

477

16 I 26

Ка-кво е но-во ста-на-ло в Къ-рши-во, се-ло го-ля-мо

Пял Азис Хасанов Узунов, 21 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, април 1957.

478

$\text{♩} = 96$ 35 II 142

Та чу-ли ли сте, не ли сте, ма-ри,
ки-на е но-во ста-на-ло

Та чули ли сте, не ли сте, мари,
кина е ново станало /2
в Давудьво, село големо,
във горничкана махала?
Невести млади, зелени,
вам бално не е ставало,
и вам ще бално да стане —
в неделя утерно рано
конакан ше ви изгори,
рубана със съндъцине,
парине със чекмежине.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

479. Мома, отвлечена от порой

Тъовна ѝе мъгла паднала,
ситна ѝе роса роснала,
мотна ѝе река такнала,
йоднесе бела Фатминка.
Спусна са Мехметъ хюльбели,
извади бела Фатминка
из срешна страна рѣкана,

извади кърпа шарена
та хи лицето изсука.
Тай си му дума продума:
— Пусни ма, пусни, аго льо,
а ще низ река да ида,
дено ѝе, аго, йотишло
баш байремсконо гиздило.

Пял Асан Смаилов Шиков, 54 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

480

Мътна е Арда прилела,
прилела и прикипела,
та носи корен босилек.
Не било корен босилек,
ам било бела Несибѣ.
Рипна си Мехметъ от коня,
свали си бели журапи,
възседна тирви рѣкави,
рипна си, фати Несибѣ.

Пяла Кюрсне Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

481. Отвлечен от порой момък

Rubato $\text{♩} = 60$ 73 II 4

Сит- на е ро- са рос-
на- ла, тьов- на е
мѝ- гъ- ла пад- на- ла

Ситна е рѝса роснала,
тьовна е мѝгла паднала,
мѝтна е речка текнала
и си юнака завлекла.
Мома си платно белеше
и си са жално изрука:
— Излизай, майчо, погледай
какво ми носи рѝчкаса,
меса ми стръчок бусильчек!

Пели Рашиде Арифова, 17 г., и Азбие Арифова, 19 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

482

Rubato $\text{♩} = 40 \approx 48$ 270 I 2

—И- зъ- ле- зи, май- чо, по- гъ- лед- ни ки-
на ми но- си ре- ка- на

— Излези, майчо, погледни
кинѝ ми носи рекана —
той мяса корен босилек.
Малка го мома фйреше,
па свали моме жорапе,
повъзбра йесне шълваре,
забърка река дълбока
да фати корен босилек.
То не е корен босилек,
ам беше бело юначе.

Пял Ибрям Салихов Одаджиев, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} \approx 80$ 22 I 63

И-зле-зи, май-чо, по-гъ-ле-дни, и-зъ-ле-зи, май-чо, по-гъ-ле-дни, ке-на ми но-си ре-ка-на

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

Rubato $\text{♩} = 138$ 248 II 15

Тъв-на е мъг-ла да пад-на-ла на ви-со-ка-на пъл-ла-ни-на

Тъвна е мъгла паднала
на високана планина,
ситна е роса роснала,
мотна е река текнала
низ момски равни дворове,
стърчек босилчек носеше.

Мома на порти стоеше,
възсука бели ръкаве,
възбра си шалъм шалваре,
забърка мотнана река
да фати стръчек босилчек.

Пял Мехмед Садъков Молахмедов, 40 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

485. Да се надпяваме

$\text{♩} = 108$ 75 I 8

На- ши- не сев- дим се- вгил- ни

ка- кво у- бав- ко сто- ри- ли

Нашине севдим севгилни
 какво убавко сторили,
 та са нах тува дошлили!
 Елате, севдим, елате,
 елате, кърши седнете,
 и ний щем кърши да седнем,
 кърши щем да поглеваме,
 кърши щем да надпеваме.

Пяла Сафие Бешенджиева, 16 г., гр. Смолян, мах. Мисирска.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

486. На попрепка съм канена

$\text{♩} = 88$ 4 II 2

Ко- же- льо ше- рян, пи- су- ван,

на ми- джо на са рю- ка ли

Кожельо шерян, писуван,
 на миджо на са рюкали, /2
 на миджо и на кукарджо,
 горна и долна махало. /2
 Сичкини моми жа идим, /2
 и моми, та и момчѣта,

и 'мойто момча жа дойди
 на миджьо и на кукарджо,
 и мойто момча жа дойди,
 и то ду мени жа съодни
 мухабет жа си направим.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Гела, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 112$ 139 II 21

— На ме- же ма са зо- ва- ли,

(а) на ме- же и на по- пъл- рел- ка

— На меже ма са зовали,
на меже и на попрелька — /2
имам ли изин да ида?
— Имаш ми, немаш, дъщеро,
на межона щеш да идеш.

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г., и
Хасие Билукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

488. Девойка кани либето си на попрелка

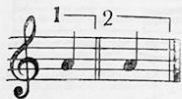
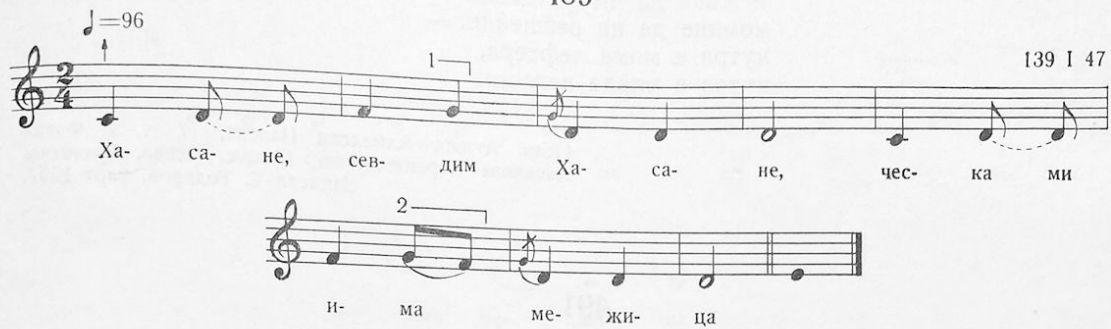
$\text{♩} = 184$ 73 II 24

— А- са- не, сев- дим ко- пия- ле, чес- ка ме- жи- (ъ)-

ца ще и- ма

— Асане, севдим копяле,
ческа meziца ще има,
ако ти й чалъм, че ела
межоса да ми обидеш,
момисе да ми прегледаш.
Кутрану мома бендисаш,
нея щим да ти дадеме,
ам ма е шупьо, Асане,
че ша си мене бендисаш —
мень си са чорни очисе,
и белко ми е лицесо
и тънка ми е снажаса,
кафтанен ми е фустанец,
биринджик ми е рискаса,
лескати ми са кундрисе.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

Хасане, севдим Хасане,
ческа ми има межица,
ко ти е чалъм, та ела,
пък ко ти не е, та немой,
Ам беши чалъм да дойдеш,
меджъна да ми абидиш,
мѝмине да ми приглеваш —

кътра е мѝма, чия е
и кътра е главена.
Ха бре юначе, гидийо,
я си съм мома главена
на загубено копеле —
снощи си е дошлоло,
армагане ми данело

три червени ябълки;
трям и съм дружки раздала,
една е дружка насоса,
и я й ъд мойно йтделих:
„Хѝтте ли, дружко, ябълка?
Дано та, дружко, приседне
мояна люта ябълка!“

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
и Асие Камбурова, 13 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Хасане, моя севдице,
ческа имаме межица,
ку ти е челъм, та ела,
па ку ти не е, че немой.
Ам беше пътнo да дойдеш,

межана да ни убидаш,
момине да ни разшениш —
кутра е мома лефтера,
кутра е млада невеста.

Пели Атиже Ахмедова Палова, 17 г., и Фатма
Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

491

$\text{♩} = 116$ 177 II 70

Ка- кво бе ча- лъ- мѣ да дой- деш,

ме- жа- на да ми о- би- даш

Какво бе чалъм да дойдеш,
межана да ми обидаш,
зам да ми видиш момине.
Котрано мома бендисаш,
и нея ще ти дадеме;
Селоно ще си йобърнем,
пак ще ти нейе зомиме.

Пял Райчо Александров Райнов, 46 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

492

$\text{♩} = 104$ 72 II 21

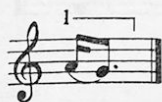
—А- са- не, се- вдим Ха- са- не, че- ска ми

и- мам ме- жи- ца

и- мам ме- жи- ца

Пял Раиф Алиев Исенов, 40 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

493

— Хасане, бело копеле,
двечера имам межица,
межица и попрельчица,
та ку ти чалъм, та яла,
пък ку не ти е, че немой:
Ала е пътно да дойдеш,
межица да ми убидиш,

мѝмине да ми огледаш:
Четри сме мѝми в межица,
четрине тебе галиме —
от четри кое ша земиш?
Да рачиш мене да земиш,
лу ищи млочко не ищам:
пърстене и кърфичкине.

Пели Салих Саидефендов, 20 г., и Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

494

— Асане, севдим Асане,
ча̀ску да дойдеш у дом̃а, /2
майка ѝе меджия сбирала, /2
меджия да ми обидиш, /2
момини да ми прегледаш.
Коя си, Асан, бендисаш,

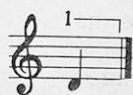
и нея ще ти дадеме;
аку пък мене бендисаш,
ти напреж, Асан, я пѝслед,
ти като китка севдѝна,
яз като китка телена.

Пяла Мервет Ахмедова Читакова, 25 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

495. Хайде на межа да идем

$\text{♩} = 80$ 1 1 18

Хан- да, мо- ми- це,
да и- дим на ми- жо
и на по- прел- ка

Хайда, момице, да идим
на мижо и на попрелка,
отблизко да са видими,
видими и бендисами,
чи ще са утри увидам,
та ще да ни са затѝжи
мен за теб, любе, теб за мен,
устѝнки та щѝт заболѝ
врю пѝтницини питали:
„Дали не сте ми видяли
мохено любе хубаво?“

Пяла Мария Михайлова Сиракова, 34 г., гр.
Девин, преселена от с. Махмутица, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

496. Разболял се на седянка — от момински песни

Rubato $\text{♩} = 66$ 270 II 16

Тър- на- ли ми са, тър- на- ли
тро- и- ца йот три ма- ха- ли

Търнали ми са, търнали
троица йот три махали,
та си попрелка тръсеа.
Че си попрелка найдоа
във горничкана махала,
на беличконо коначе.
Седели, колку седели,
Салих са болен разболен
от млогу песни слушане.
Стана си Салих, отиде
на неговине дворове.
Зачука Салих, забута:

— Стани ми, майчо, отвори
че си съм болен, разболен.
— То е за моми, сино ле.
— Га е за моми, майчинко,
йди ми, майчо, поиши,
дено ми на сърце седеше,
дено ми тенко предеше.
— Ходих ми, сино, исках я,
йеце е скапа, казаа —
боба й каза овцене,
овцене със овчерине,
чифне мулета с ратая.

Пели Рамадан Хасанов Койнарчев, 20 г., н Салих
Бекиров Саидефендов, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

497. Болна от любов

♩. = 72

Ю- на- ци- ни са мо- ля- ха да дой- де

бор- же по- од- зи- ми

Юнацини са моляха
да дойде борже подзими,
да са засбират момини,
момини на попрелкини.
Момини песни пяха,
юнаци с каваль свиреха.
Адин са юнак разбулел
от момски йесни гласове
и от кръохтуну смеяне,

та стана, та си отиде,
на порти чука и рюка:
— Излези, майчо, отвори
и с борница ма посрешни
с борница, майчо, с водица,
чи са сам болен разбулел
от момски йесни гласове
и от кръохтуну смеяне.
Иди я, майчо, подпитай,

дали ще мене да зьоми?
— Не ще та, синко, не ще та,
нехи са вчера ходили
дваж дванадисти лишена,
та хи ни ядин ни зьола,
та тебе ли ще да зьоми?

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

$\text{♩} = 76$

1

Са- я са ве- чер сби- ра- ха мо-
ми- не пѣ- ри по- пре- лѣ- ки- не

1

Мо- ми- не пѣ- ри по- пѣ- ре-
лѣ- ки- не ю- на-

Сая са вечер собира
момине при попрелкине,
юнаци отвън слушели. /2
Слушели, колко слушели,
един са юнак разбулел
од момско крехко смеене,

од момско желно пеене.
Малка го мома миреше:
— Мълчи, не плачи, юначе,
И теб ще китка отделна
од мойна морна целуфе.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 88$

1

Ста- ни ма, май- чо, йо- пра- ти, джа- нам,

2

ста- ни ма, май- чо, и- зѣ- пра- ти

1 2 3

Стани ма, майчо, йопрати, джанъм,
 стани ма, майчо, изпрати,
 низ сраде село надолу
 да посбериме момине,
 момине и невестине,
 момине по попрелкине,

юнаци по сукацине,
 момине вътре да пеят,
 юнаци отвън да слушат.
 Адин са юнак разбулел
 од момско крехко пеење
 и од невестинско смеене.

Пял Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г. мах. Горна дрянка, с. Лъджа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

500

$\text{♩} = 128$ 73 II 27

Пу- сто- со ле- то, про- ле- то,
 ъд- нож да дой-
 (е) де по- дѣ- зи- ме

Пустосо лето-прòлето,
 ъднож да дойде пòдзиме,
 и ѝе на село да слезам,
 дено са сбират мòмине,
 мòмине, млади невести,
 мòмине вòтре да пойòт,

юнаци отвон да слушат.
 Слушаха, колко слушаха,
 един са юнак разболел
 от момско крòхко смеене,
 от момски есни гласове.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

501. Разболял се от слушане песни

Rubato $\text{♩} = 66$ 76 I 10

Пу- сто- со ле- то, про-
 ле- то, ед- на- чѣ да
 дой- де под- зи- ме

Пустосо лето, пролето,
еднач да дойде подзиме
момите вотре да влезот,
момите да се посберот,
момите да си понейот,
юнаци одван да слушат.
Слушали, колко слушали,
един са юнак разболел
од момски есни гласове?

Пял Шукри Арифов Сюлманов, 36 г., с. Могилица, мах. Черешово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

502

$\text{♩} = 104$ 19 I 160

Ста- ни ма, май- чо, раз- че- ши, джа- нам,
та ма на си- тно на- пле- ти

Стани ма, майчо, разчеши, джанам,
та ма на ситно наплети,
на ерли плитки косени,
тъ щеме да ми идеме
низ среди село големо,
да посбереме момине,
момине през попрелкине,
юнаци през баирене.
Един са юнак разболел —
той са од мома разболел.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардиско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

503. Припаднало му за моми

$\text{♩} = 160$ 250 II 2

— В се- лу- но и- ма мя- жи- ца,
мя- жи- ца и по- прел- чи- ца

— В селуно има мяжица,
мяжица и попрелчица,
и я ща, майчо, да ида,
да ида, майчо, да видям

момсконо крохто смеене,
юнашко крохто пее.
Ходил е юнак, вѳрнал са,
на порти чука и рука:

— То не е, сино, от моми,
ами е, сино, за моми —
хай да та майка оглави,
оглави, още ожени
в селуно на баш момана.

Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

504. Иди ми я искай, мамо

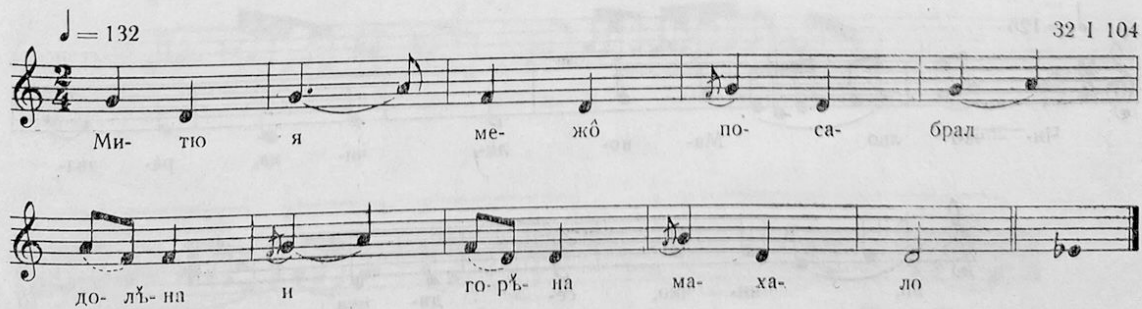

— Поди ми, майчо, поищи,
дено си среде стоеше,
дено ми йсно пееше!
— Ходих ти, синко, исках я,
ала й са скъпа казува.
Братъено ищат, сино ле,

— Поди ми, майчо, поищи,
дено си накрай седеше.

Записал Т. Тодоров, декември 1957.

505. Посъбрал Митю беленка

Митю я межѡ посабрал
долна и горна махало,
врий маличкине девойки
мисирян да му йобелят.
Белили, колко белили,
дур са петлине триж пели,
триж пели и пувторили.
Девойки Митю думаха:
— Пусни ни, Митю, межона,

че сме и сноще седели,
и сноще, и друган вечер.
Пък си им Митю думаше:
— Посдите, стрику, посдите,
че е юначе пѡтниче —
утре ща ранко да иде
нах равно поле, широко,
та ща ви мисли стрику ви
цели ви девят месеца.

Пяла Шина Хрисева Руменска 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957

506. Развалете попрелката, че там ми няма либето

$\text{♩} = 96$

Раз- ва- ли, чич- ко, ми- (и-) жо- на,
ми- жо- на и по- пре- ел- ка- на
Развали, чичко, мижона,
мижона и попрелкана,
че сам и сноща ходила,
и сноща, и другя вечер,
пак си ми нема момчено,
момчено, глевеничено.

Пяла Величка Илиева Белева, 38 г., гр. Девин, преселена от с. Широка лъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

507

$\text{♩} = 126$

Чи- чко льо Ма- но- ли- чи- на, ра- зва-
ли, чи- чко, се- дя- нка

Чичко лъо Маноличина,
развали, чичко, седянка,
че сме и сношка седяли,
сношка и сношна вечеря —
очинки ми са дремнали.

Пяла Ана Георгиева Карапачова, 42 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

508. Айша попрелка събрала

Айша е межо рукала
долна и горна махала
синана волна да предот.
Прели са, колко напрели,
седем вретена напрели.
девет са пасма смотали,
че са легнали, заспали.
Йедна са дружка събуди:
— Ставайтен, дружки, ставайтен —

кому кина е липсало?
Мен ми е, дружко, липсало
йот глава кърпа червена.
Друга се дружка събуди:
— Ставайтен, дружки, станвайтен —
кому кина е липсало?
Мен ми е, дружко, липсало
йод ноги йесна шалийо.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

509. Вземаш ли, Радо, такъв като мене

Подбрала Рада тъожка мяжица,
тъожка мяжица и попрельчица.
Секо си любя до любя содна,
до Рада содна чуздо чуждиньча,
чуздо чуждиньча, мажко мажкульча,

пък си му Рада тихо думаше:
— Ой си та тебе, чуздо чуждиньче,
чуздо чуждиньче, мажко мажкульче,
зо ли си ма щеш за първо любе?
— Зимам та, зимам, беличка Радо.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

510

$\text{♩} = 60$ 71 II 9

Съ- бра- ла Ра- да тъож-

ка по- прел- ка, тъож-

ка по- прел- ка и по- се- ден- ка.

Събрала Рада тъожка попрелка,
тъожка попрелка и поседенка.
Всекой си седи любе до любе,
до Рада седи мажко мажкулче,
до Рада седи, на Рада гълъчи:

— Ой Раде, Раде, беличку Раде,
сбираш ли, Раде, каквесу мене?
— Да сбира Рада каквесу тебе,
та щеш Рада коща да сгради,
теб щеш Рада за праг да тури.

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

511

$\text{♩} = 54$ 41 II 357

Ой Ра- де, Ра- де, ти бя-

ло Ра- де, съ- бра- ла Ра- да

те- жка по- пре- лка

Пяла Стоянка Николова Керкелова, 25 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

512

Rubato ♩ ≈ 58

Съ- бра- ли са са на Ра- ди- ни- не, на
Ра- ди- ни- не ра- вни дво- ро- ве

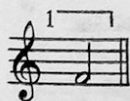
Събрали са са на Радиинине,
на Радиинине равни дворове,
равни дворове тяжка попрелка,
тяжка попрелка и поседелка.
До всяка мома и момък седна,
до бяло Раде двамина стоят,
двамина стоят, със Раде гълчат:
— Ой Раде, Раде, бялинко Раде,
зя ли щеш мени, бялинко Раде?
— Чума та зела, младо Микофче,
ти ми си врьдно, врьдно и злобно.

Пяла Атанаска Христова Новакова, 62 г., с. Добростан, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

513. Низали тютюн до сутринта

Rubato ♩ = 192

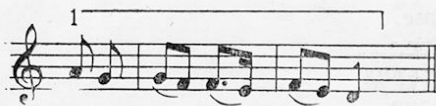
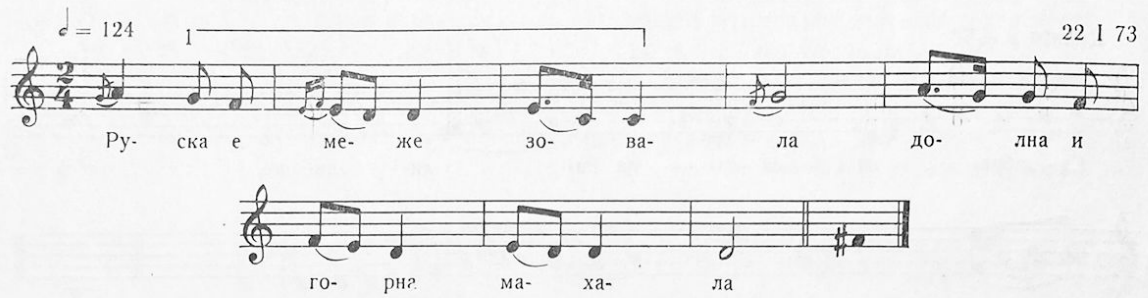
Ни- же- те, мъ- же, ни- же- те, тю- тю- нен да са нъ- ни- же

Нижете, мъже, нижете,
тютюнен да са нъниже,
сабах е, съмнало са е,
лът ся ща сабах да викат
на беличкана джамия,
на високана минара.

Пяла Фехри Д. Хаджибекирева, с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

514. Моми крадат череши

Руска е меже зовала
долна и горна махала
черни череши да берат.
Брали са, колко брали са,
кайно си думе думаха,
че са подаде сейменче.
Сейменче конче йехаше,

че си го Руска уварди:
— Слизайте, моми, бегайте!
Слезъха моми, избегаха,
Руска не може да бега —
Руска е сплитат шелваре
и е приплитат кундури.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

515. Снощи седянка имяхме

Снощи ми межо имяхме,
капка ми вино немахме,
та си ма майка проводи
на дюкенян на вино.
Дуйна и вейна бел ветер,

та ми изгаси борнана, /2
та са заличка шишдна,
та ми са изле винона,
та ми налйчка минъдилян.

Пял Фехри Руфатов, с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

516. Попейте, моми, попейте

— Пяйнете, моми, пяйнете,
кясим нимойте продава.
— Ни кясим не продаваме,
ам още прикуповаме.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

517. Мъка на мома за роса

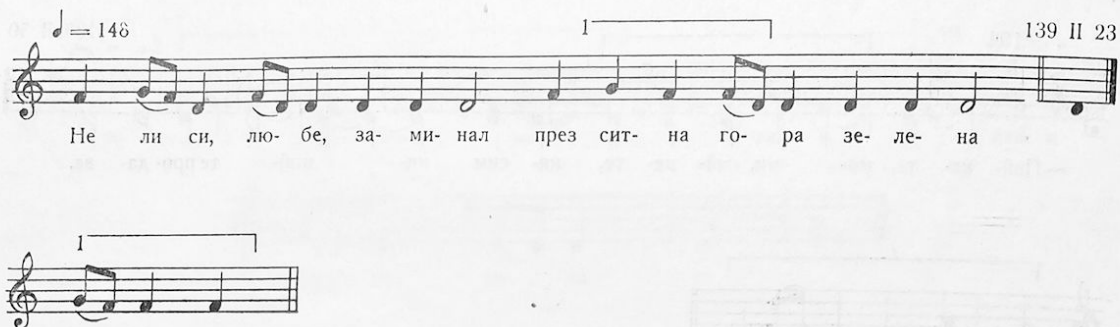
— Оти не вечерюваш, Добрице ле,
ам нахвон гльодаш —
дали си немаш, Добрице ле, и друго либе,
и друго либе не вечеряло?

— Немам си, немам, бубайко, и друго любе,

и друго любе, бубайко, не вечеряло,
ами си гльодам синьоно небе,
синьоно небе, тъмнине могли
и си ми модем, модем на бога
да си ми летне ситна росица,
да ми залее ранен босильчек.

Пяла Радка Иванова Харитева, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

518. Китка от момък — годежен дар

Не ли си, любе, заминал
през ситна гора зелена,
немѐ ли китки момини,
лъ една да ми донесеш,
със нея да са заглавим —
тя е от нишан по-яка!
Китка е селцка хърътà,
и момина е пѣднѣсвѣ.
Кой немѣ китки момини,
нема ли листѣ зелено?

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г., и
Хасие Билиукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

519. Жалба на момък за момина китка

Кожильо шерян, писуван,
на мижо на са рюкали
срящо, в срьошнана махалô,
дено са сбират момине,
момине на попрелкине,
юнаци на посиделки,
дено са вият киткине.
На врю си китка имеши,
Тодор си китка немаши.
Съоднал е Тодор да плачи,
малка го мома миреше:
— Мôлчи ми, мôлчи, Тодоре,
киткана с очи не гледа,
киткана дума не дума.

Пял Никола Тодоров Ружинов, 46 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

Дено са вият киткине,
тамо са сбират момине,
секиму китка имеше,
Мехметю китка немеше.
Мехметъ си седна да плаче,
малка го мома миреше:
— Мълчи, не плачи, Мехметю,
тебе е китка израсла
на мойне морни цулуфе.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

521. Как момите и момците носят китките

Юнак върви през горана,
китка носи във рѣкана,
киткана е разбъркана —
пулвинана ран бусильък,
пулвинана бел тредрафел.
Киткана е придумала:
— Бре юначе, бре дилийо,
не ма давай по девойки,
ам ма давай по юнаци.
Юнацине лудо ходят,

лудо ходят, кротко носят;
га ма несът у дома ми,
та ма турят във шешица,
във шешица със водица.
Девойкине кротко ходят,
кротко ходят, лудо носят;
га ма несът у дома ми,
та ма фърлят зад вратана,
та ма сметът със метлана.

Пели Рамадан Койнарчев, 20 г., и Салих Салаков, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Второ изпяване

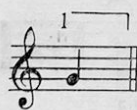

Диньо идя ют горана,
носи китка на главона/2
на главона, на странона.
Киткана е разборкана —
пулвина е ран босилек,
пулвина е кърши кълпак.
Киткана е продумала:

— Диньо, Диньо, дели Диньо,
ни ма давай по девойки,
ам ма давай по юнаци,
че девойки кротко ходят,
кротко ходят, лудо носят;
пък юнаци лудо ходят,
лудо ходят, кротко носят.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

523. Китки, китки, летни китки

Китки, китки, лятни китки,
йотзад гора занесъни,
приз бял Дунав пренесени,
на бял камен пасъдени,
с мучко пърсче възпръшени,
ситън пясък възсипани,
с бистри сълзи залеяни!

Пяла Бахрие Клефчиева, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

524. Росни ми, ситна росице, та ми наква си китките

Росни ми, ситна росице,
падни ми, тевна маглице,
та ми наква си киткине,
киткине и бусилекън,
и триндафилово фиданче.
Да та бях, китко, извила,
та та не можех изкара
за цалу лету-пролету,
за цала зима-подзима.

Пяла Шерфие Асанова Панжолова, 15 г., с. Давилково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

525. Китката ѝ не увехнала

Девойчице, малка моме,
да ни речеш заборих та,
заборих та, йоглавих са.
Седемдесе села ходя,
осемдесе моми галя,
деведесе китки нося.
Сички китки повехнаха,
повехнаха, изсохнаха,
твояна е в пазушката —
най-зелена, най-кръвена.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 58$ 73 II 6

Ма-ри мо-ме, де-вой-чи-
це, да не мис-лиш за-бо-рих те

Мари моме, девойчице,
да не мислиш, заборих те,
заборих те, заглавих се?
Ие си тебе не забарям,
не забарям, не пребалям!
Седемдесет села ходям,

седемдесет моми галям,
деветдесет китки носям —
сичкине са увехнали,
твоя китка не увехва,
нея носям на гърдисе,
на гърдисе, до сърцесо.

Пели Рашиде Асанова Арифова, 17 г., и Азбис Арифова, 18 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

527. Босилек сяла, за либето си го нарекла

$\text{♩} = 112$ 139 I 24

— Ран си бех ся-ла бо-си-лек, ран и су-
га-рен, май-чи-це

— Ран си бех сяла босилек,
ран и сугарен, майчице,
четри бях стръка нарекла:
Ъхметью, мале ле, Мехметью,
Хасану и Хюсеину,

— Фатмо, майчина дъщеро,
стани ми утре раничко,
рано, във рана подбяла,
иди го, Фатмо, обиди,
та му вършине посърши, /2

и щълбине му подчепи.
 — Чи ка ща, майчо, чи ка ща,
 чи ка ща да го кайдисам,
 га ми е башен в киткине,
 и Мехметъ башен в севдине.

Пял Хамди Фаиков Топов, 19 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

528. Жалба на мома по обрано цвете

Rubato $\text{♩} = 54$ 221 П. 41

Дъ-ве са се кит-ки йо-кра-ли

и две са се-стри пла-кна-ли.

Две са се китки йокрали
 и две са сестри плакнали.
 Малкана болна ша умре —
 от болес глава не вдига, /2
 от глава с очи не гльода.
 Майка й дума думаше:
 — Стани ми, стани, дъщерьо, /2
 други щем китки да сеем, /2
 да сеем още да кутим.

Пяла Алия Салих Парунева, 22 г., с. Забърло, Асеновградско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

529. Войвоводи коне изгазили цветето й

$\text{♩} = 120$ 2 | 21

— Чи как ми за-бра-ви, Йе-но, Йе-ни-це,

Йен-ке ле, Йе-но ма-ри, пор-ти да зат-во-ри-шъ,

пор-ти да зат-во-риш

— Чи как ми забрави,
 Йено, Йенице, Йенке ле, Йено мари,
 порти да затвориш, /2
 порти да затвориш,

ключан да привартиш,
 ключан да заключиш,
 тай ми нафлезуха

кони вайвоводови, /2
та ми убтрошиха
зеленя шамшири, /2
и ми упасоха
зеленя босиляк, /2
и ми упетлаха
червеня триндафил? /2
— Чи как ми изгубих,
батю, батко ле, байно ле,
ключан йот поясан, /2
тай чи гу затросих

ключан йот поясан, /2
тай си гу развивах
поясан йот кръстан, /2
та чи гу развивах,
хем си гу пувивах, /2
ага чи ми дойди
мойно порво любе, /2
тай си ся заглъодах
и как ми забравих /2
порти да затворя,
ключан да заключа.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

530

Торнала е Яна, Янице, Янке ле,
за вода студена, /2
заборила Яна
порти да затвори, /2
порти да затвори,
ключен да приключи, /2

та хи са навлезли
цареви съймени, /2
войводински кони,
та ми са стъптали /2
два реда босилек,
третием карамфил. /2

Пял Мехмед С. Молахмедов, 40 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

531. Жалба на мома по обраното ѝ цвете.

— Юрдано мари попува,
попува, поп Василува,
ходила ли си, Юрданко,
в вашана долна градинка,
видяла ли си, Юрданко,

кой ти е обрал киткине,
киткине, раняв босилек?
Стана Юрданка, отиде
в тяхнана долна градинка.
Какво да види Юрданка —

киткине бяха обрани!
 Седна Юрданка, заплака,
 заплака й люто закълна:
 — Който ми обра киткине,
 ако е някой ергенин,
 халал да му са киткине;
 ако е някой е вдувец,
 харам да му са киткине!

Пял Ангел Димитров Камберов, 65 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

532. Брани ми, майчо, китчица

♩ ≈ 48—54 59 II 82

Бра- ни ми, май- чо, ки- чи-

ца, (и) зе- би- льчек да

я не сто- риш!

Брани ми, майчо, кичица,
 зебильчек да я не сториш!
 Утре щът ранко да минот
 Али пашови сеймене
 и мижовине ергене,
 та ще я, майчо, откъснат.

Пял Асан Сюлейманов Беев, 33 г., с. Забърдо, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

533. Мили ми са сивковските моми

♩ = 116 34 I 63

Ми- ла ми е, ма- мо, дра- чка ми е си- вко-

вска-на, ма- мо, чо- ста го- ра

Мила ми е, мамо, драчка ми е
 сивковскана, мамо, чоста гора,
 чи са ранко разлиснова —

рано-рано по Гергьовден
 и по-рано по Благовец.
 Мили ми са, драчки ми са

сивковскине малъки моми,
та да съоднам под боричка,
под боричка, под йеличка
да си гльодам сивковскине,
сивковскине малъки моми
как си белят бело платно,

хем си белят, хем си пеят.
Една мома Янгелина
нито бели, нито пее,
ям си гледа мрена риба
как са шири ту надолу,
ту надолу, ту нагоре.

Пял Младен Христов Алексиев, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

534

$\text{♩} = 88$ 34 I 61

Ми- ла ми е, дра- чка ми е си- вко-
вска- на чо- ста го- ра, че са
ра- нко ра- зли- сно- ва

Пяла Милка Младенова Алексиева, 35 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

535. Слана падна, Гано

$\text{♩} = 138$ 75 II 19

Сла- на пад-на, Га- но, сла- на пад- на из по- ле-но, Га- но, ши- ри- не- но,
та по- па- ри, та по- па- ри, Га- но, вруть по- ле- но

Слана падна, Гано, слана падна
из полено, Гано, ширинено,
та попари, та попари, Гано,
вруть полено,
та попари, та попари
вруть полено ширинено,
ширинено, ширинено
вруть цветено.

Пял Ангел Илиев Георгиев, 42 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

536. Колко е в гора хубаво

Да знаеш, майко, да знаеш
колко е в гора хубаво, /2
от село дважд по-хубаво, /2
от сборве и от седенки.
Още не са е савнало,
пиленце в гора запело /2

и са на Исюф пригласа.
Исюф през гора вървеше,
брадва на рамо носеше, /2
брадва му слънце грееше,
Исюф си брадва остреше
високи борве да реже.

Пели Кезиме Мустафова Гулева, 18 г., и Ханъма
Ибрахимова Гулева, 17 г., с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

537

Да знаеш, майчо, да знаеш
колко е в гора хубаво!
Още не са е совнало,
славейче в гора запева,

Емин му с брадва пригласе.
Брадва му слонце грееше,
кайно на масло режеше,
Емин си на ден издялва

по седем-осем кубика.
Тряски делеко форкаха,
гряди камари ставаха.
Кайно си Емин делаше,
лева си нога отсече.

Пяла Асия Меймишева Сабахчева, 20 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

Да знаеш, майчо, да знаеш
колко е в гора хубаво!
Мен ми е драчко да ходя,
докат не са е съмнало —
пиленце в гора засвири
и на девойки пригласа:

„Бързайте скоро, девойки,
фиданки да си разсадим,
борички да ми нарастат
височки, още широчки,
ще дойде време да сечем,
минни подпори и трупи.“

Пяла Незифе Р. Бочукова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.
Песента е съчинена от Мехмед Корчев, с. Настан.
Била е изпълнявана от народния хор на с. Настан.

539. Вакла е вакло ягне родила

Вакла е вакла ходила
девет години ялова, /2
че са тога оягнила,
вакло си ягне родила,
че го е вакла завела
въз високана планина /2
да пасе трева зелена,
да пие вода студена!

Пял Фаик Мехмедов Горелов, 33 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

540. Зажени се вълчи син

$\text{♩} = 164$ 221 II 30

За- же- ни са въл- чин син зън ма- льо,
на меч- ки- на дъ- ще- ря,
зън ба- льо, зум бъ- ра- да, дум бъ- ра- да

Зажени са вълчин син
на мечкина дъщеря,
зън мальо, зън бальо,
зум бърада, дум бърада,
заю баю деверьо,
кума лиса калъмана,
бръмбар гайда свиреше,

бухал топан чукаше:
Сториха хоро голямо,
заю баю водеше.
Де лайнаха кучета
в чѳстана гора зилена,
забегна заю въз гора,
забегали са низ гора, /2
и са свѳрши сватбана.

Пяла Димитрия М. Седянкова, 20 г., с. Гела, Девинск.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

541. Фиска е болна легнала

$\text{♩} = 63$ 72 II 26

Фис- ка е бол- на ле- гна-
ла в тѳон- ка- на ку- ле
ви- ви- со- ка

Фиска е болна легнала
в тѳонкана кѳле висока,
от болес дума не дума,
от глава с очи не гльода.
На трине дене продума:
— Сипи са, ситна сипчицо, /2
ѳкъпи, бришим косице,
чи щеш вѳв земе да легнеш —
змийка ще гнездо да прави,
древни ще змийки да ведѳ,
чѳрви ще очи да пие.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

542. Момък и болното му либе

♩ = 80--96 35 I 126

А- съе си в къо- шкен ле- же- ше,
А- си- е си в къо- шке- нъ ле- же- ше,
А- хъ- мет приз по- тя- нъ въ- ръ- ве- ше

Асье си в къошкен лежеше, /2
Ахмет приз пѳтян вървеше,
Ахмет си тихо думаше: /2
— Черешко, чѳрна черничко,
не ко са с Асье земеме, /2
дано от рода потежиш;
пѳк ко са с Асье не земем, /2

дано ми суха исохнеш.
Асье си тихо думаше: /2
— Немой ма гали, Ахметъо,
я нема тебе да зема — /2
триж сѳм до бунаръ ходила,
три сѳм дармане искала, /2
ни от адин ми не ѳмина.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѳджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

543

Rubato ♩ = 42 73 I 5

— Не- зи- фе, се- стро Не- зи- фе,
йо- ла ми бѳ- лиз- ко до ме- не

— Незифе, сестро Незифе,
йола ми близко до мене, /2
та ща та, сестро, прѳводям
нах дольничкана махало
любено да ми обидиш,
дали е йеце больничко.
— Ходих ми, аго, видях го,

йеце е, аго, больничко,
и селям ти си провада:
ага го, аго, погребѳт,
грѳбчекън да му заградиш
и китьки да го насадиш,
отвориъ китькине по корень, /2
от бейтуранен два да са.

Пял Садѳк Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

544

$\text{♩} = 52$ 250 II 35

Не-зи- фе, се- стро Не- зи- фе,

и- ла, ще да та про- во- дем

Незифе, сестро Незифе,
ила, ще да та проводем
на дољничкана махало,
нах беличкуно коначе —
там имам любе больничко,
армаган да му йоднесеш /2
смокви и благи стафиди.

Пял Мехмед Р. Ходжов, 25 г., с. Катраница, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

545

$\text{♩} = 154$ 270 II 1

Не- зи- фе, се- стро Не- зи- фе,

я- ла, щям да та пре- во- дям

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Коначева,
15 г., и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

546. Митю се болен разболял

Rubato $\text{♩} = 168$ 249 II 24

Ми- тю са бо- лън раз- бо-

лел фъф Да- ън, фъ- фъ Да- ри- де- ре

Митю са болън разболе
 фъф Даън, фъф Даридере
 под пернатото орахче.
 Девойки сено сушеха
 и си на Митя думаха:
 — Що ти е, Митю, най-мило?
 — Най-мило ми е, девойко,
 Гѣргювден, света неделя,
 и по-големъян Елинден,
 яга са сберат мѣмине,

момине на седепкине
 витуну ору да-играят,
 жельнана гайда да свирят.
 Немам си стара майчица
 жельничко да ми пукѣрди,
 немам си старо бубайче
 грѣчекън да ми изкопай,
 немам си братче по-малко
 грѣчекън да ми огради.

Пяла Асие Махмудова Димержиева, 18 г., с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

547

$\text{♩} = 63$ 31 II 72

Ми- тьо са бо- ла- нъ ра-зъ-бо- ле
 фа- вѣ Да- ха- нъ, фа- вѣ Да- ри- дя- (ре)

Митю са болан разболе
 фав Дахан, фав Даридяре,
 фав заленоно ливадъе,
 под щълбатонно орехче.
 Никой при Мите немаше,
 ло адно черно гарванче —
 в човка му вода носеше,
 с крильца му сенка държеше

и си на Митя думаше:
 — Митю льо, младо юначе,
 кена си ти е най-мило,
 най-мило, Митю, най-драго?
 — Най-мило ми е, пилянце,
 пустоно лето, пролето, /2
 пък Митя нъема да има.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

548. Болен юнак нарича на кончето си

Rubato $\text{♩} = 164$ 76 I 31

Раз- бо- ле-ло са Ни- кол- на 5 връх Пи- рин- ска
 пла- ни- но

Разболело са Николче
на върх Пиринска планино —
нищичко нема при него,
сал едно конче хранено, /2
и то с юларче вързано /2
и със пейвѐнче спѐнато.
Колю си коню думаше:
— Мѐли се, коньо, мѐли се
да е година дъждовна
и пролетено кишовно,
да ти прогние юларче,
юларче, още нейвѐнче,
да идваш, коньо, у дома,
пред наште порти високи,
почукай, коньо, потропай,
Ако излезе, бре коньо,

моено пѐрво любове,
височко дѐржи главѐна
да ти не фане юларче,
чи ти не знае пахѐта
и ще те, коньо, продаде
за гѐрцку бело белило,
белило, още шиклило.
Ако излезе, бре коньо,
мояна стара майчица,
нисичко дѐржи главѐна,
да си ти фане юларче,
чи та ти знае пахѐта,
пахѐта, още ценѐта,
и ще те, коньо, продаде
за триста жѐлти жѐлтици —
дечкове да ми изхрани.

Пял Петър Атанасов Бечев, 45 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

549. Разболял се е млад Стоян

Разбулел са ѝе млад Стойен
на връх на Пирин планино —
никой си нема до него,
сам ѝедно конѣче вранено
и ѝедно пиле славейче.
Стойен на конен думаше:
— Моли са, коньо, на бога
летоно да е дъждовно,
зимона да е дъждовна,
да си ти, коньо, прогният
твоине дипли гемове
и да си, коньо, отидеш
на нашне равни дворове.
Ако та майка дочека,
нисашко дѐржи главѐна,
та ша та майка назови
със шеник бела пшеница.
Ако та либе дочека,
висошке вдигай главѐна,
че ша та либе продаде
за пусто бело белило.

Пяла Асия Меймишева Сабахчева, 20 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

552

$\text{♩} = 72$ 72 II 39

Та чу- ли ли сте, не ли сте
ли сте кина е ново станало
(о) во ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
във Сейчук село голямо,
Махмуд агово коначе?
Махмуд са сбира, търнова
нах Гюмюрджинен касабо.
Ага си Махмуд отиде

на големана киприя,
конян са желно извище
и назад си се развърна.
Махмуд си дума на коня:
— Хайде ми, хайде, коньо лъо,
надолу мене ще караш,
нагоре, коньо, ще караш /2
мояна руба чокала.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.
В песента е описана действителна случка от към 1880 г.
Махмуд починал в Гюмюрджина, Беломорска Тракия.

553

$\text{♩} = 46$ 33 II 31

Та чу- ли ли сте, не ли сте кина на
йе но- во ста- на- ло

Пял Руфат Асанов Селимагов, 34 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

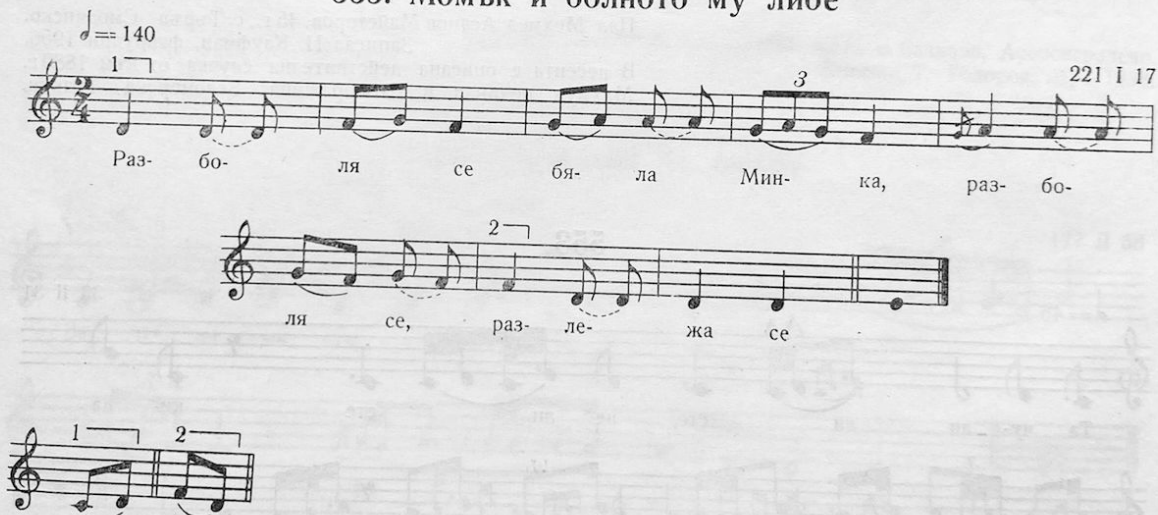
554. Прокобен сын на девойка

Сън сам санила, милна мамо, сън сам санила
в събота вечер срещу неделя
да сме имали на двор градинка,
и в градинкана червен трендафел,
на трендафела пиле славейче,
пиленце пее, пее й казува,
йе ще ти легнам, легнам, загинам
млада й зелена, незаглавена.

Пял Георги Мароков, 53 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

555. Момък и болното му либе

Разболя се бяла Минка,
разболя се, разлежа се,
че са научи нейно либе,
че си утиде на лелкини двори:
— Лелко, лелко, Минкина лелко,
иди, лелко, питай Минка /2
какво иска хармаганче.
— Ходила съм, питала съм,
тя си иска хармаганче. /2
от крушица ябълчица

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

556. Писмо за болно либе

Rubato $\text{♩} = 52$ 139 | 48

Фатъ- мин- ка пле- те джу- а-
ра- пе и ръ- би
тень- ки ръ- ка- ве

Фатъмinka плете джурапе
и ръби теньки ръкаве
да чака мюждеджиене —
га са аскерен развърне.
Още му дума думаха,
Фатъмinki михтюп допадна,
накраян и бе нагорян,
чи хи е болно любено.

Пял Ахмед Исеинов Крушков, 40 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

557. Предсмъртно желание на съпруг

$\text{♩} \approx 48$ 58 | 10

— Бра- ха- ме, лю- бе Бра- ха- ме,
кай- но ми ле- жиш, йо ми- раш,
я ме- не ко- му йо- сѣ- та- вяш

— Брахаме, любе Брахаме,
кайно ми лежиш, йомираш,
я мене кому йоставяш
саз двене дребни дечинки,
чорнине йочи да плачот,
бялисе бузки да гният,

тъонкаса снажка да вяхне?
— Йоставям си та, любе ле,
на мойна стара майчинка —
детено дай ми изгледа
и тебе дай та ожени
кайно ми съща сестричка.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

558. Не заварил живо болното си либе

$\text{♩} = 90$ 106 II 65

По- за- чул бех, че си бо- лъ- на,
лю- бе ле, сте- гнах ко- нче
да си дой- да, лю- бе
ле Ди- ми- тро.

Позачул бех, че си болна, любе ле,
стегнах конче да си дойда, любе ле Димитро.
Пътан беше за два дена,
аз го минах до пладнина.
Кога стигнах фъв Едрине

конче ми бя обосело.
Слезнах конче да подкова
сребро плоча, злато гозда.
Колко близо приближавах,
камбаните ясно звънят, /2
поповете жално пеят.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

559

$\text{♩} = 92$ 2 I 13

По- за- чул бях, че си бол- на,
лю- бе ле, скъог-нах кон- ча, та да
дой- да, лю- бе ле Ди- ми- тро

Пял Апостол Николов Кисьов, 30 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

560. Момкова тъга по загинало либе

Rubato $\text{♩} = 88$ 137 I 23

Зе-ме, зе-ме чер-на,
те-мъ-на, що и-зи-даш, що из-пи-ваш

Земе, земе черна, темна,
що изидаш, що изпиваш,
та изеде и моено,
и моено първо любе,
та са, земе, не наеде,
ни с по-млади, ни с по-стари.
Бело лице мѹхла фати
очине ѝ черви клѹчат,^{/2}
косите ѝ пилци носят,
пилци носят, гнезда правят,
гнезда правят, пилци ведѹт.

Пял Мехмед Асанов Папучаров, 32 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

561. Нещастие с младоженец

$\text{♩} = 120$ 73 I 42

Мех-метъ сва-то-ве о-пра-та, А-сан бай-рак-тар тор-пу-ва.

Мехметъ сватове опрата,
Асан байрактар тѹрнува.
Било е колко не много,
тѹвен са облак подаде, ^{/2}
ситна е рѹса рѹснала,
Мехметя кѹща прекапа.
Мехметъ са на кѹща покачи
да си ми фати капкана,
с ина го тикла подсуна,

Мехметъ си падна от кѹща
и нахвѹтре го внесоха.
Мехметъ си тихо ромоне:
— Майчинко, мила майчинко,
желѹн ще вѹзсѹет да правя;
кинано иде, да дойде,
назадъ да ми са не врѹща —
млочко е села минала,
млочко е и срам тѹogliла.

Пяла Асие Дралева, 14 г., с. Търѹн, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

Второ изпяване

Осман ие сватба възмисал,
негуви сватѣве най отбор,
Асан са сгада байрактар.
Стана си Осман, та торна /2
низ зеленоно лювадѣ.
Ситна си роса заросе,
че си Османа развърнал.

Ага са Осман възвърна,
Осману конак прокапа,
че си са Осман прикачи
да си ми фати капкана.
С ина гу тикла пудсуна,
падна си Осман, преби са.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

563. Преследване грабители на стадо

Допадна бела кинига,
писана ситна ъезие:
„Дѣ да е Махмутъ да дойде,
яголан са му разбили /2
кършилицине хайдуте,
йовнине му са извели
отвадешнине харсозе.“

Стана си Махмутъ, изведе
негово конче хранено,
хранено, пък неездено,
и си на коняи говори:
— Призитай, коньо, приграбай,
да си ми стигнем хайдуте!

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Та чули ли сте, не ли сте
 кена е ново станало /2
 във Сойчук, село голямо, /2
 в Махмудовоно коначе? /2
 Махмудо хабер дошлоло
 от Гюмюржюна касаба,
 по гюмюржюнски юльжия —
 увчара му е кахърен,
 увците му са на къра,
 агъла му са убрали
 кършеколийски комити.

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

565. Вързан от обирници овчар

Йовено вакал, каматан, /2
 йовчаран ти сме свързали
 зад вър висока бърчина,
 в равноно поле, широко,
 в исящо река, в усойка
 за тъенка йела висока.
 Назад му ръце вързахме
 и право си го питахме
 да казва жълти ялтъне.

Пяла Шукрие Османова Джефарова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

566. Айше е дюкян обрала

$\text{♩} = 132$ 270 II 6

гр. Ай- ше е дю- кень йо- бра- ла, че та е млоч- ко

на- шла- ла:

II гр. Ай- ше е...

Айше е дюкень йобрала,
че та е млочко нашлала:
три реда желти алтъни
и четри дикмй шеряни.
Че си ми Айше фатиха,
назадъ й ръки вързаха, /2

напреж й пътен казаха,
пък й майка й викаше:
— Айшо, майчина дъщеро,
ага ми пойдеш в темница
ниско упинъй кърпана.

Пели девойки от с. Стърница, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

567. Ранен момък

$\text{♩} = 80$ 2 II 12

Ви чу-ли ли сте, не ли сте, май- ле ле, ка-

кво йе но- ву ста- на- ло

Ви чули ли сте, не ли сте, майле ле,
какво йе нову станало, /2
фав големана Чирвино?
Три са са пушки пукнали,
та си Калина удрили
между две чорни учоца,
всряде белону сарчоца.

Калин са виком прувикна:
— Де да и майка да дойде,
и Рада, порвону любе,
и да ми майка сабире
сичка гиздилна прѣмена
и в прѣменана кавалѣян.

Пяла Маруда Славова Сиракова, 31 г., с. Стойките,
Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

568. Убийството на Ахмед Исеинов

Джамиле Исеинова,
тя е раничко станала,
равни е двори размела
със босилькова метлица,
със стратарова вайчица,
че е нагоре изляла
въз двене скали високи,
на високоно одерче
шарен е килим паслала,
че е на неџа седнала
да ниже жълти алтъне.
Какно нижеше, плачеше.
Атде я зачу майка хи:
— Джамилю, моя дъщерю,
оти ми нижеш и плачеш?
— Как да не плача, майчице,
га ма е Ахметъ гирысал
снощи на сношна вечеря —
я му сафрана пададах,
той ми сафрана не пазе,
ам фати мене за ръка.
— Мальчи, дъщерю, не плачи,
не щем го прада Ахмете,
бял го щем конак огради
срещу бялана джамия,
алтъне го щем наниза.

Че га си Ахметъ атиде
на майчине му дворове,
пък той си рукна, порукна:
— Подай ми, майчу, гребенън
перчемън да си разчеша.
Агъна ма е проводил
нъх Азундере галямо
да нося бела кинига.
Пък си майка му викаше:
— Седи, сино ле, не ходи!
В со вакътъ люде не ходят,
в со вакътъ пильце не пеят.
Че га е Ахметъ атишъл
на двана друме широки,
чиф са са пушки пукнали.
Майка му атвън излязе,
счу й са сиях че пукна,
счу й са Ахметъ че охна.
Майка му са е припела:
— Лятнине пилце запяват,
кукувичкъна кукова,
Ахмете нема никакъв!
Защо е майка сбързала
за байрам сгодно гиздило —
два чифта сини патуря,
два капринени елеке.

Пяла Хафизе Мехмедова Татарова, 48 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.
В песента е описана действителна случка от с. Старцево, станала
към 1880 г. Героят на песента Ахмед Исеинов бил убит от Иво
Кантарджиев, подкупен от агата, като по този начин агата от-
мъстил за честта на дъщеря си.

569. Ранен юнак нарџа на кончето си

Ариф си майци думаше:
— Стани ми, майчо, изведи
моено конче хранено,
хранено невъзседано,
та ще да идем, майчице,
на Смилян ерна да сбирам
със четридесте мулета,
със осемдесет хараре.
— Ариф, сино майчини,
ти ми са сгадеш, торнуваш,
найде ли верна дружина?

— Найдах си, майчо, найдах си
Алия арнаутина,
Алия баш хайдутина.
Станаха, та ми търнаха.
Ага тюрбона да минот,
две ми са пушки пукнаха —
първана уби Алия,
вторана уби Арифа.
Ариф се викна, провикна.
— Коньо лъо алян, каматан,
ага ми идеш у дома,

ако та, коньо, посрешне
моено първо любове,
височко държи главона,
че ша те, коньо, продаде,
за белило и за червило.
Пък ко та, коньо, посрешне
мояна стара майчица,
нисичко държи главона —
тя ша та, коньо, назови
със шиник бела пшеница!

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

570

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Петково, Ардинско,
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato $\text{♩} = 69$

248 II 14

Ариф майци му викаше:
— Стани ми, майчо, изведи
моено конче хранено,
та ми го, майчо, попрегни
със дванаес попрези,
чи ша да йдам, да йдам
нах горно село Дерек
дребна ярина да сбирам.
Пък му майка му викаше:
— Не иди, Ариф, не иди,

чи та шат, Ариф, дочека
павялски кльоти кумити.
Стана майка му, отиде,
та си му конъче изведе,
та си му сабя подаде.
Ариф си конче възседна,
та си в Дерек отиде.
Кога са назад връщаше,
Арифа са го убили
павялски кльоти кумити.

Пял Мехмед Садъков Молахмедов, 40 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

572. Убит от разбойници

Два са тюфека пукнаха
вър Лакавска жумая.
Техкитъ йагана удриха?
Йагана охна и вахна:
— Хасибьо, сестро, Хасибьо,
иди ми, сестро, порукай
деридерските хакиме
раните да ми прѳворзят,

кървето да ми измият,
и си ми, сестро, порукай
мояна стара майчица
и моян стари бубайко
халал да си ми направят,
чи аз са сбирам, торнувам
във чорна земе глибока.

Пял Шабан Тахиров Кърджалиев, 34 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Rubato $\text{♩} = 76$

— А- ли- ма, си- но

А- ли- ма,

не и- ди, си- но,

не и- ди нах сул- тан-

ска- на ку- ри- я

— Алима, сино Алима,
не иди, сино, не иди
нах султанскана курия.
Тамо е Петър куруджи —
не дава пиле да фърка,
деркити чуляк да мине.
Алим запъди стадуно —
хиляда овце с ягнета

и петстотини ялови,
на си Алима отиде.
Пукна се пушка из гора,
та си Алима удриха
между две чорни очинки.
— Петро ле, Петро куруджи,
не броем ти го атиклик,
дур ми не дойдеш на мегдан!

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

574. Пушка пукна във гора зелена

34 II 101

Ре- до- мѣ са са, ре- дом

на- ре- ди- ли

Редом са са, редом наредили
покрай море пашови сеймени,
конь до коня, юнак до юнака —
шапките им като тъмен облак,
сабите им като ясно слънце,
пушките им като тънка гора.
Та са пукна най-добрата пушка,
та удари най-добрия юнак.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

575

Пушка пукна във гора зелена,
та йодари Сюльо Сюльомана /2
между двене, двене чърни вежди.
Та не рече: „Олелей си, майко,“
ам си рече: „Олеле, другари,
майка нямам ризи да ми пере,
баща нямам левке да ми търси.“

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

576. Убита Сърма кадъна

248 | 16

Rubato ♩ = 60

Тъов- на са мог- ла

при- па- са

от И- рин - Пи- рин пла- ни- на

Тъовна са мѳгла припаса
от Ирин-Пирин плѳнина,
от хайдушкана плѳнина.
Осман паша е кундисал,
топено му са лъщент,
аскерян му са чърнее.
Пушка ми пукна в мѳглана,

Сърма кадона удрили /2
между две чѳрни очинки —
ясно са кѳрве лейнаа
из момски бели пазушки,
низ аленоно менѳдильче,
низ шѳрянуно поясче.

Пял Георги Дичев Чичиков, 34 г., с. Славейно, Смолянско
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

577. Убит Сахида с измама

31 | 17

♩ = 138

Са- хи- да са я за- гу- бил,

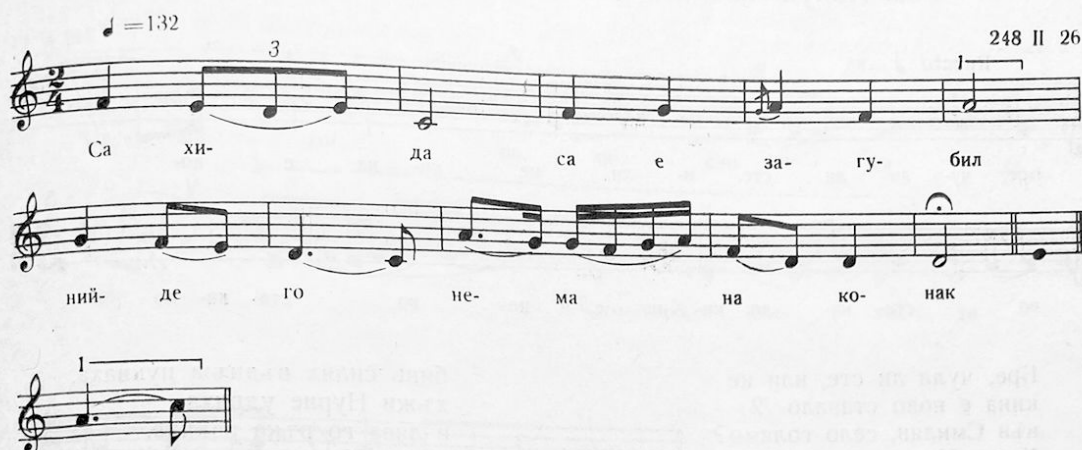
ний- де го не- ма на ко- нак

ний- де го не- ма на ко- нак

Сахида са я загубил,
нийде го нема на конак
да пие бела рѳкия
и още вино червено.
Бубайко му го трѳсеше,
из дуќян в дуќян ходеше
и за Сахида питаше:

— Сино Сахида, Сахида,
ти ми са хитѳр броеше,
ала та хитро измами
Алиагово копелѳче:
„Вѳрви, Сахида, по-напреж,
а ще след тебе да дойда“,
та че та със нож пробѳде.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Сахида са е загубил,
нийде го нема на конак. /2
Бубайко му го тръсеше,
любе му желно плачеше:
— Сахида, любе Сахида,
ти ми са хитър мъчеше,
ами та итро-измамеха
Аминям Бузукуфчъну
Решите Нъминуфчъну,
та та йот село извеха
и си те хитро убиха.

Пели Мехмед С. Молахмедов, 40 г., и Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

579. Убит из засада

Стана Юсеин възсъодна
негово конче ранено
въз Бела река нагоре,
въз Демирската барчина,
из Димчувската планина

при неговия шилетар.
Кучета не са лайнали,
шилята не са плайнавали.
Манол изкачи либера,
та си удари Юсеин.

Пяла Асие Меймишева Сабахчева, 20 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

580. Покушение над хаджи Нурие от село Смилян

Rubato $\text{♩} = 88$ 249 II 14

Бре, чу- ли ли сте, и- ли не ки- на е но-
чо ста- на- ло, ки- на е но- во ста- на- ло

Бре, чули ли сте, или не
кина е ново станало /2
във Смилян, село голямо?
Хъжи Нурие са сбира
нах равно поле да иде.
Станали, та ми торнали.
Вървяли, шо ми вървяли,
стигнали вире дълбоко.
Бинькиши въднъж рукнаха,

бинь силях въднъж пукнаха,
хъжи Нурие удриха,
в лява го ръка раниха.
Хъжи Нурие си рукна
негови верни олдаши
и си ми-жално думаше:
— Дайте ми, холън, кинига,
да си напиша михтюпа,
да са кадъни не сетят,

чи си са мене ранили.
Га са олдаши отишли
в негови равни дворове,
та са кадъни сетили,
бели си рѳки виеха,
гюмюш пръстене трошаха.

Пял Манол Стоев Дангалов, 62 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

581

$\text{♩} = 88$ 74 I 25

Та чу- ли ли сте, и- ли не
как- во е но- во ста- на- ло
във Сми- лен, се- ло го- ле- мо?

Пял Георги Мароков, 53 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

582. Убил от ревност девойка

$\text{♩} = 80$ 22 II 101

Спу- ши са, го- ро, ли- сни са да
кри- е- шъ, го- ро, Ме- хме- тя
е сто- ри- лъ ка- ба-

Спуши са, горо, лисни са,
да криеш, горо, Мехметя — /2
Мехметъ е сторил кабахать,
Мехметъ е мома съсекал,
каквано нея немаше
в целоно село Кършилъ
на бело и на черноко,
на тънко и на високо.
Мехметъва майка думаше:
— Не смили ли ти са, Мехметъ,

та хи главата отсече?
— Не смили ми са, майчице.
Преди да сека и питам:
„Момне ле мъри хубава,
мене ли искаш да вземеш,
или щеш ножан да вземеш?“
„Не ща си тебе, Мехметъ,
аз искам ножан да взема.“
И й главата отсеках.

Пиял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

583

$\text{♩} = 76$ 251 I 13

Лис- ни са, го- ро, раз-
ли- сни, да скри- еш, го-
ро, Мях- ме- дя
1 2

Лисни са, горо, разлйсни,
да скриеш, горо, Мяхмедя — /2
Мехмедъ е сторил кабахатъ,
цала е мома съсекал,
каквано нея немеше
в цалуно село Кършълъ.
Мехмедя й гора измами,
та го жандаре фатиа,
назадъ му ръки вързаа,
напреж му пътен казаа.
Мехмедъ са жалну молеше:

— Жандаре, брате да ми сте,
пѹпуснете ми ръкине,
че щем през село да минем,
та шъ ма види любено,
та шъ му пукне сърцено.
— Хайде ми, хайде, Мехмедъо,
ние шъ река да минем,
дорде та метнем в занданен
девет години да лежиш,
десет хиляди да дадеш.

Пял Костадин Н. Каневски, с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

584

$\text{♩} = 60$ 58 | 16

Ли-сни са, го-ро, спу-ши

са, го-ро, Ме-хъ-ме-тя

да сѣ-кри-еш

Пяла Надия Раджепова Янузова, 15 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

585

$\text{♩} = 132$ 250 | 7

Лис-ни са, го-ро, спу-ши са,

да скри-еш, го-ро, Мех-ме-те

1 2 3

Лисни са, горо, спуши са,
да скриеш, горо, Мехмете,
Мехметъ е сторил кабахать,
бела е Минка съсекъл,
къкону нея немеше
в цалуну село Кършиллъ
въз лице бела, чернока,

въз снажка тъонка, височка.
Че си Мехметя фатиха,
назатъ му ръки вѳрзаха,
напреж му пътен казаха
и жъзѳона му казаха:
деветъ години да лежи,
деветъ пустельки да сдере.

Майка му си го изпрата
и си му жельно викаше:
— Иди ми, сино, йди ми,
аку си ѳй тва сторилу,
да идиш, да са ни вѳрниш,
пѳк ку не си го сторилу,
да идиш и да са вѳрниш.

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие
Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

586

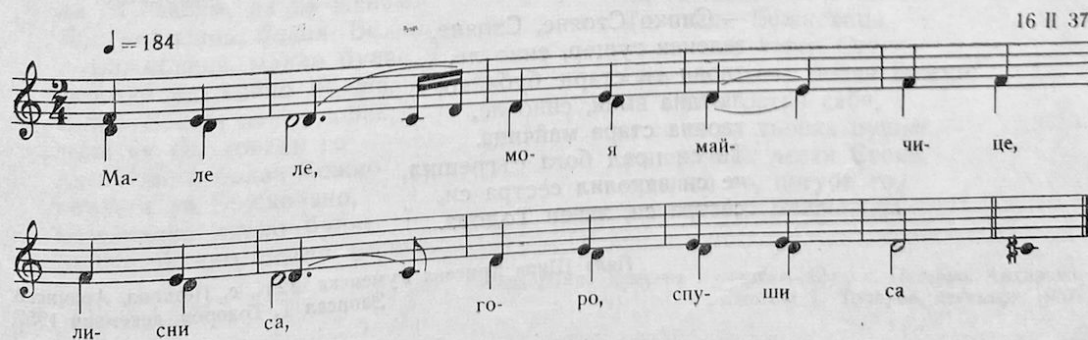

Лисни са, лисни, горо ле,
нареди листе зелено,
та ща Мехметя да крием.
Мехметъ е правил кабахать,
Мехметъ е Минка съсекал,
че си Мехметя фатиха,

нахзатъ му рѳки вѳрзаха
напреж му пѳтян казваха.
— Бално ли ти е, Мехметѳо,
оти та карат вѳрзанчек?
— Те не ма карат за кражба
ами ма карат за мома.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѳджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

587

Мале ле, моя майчице,
 лисни са, горо, спуши са,
 горо, Мехметя да скриеш. /2
 Меметь е правил кабаат — /2
 чужда е мома съсекал, /2
 варь патъ и по патъ развърлил,
 каквано неа немаше
 във долно село Кършило,
 каквано неа каматна,
 каквано неа работна.
 Гора Меметя измами,
 та си Меметя фатиа,
 назад му ръки вързаа,
 напреж му патя казаа
 при Дюзем, през Йузундере, /2
 през патя, през Деридере. /2

Меметь привада селяма:
 — Носите майци селяме,
 кончено да ми продаде,
 йоттува да ма извади.
 Майка му назад селяме:
 — Яз си кончено не давам,
 та си Меметя кайдисвам. /2
 Меметь привада селяме,
 на сите майки селяме:
 — Конака да ми продаде,
 йоттува да ма извади.
 Майка му назад селяме:
 — Яз си'конака не давам, /2
 та си Меметя кайдисвам. /2
 Олеле, моя майчице!

Пели Райфе Рамаданова Узунова, 13 г., и Кадрия
 Раифова Бекирчева, 10 г., с. Еньовче, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

588. Опил се, убил сестра си

Rubato $\text{♩} = 66$ 31 II 47

Сно- щи са йо- пи- лъ
 млад Сто- ян, та си за- ко-
 лил се- стра му

Снощи са йопил млад Стоян,
 та си заколил сестра му,
 сестра му, левен Тодора.
 Легнал е Стоян, заспал е,
 лоша е съна сънувал:
 зелен го гуцяр фияше,
 люта го змийка кльосаше.

Сепна се Стоян, разбуди
 и на майка си думаше:
 — Мале ле, стара мале ле,
 какво съм, мале, прегрешил,
 та лоша съна сънувах?
 Зелен ма гуцяр фияше,
 люта ма змийка кльосаше.

— Синко Стояне, Стояне,
 зеленан гуцяр, сино ле,
 твойн ти стари бубайко,
 лютана змия, сино ле,
 твояна стара майчица.
 Ти си пред бога съгрешил,
 че си заколил сестра си,
 сестра си, левен Тодора.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

589. Опил се, заклал жена си

$\text{♩} = 54$ 37 II 98

Сно-щи се по-дѣ пил млад Сто-ян,

за-кѣ-лал си бу-лѣ-че Ту-до-рѣ-че

Снощи се подпил млад Стоян,
 заклал си булче Тудорче,
 заклал го Стоян и скрил го
 зад купен бяла пченица,
 та че са чудом почуди
 дали през гора да фане,
 ели при стадо да иде.

Върла го дремка надвила,
 та сложи гега под глава.
 На сън му са а сънило:
 мечка му стадо гонеше,
 черни кучета лаяха.
 Че си сеймени додоха,
 че си Стояна фанаха.

Пяла Петра Георгиева Кръстилникова, 18 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

590. Болен Божко и жена му

$\text{♩} = 63-66$ 32 I 83

—Бо-жко, Бо-жко, бо-лан Бо-жко,

си-га ста-нѣ-ва три го-ди-ни,

как ми ле-жи-шѣ, бо-ла-нѣ Бо-жѣ-ко

— Божко, Божко, болан Божко,
 сига станва три години,
 как ми лежиш болан Божко,
 ни умираш, ни уживаш,
 ни на мене изинѣ даваш
 да са главям, да са женам.
 Дай ми изинѣ, болан Божко!
 — Божковице, младо булче,
 ако найдеш кайно Божка,
 кайно Божка левен юнак,
 зоми си го, доведи го
 да го види болан Божко
 прилага ли Божковано,
 Божковано младо булче.
 Божко, Божко, болан Божко,

нашла съм го, зола го сам —
 Левен Стоян с триста момци,
 с триста момци харамин!
 — Божковице, младо булче,
 повикай ми левен Стоян
 да го види болан Божко!
 Та отиде Божковица,
 та повика левен Стоян.
 Пък ми стана болан Божко,
 та опаса остра сабя,
 и си зима тъонка пушка,
 та причака левен Стоян,
 причака го, погуби го,
 и със него Божковица.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

591. В друго село на гости, без да попита мъжа си

♩ = 112—116

16 II 51

За- ле- нка си е то- рѣ- на- ла, За- ле-
нка си е то- рѣ- на- ла на Сми- лян
го- ска да и- де да и- де

Залѣнка си е торнала /2
на Смилян госка да иде, /4
Мехмете не ѝе питала, /4
изинь му не ѝе зимала. /2
Вървяла, дуде вървяла, /2
до високана барчина, /2
до дълбокана падина. /4
Че си ѝе Мехмет уварди — /2
на рамо носи силияха, /4
в ракине държи кълъка... /2
— Слушайте, елви, борики. /2
мой Мехмет га ма примаже. /2
— Не страхувай са, Залѣнке, /2
чем как ще да те кайдиса /2
такова бяла, зелена! /2

Пял Юсеин Ахмедов Кадирчев, 17 г., с. Жълтуша, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

592

♩ = 120

16 I 19

Зе- хри- нка си е то- рна- ла,
Зе- хри- нка си е то- рна- ла,
на Сми- лян го- ска да и- де

Пял Шефкет Азисов Пашов, 19 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, април 1957.

593. Плаче за убитото си либе

$\text{♩} = 176$ 225 II 44

Шу- кри- е я ра- но, ма- мо, ра- ни-

ла, рав- ни и дво- ри, ма- мо,

раз- ме- ла

Шукрие я рано, мамо, ранила,
равни е двори, мамо, размела,
едри е сълзи ройнала.
Абла ѝ си я изпита:
— Оти ми плачиш, Шукрейо? /2.
— Как да не плача, абло ле,
ам кой да плачи, абло ле! /2
Снощи си писмо получих, /2
че любето ми убили.

Пели Рафе Кастаманова, 17 г., Салбе Учкунева, 14 г., Фатма Атипова, 15 г., и други девойки от с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

594. Заплакала на мъжовото си гробище

$\text{♩} = 60$ 32 I 88

За- пла- ка- ла я Ми- ли-

ца на Сто- я- но- во гро- би- (ще)

Заплакала я Милица
на Стояново гробище:
— Любе Стояне, Стояне,
стани ми, любе, да видиш —

конче ти цвили в дъмчено
гладничко, непоеничко,
деца ти плачот в сарай
гладнички, ненахранени.

Стоян си от гроб продума:
 —Любе Милице, Милице,
 иди си, любе, на пазар,
 закарай конче храняно,
 та купи бяла пшеница,
 та си децана нахрани.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

595

$\text{♩} = 72$ 1— 2 1 11

За-пла-ка-ла е Ве-лич-ка,
 Ве-лич-ка, мла-да
 вдо-вич-ка

Заплакала е Величка,
 Величка, млада вдовичка, /2
 на ная турска граница, /2
 на Стоянови гробища:
 — Ой, стани, стани, Стояне,
 булча ти плачи над гроба, /2
 мажко ти дете в люлкана, /2
 повито пак неразвитко, /2
 стадо ти блее в кошѐря.
 — Любе Величке, Величке,
 не мога, любе, да стана, /2
 чорна ма земя обзьола, /2
 змийка ми очи изпила, /2
 в коса ми гнездо извила.

Пяла Руска Тодорова Герзилова, 27 г., гр. Девин,
 преселена от с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

596. Убили хайдутин и кончето му продали

$\text{♩} = 66$ 39 II 230

Си- пи ми ви- но

да пи- ям, не- вя- сто,

да пи- я- мъ, да са йо- пи- ям

Сипи ми вино да пиям, невясто,
да пиям, да се йопиям, /2
че ти смя либе хванали /2
на високана планина, /2

на хайдушкана поляна, /2
назат му ръце вързахме, /2
главата му сме одрезли, /2
и теб сме на чоп метнали, /2
и си са мене паднала.

Пил Иван Атанасов Ганев, с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

597

Rubato $\text{♩} = 304$ 4 I 14

Я из- лез, Ле- но, йо- тво- ри,

Ле- но Лен- че, ва- ши- ни пор- ти

ша- ре- ни, ша- ре- ни и

шам- ши- ря- ни

шам- ши- ря- ни

— Я излез, Лено, йотвори, Лено Ленче,
 вашини порти шарени,
 шарени и шамширяни.
 Голем ти хабер носими
 йот високана планино,
 йот хайдушкана равнино.
 Либено ти сми заклали,
 кончено му сми продали
 за вино, бела ракия,
 тебе сми на чоп метнали,
 ти са си мени паднала,
 ти щеш със мени да идеш.
 — Ложеш ма, ложеш, юначе, лудо й младо,
 либено си е при мене,
 кончено си е в яхъра.

Пяла Шина Попшокова, 40 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

598

$\text{♩} = 66$ 17 II 88

Ста-ни ми Ле-нче, йо-
 тво-ри, Ле-но Ле-нче, ста-ни ми,
 Ле-нче, йо-тво-ри
 ва-ши-не пор-ти ша-ре-ни

Стани ми, Ленче, йотвори, Лено Ленче,
 стани ми, Ленче, йотвори
 вашине порти шарени,
 вашине порти шарени, Лено Ленче,
 вашине порти шарени,
 шарени, хем чемширови — /3
 голям ти хабер носиме /3

йот високана планина, /3
 планина, йоще равнина /3
 любено ти сме ударили,
 кончено му сме продали,
 на шарап сме го изпили;
 и теб сме на чоп метнали,
 та са си мене паднала.

Пял Азис Хасанов Делонисманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

599. Стани ми, Айшо, отвори

Rubato ♩ = 170 249 II 29

Ста- ни ми, Ай- шо, от- во- ри,
Ай- шин- ко, ста- ни ми, Ай- шо, от- во-
ри ва- ши- не пор- ти
ша- ре- ни

— Стани ми, Айшо, отвори, Айшинко,
стани ми, Айшо, отвори
ваши не порти шарени.
— Как да ти, аго, отворя, аго ле,
как да ти, аго, отворя,
га майка не съм питала,
га майка не съм питала, ^{1/2}
любено не съм видявала?

— Майка ти н ище питане,
любено н ище видяване, ^{1/2}
любено ти сме убили ^{1/2}
на върх на Стара планина, ^{1/2}
кончено му сме продали,
на вино гу сме изпили, ^{1/2}
и на чоп са сме метнали—
ти са си меня паднала.

Пели Марийка Т. Добровска, 44 г., и Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

600

Rubato ♩ = 104 76 I 2

— Де- вой- ко ма- ри ху- ба- ва,
си- пи ми ви- но
да пи- я, де- вой- ко,

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

601. Момини братя убийци на либето ѝ

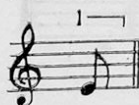

—Я слушай, синко, майка ти
макар да ти е машеха,
не ходяй, синко, по село,
по Милькинине седянки,
че ти се канят, заканят
Милькине братя до девет:
„Хатте щим, братя, да идем,
Милка ще да прислушаме,
кога се галят с Димитър.“

Еднакво вино пиеха,
еднаква дума думаха:
—Я влезе, Милке, в избата,
наточай вино червено.
Кога се Милка развърна,
стаята пълна със кърви.
—Оле, брате до девет,
кално Димитър сторихте,
ъйнъй и мене сторете!

Пяла Айше Раифова Букова, 15 г., с. Старцево, Маданско. Песента е научила
от девойки в с. Долен, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

602. Щастлив насъне

Защим йе, мене да живям
на сава диня лъжовна,
га немам конче да ездам,
га немам либе да либем,
га немам сарай да седа?
Стана си Мехметъ, отиде
на високана планина

вакло си стадо да пасе.
Легнал ми Мехметъ, заспал ми
в чѳстана гора зелена,
че си ми виде вѳв сѳна
на висок чардак да седи,
алено конче да ездѳ,
каматно либе насреща!

Пели Небие Майсторова, 11 г., и Нурие Гаджалова, 13 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

603. Защо ще байрам да дойде, га няма либе да либи

$\text{♩} = 66$ 75 II 2

Го-лем са бай-рем
пре-мина
и ма-лък и-
де да дой-де

Голем са байрем премина
и малък иде да дойде,
чем той защим ще да дойде,
га немам руба да носям,
га немам любе да галям?
Кърк бир съм нишан върнала,
утре ще и друг да дойде,
хѳле ще него да взѳма.

[Пяла Фейме] Мехмедова Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

604. Няма пари годеж да направи

$\text{♩} = 118$ 32 I 108

—Ю-на-че лу-до и мла-до,
ни-мой ми си де, та ло-де

— Юначе лудо и младо,
нимой ми сиде, та лоде,
сбери ми лишен, проводи
пядесе дюкме шерани.
— Девойко мари хубава,
ти ми ло викаш проводи,
пък ма ни питаш имам ли,
имам ли пари и кесо.
Ага на цѳрква да ида,
майка ми дава пет пари,
да са от дискус отсрамя.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

605. Беден орач изорава имане

71 II 7

— Бубайко, стари бубайко,
утре гу кажат Великден,
Великден, йоще царски ден,
всекиму гости ша дойдат,
нам гости нема да дойдат —
дали сме твърде сирмаси,
или си рода немаме?
— Сине Стояне, Стояне,
наша е рода голема,
ам си на рода не слага,

че ний сме твърде сирмаси.
— Бубайко, стари бубайко,
да впрегнем черни биволе,
да орем черни угари,
да сеем бела пченица.
Дае ще господ, роди ще,
да си на рода да слага.
Па стана Стоян, отиде
да оре черни угари.
Кайно си Стоян ореше,

закачи му са орало.
Стоян са чудом зачуди;
дали е корень жѳштелев,
или е каменъ мермерен?
Нито е корень жѳштелев,
нито е каменъ мермерен,
ам е казан курилия,
курилия казан с ѳлтѳне.

Пял Кузман Русков Балджиев, 73 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

606. Голямо хоро ще има

Rubato ♩ = 60 72 II 38

Съ- бра- ли са са,
съ- бѣ- ра- ли дже- фе-
ров- ски- не кѣ- до- ни

Събрали са са, събрали
джеферовскине къдони
на високана плѣнина,
на Златка плюмка фърлиа:
— Язък ти, Златке, язък ти —
къде щеш, Златке, да идеш
нах високана плѣнина,
зеленен мисир да прашиш
и ранен да си възриваш?
Пък нѣе ще, Златке, да идем
на широконо хармане —
големо хоро ще има.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

607

Rubato ♩ = 80 248 I 7

За- да- ле са са,
по- да- ли джен- фе- ров-
ски- не ка- до- (е) не

Задали са са, подали
дженферовскине кадоне
на високана планина /2
жолтана жѣтва да жѣнат.
Жѣнали, колко жѣнали,

соднали да са отморят,
тъонко си оро виеа.
— Азък ти, Славке, азък ти
товазе име бѣлгарско.

Пял Мехмед Адемов Петковски, 62 г., с. Тикале, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

608. Младичко байрактарче

$\text{♩} = 66$ 22 I 68

Ма- ше- ла, зе- ле- нъ
бай- ре- ко, ка- къ- во- тъ
ъ но- си ко- пя- ле
ка-- кво та — си — ле та ме —

Машела, зелен байреко,
какво тъ носи копяле,
та мяса вакло момече
на петнадесте години,
съе каносани ръчинки,
със бурмосани пърскове.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

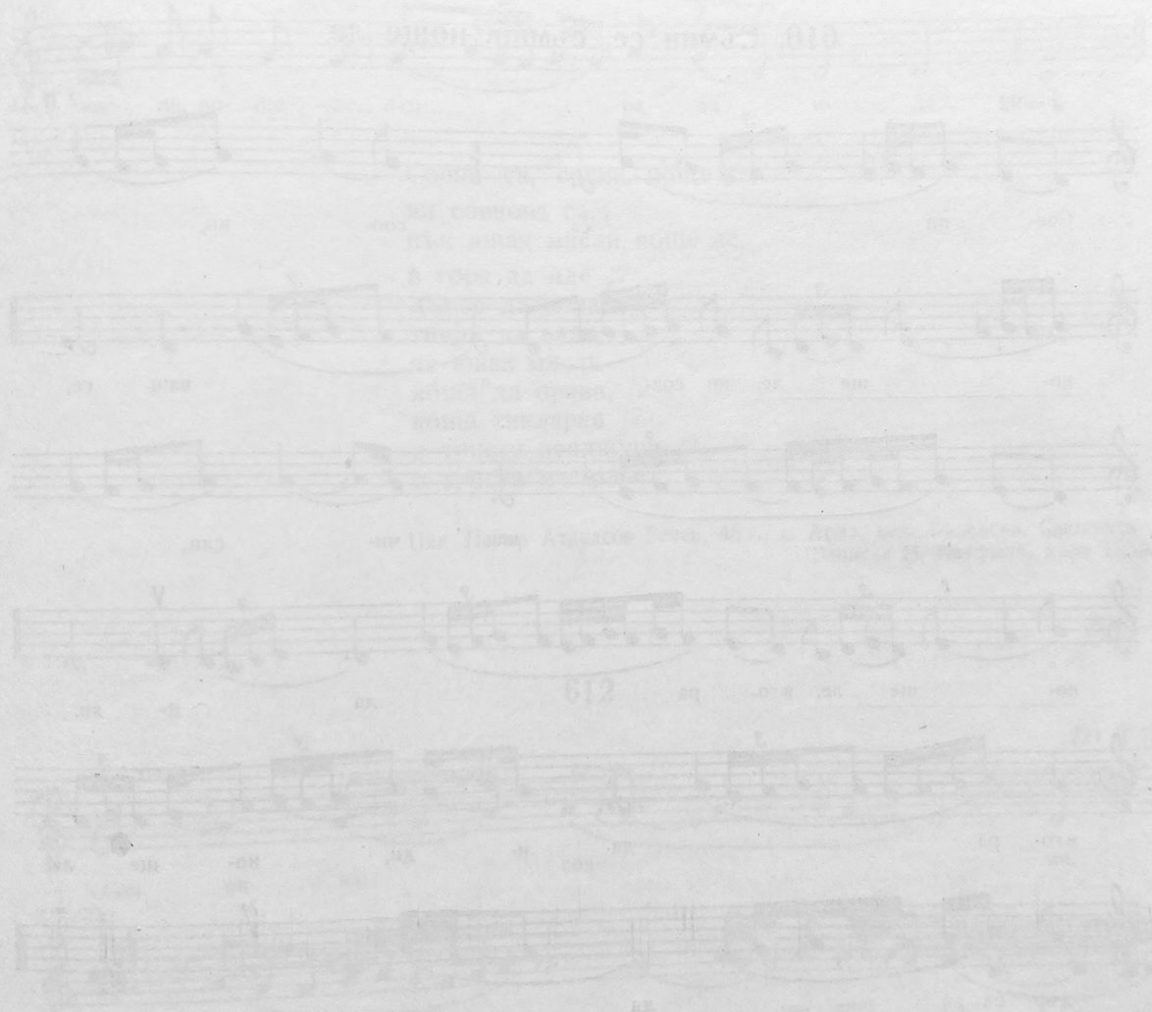
609. Изповед към бяла кадъна

Rubato $\text{♩} = 76$ 220 I 27

Зей- не- по, бя- лай ка-
дъ- но, сно- ща та съм
ве- чер гле- да- лой

— Зейнепо, бялай кадъно,
 сноща та съм вечер гледало^и
 на високине потоне —
 на шеряя рудан предеше,
 жълта коприна сучеше,
 жълти ялтъне нижеше, /2
 на бяла гушка вържеше.

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Левинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

ЛЮБОВНИ

610. Съмни се, съмни, ноще ле

$\text{♩} = 92$ 2 II 33

Сов- ни са, сов- ни,
но- ще ле, ни сов- ну- ваш се,
чи ю- нак ми- сли,
но- ще ле, в го- ра да и- ди,
в го- ра да и- ди, но- ще ле,
дър- ва да де- ла

Совни са, совни, ноще ле,
ни совнуваш се,
чи юнак мисли, ноще ле,
в гора да иди, $\frac{1}{2}$ ноще ле,
дърва да дела, $\frac{1}{2}$
коща да гради $\frac{1}{2}$

с бело коначи, $\frac{1}{2}$
сас висок чардак.
И мисли, мисли
булка да доведе, $\frac{1}{2}$
тай да ми седи $\frac{1}{2}$
в бело коначи $\frac{1}{2}$
на висок чардак.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

611

Rubato $\text{♩} = 126$ 76 I 37

Сов- ни са, сов- ни, но- ще ле,
ни сов- но- ва са, пък ю- нак
мис- ли, но- ще ле, в го- ра да и- де

Совни са, совни, ноше ле,
ни совнова са,
пък юнак мисли, ноше ле,
в гора да иде $\frac{1}{2}$,
дърве да дела, $\frac{1}{2}$
тики да вади,
че юнак мисли
кôща да прави, $\frac{1}{2}$
кôща тикларка $\frac{1}{2}$
с триста пенджури $\frac{1}{2}$
с триста мазгалъе.

Пял Петър Атанасов Бечев, 45 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

612

$\text{♩} = 63$ 221 II 19

Сов- ни са, сов- ни,
но- щци- но, не мис- лиш да
са со- вѣ- ну- ваш

Пяла Салие Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

613. Ожени ме, майчо

$\text{♩} = 63$ 32 1 91

О- гла- ви ма, май- чо,
О- же- ши ма, май- чо,
ма- лък ли ма и- ма- шъ,
и- ли твъ- рде гъ- лу- пав

Оглави ма майчо,
ожени ма, майчо,
малък ли ма имаш, } 2
или твърде глупав —
дъл си пари немам,

ил си коща немам?
Я си пари имам
хиляда жълтици,
пък са коща имам,
та я царян нема.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Пегково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

614

$\text{♩} = 108$ 137 II 33

и за- гъ- ла- вей си ма, май- чи- це,
за- гъ- ла- вей и у- же- ния ма

— Заглавей си ма, майчице,
заглавей и уженяй ма,
дорде съм малък и глупав,
дорде са нищо не сетам,
че кога тръгна по село,
по две ще ти ги довидам —
по руса и по чернока,
по тънка и по дебела.
Пък му майка му викаше:
— Похòдей, сине, похòдей
лѐфтер е вакътъ най-хубав,
той са по аднъж помина,
то и той по дважд не бива.

— Хубав е, мале, ма и не —
женен е, мале, най-хубав,
мене си сòсва, майчице,
сòсва си и артисѹва,
в четвъртък вечер, надвечер
замръкна с младо момъече,
осъмна с млада невеста,
та че са моминка огизди
сътс юнацконо гиздило,
а че ма невеста проводи
извън ситнъна дюшеме,
на шароконо пазаре,
да сбирам ситен армаган.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

615

$\text{♩} = 120$ 221 II 1

— Же- ни ма, май- чо, гла- ви ма,
дор- де е сев- да сев- гил- на

— Жèни ма, майчо, глави ма,
дорде е севда севгилна,
дорде е мила и драга.
— Поòди, сино, лѐфтера,
лѐфтерен заман по-убав.
— Убав е, майчо, убав е,
ала е женен по-убав —

ага ми легнеш, майчинко,
с бело чернооко момиче.
четвъртък вечер отечер;
ага ми станеш утирна,
водана ти огрееена,
изметян ти е разправен,
кавено ти е сварено.

Пял Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

616

$\text{♩} = 100$ 76 I 20

— Мо- лих та, май- чо, и мо- лих,
не мо- жих да та из- мо- ле

— Молих та, майчо, и молих,
не можих да та измоле
да си ма, майчо, заглавиш,
заглавиш, майчо, ожениш.
— Сино лъо, майчин сино лъо,
как да та майка заглави,
заглави, сино, ожени
га ми си овчер-кехае —
овцене кому оставяш,
овцене и кѳнювине?

— Майчице, стара майчице,
овцене със овчерене,
конине със аргатене,
пък ѳе ще, майчо, да ида
на Коджабашкян панаир
да трѳсям майка-машеца,
дето ми нема синове,
синове, майка, дѳщери,
зам да си мене ожени!

Пели Фатме Молахмедова, 17 г., Асие Турутева,
17 г., и Мелике Сюльманова, 17 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

617. В хубаво момче влюбена

$\text{♩} \approx 100$ 35 I 116

—Дай си ма, май- чо, дай си ма, де- но си

га- лем ко- пе- ле

— Дай си ма, майчо, дай си ма,
дено си галем копеле,
— Де го си, мари, видела,
та го си тѳй бендисала?
— Видела го съм, видела
на врис, на вода студена.
Я бех на вода утишла,
той дойде конян да пои.

— Чем как ти рече, дѳщеро?
— Рече ми рече, майчинко:
„Мар китко, китко червена,
гориш ми пламен на сърце,
наближи, та го ѳѳгаси.“
Яс си му реках, майчинко:
„Момиче огаи не гаси,
ам си го хеле притика.“

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѳджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

618

$\text{♩} \approx 116$ 177 II 53

—Дай си ма, май- чо, дай си

ма в на- ше- на че- ста

ма- ха- ла

— Дай си ма, майчо, дай си ма,
в нашена честа махала,
дено ми често минавам —
вър коща, вър кафезена,
под коща, под пенджуркине.
— Де го си, дъщер, видела,
та си го тъй бендисала?
— Видех го, майчо, видех го
на врисен, та на водана —

ранено конче поешё,
кърши на мене гледаше.
— Чи как ти рече, дъщерьо?
— Река ми, майчо, река ми:
„Мър китка, китка чернока.“
Я край не ми съм фатила
как са е лето минало
със мойно бално теглещикъ,
със мойно, майчо, мислещик.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

619

$\text{♩} = 84-86$ 21 II 18

—Дай си ма, май- чо,
дай си ма в на- ше- на че-
ма- ха- ла

Пял Шукри Асанов Садъков, 54 г., с. Славейно, мах. Славейковци, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

620

Rubato $\text{♩} = 76$ 75 II 10

—Дай си ма, май- чо,
дай си ма, де-
но си га-

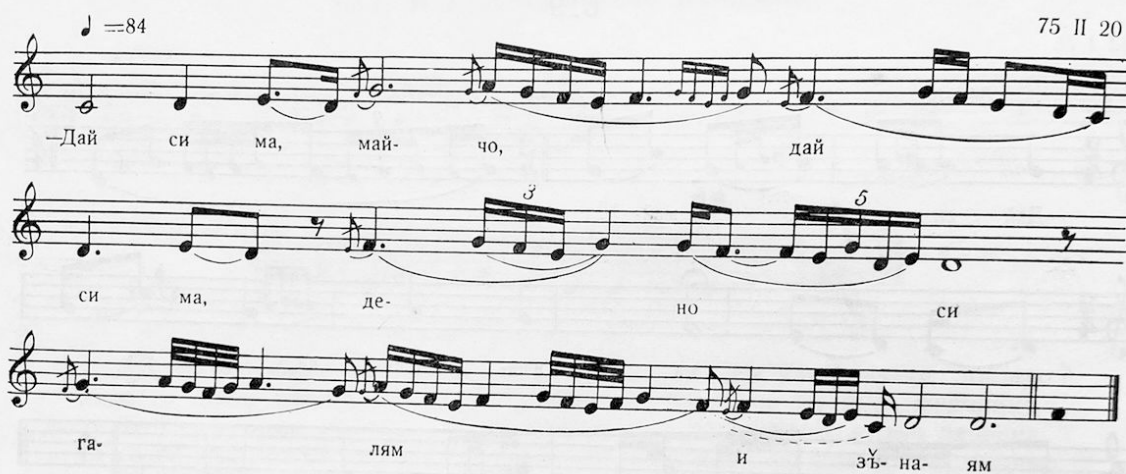

— Дай си ма, майчо, дай си ма,
дено си галем и знаем,
дено ми чѐстиш минува
през пѐтен, през пенжуркине,

сиво си конче приехна,
на врис, на вода студена,
с чѐрни ма йочи погльодва,
пѣк ѝе му вием китчица.

Пял Салих Асанов Сивков, 34 г., с. Арда, мах. Гоздевица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

621

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

622. На среща с малка девойка

— Мехметъ, лелькино копеле,
къде си рано подранил /2
въз ситничконо сокаче, /2
въз горничкана махало — /2
дель имаш, лельким, да зимаш, /2
иль имаш, лельким, да даваш?
— Я немам, лелько, да давам,

ам имам, лелько, да зима
 бело, чърночко мумяче
 на петнадесте години,
 шеснадесте е фатило —
 ката день ходи сгодено
 с баш байремсконо гиздило,
 с невестинскана премена.

Пели Захри Осм. Онбашиева, 14 г., Фатме Ем. Каракашева, 13 г.,
 и Рукие Еминова Сапунджиева, 13 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

623. Момкова хубост и мечта

$\text{♩} \approx 86-88$ 107 I 66

Са- лих е ра- нко по- дра- нил

низ бе- ла ре- ка на- до- лу

Салих е ранно подранил
 низ бела рѣка надолу,
 низ зеленоно ливаде —
 конче му пиле хвъркаше,
 руба му слонце грееше.
 Салих си срипа от конян,
 та си ми съодна на сенка,
 извади гребен кокалян,

та си разчиса перченя,
 перченю дума думаше:
 — Перченьо роен, каматан,
 ако са с любе зьомиме,
 дано до пояс порастеш;
 ако са с любе не зьомим,
 дано до косам окапиш!

Пяла Бойка Илиева Присадова, 16 г., с. Върбово, Смолянско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

624. Ваклушчице ле батъова

$\text{♩} = 60$ 58 II 47

Ва- кѣ- лу- шчи- це ле

ба- тѣо- ва,

чи- мѣ ка- де ми си

хо- ди- ла?

— Ваклушчице ле батьова,
чим каде ми си ходила?
— Ходила ми съм, ходила
най нашине ми овчари —
вечерка ми съм носила,
вечерка, батьо, прогъомка.
Сички йедеха, пиеха,
сам кехаяна не йеде,
не йеде, бачо, не пие;
извада остри ножове
и реже благи ябълки —

всякому дялба по дялба,
мен, байчо, дялба не стори,
ам си ми тихо говоре:
— Ваклушко мъри бачова,
твойна е дялба сторена —
моине жълти алтоне.
Сбирам ти нишен, привадам,
сакън да ми го не ворнеш.
И утре вечер да дойдеш
вечера да ми донесеш.

Пяла Сафие Смаилова Хаджибраимова, 23 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

625

58 II 26

$\text{♩} = 63$

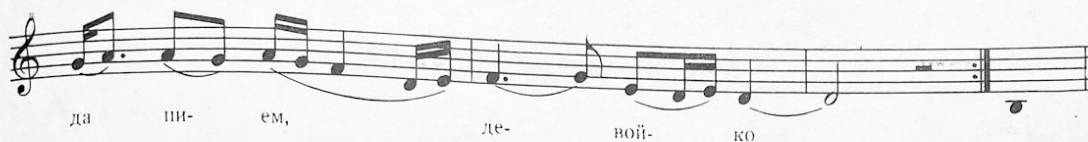
(и) —Ва- кѣ- лу- шо ма-
ри ба- й- о- ва,
(и) ки- мѣ ка- де си
ми хо- ди- ла?

Пяла Надия Раджепова Янузова, 15 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

626. Мъки на момък и мома

$\text{♩} = 112$

Де- вой- ко ма- ри ху- ба- ва,
де- вой- ко, сип- ни ни вин- це

— Девойко мари хубава, девойко,
сипни ни винце да пием, девойко, /2
да пием, да се напием,
балнусу да си кажими — /2
чие йе бално по-множку,

женено или ергенско. /2
Моено бално по-множку,
чи имам служба да служа
и имам коща да градя.
— Моено бално най-много, юначе,

чи имам руба да правя,
чи имам чаиз да правя.
Юначе лудо и младо,
хай да се двамка земими,
балнусу й да си събирем.

Пяла Мария Белева Георгиева, 16 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

627. Да се, девойко, вземеме

Девойко, сѳрце шенливко,
секимо сѳрце разшени,
моено сорце почорни,
чоран го вѳгал направи.
Дѳо да го сторим, девойко,
сѳс тѳебя да са зѳмиме,
балноно да разделиме,
барабар да го носиме.

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно Влахово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

628. Желает да пристане

$\text{♩} \approx 66$ 21 | 8

В го- ра- на пи- ле за- пе- ва, за-
пе- ва и за- сѣ- ви- ру- ва

В горана пиле запева,
запева и засвирува,
на свиркана гу познавам
да има мерак на мене /2
и я да имам на него.
Пусни ма, майчо, да подам,

да подам да го обидам.
Ако е мойно любеле,
да ми са нимој ни наде,
дур ми пролете не дойде,
дур се горана не слисне,
дур са цветено не цветнат.

Пял Хасан Ахмедов Парунев, 45 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, јули 1957.

629

Rubato $\text{♩} = 120$ 220 II 20

За- сѣ- ви- ри пи- ле,
за- по- я
вчес- та - на го- ра
зе- ле- на

Пяла Сафинка Ахмедова Имамска, 25 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

630

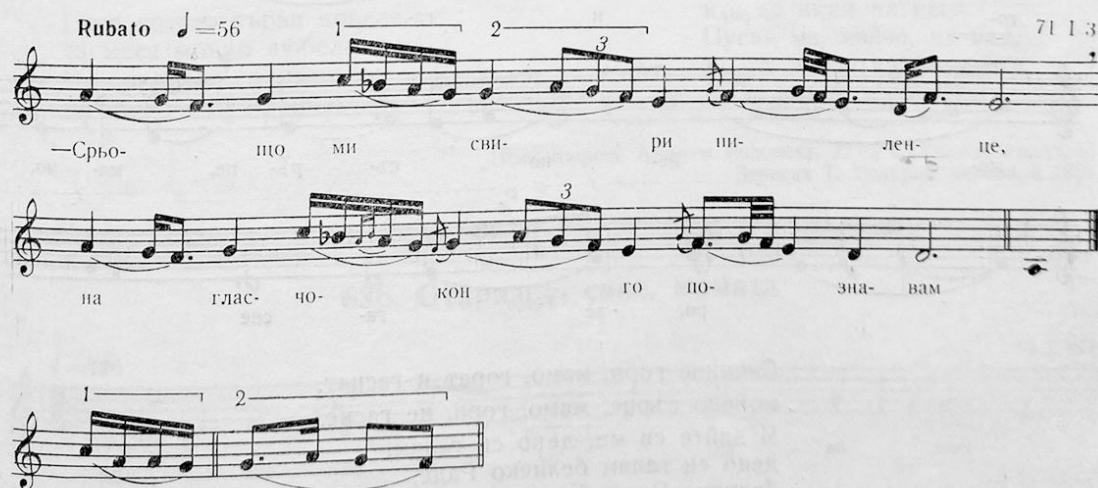
— Срещо ми свири пиленце —
на глахчокан го познавам, /2
че има севдя на мене,
и я да имам на него.
Пусни ма, майчо, да идам,
да идам да го попитам.
Ако е чуждо чужденче,
та щех са назад развърна;

пък ку е мойто любове,
та ша със него да идам.
— Дъщеро моя майчина,
де му е коща градена
де му е плевня, ливада?
— Майчинко, моя майчинко,
лете щем, майчо, летова
на високана планина,

под тенка ёла висока,
близе при вода студена,
пък щиме зима зимова
в равноно поле, широко,
при големана касаба.

Пели девойки от с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

631

Пял Мехмед Исенов Молдов, 26 г., гр. Смолян.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 76$ 75 I 12

—Пи- лен- це сви- ри
в го- ро- на, на глас- чо-
кан го по- зна- вам

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

633. Да го оженят, гдето обича

$\text{♩} = 72$ 41 I 350

Си- чки- не го- ри, ма- мо,
го- рят и га- снат,
мо- йе- но съ- рѣ- це, ма- мо,
ри, не га- сне

Сичкине гори, мамо, горат и гаснат,
мойено сърце, мамо, гори, не гасне.
Я дайте си ми, дено си галям,
дено си галям беличко Раде,
беличко Раде, бело, червено,
бело, червено по двори ходи,
по двори ходи и метла мете.

Пяла Ана Георгиева Карапачова, 42 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

634

$\text{♩} = 96$ 37 II 101

Си-чко, що го-ри, го-ри и га-сѣ, не, мо-е-то сѣ-рѣ-це го-ри, не га-сне

Пяла Гина Василева Боянова, 22 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

635. Желает да му пристане

$\text{♩} = 72$ 35 I 130

През-сре-що вър-рви ко-пе-ле, та ме-са мой-но лю-бе-л

През срецо върви копеле,
та мяса мойно любеле.
На свиркана го познавам
да има севда на мъене

и я да имам на него.
Пусни ма, майчо, да ида,
та ще пролетка да дойда,
га са разсадот киткине.

Пели Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

636. Открадни, сине, момата

$\text{♩} = 126$ 19 I 144

(и)-Да зна-еи, май-чо, да ви-диш ка-(ъ)-ква сѣм мо-ма за-га-лил

— Да знаеш, майчо, да видиш
 каква съм мома загалил!
 Ищам я, не дават ми я;
 провадам нишан, врашат го;
 га рекам да я ѓкрадам,
 казват ми — жеза голема,
 он беш ил хапуз да лежам
 и он алтъ джеремя.
 — Де та ти кажам, сино ле:
 поди я, сино, дочекай

на двана врися студени,
 на триня чешми шарени,
 ти хи ѓткради кърпана
 и хи ѓтрежи плиткине,
 тя ша та сама заследи
 низ байкувана хи градина:
 „Любе, дай си ми кърпана,
 плиткине халал да ти са.“
 „Мене ме плитки не шенят,
 ами ма шени кърпана.“

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме Хасанова
 Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Арлинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

637

— Учих та, синко, учих та,
 не можих да та научем /2
 как да ми галиш момисе, /2
 момисе, млади невести.
 Нараме пушка селяхлък,
 закачи чента кичилка,
 та иди в гора зелена,
 съгради чешма шерена,
 огради бяхчо, градинка,

насади китки червени.
 Вруть ще момите да дойдат.
 и твойна, синко, ще дойде
 водица да си наточи,
 китчица да си набере.
 Ти си я фати за рока,
 та си я хитро попитай
 кому е на скуть седела,
 кому е армаган ела.

Пяла Фехмие Асанова Буранска, 15 г., с. Смилян, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

638

— Учи ма, майчо, найочи,
 как да измаме момана,
 момана, майчо, Йордана.
 — Сино льо, я мой сино льо,
 и туй ли да та науча!
 Иди ми в гора зелена,
 огради вода студена,
 разсади ружа халена —

врит щът момине да дойдат
 да точат вода студена,
 и Йордана ще да дойде,
 пък ти я фани, сино льо,
 за ръка, за вита гривна.
 Пуста са гривна развила,
 и Йордана са измъкнала.

Пяла Неделя Стоева Бибелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

639

$\text{♩} = 107$ 76 II 15

— У- чи- ма, май- чо, на- у- чи как да си га- лем мо- ма- на

1

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско,
 преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

640

$\text{♩} \approx 66$ 17 II 92

— Ю чи ма, май- чо, йу- чи ма, не- мо- жи да

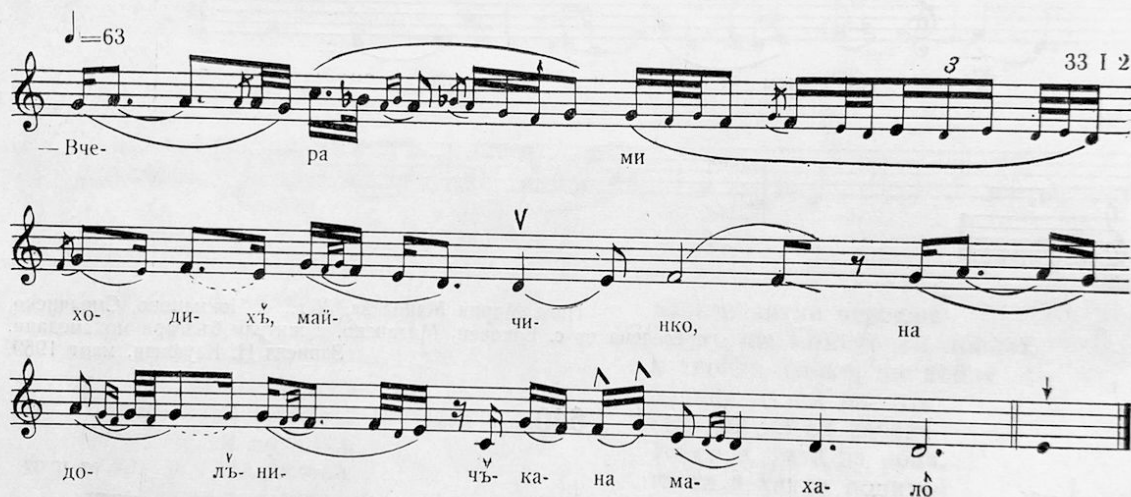

— Ючи ма, майчо, ючи ма,
не можи да ме научиш /2
как да ми ходя по село,
как да ми гаям момине
и младичкине вдовици.
— Ючих та, синко, ючих та,
не можех да те науча.

Залези в гора зелена,
намери вода студена,
огради чешме шарено,
направи бахча под вода,
насади китки сякакви,
зам да та гаят момине /2
и младичкине вдовици.

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

641

— Вчера ми ходих, майчинко,
на долничкана махало.
Яга са върнах нагоре
ваз тесно, длеко сокаче, /2
чи срешнах мома хубава.
Доде са с мома разминем,
тесон ни дойде сокакан.

Майчинко, моя майчинко,
как ли ще да я измамя —
дали я на врис дочека,
или я на път притека?
— Сино льо мое майчини,
немой я, сино, срамоти,
ам земи, сино, та иди

в чостана гора зелена,
намери вода студена,
огради чешма шеряна, /2
зам да се сберат момине,
момине и невестине —
и тя ще със тех да дойде.

Пял Бекир Юсеинов Османчев, 30 г., с. Ореховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

— Яман ми рекох, майчинко,
йот нае чепкън девойка —
триж й съм лишен провадал,
назад ми го е връщала.
Учи ма, майко, научи,
как да измамя девойка,
— Сино ле а мой майчини,
дотолков ли са не съташ /2
как да измамиш девойка!
Зѳми са, сино, облечи
със сестрина ти премена,
да си измамиш девойка:

майка ще межо да рука
горна и долна махало,
и та ще, сино, да дойде.
Излези си я посрещни:
„Яла ми, яла, дружчице,
да си те хитро попитам
защо ми връща лишена.“
„Ни ща ми, ни ща дружчице,
чи би ща тука бацько ти.“
„Нема го, нема, дружчице,
бацько е вчера отишъл /2
на високана планина.“

Пели Ружа Ат. Маренска, 59 г., и Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

— Яман ми, яман, майчинко,
от ная чъпкън девойка —
триж хи съм лишен провадал
и триж ми го е връщала,
лънбантин ма е зовала,
лънбантин чоран, та тъовън.
Чудям са, майчо, мислям са
как да измамям девойка —
на пѳт ли да я прѳтека,
на врис ли да я дѳчека?
— Сино ле мои майчини,
дотолкув ли са не сеташ?
Стани си, сино, премени
със сестрина ти премена,
нарами бели харкуми,
че иди на врис на вода,

и момяче ще да дойде.
Ти си хи речи, сино лѳо:
„Хайде ми, дружке, хайде ми
да видиш, дружке, да видиш
какво съм тонку напрела,
какво съм ситну наткала.“
„Страх ме е, дружко, страх ме е
да не е тука бацьку ти.“
„Нема гу, дружке, нема гу,
бацьку е вчера утишъл
на високана планина
дребни шилета да сбира,
да сбира, да прикопова.“
И та ще синко да дойде.
Тогав я фати за рѳка,
та я за булъче доведи.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

644

— Учи ма, майчо, научи
как да йзмамя момана, /2
момана главеницана.
— Сино льо, а мой сино льо,
е та ща хитро научи
как да измамиш момана,
момана главеницана:
е мисля мижо да собирам
горна и долна махалò,

и нея мисля да рюкам,
и тя ще, сино, да дойде.
Па ти са, сино, прѐмени
сестрината ти премена,
та чи я, сино, изрукай
на високини кьошкюве:
„Ела ти, дружка; казувам
какво сам кьонку напрела /2
и ситно гу съм наткала.“

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

645

— Учи ма, майчо, научи
как да си мома излъжа.
— Стани са, сино, òгизди
с булькиново ти гиздило,
с булькиново ти Фатмино,
че търни тога на вода
със двенъе бяли харкуми.
И тя ще нах там да дойде,
че си й речи тогава:
„Хайде щим, дружка, да идем
нах наше равни дворъено
да си ми видиш киткине,
киткине и къдийкине,
зелен стъмбольски басилек.“

Пяла Кадрия Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Rubato $\text{♩} = 54$
3

137 II 22

Син- не ле май- чин Сту-
я- не, о- ти лу съх
ниш и вех- ниш

— Сине ле майчин Стуяне,
оти лу съхниш и вехниш,
оти майци ти не кажеш,
белким ти го ще направи.
— Майчице, моя майчице,
сва са е бълно сторило, /2
то са е донравило.
Загалил си бех, майчице,
едно комшицку момъче.
Ищам го, не дават ми го,
чудям са какво да правя —
дали моминка да ловя,
да ловя, да я уловя.
— Немой са чуди, сино ле,
сино ле майчин Стуяне,
тора ще меджъб да сбера,

та ще и нея да викам,
пък ти са стани, огизди
с булкинону ти гиздило.
Кога ми дойде моминка,
пък ти ми отвън излези:
„Добре ми дошла, дружчице,
И я за ръка опени, /2
и я навътре фъведи.
„Я ще да влезе, дружчице,
би си ще вътре батъо ти.“
„Нема го, дружке, нема го.“
И я за ръка заведе, /2
та я навътре фъведе.
— Чека ти кажа, моминке,
кому си нишен държела /2
и кога думаш да връщаш!

Пяла Ангелина Василева, 44 г., гр. Златоград.
Записали текст: Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

$\text{♩} = 88$

74 I 1

Мен са е мо- ма при- сме-
ла на фе- сас, на кич-
чил- ка- са

— Мен са е мома присмела
на фесас, на кичилкаса,
сеизин ма е зовала.

Я не съм момски сеизин,
ам си съм селски сарафин.
Майчинко, стара майчинко,

дали е на пѳт претека,
или я на врис дочекам?
— Сино ле, мой сино ле,
немой я на пѳт претеча,
немой я на врис дочека.
Абла ти межо ще има,
горня и долня махало,
дребни и йодри на межо,
и тѳе ще синко да дойде.
Стани са, синко, премени
с аблино ново гиздило,
та я на вратиньки дочекай,
вритъм си зѳми селямън,
нехи си зѳми байрема:

„Селям алейким, аратлик.“
„Алейким селям, аратлик.“
„Къде й, аратлик, аго ти?“
„Нема го, аратлик, нема го,
моя е аго отишъл
жолти алтоне да сменя
за тебе, аратлик, за мене.
Хайде, аратлик, да идем
на високине кѳошкове,
да видиш, аратлик, да видиш
какво съм тѳонко напрела,
какво съм ситно наткала.“
Че си извади пиѳколи,
мома са яце изрука.

Пели Фехмие Асанова Буранска, 15 г.,
и Сабиха Аюпова, 15 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

648

— Майчинко, мила майчинко,
мен са е мома присмяла /2
и песен ми е изпяла.
— Сино ле, я мой сино льо,
и туй ли да та науча?
Стани ми рано в неделя,
премени сестрина премяна,
нарами бели бакъри
да идеш на врис на вода /2
през дружкини си дворове
и си на дружка повикай
да дойде у нас на гости.
— Ох леле, дружко, страх ма е
да не е у вас батъо ти.
— Нема го, дружке, нема го,
батъо си вчера отиде
във Драма, във касабана,
куприна да прекупова.

Пял Павел Вълчев Цветков, 68 г., с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

— Майчинко, стара майчинко,
мен са е мома присмела
на фесън, на кичилкана,
на люкан, на папѹцине,
на конян, на седалуно.
Ўчи ма, майчо, научи
как да си мома измамя
в моине рѹки да дойде.
Майка си сино дѹмаше:
— Иди си, сино накупи
една гемия куприна,
че си ми рѹкни и викни
въз село, още низ село:
„Кой иска сърма, куприна,
кой иска бяла, червена,
кой иска жълта, зелена!“
Стана си Мехмед, накупи
една гемия куприна,
че си ми рукна и викна
въз село, още низ село;
— Кой иска бяла, червена,
кой иска жълта, зелена!
Всичките моми дойдоха,

Сърма девойка не дойде.
Отделечко се подаде
с трине хи лельки лѣфтери;
еднана пътян метеше.
Отделечко са подаде
отблизичко ми продума:
— Юначе лудо и младо,
имаш ли сърма, куприна,
имаш ли бяла, червена,
имаш ли жълта, зелена?
— Имам ми, имам, девойко,
вляни в гемия, ѳтбери —
ку искаш бяла, червена,
ку искаш жълта, зелена.
И тя си вляна в гемия,
той си ми ключна вратана
и си ми рукна и викна
въз село, още низ село:
— Мен са е мома присмела
на фесън, на кичилкана,
на люкан, на папѹцине, /2
на конян, на седалуно.

Пяла Нора Панжолова, 20 г., с. Чепеларе, Смолянско, живуща в с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Пял Панайот Карапаунов, 35 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato (♩ ≈ 69) 20 I 189

— Ме- нъ- са йе мо- ма по- дъ- сме- ла

на фе- са- съ и на пи- съ-кю- ля

— Мень са йе мома подсмела
на фесас и на пискюля —
Чем как ще да хи отвърнам?
— Сино льо мое майчини,
дотолков ли си будала,
дотолков ли са не сеташ
на мома как да отвърнеш?
Стани ми, сино, натвари
пълна гюмия куприна,
бела, чарвена, залена,
че ми са терлах изрукай:
„Имам куприна за продан.“

Врит щът момине да дойдат,
врит щът куприна да зъмат.
Сички са моми купили,
най-сетне иде Хатидже
и Хасан си ключна врата.
Хатидже му са молеше:
— Пусни ма, пусни, Хасане,
мене ще майка да чека
куприна да хи ътнесам.
— Хатидже, бело момиче,
то-имене майка ще чека
невеста да хи отведем.

Пяла Мария Василева Крушева, гр. Ардино, преселена от с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

652. Ако две моми не вземе, тежка ще глоба да плати

♩ = 144 31 I 34

— Си- но Сто- я- не, Сто- я- не, о- ти си

ки- ма- нъ, ка хо- рен

— Сино Стояне, Стояне,
оти си киман, кахорен —
дали ти стадо нездраво,
или другаре несгодни?
— Мале ле, стара мале ле,
мое е стадо най-здраво,
мои другари най-сгодни.
В село е дошъл кехая,

писвал е и разписвал е —
всекиму писал по мома,
мене ми писал две моми.
Баре да бяха чуждачки,
ами си ми са роднина —
еднана ми е лелина,
дручкана ми е уйчова,
уйчова бела Тодорка.

Ако момине не зъомам,
 тьожка ща глоба да плащам.
 — Сино Стояне, Стояне,
 продай си, сино, две стада,
 плати си, сино, две глоби.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

653. Малък се оженил за по-малко либе

Rubato $\text{♩} = 72$ 221 II 26

И яз се ма-лък о-же-
 них, по- мал-ко
 лю-бе за- ве-дох

И яз се малък ожених.
 по-малко любе заведох,
 през две го села преведох,
 през три го ряки пренесох:
 — Излези, майчо, погледни
 какво си водям пиленце.
 — Сино лъо, мои сино лъо,
 защик ми го си довело,

довело и докарало —
 кой ще го бави по деня,
 кой ще го бави по нъщя?
 — Майчинко, стара майчинко,
 ти ще го бавиш по деня
 с юлбецки благи ябълки,
 йе ще го бавя по нъщя
 на мойна дясна ръчица.

Пяла Незифе Р. Бочукова, 29 г., с. Настан, Девнинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

654. Снощи се Радио заглави

$\text{♩} = 63$ 41 I 349

Сно-щи са Ра-дио
 за-гла- ви,
 сно-щи на сно-шна ве-че-ра

Снощи са Радю заглави,
снощи на сношна вечера,
снощи са яли и пили
и добра дума думали
колко главени за ходят —
година, Радьо, й полвина.

Де са зададе Великденъ
и след Великденъ Гергьовден.
Сички са сбират, торнуват
и Радю сбира, торнува /2
у глявеница с ракия.

Пяла Цвета Димитрова Борудева, 50 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

655. Кога ще да ми пристанеш

♩ = 120 220 II 13

Ста- на си Мей- (и) — мед,
на ра- ми не- го-
на (й) чан- та ки- че- на

Стана си Меймед, нарами
негова чанта кичена.
Из Малка рѣка нагоре
срешна си Фатма самичка. /2
Меймед на Фатма думаше:

— Фатминко, кузум пиленце,
кога ще да ми пристаниш,
със очи да ме погледнеш,
думичка да ми продумах?

Пяла Незифе Сали Корчева, 19 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

656. Ще му разведе кончето, ако се ожени за нея

♩ = 112 76 II 7

— Фат- мин- ко ку- зум,
пи- лен- це, кон- че-
со ми е боль- ни- чко

— Фатминко кузум, пилѐнцѐ,
кончесо ми е больничко,
больничко, кузум, морничко,

не щеш ли ми гу поразвѐ?
— Развѐ ти гу ща, Хасане,
лю ку ми речеш „зѐо та ща“.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско,
преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

657. Дошло време да се жени

Карай, майчо, ко̀го караш,
мене, майчо, нимо̀й кара,
ами ми карай малко̀но братче,
малко̀но братче, малкана сестра,
че е мене време до̀шло
да са главем, да са жениам
ка̀йно ми летна лестовичка,

ка̀йно ми зимна гургуличка,
ка̀йно китка трепетлика
от сай горе донесена,
през бел Дунав пренесена,
момски по̀рсте посадена,
пѣк юнаски разпрашена.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

658. Дългата обич решава

— Сину лю мои майчини,
защо си жалън допаднал?
— Допаднал си съм, мале ле,
да си са видям с мѝмине,
с момине, с гальовницине,
и да ма, майчо, заглавиш
в селоно на баш момана,
дено я галям и малям.
— Нищѝт та, сино, нищѝт та,

ѝще си уйник не служил,
нова си кѝща не сторил.
— За ма щат, майчо, за ма щат,
че са сме млѝчко галили —
на пѝтен га са срѝшнихме,
омесе ни се менеа,
лицата ни се смееа,
по две си думи кажихме
тайничко да са срѝшниме.

Пял Иван Т. Карабетов, 72 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

659. Тамо има до три моми хубави

— Коньо, коньо, хранян коньо,
хайда, коньо, да идиме
дену бехми сношна вечер,
сношна вечер на вичеря.
Тамо има до три мѝми,
до три моми хубавици.
Порвана щѝ да размита,
вторана щѝ да застила,

третана щѝ теб да фани,
теб да фани, теб жа пита:
„Коньо, коньо, хранян коньо,
главен ли е твой сайбия?“
Ти щѝш, коньо, да хи рѝчеш:
„Мой сайбия ни е главен,
ни е главен, ни е женин,
теби мисли да та зима.“

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

660

Коньо, коньо, сиви коньо, ей, море,
оти чоско повищеваш —
дѣли викаш да идеме,
дено сноща ноцувахме?
Тамо има три моминьки,
три моминьки, три сестрички.
Най-големка госби госби,

средняна го леб пренася,
най-малкана конь развида,
хем развида, хем го пита:
— Женен ли е твой съйбия?
— Ни е женен, ни е главен.
Не зимай го, малка моме —
на ръкия баш сърхошин.

Пиял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

661

Зора се е зазорила
от милнана влашка земя. /2
То не било ранна зора,
ами било добър юнак,
добър юнак с бърза коня.
Конен диша, зора дига.
И със конен дума дума:
— Коню, коню, хранен коню,
хайде, коню, щим да идем,

дено бехме вчера вечер,
вчера вечер на вечера.
Там ми има три девойки —
първана ми кафе вари,
вторана ми диван седи,
третана ми конь развида
и със конян дума дума:
— Коню, коню, хранен коню,
женен ли е твой съйбия?

— Ни е главен, ни е женен,
сега мисли да се глави,
да се глави, да се жени.
Гледай, момне, не зимай го —
на вино е баш бекрия,
на ракия—челебия.

Пяла Йордана Ангелова Камберова, 57 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

662

$\text{♩} = 92$ 71 I 14

Ко- ню, ко- ню, хра- нен ко- ню,
хай- да, кон- чу, да и- ди- ме

— Коню, коню, хранен коню,
хайда, кончу, да идиме, /2
дену бехме снощи вечер,
снощи вечер на попрелка,
на попрелка, на седевка,
дену има до три моми,
до три моми, попси шерки.
Порвана ми диван седи,
вторана ми кафъо вари,

третана ми конь разважда,
конь разважда и го пита:
— Коню, коню, хранен коню,
женен ли е твой събия,
женен ли е, главен ли е?
— Не е женен, не е главен,
сега мисли да се жени,
да се жени, да се глави,
тебе мисли да та зџми.

Пяла Беца К. Маринова, 17 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

663. Затъжи ли се, бре коньо

$\text{♩} = 48$ 40 II 310

— За- тъ- жи ли са, бре ко- ньо,
за ца- ри гра- дска дю- ше- мя?

— Затъжи ли са, бре коньо,
за цариградска дюшемя?
Мень ми са, коньо, затъжи
за цариградски дъвойки.
Хайде щем, коньо, да идем,

дено сме снощи ходили
и снощи и друга вечер.
Тамо имеше три моми,
три моми, три хубавици.
Първана вино служеше,

вторана кафе въръеше,
третана конче развида
и си на конче думаше:
— Коньо-льо, хранен коньо-льо,
главен ли ти е сайбия?
— Момне ле мари хубава,

нито е главен, ни женен,
той мисли тебе да земе.
Нимой го зима, момне ле,
че пие вино червено
и бяла бистра ракия.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

664. Загалил съм, замамил съм

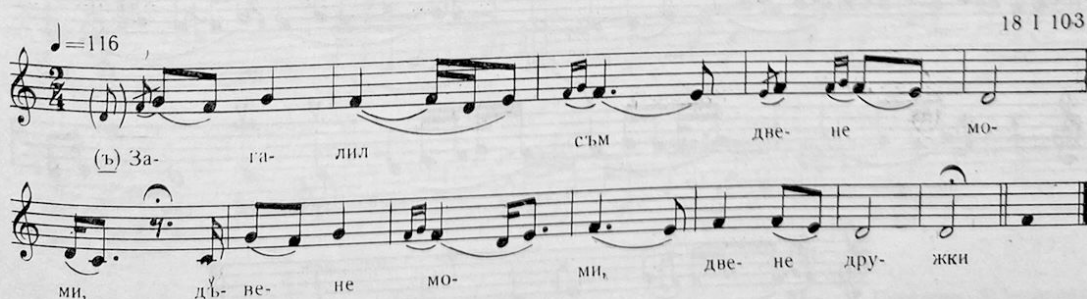

Загалил съм, замамил съм
двене моми, двене дружки.
За еднъна и тъй, и тъй,
за другана ле как да е —
да я видям алтън давам,
да я срещна конян давам.
Не я видех, не я срещнах,

та отидох на водъна,
че я видях във бѣхчона
да разсада ран босилек,
хем разсада, хем възрича:
— Раста, раста, ран босилек,
ако растеш зелен, кръвѣн,
чи щем двама да се земим.

Пял Хакъ Мехмедов Имамов, 33 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

665

Пели Атижа Ахмедова Палова, 17 г., и Фатме Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

666

Rubato $\text{♩} = 60$ 76 | 19

— За- га- лил бех, за- ма-
мил бех дъве- не мо- ми,
дъве- не друж- ки

Пели Фатме Молахмедова, 17 г.,
Алие Турутева, 17 г., и Мелике Адемова, 17 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

667

$\text{♩} = 132$ 23 | 117

За- га- лил съм, га- нъ, за- ма- мил
съм две- не мо- ми, га- нъ,
две- не дру- жки

II изпяване

За йед- на- на, ган, йе- це, йе-
це, за дру- га- на, ган,
ду- ша да- вам

Загалил съм, ган, замамил съм,
двене моми, ган, двене дружки.
За йеднана йеце, йеце,
за другана душа давам —
ку я видя, йелтън давам,
ку я срешнам, курбан колям.

Че я видях на чушмана,
на чушмана, на водана.
Почудих са, помислих са —
да хи изла бистра вода,
близе беше до чушмяна,
вѳрна са ще, наточи ще.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

668. Молят го три моми

Rubato $\text{♩} = 66$ 250 II 27

Мо- лят ма, ма- мо, ви- кат ма,
три мо- ми, три ка- мат- ни- ци

— Молят ма, мамо, викат ма
три моми, три каматници, /2
и трине попски дощери.
Порва ми дума думаши:
„Зѳми ма, любе Стуене,
та ще ти млѳчко донеса —
моего лице червено, /2
моисе чѳрни очинки.“

Втора ми дума думаши:
„Зѳми ма мене, Стуене,
та ще ти зестра донеса
петстотин вакли овчици.“
Трета ми дума думаши:
„Зѳми ма мене, Стуене,
та ще ти зестра донеса
хиляда крави дойници.“

Пял Димитър Славев Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

669

$\text{♩} \approx 60$ 38 II 169

Ка- нят ма, мо- лят, ма- ле ле, ле,
три мо- ми, три ху- ба- ви- ци

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

Слонцино борза, преваля
зад високана барчинка,
зад нея има и дручка,
и дручку селу гулему,
и юнак борза да стигни (фтаса).
В селуну има селвия,
селвия храни три моми,
три моми, три близнакини,
и трини гу са викали,

викали и калесвали.
Еднона гу и викала:
— Ела нах мени, юначе,
йе съм измела, пустлала,
чотра сам вино налела,
фенер сам борна сцепила.
Ако, юначе, ни дойдеш,
чотра щии вино извятрѐ,
фенер щии борна изгурѐ.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

671

Жени ма, майчо, глави ма,
Карагюзлюм,
пък ма никуму не давай, /2
дур ми не найдеш якрана,
якрана не прилигана,
прилига да ма прилига,
баре да има за кенѐ
лефтера да съм ходила,

севдине да съм галила,
галила и развъртала.
Се съм на он беш момиче,
сѐ съ съм таман сетила /2
либено как да поглевам,
на кърши да му излизам
извър шарени капии.

Пели Атидже Ахмедова Палова, 17 г., Фатма Салихова Карапишанова, 16 г.,
и Фатма Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

$\text{♩} = 84$ 73 1 3

Же- ни ма, май- чо, гла- ви ма й ка- ра- гьоз-
люм, пък ма ни- ко- му ни да- вай

— Жени ма, майчо, глави ма, карагьозлюм
пък ма никому ни давай, /2
дур ми екранън не найдеш,
екранън и приликана,
прилика да ма прилега,
барем да има за кина
лефтера да съм ходила /2
дружкине да съм следила, /2
рубана да съм носила.

Пели Салих Чаушев, 25 г., Юсеин Сърдаров, 32 г., и
Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

673. Още година да помомува

$\text{♩} = 138$ 38 1 125

— Мо- лих та, май- чи- нко, мо- ли- хта, ни мо-
жа- хъ да та из- мо- ле

— Молих та, майчинко, молих та,
не можах да та измоле
да ма не годиш, не жениш
още е сѐе година,
и сѐва лѐто, пролето
лефтера да си походя,
гиздѝло да са нанося

по миджи и по седенки.
— Дъщерьо мое майчина,
ега копелъче не чака.
— Ко чака, майчинко, да чака,
след неѝа има и друго, /2
баш по-хубаво ѝод него.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

674. Драго му е ерген да ходи

$\text{♩} = 78$ 32 II 120

— Стай- ко льо, я мой си- но- льо,
йе- ла та май- ка йо- гъ- ла- (ви)

— Стайко льо, я мой сино льо,
йела та майка йоглави
в селоно на баш момана,
на бела Рада хубава.
— Мен беше драго, мале ле,
лефтер кехая да ходя
в равноно поле широко,
бели гъркини да галя.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

675. Харесал малка девойка

$\text{♩} = 60 \approx 66$ 74 II 12

— Сос ми хо- ди, бре Мо- мъ- чи- ле,
и въз се- ло и низ се- ло

— Сос ми ходи, бре Момчиле,
и въз село и низ село, /2
и въз града и низ града —
нийде ли та ни хареса
я момица, я вдовица?

— Хареса ма, стара мале,
от бел Дунав Марудица,
Марудица посестримка,
ала ми е малачичка,
малачичка, глупавичка.

— Иди, сино, доведи я,
майка си я ще научи
и да преде и да ткае.

Пяла Йордана Ангелова Камберова, 57 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

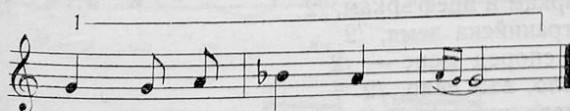
676. Ще се сгоди за него, ако се съгласи майка ѝ

— Жаним, Тунке ле, главяничке ле. /2
 собирам ти нишан, правадам, /2
 да ми гу не си върнала. /2
 — Я ти гу ни ща развърна, /2
 майка ку ти гу развърне, /2
 тя ку ти спуска устана, /2
 тя ку ти сфрѣди сърцено. /2

Пяла Кадрие Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

677. Майка я нему не дава

Стига ме, Мехмед, ли йщи, /2
 мен майка тебе не дава. /2
 Мене ще агу да даде, /2

на негувуно кайнче, /4
 дену гу руба прилега. /2

Пял Осман Онбашнев. 40 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

678. Дай ми, боже, либе според мене

39 I 190

Малка мома си са богу моли:
— Дай ми, боже, йочи голубови,
дай ми, боже, крилца соколови
да си фъркна отвъде бял Дунав,
да си найда юнак според мене —
да не пие вино и ракия,
да не пуши проклето цигаро.

Чу я господ, стори я голубче,
та й даде очи голубови,
та й даде крилца соколови,
та си фъркна отвъде бял Дунав,
та си найде юнак според нея —
да не пие вино и ракия,
да не пуши проклето цигаро.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Годоров, март 1958.

679

Седи мома под червен трендафел /2
и на бога жельничко се моли: /2
— Дай ми, боже, крилци гълъбови /2
да си фъркам, фъркам и префъркам, /2
да си падна във тракийска земя, /2
да си найда любе според мене — /2
да не ходи низ село, въз село, /2
да не пуши проклето цигаре, /2
да не гали моми и невести, /2
да не пие вино, ни ракия. /2

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1959.

680

$\text{♩} = 66$ 72 I 10

Се- ди мо- ма под чер- вен трен- да- фел
и на бо- га жал- нич- ко се мо- ли

Седи мома под червен трендафел
и на бога жалничко се моли:
— Дай ми, боже, крила соколови,
дай ми, боже, очи гълъбови,
да си фъркнам и да ми префъркам,

да префъркам в тихия бел Дунав,
да си ида във Русийска земя,
да си найдам любе според мене —
да не пие вино и ракия,
да не пуши проклето цигаре.

Пели Милка М. Пехливанова, 60 г., и Стана А. Пехливанова, 50 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

681

$\text{♩} = 56$ 270 II 30

Мо- ма се- ди под чер- вен трен- дра- фель,
та се мо- ли жель- нич- ко на бо- га

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

682

$\text{♩} \approx 72$ 22 I 55

Мо- ма се ди под че- рѣ- вен тре- нѣ- да- фель
и са мо- ли жель- ни- чко на бо- га

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

683

16 II 32

$\text{♩} = 112$

Мо ма се ди под ча-
 рвен тря- нда- фел
 и са мо- ли
 же- ла- нко на бо- га

Пели Асан Юсеинов Чаушев, 49 г., и
 Азис Ибрямов Пашов, с. Еновче, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

684

18 I 104

$\text{♩} = 90$

(и) Мо- ма се ди под че- рвен трен- да- фил
 и са мо- ли жал- ни- чко на бо- га

Пели Атиже Ахмедова Палова, 17 г., и Фатма
 Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

685. Предпочитание

Rubato $\text{♩} = 168$ 139 1 43

Три съм ни- ша- на вър- на- ла, три съм ни-
и друг ми ша- на вър- на- ла
и- де да дой- де

Три съм нишана върнала, /2
и друг ми иде да дойде, /2
и нега викам да върна, /2
пък ѝнѝй га гу проводи,
негова нишан не връщам, /2
оти е Ахметъ кѝматѝн,
оти рѝкие не пие,
и млоку шѝкѝ не знае,
и млоку дума не думи.

Пяла Кадрие Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

686. Не иска лудо-пияно

$\text{♩} = 164$ 139 1 41

На дво- рѝн и- ма лю- та я-
ѝ- бѝл- ка, лю- та я- бѝл- ка

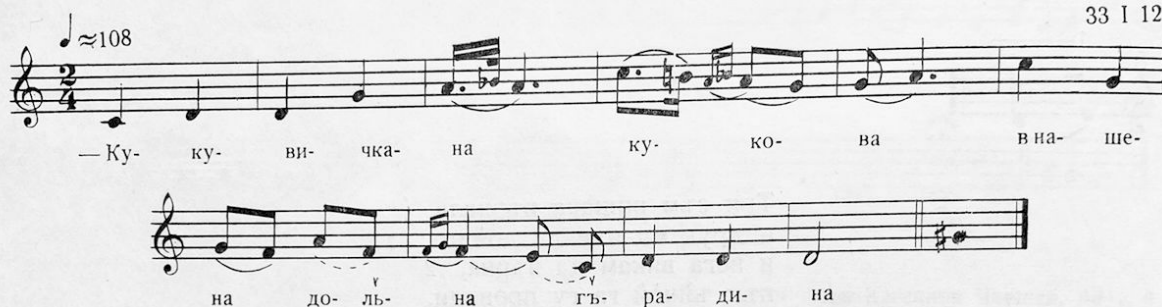
На дворѝн има /2
люта ябѝлка. /2
То не е било /2
люта ябѝлка, /2
ами е било /2
мояна съвда — /2

денѝом са крие, /2
нѝщум излиза /2
мене да лови, /2
мене да фати. /2
Пѝк я го не ша, /2
не трябва ми, /2

за кина ми е /2
 лудо-пияно? /2
 Той да си ище /2
 според неџа си, /2
 и я си ищџа /2
 според мене си. /2

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
 и Асие Камбурова, 13 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

687. Кукувица предрича женитба

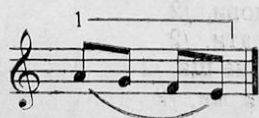

Куковичкана кукџва
 в нашена дољна градина,
 на чарвен калем љебалка.
 — Излези, майчо, послушай
 какъв ми хаберъ казува —
 дали щџа болан да лежџем,
 или щџа болан да гледам?
 — Не щџеш ни болан да лежиш,
 не щџеш ни болан да гледаш,
 ам щџа та, синко, заглава

в селоно на баш момана,
 на бела Минка Фатминка.
 — То да е, майчо, истина,
 стори щџа зигвар арабо
 да карам мермер камене,
 гради щџа ситна дюшемя,
 дено щџа Минка да минџа,
 да я не сунат кундрине,
 да я не плетџът шалваре.

Пџал Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г., мах. Горна дрянка, с. Лџдџа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

688

—Кукувичкана кукува
в летнана гора зелена.
Кайну кукува в горона,
мен на сърцено припада —
дали ща болен да лежа,
дали ща войник да ида?

Майка му тихо говори:
— Не щеш ми, не щеш, сино лѐо,
та та е майка зглавила
в селоно на баш момана,
на чорбаджийска дѝщера,
на гюзел бяла Сафинка.

Пяла Асие Мемешева Сабахчева, 21 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Н. Кауфман, май, 1960.

689

Rubato $\text{♩} = 66$ 270 I 6

— Ку- ку- вич- ка- не ку-
ко- ва в чес- та- на
го- ра зе- ле- нг

— Кукувичкана кукова
в честана гора зелена,
мен на сърцену припада —
дали ще болън да лежам,
или ще болън да гледам?
— Сине ле мои майчини,

не щеш ни болън да лежиш,
не щеш ни болни да гледаш,
тъм ще та женям и главям
нах долъничкана махала,
нах беличково коначе,
на кафезлино пенжерче.

Пял Бекир Хасанов Куцилов, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

690

$\text{♩} = 92$ 23 I 111

— Ку- ку- ви- чка- на ку- ку- ва
вѣ на- ша- на до- лѣ на
гѣ ра- ди- на

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

♩ = 52 34 I 72

— Ку- ко- ви- чка- на ко- ко- ва в чес-
та- на го- ра зе- ле- на

Пели Незифе Бекюрова Сюльова, 25 г., и Хатидже
Рамаданова Еминжикова, 28 г. с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

692. Че сме си lika-прилика

♩ = 66—60 40 I 282

— Да зъ- на- иш, май- чо,
да зна- иш ка- къ- во
пи- ля- нце ра- зпе- ва

— Да знаиш, майчо, да знаиш
какво пилянце разпева /2
сутрино рано в зорана.
Насрошничко го познавам,
че има севдъо на мене,
кайно я имам на него.
— Дощеро моя майчино,
вия сте с него роднина,
роднина, два братовчода.
— Мале ле, стара мале ле,
лю да сме братя двамина,
и пак щем да са земиме,
че ми сме пуста прилика
кайно два строка иглика,
кайно два бора в горана.

Пяла Стана Костадинова Топузова, 23 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

693

Пяла Тодора Щонова Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

694

Виличка майци думаши:
— Излязи, майчо, послушай /2
какво и пиля запело /2
във Букриш гора зелена — /2
в утирна ранко запева, /2
вечеру гечку дупева.
Насрьошу си гу пузнавам,
чи има сивгьо за мене, /2
то за мен и йе за него.
— Виличко, моя дощирьо,
не метай сивгьо за него, /2
чи ми сте пуста роднина, /2
от двана брака две деца.

Пяла Мария Вълкова Ташкова, 36 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

Rubato $\text{♩} = 88$ 72 II 33

— Да зна- еш, май- чо, да зна- еш

как- ва сѣм мо- ма за- га- лил

— Да знаеш, майчо, да знаеш
 каква сѣм мома загалил —
 нийде я нема в селоно
 на бяло и на черноко,
 на тъонко и на високо.
 — Гали я, сино, вземи я,
 и тя е наша роднина,

уйчова ми е дощеря.
 — Майчинко, моя майчинко,
 севдѣ роднина не знае —
 ага я, майчо, спомена,
 ситна ма треска затриса,
 тевна ма мѣгла прикрива.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 76$ 59 I 64

— Да зна- иш, май- чо, да зна- иш

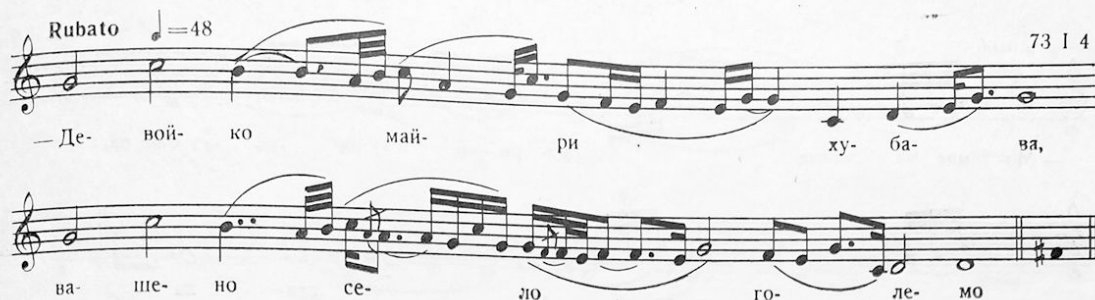
на- иш ка- ква сѣм мо- ма за- га- лил

— Да знаиш, майчо, да знаиш
 каква сѣм мома загалил —
 нийде я нема в селоно,
 ни в наше село, ни в друго,
 ям ми е, майчо, роднинка,
 вуйчова ми е дощере.
 — Сино лѣо, мои сино лѣо,

ве ми сте близна роднина,
 рѣнени ми сте браткове.
 — Майчинко, стара майчинко,
 севдѣ роднина не знае —
 на сѣрце ми е легнала,
 на душе ми е благнала.

Пял Асан Сюлейманов Беев, 33 г., с. Забърдо, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

697. Хубава мома род няма

— Девойко майри хубава,
вашено село големо,
имате моми хубави,
не щеш ли рачи, девойко,
на будна да ма заглавиш,
на будна руса девойка?
— Оглави та ща, юначе,
ама не знаем на кутра, ¹/₂
на кутра руса девойка.
— Стани, девойко, нарама
твоине бели харкуми, ¹/₂
та иди на врис на вода.

Кога наливаш водана,
та са във нея огльодай —
когоно видиш в водона,
на него си ма поглави.
— Юначе лудо и младо,
га сме си близка роднина
и хранени сме браткове,
не бива, джанам, юначе!
— Девойко майри хубава,
хубава мома род няма, ¹/₂
дребни камъне брой нямат.

Пели Салих Чаушев, 25 г., Юсеин Сърларов, 32 г.,
и Мехмед Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

698

— Девойко мари хубава,
ни щеш ли тръгна на вода
със твойне бели бакъре,
та са фаф вода огльодай.
Когоно видиш ф водана,
на нея ще се ожения.
— Зе та ща, юнак, зе та ща,
ами сме близка роднина —
твоята майка и мойта
две сестри на двама брата.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

— Момне ле мари хубава,
от мед ли ти са устана, /2
от червен невин очинки,
та не смейш да ма погледниш
и дума да ми придумаш?
— Юначе лудо и младо,
как да ти дума придумам /2
и с очи да та погледнам,

ага сме пуста роднина —
твояна майка и мойна
две порви братучодчици,
пък ни сас теби повтурни.
— Момне ле мари хубава,
хубава мома род нема,
дибела овца дос нема,
дълбока вода брул нема.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

700. Иска го мома роднина

— Ожени ма, мале ле, заглави ма,
— На кутра ли, сино льо, на чия ли?
— На мижувана най-малкана,
Фалят ми я, работна е;
работна е, за тебе е,
каматна е, за мене е.
— Ти таа дума вейки не думай,
от аллаха грехота е,
от инсания срамота е.
— Ни ма е грех, ни ма е срам,
тя си го е сама сторила,

сама сторила, нагодила,
Снощи вечер аз си вървех
от горана, от работана,
тя си точи студена вода,
хем я точи, хем я излива,
да са заглева, мен да дочека.
Селям ѝ дадох, не збо ми го
кулай ѝ рекох, никак не рече,
че и рекох „добър вечер“,
тя ми рече „утре вечер“.

Пели Фатме Ем. Молахмедова, 17 г., Асие Ш. Турутева, 17 г.,
и Мелике Сюльманова, 17 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

♩ = 88

251 II 31

За гъ- ла- ви ме, май- чин- ко, йо-
же- ни ма, на вуй- чо- ва- на,
май- чин- ко, най- мал- ка- на

Пял Сивко Христов Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

702. Коя от двете да вземе

— А- ман си ре- кох,
ма- ле ле, йот две
ми мо- ми все- ло- но —
йед- но- на ми
йе ро- дъ- ни- на

— Аман си рекох, мале ле,
йот две ми моми в селоно, —
йеднона ми йе роднина, /2
другана ми йе майшка.
Чудям се, мислям, мале ле, /2
дали роднина да зьома,
или майшка да чекам.

— Сино льо, йе мой сино льо,
нимой ми зима роднина,
ам си ми чекай майшка. /2
— Майчинко, стара майчинко,
йе же си зьома роднина — /2
мен ма йе сивдьо надвила,
нах болис ма йе извила.

Пяла Райна Стефанов Ангелова, 18 г., с. Стойките, Девинско.
Записаха Е. Стоин, ноември 1954.

703

$\text{♩} = 63$ 107 I 100

А- ман ми, май- чо,
я- ман ми от две
ми пу- съ- ти
ку- мъ- ший- ки

Пял Никола Тодоров Ружинов, 46 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

704. Цветето й е за съседско ергенче

$\text{♩} \approx 60-63$ 35 I 122

Бъ- ра- ни ми, май- чо, ки- тки- не,
да ги не бе- рат се- ля- не

— Брани ми, майчо, киткине,
 да ги не берат селяне, /2
 селяне и ябанжийене.
 Той ще ги бере, мале ле,
 близно комшицко копеле,
 дено ми често минова
 приз мойне равни дворове.
 — Немой го гали, дѳщеро,
 мижово ти е копеле.
 — Да знаем, майчо, да знаем,
 година с него да одем,
 пак ше със него да ида,
 той ми е пѳрво любеле.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѳджа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

705

$\text{♩} = 108$ 32 I 103

Вя- че- рий, та лѳе- гай, си но мой,
 вя- че- рай, та лѳе- гай! — Мѳе- ня не я
 на юм, ма- ле ма- ри, тво- я- на ве- ча- ра

— Вячерай, та лѳегай, сино мой,
 вячерай, та лѳегай!
 — Мѳеня не я на юм, мале мари,
 твояна вечара,
 йеми ми я на юм, мале мари,
 сношноно момече,
 дено ми минова
 през равни дворове
 с две бели харкоми
 за вода студена.
 — То не ми я нова, сино мой,
 хубава девойка,
 нова ми е, сино,
 Филькова Тодорка /2
 стрикова снашица.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

706. При дълга любов, майка не се пита

$\text{♩} = 88$ 23 I 120

— Фа- тми- не, пи- ле ша-
ре- но, пи- та- ла
ли си май- ка си

Пи- та- ла ли си- май-
ка си да- ва
ли те- бе на ме- не?

— Фатмине, пиле шарено,
питала ли си майка си /2
дава ли тебе на мене?
— И ку ма дава, и ку не,
йе ще със тебе да идем.
Майка не ище питане,

чи са сме млочко галили,
галили и драговали,
и на сор са сме сбирали,
млочко сме йели армаган,
шикери, благи стафиди.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

707. Подай ми, моме, водица

$\text{♩} = 132$ 34 I 71

— По- дай ми, мо- ме, во- ди- ца,
по- дай ми, мо- ме, во- ди- ца,
чи съм за во- да за- го- рел

— Подай ми, моме, водица, /2
 чи съм за вода загорел
 и за теб си съм заболел, /2
 за твоите чорни очинки.
 — Погледни мене в очине /2
 да видим месама ли са.

— Яко са месам, яко не, /2
 яла щем да са земиме.
 Майка ти ко на ни рачи, /2
 черна щем черга опена
 на нашна долна градинка, /2
 под червенана ябълка.

Пели Незифе Бекюрова Сюльова, 25 г., и Хатидже Рамаданова Еминжикова, 28 г.,
 с. Давидково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

708. Иска да му пристане

$\text{♩} = 100 \approx 112$ 270 II 29

Са ве- чер, лю- бе, тъ- рѣ- но- вай,

тър- но- вай, тър- на- ла си съм

Са вечер, любе, търновай,
 търновай, търнала си съм,
 на дома нема да ида,
 на дома ти ща да ида,
 майци ти абер попусни,
 зиде вечера да прави,
 зиде кунакът да празни,

зиде ще чилек да дойде.
 Майка ти ку ма не рачи,
 спумогна са щем двамина,
 казандиса щем стутина,
 изгради щеме бел кунак,
 с он ики бели кумини,
 он секис бели пенжери.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

709. Хубостта по-силна от народността

↑ *Rubato* $\text{♩} = 80$ 221 II 2

— Дай си ма, май- чо,

дай си ма на

А- ше- во- но

А- ри- фе

— Дай си ма, майчо, дай си ма
на Ашевоно Арифе,
на скутчек да му поседа,
на сини куим шълваре,
снажкаса да му възправя
въз шаренуно поясе,
въз гайтануно елече,

въз сребърнуно кюстечё.
— Немой го зимай, дѡщеро,
чим той агуйско копеле.
— Как да го, майчо, ни зимам,
чим то е бялу, черночку, /2
чим то е тьонку, височку.

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

710. Любoвта по-силна от всичко

Rubato $\text{♩} = 100$ 139 II 55

— Ми- не, май- чи- на дъ- ще-
ре, а- рѣ-
ни- сай- ай га-
ли Да- у- те

— Мине, майчина дѡщере,
арнисай гали Дауте — /2
Даут е влизал в дѡкяньѡн.
— Ъм да е заклал он киши,
пак ще Даутя да зема!

Пял Дауд Мехмедов Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.
Песента описва случка, станала в с. Старцево.

711. Двадесет и пет годежари върнала

$\text{♩} = 63$ 249 II 23

Хо- ди- ла мо- ма, хо- ди- ла
два- де- се- тѣ и пет го- динѣ- ки

Ходила мома, ходила
двадесет и пет годиньки,
вращала мома, вращала
двадесет и петъ лишена.
Седнала мома да плаче,
да плаче, люто да кълне:
— Нашено село големо
дано на огънь изгори,
за мен са юнак не найте!
Пък хи майка й викаше:

— Дôщеро моя майчина,
отсрôщу са е подало
бело, чърночко копяле
и си за тебѣ питаше:
„Де седи мôма хубава,
дену е млочку вращала — /2
двадесет и петъ лишена.
И я ща да хи провoдя,
та да ми го е не вôрнала,
че лу ако ми го вôрне,

че са ще юнак убеси
в нехната малка градинка,
под червенана ебълка,
кой откъде върви, да пита
защо са юнак обеси.“

Пяла Асие Махмудова Димержиева, 18 г., с. Славеино, Смолянско.
Песните е учила от майка си, която е родом от с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

712. Оженена не по нейна воля

$\text{♩} = 120$ 106 I 21

(ъ) Ве чу- ли ли сте,
ма- ри, не ли сте
ка- къ- во ѝе но- во,
ма- ри, ста- на ло

Ве чули ли сте, мари, не ли сте
какво ѝе ново, мари, станало
Сатôвчен, село големо,
Шукриви бели конаци —
Зельверо с сватба отиде,
Зельвера плачи, не рачи,
Зельвера иска акрамъ,
акрамъ и бе велия.

Пели Руфие Исуфова Каракашева, 17 г., и Атиже
Джамалова Калфова, 15 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

713. Сафинка вдовец не иска

$\text{♩} = 116$ 221 II 12

Са- фин- ка пла- чи, Са- фин- ка

пла- чи, до- вец не ра- чи, до- вец

не ра- чи

Сафинка плачи, /2
 довец не рачи, /2
 — Ни щѐ го, мамо, /2
 то било довец; /2
 ако е юнак /2
 слѐнци ше грее, /2
 пѣк то е довец — /2
 есенна слана. /2

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

714. Решила да пристане на кехаята

$\text{♩} = 72$ 4 II 12

Ма- ле ле, ста- ра

ма- ле ле, приз дру- ми

вар- вѐот ши- и- ля- та

— Мале ле, стара мале ле,
 приз друми варвѐот шилята, /2
 наприж шилята двамина, /2
 двамина луди, и млади.
 Аднону ми и, мале ле,
 Маноля гайдаджияна,

другону ми е, мале ле,
 Балабан Ен кихаена.
 Мале ле, стара майчинко,
 ѝе ще нах тамо да ида, /2
 с Балабан Ен кихаета.

Пяла Маруда Томова Каврошилова, 42 г., с. Гела, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

715. Предпочита терзийче да вземе

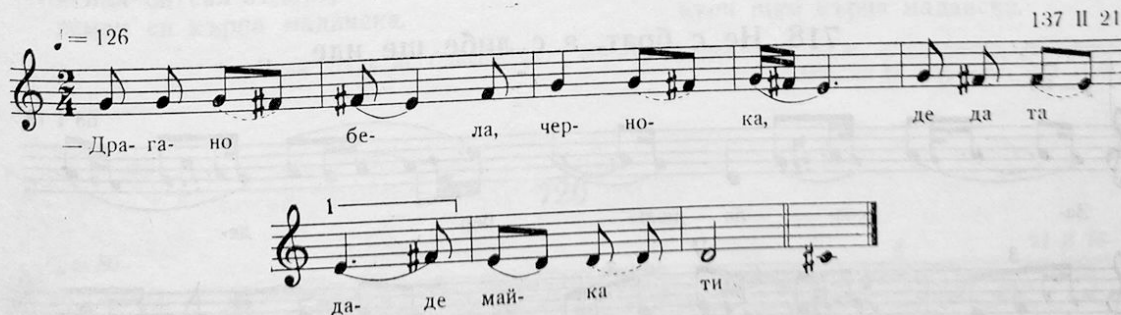

Измоли, майчо, бубайка, мале ле,
 да ма бубайку ни дава /2
 на калянуну гюльгерча, /2
 ам да ма даде бубайку /2
 на кьоничконо терзийча, /2
 дено ми крои и шии /2
 момскини гришки шеряни, /2
 юнашки сини долами. /2
 Яга, майчинко, изляза /2
 на високини кьошкуви, /2
 на три са страни обърна: /2
 най-напред, майчо, погльодна /2
 на гюльгерскана махало, /2
 люта и слана паднала, /2
 и гюльгерча и излело — /2

стари гармади валеши, /2
 нови куначи градёши. /2
 Яга, майчинко, погльодна /2
 на увчерскана махало, /2
 тьовна и могла паднала /2
 и увчерча и излело — /2
 сиво си стаду пасеши. /2
 Яга, майчинко, погльодна /2
 нах терзитскана махало, /2
 есно и слънце йогрело /2
 и терзийча и излело /2
 на високани кьошкьови, /2
 та й си кройеши, шияши /2
 момскини гришки шеряни.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 42 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

716. Девойка, която много избира

— Драгано бела, чернока,
 де да та даде майка ти /2
 в селоно на баш терзияна.
 — Ух си, майчице, не ща го —
 терзия рано станува,
 та ще и мене да дига
 изгаснал огън да валя,
 горчива кавъз да варя,
 сгълпени конце да мота.
 — Драгано бела, чернока,
 де пък не да та дадеме /2
 в селоно на баш дюльгеринън.
 — Ух си, майчице, не ща го,

твърде са качи високо. /2
 Кой ще му бере кахърън!
 — Драгано бела, чернока,
 де да та даде майка ти /2
 в селоно на баш калайджияна.
 — Ух си, майчице, не ща го,
 той си е, майо, кат коте, /2
 кат коте от сахан в сахан.
 — Де пък не да те дадеме
 в селоно на баш бакалинън.
 — Ух си, майчице, не ща го,
 бакалин е като мишка, /2
 от чувал на чувал минова.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

717

Rubato $\text{♩} = 63$ 210 I 24

— И- щът та, га- лет, до- ще- ро,
 на йов- чер да та да- де- ме

— Ищът та, галет, дъщеро,
 на йовчер да та дадеме.
 — Ох леле, майчо, не ща го,
 то ходи, майчо, по къра,
 кой да му тегли кахъра?
 — Дъщеро моя майчина,
 чем кому да та дадеме?
 На дюльгер да та дадеме.

— Ох леле, майчо, не ща го,
 той рови стара гърмада.
 — Дъщеро моя майчина,
 чем кому да та дадеме?
 На сархош да та дадеме.
 — Ох леле, майчо, дай си ма,
 той пие бела ракия,
 за мене вину червену.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

718. Не с брат, а с либе ще иде

$\text{♩} = 63$ 58 I 12

За- спа- ла дюль- бер де-
 вой- ка, за- спа- ла дю-
 ль- бе- ръ де- вой- ка

Заспала дюльбер девойка /2/
в летнана гора зелена,
пак нема кой да разбуди.
Йотишел братан с кавален,
с кавал му дума думаше:
— Стани ми, стани, дюльберко,
стани ми, стани, сестрице,

жальничко да ти по̀сви́ря,
бальничко да те по̀пита́м
с кого ще, сestro, да идеш,
с мене ли, или с Мехмета.
— Я не ща с тебе да ида,
я ща с Мехмета да ида,
че сме са млочко га̀лили.

Пяла Арфина Джамалова Имамова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

719. Не ща те, не ща, Смаиле

Rubato $\text{♩} = 63$

— Пъ- зна- ваш ли на,

Сма- и- ле, на съ- ва

хо- ро ви- е- но ?

— Пъзнаваш ли на, Смаиле,
на съва хоро виено ?
— Ко ва пъзнавам и ко не,
ве си Кюрсия пъзнавам —
шалена хи е бѣсмѣна,
зѣлени хи са перана.
— Не ща та, не ща, Смаиле,
рубана ми е уйгунсус, /2/
за в Мадан не е правена,
немам си сая зѣлена,
немам си кърпа маданска.

Мадан го кажат колиби,
ѣт край е бетин кѣшлаци.
— Зѣми ма, жаним, Кюрсие,
бял ти ще конак огради /2/
срещу бялѣна джамия,
ни с един да са не мехмѣ,
не мехмѣ и не уйдисва,
ѣм да са мехмѣ с Кюрсие
и с беличкана джамия;
купи щем сая зѣлена,
купи щем кърпа маданска.

Пели Дауд М. Санков, 28 г., и Ризо М. Контилов, 35 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

720

$\text{♩} = 80$

— За- що- м си до- шол, Сма- и- ле,

за- що- м си до- шол, Сѣ-

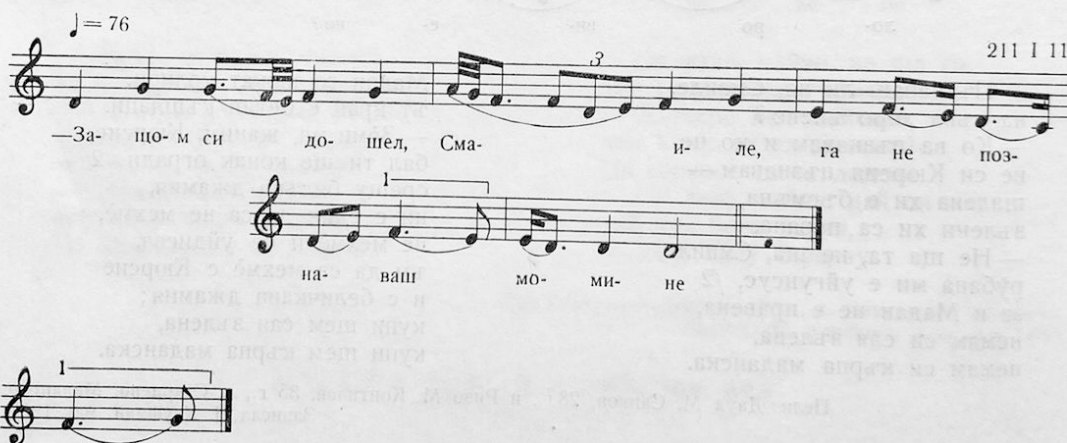

— Защо си дошол, Смаиле, 2/
 га не познаваш момине —
 кутра е мома лефтера, /2
 кутра е млада невеста?
 — Я не познавам никутра, /2
 ам си познавам Кюрсие —
 въз лице бело, черноко, /2
 въз снажка тънка, висока.
 Земи ма земи, Кюрсие. /2

— Ни ща та, ни ща, Смаиле,
 Мадан го казват кулиби
 в кулиби не могам да седем.
 — Земи ма земи, Кюрсие, /2
 я ти ща сарай угради
 извън, извътре бел киреч,
 с он ики бели комине
 с ирми беш жамлъ пенжери.

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

721

Пяла Фатме М. Донбашова, 52 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

722. Момата иска бял конак

Музыка А. Варшавского

Сопровождение фортепиано

да-ли за во-да, да-ли за во-да

сто-де-на?

Защо м си дошъл, юначе, /2
дали за вода /2 студена?
Ку е за вода студена,
да стана да та /2 напоя.
Защо м си дошъл, юначе, /2
дали за китка /2 червена?
Ку е за китка червена, /2
да стана да та /2 закича.
Защо м си дошъл, юначе, /2
дали за мома /2 хубава?

Ку е за мома хубава, /2
да стана да та /2 зăследя.
Чем кѣде ще ме отведеш, /2
дали вѣв гора /2 зелена?
Момана под бук не седи, /2
не седи мома, /2 юначе;
момана иска бел кунак, /2
бел кунак иска, /2 юначе,
с он ики бели кумини, /2
он секис бели /2 пенжури.

Пяла Шерфие Асанова Панжолова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

723

♩ = 112

16 II 46

Зна- шо си до- шъл, ю- на- че, на мо-
ми- ни- нѣ дво- ро- ве

Защо си дошъл, юначе,
на момининье дворове —
дали за китка черввена,
дали за вода студъена, /2
дали за бяло момече?
Ко йе за китка черввена,
да станам, да та закичам;
ко е за вода студъена,
да станам да та напоям;
ко е за бяло момече,
да станам, да та заследам.

Пял Азис Ахмедов Хюремов, 20 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

724

Rubato $\text{♩} = 84$ 74 I 18

— Йо- на- ко леф- тер, не-
гла- ве- нъ, нам е с теб
ха- рам ста- на- ло

— Йонако лефтер, неглавен,
нам е с теб харам станало
нашено с тебе галене,
галене, насор сбиране.
Я си съм вчера зачула,
че си и дручка загалил.
Гали я, севдъо, земи я,
и тя е наша роднина, /2
уйкова ми е дъщеря.

— Девойко мъри хубава,
йе нея галем на подсмех,
пък тебе мислем да зъма.
— Юначе лудо и младо,
ку мислиш мене да зъмиш,
огради коща висока
със дванаесте пенжурки,
със два високи кьошкове.

Пяла Росица Вълчанова, 17 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

725

$\text{♩} = 92$ 74 I 10

Ю- на- че лу- до и
мла- до, ку мис- лиш ме-
не да зи- маш

Юначе лудо и младо,
ку мислиш мене да зимаш,
гради ми коща голема
на две ми, на три дюшеме,
дюльгере да ма не гльодат,
дюльгере от дюшемене;

плети ми ситни кафези,
терзие да ма не гльодат, /2
терзие от кьошковене;
овчере да ма не гльодат,
овчере от ливадено.

Пял Манол Карадечев, 30 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

726. Вземи ме, вземи, девойко

$\text{♩} = 58-72$ 21 1 6
V

— Зъ- мни ма, зъ- мѣ- ни, де- вой- ко,

зъо- мѣ- ни ма, зъо- мѣ- ни, де- вой- ко! — Как да

та зе- мнѣм, ю- на- че, как да

та зе- мѣ- нѣ- мѣ, ю- на- че

1 2

— Зъмни ма, зъмни, девойко,
зъомни ма, зъомни, девойко!
— Как да та земнѣм, юначе,
как да та земнѣм, юначе, /3
га немаш коща градена? /2
— Зъомни ма, зъомни, девойко, /2
не щеме лето летова }
в честана гора зелена, }2
не щеме зима зимова

в равноно поле широко.
Зъомни ма, зъомни, девойко.
— Как да та зъомна, юначе,
га ма майка ми не дава.
— Не щем майка ти улога
със едни кундри лескати,
не щем боба ти измами
със едно кило ракия,
със друго вино червено.

Пял Хасан Ахмедов Парунев, 45 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

727

$\text{♩} = 144$ 71 1 7

— Зом- ни ма, зом- ни, мом- не- ле,

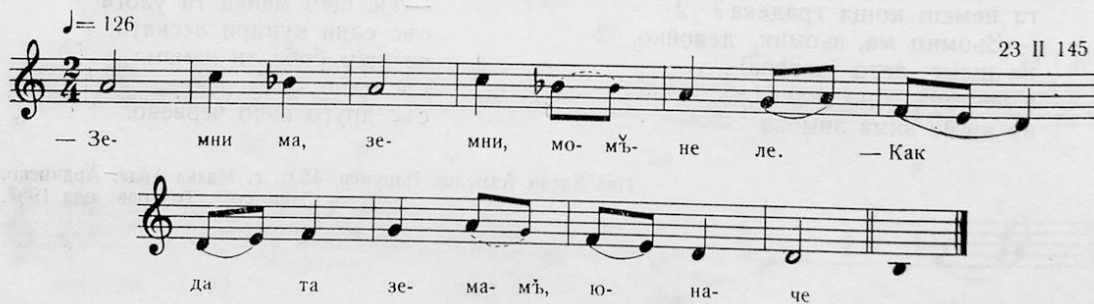
зом- ни ма, зом- ни, мо- мѣ- не ле,

— Зомни ма, зомни, момне ле, /2
 зомни ма, зомни, момне ле,
 йе имам мерак на тебе.
 — Как да та зомнам, юначе, /3
 га немаш коща градена —
 къде щим да летуваме, /3
 къде щим да зимуваме?
 — Момне ле мари хубава, /3
 ти толкув ли са ни сеташ —
 лете щим да летуваме /3
 в честана гора зелена,
 зиме щим да зимуваме /3
 в равноно поле широко.

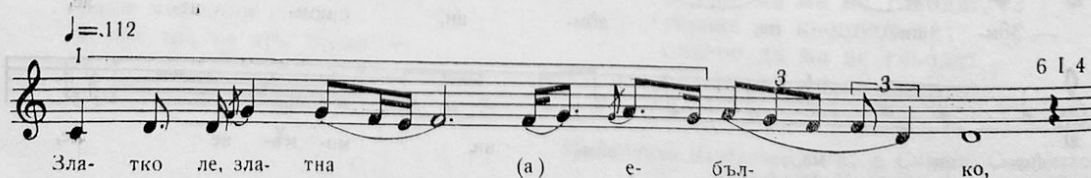
Пяла Добра П. Бечкова, 18 г., с. Левочево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

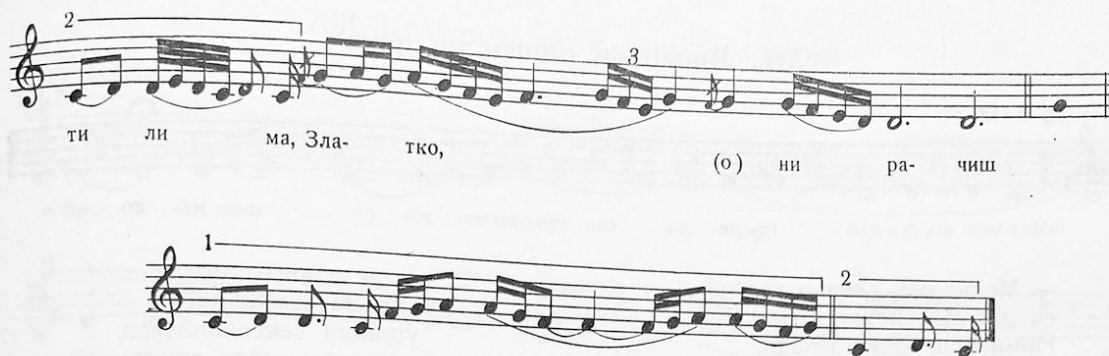
728

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

729. Лесно ще майка измамим

— Златко ле, златна ебълко,
ти ли ма, Златко, ни рачиш, /2
майка ти ли та ни дава?
— Зимам та, рачам, юначе,
ам си ма майка ни дава,
че имам сестра по-стара,
ни йе главена, женяна,

ни йе покъ да я пригласям,
пригласям, да я прижиям.
— Златко льо, златна ебълко,
ти речи, козум, зьо та ща,
йе ща майка ти измамя
сас чешка бела ракия,
пак баща ти ще измамя

сас чотрах вино червено,
братчену ти ще измамя
сас едни чизми ковани,
пък сестра ти ще измамя
сас едни синци инджии.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

730. Аман съм рекла от момче

Аман съм рекла, майчинко,
йот съва хожем копеле!
Ельчиш ми торнам на вода,
и то след мене вървеше,
и си водона сущеше,
и си ма хитро питаше:
— Девойко мари хубава,
на кога си са главила?
— Главям са, главям, юначе,

нашана средна махало,
на Сюлювана Арифча.
— Девойко мари хубава,
дьо да му върнеш нишенън,
пък мойн да ти проведям;
осемно вале мумие,
четри купринени пояса,
три ката скѫпо гиздило,
четри шерите алтѫне.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

731. Много ти нишан не искам

— Мехмедко, севдъо галена,
снощи съм межо имело.
Ирми беш киши юнаци,
четри ми чифта поехме,
осемту моми галехме,
от осем коя ша земиш?
Млочку ти нишен не ищам:

осем ширите алтоне,
иглъна ирмилийчена,
ушники сексенлийчеви,
два ката скôпо гиздило,
три ката лустри кундуре,
девет кôрпи купринени.

Пяла Сафие Бешенджиева, 16 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

732. Всякой си търси прилика

Та чули ли сте, не ли сте
кинѧ е ново станало
в Чекалувскана махало,
в Османувоно коначе?
Нурка е рано станала,
че си е Нурка излъела
вър къщи Нурка отгоре,
та са нахсреща угледа
дъл ще уварди Мехметян,
Мехметян Селиаговчан.
Нийде го Нурка не виде,
че си са Нурка развърна,
та си разключи сандъци,
извади дребну гиздилу,
пълън гу кош напълнила
и с листе гу е завила,
че си го Нурка однела
в Сълихувоно коначе,
бистри си сълзи ронеше
и на Сълиха викаше:

— Аго ле, аго Сълихо,
де да е Мехметъ да дойде,
я ще със него да идам,
я нема Мѧне да зимам,
той не ми ѧ акран, прилика.
Стана си Сълих та тѧрна
въз високана планина,
та си намери Мехметя
на Попувине рѧвнйшки,
та си го зорла закара
с една бръстинка букова.
— Хайде ми, хайде, Мехмете,
Нурка е дошла у дома,
та ще със тебе да иде,
та нема Мѧне да зима.
— Не ща я, мижо, не ща я —
ку мислях нея да зимам,
та са щях напреж заглавя
ага ма Симка моляши.

Пели Рукия Еминова Салиагова, 16 г., и Асия Селимова Очкова, 15 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.
Текстът на песента е съчинен от Рукия Салиагова. Отнася се за случка, ста-
нала в тяхното село през 1954 г. Песента се пее и от други девойки в с. Виево.

733. Кахърна, че ѝ дошли момари

Rubato $\text{♩} = 76$ 76 I 11

— Фат- мин- ко ко- зум,

пи- лен- це, вче- ра та гльо- дах да сно- щи

— Фатминко козъм, пиленце,
вчера та гльодах да снощи,
ала та нийде ни видех,
първен та видех маличко,
ала бе кимна, кахърна.
— Юначе лудо и младо,
как да не ти съм кахърна?

Вчера си имах момаре
от чуждо село незнайно
и чуждо любе неверно.
Без вечерка съм легнала,
без прогимка съм станала —
вечера гевчир водица,
прогимка фильжен кавица.

Пял Шукри Арифов Сюлманов, 36 г., с. Могилица, мах. Черешово.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

734

Rubato $\text{♩} = 48$ 72 I 40

— Фа- тми- но ко зум, Фа-

тми- но: от вче- ра

гльо- дах до сно- ща

— Фатмино, козум Фатмино,
от вчера гльодах до сноща,
дъли та ни ща увардя
в твоине равни дворове,
ала бе кимна, кахърна.
— Юначе лудо и младо,

как да н съм кимна, кахорна —
снощи ми имах момари,
нишена ми са донели.
Майка е дарън изпратила,
без вечерка съм легнала,
без прогимка съм станала.

Пял Лютви Ахмедов Караасанов, 14 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

735

21 II 43

Rubato

Фа-тми-но, ко-зом, Фа-тми-но, от вче-ра га-лъ-да-х до сно-щи

— Фатмино, козом, Фатмино,
от вчера гльодах до снощи,
тъбе та нийде не видех,
че си та боднаж овардих
на кафезнино пенжуре,
ти ми бе йеце кахърна —
дъли си болна лежала,
или си болен гледала?

— Юначе, лудо и младо,
не съм ни болна лежала,
не съм ни болник гледала —
майка е лишѐн зимала,
пък мене не е питала.
— Фатмино, козом Фатмино,
ти торни, Фатмо, със мене,
аче щем лишена разворна!

Пял Шукри Саликов Сюлейманов, 33 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

736

18 I 109

$\text{♩} = 106$

— Фа-тмин-ко ку-зум, пи-ле-нце, йот вче-ра гле-дах до сно-щи

— Фатминко, кузум пиленце,
йот вчера гледах до снощи,
тебе та нигде не видех,
йем си та видех, Фатминко,
фъв горничкана махала

на вашне равни дворове.
Ти ми бе кимна, кахърна.
— Я ми бех кимна, кахърна,
от ма бе майка венчала,
пък мене не бе питала.

Пели Атиже Ахмедова Палова, 17 г., и Фатма Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

Rubato $\text{♩} = 120$

138 II 36.

— Фи- да- ньо те- нък (ъ) и ви-
сок, ар- ни- сай
(а) хо- ди ле- фте- ра

— Фиданьо тенък и висок,
арнисай ходи лефтера,
лефтер ти вакътъ помина,
лефтер е вакътъ до вакътъ!
— Ха бре юначе, гидийо,
още ще мночко да ходя,

майци ще уста да пукам,
чи ма е майка главила,
пък мене не е питала;
„Ам зимаш ли го, дъщеру,
ам драг ли си е и тебе?“

Пяла Кадрие Ахмедова Кичукова, 17 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

738. Не ще да се глави и жени

— Ой Я- но, Я- но, дъ- ще- рьо мо-
е, йот- как та, Я- но,
май- ка по- ро- ди

— Ой Яно, Яно, дъщерьо мое,
йоткак та, Яно, майка породи,
вьеке са, Яно, съне не наспах
йот твойне, Яно, чести момаре
едни дочаквам, други изпратам;
доде да свара черноно кафе,
ето ги, Яно, и други идат.

Я си ги зъми, я си им кажи.
— Ой мале, мале, ти стара мале,
не ща са главя, не ща са жена,
я ще да ида сай долу, долу,
сай долу, долу на манастирян,
на калугери измет да правя.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 108$

— Ой Я- но, Я- но,

дѣ- ще- ро мо- я, от- как та,

Ян- ко, май- ка по- ро- ди

Пяла Мария Христова, с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

740. Фатма е мома родила

$\text{♩} = 112$

Фат- ма е мо- ма ро- ди- ла, ро- ди- ла

и из- ку- ти- ла

и из- ку- ти- ла

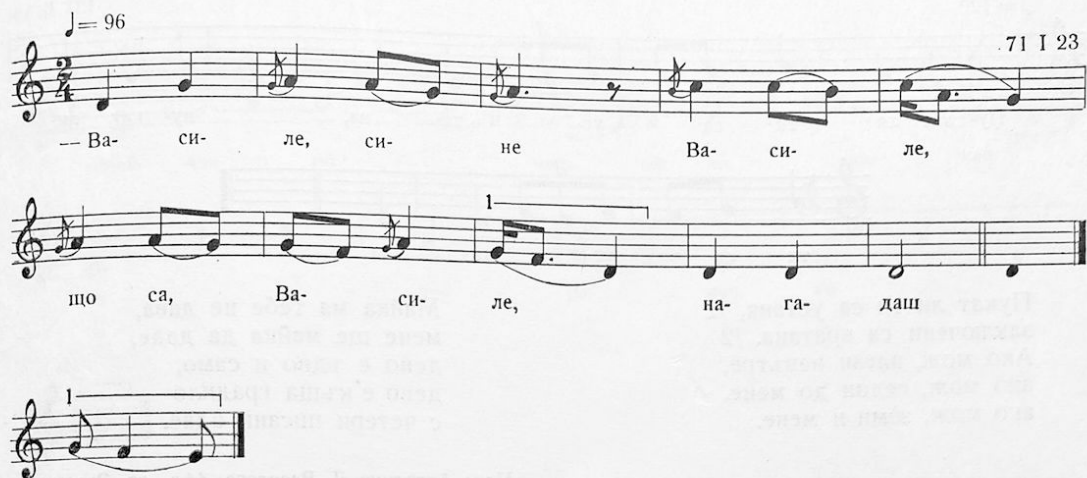
Фатма е мома родила,
родила и изкутила,
Бинмеза са е казвала.
Кърк киши я са галили,
он киши я са искали,
най-напред си я поискал

Аджи му Минчън Раифа.
Кайно си дума думахме,
Шекирка влезе в вратана:
— Селям алейким, Бинмезо,
сѡс пѡт ти ида момарка,
иска та сами ефенди.

— Хеле ща него да зѡмам,
да зѡмам него, Шекирко,
барем в Одиrne да идам,
ханъмка да си наседам,
алтѡне да са наносам,
кѡрци и бели фустане.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

741. Налудничава, но пък богата

— Василе, сине, Василе,
що са Василе, нагадаш/2
шентава Дойка да галиш?
— Как да я, майчо, не галя,
га ми Чакъран преписа,
польвина Каранжилокан,
Каранжилоцка планина.
Га си е Дойка шентава,
шентава и ни прилика.

Пяла Марудка Иванова Баткова, 20 г., с. Широка Лъка, Девинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

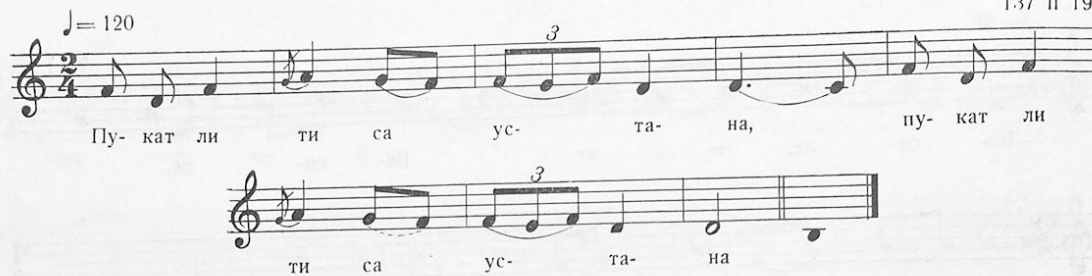
742. Майка ѝ ще я даде на друг

— Питала ли си майка ти, момиче,
питала ли си майка ти /2
дава ли тебе на мене?
— Мен майка на теб не дава, юначе,
мен майка на теб не дава,

мен майка мисли да даде
на вдовичено Тодорче,
де оре черни угари,
де сее бяла пшеница,
да кара да я продава.
да сбира бели грошове.

Пяла Незифе Раимова Бочукова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

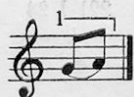

Пукат ли ти са устана, /2
заклучени са вратана. /2
Ако мож, влез навътре,
ако мож, седни до мене,
ако мож, земи и мене.

Майка ма тебе не дава,
мене ще майка да даде,
дено е ъдно и само,
дено е къща градило
с четири писани одае.

Пяла Ангелина Д. Василева, 44 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

744. Ако не го вземе, ще се самоубие

Майчинко, мила майчинко,
утре ма дигни раничко,
чи мислям ранко да раням
нах дольничкана махало,
севдъона да си обидям
и да я, майчо, попитам

зима ли ма ще или не.
Ако ми рече „збо та ща“,
че ще хи, майчо, проводям
две бохче скѹпо гиздило, /2
три рѹода жѹлти алѹне.
Ако ми рече „не щѹ та“,

че ще да фатям, майчинко,
въз Кара дерѹо нагоре,
чѹрни череша да берам,
дано са вейка прекѹрши,
дано са Хасан прибие!

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

745

$\text{♩} = 116$ 73 I 16

Май- чин- ко, мо- е май- чин- ко, ви- кни
ма у- тре ра- нич- ко

Пяла Фатме Лютвиева, 14 г., с. Средногорци, Маданско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

746. Друга ще ти найда, сине

$\text{♩} = 48$ 211 II 15

— Чул ли си, си- но, и- ли
не, ли- ше- нън ти
съ вър- на- ли

— Чул ли си, сино, или не,
лишенън ти съ върнали.
— Чул ми съм, майчо, чул ми съм,
здрав съ съм болен разбодел,
вечерка не съм вечерял,
прогимка не съм закусвал,
ам съ лу чудям и мислям
дѣ щѣ си найдам и друга,

и друга руса девойка.
— Сино ле мои майчини,
немой са чуди, сино лѣо,
ѣе щѣ ти найда и друга,
и друга руса девойка,
от нея дважд по-похубава,
от нея трижд по-камадна.

Пели Рамадан Койнарчев, 20 г., и Мехмед Сълмасидов, 17 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

747. Женило-чернило

Сама йе мома торнала
жолтана жѣтва да жѣне.
Жѣнала, колко жѣнала,
седнала да се одмори.
Отдоло иде юначе,
праве нах нея гледаше.
— Оти ма гледаш, юначе,

дали ма не мож познаваш,
оти съм чорна, мършава?
Кога бех и я въз майка,
напреж бех бела й кръвена;
ага са, лудо, ужених,
та са чорнана почерних,
та са от дружки отделих.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѣджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

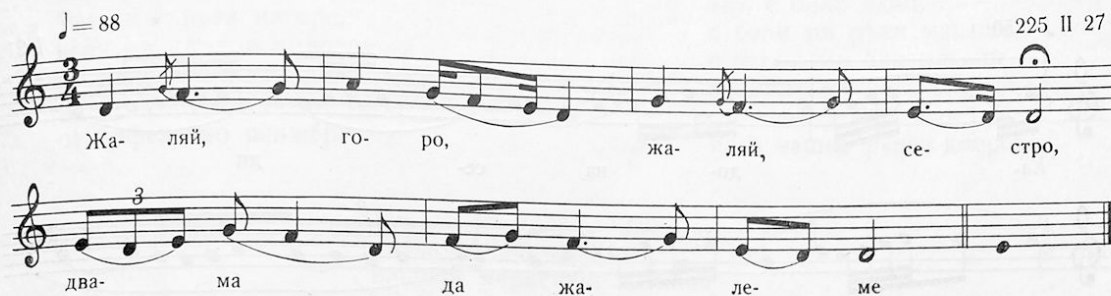
748. Моминство не се повтаря

Лятоно нѣма насита
и лѣфтероно ходене!
Ходите, моми лѣфтери,
ходите, лѣфтеровайте,
седете, не женейте са —
женилкана е до животь,
до животь, до разделяне,
до илюм, до умирање.

Пяла Кадрие Ахмедова Кичукова, 17 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

749. Жали, горо, жали, сестро

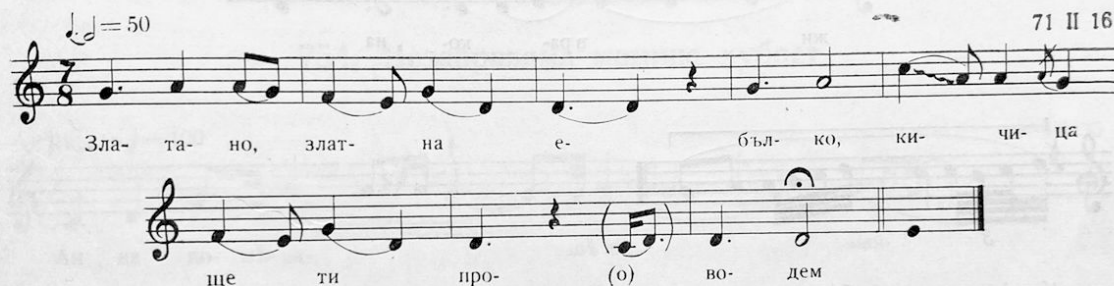

Жаляй, горо, жаяй, сетро,
двама да жалеме,
ти за твойте листа, горо,
я за моя младост.

Твойте листа, горо, сестро,
пак ще се разлиснат,
мойта младост, горо, сестро,
нема да се върне.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

750. Докато е мома, хвърка като птичка

— Златано, златна ёбълко,
кичица ще ти проведем
от високана планина,
да ми я, Златко, не върниш,
чи ми ща сърце остана.
— Провадай, любе, провадай —
доде е мома лефтера
барабар фърка с пилъцене;

ага се мома ожени,
барабар стане с земьона —
други й люди засодват,
кога на хоро да иде,
кога със дружки да дума.
Синь синек сиди бужекън,
лютана змийка в глътнене.

Пяла Чока (Цона) Н. Шонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

751

Пял Панайот Карапаунов, 35 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

752. Китка за любимия

$\text{♩} = 50$ 1 1 21

Ка- до- на се- ди
в бах- чо- на, кит-
чи- ца дъ- рѣ-
жи в ра- ко- на

Кадона седи в бахчона,
китчица държи в ракона,
насъщо варди севдѝона,
с бели ѝ рѝки махаше, /2

с чорни му ѝочи мигаше:
— Яла ми, яла, севдице,
за тебе берам китчица, /2
за тебе гиздям сначкаса.

Пял Христо Атанасов Хаджиксегов, 45 г., гр. Девин, преселен от кв. Райково, гр. Смолян.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

753. Поканен с китка от хубава девойка

$\text{♩} = 56$ 270 1 8

Вче- ра ми хо-
дих, май- чин- ко, на- хѣ доль-
ний- ка- на ма- ха- ла

Вчера ми ходих, майчинко,
нах дольничкана махало.
Яга са върнах нагоре,
есну ма слънце подогре /2
от срезничкана махало, /2
от беличконо коначе, /2
от кафезлино пѐнжере.

Той не е било слънчице,
ами е било мѐмиче —
с бели ми рѣки махаше,
с черни ми ъчи мигаше,
с кипра ми уста викаше:
„Яла ми мѐни, юначе, /2
през нашне равни дворове,

зам да ти метна китчица,
китчица карамфилюва,
ельчиш мерисниш киткана
и мене да си споминаш, /2
какво бех уйгун мѐмиче —
въз снажка тенку й високу,
въз лице бяла и чернока.“

Пял Бекир Хасанов Кушилов, 30 г., с. Давилково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

754. Незабравима момина хубост

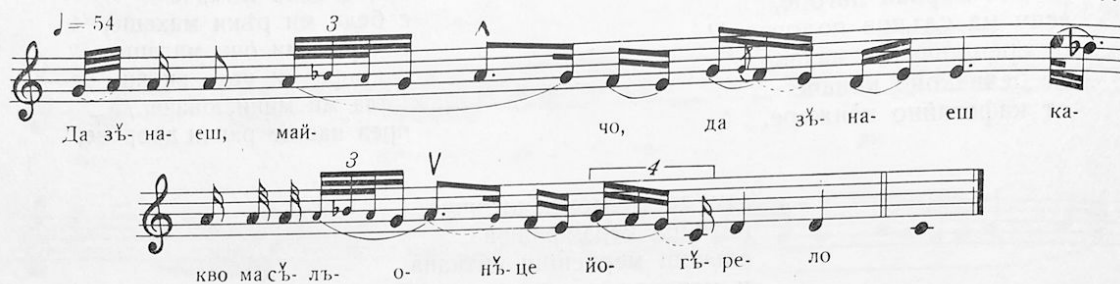
Rubato $\text{♩} = 100$ 139 I 35

Ам не по- мѣ-ни- шѣ ли, май-
чи- це, (ѣ) ку- га при- и- зѣ
Ме- ри- чѣ вър- вех- ме

— Ам не помниш ли, майчице,
куга приз Мерич вървехме,
приз Мерич, приз кюприена,
каква на мома вардеше
от ялуцкине пенжуре —
в лице бе бяла кърдия,
в очи бе черни чуряше;
чорна си коса чешеше,
бяло си лице миеше,
с косана сянка правеше
и викаше ми, майчице:

„Махни се, махни. юначе,
приз наши равни дворове,
да си ти дада кичица,
кичица бейтуранева
и друга кълънфирева,
ильчиш киткана миришнеш,
и мене да ме споменеш,
каква бех мома хубава —
в лице бех бяла, чернока,
в очи бех черни чуряше,
в снага бех тѣнка, висока.“

Пял Идрис М. Хаджимустафов, 24 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Да знаеш, майчо, да знаеш
какво ма слонце йогрело /2
фѣв горничкана махала, /2
фѣв беличконо коначе.
Не било йесно слончице,
ам било мома хубава —
с бели ми роки махаше,
с черни ми очи стрелеше:
„Нахтув ми яла, юначе,
да си ти метна кичица /2
и дручка ранбосилкова.

Пяла Тонка Иванова Михайлова, 33 г., гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

756. Ела, либе, да ти кажа лек за стадо

— Стану мари, Станчице ле,
казанлъшка дивойчице,
мила ми бя, драчка ми бя,
та духодах ката вечер, /2

ката вечер на попрельки,
ала станах чуз аргатин,
чуз аргатин, изметкерин,
та ти паса сиво стадо,

ала й стадо деволито --
денем лежи, ношем пасе,
насярдè нош вода пие.
— Йёла, любе, утри вечир,
да ти кажам лек за стадо.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

757. Лудо след мома на вода

$\text{♩} = 132$ 2 1 4

Тор-на-ла й Ги-на за во-да, Ги-но мо-

ми-ча, тор-на-ла й Ги-на за во-да

Торнала й Гина за вода,
Гино момича,
 торнала й Гина за вода,
 след нея лудо и младо, /2

то си на Гина викаши: /2
— Чакай ма, Гино, и мени, /2
ти жа си точиш водона, /2
я жа си пòя кончено. /2

Пяла Ружа Димитрова Джигошева, 31 г., гр. Девин, преселена от с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

758. Къде търси либето си

♩ ≈ 80 19 | 166

—Ки- тко ле, ки- тѣ-ко че- рѣ-

ве- на, не кѣ- рай ма,

не съм ; фа- ти- ла

— Китко ле, китко червена,
не край ма, не съм фатила
как са йе лето минало
йот твойно бално теглещик.
Ага ми росне росица,
де да та трѡсям, юначе,
качулка да ти донясам

моята тъенка марама /2
и киченана намазла?
— Троси ма, троси, девойко,
на вър висока планина, /2
на хайдушконо сборище,
под тъенка йелха височка,
ду нея вода студьена.

Пил Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

759

$\text{♩} = 44$ 73 II 19

Я- га ми ро- сне ро-
-о- си- ца, де да
та трѡ- се- мѣ, йо- на- че

— Яга ми росне росица,
де да та трѡсим, йоначе, /2
качулка да ти дѡнесам?
— Трѡси ма, трѡси, девойко,
въз високана плѡнина,
под тъонка ѐла, висока,
и хитро ша та пѡпитам
нах когу си са главила,
кому си нишен държела.

Пяла Фатме Мурадова Бейска, 17 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

760. Посрещане на либе

$\text{♩} = 107 \text{ I } 93$

Ва- ка- лѣ йе Ме- хѣ-ме- тѣ до-
па- дѣ- нал на ра- вѣ- ни- чѣ- ки-
не дво- ро- ве

Вакал ѝе Мехметъ допаднал
на равничкине дворове.
Любе го одвон посръшна:
— Хош гелдин, любе Мехметъ! /2
— Хош болдун, бела Хасибе!
Фати му конче, ворза го,

метна му сено-куприна,
зоба му бела пшеница,
че си Мехметя отведе
на високине кьошкьове,
свари му кафьо шекерли.

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно Влахово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

761. Слезни ми, моме, отвори

Rubato ♩ = 69

1 72 | 32

— Слезни ми, моме, йотвори
тво-ри ма-ла-чки-се вра-тин-ки
— Йо-тво-ри ши тъ й,
ю-на-че, я-ку м
са ве-рну пре-къ-лъ-неш

— Слезни ми, моме, йотвори
малачкисе вратинки.
— Йотвори ши тъ, юначе,
яку м са верну прекълнеш
с йочиньки да ми н пугльоваш,
с ръчиньки да ма н пубарваш.
— Девойко мари хубава,
с йочисе нема да гльодам,
с ръчиньки нема да барвам,
яла наблизко до мене.

Пял Ибрахим Мехмедов Чаушев, 33 г., гр. Смолян.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

— Слезни ми, моме, йотвори
на маланките вратинки —
послед ма следят двамина,
двамина луди и млади,
та ша ма, кузум, отбавят,
главата ша ми отсеког.

— Йотвори ти ща, юначе,
ко ми са верно прикълнеш,
де нема да ма погляваш.
Та си го качи, покачи
въз ситна скала, висока,
най на високи кьошкове.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие
Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

763. От мисъл по либе не му се вечера

— Хайде ми, сино, вечерай
майчина топла вечера.
— Вечерай, майчо, та легай,
мен не се яло вечера,
мен ми е на юм дошлоло:
Фатминка Сюльман ягова
дели ми гали и други,
кайно е мене галила.
Вчера й, майчо, зъминах
приз равничкине дворове,

и тя на порти сидеше
с ялтъненоно миндильче, /2
с шенлиенини шалваре;
таман еднъжкан пугледна,
и ми на дваждум продума:
„Юначе лудо и младо,
често минавай приз пътяс,
да си ти кажа балноно,
чи са сме с майка карали.“

Пял Шекир Мехмедов Маданов, 45 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юни 1957.

764. Да му даде китчица на заминаване

$\text{♩} = 92$ 249 II 33

О- ти ни ми- ниш, ю-
на- че, приз на- ши рав-
ни дво- ро- ве

Оти ни миниш, юначе,
приз наши равни дворове,
да си ти метнам китчица,
китчица карамфилкова
и дружка ранбосилкова,
чи ши далечко да идиш,
нах равно поле широко.
Ти га са за мен затѝжиш,
китчица да си погльѝдниш,
със мене да са разтѝжиш.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

765. Защо не дойде, юначе

Rubato $\text{♩} = 69$ 250 II 36

—О- ти не дей- де, ю- на- че,
на мой- не рав- ни дво- ро- ве

— Оти не дойде, юначе,
на мойне равни дворове,
зам да ти метна китчица,
китчица кърмфилъова,
със бѝйтурѝнчек сбѝркана,
ельчиш ми китка спѝмени,
и мене да си споменѝш
къко бях уйгун мѝмиче —
въз снажка тѝонку, височку,
въз лице белу, чѝрноку.

Пял Шукри Асанов Садѝков, 52 г., с. Давидково, мах. Славейковци, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

766

Rubato ≈ 66 17 | 77

Йо- ти не дой- де, ю- на- че, на мой- не ра- вѣ- ни дѣ- во- ро- ве

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

767

Rubato = 80 74 | 43

Кит- ка ти ви- ем, ю- на- че, с ка- но- сан- ки- се рѣ- чин- ки

Китка ти вием, юначе,
с каносанкисе рѣчинки,
с бурмосанкисе по̀рскове —
нах тув да дойдеш, юначе.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

768. Ела, когато съм самичка

Rubato $\text{♩} = 88 \approx 96$

210 I 3

-Де- вой- ко ма- ри
ху- ба- ва, мен ми я
на- ем до- шло- ло

— Девойко мари хубава,
мен ми я на ем дошлоло /2
да си ми влезам навътре,
да си ми седна в кишену,
да си ми пийна кафену.
— Юначе лудо и младо,
немой ми идва таз вечер,
ъм си ми ела, юначе,

в четвъртък вечер одвечер,
ага самичка остана,
със шише бела ръкия
и друга вину червену,
да си я сипвам, присипвам
със каносанъки ръчинъки,
със бурмосанъки пръстене.

Пели Бекир Асанов Хаджиалиев, 42 г., и Емин Еминов Хаджиалиев, 45 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

769

$\text{♩} = 54$ 34 II 84

-Де- вой- ко ма- ри ху- ба- ва,
мен- нь ми е на ю- мъ до- шло- ло

— Девойко мари хубава,
мень ми е на юм дошлоло
да си ми влезна наводре
със шише бела ракия.
— Яла ми, яла, юначе,
ага ми нема, юначе, /2 .
майка и старан бубайко
Йе ще ти кърши излезам,
и ща ти сипвам, разсипвам
бистрана люта ръкия,
й белине бузки за мезе.

Пия Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

770. Със мярка черпи, девойко

Девойко мари хубава,
довечера ща да дойда
със шуша бяла ракия.
С карар я мери, девойко,
чи йонак карар не знае

и са ще пиен упои,
та ти ще кърши продума,
и ти ще болно дотеже,
та та не мога замири
три да та мира годинки.

Пял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

771

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

772

Пял Мюмюн Шукриев Садъков, с. Давидково, мах. Славейковци, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

773

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Богутево,
Смолянско, преселен от с. Река, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

774

Пял Емин Сулманов Шинков, 18 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

775

251 II 29

$\text{♩} = 92$

Ай- шин- ко, пи- ля ше- ра-
но, кут- ра ща ве- ча- ръ
да дой- дам?

Айшинко, пиля шерано,
кутра ща вечар да дойдама?
Ютра ща вечер да дойдама
със шишо вино червено /2
и друго с бяла рѣкия.

Със карѣр сипвай виноно,
виноно и рѣкияна,
че вино шѣко не знае,
рѣкия със нож играе.

Пял Сивко Хр. Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

776. Къде е, Фатмо, майка ти

221 II 3

Rubato $\text{♩} = 84$

-Ка- де е, фат- мо, май- ка
ти, ту- ка ли й фат- мо,
май- ка ти? -Не- ма
я, не- ма, йо- на- че

— Каде е, Фатмо, майка ти,
тука ли й, Фатмо, майка ти?
— Нема я, нема, йоначе,

майка е вчера излезла
низ Бела река надолу
чѣрни череша да бере.

Дано са стълба учѳни,
та да са майкя утрепе!
Тогай ми яла йоначе, /2
на нашно бяло коначе,
балнусу да си изкажим.

Пяла Салие Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

777

$\text{♩} = 60$ 58 I 25

-Ка- дъе е, Би- нко, май-
ка ти, ка- дъе е, Бин-
ко, май- ка ти? -Ня- ма
е, а- го, ня- ма е

Пяла Арфина Джамалова Имамова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

778

$\text{♩} \approx 60$ 177 II 47

-Ба- лно ли ти е, си но
льо, за ад- жи Ха- гов-
ска Фа- тми- нка?

— Бално ли ти е, сино лъо,
за аджи Хаговска Фатминка?
— Вчера ми минах, мамо бе,

през тейни равни дворове;
тя ми на порти стоеше,
с бели ми ръки махаше,

черни ми очи мигаше:
 — Махни са, махни, юначе.
 — Как да се махнам, Фатминко,
 тука си бе ще майка ти.
 — Нема я, нема, юначе,

майка е вчера отишла
 черни чуреши да бяре.
 Дано са будак извие,
 та майка да са примаже,
 не с тебе да са земеме.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

779. Покана към девойка да идат в гората

$\text{♩} \approx 100$ 21 I 3

-Хай де. Ка- ли- но, да и- дем, хай- де, Ка- ли- но, да

и- дем ваз са- я го- ра зе- ле- на, ваз са- я

го- ра зе- ле- на

— Хайде, Калино, да идем /2
 ваз сая гора зелена — /2
 нащеме сенка дебела, /2
 содна щем, поседе щеме /2
 легна щем, полеже щеме, /2
 ситънко погълъче щеме. /2
 — Как да ти торнам, юначе, /2

га съм главно момече — /2
 с каносанки съм ръчинки, /2
 с бурмосънки съм пръстове. /2
 — Хайде ми, хайде, Калино, /2
 нащеме вода студена, /2
 уми щем кана червена, /2
 строшим щем бурми порстени. /2

Пял Расим Хасанов Христов, 27 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

780

$\text{♩} = 126$ 73 I 9

-Ай- де, де- вой- ко,

да и- дем

вѣз ви- со- ка-

на пѣ- ла- а- ни- на

— Айде, девойко, да идем
въз високана планина, /2
зеленен мисир да прашим
и ранен да възриваме,
желтана жотва да жонем!
— Как да ми идим, юначе,
га ми съм мома главена —

с каносанки съм ръчинки,
с бурмосанки съм пръстове.
— Айде ми, айде, девойко,
нащеме вода студена,
уми щем кана червена,
струши щем бурми пръстени,

Пиял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

781

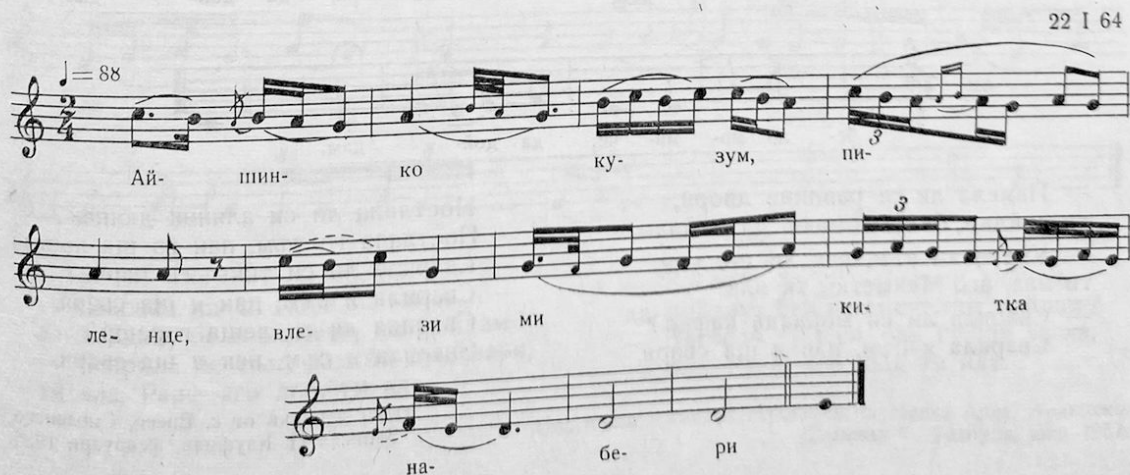

— Хайде, девойко, да идем мари,
нах сайе гора зелена!
— Как да ти торна, юначе,
га съм главенко момече,
главено и пазарено —
с каносанки съм ръчинки, /2

с бурмосанки съм пръскове.
— Хайде ми, хайде, девойко,
строши щем бурми пръскове,
изгоре щем къна червена
нащеме сенка дебела.

Пиял Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г., с. Лъджа, мах. Горна дрянка, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

782

Айшинко кузум, пиленце,
влез ми китка набери /2
от твоя машка градинка —
от твоя дипъл кърънфил,
от твоя вакъл невенчек,

чи щеме, Айшо, да идем
въз високана планина
да пием вода студена,
да седим на сянка дебела.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодовов, юли 1957.

783. Девойка поканва момък у дома си

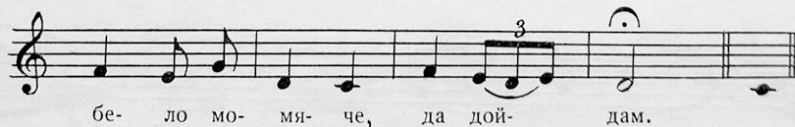

— Върни са, сърден юначе,
я съм ти тебе извила
кичица босилекова
с със невен и със трендафил.
— Ко рѣка да та погледна
пък и друж да са завърна,
в белъ ще да та фъваля,

че ще със тебе да дойда,
ъм га на види майка ти,
те ще на навън заключат,
ам я как ли ще да правя
в незнаение сукаци, /2
във непознати комшии?

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

784. Измела ли си равнине двори

— Измела ли си равнине двори,
да дойда, бело момъче, да дойда.
— Умела хи съм, пак хи ще уме,
ти яла, аго Мехметю, ти яла.
— Сварила ли си морнана кафъ?
— Сварила я съм, пак я ща сваря.

— Постлала ли си алянян дюшек?
— Постлала го съм, пак го ща постла.
— Сварила ли си тиквѣнъ парче?
— Сварила я съм, пак я ща сваря.
— Сварила ли си леща гореща?
— Сварила я съм, пак я ща сваря.

Пели девойки от с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

785

$\text{♩} = 152$ 71 I 17

- Из- ме- ла ли си рав- ни- не дво- ри, да

дой- дам, Мин- ко Фат-

мин- ко, да дой- дам.

— Измела ли си равнине двори да дойда,
Минко Фатминко, да дойда?

— Измела ги съм, пак ги ще разме, ти ела,
любое Хасане, ти ела.

— Сварила ли си морна кафица, да дойда,
Минко Фатминко, да дойда?

— Сварила га съм, пак га ще свари, ти ела,
любое Хасане, ти ела.

— Послала ли си меки дюшеци, да дойда,
Минко Фатминко, да дойда?

— Послала ги съм, пак ги ще посла, ти ела,
любое Хасане, ти ела.

Пяла Беца К. Маринова, 17 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

786

$\text{♩} = 76-88$ 22 II 105

- Сва- ри- ла ли си мо- рна- на ка- ве,

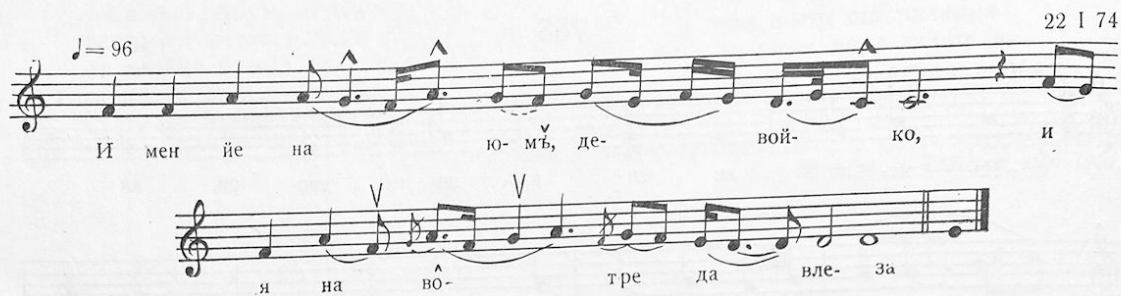
да дой- дам, бе- ло мо-

ме- че, да дой- дам

— Сварила ли си морнана кафе,
да дойда, бело момече, да дойда?
— Сварила ѝе съм, пак ѝе ща свари,
ти яла, Раиф аго льо, ти яла.

— Заслала ли си червенен дюшек,
да дойда, бело момече, да дойда?
— Заслала гу съм, пак гу ща засла,
ти яла, Раиф аго льо, ти яла.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

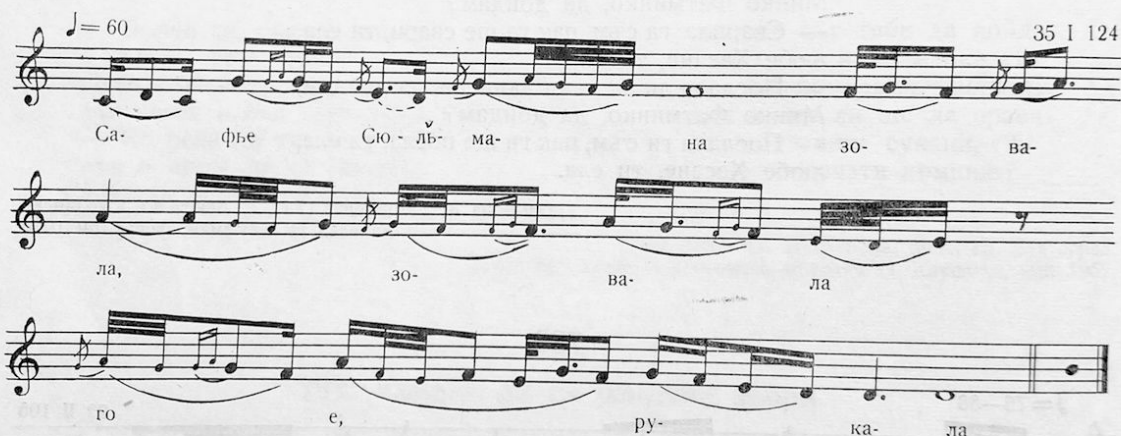

— И мен ѝе на юм, девойко,
и я наводре да влезе,
близе при тебе да седна.
— Яла ми, яла, юначе,
и я ще да ти постеля

непостилано халище,
вър халищено юрганче,
вър юрганчено шалваре,
вър шалварено момече —
очинки да ми облюбиш.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

788. Сафье Сюлмана зовала

Сафье Сюльмана зовала,
зовала го е, рукала:
— Де да е Сюльман да дойде
от афшем на два сахатя,
армаган да ни донесе;
довечера съм самичка,
нема ни майка, ни боба.
И алба отдол ше дойде
армаган да ни донесе
смокви и бели стафиди,
юнена басма червена
за кропи и за шелваре.
Стана си Сюльман, отиде
приз ардинсконо дюкене
дребан армаган да сбира,
на Сафье да го донесе.
Почука Сюльман, забута

на Сафинкини капии.
Стана му Сафье отвори,
въз две го скали покачи,
метна му мендеръ да седне,
свари му кавя да пие.
— Не ща да пиям, Сафинко,
я не съм дошел за кавя,
ами съм дошел за тебе:
сваляй, Сафинко, събаряй
от бела шия инжия,
от вакло чело алтъне!
— Лъочка, польочка, Сюльмане,
че ми са тука братъйено,
братъйено и калечине —
мойне са братя канлия,
та ще ти земат душана.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

789

Со- ль фе Су- ль- ма- на зо-
ва ла зо- ва- ла го е,
ру ка ла

Пяла Руска Петрова Пончева, 29 г., с. Бял извор, Ардинско, преселена от с. Чокманово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

790

Са- фйе Сюль- ма- на зо- ва- ла,
зо- ва- ла го
йе ру- у- ка- ла

Пял Бекир Юсеинов Османчев, 30 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

791. Любовна среща

(м) Та чу- ли ли сте, не
ли сте ка- къ- во е но-
во ста- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
 какво е ново станало
 горе в средняна махало?
 Стана си Невзе, нарами
 негови бели бакоре
 воз Бела река нагоре
 през Захарьово кафене,
 през Атемово дюкянче,
 на студенана водица,
 на Дешлийскана чешмица.
 Де са зададе, подаде
 казманово мийторче!
 — Невизко, селям алейким.
 — Алейким селям, Асане,
 Кога ще дойдеш, Асане?

Чувай ма, Невзе, чувай ма
 след ашем на два сахатя —
 аманет ше ти донеса
 до два астока шикеря,
 до два аглока лаутен
 и двене корпи шарени.
 Чувала Невзе, чувала,
 ей си го Асан пристигна.
 Отде я зачу енгя й,
 тежко вермеле направи:
 — Олеле, стара майчице,
 знаиш ли, или не знаиш —
 Невизка има попрелка
 от горничкана махала,
 Казманово мийторче.

Пял Рамзи Мехмедов Жангоров, 39 г., с. Забърдо, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

792. Стани, Асане, вечеряй

Rubato ♩ = 180 72 II 8

— Ста-ни, А-са- не, ве- че- рай
 май- чи- на топ- ла ве- че- ра,
 1 — — — — —
 май- чи- на топ- ла ве- че-
 ра. Ве- че- рай, май- чо, та ле- гай

— Стани, Асане, вечеряй
 майчина топла вечера. /2
 — Вечеряй, майчо, та легай,
 менъ са ни йело, ни пило,
 йе ща, майчинко, да йдам
 в Аджиаговско коначе,

менъ ще ми сгада вечера
 черночко бело момъче.
 — Къде-я си видел, сине ле?
 — Йе я съм видел, майчинко,
 на шеряните къпии,
 с ален менъдильчек стоеше

и ми викаше, майчинко:
 „Натув ми ела, Асане,
 довечера съм самичка,
 нема ни майка ни бобу —
 майка ми е отишлала
 на горничкана махало,
 абла е яце больничка.“

Пял Реджеп Меемед Трапалиев, 23 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

793. Отблизко да се видим и харесаме

Rubato $\text{♩} = 200$ 248 II 27

Мо- ми- це, ма- ри ху- ба- ва,
ай- да на ме- жо да и- дем

Момице мари хубава,
айда на межо да идем, /2
на межо и на погрелка,
отблизко да се видиме,
видиме и бендисаме.
Возпри снажкана въз мойна,
да видим прилика ли сме,
чи ще да ида, момице,
на равно поле, широко,
учиньки та щат заболем

вридь друмища на гльодане,
устинки та щат заболят,
вридь потнищине питане:
„Потниче, младо друмниче,
дали не виде, потниче, /2
моено любе Стояна?“
„Видях го, видях, момице,
във меаньона седеше,
бяла ракия пиеше
и си за тебе питаше.“

Пяла Станка Попкостадинова, 37 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

794. Добре ми дойде, юначе

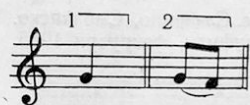
$\text{♩} = 76$ 107 I 96

До- бре ми дой-
де, ю-
на- че, ба-
лно- со да ми
йо- тъ- ма- хъ- неш

Добре ми дойде, юначе,
балносо да ми йотмахнеш, /2
сърцено да ми разшениш —
мен са е веке додело
на къшкьовене седене,
на шерян руданъ прьодене,
на срьощо севдьо вардене.

Пяла Бойка Илиевл Присъдова, 16 г., с. Върбово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

795

Добре ми дойде, юначе,
ли соз ден да са погалим,
чи ма и лани излѳга —
целу съм лету чекала, /2
цела съм зима плакала —
фильжень кафица прогимка,
брдак водица вечерка.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско,
преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

796. Дълъг любовен разговор

Събрали съ съ й побрали
мѳмине, млади невести
на река платно да белят,

Белили, колко белили,
станаха, та си тѳрнаха.
Една Фейминка йостана —

на мермер камен съоднала,
каменен беше прикрила
със аленине шалвари.
Че са зададе, подаде
едно ми лудо юначе,

право нах нея отиде;
— Селям алейким, Фейминко,
— Алейким селям, юначе.
Гълъчели, що са гълъчели,
до ашем ми са гълъчели!

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

797

Rubato $\text{♩} = 132$ 140 I 25

Врит са са събра-ли,
по-сбра-ли ту-
пу-къ-лийц-ки-
не де-вой-ки

Врит са са сбрали, посбрали
тупуклийцкине девойки $\frac{1}{2}$
на река платно да белят. $\frac{1}{2}$
Белили, колко белили, $\frac{1}{2}$
станали та са търнали, $\frac{1}{2}$
една Фейминка остана.

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957

798

$\text{♩} = 60$ 3 I 23

Тор-на-ла е Ма-ру-щича по
чу-рап-ки, по тер-ли-ски сас две

Торнала е Марушчица
по чурапки, по терлички
сас две бели харкумички
да ѝ наточи студна вода,
студна вода, кладенчова,
низ зеленини ливади.
Де я сръшна лудо-младо,
то ѝ Марушки проговаря:
— Стой, почекай, Марушчице,
имам дума да ти кажа,
хем ергенски, хем момински.

Посидеха, погълчеха,
дуде слонци ходи, дойди,
месечинка е изгрела.
И Марушка тихо дума:
— Бре, юначе лудо-младо,
кайно си ма ти забави,
наючи ма как да лежа, /2
как да лежа стара майка.
— Марушчице, малка моме, /2
ти не знаеш ли да ложиш,
ти да ложиш стара майка?

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

799

— Бре юначе лудо-младо,
обърни са, погледни ма,
запри конче, дочекай ма
да поседим, да погълчим
хем юнашко, хем девойско,
хем за тебе, хем за мене.
Поседели, погълчели,
дур петлите дважд пропели,
месечинка е изгрела.
Мома му се желно моли:

— Пусни си ма, бре юначе,
чи ма чека стара майка
да ѝ носам студна вода.
— Стой, почекай, малка моме,
ше ти кажа как да ложиш,
как да ложиш стара майка:
„Де помина сиво стадо,
та засочи пътювене
и замъти врисъовене,
та ги чеках да са отмътят.“

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, 1957.

800

$J = 48$ 18 I 105

-Бре- ю- на- че лу- до и мла- до, по- за- при си си- во- но кон- че

— Бре юначе лудо и младо,
позапри си сивоно конче
да поседим да погълчим
ким юнашко, ким девойско,
ким за мене, ким за тебе.
Поседели, погълчели
дорде ясно слънце зайде,
дорде изгре месечинка.

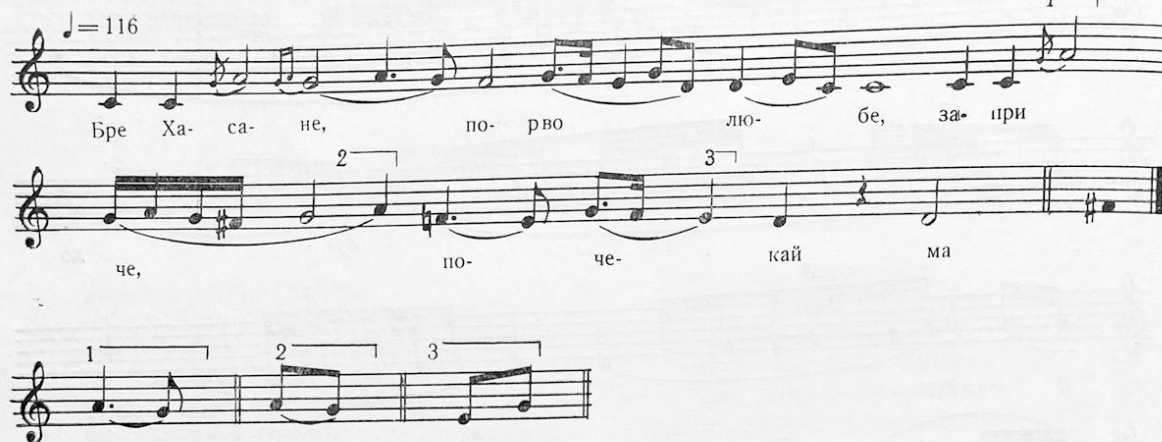
Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

801

$J = 60$ 251 I 19

Бре И- ва- не, бре- чо- ба- не, въз- при кон- ча- кай ма че,

Пял Панайот Карапаунов, 35 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

— Бре Хасане, порво любе,
запри конче, почекай ма /2
да посидим да пугалчим /2
хем юнаско и девойско, /2
хем за тебе, хем за меня.
Постуяли, пугалчели,
дорде слънце заникнало, /2

месечинка е изгрела. /2
Айше мо са жално моли: /2
— Пусни мене, бре Хасане, /2
че ме чака стара майка, /2
стара майка, стара баща, /2
да мо онца студна вода, /2
студна вода кладенчова.

Пяла Шина Гьоргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Смолян, кв. Устово.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

803. Женена ли си, главена ли си

— Снощи бехме, Фатминко, на бунарен,
на бунарен, Фатминко, на чешмена.
Сички си думи издумахме,
сам една дума забурихме
да си та питам женена ли си,

женена ли си, главена ли си.
— Не съм женена, Исметъ, не съм главена,
отсега мислям да са йожениям, /2
да са йожениям, тебе да взема.

Пяла Надия Раджепова Янузова, 15 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

804. Не я взима за кадъна, а я взима за любене

$\text{♩} = 108$ 248 II 12

-Сич- ка ду- ма, Фат- мин- ко, из-
ду- мах- ме, ед- на
ду- ма Фат- мин- ко, за-
бо- рих- ме

— Сичка дума, Фатминко, издумахме,
една дума, Фатминко, заборихме,
една дума заборихме,
да та питам зѐ ли ма щеш.
— Ни та зимам, Мехмете, ни ма дават,
маличка съм, Мехмете, глупавичка,
маличка съм, глупавичка,

я не мога дом да обръщам,
пита ку пекъм, теклена е,
каша ку варам, безсолна е.
— Я та не зимам, Фатминко, за кадъна,
ам си та зимам, Фатминко, за в кишона,
ам си та зимам за в кишона,
да си ми кривиш твоино фесче.

Пял Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

805

$\text{♩} = 76$ 6 II 2

От- как са сме Фа- тмен-
це, за- га- ля-
ли, за- га- ля- ли, Фа-
тмен- це, за- ма- мя- ли

— Откак са сме, Фатменце, загаляли,
загаляли, Фатменце, замамяли,
дур ду снощи на юдана,
на юдана, на чушмена,
сичкини думи издумайми,
една дума забурихме.
Завърни са да та питам
дава ли та твоя майка.
— Тя си ма дава, бре юначе, я ни рачам,
мъничка сам, юначе, глупавка сам.

Пяла Мервет Ахмедова Читакова, 25 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

806

1 ≈ 92 22 I 61

По-се-ди, Хай-дар е-фе-ндю, по-га-ли Фа-тма и-мам-ска по-фа-ма че-ръ

— Поседи, Хайдар ефендю,
погали Фатма Имамска, /2
полиби черни очинки,
похапи бузки кръвени,
чи утре нема да найдеш
чернине очи мамливи,

белоно лице кемливо.
Седели, колко седели,
сахатян ду беш утиде,
мома са желно молеше:
— Пусни ма, лудо и младо.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

807. Погледни, девойко, дали е съмнало

♩=104 106 I 28

Ста-ни, де-вой-ко, по-гъ-ле-дъ-ни лд-ли не са е со-внз-ло

— Стани, девойко, погледни
дали не са е совнало.

— Совнало са е, юначе,
слонцено ми е в рякана,
момине ми са на вода,
младине ми са в юргане.
Юнак са сипна да плаче,
малка го мома миреше:

— Мольчи, юначе, не плачи,
аз ща та лъосно изведа
с мояна руба байрямска.
Кога ма питат, юначе,
аз ша му кажа, юначе,
че си майчина роднина.

Пяла Жимле Хасанова Делиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

808

Rubato
♩ ≈ 60

106 I 17

-И- зле- зи, де- вой- ко, по- гъ- ля- дай
да- ли не са йе съ-
мна- ло. съ- мъ- на- ло са
йе, ю- на- че, слъ- нце- но ми не
на- гъ- ря- ло

— Излези, девойко, погледай
дали не са йе съмнало.

— Съмнало са йе, юначе,
слънцено ми йе награло,
мъглица ми йе паднала,
приз махала ми е минала.

Пяла Шукрие Османова Джефарова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

809

Rubato $\text{♩} = 104$ 220 I 36

-Ста- ни, де- вой- ко, по- гле-

дай да- ли не са е

(и) съв- на- ло

— Стани, девойко, погледай
дали не са е съвнало. /2
— Съвнало са, бе юначе, /2
слънцено ми, бе, въз село, /2
мъглица ми е въз река. /2.
Юнак са чуди, зачуди. /2

— Мълчи, юначе, не плачи, /2
я ша си та ми применям /2
със мѝе руба байрямцка, /2
със момску нову гиздилу,
ша та приведа, приведа
низ село нагор въз село, /2

чи ша та водям, приво́дям
приз наши момски дворове,
чи ша запитат, попитат
коя е оная невяста —
та си бе наша роднина.

Пял Настан Яминов Балталиев, 55 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

810

Rubato $\text{♩} = 100$ 248 I 12

-Ста- ни, де- вой- ко,

по- гъ- лед- ни

да- ли не

са е съв- на- ло (и)

— Стани, девойко, погледни
дали не са е съвнало, /2
съвнало и зазорило.
— Поседи, лефтер юнако,
полиби чърни очинки,

похапи бузки карпузки,
подружи мома хубава.
Легнал си юнак, та заспал.
Ага са й от сън събудил,
то са е било съвнало,
ясно е слънце изгрело.

Пял Сюлман М. Горелов, 30 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

811

Rubato $\text{♩} = 54$ 248 I 13

-Ста- ни, де- вой- ко, по- гъ- ле-
дъ- ни
да- ли не са е
сов- на- ло

Пял Салих Асанов Азизов, 27 г., с. Тикале Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

812. Полежи си, юначе, на момина ръчица

Rubato $\text{♩} = 72$ 220 II 17

По- ле- жи, леф- тер ю- на-
че, на мом- ска дяс-
на ръ- чи- ца

Пòлежи, лѐфтер юначѐ,
на момска дясна рѣчица, /2
пòлиби очи черѣнки, /2
пòхапи бузки ябѣлки, /2
пòкърши кòрсчи тьоначку.

Пяла Атидже Ашикова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

813. Заспало е челебийче на момина дясна рѣка

$\text{♩} = 60$

За- спа- ло ѝе че- ле- бий- че на мо-
ми- на де- сна ро- ка

Заспало ѝе челебийче
на момина десна рѣка,
драчко хи ѝе да го гльода,
милно хи ѝе да го буди.
Как кайдиса, та му рече:
— Стани, стани, челебийче,

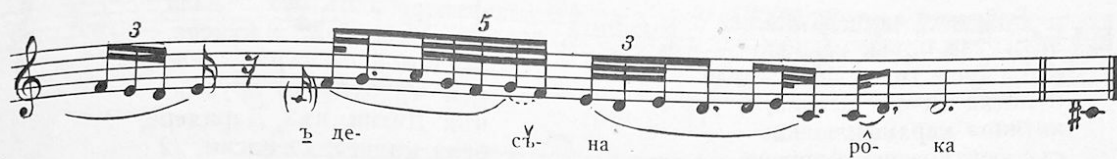
пѣтли пѣят, совнува са,
та жѣ дойди стара майкя.
— Ако дойди, нека дойди,
теби ѝ майкя, мени ѝ баба.
И усовна на момина,
на момина десна рѣка.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лѣка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

814

Rubato

За- спа- ло ѝе
че- ле- бий- че на
мо- ми- на

Пяла Хайрие Мехмедова Чаушева, 22 г., с. Бял Извор,
Ардинско, преселена от с. Шехин, Ксантийско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

815. Силом целунал либето си

Вчера ми минах, майчинко,
през дольничкана махало, /2
та си ми срещнах севдана.
Я мо са никак не вдадах,
той ми отбули дюлбения,

та ми облюби бузките,
та ми преброи плитките —
юз ельли плитки наброй,
на ката плитка по алтън.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

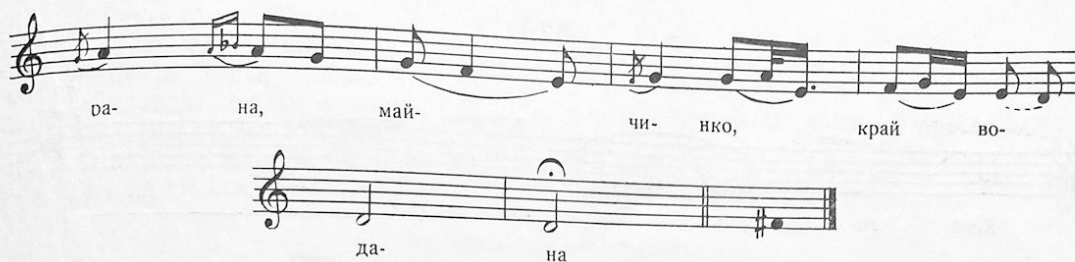
816

фѣвъ риза ѿ бѣх зѣвила,
фѣвъ риза байремжукева.
— Нимой са сѣрди, девоико,
мен мѣ бубайко пруди
нѣх Дахан, нѣх Даридере,
бѣла кинига да носям, /2

Пяла Фатма Хасанова Алихожова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

и риза бех ти ушила,
във гаврьо̀ ги бях увила.
— Немой са сърди, Фатминко,
я си са сбирах, то̀рнувах
нах Чо̀рна река да ида,
високи ели да кра̀та.

Изпрати ма, майчинко, край горана,
 край горана, майчинко, край водана.
 Га отидох за водица,
 че си найдах черни очи,
 черни очи мамят, мамят —
 кой погледне, измамват го, /2
 я погледнах, измамиха ма;
 та ми даде огледалце,
 я му дадах стърк босилек.

Пели Фатма Кемилова Брахъмова, 41 г., и Айша
 Шабанова Хасанова, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

819

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 60 \approx 80$

73 1 30

Край го-ри-ца, май-чин-ко,
до во-ди-ца, край во-ди-ца,
май-чин-ко, ю-нак
се-ди

Край горица, майчинко, до водица,
край водица, майчинко, юнак седи,
с очи гледа, очи мамят,
кой как мине, измамя го,
и ѝе минах, измами ма —
облюби ми чорни очи, /2
обхапа ми бели бузки.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

821. Целунал мома заспала

$\text{♩} = 80$

2 II 25

Сту-е-ни, си-не Сту-е-ни,
ду-хо-дат ли ти-и, си-но-льо,
ду-хо-дат ли ти, си-но-льо,
на бе-лян Ду-на-ав ди-вой-ки?

— Стуени, сине Стуени,
духодат ли ти, сино льо, /2
на белян Дунав дивойки?
— Духодат, майчо, духодат,
вчера бе душа адничка,
прала бя и заспала бя,
пък ие си стадо откарах

на Дунав да го напоя,
на сувак да го накърмя,
та найдох мома заспала,
Чугюх са, майчо, мислюх са
дали да си я подмина,
или да си я полюбя,
та чи я, майчо, облюбох —

из двете страни лицето.
Бели са сибер сасипа,
йесни са корви лийнаха,
дребни са пилци сипнаха
момскини корви да пият.

Пели Добра Лазарова Чернева, 63 г., и Сива
Илиева Коледжикова, 47 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

822. Тайбинко кузум, пиленце

$\text{♩} \approx 56$ 58 II 36

Тай- би- нъ- ко
ку- зум, пи- ля- нъ-
це, са- бах
ми до- й- де
и по- дъ- ми- на

— Тайбинко кузум, пилянце,
сабах ми дойде й подмина, /2
пак ний си вода нямаме.
— Юначе луйдо и младо,
нам с тебе вода не трябва —
нам не сме на куп лежали,
ний не сме нищо правили.

— Тайбинко кузум, пилянце,
ти беше пръв със заспала;
я си та итро измамах,
та си ти очи облюбих,
та си ти кръсче обкърших,
та си ти нянки постисках.

Пяла Надия Раджепова Янузова, 16 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

Rubato $\text{♩} = 56$ 73 1 6

Де- вой- ко май- ри ху- ба-
ва, са- бах ми дой- де, пре- ми- на

— Девойко майри хубава,
сабах ми дойде, премина, /2
пък си немаме водица.
— Юначе лудо и младо,
защо е нам с теб водица,
га не сме на сор лежали,
и не сме нищо правили?
— Девойко майри хубава,
ти беше сънчок заспала,
пък йе ти любих очите,
и апех си ти бузките.

Пял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

824. Стани си иди, юначе

$\text{♩} = 50$ 35 1 127

Ста- ни си и- ди, ю-
на- че, от тув на-
до- лу ни- зъ ре- ка

Стани си иди, юначе,
оттув надолу низ рѣка;
тув нема моми за тебе.
Твойна е, кузум, прилика,
отвъдна страна рѣкана,
та назадъ немой поглява,
че ти ще сърце остана
на мойне черни очинки.

Пяла Кюрсне Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

825

$\text{♩} = 60$ 36 II 35

Ста-ни си, севдъо, иди си, хич бално нимо да ти е.

Стани си, севдъо, иди си,
хич бално нимо да ти е.
И я ще с тебе да дойда —
приз село китка извита, /2
приз гора вярна дружина.

Пял Ариф Таиров Асанов, 28 г., с Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

826

$\text{♩} = 152$ 5 II 15

Ста-ни си иди, юна-че, тув не-ма му-ма за те-бе.

Стани си иди, юначе,
тув нема мома за тебе. /2
Тува са моми главени, /2
главени, с порстин менени.

Пяла Шина Гьоргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Смолян — кв. Устово.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

827

$\text{♩} = 440$ 17 II 91

Ю-на-че лу-до и мла-до, йо-ти си ки-ман, ка-хъ-рен.

Юначе лудо и младо,
йоти си киман, кахърен —
дали та були главана,
или ти нема севдана?
Яку ти нема севдана,

да ида да я порукам;
яку сас мене не тръгне,
иди я и ти порукай;
яко сас тебе не тръгне,
загали мене, юначе.

Пяла Фатма Мехмедова Палова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

828. Всички ще люби, пък за вземане как дойде

$\text{♩} = 144$

На- ши- не съв- ди съв- ге- ли (и) врит кит-

ки и врит бо- си- лъок

Нашине съвди съвгели
врит китки и врит босилъок,
врит невен и врит керофен,
врит ща хи наред поглявам,
пък за зимане — как дойде,
как дойде и както стане.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

829

$\text{♩} = 164$

Ме-нъе си се- ди дра- го- но йот ся- я ля- то- про- ля- то,

Менъе си седи драгоно
йот ся лято, прѡлято —
тазѐ ще китки да садя,
тазѐ ще руба да нося /2
пък тазѐ севда не фатам.
Севда си имам фатена,
фатена и загалена,
пък ко се падне и падне,
та ще и друга да фате.

Пяла Кадрие Ахм. Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

830. Други любии, мене не оставяй

Rubato ♩ = 80

1 248 II 1

Къ- де ли ми е лю- бе-
но, в кут- ра ли ми
2 3
е ма- ха- ла

1 2

Къде ли ми е любено,
в кутра ли ми е махала,
кутри ли моми развѳрта,
развѳрта и разиграва?
Ала ми гльодай, любе ле,
дено ми галиш момана,

да не е йот мен по-грозна,
по-грозна и по-глупава.
Гали ми, любе, гали ми
райковски моми хубави, /2
лю мен немой заборева.

Пял Георги Чичиков, 34 ч., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

831. Ще му пристане

♩ = 56 72 I 45

Дър- жи, ю- на- че,
3
ра- ки- не,
да- си ти рип- нам
3
в ра- ки- не

Държи, юначе, ракине,
да си ти рипнам в ракине
с баш байремсконо гиздило,
с моине есни шалвари.

Пял Лютви Ахмедов Караасанов, 14 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

832. Момък желае девойче на конче

$\text{♩} = 58$ 34 II 105

Ста- ни са, ко- ньо, раз- ше- тай,

у- тре ще сва- тба да и- ма

Стани са, коньо, разшетай,
утре ще сватба да има
с деветстотнители сватове,
със девет зълви лѐфтери.
На тебе, коньо, ще еха
бело, черноко момиче,
пък ти са, коньо, подплаши

от аленине шелваре,
та я на мене подфърли.
Зам ще та, коньо, назовя, /2
със шиник бела пшеница
и ще та, коньо, напоя
одринско вино червено,

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

833

$\text{♩} = 152$ 21016

Ко- ньо- льо си- ви, ка- ма- тан,

ют- ре ще сват- ба да и- ма

Коньо льо сиви, каматан,
ютре ще сватба да има,
девет стугини сватбаре,
със девет зълви лѐфтери.
Една щат на теб да турят,
та ща та, коньо, прикрият
със червенуну килимче.

Пък ти са, коньо, подплаши,
та я на мене докарай,
та ми я фърли на skutън,
та ще та, коньо, назовам
пловдивска бела пченица
и ще та, коньо, подковам
със алтънени петали
и с гюмюшени грошкове.

Пели Бекир Асанов Хаджиалиев, 42 г., и Емин
Еминов Хаджиалиев, 45 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Насити ли са, коньо льо,
ката неде ле в Дерее, /2
сая неде ле в Кутела?
Оттам щеш, коньо, да твариш
бело, чърноко мѝмъче /2

на петнадесте години.
Зам ще та, коньо, нахранем
хильбетска бела пченица,
зам ще та, коньо, напоям
вино и бела рѝкия.

Пели Захре Онбашиева, 14 г., Фатме Каракашева, 13 г., и Рукие Сепунджиев, 13 г.,
с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

835. Гледай да видиш хубаво

Гледай да видиш убава,
та сетня да ми не викаш /2
било си грозно мѝмъче,
та ми се лѝ замърѝше,
та та хубаво не видѝх
дѝм бяла ли си, чърнока,
дѝм тенка ли си, висока.

Пяла Фехри Дауд Хаджибекирова, с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

836. Карлуковските девойки

34 II 94

Rubato ($\text{♩} \approx 58$)

Музиката е в 2/4 такт. Първият ред съдържа нотите за 'Ка-рлу-ко-вски-не-де-вой-' с акценти V, Λ и 3. Вторият ред съдържа нотите за 'ки-се-си-са-по-лъвни-с-ю-ни-ци' с акцент V.

Ка-рлу-ко-вски-не-де-вой-
ки-се-си-са-по-лъвни-с-ю-ни-ци

Карлуковските девойки
се си са полъни с юнаци —
лете са полъни с терзия,
зиме са полъни с дюлгеря.
Дюлгерене са мнозина,

мнозина дор до стотина;
терзиене са малцина,
малцина до деветина.
Девет са моми галили,
пък другине са плакали
и ми са желно кордили:

— То са ще мина летоно,
до ще ми зима, пђдзима,
изполниме ще дюлгеря,
селоно да са разшени,
момине да са разсмеят.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

837. Когото е погледнала, всекиго е измамила

221 II 27

$\text{♩} = 132$

Музиката е в 2/4 такт. Първият ред съдържа нотите за 'Сън ми дой-де на о-чи-се — мал-ка' с акцент 3. Вторият ред съдържа нотите за 'мо-ма на ръ-ки-се' с акцент 3.

Сън ми дой-де на о-чи-се — мал-ка
мо-ма на ръ-ки-се

Сън ми дойде на очисе —
малка мома на ръкисе —
ни бе малка, ни голямка,
таман беше за галене, /2
за галене, за мамене —
кой погльодна, измами го,
аз погльоднах, измами ма.

Пяла Незифе Р. Бочукова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

$\text{♩} = 63$ 76 II 2

Сон ми дой- де, май- чин- ко, на о- чи- се —
мал- ка мо- ма, май- чин- ко, фаф ра- ки- се

Сон ми дойде, майчинко, на очисе,
малка мома, майчинко, фаф ракисе.
Ни бе малка, ни големка,
таман беше, карар беше —
чърни йочи за любене,
тъонка снажка за свиване, /2
бели бузки за хапане.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена от
с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

839. Щастлив насъне

$\text{♩} = 88$ 36 I 14

Ле- гнал ѝе Мех- метъ, за спал ѝе под тьо-
нка ѝе- ла ѝ ви- со- ка

Легнал ѝе Мехметъ, заспал ѝе
под тъонка ѝелай висока,
че си ѝе видел фав съне
на рока да си му лѐжи /2
бело, черноко момиче.
Станал са Мехметъ огльодал,
нищо край него немаше,
една ми ѝела висока
до ѝедно дребно камене:
— Їелице тъонка, висока,
да беше и ти момиче...

Пяла Рамзина Мехмед Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

840. Момина мечта за момък

Rubato $\text{♩} = 60$ 72 II 23

-Те- шек сѣм ме- рак
ме- тна- ла на и- ри- дер-
скѣк Та- хи- ре

— Тешек сѣм мерак метнала
на иридескѣк Тахире — /2
на скутан да му пѣседя
вѣр сини куюм пѣтуре.
— Немой га гали, дѣщеро,

турски не знаеш да думаш.
— Майчинко, моя майчинко,
я са ща турски науча,
ага му съодна на скутан
и га му легна на рѣка.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, с. Тѣрѣн, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

841

$\text{♩} = 42$ 73 II 20

Те- ше- кѣ сѣм ме- ра- кѣ
ме- тѣ- на — а- ла на е-
ри- дер- скен Та- и- рян

Тешек сѣм мерак метнала
на еридескен Таирян —
на скутчек да му пѣседем,
на куюн сини шалваре,

армаган да му пѣдаям,
кесѣона да му пѣвадам,
парине да му пѣброям,
ам не знам турски да думам.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

842. Дигни очи, погледни ме

Леле, Кано, първо любе,
всичък вечер ка седиме /2
на седемка, на погрелка,
та ма с очи не погльода,
и с уста ми не продума.
Дигни очи, погледни ма,
отвори уста, придумай ми,
ку не дважчек, чи ъднѳжчек,
ку не с сѳрце, чи биз сѳрце.

Пели Николина Шопова, 42 г., и Рада Семерджиева, 40 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

843. Открий ѳ, ветре, лицето

Дуйни ми, лехни, бяль вятър,
та дуйни Айше дюльбенен, /2
да си хи видям лицено,
лицено бяло ли хи е,
ѳчине черни ли хи са.

Пял Юмер Ахмедов Камбуров, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

844. Да сторят облог да се вземат

Мари моме, машка моме,
да ни речеш: „Ожених са,
ожених са, забурих та,
забурих та, прибулех та.“
Каде ходя, тебе мисля,
сон ку за́спя, в сон та гльо́дам.

Гьо да сторим веран кауль,
гьо да сторим да са зьомим —
ти да станиш зилен чаир,
йе да стана вакъл овен,
да духадам на чаирян,
да ти паса ситна трева.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

845

— Моме, моме, малъке моме,
я та галем, ти не знаеш. 2/
Де да сторим ти да знаеш,—
ти да станеш зелен чаир,
я да стана вакъл авен,
да ти ходя по кра́яну,
да ти тѣпта земица́на,
да ти паса тревица́на,
да ти пия водица́на.

Сбрали са са ко́саджие,
ко́саджие, гю́нлюкчие,
закосили зелен чаир,
прикосили тенка змия.
Не е било тенка змия,
ам е било малъка мома —
сипнали са бистри съ́лзи,
лейнали са ясни кѣ́рви.

Пял Хака Шерифов Хаджибекиров, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

846. Да те измамя, девойко, в гората да те заведе

Лейлинко кузум, пиленце,
яга ми търнеш на вода,
ситно променяй ногине,
че галям да та погледна
низ ниско край журапине,
височко край шалварене.
Лейлинко кузум, пиленце,
да мога да та измамя,
от село да та извядам,
във гора да та фъведа,
хитричко да та попитам
кому си лишен държела /2
и назад го си връщала.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева,
15 г., и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруври 1955.

847. Той я люби, тя повече него

Йеман ми, йеман ми, майчо, йеман ми,
йеман ми, од нова лудо и младо,
и младо, дено ми ходи, мале ле,
мале ле, та язди конче хранено,
хранено. Познах го, майко, познах го,
познах го, че има севда нах мене,
нах мене, и яз повече нах него.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна, Асеновградско, преселена
от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

848. Сърцето ѝ в едного

$\text{♩} = 144 \approx 152$ 139 I 40

Ъ-чи-не ми са вър ся ъ-къв, сър-це-но ми е вър ъ-дин

1 2 3

Ъчине ми са вър сякъв,
сърцено ми е вър ъдин
вър ъдин деликънлия,
вър ъдно вакло копъле.

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
и Асие Камбурова, 13 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

849. Мерак за либе

$\text{♩} = 100$ 23 II 138

Го-лем са бай-рем по-ми-на ъ

и ма-лък и-де да дой-де

Голем са байрем помина
и малък иде да дойде.
Защо ми иде да дойде,
га немам либе главено

армаган да му преводям,
кина на юнак привада —
юнено и купринено,
сърмено и жумфезено.

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

850. У вас да дойда, на стол да седна

$\text{♩} = 104-112$ 35 I 117

Нах теб да дой-дам, Ру-фке-ле, нах теб да

Нах теб да дойда, Руфке ле,
 нах теб да дойда,
 на стол да седнам, Руфке ле,
 на стол да седнам,
 тебе да гльодам, /2
 ага ми шоташ /2
 в равнине двори, /2
 в малка градинка, 2/
 китки да береш, /2
 букет да правиш. /2
 Дай го на мене /2
 да го закичам. /2

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

851

Мен ми е драчко, /2
 момне ле хубава, каматна,
 у вас да дойда, /2
 у вас да дойда, /2
 на стол да съодна, /2
 на стол да съодна, /2
 нах теб да гльодам, /2
 нах теб да гльодам, /2
 кахвъо да пиям. /2

Пяла Фатме Мурадова Бейска, 17 г., с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

852. Гледал я как работи

Rubato ♩=132 221 II 16

Не- визи- я, бе- лай ка-
до- но, сно- щи съм ве-
чер- гльо- да- ло

Невзия, белай кадоно,
снощи съм вечер гльодало
от вашне високи къшкьове —
шарен ми рудан въртеше,
жълта куприна предеше,
червено фешче шиеше.

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

853. Мома ще развесели сърце му

Rubato (♩ ≈ 46) 21 I 7

Не съ- ни, съ- ръ- це ю-
на- цко, те- бъ го ще
мо- ма ръ- зъ- ше- ни

Не съни, сърце юнацко,
теб го ще мома ръзшени
ага ти дойде в конака,
ага ти дремне в кишона,
ага ти содне на скутан,
ага ти ройне пискулан
низ алянине пояси,
низ гюмюшьлюну кюстеци.

Пял Хасан Ахмедов Парунев, 45 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

$\text{♩} = 72$ 72 II 24

Не сѡ- хѣ- ни, сѡр- це ю-
 наш- ко, теб го ще мо-
 ма ра- раз- ше- ни

Не сѡхни, сѡрце юнашко,
 теб го ще мома разшени /2
 ле утре вечер од ашѣм,
 ага ти легне на рѡка,
 ага ти ройне плитчици.

Пял Светослав Добрев Духовников, 41 г., с. Търън, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

855. Обичам да те погледам

$\text{♩} = 100-104$ 19 I 155

Лей- ли- нко ку- зум, пи- ле- нѣ- це,
 ѣе- га ми то- рѣ-неш на во- да

Лейлинко кузум, пиленце,
 ѣега ми торнеш на вода /2
 приз зеленана ливада,
 ситно ми мести ногине,
 чем галям да та погледам
 из ниско приз журапене,
 височко приз шалварене,
 чи ти е близко водана,
 пѣк ти е делеч севдана,
 та нема да са находиш
 и нема да са нагледаш.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

856. Не съм гроздице да ме къснеш

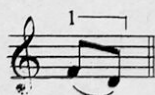
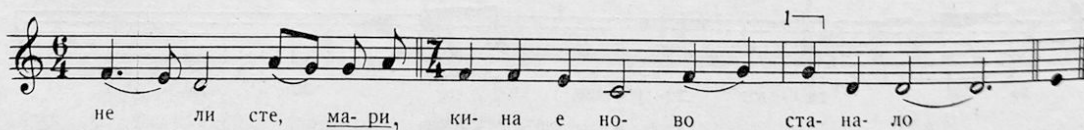

Алтънжийче, тютюнжийче,
йоти ма назъм тый поглеждаш? /2
Не съм гроздице, да ме къснеш, /2
не съм винце, да ме пийнеш, /2
ам съм мома за галене, /2
за галене, за мамене, /2

за кичило, за венчило, /2
за низ село, за въз село, /2
за морено огледало, /2
черни очи за любене, /2
бели бузи за апане.

Пял Фехри Салимехмелов Руфатов, 16 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

857. Пустата Райна Канчева

Та чули ли сте, не ли сте, /2 мари,
кина е ново станало /2
във Дреновскине колиби? /2
Пустана Райна Канчева 2/

млочку е момци галила,
ала е Коля най яце —
од нег е яла и пила
и лишенен му държала.

Пели Захре Осм. Онбашиева, 14 г., Фатме Ем. Каракашева,
13 г., и Рукие Ем. Сапунджиева, 13 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

858. Да ѝ донесе армаган

— Гльодай ма, гльодай, Добро льо,
гльодай ма, та са нагльодай —
днеска съм тука, Добрице,
утре ма нема, пиле ле,
утре са собирам, търнувам
нах Цариграда голема.
Яла ми, Добро, заръчай,
заръчай, Добро, поръчай

що да ти, Добро, донесам
от Цариграда голема.
— Юначе лудо и младо,
ако са, лудо, не съоташ,
та баре, лудо, не видиш
какво ми носат момине?
На бела шийка герданче,
на тъонко кръсче коланче.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско,
преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

859

Яман ми, майчо, яман ми,
яман, кина съм патила
йот нва черноко копеле!
Ельчиш ми навън излизам,
и нега си гу видювам
отвъдна страна рекана,
на зеленана ливада,

зад червенана ябълка.
Ситна байлама цонкаше,
с байлама дума думаше:
„Девојко мари хубава,
утре на четак торнувам,
кена ли да ти донеса?“
„Юначе лудо и младо,

ти толков ли са не сеташ
момече кена прилега?
На бела шия мержане,
на вакло чело алтъне,
на топ червена кутния,
на пара жълта мумия.“

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатма
Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

Яман ми, майчо, яман ми,
яман, кина съм патила
от сова уйгун копеле.
Ельчиш ми навън излезам,
та са със негa видювам
от ўпран страна рѣкана,
във зеленана ливада,
под червен калем ебълка,
летни ебълки кѣцаше
та ги нах мене метъше,
с байлама дума думаше:

„Майри девойко хубава,
утре е пазар, панаир
и ѝе нахтамо ша идам.
Кина ли да ти донесам?“
„Юначе, лудо и младо,
далъ си дотолков будала,
иль са дотолков не сеташ
моймиче кина прилега?
На вакло чело алтъне,
на бела шия инджиле,
на тенко кърхче кушѣче.“

Пели Шарфие Хасанова Гънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

— Нурке ле, бело момиче,
кадѣ си сама торнала?
— Торнала ми съм, торнала
въз високана планина
за наши тежки кехая
вечерка да ни однесам.
Ага си Нурка отиде,

врид кехаене съоднаа,
баш кехайона не седна,
ам си на Нурка думаше:
— Нурке ле, бело момиче,
кундри ли искаш лескати,^{/2}
ель искаш желти алтъне?
— Не искам желти алтъне,

ам искам кундри лескати —
бела е слана паднала
във зеленоно ливадѣ,
ага хми Нурка минава,
да ми не каля шелваре.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

862

Rubato $\text{♩} = 69$ 137 I 7

Моа- мет са сби- ра, тър- но- ва
за у- зун- джов- скян па- на- ир

Моамет са сбира, търнова
за узунджовскян панаир,
Моамет си Айши викаше:
— Заръчай, Айшо, поръчай

какво ли да ти донеса?
— Чим ти си знаеш, Моамет,
Айшинка твоя що носи,
що носи, що ѝ прилега.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

863

$\text{♩} = 120$ 221 II 13

Йо- ти ли ми щип на па- зар, Мей- мет- ко ши- лян- це,
йо- ти ли ми щип на па- зар

— Йотй ли ми щип на пазар,
Мейметко пилянце,
йотй ли ми щип на пазар,
донё ли ми щеш армаган — /2
на бяла шийка герданче, /2
на тъонку кръсче коланче, /2
на бяли ноги кундури? /2

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

864. Зимаш ме, Минке, не зимаш, поне ми китка изпрати

$\text{♩} = 58$ 73 II 5

Зи- май ма, Ми- нъ- ко,
не зи- май, ба-

477

Зимай ма, Минко, не зимай,
барек ми китка извейни,
та ми я, севдим, проводи
по мйжувина дѳщера
нах двана врьса студени,
ага ми мина през врисен,

с китчица да та спѳмена.
Зам ще та, севдим, подаря
едринска канъ зелена,
фильбѳнска басма червена,
четакски кундри лескати,
райковски бормй пѳрстене.

Пял Емин Исуфов, 43 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

865. Донесъл ѳ гиздило

— Фатма, имамско момече,
да знаеш, Фатмен, да видиш /2
какво съм донел гиздило. /2
— Дойдох, юначе, видях го, /2

ло сичконо ти бендисах, /2
ала ти яца бендисах /2
твояна ясна червена, /2
къно червена кутния, /2
на пара жалта момия.

Пял Азис Ахмедов Хюремов, 20 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

866. Момински накити

З а б. : „Си бекар“ се явява само при първото изпяване в първите два такта. След това винаги „си бемол.“

Надени, Минко, фесчано, /2
 яла, Минко, яла, душо, яла ти при мене,
 зам да видим приляга ли на.
 Надени, Минко, крапчено, /2

надени, Минко, ялечено, /2
 опаши, Минко, кушача, /2
 надени, Минко, шалвари, /2
 надени, Минко, кундури. /2

Пял Шефкет Азисов Пашов, 19 г., с. Еньовче, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

867

Надени, Минко, кондурки, /2
 яла, Минко, яла, пиле, яла де,
 да си та видям приляга ли те.
 Надени, Минко, жорапе, /2
 надени, Минко, менъдълъче, /2
 надени, Минко, фустанче, /2
 надени, Минко, фесчено. /2

Пял Садък Адилев, с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

868. Айша си има черни чорапи

Айша си има черни чорапе, Махмуда брей,
синжири, копчери, чифтер дума ли ти, дума,
Махмуда брей.

Хайша си има чейли, папучки,
Айше си има шарено фустанче,
Айше си има сърмено коланче,
Айше си има шарено герданче.

Пил Здравчо Асенов Гърчев, 50 г. с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

869. Обичам, моме да те погледам

— Азминко бело, яврум, момиче,
галям да си та, яврум, погльодам, /2
кога ми торниш за вода
със двене бели аркумки,
със сърменине терлички,
със шаренине чорапки,
и по-нагоре миндильчък.

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

870. С гиздило на сбор ще иде!

— Каде й, Марийке, мама ти? /2
 — Бате ле, бате Иване,
 мама и ранко излела, /2
 низ махалона й утишла,
 нах дюкенину да иде,
 мене гиздило да сбира
 на сбора да ма изведе /2
 Петровден, света ниделя,
 юнаци да ме бендисат.

Пяла Маруда Славова Сиракова, 31 г., с. Стойките, Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

871. Пременена до непознаване

Задала са е Фатминка
низ горе, низ Джумаџно
с накалџп новко бинџсчи,
с напребџс кунтри лескати.
Село хи диван стояха
да ми Фатминка познаят.
Ни џдно не я познало,
нея си позна севдџна.

Пели Дауд М. Санков, 28 г., и Риза М. Контилов, 35 г., с Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

872. Гиздава, напарфюмена

$\text{♩} = 120$ 73 II 13

Де- вой- ко ма- ри
ху- ба- ва, ми-
сџ- ли- лџ сџм да
та по- пи- там

— Девойко майри хубава,
мислил сџм да та попитам.
Ага ти любех очинки,
полџфкове ти биеха.
Кина ги беше мазала,
толков ти ечко биеха?
— Юначе лудо и младо,

ти толков ли се не сеташ?
Мой бе бубайко туджерин,
туджерин, баш базиргенин.
Йольчиш ми ходи нах пазар,
чџрни ми миски донася —
на чџрни вежди шекливо,
на бело лице белило.

Пял Емин Исуфов, 43 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

873. Китката е ден до пладне, момата е до живот

$\text{♩} = 100$ 177 II 50

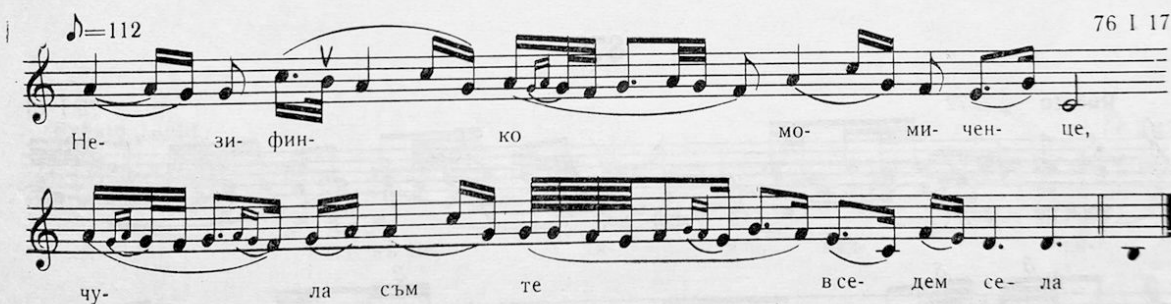
Ю- нак трџг- нал кон да по- и, ге- лџ

Юнак тръгнал кон да пои,
гелъ, назлъм, гелъ,
та си срьошнал малка мома
енънъо ми, неньнъо,
със папучки, със джурапи,
със иклия, със шелваре,
със кушече купринено,
на кушека докус китки,
докус китки, еди тюре.
Киткана е ден до пладня,
момана е до живота.

Пял Здравчо Асенов Гърчев, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

874. Прочута по хубост девойка

Незифинко, момиченце,
чула съм те в седем села, /2
в седем села, в осем града,
че си йечко каматничка.
Пък ти не си дотолкова,
ам ми ходиш курдисанка,
курдисанка, дюздисанка
със шалваре шелиени,
със ризица чибученка.

Пели Фатме Еминова Молахмедова, 17 г., Асие Шукриева Турутева, 17 г., Мелике Адемова
Сюльманова, 17 г., Хамиде Ахмедова Турутева, 18 г., и Зекие Арифова Курусманлова, 17 г.,
с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

875. Разболял се от момина хубост

Rubato $\text{♩} = 76$ 75 II 3

А- ман ми, а- ман,
май- чи- нъ- ко, за сръш-
нич- ко- но мо- ми- че

Аман ми, аман, майчинко,
за сръшничко момице,
скоро не го съм видьовал,
доде ми бялко избеле, /2
доде ми тъонко израсте.
Вчера го, майчо, видьовах
на високине кьошкове,

на ясничкине джамове
със ситничкине кѳфезе.
Га си го в лице погльоднах,
ситна ма трѳоска затрѳоси;
га си му снажка погльоднах,
хѳеле са, майчо, заборѳих.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

876

Rubato $\text{♩} = 72$ 75 I 28

Из- ле- зи, май- чо, по-
гльо- дай как- во е
слън- це йо-гря- ло

Излези, майчо, погльодай
какво е слънце йогряло /2
от сръшничкана махало,
каква е мома изляла
на сивкувскине пенжере.
Морна си коса решеше,
дребни я плитки плетеше.

Пял Райчо В. Момчилов, 59 г., с. Арда, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

877

$\text{♩} = 84$ 106 I 33

А-ман си ре-кох,
май-чинко, за сръш-
ни-чко-но мо-ми-че

Аман си рекох, майчинко,
за сръшничко момиче.
Месец е вотре седела,
дорде ми бялка избяла,
доде ми тъонка израсте.
Кога напролет излезна,
и бялка ми избелела,
и тъонка ми е израсла.

Пяла Жимле Асанова Делиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

878

Rubato $\text{♩} = 40$ 72 I 35

Я-ман, май-чин-
ко, йот сря-шъ-нич-ко-
мо-ме-че

мо-ме-че

Пял Ибрахим Мехмедов Чаушев, 33 г., гр. Смолян.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

879. Девойка — съща птичка

270 | 21

Rubato $\text{♩} = 40$

През друм пре- хвърк- на ли-
лен- це, крил- ца- на му
са зе- лен- ке

През друм прехвъркна пиленце,
крилцана му са зеленке,
перцана му са червенке.
В ръкана носи, майчинко,
до един аглък копринен,
с аглъкан сенка правеше,

да го не пече слънцено,
да му не черне лицено.
Три ми години седело
във хюльбенската касаба
дорде ми белко избеле,
дорде височко нарасте.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

880. Оплакване на мома от закачливи момци

$\text{♩} = 100$

О- ти ма си, май- чо, ро- ди- ла тол- ко- ва,
май- чо, хуй- ба- ва, май- чин- ко, тол- ко- ва
май- чо, гиз- да- ва

Оти ма си, майчо, родила
толкова, майчо, хуйбава, майчинко,
толкова, майчо, гиздава,
да ни мога да ида на вода
от тия пусти юнаци —

изпълнили са сокаци
и наши равни дворове.
па я ги видях изпътна —
росни си китки берега
и си ми дума продумах:

— Ѓерте, юнаци, берете,
вам ги са моѝи посели
с каносанкине рѣчинки,
с бурмадосаните прѣслѣта. /2

Пели девойки от с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

881

♩ = 170

37 II 84

Да ши ма бе, ми- ла ма- мо. ро- ди- ла,

ро- ди- ла, та- ка- ва тьо- нка ма- мо. ви- со-

чка, ви- со- чка

Да ни ма бе, мила мамо, родила, родила
такава тъонка, мамо, височка, височка,
да не мога, мила мамо, да мина, да мина
през Алипашовине чершия, чершия, /2
през Алипашовине сеймени, сеймени.
Бели межетии, мамо, форляха, форляха,
та ме по снага, мамо, биеха, биеха,
бялото ми лице, мамо, искаха, искаха,
черните ми вежди, мамо, скубеха, скубеха.

Пяла Надка Борисова Лещева, 13 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

882

20 I 200

♩ = 138

За-що ма, май-чи-нко, по-ро-ди, по-ро-ди

са-ка-ва ть-нка, ви-со-ка, ви-со-ка

Защо ма, майчинко, породи, породи
такава тънка, висока, висока, /2
такава бела, чернока, чернока,
да не мога, майчинко, да мина, да мина
приз тързицконо сокаче, сокаче,

че ма терзийче закача, закача
и си ми вика, мале ле, мале ле:
„Девойко мари хубава, хубава,
далъ си от небо паднала, паднала,
иль си от земя никнала, никнала,

та ми си толкоз хубава, хубава?
 „Юначе, луда гидийо, гидийо,
 ни съм от небе паднала, паднала, /2
 нито от земя никнала, никнала —
 мене ма майка родила, родила,
 и мене кайно и тебе, и тебе.

Пяла Мата Илиева Газенова, гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

883. Светла звезда — малка мома

39 II 244

$\text{♩} = 56$

Из- гря- ла ми е све-
 тла- на зве- зда, све- тла- на
 зве- зда, са-
 бах- ял- дъ- зъ

Изгряла ми е светлана звезда,
 светлана звезда, сабах ялдъзъ.
 Не ми е било светлана звезда,
 най ми е било малка девойка.
 Нагиздила са, накичила са,

нарамила е бяли харкоми,
 търнала ми е за студна вода,
 срешнала ми е младо юначе.
 Той си девойка вода поиска,
 а девойка му вода не даде.

Пял Ангел Илиев Златков, 62 г., с. Орехово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.
 Песента е пренесена от с. Петково, Ардинско.

884. Една у майка, галена

$\text{♩} = 152$

1. 2. 31 I 35

Вче- ра хо- дих, ма- ле- ле, на ге- ра- ня- нъ
 там за- ва- рих, ма- ле- ле, мой- но- ли- бе
 на во- да, да ло
 за- спа- да, да ло

Вчера ходих, мале ле, на геранян на вода,
там заварих, мале ле, мойно либе заспало,
мойно либе заспало под зелена ябълка;
ябълка бе цветила пусти бели цвѣтове.
Силен ветер дуеше, цвѣтове са ронеха,
цвѣтове са ронеха на лице му падаха —
триж бе лице по-бело от белине цвѣтове.
Та са чудом почудих дали да го целувам,
пък ми сърце не даде, чи бе адна у майка,
чи бе адна у майка и бе много галяна.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

885. От небе ли си паднала

$\text{♩} = 80 \approx 88$ 248 II 7

— Де- вой- ко ма- ре, ху- ба- ва де- вой- ко,

йот зе- ме ли си ник- на- ла

— Девойко маре, хубава девойко,
йот зѐме ли си никнала
йот зѐме ли си никнала, девойко,
или от нѐбо паднала?
— Не съм йот зѐме никнала, юначе,
ни съм йот нѐбо паднала,
ам съм йот майка родена, юначе,
ам съм йот майка родена.

Яга ма майка родила, юначе,
с бело ма млеко захрани,
та ми е бело лицето, юначе,
та ми е бело лицето;
с чѐрно ма грозде захрани, юначе,
та ми са чѐрни очине;
с тѣнка ма прѣчка премери, юначе,
та ми е тѣнка снажката.

Пял Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

886

$\text{♩} = 94$ 220 II 19

— Мо- ми- че, кит- ка из- ви- та, мо- ми-

че, че- рѣ- вен трен- дра- фил

— Момиче, китка извита,
момиче, червен трендрафил,
да не смейш да ме погльодниш,
думичка да ми придумаш!
Защо си бела, червена,
защо си тънка, висока?
— Юначе лудо и младо,

мен ма е майка родила ^{/2}
на ден ми личен Гергьовден,
с бяло ма мляко умила,
с черно ма грозде захрани, ^{/2}
с тънка ма прѳчка удрила —
затуй съм бяла, червена,
затуй съм тънка, висока.

Пяла Сафинка Ахмедова Имамска, 25 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

887

Rubato $\text{♩} = 108$ 221 I 29

— Де- вой- ко май- ри ху- ба- ва, йот
мед ли ти са ус- та- на

— Девойко майри хубава,
йот мед ли ти са устана, ^{/2}
та не смейш да ми продумаш;
очинки — чорни череша,
та не смейш да ма погльодниш?
— Юначе лудо и младо,
мен ма е майка радала ^{/2}

на день ми личен Гергьовден,
с бяло ма мляко умила,
въз лице да съм беличко,
с чѳрну ма грозде захранла,
въз ѳчи да съм черничко,
с тѳонък ма повой повила,
въз сначка да съм тѳоничка.

Пял Садък Топалов, 57 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

888. Що не смейш, моме, да ме погледнеш

$\text{♩} = 116$ 37 I 50

Щом ти съ- мѳ сто- рил, де- вой- ко — ни
сме- иш да ма по- гльод- ниш

Щом ти съм сторил, девойко —
ни смеиш да ма погльодниш, ^{/2}
ни смеиш да ми продумаш.
От мед ли ти са йостана,

от вакал овен очине,
паткино перо плиткине,
от бришим гайтан веждине?

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

889. Дай да ти видя лицето

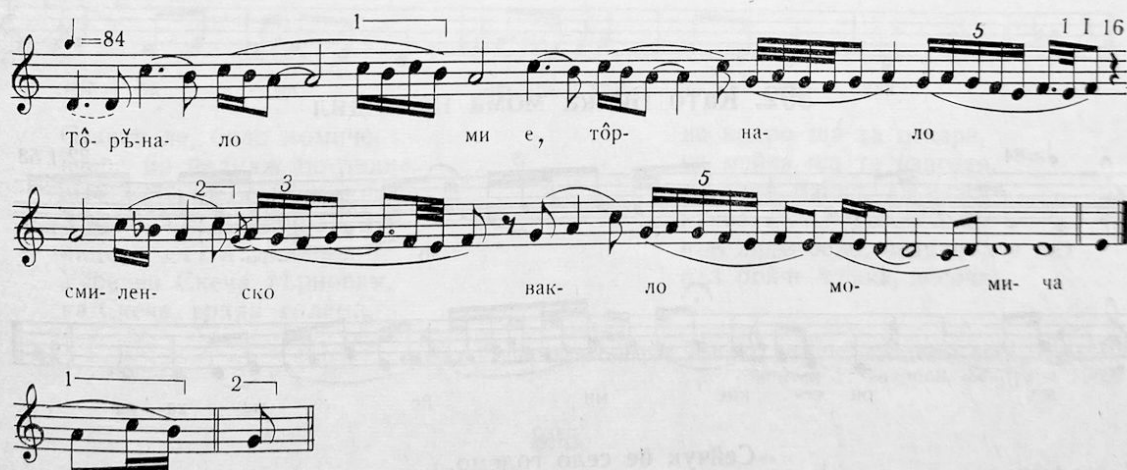

— Девойко мари хубава,
триж съм денизен миновал,
дорде ти видям йочине,
йочине чърни ли ти са, /2
лицено белко ли ти е.
— Юначе лудо и младо,

нили си видъвал, юначе,
през увес чърни череша,
на пазар бело белило? —
Мойне са очи по-чърни,
мое е лице по-бело!

Пял Хасан Раджепов Глухов, 46 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

890. Смиленско вакло момиче

Тѡрнало ми е, тѡрнало
смиленско вакло момича
низ Бела речка надолу
зилено сено да сбира.
Гюлбенча му са бялеи

кайно приз карлък маглона,
плитинки му са ройкаха
кайно рибини в динизян,
полкана му са меркаши
кайно пянона в динизян.

Пяла Йордана Василева Бояджиева, 38 г., гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

$\text{♩} = 42$ 73 II 18

За- да- ло са е, по-
да- ло сми- лен- ско
бел- ко мо- ме- че

Задало са е, подало
смиленско белко момче /2
въз Бела река надолу.
Тестемелъчек и са лещеше
кайно в денизен пенона,
плитчици й се рояха
кайно в денизен рибине.

Пяла Фатме Мурадова Бейска, 17 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

892. Като Бинка мома не видял

$\text{♩} \approx 84$ 22 I 53

Сей чук йе се- ло го- ле-
мо, он се- кис ми йе ма- ха- ла

Сейчук йе село големо,
он секис ми йе махала.
Сека съм ходил махало,
врит ми съм видел моминне, /2
кън Бинка мома не видех
на бело и на черноко,
на тъенко и на високо.

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

893. Белосана и нагиздена мома

Стана са Киша белоса,
белоса и червеноса,
нах конак мисли да иди,
нах гюмюржюнски хюкюмать.
Агине на стол стоеха,
морна си кафе пиеха.
Ага си Киша видяха,
фильжанине си тройнаха.
— Сваляйте Киша от конял,

та щеме да я питаме
кой хи е скроил и ушил
нева широки шалваре.
— Сама си хи съм скроила
и сама съм хи ушила
у дома имам и други,
от сева дважд по-широки,
от сева трижд по-червени.

Пиял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

894. Лицето ще ѝ запише, майци си да го изпрати

Станке ле, бело момиче,
вчера ма йеднаж погледна,
още ма йеднаж погледни,
очине да ти запиша, /2
лицено да ти заповня.
Утре на Скеча търновам,
на Скеча, града голема,

на кадро ша та изкара,
на майка ша та изпратя,
да види майка, да знае
какво съм либе загалил —
въз лице бело, червено,
въз бойче тънка, височка.

Пиял Райчо Александрев Райнов, 46 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

895

Ставке ле, главеничко ле,
вчера ма яднож погледна,
още ма яднож погледни,
лицено да ти зайпиша,
очине да ти запомнем.
Йотре ми торнувам, Станко ле,

на Скече, града голема.
На кадру ще та изкарам,
на майка ще та изпратя,
дано та майка бендиса
за снаха и за невеста.

Пял Рамадан Шабанов Карамитов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

896

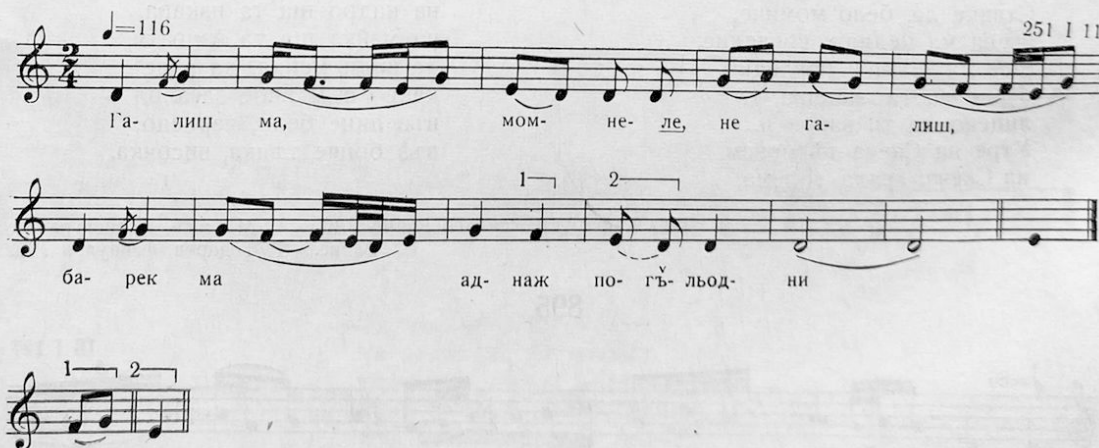

Руско ле, главеничко ле,
вчерка ме веднаж погледна,
още ме веднаж погледни,
очинки да ти скитасам,
на книжка да ги изпиша,

при майка да ги изпратя,
да види майка, да знае
каква съм мома загалил —
на снажка тъонка, височка,
на лице бяла, червена.

Пял Никола Атанасов Вягов, 29 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

897

Галиш ма момне, ле, не галиш,
барек ма аднаж погледни,
очинки да ти скитосам,
на книжка да ги изпиша,

на майка да ги проводя.
 Да види майка, да знае
 каква съм мома загалил —
 на лице бела, чърночка,
 на снажка тъонка, височка.

Пял Костадин Н. Каневски, 23 г., с. Момчиловци, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

898

Пяла Велика К. Дурева, 58 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

899

Галиш ма, севдим, не галиш,
 баръм ма йъднъж пуглъдни /2
 с твоине черни ачинки —
 ачинки ше ти скирдосам,

на кинижка ще ги изпиша,
 майци ще да ги прѳводя,
 да чуе майка, да види
 кина е юнак загалил

в Ђлехче, село гуљомо,
бяло, чърноко мѝмиче,
на снага тенко, високо.

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., и Фатма Байрамова, 14 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

900

♩ = 112 210 I 4

Ma- ри Ma- ри- йо, Ma- ри- йо,
за- ра- ди те- бе, Ma- ри- йо

Мари Марийо, Марийо,
заради тебе, Марийо,
Пирин планина напуснах
със седемстотин юнака,
със седем бяли байрака,
та дойдох да са видиме —
лицену да ти скитасам,

на книга да гу изпиша,
на майка да гу изпратя,
да види майка, да знае
какво съм любе залюбил —
на снажка тънку, височку,
на лице бялу, чърночку.

Пяла Мария Николова Пеева, 26 г., с. Манастир,
Асеновградско, живуща в с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

901. На рудан преде и пее

Rubato ♩ = 120 248 II 16

Мин- ка е ра- но ста- на- ла,
ра- но е во- да до- не- ла,
рав- ни е дво- ре раз- ме- ла

Минка е рано станала,
рано е вода донела,
равни е дворе размела;
колкуно мете с метлана,
два дѣла метът шалваре.
Че си е Минка излела

на високине къошкове,
ален е килѝм послала,
шерен е руданъ впрегнала,
че си е Минка запела:
„Прѣди ми тъѣни, руданко,
тънъчко да ми напредеш

за тестемелна основа —
ще имам сватба голяма,
че ще да дарам, руданчо,
горно и долно Райково,
Инжакаровска роднина.“

Пял Мехмед С. Молахмедов, 40 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

902. Ранобудна работна девойка

$\text{♩} = 66-72$ 20 I 203

Май-чи-нко, ста-ра май-чи-нко,
ю-тѣ-ре ма ра-нко во-зви-кай

Майчинко, стара майчинко,
ютре ма ранко възвикай,
рано на вода да ида,
равнине двори да сметам,
че ще да минат, майчинко,
узнмахленски юнаци

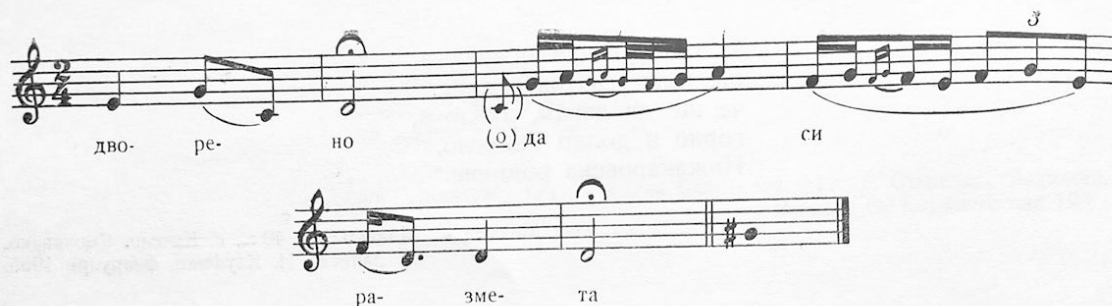
със накривени калпаци,
че ще да питат, майчинко:
„Чия е ная девойка,
дено е рано станала,
рано е двори измела,
рано е вода донела.“

Пяла Тонка Иванова Михайлова, 33 г., гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

903

$\text{♩} = 76-84$ 19 I 159

(ѣ) Ди-гни ма, май-чо, ра-ни-
чко, ди-гѣ-ни ма,
май-чо, ра-ни-чко,

Дигни ма, майчо, раничко, /2
дворено да си размета,
дворено и одерено.
Утре щѣт рано да минот
агине и хайманине
с накривенине фесове,

със разроени пискюле
и със кундуре лъскати.
Пък мен са бяда бедили,
че не съм йокус искала.
Пък ако ни съм искала,
и яз за йокус да умра.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

904. Излези Мехмед, погледни

Излези, Мехметъ, погледни
твоена мила дѡщере /2

как седи на скуть Османа /2
и яде дребън армаган, /2

как пие бяла рѣкия.
Самичка си го зимаше
от аляноно поясче.

Пели Салих Асанов Азизов, 27 г., с. Тикале, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

905

Rubato 16 I 9

И- зѣ- ля- зи,
Ме- хѣ- ме- тѣ, по- гѣ- ля- дѣ-
ни тѣ- во- я- на
(ѣ) ма- лка до- ще- (ря)

Пяла Хайрие Мехмедова Чаушева — 22 г., с. Бели
Извор, Ардинско, преселена от с. Шехин, Ксантийско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

906. Стани ми, либе, отвори

Rubato ♩ = 138 137 I 19

Ста- ни ми, бе- ло
мо- мѣ- е- че,
ста- ни ми, стѣв- до

— Стани ми, бело момече,
 стани ми, съвдо, отвори,
 носам ти ситен армаган, /2
 сама да си го извадиш
 от шелянине поеси.

Пяла Фериде Филизова, 17 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

907. Който надпее, с него ще отиде

Врить си севдине дойдоха,
 лю мойна севдя не дойде —
 дели го кара майка му,
 майка му, иль бубайко му,
 братене или сестрене?
 За мене да го не карат —
 мене са млочко севдене;
 га са сберат на байреман,
 който надпее, надпука,
 йе ше със нега да ида.

Пели Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., и Хасан
 Мехмедов Гундалов, 20 г., с. Борово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955 г.

908. Млад момък — ясно слънце

$\text{♩} = 84-100$ 34 I 73

Ю- на- че, йе- сно слъ- нчи- це!

Йе- сно я слъ- нце йо- гъ- ре- ло

Юначе, йесно слънчице!
Йесно я слънце огрело,
в нашено село най-йеца,
в долнана махло по-йеце.

То не е било слънчице,
ам ми е било любено,
то йе на хаскеръ ходило,
армаган ми е донело.

Пели Незифе Бекюрова Сюльова, 25 г., и Хатидже
Рамаданова Еминжикова, 28 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

909. Момък отвлякъл девойче

Rubato $\text{♩} = 66$ 74 I 3

Та чу- ли ли сте, и- ли не

как- во е но- во ста- на- ло?

Та чули ли сте, или не
какво е ново станало?
Маноль е грабнал Величка,
Тункувана главеничка.
Майка я ситно уплете,
бубайко хи я изведе
и си на Маноль думаше:
— Води я, Маноль, води я,
та че са яце слушайте,
че сте двамина глупави.
Стана Маноль я заведе
през Стайчинуно равнище —
шиник са лъща стъптали,
кило са грашок изели,

на порти рука и чука:
— Излезни, майчо, посрешни,
водям ти млада невеста,
Тункувана главеничка.
— Рукнал, та пукнал, сино мой,
как ми са зима чуждему,
чуждему главеничкана?
Та стана майка, отиде
у Колю, у мехтарено:
— Маноль е сторил кабахатъ,
идите, доведете го
и го в темница вкарайте.
Маноль на гайда свиреше,
мехтерен заптъ думаше:

— Я си пуснете Маноля,
че-и ѝе да си бех мѝмѝяче,
и ѝе щех да го зѝследа.

Пѝла Мария Василева Гѝгова, 30 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

910. Чие е лице по-бяло, моминско или момчешко

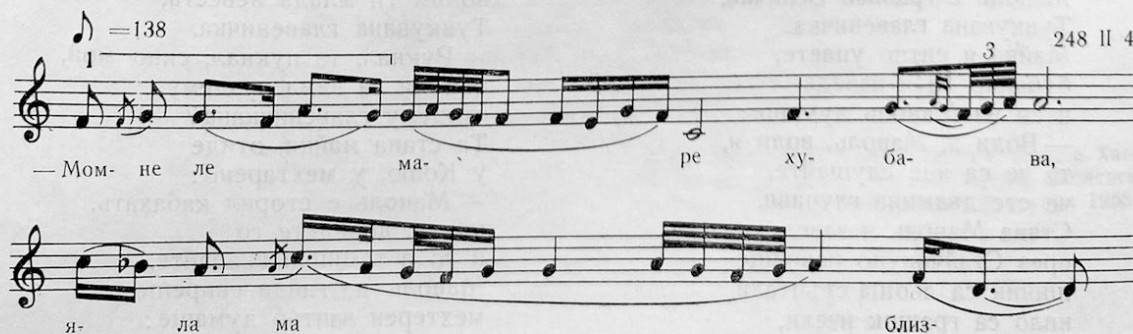

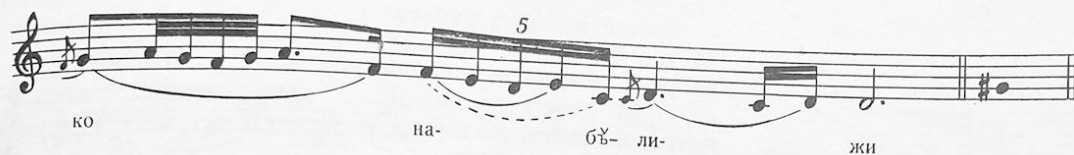
— Девойко мари хубава,
сѝни са близко до мене /2
лицаса да си поличѝм,
чий е лице по-бялко,
по-бялко и по-червенко.
— Юначе лудо и младо,
и да ги личим, и да не,
момско е лице най-бялко,
най-бялко и най-червенко.
— Девойко мари хубава,
сѝни са близко до мене /2
очисе да си поличим,
чий са очи по-черни,
по-черни и по-мамливки.

— Юначе лудо и младо,
и да ги личим, и да не,
момски са очи по-черни,
по-черни и по-мамливки.
— Девойко мари хубава,
суни са близко до мене /2
снажкисе да си поличим,
коя е снажка по-тъонка,
по-тъонка и по-височка.
— Юначе лудо и младо,
и да ги личим, и да не,
момска е снажка по-тъонка,
по-тъонка и по-височка.

Пѝли Мария Христова Кѝстадинова, 20 г., и Йордана Ангѝлова
Илиева, 18 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

911

— Момне ле маре хубава,
яла ма близко наближи, /2
възправи снажка до мене /2
лицана да си поличим,
чие е лице по-бело,
по-бело и по-черноко.
— И да ги личим, и да не,
момско е лице по-бело, /2
по-бело и по-черноко.

— Момне ле маре хубава,
наближи близко до мене /2
снажките да си поличим,
чия е снажка по-тънка,
по-тънка и по-висока.
— И да ги личим, и да не,
момска е снажка по-тънка, /2
по-тънка и по-висока.

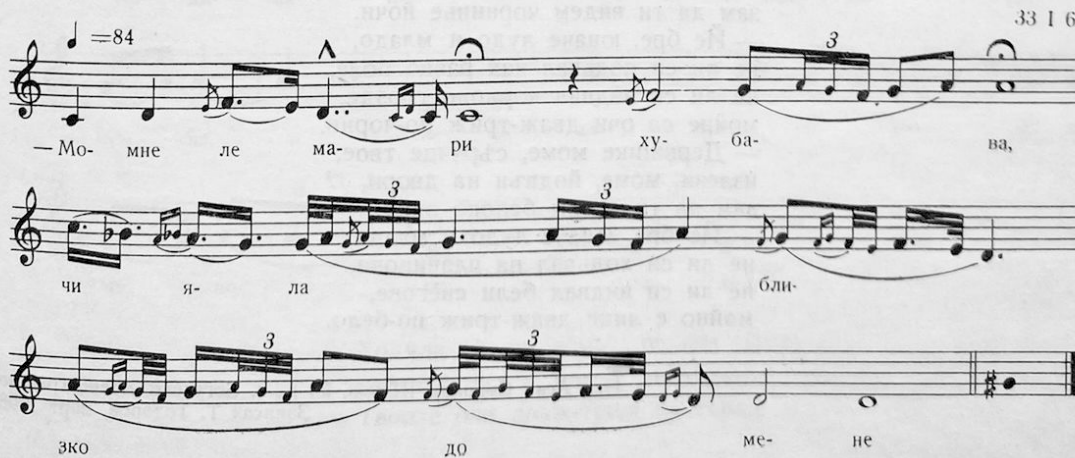
„Пял Мехмед“ Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955

912

Пяла Хуба Стоянова Купинска, 16 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

913

— Момне ле мари хубава,
 чи яла блиско до мене,
 изправи снажка въз мойна,
 чи да ги личим, преличим,
 кутра е снажка по-тъонка,
 кутро е лице по-бело.
 — Юначе лудо и младо,
 и да ги личим, и да не,
 мойно е лице по-бело,
 мойса е снажка по-тъонка.

Пял Руфат Асанов Селимагов, 34, с. Лъджа, Арлинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

914. Очите ѝ са по-черни от черно грозде

$\text{♩} = 48$ 36 | 7

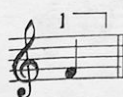
— Де- рѣ- ви- шке мо- ме,
 сѣ- рѣ- чи- це тѣ- во- е, и- зле- зи,
 мо- ме, йо- двѣ- на дѣ- во- ри

— Дервишке моме, сѣрчице твое,
 излези, моме, йодвѣн на двори, $\frac{1}{2}$
 зам да ти видим чорнинѣ йѳчи.
 — Йе бре, юначе лудо и младо,
 не ли си пѳдѣвал нах равно поле,
 не ли си вѣдвал чорноно грозде,
 мойне са очи дваѣ-триѣ по-чорни.
 — Дервишке моме, сѣрчице твое,
 излези, моме, йодвѣн на двори, $\frac{1}{2}$
 зам да ти видим белоно лице.
 — Йе бре, юначе лудо и младо,
 не ли си ходѣвал на плачинона,
 не ли си вѣдвал бели снѣгове,
 мойно е лице дваѣ-триѣ по-бело.

Пял Асан Смаилов Шиков, 54 г., с. Богутево, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 104$ 140 I 17

(н) Де- вѣ- лет- ска мо- ма, мо-
я сѣр- чи- це, из- ле- зи си ми
из- вѣн врат- ца- на

— Девлетска мома, моя сѣрчице,
излези си ми извѣн вратцана, /2
да си ти видям бялоно лице,
бялоно лице, чѣрнине очи —
бялоно лице бяло ли ти е,
чѣрнине очи чѣрни ли ти са,
тънканка снага тънканка ли ти е.

— Не ли си видял бяла кинига?
Мойно е лице още по-бяло.
Не ли си видял чѣрни чѣореша?
Мойне са очи още по-чѣрни.
Не ли си видял тънканка селвия?
Моена снага още по-тънканка.

Пял Мехмед Х. Байрямов, 20 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

$\text{♩} = 100$ 73 II 33

Хо- ди- ла ли си, мом- не ле, низ Че- ти-
щѣ- на, гле- да- ла ли си, мом- не ле,
чѣр- но- но гроз- де?

Ходила ли си, момне ле, низ Чѣтищѣна,
гледала ли си, момне ле, чѣрноно грозде?
Твоите очи два-триж по-чѣрни.

Ходила ли си низ дюкенено,
видяла ли си тъонко гайтане?
Твоите вежди два-триж по-тъонки.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

917. По-бяла от леля си

$\text{♩} = 88$ 270 II 24

— Не- вес- то мла- да й
ху- ба- ва, и- ди ми рук-
ни ле- ля ти

— Невесто млада й хубава,
йди ми руки леля ти —
вчера съм ходил на пазар,
та й съм донел армаган /2
смокви и дробни стафиди,
сереска басма шеръйна
шълваре да си накрои.
— Калеко, луда гидийо,

йе съм от леля по-бела,
по-бела и по-чърнока,
йе е ща й зе армаган
и йе ща скрои бѣсмана
шалваре да си ошия,
аъйще да ми прилегат
на мойне бели, дебели.

Пял Мустафа Ахмедов Куров, 44 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

918

Rubato $\text{♩} = 60$ 76 II 6

— Ни- вяс- то, мъ- ла- да, зе- ле- на,
и- ди ми ру- кни лель- ка ти

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена от с. Елховец, Маданско,
с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

$\text{♩} = 76$ 17 I 61

— Де- вой- ко
ма- ри ху-
ба ва, е- ла,
ще да
та про- во- дя

— Девойко мари хубава,
ела, ще да та проводя
на долничкана махала,
лелька ти отдол да дойде.
Вчера съм ходил на пазар,
та и съм донел армаган
смокви и благи стафиди,

юнена басма червена.
— Юначе лудо и младо,
кина си патил със лелька?
Аз съм от лелька по-бяла,
по-бяла и по-чернока, /2
по-тенка и по-висока.

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

920. Нейното любе най-грозно

$\text{♩} = 69$ 40 II 309

— Дъ- ще- рьо, пи- я-
на ли си, съ- нли-
ва ли си, та дъ-ре- миш?

— Дъщерьо, пияна ли си,
сънлива ли си, та дремиш?
— Не съм пияна, майко бе,
снощи съм гости имала
райковски млади овчари.
Гостих ги, майко, служих ги,
нарет ги, майко, огльодах,

чие е любе най-бяло,
най-бяло и най-хубаво.
Всичките, майчо, хубави,
мойно бе любе най-грозно,
най-грозно и най-умразно —
кога вървеше, тътнеше,
кога гълъчеше, гърмеше.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

921

♩ = 148

139 1 21

— Пи- я- но ли си, та дре- меш?

2

— Ни съм пи- я- но, ни дре- мя

1 2

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфан, май 1957.

922

♩ = 252

73 II 22

— Сън- ли- ва мо- ме, дре- мъ- ли- ва.

3

— Съ- нъ- ли- ва сам си, дрем- ли- ва

— Сънлива моме, дремлива.
— Сънлива сам си, дремлива, /2
снощи сам меже имела,
ирми беш киши юнаци,
вритъ бяха нарбот сѝднали,

моено либе в главнине,
йеше ма кривце погльодва.
Чинким му съм пък йе крива,
га са е грозно родило!
— Момне ле мари хубава,

немой ма гльода грозну су,
ам си ми гльодай, мальо льо,
градини, польни кошове,
кошове равни грошове,
ливада полна харгельо.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

923. Недей му гледа грозното, ами му гледай имане

$\text{♩} = 88$ 1 1 44

— Ян- ко льо ма- ри ху- ба- ва,
пи- я- на ли си, та дре- миш?

— Янко льо мари хубава,
пияна ли си, та дремиш?
— Не съм пияна, лелько льо.
Снощи съм гости имала,
горна и долна махало,
дерекювскине увчера,
чокмански тьожки кехаи,
врий беа родум соднали,
врий беа бели, каматни,
мойно бе любе най-чорну,
най-чорну, лелько, най-грозну —

йе ще му ворна лишентън.
— Янко льо мари хубава,
немой му враща лишена,
немой му гльода грознуну,
ами му гльодай льоснуну,
чи му са млочку овцене,
овцене, още парине.
— Мечка му ела овцене,
ръжда му ела парине,
ага ни ми е прилика
кайно два стрѡка иглика.

Пяла Шина Христова Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

924

Rubato $\text{♩} = 112$ 71 1 22

— Мо- мне ле ма- ри ху- ба- ва,
йо- ти ти пла- чет о- чинь- ки

— Момне ле мари хубава
йоти ти плачет очиньки,
пък ти се смее лицето?
— Немой ма питай, юначе,
йоти ми плачат очиньки,
пък ми се смее лицето.
Снощи си гости имехме

дерекювскине овчари,
чокмански млади кехаи.
Вруть си ги наръод погълбодах,
моено любе най-грозно —
вълци му ели овцене,
чума му ройне парине,
га ми е любе грозничко.

Пяла Чока (Цона) Николова Цонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

925

$\text{♩} = 84$ 40 | 281

— Сто- я- но, мо- я до-
ще- ро, пи- йе- на ли си,
та дре- миш?

— Стояно, моя дощеро,
пийена ли си, та дремиш?
— Мале ле, не сом пийена.
Сноще съм гостя имала
чокмански млади овчери,
райковски тьожки кехаи
и хни съм наръод гледала,
чие е либе най-грозно.
Сички са, майчо, каматни,

мойно бе любе най-грозно:
ага сидяше, тевнеше;
ага гълчеше, гърмеше;
ага вървеше, тътнеше.
Я ща са, майчо, отрова.
— Немой са трови, дощеро,
до ми ще лето, пролето,
та та ще майка оглави
на Гиле бахчежиена.

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

926

$\text{♩} = 120$ 270 || 17

— Сно- ши съм хо- дил по мо- ми, сно-
щи съм хо- дил по мо- ми

— Снощи съм ходил по моми, $\frac{1}{2}$
сига са връщам от моми, $\frac{1}{2}$
гледал съм моми хубави,
сичките моми хубави,
а мойто любе най-грозно.
— Сино ле мои майчини,
недей му гледа грозното,
ам си му гледай имане,
имане, още парине.
— Куче му яло имане,
ръжда му яла парине,
кат ми е любе най-грозно.

Пели Рамадан Х. Койнарчев, 20 г., и Салих Б. Саидефендов, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

927. Момък и заспала мома

$\text{♩} = 112$

За- спа- ла мо- ма под ко- ща-
на, я- ман, я- ман, под
ко- ща- на, в гра- дин- ка- на

Заспала мома под кощана,
яман, яман,
под кощана, в градинкана.
Сложила глава под трендафил,
метнала роки в ран босилек,
върх глава хи скемля сиди,
на скемляна зелен бърдак,
фав бърдакан шикер шербет,
фав шербетян топ каланфир.
Отдолу иде лудо и младо
и то се чудом, чудом зачуди
дали да пийне шикер шербет,
шикер шербет, топ каланфир,
или да легне близко при нея,
да всьогне рока в деснана пазва.

Пяла Нура Сюлева Истрефова, 44 г., с. Широка лъка, Девинско, преселена от гр. Чепеларе.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 80$

За- спа- ла йе мал- ка
мо- ма а- ман, а- ман,
под ко- ща- на
в гра- дин- ка- на

Пяла Фатма Зелфи Ибраимова, 36 г., гр. Девин, преселена от с. Беден, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

929. Сънливо либе, дремливо

$\text{♩} = 66$

Сън- ли- во ли- бе, дрем- ли- во,
сън- ли- во ли- бе, дрем- ли- во,
как- во ми най- де мъ- я- на

Сънливо либе, дремливо, /2
какво ми найде мъяна,
сакава тъонка, височка,
въз лице бяла, черночка —

очинки давам да любиш,
пък ти са назад обръщаш,
бузки ти давам да хапиш,
пък ти са назад обръщаш.

Пяла Джемиле Шабан Шерифова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

930. Пустите прости ергени

— Пустине летви юнаци
сѣс шумавине конаци
за юнаци са не брѣят,
за конаци са не женят,
лишѣн не могат да сберат!
На пазар ми е ходило,
тютюн не си е купило,
ам пие шума букова —
нему са справи тютюн е!

— Дѣщеро моя майчина,
айнва ли ти е любено,
за айнва ли та сѣм кутила?
Стани го, дѣщеро, ѳтведи
вѣв дѣбокѣна падина,
вѣв тинявоно вирище,
девет месеца да седи,
на десетно го извади,
та го през село преведи.

Пели Рамадан Койнарчев, 20 г., и Мехмед Сѣлмасайдѳв, 17 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

931

— Врить си севдѣне дойдоха,
лу мойна севда не дойде —
дали е извѣн дошлала,
та ми се не приказала?
На титин ми е бийнала,
на титин, и на кадѣй,
и на жѣнецки бусилек,
и на кейбетски бейтуран.
— Дѣщеро моя майчина,

ейнва ли ти е любено?
Пойди го, дѣщер, засурни
на тиневуно вирище,
девет месеца да кисне,
рѣждѣна да са ѳткисне,
тогав го, дѣщер, заведи,
през село да е прилега,
през гора да е дружина.

Пели Небие Х. Иглева, Незифе Б. Чолакова, Небие Х. Тѣкавидова
и Айше Осм. Кадирова, девѳйки, с. Стѣрница, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

932. Оплакване от глупаво момче

35 I 123

Врит се се- вѣ- ди- не дой- до- ха,

ло мой- но се- вѣ- дѣо не дой- де

Врид се севдине дойдоха,
ло мойно севдѣо не дойде.
Чем йоти от кина ли е —
дали е болно легнало,
или е одвѣн дошлоло,
та ми се не приказува,
бийно на тютюн каѣе
и на ран зелен босилек?

Аман ми, майчо, аман ми
от свое любе глупаво!
Ельчиш ми торнам на вода,
и той след мене ша дойде,
пѣк я го ложа, майчинко:
„Вѣрни са вѣрни, любе ле,
там има бесни кучета,
рипна щѣт, уплаши та щѣт.“

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѣджа, Ардинско.
Записал Т. Годоров, декември 1957.

933. Момите кротѣк не любят

75 II 4

Rubato $\text{♩} = 132$

— Ху- бав сѣм, май- чо, ка-

ма- тан, пѣк ма не га -

ле- тѣ мо- ми- се

— Хубав сѣм, майчо, каѣатан,
пѣк ма не галет мѣмисе,
оти сѣм явѣш копеле,
пѣк я ша стана чапѣѣни —
утирна ранко ша станам,
среде байрема ша влѣза,

бяла Еѣмине ша хвана
за дясна бяла рѣчинка.
Мома са жално замоли:
— Я пусни си ма, юначе, /2
че сѣм едничка на майка!

Пяла Фейѣме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смоляско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

934

$\text{♩} = 80$ 22 I 75

Ху- бав сам, май- чо, ка- ма-
тан, па- къ ма ни га- лет мо- ми- не

Хубав сам, майчо, каматан,
пак ма ни галет момине, /2
оти съм йеваш копеле,
та ищат, майчо, та ищат
и йе чепкънин да стана,
среде байряма да влезе,
баш момичено да фатам,
очинки да му облюбя,
бузкине да му охапя.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

935

$\text{♩} = 42$ 30 II 141

Ху- бав съм и ка- ма- тън съм,
ам ма мо- ми- не не га- лят

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

936

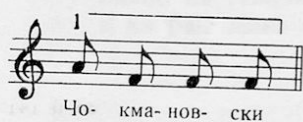
$\text{♩} \approx 84$ 19 I 158

Ху- бав съм, май- чо, ху-
бав съм, йем ма мо-

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

937. Ходила с чокмански кехаи

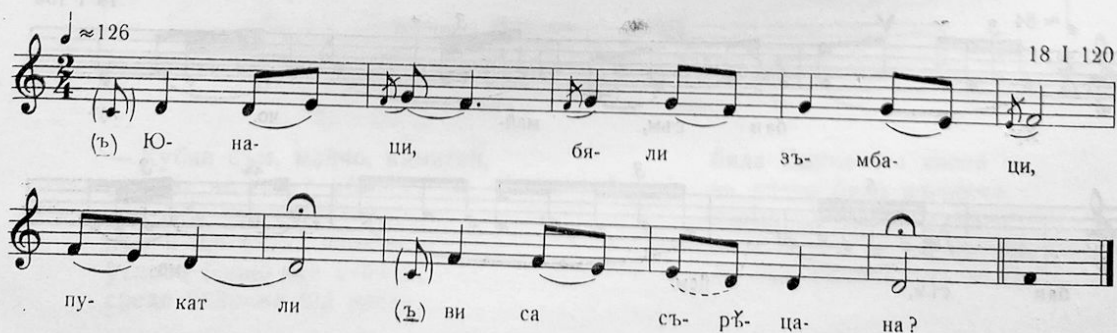

Да ни беше Гана ходила
на Чокманово на госте,
да ни беше Гана галила
чокмановски тежки кехае!
— Кой ти бе, Гано, дружина

низ Рамаданска барчина?
— Мене ми беше дружина
чокмановска тежка кехае
със широкине потури,
със шаренине пойесе.

Пял Здравчо Асенов Гърчов, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

938. Юнаци — бели замбаци

Юнаци, бяли зъмбаци,
пукат ли ви са сърцана?
Ютворенки са вратцана,
затворенки са пенжурки.
Близко сте, приближили сте,
по-издалечко гледайте, /2
по-издалечко стипайте —
мома е белябашийка,
та бърже беля награда.

Пели Фатма Салихова Карапишанова, 16 г., и Райме Мехмедова Щърбова, 19 г.,
с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

939.

Rubato ♩ = 84 76 II 12

Ю- на- ци, бе- ли зум- ба- ци,
пу- кат ли ви са сър- ца- та?

Юнаци, бели зумбаци,
пукат ли ви са сърцата? /2
Затворени са вратата — /2
ку можеш влезе навотре, /2
ку можеш содни в бужекън, /2
ку можеш зџми си мома.

Пяла Мария Минолова, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена от с. Елховец, Маданско,
с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

940. Нимой ми са, момне ле, надувай

♩ = 138—150 107 I 80

Ни- мой ми са, мо- мне ле, на- ду- вай,
на- ду- вай, ба- рем да та, мо- мне ле,
не зна- ем, не зъ- на- ем

Нимой ми са, момне ле, надувай, надувай,
барем да та, момне ле, не знаем, не знаем
чия си, мари, дъщеря, дъщеря,
че носиш чуздо гиздило, гиздило :
гришкана ти е лелина, лелина
корпана ти е чичина, чичина, /2
кундрине ти са крадени, крадени —
ага на хоро да идеш, да идеш
цяло са село посбута, посбута.

Пяла Златка Калинова Кирякова, 21 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

941. Нескопосен любовник

$\text{♩} = 120-126$ 107 I 73

Ни- мой ма, май- чо, йо- ста- вя са- ма - са-

ми- чка да се- дя

Нимой ма, майчо, остава
сама-самичка да сѣдя /2
на сея бели кьошкѣове.
Вечеро легна самичка,
сутрина ставам двамина.
Чудиф са, майчо, мислих са
какво ли да го погоскя.
Сварих му кафѣо, пари са;
сварих му лѣоща, лѣощи са;

сварих му фасул, надуѣ са;
сварих му каша, плещи са.
Сварих му бяла трахана —
от нея, майко, покѣсна,
та че го, майко проводих
летнана гора зелена,
йелови борни да бере,
дано го мечка изеде.

Пяла Бойка Илиева Присѣдова, 16, г., с. Върбово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

942. Несръчен ерген

$\text{♩} = 120-126$ 22 I 62

—Мо- ме, мо- ме, ма- лѣ- ке мо- ме, да- ли

дой- да- мѣ до- ве- че- ра

— Моме, моме, мальке моме,
дали дойда довчера, /2
довчера по вечера?

— Бре, юначе лудо й младо,
немой дохода довчера, /2
ам си яла утре вечер —

майка ше го изпратиме
на сестра ми на по госте.
Збързал юнак, та й отишъл,
та йотишъл нойся вечер, /2
та са качил на кошана;
пустъна коща, тикълница —

посплищела, поскрицела.
Рипна мома да притвори,
нему са стори да йотвори,
та си падна зад вратана,
та са удари на главана.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

943. Мома се присмива на момък

$\text{♩} = 96$ 76 | 25

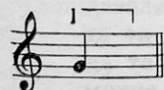
Асане писанъ, кендисан,
с чѐрен йѐбръсен копаран,
тебе се прави, Асане,
ле тебе галят мѐмисе,
пък те т са мѐми присмиват.

От лелка ти е главата,
тѐкови нѐшки зѐбете,
крушова — опашка шията,
на голи рама — тѐуфеци,
на сухи ребра — фишечи.

Пял Емин Асанов Имамов, 30 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

944

$\text{♩} = 168$ 139 | 38

Фатмиша навѐн, навѐтрѐъ,
майци хи измет вѐршеше.
— Излези, видяй, майчице,

кина ми са е задало
приз широка на паляна —
Фатминкин вакѐл Мохаметѐ

с недобелени ръкаве,
с недоплетени джорапе.
Лъ й ся ще нахтук да дойде,
нашана мучка градинка,
пад двене лози високи,
че ще тугава да иде
нах Касъмова бърчина,

нах леля си му Джемиле:
„Стани са, лельке, ортусай,
госчица ще та прѳводям,
гѳсчица и мамарчица
нах Тъпчйцкана махала,
на пуста Фатма чърнока.“

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
и други девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

945

$\text{♩} = 116$ 16 II 52

Не при- ля- га ти, Ме- хме- те, Ме- хме- те, ми- жо- во-

но ти мо- ме- че, мо- ме- че

II изпяване

През ре- ка га ги пре- ве- деш, пре- ве- деш, ря- ка- на

да пре- ку- ся- ваш

Не приляга ти, Мехмете, Мехмете,
мижовоно ти момече, момече,
йем ти приляга, Мехмете, Мехмете,
терзицко стадо да пасеш, да пасеш. /2
Чанвене га ги навързеш, навързеш,
през гора га ги преведеш, преведеш,
горана да разшънляваш, шънляваш;
през река га ги преведеш, преведеш,
рякана да прекусяваш;
През село га ги преведеш, преведеш,
селоно да заглушаваш.
Мехмете, китко вияна, вияна,
язък ти, язък, Мехмете, Мехмете,
не можй да ма заведеш, заведеш
фа твойне двори широки, широки,
била съм чепкън девойка, девойка.
Мале ле моя майчице, майчице!

Пял Азис Ахмедов Хаджиибрамов, 27 г., с. Жълтуша, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

946

$\text{♩} = 96$ 33 П 30

— Ко- пе- ля ми- на- през па-
тен, та на бо- си- ле- къ
би- я- ше

— Копеля мина през патен,
та на босилек бияше —
дали го, майчо, попита
то ли ми йобра киткине?
— Немой го пита, дощеро,
чуждо е селско копеле.
Мома го криим питала:

— Дебѐре юначе, гидийе, /2
ти ли ми йобра киткине?
Не да ми береш киткине,
но да ми режеш плиткине,
пак тебе нема да зема,
докат си има в селоно.

Пял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

947

$\text{♩} = 69$ 35 П 143

Ко ти съм ки- тка да- ва- ла,
да- ва- ла и пре- ва- да- ла
та ти я

Ко ти съм китка давала,
давала и превадала,
та ти я съм йенкос давала,
да та не гаят момине,
моине дружки душманки.
Юначе лудо и младо,

я като тебе ку зимах,
пълан щѐ харем навърши
и теб щѐ порта да кладам —
да та отварям, затварям
с каносанине ръчинки,
с бурмосанкине пърскове.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

948. Едного мами, другиго любии

Либе, либе, първо либе,
йобърни са, погледни ма,
имам дума да ти вращам —
дали викаш тебе гаям?
Я са с тебе подигравам,

я си гаям друго либе, /2
друго либе в чуждо село,
дено носи сини дрипи,
сини дрипи и чуфери.

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме Хасанова
Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

949. Вместо босилек коприва му дала

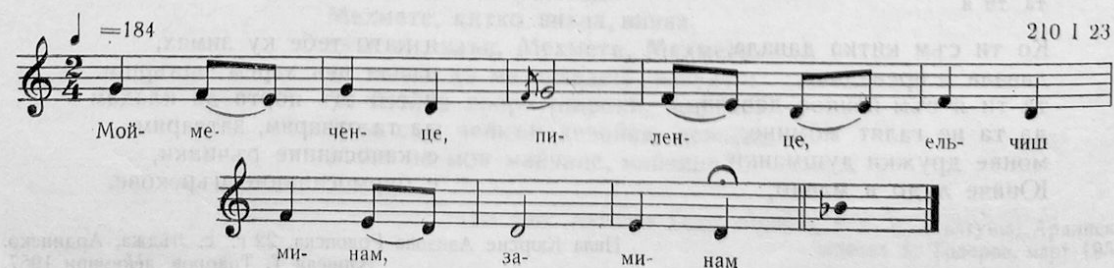

Тодорке ле, пиленце,
ельчиш, мидам, заминам, /2
ти разсадаш бусильчек.
Отчекни ми штълбица,
да я махнам през лице,
да я сложа в пазушка,

да ми бие снажкана.
Не е било босильчек,
ам е било копривка,
съжели ми снажкана,
изгоре ми лицено, /2
почерне ми сърцено.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

950

Моймеченце, пиленце,
ельчиш минам, заминам, /2
ти босилек разсадаш.
Отчепни ми стълбица,
през лице да го махнам.
Той не било босилек,
ам е било куприва,

та ми лице съжули,
та ми сърце изгоре.
Моймиченце, пиленце,
йе си гу ща отвърна
догодина на байрем,
га са сберат момине.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

951

$\text{♩} = 130$ 73 | 47

Лей- лин- ко ку- зум, пи- лен- це, ель- чиш ми
ми- нам, за- ми- нам

Лейлинко кузум, пиленце,
ельчиш ми минам, заминам,
ти си ми си в бахчона,
разсадаш ранен босилек.
Очепни мене щелбица,
да а кладам в пазушка.
Ага я кладах в пазушка,
изгоре мене сърчено.

Пели Небие Майсторова, 11 г., и Нурие Гаджалова, 13 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

952

$\text{♩} = 120$ 137 | 5

То- ду- рѣ- ке, ле, ли- бе ле, се за-
ми- нем, по- ми- нем

Тодурке ле, либе ле,
се заминем, поминем,
се разсадаш босилек;

едне й дружки не со̀са,
та й от мойне отдели,
от мойне от полвинана.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

953. Та да се пукат ергени

76 II 5

Rubato $\text{♩} = 100$

1

— Мом- не ле ма- ри ху- ба-
ва, кой ти е
кро- ил и у- шил
кой ти е

— Момне ле мари хубава,
кой ти е кроил и ушил /2
тези широки шълваре?
— Юначе лудо и младо,
със майка ги сме кроиле, /2

сама си ги съм ушила,
тестьо съм игли строшила,
ока съм бришим изшила,
за да са ройкат и кройкат,
юнашки сърца да пукат.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско,
преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

954. Не съм за работа, а за либене

22 II 87

$\text{♩} = 84$

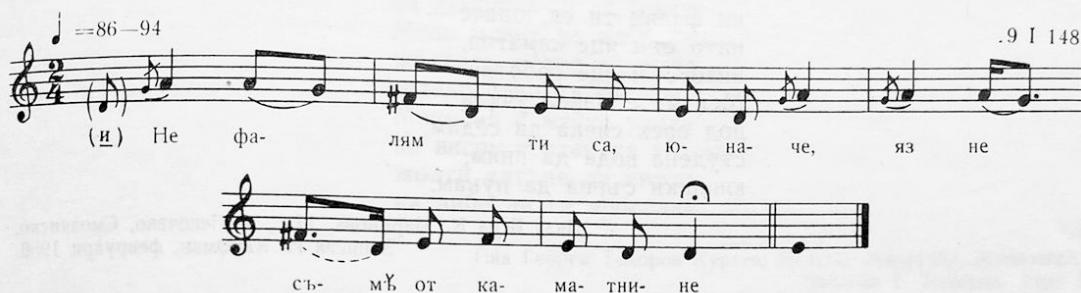
(ъ) Не фа- ля- мъ ти са, ю- на-
ъ че, яз не са- мъ ют
ка- ма- тни- не

Не фалам ти са, юначе,
 яз не сам ют каматнине,
 хич не съм от работнине —
 хурка, вретено не зная,
 на рудань не съм седела,
 фъв станчек не съм влизала,
 мен майка не е учила
 фурка, вретено да пръодам.

Мен ма е майка учила
 под орех сенка да седам,
 близе при ода студена,
 да си ми мием лицено,
 да си ми чешам сулуфе,
 да си ми сгадам снажкана.
 От тва ма гаят юнаци,
 от тва нах мене доходят.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

955

Не фалам ти са, юначе,
 яз не съм от каматнине, /2
 хич не съм от работнине —
 фурка, вретено не зная,
 на станчек не съм скрипвала,
 на рудань не съм вѣртнала,

на дарак не съм драпвала.
 Мен ма е мама учила
 под орех сенка да седа,
 за вѣже крава да пасам,
 фесчено да накривявам, /2
 пискулян да си рѣзвявам.

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме
 Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

956

Не фалем ти са, юначе,
 ѝе не съм ѝот каматнисе,
 ѝе не съм ѝот работнисе —
 фурка, вретено не зная,
 вѣв стан не съм влизала,
 на рудань не съм седала,

не ма е майка учила.
 Ам ма е майка учила
 под орех сенка да седам,
 жолти алтоне да нижам
 и бело лице да мажам,
 сѳрце юнацко да пукам.

Пели Сафие Бешенджидиева, 16 г., Сафие Шумкова,
 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

$\text{♩} = 152$ 71 I 16

Ю- на- че лу- до и мла- до, ни фа- лям

ти са, ю- на- че

Юначе лудо и младо,
ни фалям ти са, юначе —
нито съм яче каматна,
нито съм яче работна.
Мен ма е майка учила
под орех сянка да седам,
студена вода да пиям,
юнашки сърца да пукам.

Пяла Беца К. Маринова, 17 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 132$ 139 I 26

Не фа- лем ти са, ю- на- че,

чим я съм поп- ска дъ- ще- ре

чим я съм поп- ска дъ- ще- ре

Не фалем ти са, юначе,
чим я съм попска дъщере,
фурка, вретенце не зная,
на рудань не съм сядала, /2
във станчек не съм влизала.
Мен ма е майка учила
утрину рано да ставам,
беличка да са измия
със кълп съпун ръкйен,
рано нах черква да ида,
белине свещи да паля, /2
млади юнаци да галя.

Пял Хамди Фаиков Топов, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

959

Ни хвалям ти са, юначе,
ни хворлям ти са, юначе.
Менъ майка не ма й учила
жолтана жотва да жена, /2
зелено сено да сбирам.
Менъ ма е майка учила
на висок чердак да седям,
жолти алтъне да нижам,
на либе да ги провадам.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

960. Не наспа ли се, момне ле

— Ни наспа ли са, момне ле,
за цала равна гудина /2
и за петнайсет месеца?
— Немой ма хала, юначе,
чи сам въз майка ядничка /2

и въз бубайко бубалък,
та ма са рано будили,
рано изметян да сторя
и рано вода да зема
от студенана чешмица.

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

961

— Стани ми, стани, девойко,
ни наспа ли са без мене
едно ми лято, прѫлято,
цели ми девет години?
— Нимой ма буди, юначе,
че съм въз майка мащеха,
тя ма е ранко будила
равнине двори да мѣтам, /2
студена вода да носям.

Пяла Салие Р. Ченишова, 19 г., с. Бреже, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

962

— Стани ми, стани, Айшинко,
не наспа ли са, Хайшинко, /2
за цало лето, пролето?
— Юначе лудо и младо,
дотолков ли са не сеташ?

Я бех воз майка аднинка,
майка ме рано будеше
водица да и дѫнеса
и равни двори да метам.

Пял Здравчо Асенов Гърчев, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

963. Желана селянка за среща

Снощи ми меже имехме
горна и долна махала.
Вридь беа прели, напрели,
пък ти бе, мъри, напрела

едно пулвинка вретенце,
триж беше, мъри, мотнала,
ючуш бе възел вързала.
Майка та ле ту кълнеше:

„Дано на меже не пойдеш,
дано попрелка не видиш!“
Пък йе са милно помолих
дано са клетва размине, /2
във тебе да са не свие.

Пели девойки от с. Стърница, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

964. Минка е мила майци си

Минка е мила майци си,
да си е ранко не буди, /2
сънчòкан да й му не трòши.
Минка е рано станала,
рано е вода донела, /2
равни си двори измете.
Един кат мете метлана,

два ката мете ризана.
Минка си майци думаше:
— Майчинко, стара майчинко, /2
пуста ти била метлана,
пуста ти била ризана,
га немам либе да либя.

Пяла Жимле Асанова Далиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

965. За мен се либе не найде

Пустоно село Давудво
дано на оганѣ изгори,
дано го вода однесе —
за мен са юнак не найде,
ни юнак, майко, ни људувец,

јам ми са, майчо, паднало,
оттув до Мадан да идам:
там имам любе войниче,
ше идам да го обидам,
армаган да му однеса.

Пяла Рамзие Мехмедова Ковачева, 18 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

966

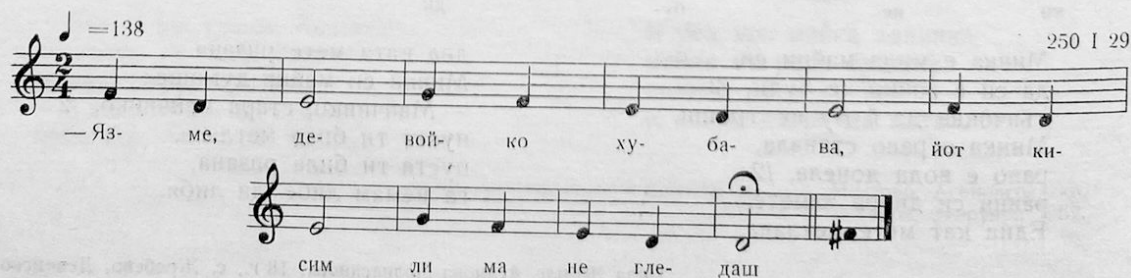

Пустоно село Топуклу
дано на йогѣн изгори, /2
дано го вода йоднесе.
За мен са юнак не найде,
ни юнак, майчо, ни вдувец.
Мен са е, майчо, паднало

оттук до Хюльбе да ида, /2
от Хюльбе натак да мина,
чернијан пампор да ехам —
там имам братче войниче,
шѣ идам да го обидам,
армаган да му одниси.

Пели Шерфие Асанова Панжолова, 15 г.,
и Ариф Асанов Панжолов, с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

967. Майка ти, моме, не е ли любила

— Язме, девойко хубава,
йот кисим ли ма не гледаш, /2
или та кара майка ти?
Поди хи, Язме, рѣчи хи,
за меня да та не кара —
млада нели е бивала,
севде нели е теглила?

— И млада бивах, и стара,
ѡй сѣквò не сѣм виждала —
ката день китки виени,
ката день китки прашани
по високана плàнина,
млади ювчере киченѣ!

Пели Захре Осм. Онбашиева, 14 г., Фатме Ем. Каракашева, 13 г.,
Рукне Ем. Сапунджиева, 13 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

968

— Момиче бело, черночко,
момиче марусничевко,
от кисим ли ма не гльодаш,
от инат ли ми не думаш, /2
или та кара майка ти?
Йди хи, севдим, кажи хи
да та не кара за мене —

мома нели е бивала,
севдò нели е тьоглила?
— Юначе лудо и млада,
мене ми майка викаше:
„Лефтера бях и женена,
седò не знаем какво е!“

Пяла Рашиде Асанова Арифова, 17 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

969

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

970. Да идат на меже, за да се харесат

38 I 135

— Момне ле мари хубава,
хайде на меже да идем,
от близо да се видиме,
видиме и бендйсаме!
— Юначе лудо и младо,
как ще ми ида на меже, /2

га ми е майка мащеха —
дружкине ми са душманки,
та щът на майка да кажат,
меня ще майка да кара
и тебе, любе, ще кълне.

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

971. Гори, лудо, гори, и аз така горя

— Момиче, момиче, мало, не големо,
мало, не големо, ябълко червена,
недей седи тука, тука кърши мене,
тука кърши мене, изгорех за тебе.
— Гори лудо, гори, и йе лей тей горям,
както ти за мене, и йе тей за тебе. /2
Имам една майка, и тя е мащеха,
тя мене не дава за вода да идам,
с дружки да са сберам, с любе да н се срещам.

Пяла Рашиде Асанова Арифова, 17 г., с. Могилица, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

972. Майка му не я харесала, че била руса

— Мeня от тебѣ умина,
пък тебѣ не уминува.
— Нема ни да ми умине,
че са сме много галили,
галили и драговали —
броени четири години,

вѣднѣж на мектеп ходихме.
Майка ти маханаджийка,
сестра ти кусураджийка
махана ми са нашлили,
косурѣн ми са фатили —
викат, руса сѣм девойка.

Хаста сѣм руса, юначе,
ам са за твойна не давам,
пѣ ми е бело лицено,
пѣ уйгун ми е снагата!

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

973. Мене любиш, себе губиш

Бре юначе лудо и младо
не гали меня, не губи деня. /2
Загали та ща, измами та ща,
че си имам лоша майка,
лоша майка, лош бубайко —
лошо думат, лошо гълчат
и за меня, и за тебѣ.

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Фатме Хасанова Карапишанова, 16 г.,
с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

974. Мома го любѝ, майка му не дава

Садил е Стойко китка босилек,
китка босилек, червен тряндрафял,
ала ми нема кой да го праши,
кой да го праши, праши, залива.
Стана Стойко му тихом говори:
—Зъми менъ, Стойко, зъми менъ, батъо,
да си ти пращам китка босилек,
китка босилек, червен тряндрафял.
—Как да та зъмам, хубава Станко,
га ми ни дава старана майка, /2

старана майка, старен бубайко.
— Я си ма зъми, я си ми кажи
де има, Стойко, дърве високо, /2
дърве високо, вире дълбоко,
да йдам, Стойко, да са обесям,
да са обесям, да са удавам.
— Немой са беси, хубава Станко,
немой се беси, немой са дави,
още си, Станко, млада-зелена,
оглави са щѝш, ожени са щѝш.

Пели Милка М. Пехливанова, 60 г., и Стана А. Пехливанова, 50 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

975. Дошъл съм тебе да искам

— Ой чобан, чобан, карагъоз чобан,
добре ми дойде, карагъоз чобан,
да те почерпе вино червено,
вино червено, бяла ракия.
— Ой моме, моме, ти малка моме,

я не съм дошъл вино да пия,
вино да пия, бяла ракия,
я най съм дошъл тебе искам,
тебе да искам от стара майка,
от стара майка, от стар бубайко.

— Ой чобан, чобан, карагъоз чобан,
и аз си имам сестра по-стара, /2
сестра по-стара, братя лефтери.

Пели Сафиде Халилова Колибарова, 15 г., Атидже Джамалова Калфова,
15 г. и Руфие Исуфова Каракашева, 17 г., с Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

976. Срещнал хубаво девойче, но то било главено

$\text{♩} = 58$ 35 I 115

Вче- ра ми ми- на- хъ, май- чи-
нко, пъ- риз доль- ни- чка- на
ма- ха- ла

Вчера ми минах, майчинко,
приз дольничкана махала,
та срещнах, майчо, та видех
бело, черноко момиче,
пък то е било главено.
То си на мене думаше:
— Нахзатъ ми, нахзатъ, юначе,
яз съм главено момиче, /2

главено, с пръстен менено —
гледа щеш, гледа, юначе,
гледа щеш и остана щеш.
Тевна тевница градеха,
светли букае лееха,
ситни синжире копчеха,
та ги за тебе сгадаха.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

977. Една му харесала и тя била главена

$\text{♩} = 96$ 220 I 28

— Къ- де- но о- диш, си-
но ле, низ сел- ски
си- тъ- ни су- ка- ци

— Къдено одиш, сино ле,
низ селски ситни сукаци, /2
низ селски равни дворове, /2
низ селски момъци сборове?
— Девет съм моми гледало.

— Кое си, синко, хареса?
— Ни една на сърце не лега,
една на сърце прилегна, /2
и тя ми беше главена!

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

978. Женен мъж задиря девойка

Rubato $\text{♩} = 46$ 3 II 3

— Де- вой- ко, сър- це
шен- лив- ко, все- ки- mv
сър- це раз- ше- няш

— Девойко, сърце ешнливко,
всекиму сърце разшеняш,
дъо и менъ да го разшениш
и йе шенливчек да ходям.
— Юначе лудо и младо,
как да ти сърце разшеня,

га ти са дребни децана
и ти е младо либето?
— Девойко мари хубава,
немой ми гльода децата, /2
ам си ми гльодай сърцесо.

Пял Тахир Халилбашов, 33 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

979. Залюбил мома далечна

$\text{♩} = 104$ 137 I 15

За- га- лил ю- нак,
за- съл- ле- дил
до две- не ру-
си де- вой- ки

Загалил юнак, заследил
до двене руси девойки —
еднана беше близначка,
другана беше делечна.
Възседна конче хранено,
отиде на делечнана,
найде я болна че лежи,
лежеше, душа береше.

Майка й ду нея седеше,
в чергър й вода даваше.
— Излези, моя дъщеро,
отвън е дошла севдъна,
севдъна, твойн галеник,
вика навътре да влезе.
— Да влезе, майчо, да влезе,
въсят ще да му посторя.

Пели Хатие Чилингирова, 17 г., и Фериде Филизова, 17 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

980. Заради тебе останах

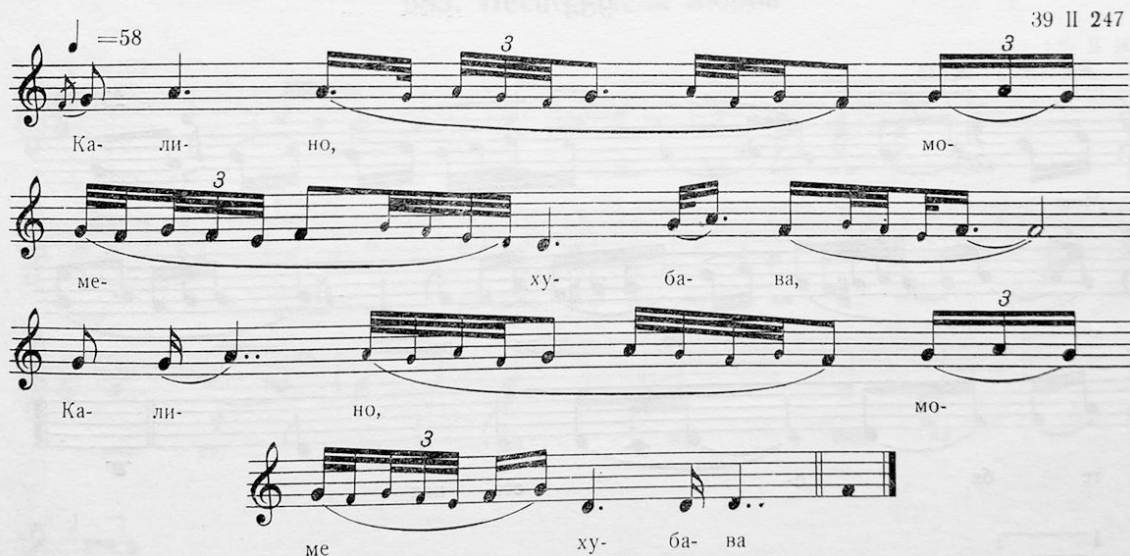

Момне ле мари хубава,
заради теби останах /2
на високана планина
сас двеста вакли овена,
за триста бели грѹшувѹ.
Кѹожка бя зима паднала,
бели си гроши изхраних, /2
вакли си овни издѹрах,
та пак та мен не дадох,
ам та, момице, дадох
другиму вѹв друго село,

на моян порви братучод.
— Молчи ми, молчи, юначе,
майка ми сега захода,
та щѹ момица да родѹ
уд мени дваѹ по-хубава,
уд мени триѹ по-каматна —
нея щѹм тебе дадем.
— Момне ле мари хубава,
не думай напук юнако,
че та щѹ люто прикѹлна,
юнацка ѹ клѹтва прукѹлта.

Пяла Лика Нѹколова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стойн, февруари 1955.

981

Калино, моме хубава, /2
Калино, моме гиздава,
заради тебе, Калино,
заради тебе ѹостанах
на сай висока планина
сѹс двеста вакли овнѹве
и триста руси шилѹта.
Калино, моме хубава,
Калино, моме гиздава,

теѹжа на зима прѹтисна,
ѹовнѹовене си продадох
и парине хим изядох,
шилѹтата си измряха,
Калино, моме хубава,
Калино, моме гиздава.
— Мѹлчи, юначе, не плачи,
аз имам сѹстра по-малка
и нея Калина зѹвяха.

Пял Васил Димитров Стоев, 33 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 60$ 33 I 23

—Мо-мле ле ма-ри
ху-ба-ва, за-ра-ди
те-би о-станах

Момле ле мари хубава,
заради тебе останах
на високана планино,
на широкана равнина
със двесте вакли овчици,
със триста бели грошове.
Тежка е зима паднала,

та ми овчици измреха /2
и грошове си похарчих.
Вземаш ме, либе, не вземаш,
барек ми китка изпрати,
сърцено да ми разшени,
балноно да ми размахне.

Пял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

Rubato $\text{♩} = 132$ 25 I II 32

Мом-ня ля ма-ри
ху-ба-ва, за-ра-ди
те-бя о-станах

Момня ля мари хубава,
заради теб останах
на високана планина
със нѣя дребни шилета.
Тъожки ми зими паднаха,
та ми шилета измряха

и грошкове си изядох,
та че ма й сега не рачиш.
Рачиш ма, момне ле, не рачиш,
ти щииш със мене да дойдеш /2
на високана планина.

Пял Сивко Христов Чирпаков, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 84$ 71 II 20

Мо- мне ле ма- ри ху-
ба- ва, за- ра- ди
те- бе йо- ти- дох

Пяла Шина Димитрова Симеонова, 40 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

985. Несподелена любов

$\text{♩} = 132$ 139 II 10

През у- пор вър- ви, ма- мо мъ- ри, през у-
пор вър- ви, ма- мо мъ- ри, муч- ка мъ- а-
нин- ка, муч- ка мъ- нин- ка

През упор върви, мамо мъри, /2
мучка мънинка, /2
в ръчинка носи /2
чеврѐ телено, /2
Алтън хи дадох, /2
тя я ни даде; /2

до два й дадох /2
да ма пагледне; /2
до три й дадох /2
да ма прислѐди /2
Тя ма ни слѐди!

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г., и Хасие
Билукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

986. Отказана любов

Rubato $\text{♩} = 66$ 270 I 11

(а) Мърк- ни са, мърк- ни,
де- но лъо, ко ме- риш
да са мърк- ну- ваш

Мъркни са, мъркни, дено лъо
ко мѐриш да са мъркнуваш.
Айше на вода ще иде
на двана вриса студени, /2
на трине чешми шеряни.
Хасан я после следеше

и хитро си я питаше:
— Със кога, Айшо, ще идеш,
със мене, или с Мехметя?
— Ёе ще с Мехметя да идам,
мене й кърпана у него.

Пял Мехмед Халилов Халилков, 18 г., с. Давидково, мах. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

987. Майка ме тебе не дава и аз те сама не искам

$\text{♩} = 164$ 139 I 3

(а) Глье- дай ма, пи- сань Мъ- ъх- ме-
де, а глье- дай ма, та са
на- глье- дай

— Гльедай ма, писань Мъъхмеди,
гльедъй ма, та са нагльедай,
и гали, та са нагали,
зъре ще лу то да ти е —
майка ма тебе не дава
и я та сама не рачем.
Майка ще мене да даде
сей долу, долу низ ряка,
из пуста равна Крушките,
дено е едно и само,

дено е къща градило
и адае е вършило,
четири писани адае,
писани, джамладисани,
още му не савършени.
— Девојку мари чернока,
не й щим с тебе ѓтвърши,
ага ми влязеш в конакън,
ага ми седнеш в боджакън,
в боджакън по намазлинѐ.

Пяла Кадрие Ахмедова Дрянкова, 12 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

Гъбодай ма, писан Хасане,
гъбодай ма, та са нагъбодай,
мень майка тебе не дава,
мене ще майка да даде
в Йелечен, село голямо,
мене ще майка да даде
на Айшинех ми Мехмете,

дено го рубя прилега,
писан, киндисан купаран,
със разметешан жамадан.
Беш киши са гу скруили
и он киши гу са ушили,
тесте са игли струшили,
маща са гайтан пришили.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

989. Злокобна девойка

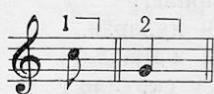
Айша, Сефтьово момече,
до два-трохица изяде, /2
и мойн Ахметя изяде,
Ъдъе, пуста вършена,
ти бе за Айша вършена, /2
пък ся та Айша на рачи.

Пял Идриз М. Хаджимустафов, 23 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

990. Месечинко льо грейливка

Rubato ♩ = 192 4 I 17

— Ме- се- чин- ко льо грей- лив-
ка, грей- лив- ка и свят-
кай- лив- ка

— Месечинко льо грейливка,
грейливка и святкайливка,
кайно ми греш височку,
греш ли Драма, Кавала? /2
Сбират ли моми пупрелки /2
и млади булки сиденки?
Сидьот ли юнак до мома,
до мойто любе кой сиде?

— Сиде ми, сиде, мумице,
бело кавалско гъркинча, /2
в чеша го вино черпяши
и си го милну питаши:
„Юначе лудо и младо, /2
ти да ни си ми главенко, /2
главенко с порстин мяненко?“

Пял Петър Шоков, 49 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стойн, февруари 1955.

991

Rubato ♩ = 72 210 I 18

— Ме- се- чин- ко льо грей- лив- ка,
грей- лив- ка и свет-
ка- лив- ка

— Месечинко льо грейливка,
грейливка и светкайливка,
ти греш из цела свята,
греш ли Драма, Кавала?
Ти мойно любе греш ли,

сбират ли моми попрелки,
любe до любe седят ли,
до мойно любе кой седи?
— Седи ми, седи, девойко.
кавалско бело момиче.

Пяла Нора Панжолова, 20 г., с. Чепеларе, Асеновградско, живуща в с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

992

$\text{♩} = 69$ 32 I 90

— Ме- се- чин- ко лъо грей- ли-
в-ка, гре- и- шѣ ли по вѣ- ри- тѣ
ди- нъо- (на)

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

993. Любовни тревоги на гурбетчия

$\text{♩} = 108$ 39 I 224

— Ме- се- чи- нко лъо грей- ли-
в-ка, грей- ли- в-ка, йо- ще
све- тли- в-ка

— Месечинко лъо грейливка,
грейливка, йоще светливка,
кайно ми грееш, разгряваш,
грееш ли нашия велеят,
видиш ли моено любе?
— Греем ми, греем, Стояне,
видем го, видим, Стояне,
на чичови ти дворове,
със чичана ти седеше,
бяла каделка предяше
и тебе люто кълънеше:
„Анѣтема та, Стояне,
че си ма млада остави —
нито съм мома с мѣмине,
нито главена с главене,
нито женена с невясти,
нито здовица с довици,
нито съм баба с бабине.“

Пяла Елена Атанасова Ганева, 56 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

994. Момински любовни тревоги

Rubato $\text{♩} = 192$ 74 II 6

— Ой ку- ку- ви- чъ- ко, ти лят- но пи- ле,
ви- соч- ко фър- каш,
да- ле- ко гльо- даш

— Ой куковичко, ти лятно пиле,
височко фъркаш, далеко гльодаш —
дали не видиш моено любе,
моено любе къде ми ходи?
— Видях го, видях, малка девойко,
в Солуна града във механето, /2
до него седе бело геркинче,
с чеша го вино, вино черпеше
и си го милно, милно питаше:
„А бре юначе, главено ли си,
главено ли си, женено ли си?“

Пяла Йордана Ангелова Камберова, 57 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

995

$\text{♩} = 54$ 58 II 33

— Хей, ку- ку- ви- чке,
хей, лет- но пи- ле,
ви- со- чко фър- каш,
ши- ро- чко гле- даш

— Хей, кукувичке, хей летно пиле,
високо фъркаш, широчко гледаш — /2
дали не виждаш моено любе? — Видях го, видях накрай морено,
накрай морено из отвъдна страна.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

— Снисни са, Рожан бърчино,
та стани равна равнишка,
да си ми видим любено,
през кутри друме минова,
кутри го мѝми завортат,
завортат и го загѝднат —

дали са малки девойки,
или са млади невести,
сбират ли меже, попредки,
седат ли любе до любе, /2
до мойно любе кой седи.
— Седи ми, седи, девойко,

скеченско бело момиче,
с бяла ракия чѝорпеше
и си му тихо думаше:
„Юначе лудо и младо,
ха да са зѝомнем двамкана, /2
че си сме лика-прилика.“

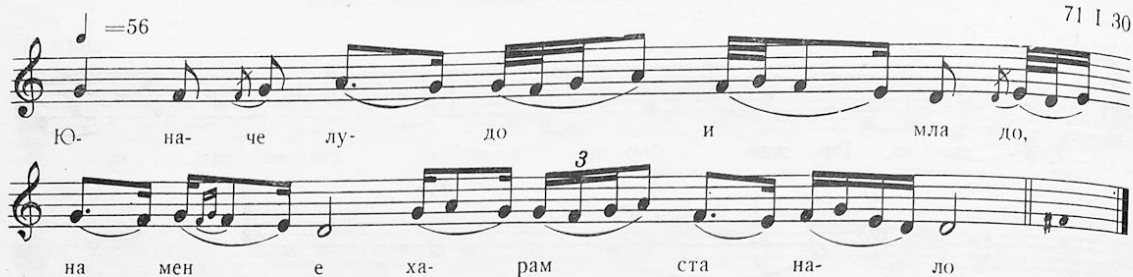
Пяла Шина Христова Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записали Н. Кауфман, и Т. Тодоров, юли 1957.

Спѝсни са, спѝсни, бърчинко, /2
да си ми видям любено, /2
през кутрѝ друме превая, /2
жальни ли му са очинки, /2
тѝжно ли му е лицену, /2
боли ли си го сѝрпену. /2

Пели Дора М. Витанова, 55., Славка Д. Чичикова, 60 г.,
и Рада Ст. Чичикова 48 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

998. Чула съм, либе, че друга любиш

Юначе лудо и младо,
на мен е харам станало
нашесу с тебе галене,
галене, на сор сбиране.
Ие си съм чула, разбрала,
че ми си дръчка загалил. /2

Гали е севдим, зами е, /2
и та е мое роднина, /2
вуйчува ми е дъщеря, /2
ю мен ще госка да дойде, /2
черну ще кафе да пие, /2
и още бела ракие.

Пял Никола Щомов Щинков, 48 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

999. Защо веч, либе, не идваш

Мъймъете, китко вийъна
и разцветена къдийко,
ага въз село идяше,
как ти за мене рекаха —
дели ти, севдо, рекаха
„нва е мома хаймана,
и за в къщи е веренà

и ти го стори истина
и кладе си го на юмън,
та са оттука не върна,
оттука веке не дойде.
Къде ли веке отиде?
Двель си са болен разболе,
двель си са криюм заглави!

Да са бе болен разболел,
до ейсе са щеше направи;
да са бе криюм заглавил,
до ейсе са щеше ожени,
чу щихме млада нивяста
във писанана одая.

Пяла Айша Хасанова Кичукова, 34 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1000. Сгодена за неискрен момък

Rubato ♩ = 100

139 II 38

Йе за- гла- ве- ни
по га- ля, (а) по га- ля да
ги вѣ- зѣ- ви- вам

Йе заглавени по галя,
по галя да ги възвивам, /2
оти съм и я главена
нах Ерма река широка,
нах Айшинкинек Исеин,
елънджие е копъле,
та нах тув ёнкъс духода,
колкуно да са заблыва,
заблыва и илиндисува.

Пял Зекри Мехмед Агушев, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1001. Мойто либе друга люби

♩ = 126

76 I 5

— Ма- ри мо- ме, мал- ка мо- ме,
що си гла- ва пре- вѣр- за- ла

— Мари моме, малка моме,
що си глава превързала
с една кърпа копринена
и със дръчка памучена?
— Как да не съм превързала —

мойно любе друга люби, /2
друга люби, мене маме,
друг да ми казва, не верувах,
ам си го снощи сама видях
на водъна на чишмьона:

тя си точи студна вода,
той си пои сиво конче;
той хи даде огледало,
тя му даде стрък босилек,
той мирисне и въздохне!

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1002

— Алтѣнжийко, бояджийко,
 що си глава привѣрзала
 с ядна кърпа копринена
 и със друга памучена?
 — Как да я не съм привѣрзала —
 моено либе дручка гали,
 дручка гали да я земе.
 Я си други не верувам,
 ям си вчера сама видев
 на водана, на чишмѣона:
 тя налива бистра вода,

той си пои хранено конче;
 той хи даде огледало,
 тя му даде строк бусилек.
 Огледа са за височка,
 за височка, за черночка:
 „Таманъ си съм, карар си съм —
 ако ми бех по-черночка,
 по-черночка, по-височка,
 женените ще разженвам,
 главените ще разделям.“

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1003.

— Момиченце малакичко,
 малакичко, глупавичко,
 защом са си привѣрзало
 с йѣдна кърпа копринена /2
 и със друга памучена?
 — Как да ми се не привѣрзвам,

га ми любе друга гали, /2
 друга гали, мене мами?
 Дружкине ми казуваха,
 пѣк ѣе си го не верувах.
 Снощи си го сама видях
 на чешмана, на водана:

той поеше ранен коня,
 тя точеше студна вода;
 тя му даде стрък босилек,
 той и даде огледало:
 „За беличка карар си съм,
 за черночка таман си съм.“

Пели Бекир Хасанов Кушилов, 30 г., и Иблям Салихов
 Оладжиев, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1004. Защо ми, любе, снощи не дойде

$\text{♩} = 132$ 2 I 19

— За- що ми, лю- бе,
 сно- ща ни дой- де,
 ни сно- ща, лю- бе,
 ни са- я ве- чер

The musical score is written on four staves. The first staff begins with a treble clef, a key signature of one flat (B-flat), and a tempo marking of quarter note = 132. The melody is marked with a '1' and a slur. The second staff continues the melody with a '2' and a slur. The third staff continues with a '4' and a slur. The fourth staff concludes the phrase with a '3' and a slur. The lyrics are written below the notes, with hyphens indicating syllables across notes.

— Защо ми, любе, сноща ни дойде,
 ни сноща, любе, ни сая вечер,
 дали, любе ле, конче нямаше,
 или ми, любе, друми ни знаиш?
 — Два коня имам, три друма зная,
 но сам, любе ле, на теб сърдитчак,
 чи сноща минах сай долу, долу,
 сай долу, долу край миханите.
 Там те заварих сас друго любе —
 на стол стоеше, писмо читеше,
 писмо читеше, солзи ронеше.

Пяла Велика Андонова Кечева, 29 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стойн, ноември 1954.

1005

75 I 15

$\text{♩} = 132$

— За- що ли, лю- бе, сно- щи не дой- де, сно- щи не дой- де, не са- е ве- чер

— Защо ли, любе, снощи не дойде,
 снощи не дойде, не сае вечер —
 дали ми, любе, конче немеше,
 или ми, любе, друм не знаеше?
 — Два коня имам, три друма знаем,
 ами съм, любе, на теб сърдитчек,
 че си та, любе, снощи заварих,
 снощи заварих във кафенъона,
 във кафенъона на стол седеше,
 на стол седеше със друго любе.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., и Сафие
 Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

1006. Девойко, мъчно ли ти е

73 I 35

$\text{♩} = 96$

— Де- вой- ко, бал- но ли ти е, де- вой- ко, жал- но ли ти е

— Девойко, бално ли ти е,
 девойко, жално ли ти е
 от нема тебе да зьомам
 от сева пусти душмане?
 — Юначе лудо и младо,
 сама си знаям балнусо, /2
 добре е сѐрце на скрито,
 то да бе сѐрце на мегданъ,
 село ще ибрет да зьоме.

Пяла Азбие Арифова, с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1007

$\text{♩} = 80$ 211 II 8

— Бал- но ли ти е мо- мѣ- не
 ле, жал- но ли ти е,
 де- вой- ко

— Бално ли ти е, момне ле,
 жално ли ти е, девойко, /2
 отъ нема тебе да зимам?
 — Юначе лудо и младо,
 сама си знаям сѣрцѣно, /2
 сѣрце за севда какво е —
 от болес легнеш и станеш,
 за севда легаш, не ставаш!

Пели Салих Саидефендов, 20 г., и Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско,
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1008. Не ще могат да ги разделят

$\text{♩} = 116$ 139 II 35

— Ах- ме- те, сев- до го- лю- ма, май- ка ти
 сна- ха йот- би- ра

— Ахмете, севдо голюма,
 майка ти снаха йотбира.
 Бунджѐ са заман галехме,
 с лошко са не споменахме,
 ни ти за мене продума,
 ни я за тебе, любе ле.
 Ся на са бяда бедили
 твойне и мойне комшие, /2
 нашине с тебе вътрешни.
 — Да мъчат, севдо, да мъчат,
 те на ни могат раздели.

Пяла Кадрие Ахмедова Дрянксва, 12 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

1009. Душмани какво не правят

$\text{♩} = 88$ 106 I 11

Зна- еш ли, Фат- ме, по- мѣ-
 ниш ли и- как са сме сте- бе
 га- ли- ли
 II изпяване
 как са сме сте- бе га- ли- ли, пѣк не-
 ма да са взе- ме- ме

Знаеш ли, Фатме, помниш ли
 как са сме с тебе галили, /2
 пѣк нема да са вземеме
 йот наши пусти душманя
 йот наши пусти зулумя.
 Как са сме, Фатме, галили
 фав наши долни градинки
 през наши млади години.
 Душмани какво не правят —
 сторена сватба развалят,
 женени хора развращат!

Пял Местан Яминов Балталиев, 55 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

1010

Rubato ♩ = 96 76 II 16

Вър- ви, при- (и) ва- лей,
ю- на- че, на зад са
ни- мой из- ви- ва

Върви, привалей, юначе,
назад са нимо извива, /2
желно ма нимо погълдва,
чи са сме млочку галили,
галили и драговали,

пък нема да са зьомиме
от сея селски душмане.
Душмане кинѐ не правят —
женени люде разделят, /2
сторена сватба развалят!

Пяла Мария Манолова, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1011

Rubato ♩ = 48 221 II 4

— Зър ви- каш, леф- тер
ю- на- ко, лю те-
бе га- лям
в се- ло- но!
йо- на- ци

— Зър викаш, лѐфтер юнако,
лю тебе галям в селоно!
Пък я си имам и дручки,
и дручки вакли йонаци.
— Мѐмиче мари хубава,

млочку са с тебе галюхме, /2
пък няма да са зьомиме.
Нас с теб, момице, разделят
пустине лоши душмане.

Пяла Салие Чепишова, 19 г., с. Бреже, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1012

Rubato ♩ = 52 211 1 2

Ха- рам ми ста- на, де- вой- ко,
на- ше- но нам с теб
га- ле- не

Харам ми стана, девојко,
нашено нам с теб галене, /2
галене и драговане,
че ни щем да са зџмиме,
че ни душмане не дават.
Душмане какво не правят —

венъчани люде разделят.
Койно нам с тебе раздели,
дано на огън изгори,
дано го вода отнесе,
дано неделъка не срошне.

Пял Шукри Хасанов, 30 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1013

♩ ≈ 72 107 1 94

Ха- рам ни ста- на, йо- на- че,
на- ше- но
на мѣ с теб га- ле- не

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно Влахово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1014. Ще иде да търси главеника си

$\text{♩} = 63$ 18 I 124

Май- чи- нко, мо- йе май-
чи- нко, и- мем
си ли- бе гъ- ла-
ве- но, и- мем си
ли- бе гъ- ла- ве- но

Майчинко, мое майчинко,
имем си либе главено, /2
то ми далечко отиде,
ди мо слънцено приваля,

ди мо пилъцене прифъркат.
Майчинко, моя майчинко,
и яз ща нахтам да ида. /2

Пиял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1015. Той я любил, другиму я дали

$\text{♩} = 58$ I II 8

Ста- ни ми, май- чо, йот-
ка- чи мо- я- на
сит- на бай- ла- мо

Стани ми, майчо, йоткачи
мояна ситна байламо, /2
ситничко да си посвирия, /2
жалничко да ти казувам
какво съм галил и мамил

близно комшиско момичи,
та чи го мен ни дадоха,
ам го дадоха другиму,
другиму вов друго село,
на моян порви братовчод.

Пияла Мария Белева Георгиева, 16 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1016

72 I 29

Rubato ♩ = 54

Стани ми, майчо, откачи
моена ситна байламо,
ситничко да си поцонкам,
жальничко да ти попеям,

Стани ми, майчо, откачи
моена ситна байламо,
ситничко да си поцонкам,
жальничко да ти попеям,

та да са сетиш, майчинко,
как са сме друго̀ж галили /2
с мояна близка кумшийка, /2
с мояна бяла Марийка.

Пяла Недялка П. Хвойнова, 12 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1017

139 II 11

♩ = 200

Та подай си ми, майчице,
моена тиха байламо /3
ат батывана адай —
тихо ще да я поцънкам, /2
и жално ще я посвира, /2
и ще ти кажа, майчице, /2
я кутро̀ галя момъече, /2
на кисим Фатма Етева,
Етева, пиле писана.

Та подай си ми, майчице, /2
моена тиха байламо /3
ат батывана адай —
тихо ще да я поцънкам, /2
и жално ще я посвира,
и ще ти кажа, майчице, /2
я кутро̀ галя момъече, /2
на кисим Фатма Етева,
Етева, пиле писана.

Пели Айше Бегова, 12 г., Пайрие Бегова, 12 г., и Хасие
Билукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1018. Любето му се сгодило

$\text{♩} = 144$ 249 II 30

— Гла- ва ли та бо- ли, си- но мой,
гла- ва ли та бо- ли, и- ли
по- ло- ви- на, си- но мой, и- ли
по- ло- ви- на?

— Глава ли та боли, сино мой,
глава ли та боли,
или половина, сино мой,
или половина?
— Ни ма глава боли, мамо бе /ма/,
сърцесо ма боли
за сношнана вечер, мамо бе,
за сношноно любе.

Снощи през там минах, /2
порти разтворени, /2
двори разметени,
столи наредени.
На столь стои любе, /2
две го бульки плетат, /2
за бульче го сгадат. /2
— На лъжа ми би ще. /2
— Как да бива лъжа,
кога оттам ида!

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1019. Глава ли те боли, сине мой

$\text{♩} = 104$ 2 II 36

— Гла- ва ли те бо- ли,
си- не мой, гла- ва ли те бо- ли,
и- ли по- ло- ви- на, си- не мой,
и- ли по- ло- ви- на?
и- ли по- ло- ви- на?

— Глава ли те боли, сине мой,
 глава ли те боли,
 или половина, сине мой,
 или половина?
 — Не ме глава боли, мамо ма,
 не ме глава боли,
 нито половина, мамо ма,
 нито половина,
 ам ме сорце боли
 за сношнана вечер,
 за близно комшийче,

чичово Марийче.
 Слушам ще се жени,
 порти разтворило,
 ламби запалило,
 двори е размело,
 маси наредило,
 столве подредило,
 легло й застелило,
 на легло лежи
 белана Марийка,
 иди ми я искай.

Пели Марина Николова Коledжикова, 44 г., Сива Илиева Коledжикова, 47 г., Стефанка
 Апостолова Кисьова, 30 г., и Апостол Николов Кисьов, 30 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стойн, ноември 1954.

1020

$\text{♩} = 112$ 36 II 41

—Гла- ва ли те бо- ли, си- не мой,
 гла- ва ли те бо- ли, гъ-
 ла- ва ли те бо- ли, си- не мой,
 и- ли по- ло- ви- на?

Пяла Рамзина Мехмед Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1021. Която друга залюбиш, от мене да е по-добра

$\text{♩} = 92$ 5 II 17

Къ- де ли ми йе лю- бе- но,
 приз ку- тра ли йе ма- ха- ло
 1 2 3

Къде ли ми ѝе любено,
приз кутра ли ѝе махало, /2
кутри ли мѝми развѝрта, /2
развѝрта и разиграва.
Похѝди, севдѝо, погѝли,

баряк са мома отбери
да ни ѝе от мен надолу,
ам да ѝе от мен нагоре, —
ку ма ни мяса в лицену,
в лицену, в чѝрнине ѝчи,

чи да ма мяса в снажкана.
Гали ѝе, севдѝо, зѝми ѝе
и та ѝе моя роднина,
уйкова ми е дѝширя,
уйкова бела Марийка.

Пяла Шина Гѝоргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1022

Походи, либе, лефтеро,
баре си мома ѝтбереш, /2
да не е од мен надолу /2
ѝем да е од мен нагоре. /2
Кутрено викаш да земеш,
аз са за нея не давам
на бяла и на чернока,
на тѝнка и на висока.

Пели Райме Мехмедова Куртова, 16 г., Фейме
Ахмедова Делиосманова, 17 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Годоров, март 1957.

1023

Бързай ми, бързай, любе ле,
та ма по-бърже замини,
иди си друга загали,
друга във друга махала,
по-бяла и по-чърнока,
по-тенька и по-висока, /2
по да я руба приляга,
врий моминуно гиздило
и твойно тежко нишане.

Пял Мехмед Байрямов, 20 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май, 1957.

1024. Отбрал ли си си прилика

— Ходи ли, севдо, ходи ли,
ходи ли, находи ли са,
гали ли, нагали ли са,
най атбра ли си прилика, /2
тебе кинану приляга —
бялу чърноко мѝмьяче
и в снага тенку, високу?

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
и Асие Камбурова, 13 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1025. Помниш ли, либе, каква си дума думахме

Повниш ли, севдим, знаеши ли
 каква сме дума думали /2
 на зеленуно люваде /2
 под червенъна ебълка /2
 ний с тебе да са зьомиме?
 Пък сега ма си йоставил,
 та си ми дручка залюбил — /2
 на лице бела, черночка, /2
 на снажка тъонка, височка.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, март, 1959.

1026. Либе изневерник

Рафъе низ одер, въз одер
 бела коприна предеше.
 Мехметъ приз пътян вървеше
 и си го Рафъе питаше:
 — Къде си търнал, Мехмете?
 — Яз съм си търнал, девойко,

на Смилян, село голямо,
 друга девойка да галя.
 — Иди ми, иди, Мехмете,
 ве ти съм на скут седела, /2
 ве ти съм нишен държела.

Пели Асибе Раифова Палова, 23 г., и Фатма
 Мехмедова Топалова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1027. Горда, че момари й дошли

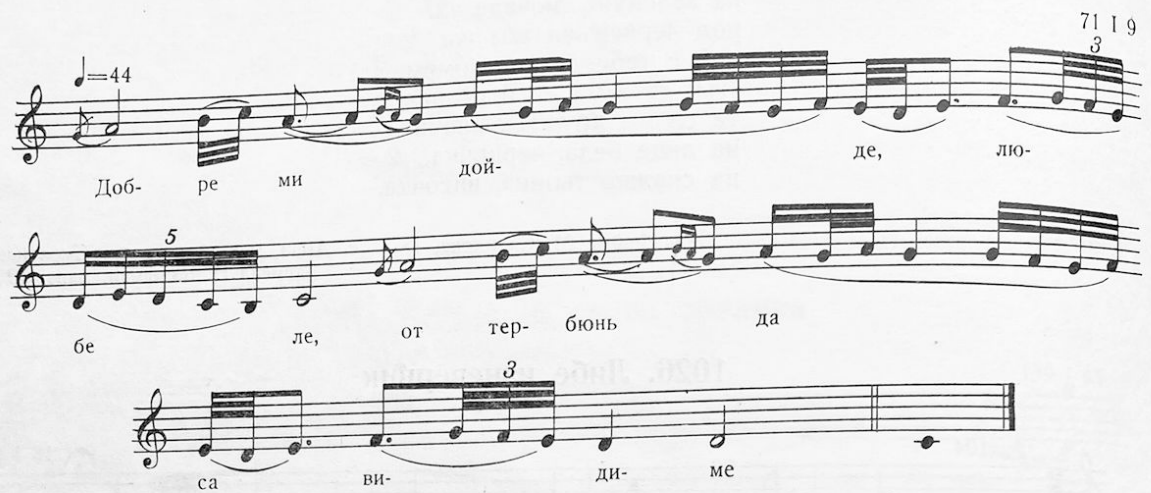

— Мари момиче хубава,
 кой беше снощи ю вази
 на ваша късна вечеря,
 та на височко гълчахте?

— Пукни са, тресни, юначе,
 момари бяха дошлиле /2
 от одвѣднана махала.

Пяла Кибере Шабанова Мурадова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1028. Залюбил друга

— Добре ми дойде, любе ле,
от тербюнь да са видиме,
балнуса да си кажиме,
чие е балну по-млогу.
Чи хи са любе разсърди

и си на Айше думаше:
— Глави се, жени, Айшинко,
и мене немой ма чека,
йе си сам дручка загалил,
та тебе нема да зѳма.

Пяла Шина Костадинова Вълксва, 30 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1029. Ако се, либе, ожениш, черешка суха да стане

— Черешко, вишна вишновко,
пролет приз тебе заминах,
ти беше цвята цветила,
пък рожба не си родила —
дали та слана попари,
или та вятър орони?
— Нито ма слана попари,
нито ма вятър орони:
под мен на сянка стовяха

двамина луди и млади —
юнакът войник отиде
и на момата думаше:
„Ако ма, либе, дочакаш,
черешка рожба да роди, /2
от рожба де се превие.
Ако са, любе, ожениш,
черешка суха да стане.“

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна, Асеновградско,
преселена от с. Косово, Асеновградско,
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1030. Изсъхнала череша от невярна клетва на влюбени

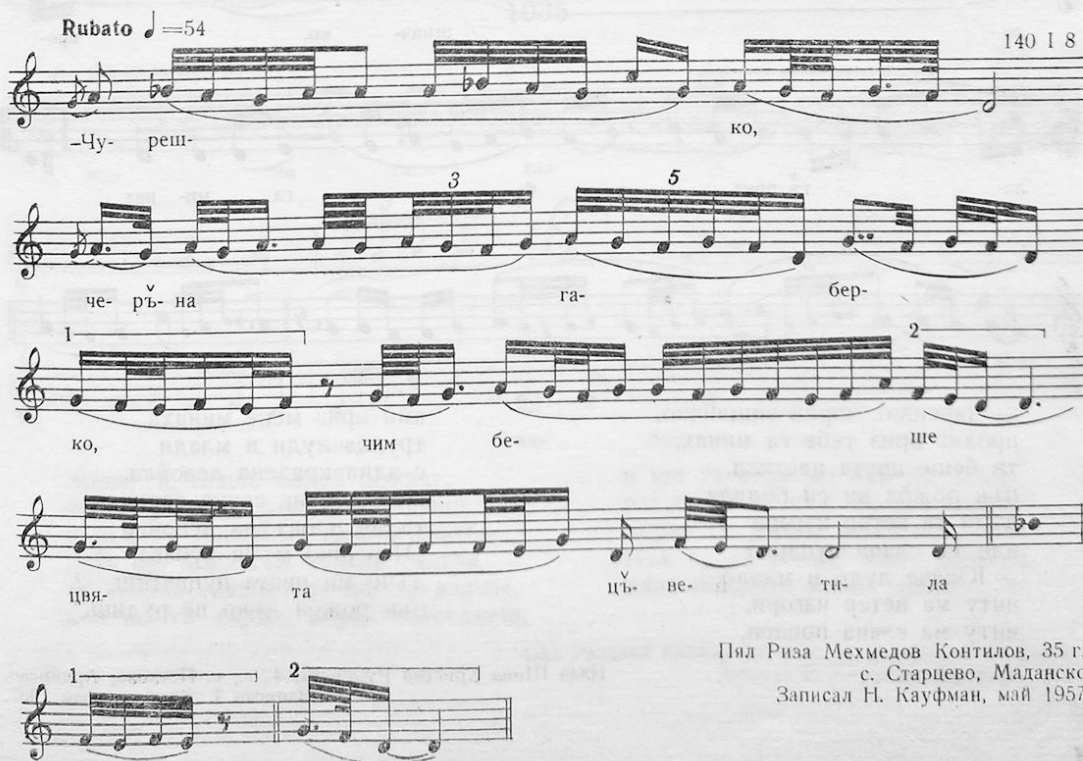

— Чорешко, чорна вишничко,
ти беше цвета цветила, /2
пак рожба ни бе родила.
Дали та слана попари,
йели та йоган изгори?
— Нито ма слана попари,
нито ма йоган изгори,
ем си приз мене минаха
двамина луди и млади,

под мен на сянка седнаха
и са фъв мене кълняха:
„Чорешко, чорна вишничко,
ако са двамка зомиме, /2
дано са-от рожба разчопиш.
Пък ко са двамка не земим,
дано си суха изсохниш.“
Те си са двама ни зеха
и йе си суха изсохнах.

Пяла Рамзина Мехмед Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1031

Пял Риза Мехмедов Контилов, 35 г.,
с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1032

♩ = 69-72

— Чи- ре- шко, че- рѣ- на

ви- шни- ко, ти бе-

ше цве- та цве- ти- ла

Λ 19 I 179

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1033

♩ = 58

— Чо- ре- шко, чо- рна

ви- шни- ко, про-

ля- тѣ приз те- бе га ми- нах

21 II 38

— Черешко, чорна вишничко,
пролят приз тебе га минах,
ти беше цвята цветила,
пък рожба ни си родила —
дѣли та ветер изгори
или тѣ слана пупари?
— Юначе лудо и младо,
ниту ма ветер изгори,
ниту ма слана попарил,

ами приз мене минаха
триица луди и млади
с адна крадена девойка.
Пуд мен на сенка седнаха,
та ма прокълна девойка:
„Черешко мѣри хубава,
дѣно ми цвята пуцветиш, /2
пък рожба дѣно не рудиш.“

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1034. И мен да каниш, моме, на твойта сватба

$\text{♩} = 100$ V 35 II 155

Же- ни са, гла- ви,
ма- лъ- ка мо- ми- нке,
и мен да ка- ниш
на твой- на съ- ва- тъ- ба

Жени са, глави, малка моминке,
и мен да каниш на твойна сватба
кон да ти държем, дор го възседнеш,
сват да ти бѣда от тук до тамо,
срам да ти държа първана вечер,
ратай да ти съм до три години,
дур да изкутиш мало момиче,
мало момиче, мен да го дадеш.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1035

$\text{♩} = 88 \approx 100$ 210 I 26

Же- ни са, гла- ви,
ма- лой мо- ми- чс, я- га са
же- ниш, же- ниш и гла- виш

Жени са, глави, малой момиче,
яга са жениш, жениш и главиш, /2
и мен да каниш на твойна сватба,
и ѝе ша дойда на твойна сватба,
на твойна сватба кон ша ти държе,
кон ша ти държе, дорде възседнеш,

и ша та вода до вър до дома,
ратай ша ти съм до три години,
дорде си родиш мало детенце.
Пък ку не родиш мало детенце,
дано останеш млада довица.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Rubato $\text{♩} = 84$

Гла- виш са, же- ниш, ой пър- во лю- бе,
и мень да ру- каш на твой- на сват- ба

Главиш са, жениш, ой първо любе,
и мень да рукаш на твойна сватба, /2
конь да ти доржам, дорде го ехнеш,
конь да ти вода дур до дома ти,
дружина да съм порвана вечер,
ратай да ти съм девет месеца,
докът ми родиш малко момиче, /2
малко момиче каквото тебе.

Пели Добри Д. Щомов, 36 г., Димитър Н. Киряков, 33 г.,
и Димитър Г. Батков, 31 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1037. Поканен на сватбата на либето си

$\text{♩} = 56$ 3 140 I 26

Чул ли си, сев- до Мех- ме- те, чул
ли си, сев- до, не ли си

Чул ли си, севдо Мехмете,
чул ли си, севдо, не ли си /2
чим я невеста търнувам
нах чуждо село голюмо
се в дене и в се вечеро?
Ко ти съм мила и драга,
ко имаш бално за мене, /2
та щеш със мене да търнеш,
та ще ми влезеш в конакън,
та ще ми седнеш в бужакън.

Яга те, севдо, запитат
моени вътрешнине ми:
„Кък ти е, севдо, копъле,
пък я ще тогав да река:
„Мижово ми е копъле,
на пазар ми е търнало,
та са през мене махнало,
та му съм, майчо, пъстлала
непъстилено халище
върху шаяляно килимче.

Пели Риза М. Контитов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1038. Либето му се оженило у съседите

$\text{♩} = 138$ 72 II 32

О- же- ни ми са, ма- ле ле, гла- ве-

нич- ка- на, гла- ве- нич- ка- на,

ма- ле ле, по-р- во- но лю- бе

Ожени ми са, мале ле, главеничкана,
главеничкана, мале ле, по-рзоно любе,
не ожени са във чуждо село,
ам са ожени в нашено село,
в нашено село во-р мойна коща,

вор мойна коща, на едни двори.
Ага го гльодам да са разсода,
та ме налита беля да сторя, ^{1/2}
беля да сторя, ножан да зема,
ножан да зема, в дениз да влезе,
в дениз да влезе да са разпоря.

Пял Салимехмед Караасанов, 19 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1039. Либето ѝ се оженило за съседка

$\text{♩} = 80$ 3 5 3 40 I 279

О- же- ни ми са, ма

ля ля, пъ- ръ- ву- ну лю- бе,

пъ- ръ- ву- ну лю- бе, ма- ля ля,

пъ- ръ- ва- на се- вдьо

Ожени ми са, маля ля, първуну любе,
първуну любе, маля ля, първана севдьо.
Да са ожени във чуждо село,
ам са ужени в нашано село,
нашано село, в първа кумшийка.

Та га я гльодам да са разстипа,
да са разстипа в равни дворове,
та ма налета в дениз да влезе,
в дениз да влезе, на нож да падна,
на нож да падна, да са обода.

Пяла Стана Костадинова Топузова, 23 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1040

$\text{♩} = 44$ 74 I 26

— А бре ю- на- че лу- до и мла- до,
о- же- ни ти се га- лъов- нич- ка- на

— Абре юначе лудо и младо,
ожени ти се гальовничкана, $\frac{1}{2}$
гальовничкана, първоно любе.

— Немой ми дума, майчинко,
чи ма налита белъ да сторя,
белъ да сторя на цало село,
на цало село, на теб най-млочку.

Пели Росица Вълчанова, 17 г., и Тодора Камберова, 20 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1041

$\text{♩} = 46$ 41 I 323

— А бре ю- на- че, лу- до и мла- до,
о- же- ни ти са пъ- ръ- во- но лю- бе

— Абре юначе лудо и младо,
ожени ти са първоно любе, $\frac{1}{2}$
първоно любе, гальовницана.

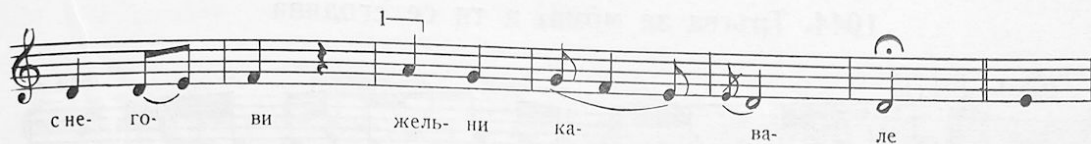
— Мен ма налита беля да сторам,
беля да сторам на цяло село, $\frac{1}{2}$
на цяло село, на теб най-мнотко.

Пяла Цена Василева Анастасова, 19 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1042

$\text{♩} = 104$ 270 I 26

Ха- сан ми сви- ри в у- со- е

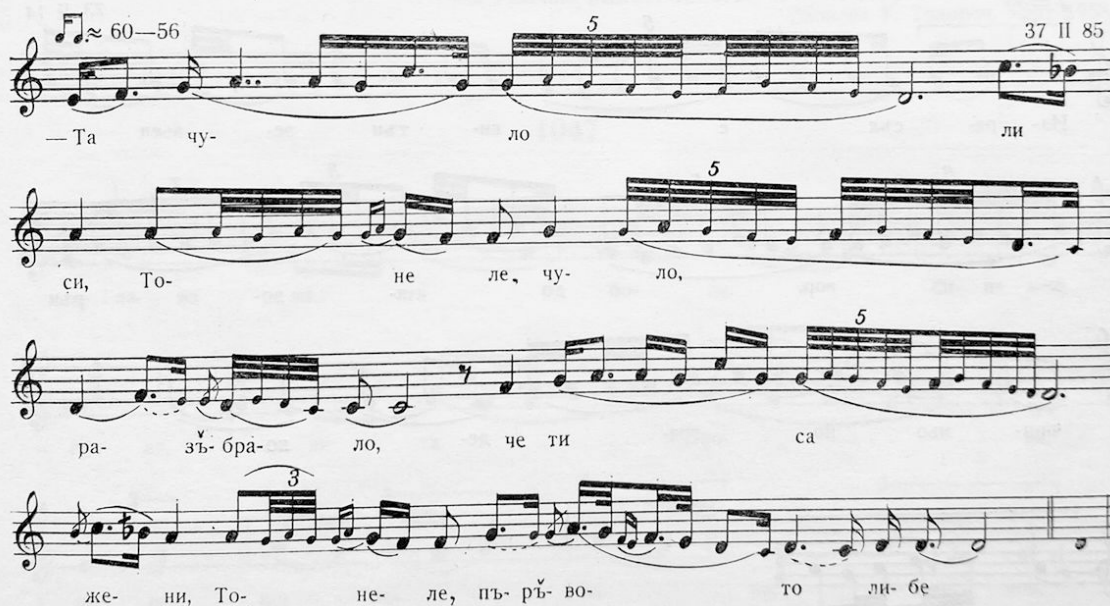

Хасан ми свири в усое
с негови жельни кавале,
майка му нахвън, нахвътре,
та си Хасана питаше:
— Защо ми свириш, Хасане,
със твоите жельни кавале —
дъли за лето, пролето,
или за зима, пòдзима?

— За всичко има, майчинко,
по-млогуно е за либе.
Либено ми са ожени
нах дольничкана махала.
На вода беше търнала,
ситан бе пискиол ройнала, ^{/2}
черни бе кундри тропнала.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1043

— Та чуло ли си, Тоне ле, чуло, разбрало,
че ти са жени, Тоне ле, първото либе,
първото либе, годеницата?
— Истина ли е, мале ле, кой казуваше?
— Истина си е, сино льо, моми гълчаха,
моми гълчаха, на път лафеха.

— Я оседлай ми, мале ле, враноно конче,
и наюзди го с усойна змия,
и попрегнй го с девет пòпрега.
Ако не сваря на венчаване,
дано да сваря на дароване.
Момини двори пълни с сватове,
пълни с сватове, стари кумове.

Пяла Гина Васелива Боянова, 22 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1044. Тръгва за мома, а тя се сгодява

Rubato $\text{♩} = 116$ 76 II 4

Слѳн- це са сби- ра, ѳо- би- ра,

ю- нах са сби- ра, тѳр- ну- ва

Слѳнце са сбира, ѳобира,
юнах са сбира, тѳрнува,
нах девоѳка ще да иде,
пѳк са девоѳка главѳше
в Тѳзбурун, село големо,
най на малконо укѳхче.

Пѳла Мария Манѳлева, 36 г., с. Чѳкманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители бѳлгари мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1045. Кум на либето си

$\text{♩} = 56$ 73 II 14

Из- ра- сѳл е си- тѳн зе- лѳен

я- вор, до я- во- рѳн

чиш- мѳѳ ѳѳ- гра- де- но

Израсѳл е ситѳн зѳлѳен явор,
до яворѳн чишмѳѳ ѳѳградено,
до чишмѳѳѳна лудо-младо седи,
хем седеши, хем люто кѳлнеши:
— Пусѳи били мойни чѳрни очи,
га си немаѳ в село гальѳвничка, /2
гальѳвничка, верна главѳничка.
Едно имах и то са оглѳви,

друго имах и то са ожени,
падна ми се кум да я венчавам,
хем венчавам, хем тѳжко въздишам.
Кумичка ми кротко ѳѳтговаря:
— Венчай, куме, тѳжко не въздишай,
пустѳй била тѳвѳйна стара майка,
та ни даде двамка да са зѳѳмим.

Пѳл Никола Тѳдѳров Ружѳинов, 45 г., с. Стоѳките, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1046

Йочи, йочи, пусти чорни йочи,
да са бехте, йочи, изсипали
га си немам в село гальовница,
гальовница, вярна любовница.
Една имах и тя са ожени,
мен са падна кум да ѝе венчавам.

Хем венчавам, хем тежко въздишем,
аз не дишем, но сърце ми дише.
Кумичка ми тихо приговаря:
„Венчай, куме, тежко не въздишай, —
аз са женем само за годинка,
на вторана тебе ще си взема.“

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1047

— Глава ли та боли, сине мой,
глава ли та боли,
или половина, сине мой,
или половина?
— Ни ма глава боли, мамо ма,
ни ма глава боли,
ниту половина, мамо ма,
ниту половина,
сърцено ма боли, мамо ма,
сърцено ма боли

за сношнана вечер, мамо ма,
за сношнана вечер,
за сношнана вечер, мамо ма,
за сношнана вечер,
за сношнуну либе, мамо ма,
за сношнуну либе,
за друг жа я канят, мамо ма,
за друг жа я канят,
за друг жа я женят, мамо ма,
за друг жа я женят.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1048. Болен от любов

Мари моме, ма̀шка моме,
където си поминала /2
всекиму си йед създа́ла,
Ивану си болес дала,
та ми лежи, не станова
три години и полвина.
Иванова стара майка

на Ивана приговаря:
— Стани, стани, бре Иване,
ще са жени малка мома,
ще та дари тъонка риза,
тъонка риза купринена,
лъонен аглок до земьона.

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1049. Отказала се от него, че я само лъже

— Девойко мари хубава,
Девойко мари глупава,
кена ми найде махнана, /3

та ми нишенан развърна, /3
нишенан и ярмагана. /3
— Ти бе, юначе, махнана:

де къде има попрелки,
ти щеш найтамо да идеш,
други девойки да галиш,
пък мен да лъжиш и мамиш,
оти сам малка, глупава,
оти са нищо не сещам.

Пели Атидже Ахмедова Палова, 17 г., Фатма Салихова Карапишанова, 16 г.,
и Фатма Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1050. Той изневерил, но тя ще го ядосва

$\text{♩} = 138$ 1 211 II 7

И- ди ми, сев- дим, вър- вей ми, на- зад ми не-

мой по- гъ- ле- вай

— Йди ми, севдим, вървѐй ми,
назад ми немой поглевай /2
и сърце немой споминай.
Ти галѝш друга да земаш,
та ма щеш видѝа, юначе, /2
какво ще любе да вода:

през пътян ще ги минавам,
през пътян, през пенжурине,
зам да ти пука сърцено,
зам да ти кажем галене, /2
галене, пък не зимане!

Пели Салих Саидефендов, 20 г., и Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1051. Конят пази тайна

$\text{♩} = 54$ 37 I 53

—Ка- жи, ко- ньо, ка- жи ка- де хо- ди Ма- рко

ка- де хо- ди Ма- рко по два по три де- ня,

по два по три де- ня, по ця ла ни- де- ля?

—Кажи, коньо, кажи каде ходи Марко,
 каде ходи Марко по два по три деня,
 по два, по три деня, по цяла ниделя?
 —Страх ма, бульо, страх ма, че ще са научи,
 че ще са научи Марко чорбажийен,
 та ще ма продаде на баш дерменжийен, /2
 се брашно да карам, пък гладен да ходе,
 се вода да бъркам, пък жеден да ходе.

Пял Атанас Кръстев Семерджиев, 60 г., с. Хвойна, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1052. Съмнения у момък към либето му

—Кажи, речи, думай, Дамено,
 кой беше снощи у вази? /2
 —У нази никой немеше /2
 от един господ отгоре.
 —Кажи, речи, думай, Дамено,
 кой беше снощи у вази, /2
 чии са нее пицоле?
 —У нази никой немеше
 от един господ отгоре, /2

пицолене са овчерски.
 —Кажи, речи, думай, Дамено,
 кой беше снощи у вази, /2
 чии са нее ножове?
 —У нази никой немеше,
 ножовяне са касапски,
 доходят вино да пият,
 пък пари немаат да платят.

Пяла Йордана Странжева, с. Соколовци, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1053. Отровила невестата на либето си

Торна момече за вода
 низ невястине дворове
 със двене бяли харкуми.
 — Хайде, невясто, на вода.
 — Я не ща, лельче, я не ща,
 я си съм вода донела,
 лъйся си ида ад вода,
 бинийшън не съм сваляла,
 жельтине чизми пазарски.
 Пък си са върна момече
 въз невястини дворове;
 — Пийни, невясто, водица
 от мойне бели харкуми
 с ганосанкону гевгерче,
 с каносанкине ръчинки.

— Пийна ще лельче, пийна ще,
 сърце ти ни ща развали.
 Лу какно пийна и охна:
 — Ох си, Мехмеде, умрях ти
 на равничкине дворове
 на тринка дене невяста.
 Мехмед си атвън излязе,
 на писанана капие.
 — Комшие, мои душмане,
 катри ми сва сторихте
 върх младичкаса невяста?
 Моминка атвън излязе:
 — Я ти го сторих, Мехмеде,
 зам да не галиш, да мамаш,
 ам ага галиш, да зимаш!

Пяла Айша Хасанова Кичукова, 34 г., с. Старцево, Маданско.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1054

Калина плите гайтани,
 гайтани гивизияни.
 Петър Калини думаша:
 — Калино, момне ле Малино, /2
 за кого плитеш гайтани, /2
 гайтани гивизияни?
 — За теб ги плита, Петре ле,
 за твое ситно оръже, /2
 за сребърнини ножкуви.
 — Калино, момне ле Малино,
 немой си пиля коприна, /2
 коприна гивизияна,
 я тебе няма да зьома,
 я ще да зьома, да зьома
 другаде, от друго село, /2
 твоина братовчодчица
 Марица Примариченка.
 — Петре ле, ни довидай я,
 Петре ле, отрови я ще /2
 сас филджен бела ракия.

Петър Калина не слуша,
 ам си я Петър доведи
 и Марица е торнала
 на студенини врисюви.
 Утде я вигя Калина,
 Калина си хи викаши:
 — Йеля ми, йеля, нивесто, /2
 да си та сложа и гостя /2
 и да ти видя везмоно, /2
 везмоно от рачиника. /2
 И Марица и утишла,
 сипа й филджан ракия,
 лю аднож ми е сорбнала /2
 и дважкуш улилекнала:
 — Ох, леле, леле, Петре ле,
 Петре ле, утровюха ма /2
 сас филджан бела ракия.
 Калина си му викаши:
 — Петре ле, ни виках ли ти,
 Петре ле, ни довидай я,
 Петре ле, утрови я ща.

Пял Христо Димитров Сираков, 51 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1055. Изненадана от изневеря

— Айше чернока, каматна,
 кому си вършиш бъсмънъ?
 — Теб си я върша, Нурию,
 тебе ще да са погиздям.
 — Айше чернока, каматна,
 немой я върши за мене,
 мене са вчера довели,
 снощи ми я са венчали,
 с очи не я съм погледал,
 с ръки не я съм допирал.

Стана си Айше, надена
 бъсмънъ неюдвършана,
 нарами бели харкуми,
 та си ми търна на вода,
 че си ми рукна и викна:
 — Хайде, невешчи, на вода.
 — Не ща ми, не ща, лельчинко,
 Нурие не съм питала.
 изин не ми съм земала.

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие
 Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1056

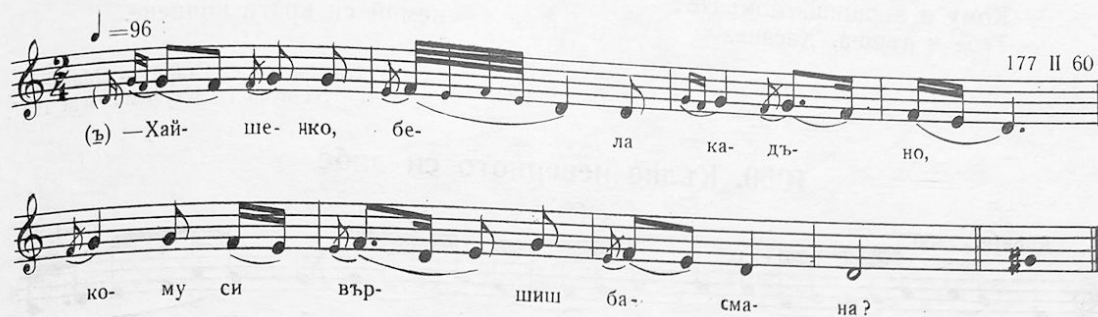

— Айше чернока, каматна,
 кому си вършиш басмана,
 басмана и капамана?
 — Тебе я вършам, Хасане,
 тебе ще да са погиздя.
 — Девойко мари хубава,
 ако я вършиш за мене,

недей си губи деня,
 недей си харчи концине —
 вчера я съм са уженил,
 сноще ми я са довели,
 с очи не съм я поглявал,
 с роки не съм я побарвал.

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1057

— Хайшенко, бела кадъно,
кому си вършиш басмана?
— Тебе е вършем, Асане,
на тебе ще я наденам.
— Немой я, немой надевай —

я са съм вчера заглавил,
снощи ми са я довели,
с очи не съм я погледал,
с роки не я съм допирал.

Пял Здравчо Асенов Гърчев, 50 г., с. Мостово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1962.

1058

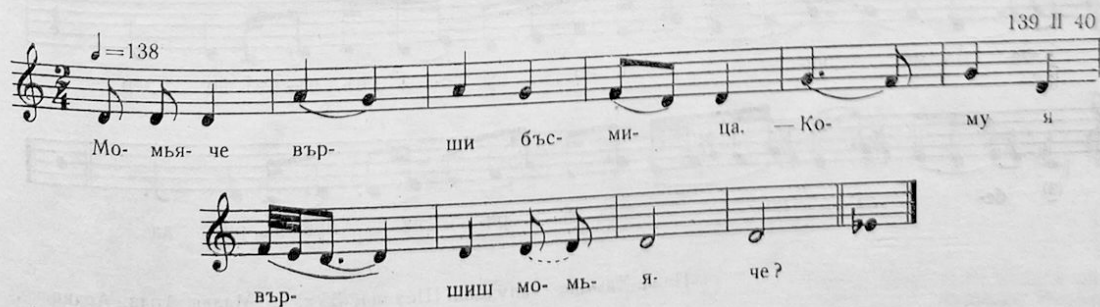

— Айшинко кузум, пиленце,
за кого вършиш кафтанче?
— За теб го вършем, Асане,
за теб го шиям и кръям.

— Немой го върши за мене,
я си съм вчера заглавил /2
и снощи я са довели.

Пяла Салие Чепишова, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1059

Момъяче върши бѣсмица.
— Кому я вършиш, момъяче?
— Тебе я върша, Хасане.

— Ти ку я вършиш за мене,
немой си губи денене,
немой си крата концене.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1060. Кълне неверното си либе

Rubato $\text{♩} = 50$ 270 I 22

Фат- ма низ йо- дер, въз йо- дер,

Фат- ма низ йо- дер, въз йо- дер,

бе- ла коп- ри- на пре- при- да

Фатма низ йодер, въз йодер, /2
бела коприна преприда,
че си уварди Мехметя:
— Къде си тѣрнал, Мехметю?
— Тѣрнал съм, тѣрнал, Фатминко,
нах Смилен, село големо, /2
причул съм моми хубави, /3
шѣ идам да си отбера.
— Йди ми, върви, Мехметю,
дано са назад не върнеш,

дано ти дойде хѣберан,
послед хѣберан дрипкине,
послед дрипкине кончено,
послед кончено сальона.
Кайно си дума думаше,
желна са сальо рукаха.
Фатма са крехто изсмела:
— Стигнаха ли ти, Мехметю, /2
смиленски моми хубави?

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1061

22 II 80

Фа- тме низ йо- де- рѣ, въз зѣ йо- дер,

Фа- тѣ- ме ни- зѣ йо де- рѣ, въз зѣ йо дер

бе- ла ко- пѣ- ри- на пре- пѣ- ри- да

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1062. Ще го прокълне, ако е залюбил друга

Rubato $\text{♩} = 60$

3

73 II 32

— Ме- хме- дьо, се- вѣ- да го-
 ле- ма, ти дѣ-ру- гож а-
 га дой- де- ше

1

— Мехмедьо, севда голема,
 ти другож ага дойдеше,
 по-млочко поседваше,
 пък сѣ лю дойдеш и бѣрзаш —
 дели си друга залюбил,
 дели си друга загалил?
 Ти ку си друга загалил,
 дано неделя не стигнеш, /2
 дано година не срешнеш.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
 Зап. сал Н. Кауфман, февруари 1956.

1063

$\text{♩} = 144$

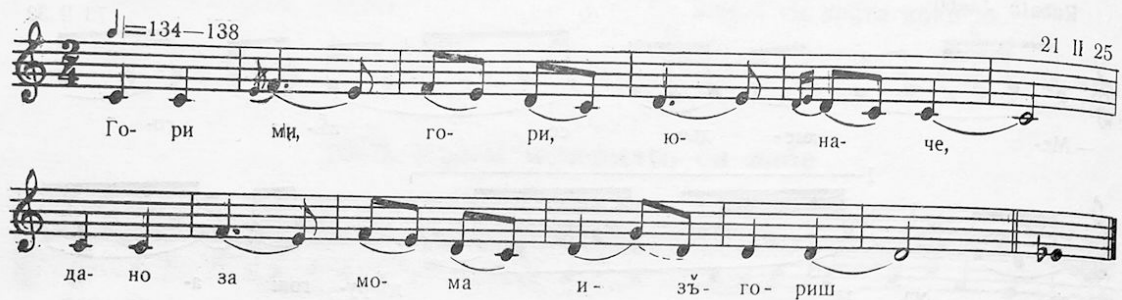
139 I 7

Мо- я- на съв- да съв- ге- лим лю- то
 а ща да я по- къл- на

Мояна съвда съвгелим
 люто ща да я покълна.
 Дано я лу врит ни стигне,
 то ку я стигне лу йѣдно,
 то си е лу то сѣсива,
 сѣсива и артисѣва.

Цели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г., и други
 девойки от с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

1064. Аз връщан юнак не водя

Гори ми, гори, юначе,
дано за мома изгориш,
нийде дано си не найдеш,
ни в айсва село, ни в друго,
ни в айса казò, ни в друга,

пак нах мен дано си дойдиш,
да видиш и йе що знаям,
що знаям и що разправам:
„Йе носан лишен ни носам,
йе връщан юнак не водям.“

Пяла Дора Павлова Петкова, 35 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1065. Гори ми, гори, юначе, дано за мома изгориш

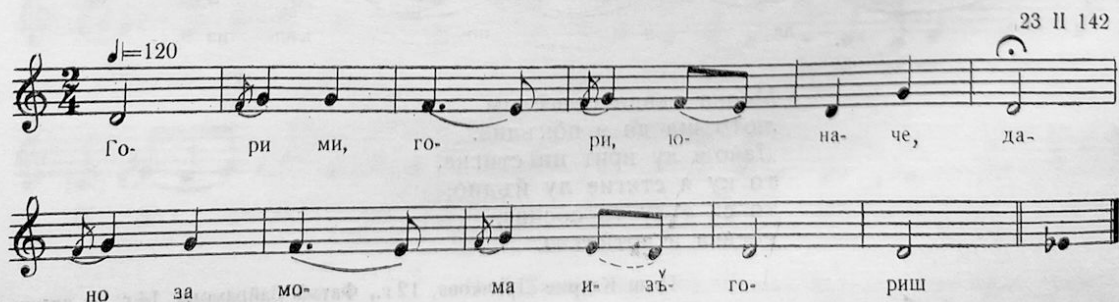

Гори ми, гори, юначе,
дано за мома изгориш,
дано си мома не найдеш
ни в сова село, ни в друго.
Не виках ли ти, юначе,

земи си мене, севдице,
пък ти ми рече: „Не ща та,
не ща та, не ща, девойко,
ти за кадъна не биваш,
кафе не можеш да вариш.“

Пели Рукие Ибрахимова, 15 г., и Хъмдия Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1066

Гори ми, гори, юначе,
дано за мома изгориш,
дано си нийде не найдеш,
ни в айсва село, ни в друго.

Зам га ти виках, юначе:
„Земи ма, земи, юначе.“
„Как да та зема, девойко,
га не си моя прилика.“

Пял Осман Мехмедов Османчев, 27 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1067. Жива раздяла

$\text{♩} = 80$

Да ти се пад- ни же- нум, яв- рум, сас сив-
дъом да й се раз- дя- лиш
жи- ва раз- де- ла да сто- риш

Да ти се падни, женум, яврум,
сас сивдъом да й се раздялиш,
жива разделя да сториш,
балнуну йеци гулему, /2
то са сас нищу ни мяса,
йот сорци ризен са коца,
жива са рана отваря,

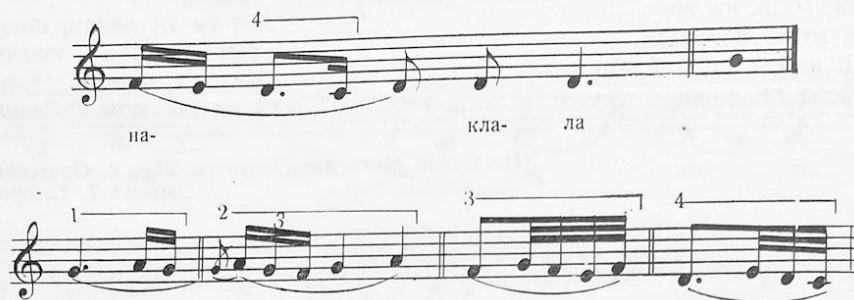
главона низку навидаш,
лю гльодаш, женум, в зимбона,
снажкана суха вейчица,
нужинки ни я ни даржот,
та че се чудиш и мислиш
дали да плачиш й да рюкаш, /2
в зимбона да й си потъниш.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1068. Сърце се с вода не гаси

$\text{♩} = 56$

-Мо- ми- це ма- ри ху- ба- ва,
син ми си пла- мин

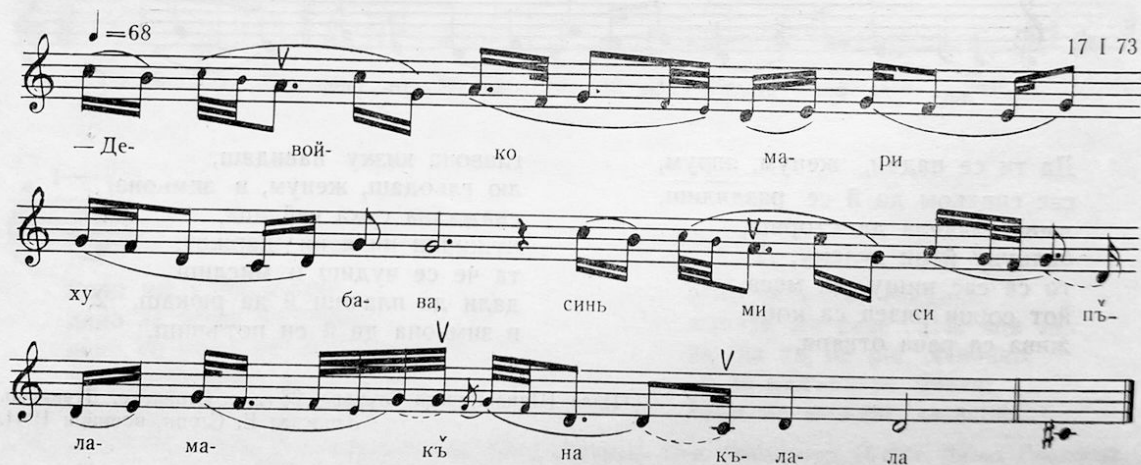

— Момице мари хубава,
син ми си пламин наклала /2
на мойно бело сарчоци — /2
не щеш ли ми го угаси?
— Юначе лудо и младо,
да ти дам вода студена /2

сарчоци да ти угася.
— Момице мари хубава,
сорци са с вода не гаси, /2
сорци са гаси, момице, /2
сас кайно тебе девойка, /2
га си ми съодниш до мене.

Пяла Ружа Димитрова Джигосева, 31 г.,
гр. Девин, преселена от с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1069

— Девойко мари хубава,
синь ми си пламак наклала
на мойсо сърце юнашко —
ни щеш ли да го огасиш?
— Юначе лудо и младо,
отй щеш в гора зелена,
най щеш си вода студена,
угаси си щеш сърцено.
— Девойко мари хубава,
сърце го вода не гаси, /2
ам си го мома огася.

Пели Атидже Ахмедова Палова, 17 г., Фатма Салихова Карапишанова, 16 г.,
и Фатма Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1070

♩=138 71 1 1

Де- вой- ко ма- ри ху- ба- ва,
синь ми си пла- мен
на - кла- ла

— Девойко мари хубава,
синь ми си пламен наклала /2
на мойсо сѳрце юнашко, /2
та гори й не изгаснува.
Девойко мари хубава,
не щеш ли ми го изгаси?
— Юначе лудо и младо,

иди си в гора зелена,
намери вода студена,
сѳрцесо да си загасиш.
— Девойко мари хубава,
сѳрце са с вода не гаси, /2
сѳрце го мома изгася.

Пял Мехмед Исенов Моллов, 26 г., гр. Смолян.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1071. Момиче бело, черночко

Rubato
♩=54 251 1 22

-Мо- ми- че бе- ло, чар-
ноч- ко, син ми
си пла- мян на- кла- ло

— Момиче бело, чарночко,
син ми си пламян наклало /2
на мойно бело сѳрчица.

Ни ли е лѳсно, момне ле,
адножкуш да ма пугльоднеш, /2
сѳрцено да ми угасиш?

— Юначе, луда делийо,
момиче сорце не гаси /2
ами го хугя разпала.
Юнашко сорце угася
вино и бела ракия.

Пяла Анастасия (Шина) Суркова, 15 г., с. Момчиловици, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1072. Севдице кузум, пиленце

$\text{♩} = 50$ 59 | 50

— Се- вѣ- ди- це ку- зум, пи- ле-
нце, — си- нѣ ми си пѣ- ла-
мень на- кѣ- ла- ла

— Севдице, кузум, пиленце,
синѣ ми си пламень наклала
на мойсо бело сѳрченце—
можеш ли да го изгасиш?
— Мога ми, мога, юначе:
там има вода студена, /2

та гаси сѳрца юнашки.
— Момне ле мари хубава,
сѳрце са с вода не гаси,
еми са гаси, момнелѳке,
сѳс твоите черни очинки /2
и с твоего лице каматно.

Пял Асан Арифѳв Аляндѳров, 48 г., с. Забѳрдо, Асеновградско.
Записал Т. Тѳдѳров, февруари 1959.

1073. Колко е мѳка на влюбени, кога не се вземат

$\text{♩} = 126$ 32 | 79

Ко- лю я се- ло раз- ша- нил, Ко-
лю- я се- ло ра- зѳ- ша-
ни- лѳ на тетѳ- ко- ви мо

Колю я село разшанил /2
на тетъкови мо кьошкьо-
ситна байламô цонкаше,
с байламô дума думаше:
„Галени га са ни зомат,
техноно бално колко е!“
И си майци си думаше:
— Мале ле, мила мале ле,
кена са червенееше

долу в долнана градинка,
дали е мома хубава,
или е червен трендафел?
— Сино льо мои майчини,
то не е мома хубава,
ами е червен трендафел,
дено го е села Росица,
Росица, мома хубава.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1074

Галени дет са ни зьомат, /2
технуну балну колко е,
технуну балну колко е! /2
То е от елюм по-бално —
елюмън легнеш и умреш,
совà лю сохнеш и вехнеш...
Суха съм вейка станала,
ам са ле никак не прави.
— Не сохни, козум, не вехни,
ам яла близко при мене
балнусу да го разделим,
барабар да го тьоглиме.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско,
преселена от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1075. Гори ми, гори, усойко

Rubato $\text{♩} = 116$

270 1 9

Го-ри ми, го-ри, йо-сой-ко, и йе съм ей-ней из-го-рел

Гори ми, гори, йосойко,
и йе съм ей ней изгорел /2
с ненагалено момиче.
Расти ми, расти, черешко,
та ми височка нарасти,
та ми пенжурки запуши,
да ми не вардем насрещу,

ага ми върви севдъна,
севдъна и уйдурмъна
през летви длеги сокаци,
през дървенана кюприя,
въз зеленана ливада
на шерянъна джамия, /2
на високине медресе.

Пял Бекир Хасанов Кушилов, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1076

$\text{♩} = 66$

5 II 8

Го-ри ми, го-ри, у-сой-ко, кай-ну сам и йе из-го-рел

Гори ми, гори, усойко,
кайну сам и йе изгорел, /2
сръощу, в сръошнана махало,
на Белисконо момиче,
та барим да бя момица,
ам беше пуста вдовица.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1077. Да не я гледат агите

$\text{♩} = 120$ 22 I 65

Ра- сти ми, ра- сти,
чи- ре- шку,
ви- со- чка да
ми на- ра- стеш

Расти ми, расти, чирешку,
височка да ми нарастеш,
със пенжуркине балабар,
кунакан да ми прикриеш,
да ма ни гльодат агине,
агине и хайманине.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1078

$\text{♩} = 184$ 248 I 3

Ра- сти ми, ра- сти, чи- реш-
ко, ви- соч- ка да ми
на- рас- тиш

Расти ми, расти, чирешко,
височка да ми нарастиш,
със пенжуркине барабар,
зан да ни гльодам насрошу
агине с аговицине,
мoмине със юнацине.

Пял Георги Иванов Кавгазов, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1079. Не можеш да ме утешиш

$\text{♩} = 108-112$ 22 II 90

Сви- рѣ- чи- це, не- мой
за- сѣ- ви- рѣ- ва,
лю- бе ле, не- мой
за- пе- ва

Свирчице, немой засвирва,
любе ле, немой запева,
чи ма щеш жално рѣжели,
та ма не можеш замири

три да ма мириш години,
шес да са минат байряма,
послед байряма летоно,
летоно и пролетяно!

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1080

Rubato $\text{♩} = 84$ 139 II 53

Сѣ- вир- чи- це, не
ъ за- сви- ре- а-
вѣй, лю- бе ле,
ни ъ мой за- пя- ва

Пял Зекери Мехмед Агушев, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1081. Първа любов не се забравя

$\text{♩} = 96$ 137 1 22

Ре- чен бе ка- менъ ре- ка
за- не- ла,
пъ- ръ- ва са съ- вѣ- да геч за- бо- ре- ва

Речен бе каменъ река занела,
първа са съвда геч заборева, /2
геч заборева, геч прежалева.
Я си ма дайте са долу, долу,
я да си зема, дену си галям,
дену си галям, галям, драговам,
галям, драговам, милно миловам;
я да си стана мермерен камен,
мермерен камен, сребърен копанъ,
та и я да ида сей долу, долу,

сей долу, долу до двене реки,
дену са сбират малъкине моми,
малъкине моми, млади невести —
малъкине моми платно да белят,
млади невести дрипи да перат.
Ага ми дойде мойна севдица
копанъ да фати, каменъ да пукне,
каменъ да пукне да я попърсне,
да я попърсне в белону лице.

Цял Мехмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1082

$\text{♩} = 94$ 35 1 120

(Ъ) Ре- ка- нски ка- ме- нъ ре- ка
за- гра- да, пъ- рво са
ли- бе геч за- бо- ре- ва

Рекански каменъ река заграда,
първо са либе геч заборѣва, /2
геч заборѣва, геч приболева.

Я си ма дайте, дено си галям,
дено си галям, галям, драговам.
Ага се сберат дребнине моми,

дребнине моми платно да белят,
я да си станам мермерен камък.
Ага ми чукне първоно любе,
я да са пръснам из роки в роки,
из роки в роки, в момини роки.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1083

$\text{♩} = 66$ 222 I 7

Ре-чен бе ка-мен ре-ка за-не-ла, пър-ва са съвдô геч за-бо-ре = (ва)

Речен бе камен река занела,
първа са съвдô геч заборева, /2
геч заборева, геч прижалева.
Я си ма дайте сай долу, долу,
сай долу, долу до двене реки,
дену се сбират малкине моми,
малкине моми, млади невести,

малкине моми платно да белят,
млади невести плени да перат.
Я да си седнам на бележен камък
и да си зема мердженен копанъ
да гу подавам из ръки в ръки,
из ръки в ръки, в севдини ръки.

Пяла Къдрие Ф. Арабова, 18 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1084

$\text{♩} = 66$ 19 I 156

Врид-чем съ-рѣ-ца-на го-рят и га-съ-нат,

Вридчем сърцана горят и гаснат,
моено сърце гори, не гасне.
Я си ма дайте, дено си галям,
дено си галям, галям, драговам,
я си ма мене жив закопете,
жив закопете, здрав потопете,
здрав потопете до двене реки,
дено доходят малькине моми,
малькине моми, млади невести,

малькине моми платно да белят,
млади невести бело да перат,
пък мен да сторят сребърен копань,
да си ма земат из ръки в ръки,
из ръки в ръки, в момини ръки.
Ага ма чукнат, аз да са пръсна,
да им попръскам чернине очи,
чернине очи, белоно лице.

Пял Азес Хасансв Делисмансв, 42 г., с. Пасвал, Ардинско.
Записал Т. Годоров, март 1957.

1085. Или ме либи, или ми кажи

Я си ма гали, любе ле, кайно са гали,
 или ми кажи, любе ле, друга да галя, /2
 друга да галя каквоно тебе,
 каквоно тебе тъонка, висока,
 тъонка, висока, бела, чернока,
 ил си ма мене жив погребете
 сай доло, доло край бела речка,
 дену се сбират дребнини моми,

дребнини моми платно да белят,
 и млади булки пране да пират,
 йе ща да стана мраморен камин,
 мраморен камин, сребъран копан,
 яга да чукни гальовничкана,
 мен жа ся порсне белуно сорце,
 та жа опорска гальовничкана.

Пяла Надежда Вълкова Терзийска, 37 г., гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1086

$\text{♩} = 132$

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335 1336 1337 1338 1339 1340 1341 1342 1343 1344 1345 1346 1347 1348 1349 1350 1351 1352 1353 1354 1355 1356 1357 1358 1359 1360 1361 1362 1363 1364 1365 1366 1367 1368 1369 1370 1371 1372 1373 1374 1375 1376 1377 1378 1379 1380 1381 1382 1383 1384 1385 1386 1387 1388 1389 1390 1391 1392 1393 1394 1395 1396 1397 1398 1399 1400 1401 1402 1403 1404 1405 1406 1407 1408 1409 1410 1411 1412 1413 1414 1415 1416 1417 1418 1419 1420 1421 1422 1423 1424 1425 1426 1427 1428 1429 1430 1431 1432 1433 1434 1435 1436 1437 1438 1439 1440 1441 1442 1443 1444 1445 1446 1447 1448 1449 1450 1451 1452 1453 1454 1455 1456 1457 1458 1459 1460 1461 1462 1463 1464 1465 1466 1467 1468 1469 1470 1471 1472 1473 1474 1475 1476 1477 1478 1479 1480 1481 1482 1483 1484 1485 1486 1487 1488 1489 1490 1491 1492 1493 1494 1495 1496 1497 1498 1499 1500 1501 1502 1503 1504 1505 1506 1507 1508 1509 1510 1511 1512 1513 1514 1515 1516 1517 1518 1519 1520 1521 1522 1523 1524 1525 1526 1527 1528 1529 1530 1531 1532 1533 1534 1535 1536 1537 1538 1539 1540 1541 1542 1543 1544 1545 1546 1547 1548 1549 1550 1551 1552 1553 1554 1555 1556 1557 1558 1559 1560 1561 1562 1563 1564 1565 1566 1567 1568 1569 1570 1571 1572 1573 1574 1575 1576 1577 1578 1579 1580 1581 1582 1583 1584 1585 1586 1587 1588 1589 1590 1591 1592 1593 1594 1595 1596 1597 1598 1599 1600 1601 1602 1603 1604 1605 1606 1607 1608 1609 1610 1611 1612 1613 1614 1615 1616 1617 1618 1619 1620 1621 1622 1623 1624 1625 1626 1627 1628 1629 1630 1631 1632 1633 1634 1635 1636 1637 1638 1639 1640 1641 1642 1643 1644 1645 1646 1647 1648 1649 1650 1651 1652 1653 1654 1655 1656 1657 1658 1659 1660 1661 1662 1663 1664 1665 1666 1667 1668 1669 1670 1671 1672 1673 1674 1675 1676 1677 1678 1679 1680 1681 1682 1683 1684 1685 1686 1687 1688 1689 1690 1691 1692 1693 1694 1695 1696 1697 1698 1699 1700 1701 1702 1703 1704 1705 1706 1707 1708 1709 1710 1711 1712 1713 1714 1715 1716 1717 1718 1719 1720 1721 1722 1723 1724 1725 1726 1727 1728 1729 1730 1731 1732 1733 1734 1735 1736 1737 1738 1739 1740 1741 1742 1743 1744 1745 1746 1747 1748 1749 1750 1751 1752 1753 1754 1755 1756 1757 1758 1759 1760 1761 1762 1763 1764 1765 1766 1767 1768 1769 1770 1771 1772 1773 1774 1775 1776 1777 1778 1779 1780 1781 1782 1783 1784 1785 1786 1787 1788 1789 1790 1791 1792 1793 1794 1795 1796 1797 1798 1799 1800 1801 1802 1803 1804 1805 1806 1807 1808 1809 1810 1811 1812 1813 1814 1815 1816 1817 1818 1819 1820 1821 1822 1823 1824 1825 1826 1827 1828 1829 1830 1831 1832 1833 1834 1835 1836 1837 1838 1839 1840 1841 1842 1843 1844 1845 1846 1847 1848 1849 1850 1851 1852 1853 1854 1855 1856 1857 1858 1859 1860 1861 1862 1863 1864 1865 1866 1867 1868 1869 1870 1871 1872 1873 1874 1875 1876 1877 1878 1879 1880 1881 1882 1883 1884 1885 1886 1887 1888 1889 1890 1891 1892 1893 1894 1895 1896 1897 1898 1899 1900 1901 1902 1903 1904 1905 1906 1907 1908 1909 1910 1911 1912 1913 1914 1915 1916 1917 1918 1919 1920 1921 1922 1923 1924 1925 1926 1927 1928 1929 1930 1931 1932 1933 1934 1935 1936 1937 1938 1939 1940 1941 1942 1943 1944 1945 1946 1947 1948 1949 1950 1951 1952 1953 1954 1955 1956 1957 1958 1959 1960 1961 1962 1963 1964 1965 1966 1967 1968 1969 1970 1971 1972 1973 1974 1975 1976 1977 1978 1979 1980 1981 1982 1983 1984 1985 1986 1987 1988 1989 1990 1991 1992 1993 1994 1995 1996 1997 1998 1999 2000 2001 2002 2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012 2013 2014 2015 2016 2017 2018 2019 2020 2021 2022 2023 2024 2025 2026 2027 2028 2029 2030 2031 2032 2033 2034 2035 2036 2037 2038 2039 2040 2041 2042 2043 2044 2045 2046 2047 2048 2049 2050 2051 2052 2053 2054 2055 2056 2057 2058 2059 2060 2061 2062 2063 2064 2065 2066 2067 2068 2069 2070 2071 2072 2073 2074 2075 2076 2077 2078 2079 2080 2081 2082 2083 2084 2085 2086 2087 2088 2089 2090 2091 2092 2093 2094 2095 2096 2097 2098 2099 2100 2101 2102 2103 2104 2105 2106 2107 2108 2109 2110 2111 2112 2113 2114 2115 2116 2117 2118 2119 2120 2121 2122 2123 2124 2125 2126 2127 2128 2129 2130 2131 2132 2133 2134 2135 2136 2137 2138 2139 2140 2141 2142 2143 2144 2145 2146 2147 2148 2149 2150 2151 2152 2153 2154 2155 2156 2157 2158 2159 2160 2161 2162 2163 2164 2165 2166 2167 2168 2169 2170 2171 2172 2173 2174 2175 2176 2177 2178 2179 2180 2181 2182 2183 2184 2185 2186 2187 2188 2189 2190 2191 2192 2193 2194 2195 2196 2197 2198 2199 2200 2201 2202 2203 2204 2205 2206 2207 2208 2209 2210 2211 2212 2213 2214 2215 2216 2217 2218 2219 2220 2221 2222 2223 2224 2225 2226 2227 2228 2229 2230 2231 2232 2233 2234 2235 2236 2237 2238 2239 2240 2241 2242 2243 2244 2245 2246 2247 2248 2249 2250 2251 2252 2253 2254 2255 2256 2257 2258 2259 2260 2261 2262 2263 2264 2265 2266 2267 2268 2269 2270 2271 2272 2273 2274 2275 2276 2277 2278 2279 2280 2281 2282 2283 2284 2285 2286 2287 2288 2289 2290 2291 2292 2293 2294 2295 2296 2297 2298 2299 2300 2301 2302 2303 2304 2305 2306 2307 2308 2309 2310 2311 2312 2313 2314 2315 2316 2317 2318 2319 2320 2321 2322 2323 2324 2325 2326 2327 2328 2329 2330 2331 2332 2333 2334 2335 2336 2337 2338 2339 2340 2341 2342 2343 2344 2345 2346 2347 2348 2349 2350 2351 2352 2353 2354 2355 2356 2357 2358 2359 2360 2361 2362 2363 2364 2365 2366 2367 2368 2369 2370 2371 2372 2373 2374 2375 2376 2377 2378 2379 2380 2381 2382 2383 2384 2385 2386 2387 2388 2389 2390 2391 2392 2393 2394 2395 2396 2397 2398 2399 2400 2401 2402 2403 2404 2405 2406 2407 2408 2409 2410 2411 2412 2413 2414 2415 2416 2417 2418 2419 2420 2421 2422 2423 2424 2425 2426 2427 2428 2429 2430 2431 2432 2433 2434 2435 2436 2437 2438 2439 2440 2441 2442 2443 2444 2445 2446 2447 2448 2449 2450 2451 2452 2453 2454 2455 2456 2457 2458 2459 2460 2461 2462 2463 2464 2465 2466 2467 2468 2469 2470 2471 2472 2473 2474 2475 2476 2477 2478 2479 2480 2481 2482 2483 2484 2485 2486 2487 2488 2489 2490 2491 2492 2493 2494 2495 2496 2497 2498 2499 2500 2501 2502 2503 2504 2505 2506 2507 2508 2509 2510 2511 2512 2513 2514 2515 2516 2517 2518 2519 2520 2521 2522 2523 2524 2525 2526 2527 2528 2529 2530 2531 2532 2533 2534 2535 2536 2537 2538 2539 2540 2541 2542 2543 2544 2545 2546 2547 2548 2549 2550 2551 2552 2553 2554 2555 2556 2557 2558 2559 2560 2561 2562 2563 2564 2565 2566 2567 2568 2569 2570 2571

тай да ме носи, да ме изхвърля, /2
 дето са сбират малкини моми,
 малкини моми платно да белят.
 Тамо ще стана мряморен камък,
 ще се разпръсна, ще ги попръскам
 по бялку лице, по бели пазви.

Пяла Шина Димитрова Измирлиева, 34 г., с. Стойките, Девинско,
 преселена от с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1087. Неотзивчив момък

Rubato $\text{♩} = 60$ 140 I 22

Вче- ра сѣм гос- ка
 хо- ди- ла нах Ка- сѣ-
 мо- ва бър- чи- на

Вчера сѣм госка ходила
 нах Касѣмова бърчина,
 нах уйковоно момъче,
 севдѣна си сѣм срещнала
 в тясноно длего сокаче.

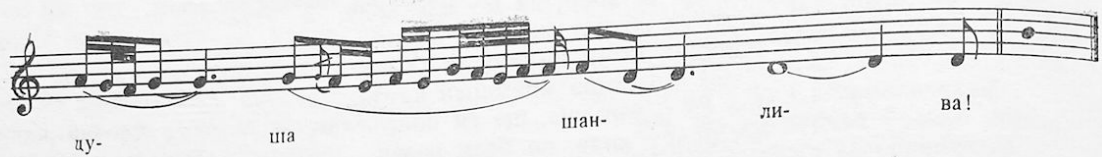
Селям му дадох, не зе го,
 я го здравувам, то никак —
 ъм нѣвѣ севда бива ли,
 ъм нѣвѣ сѣрце шени ли,
 ъм нѣвѣ на скут седи ли?

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

1088. Нишана му върнала

Rubato $\text{♩} = 138$ 140 I 22

Пу- ста- на Ай- ша Мла-
 ди- на, пус- та- на

Пустана Айша Младина,
пустана душа шанлива!
Сбрал хи бех нишан, проводил,
нишан и дребън армаган,
пък тя ми го е върнала.
Да ми го ни бе връщала,
та да ма и не земеше,
пък тя ми го е върнала,
устана ми е спукала,
сърцено ми е свредила.

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Даул
М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1089. От любов ако се мреше, и аз да съм умряла

Бекиро, любе Бекиро,
де са йе чуло й видяло /2
йот севдъ да се йомира! /2
И аз ще да сам йомряла /2
заради тебе, Бекиро, /2
за твоите чорни очинки.

Пяла Лютвие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1090. И аз с теб, либе, ще дойда

$\text{♩} = 66$ 17 II 87

Се- вди- це,
мо- я се- вѣ- ги- лѣ-
на. ка- де са
сби- ра- шѣ, то- рѣ- ну- ваш

Севдице моя севгилна,
каде са сбираш, торнуваш, /2
я мене кому йоставяш, /2
чорнине йочи да плачат? /2
И я ща с тебе да идам,
кога са, севдим, умориш,
пушкана ще ти понося,
пушкана чепразлияна;

кога та, севдим, припече
шехирско слѣнце лекливо,
сенчица ще ти направа
със мойне мори золуфе,
га ти са, севдим, припие,
водица ще та напоям
од мойне бистри сълзици.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1091

$\text{♩} = 72$ 6 II 5

— Сев- ди- це ко-
зум. пи- лян-
це. ка- де са
сби- раш, тор- ну- ваш

— Севдице козум, пилянце,
 каде са сбираш, торнуваш, /2
 ти мени ко̀му оставяш,
 чорни ми очи да плачат,
 бистри ми сълзи да капят?
 — Оставям си та, оставям
 на мойна стара майчица, /2
 на бубайвини конаци.
 — Севдице, козум, пилянце,

и я ща с теби да ида:
 кога са, любе, умориш,
 пушкана да ти понося;
 кога та слънци припече,
 сенчица да ти направя /2
 сас мойно тъонко йешмаче;
 кога т са вода препийе,
 водица да ти нато́ча /2
 сас мойни гюмюш чапрази.

Пяла Мервет Ахмедова Читакова, 25 г., гр. Девин.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1092

$\text{♩} = 80$ 37 I 62

— Се- вди- це, пи- ле
 ша- ре- но, ти си ми
 сби- раш, то- рѣ- но- ваш

— Севдице, пиле шарено,
 ти си ми сбираш, торноваш, /2
 ми мене кому оставяш?
 — Оставям си та, севдице,
 на двете майки мащехи.
 — Не седя, либе, не седя,
 и йе ща с тебе да ида.
 Га ти са, либе, юмори,
 пушкана да ти понося;

га ти са вода допие,
 водица да ти донеса;
 ага та, либе, припече,
 сенчица да ти направя /2
 с моено бяло червенце.
 — Върни са, върни, либе ле,
 тамо си женски не ходят —
 тамо ми летят гърнати,
 гърнати, любе, куршуми.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна, Асеновградско,
 преселена от с. Косово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1093

Rubato $\text{♩} = 88$ 140 I 18

Сев- дим, са сби- раш,

— Севдим, са сбираш, търнуваш,
а мъене кому йоставяш,
чёрнине очи да плачат,
бялуно лице да вяне?
— Я та, невясто, йоставям
въз майка и въз бубайка —
майци щеш измет да вършиш,

бубайку диван да стоиш.
— Севдице моя севгилна,
я викам с тебе да търна,
ага са, севдим, умориш,
тюфекън да ти поноса
на мойно рамце момино,
вър ситънънън пличици.

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1094

— Севдице, пиля шаряanko,
чем ти са сбираш, торнуваш,
я меня кому йоставеш,
чорнисе йочи да плачат,

бялкусу лице да жълте,
тъонкаса сначка да сохня —
изсохнах, кузум, извехнах,
ют твое, севдъо тьоглене,

ют твое бално мислене,
 ют твое кесим ходяне, /2
 ют твое назлѣм стипане.

Пяла Фатма Зелфи Ибраимова, 36 г., гр. Девин, преселена от с. Беден, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1095. Изпраща любето си на война

$\text{♩} = 96$ 34 | 58

Ха- са- нѣ при- зѣ-бо- рца при- ва- ле,

тю- фе- кя- нѣ му са ле- ще- е.

Хасан приз борца привале,
 тюфекян му са лещее,
 Айша му йотзатъ рукаше:
 — Постой, почакай, Хасане,
 тюфекян да ти понося,

знойчикан да ти понася!
 Пък си ми Хасан не чуе,
 та си делечко привали.
 Айша са бално добольне,
 та содна Айша да плаче.

Пял Младен Христов Алексиев, 40 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1096. С теб, либе, ще се разделим

$\text{♩} = 69$ 3 | 7

— Се- вди- це

мо- е се- вѣ-

ги- лѣ- на,

ти ми са сби- раш,

тѣ- рно- ваш

— Севдице мое севгилна,
ти ми са сбираш, търноваш,
а мене кому йоставеш,
чернисе очи да плачат,
белосо лице да черней,
тянкаса снажка да вейне?
— Либе ле, първо либе ле,

мен ми е ен'й к'сметя:
със тебе да са разделим
на наши млади години.
Халал ми прави, любе ле,
дено ти носих лишенан, /2
лишенан и армаганан.

Пял Руфат Асанов Селимагов, 34 г., с. Лължа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1097. Не ще го забрави

$\text{♩} = 92$ 4 II 4

— Мо- ми- це ма- ри
ху- ба- ва, ха- рам
да ни е,
мо- ми- це

— Момице мари хубава,
харам да ни е, момице, /2
нашоно сас теб галяни,
галяни и сабирани
и ощи на сон сбирани,
пак нема да са з'омими
от нея пусти душмани.
Душмани какво ни правят:
винч'ети хора разделят,
та нас ли ни щот разд'яли —
разд'яли на щат, любе ле.

Момице мари хубава,
скоро ли ма щии забрави?
— Забрави та ща, любе ле,
ага са г'лавня разлисни, /2
та пусни клони високи,
високи, та и широки,
и йе под сенка да ида,
под сенка, любе, да съодна,
ситнуно в'еэмо да веза,
та с него да са зан'сям —
тугава та ща забрави.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1098

$\text{♩} = 80$ 1 1 2

За- гор- ке,

Загорке, любе Загорке,
дошло ѝе време разделно, /2
ний с тебе да са разгялим. /2
Ни са щем лъсно разгяли, /2
ам кол щем да са заборим? /2
Аз ще та, любе, заборя, /2
ага бел Дунав пресохни, /2
та на барушки остани, /2

и тех ги пилци изпийот, /2
чърна го угар изорот, /2
тай го на лозе посагьот, /2
от лозе грозде да стани, /2
от грозде вино червено, /2
да пия, да са опия, /2
тогава жа та заборя.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 42 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1099

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1100. Изсуши ме, изгори ме, либе ле

$\text{♩} = 108$ 1 3 2 1 II 14

Из- со- ши ме, из- го- ри ме,

3 4 3 5

Фей- мин- ко ле мо- ме, тай ме сто- ри су- хо

6 7

дър- во, сев- де мо- я.

1 3 2 3

4 3 5 6 7

— Изсоши ме, изгори ме,
Фейминко ле моме,
тай ме стори сухо дърво,
севде моя.
Земи брадва разсечи ма,

тай ма стори на две, на три, /2
тай ма клади на два йогне,
тай ма стори ситан пепел,
тай ме сбири ситна чевръо,
тай ме клади в дясно джобче,
дето ходиш мен да носиш.

Пяла Лютивие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1101

$\text{♩} = 104$ 250 II 39

Из- су- ши ма, до- го- ри

ма, Тей- бин- ко ле мо- ме,

та ма сто- ри су- хо дър-

Пял Хасан Акифов Шефов, 29 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Н. Кауфман февруари 1955.

1102. От любов се съхне и вехне

— Излези, пиле, изфѳркай,
сосвѳй ми лежи в гнѳздоно,
чи са летоно измина,
пѳк си приз село не мина —
дели си болно лежало,
или си болник гледало?
— Не съм ни болна лежала,
не съм ни болник гледала,
тежка съм севда теглила.
Севдѳ на болес ни меса —
от болес легнеш и станеш,
от севде сохнеш и вейнеш.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1103

Rubato $\text{♩} = 66$ 75 1 3

— Ма- ле ле,
ми- ла ма- ле,
ме- нъ ма е сев- дьо
на- дви- ла

— Мале ле, мила мале ле,
мен ма е севдьо надвила, /2
нах болес ма е извило.
От болес легнеш и станеш,
от севдьо сохнеш и вехнеш.

Пели Сафие Бешенджиева, 16 г., Сафие
Шумкова, 20 г., гр. Смолян, Мисирска махала.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1104. Момина мечта за момък

$\text{♩} = 138$ 138 1 15

Мой- ну е ъй се ду- шло- лу
от кю- при- е- на в ре- къ- на

Мойну е ъй сѐ душлòлу
от кюприена в рѣкѣна,
рекѣна да ма òтнесе

опрѣж Мехметя Бърдовек,
дано ма Мехметъ извади,
та да ма у тех отнесе.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1105. Не ще му върне нишана

Rubato $\text{♩} = 88$ 72 II 6

— Ай- ше, май- чи- на
до- ще- ро, от- ко- га
ти е ба- лно- но?

— Айше, майчина дѡщѣро,
откоѣга ти е балноно?
— Балноно ми е, майчинко,
от Караджовскѣн Хасана,
че му сѣм нишан дѣржала
от голѣм байрем до малѣк.
— Айше, майчина дѡщѣро,

не ли е лѣосно, наѣгодно, /2
нишанѣн да му върнеме?
— Майчинко, стара душманко,
ѣе да му върнам нишенѣн,
туа са ни ща разшѣни,
в земе са не ща разгупи.

Пѣл Мѣхмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Тѣрѣн, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1106. Ако мома знаѣ как я обича, луда ще полудѣе

$\text{♩} = 76$ 22 II 100

Ха- би- бин- ко лѣо,
пи- лен- це, не- си- бин- ко
лѣо, мо- ме- че

Хабибинко лъо, пиленце,
Несибинко лъо, момече,
дали ми знаеш, или не
какво е мене за тебе,
та ми щеш лудко полуде,
вързанко та щет подържа:

на шия тънки синжире
кайно на мома мержане,
на роки бели белехче
кайно на мома гривнине,
на ноги тежки букае
кайно на мома шелваре.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1107. По девойче луд лудее

$\text{♩} = 116$ 139 II 16

Го- ро, го- ро ли- лья-
но- ва, а ли- лья- но-
ва, ли- ля- ко- ва

Горо, горо лильянова,
лильянова, лилякова,
размахни са, разкърши са,
път ми сторяй да заминам,
да заминам, да поминам
въз агъовия висок сарай —

мойно любе болно лежи,
болно лежи, душа бере,
че не лежи да мирува,
ами лежи, луд лудова
за момино бяло лице,
за момине черни очи.

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г.,
и Хасие Билукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1108. Безкрайна обич на мома

$\text{♩} = 66$ 74 II 4

— Сос са хвор- лей, мал- ка
мо- ме, съ- съ тво- е- но
пър- во лю- бе

— Сос са хворлей, малка моме,
сът твоено първо любе —
любете ти е заглавено
във прикълота чужда земя.
— Я да знаем, бре юначе,
че е любе заглавено,
та ще стана летно пиле,
летно пиле, еребича,

та ще фъркна на елица,
на елица, на щобльбича,
та ще чукна сиви крила,
ще се сипи ситна роса,
припи ти ша праховене,
га ми мине мойно любе,
да не праша коню грива,
и юнаку морни похи.

Пяла Йордана Ангелова Камберова, 57 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1109. Не знае защо ѝ е сърдито либето

$\text{♩} = 88$ 22 II 89

Май- чи- нко, мо- йе май- чи- нко, ра- зсър- дѣ- ло съ- мѣ ли- бе- но

Майчинко, мое майчинко,
резсърдило съм либено,
край му не фатам защо е —
дали е за моми галене, /2
или е за песни пеене.
Ку е за моми галене,
сбра му ще моми да гали;
ку е за песни пеене,
седна ще, майчо, пем му ще.

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1110

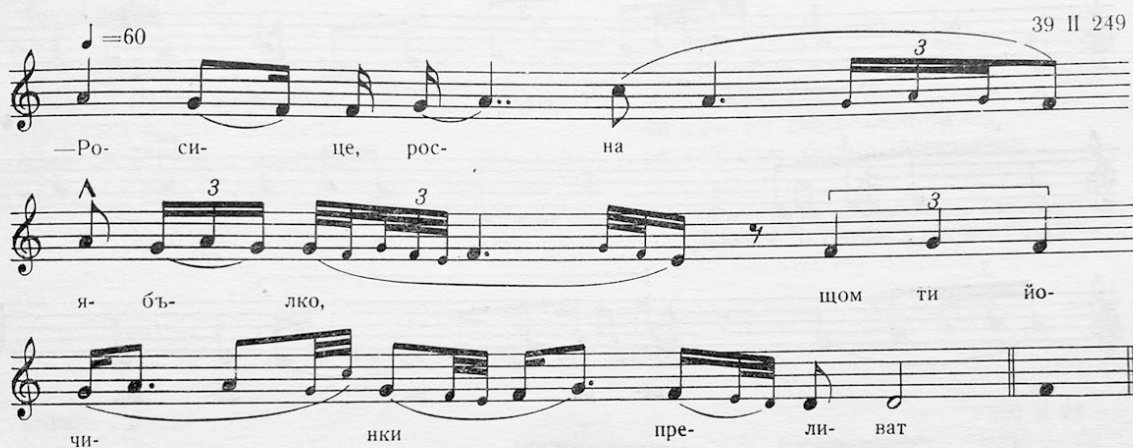
$\text{♩} = 96$ 1 10

Сар- дит- ко ми йе ли- бе- но, край му

Пял Петър Шоков, 49 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1111. Болна от любов

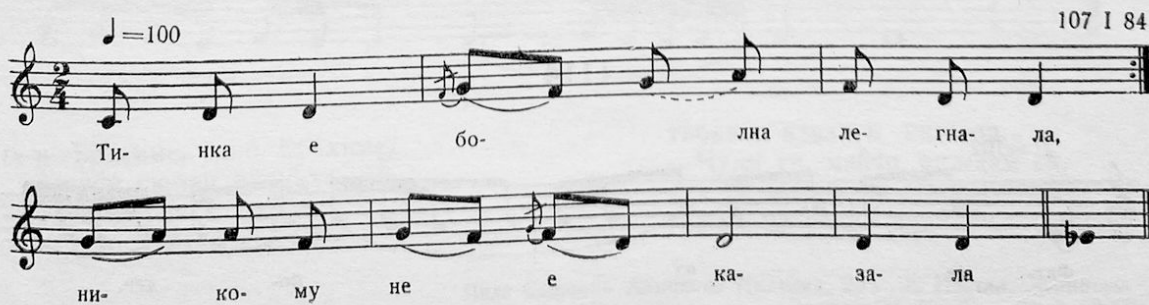

— Росице, росна ябълко,
щом ти йочинки преливат, /2
преливат и прекипват —
дали си болна лежала,
или си болник гледала?
— Лельчинко мила та й драга,

нито съм болна лежала, /2
нито съм болник гледала —
лоша съм севда метнала
на тъонак висок терзия,
на висок чердак стояше,
сини терлички крояше.

Пял Васил Димитров Стоев, 33 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1112

Тинка е болна легнала,
 никому не е казала,
 само е лельки си казала:
 — Болна съм, лелько, жа умра,
 лоше ма глава зболева
 кайно ма не е болела —
 дали ма ѝ чума чукнала,
 чумана и холерана?

— Мъльчи Тодорке, не плачи,
 ъе си ти зная лошконо —
 ти ми си, Тодорке легнала
 от севдъо още за севдъо.
 Утрена сирень жа дойдат
 горни и долни момчета,
 та тебе жа си оглавим,
 тогаз щеш борже оздраве.

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно Влахово, Смолянско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

1113. Измамена от съседско момче

♩ = 112 22 II 106

— О- ти- дах, май- чо,
 пре- ва- лих, тъе- бе
 са ве- ра не фа- ща
 — Отидох, майчо, превалих,

тебе са вера не фаща /2
 за мен са дарманъ не найде /2
 ни в айсва село, ни в друго!
 — Дощеро мое майчино,

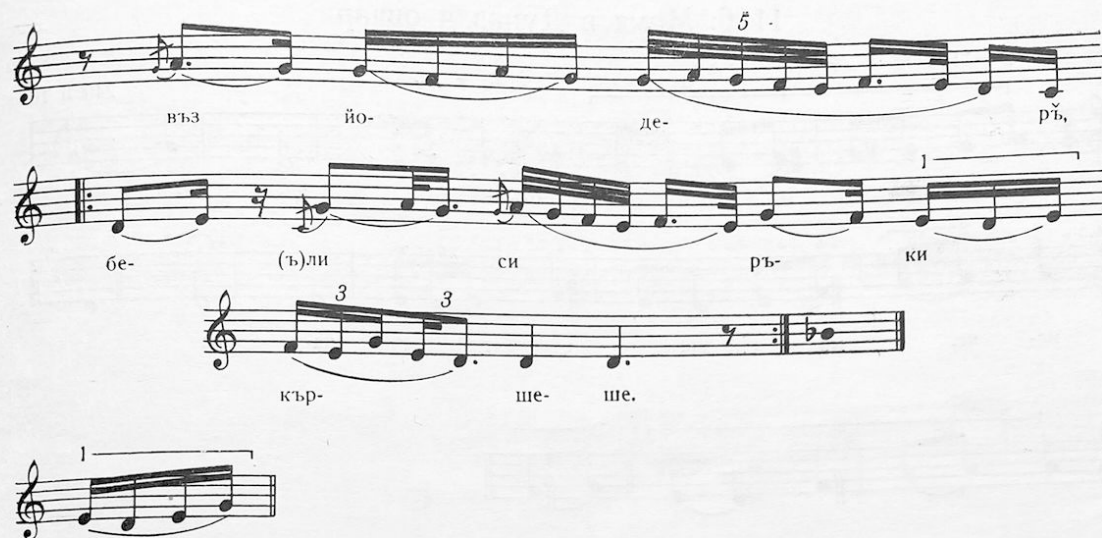
вър кога ти е шипьона?
 — Шипьона ми е, майчинко,
 близно комшицко копеле,
 то си ма, майчо, измами
 вав агована плевница!

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1114

♩ = 102 73 II 23

Фат- ме иа йо- дер.

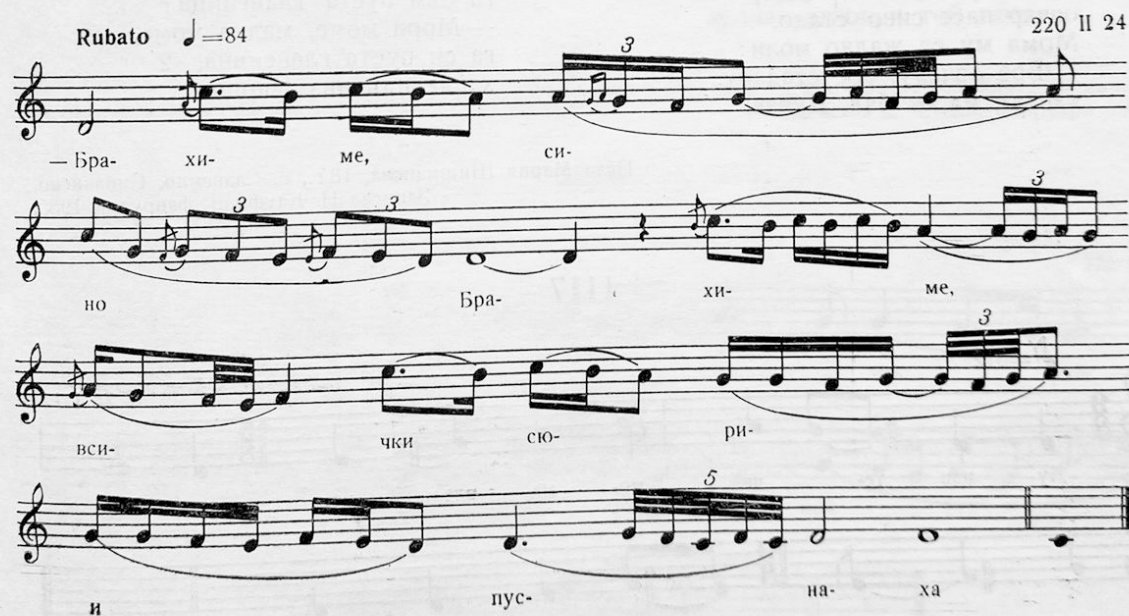

Фатме из йодер, въз йодер,
бели си ръки кършеше.
Насреща върви севдана —
отде са Мехмед, подаде,

от високана киприя.
— Ела ми, ела, Мехметъко,
чи съм си ёчко больничка,
за теб съм болна, Мехметъо.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1115. Болен от любов

— Брахиме, сино Брахиме,
всички сюрии пуснаха, /2
твоя сюрия в съидна,
всички кавали свиряха,

твоян е кавал в кишона.
— Чуям ги, майчо, виждам ги,
ала не мога да станам — /2
тежка ма севдѐ надвила.

Пяла Сафинка Ахмедова Имамска, 25 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1116. Мома в Дунав и овчар

♩=116 249 II 10

Ка- рай, ма- мо, ко- го ка- раш,
ме- не, ма- мо, не- дей ка- ра

Карай, мамо, кого караш,
мене, мамо, недей кара,
че ми й мене време дошло
да са главя, да са женя.
Мене мома одражала,
одражала, домилела.
Расла, расла, та нарасла
тъонка ела, та висока,
от върха й роса роси,
от дъно й Дунав тече, /2
Дунав тече, мома влече.
Край Дунава овчар пасе,
овчар пасе сиво стадо.
Мома му са жално моли:
— Бре овчару, бре стадару,
извади ма от бял Дунав,

ще са женя, ще та дая
тъонкана риза купринена,
и аглокън и той такъв.
— Мори моме, малка моме,
за риза та не изваждам, /2
за аглок та не погълждам;
ку ма дариш тъонкана снажка,
тъонкана снажка, белуно лице.
— Бре овчару, бре стадару,
как да дарам тъонкана снажка,
тъонкана снажка, белуно лице,
га съм пуста главеница?
— Мори моме, малка моме,
га си пуста главеница, /2
хайде иди низ Марица.

Пяла Мария Шишманова, 18 г., с. Славенно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман февруари 1955.

1117

♩=312 74 I 17

Ду- нав те- че, мо- ма вле- че, ов- чар
па- се си- во ста- до

Дунав тече, мома влече,
овчар пасе сиво стадо. /2
Мома му се желно моли:
— Бре овчарю, бре стадарю,
отърви ме от бял Дунав,

га са женям, ша та дарям
тъонка риза купринена, /2
тъонък ъглок, и той такъв.
— Ни ме дари тъонка риза,
тъонка риза, тъонък ъглок, /2

ам ме дари тъонка снажка.
 — Абре лудо, лудо-младо,
 га съм пуста главеница,
 сватбата ми отсечена
 за по-другана неделя.
 — Га си пуста главеница,
 че си върви низ Марица.

Пели Тодора Велкова, 37 г., и Шина Колевска, 34 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1118

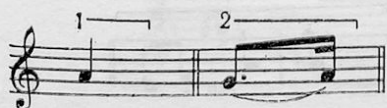

— Карай, майчо, кого караш,
 мене, майчо, нимой кара, /2
 мене мома удражѐла,
 удражѐла, умилѐла
 кайну китка перунишка
 от Загоре дунесена,
 приз бел Дунав пренесена,
 във градинка засадена,
 във градинка под калинка.
 От върши хи рѐса рѐси,

от върши хи Дунав тече,
 Дунав тече, мома влече.
 Покрай Дунав овчар пасе,
 мома му се желно моли:
 — Бре овчарю, бре стадарю,
 извади ма от бел Дунав,
 жа та дѐря кѐонка риза,
 кѐонка риза коприняна,
 кѐонак аглок, и той таков.

Пия Апостол Николѐв Кисѐв, 30 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1119

Карай, мале, кого караш,
 ти йонака немой карай.
 Нему е мома домилела,
 домилела, додражела
 кайну китка перушничка
 от гурана изведенка,
 през бел камък преведенка,
 във гръдинка посаденка, /2
 с момски пръстен опрашенка,
 с момски сълзи поливанка.

Расла китка, та порасла
 кайну ела — тый висока,
 от върхън й роса роси,
 от средъна капки капят,
 от дъно й Дунав тече,
 Дунав тече, мома влече.
 Бре юначе, бре делийо,
 извади ма от таз река (от Марица)
 че съм пусто главеница.

Пял Ибрям Салихов Одаджиев, 30 г., с Давидково, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1120

$\text{♩} = 54$ 36 II 24

Ка- рай, ма- ле, ко- га
 ка- раш, лъо мен, ма- ле, ни-
 мо ка- ра

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1121. Тънка й снага е продадена

$\text{♩} = 116$ 36 II 45

А- бре мо- ми- че, че- рвен
 трен- дра- фел, кай- но про-
 да- ваш ви- но й ра- ки- я
 да- ваш ви- но й ра- ки- я

— Абре момиче, червен трендрафел,
кайно продаваш вино й ракия,
не продаваш ли тъонкана снажка,
тъонкана снажка, белоно лице?
— Абре юначе лудо и младо,

тъонкана снажка е продадена,
продадена е, заложена е
във друго село, на друго либе, /2
дваж по-хубаво, триж по-гиздаво.

Пели Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., и Алие
Тахир Горелова, 17 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1122

$\text{♩} = 100$ 35 II 147

— Ой мо- ми- че- нце, че- рѣ- вен
трен- дра- фил, кай- но
про- да- ва- шѣ ви- но й ра- ки- я

— Ой момиченце, червен трендрафил,
кайно продаваш вино й ракия, /2
не продаваш ли белоно лице,
белоно лице, чернине очи,
чернине очи, тенкана снага?

— Ой лудо-младо, продадено е,
продадено е за двеста-триста, /2
за двеста-триста бели грошове.
Белоно лице е продадено
за четристотин жълти алтъне.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1123. Залюбил млада невеста

$\text{♩} = 58$ 31 I 10

Ста- ни ми, май- чо, йо-
тка- чи мо- йе-
на жо- лѣ- та
до- ла- мо

Стани ми, майчо, йоткачи
мойена жолта доламо,
и мойно палто зелено,
и мойне чорни ботуши,
че сам загалил, замамил
тузова млада невеста,
на двене деца майка хни,

на трине сестри порвана.
Саде приз борца вървеше,
папуце в ръка носеше.
Седна си Саде да плаче:
— Ох леле майчо майчинко,
какво си, майчо, направих,
на мойне дребни дечинки!

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г. с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1124

4 1 2

♩ = 176

1 2

— Си- но Сту- йе- не, Сту- йе-

не, що ти са ко- ни

3 5

мор- ша- ви

1 2 3

— Сино Стуйене, Стуйене,
що ти са кони моршави, /2
моршави, сино, каляни? /2
Дали ги вода не поїш, /2
или ги зоба не зобиш?
— Зобя ги, зобя, майчинко,
старозагорска пченица,
вода ги поя, майчинко,
мастика, бела ракия.
Ами сам, майчо, бендисал
отводна страна бел Дунав /2
живи му можу жината, /2
моску му детя майката,
та ходя, майчо, вечеру,
кога месчинка изгрева, /2
и си са, майчо, завръщам, /2
кога слончици изгрева.
Затуй са кони моршави,
моршави, майчо, каляни.

Пяла Рада Георгиева Дурева, 56 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1125. Конете му мършави поради неговата
любов към девойка

$\text{♩} = 66$ 41 | 321

— Сино но Сто- е- не, Сто-

е- не, що ти са

ко- не мърша- (ви)

— Сино Стоене, Стоене,
що ти са коне мършави, /2
мършави, сино, каляни —
дали ги зоба не зобиш,
или ги вода не поиш!
— Зоба ги зобам, мале ле,
игрицка бела пшеница,

вода ги поям, мале ле,
скечанско вино червено,
пък те ми вода не пият
за моминини харкоми,
пък те ми зоба не зобят
за моминоно миньдильче.

Пяла Добра Канева Мандова, 50 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1126. Последила го млада невеста

$\text{♩} = 54$ 36 | 17

Йе ми бех то- рѣ- нал,

же- нам, ваз пла- ни-

но- на, ваз пла- ни-

но- на, е- вѣ- ром, нах ши-

ле- та- на

Йе ми бех торнал, женам, ваз планинона,
 ваз планинона, евром, нах шилетана,
 та ма заследи млада невеста,
 млада невеста, чузда чуздинка,
 та си хи рекох: „Ворни са, ворни,
 ворни са, ворни, млада невесто,
 от тьовна, жено, гора зелена —
 гора зелена пълна с хайдути,
 та та щът фана, та та щът разсек,
 та та щът метна под път и във път.“

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1127. Тя люби турчин на шега, а турчинът нея наистина

$\text{♩} = 126$ 4 I 16

За- га- ли- ла- йе, за- га- ли-
 ла йе бе- ла Ра- ди- ца, бе- ла
 Ра- ди- ца

Загалила йе /2 бела Радица /2
 баш турчининан /2 йот касабона. /2
 Рада го знае, /2 чи йе на шега, /2
 турчин го знае /2 чи йе истина, /2
 та хи привада /2 бели шикери, /2
 бели шикери, /2 топли симити. /2

Пял Петър Шоков, 49 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1128. Турчин Калина залюбил и измамил

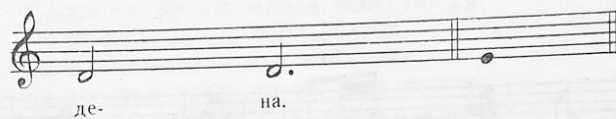
Турчин Калинка загалил, мари,
загалил, та я замавил,
та я заведе, поведе
в хасковски бани големи,
банине полни и равни
и пашовскине конаци.

Турчин Калинка думаше:
— Калинко, бела българко,
събличай бело белило,
обличай турско алено,
зам да ми станеш ханъмка,
ханъмка, бела туркиня.

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1129. Еничарче се продава

Проводи ме, майчинко, за водица,
за водица, майчинко, за студена.
Тамо има младо турче,
младо турче яничарче,
то се дава и продава
за хиляда и за двесте.
Конче има, пиле фърка,
лице има, слонце грее, /2
тютюн пуши, бурма вие.
Да го купим, да го зьомим
теб за дете, мен за либе.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, Смолянско, мах. Алиговска.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1130

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1131. Влюбила се в турчин

— Излези, майчо, погледни
какво ми седи копеле
у шѐранана кахфенъ —
през рамо носи кюстѣкън.
Излези, майчо, питай го,
ѝе ще със него да ида.
— Дѡщеро моя майчина,

как ще със него да идиш, /2
ага ми турски не знаеш?
— Майчинко, мила майчинко,
я са ще турски научи,
ага ми станам, привалям
през високана плѧнина.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.
Песента е съчинена за девойка от с. Елховец, Маданско, която
била по-свободна в отношения си. Любела се с младеж от се-
лото. Неговите родители били против този брак и тя се прину-
дила да се омъжи за българин мохамеданин от с. Бяла река
(към 1942—1943 г.).

1132. Българка турчин залюбила

Де са е чуло, видело
турчин урумка да люби, /2
урумка, уруменлийка.
Кърпувчену Исеин

той е урумка залюбил,
пък гу Смърaina любила,
любила и приследила.
Пак си Исеин викаше:

— Смърайно, бела българко,
носи ли ми щииш рубана,
следи ли ми щииш веръна?
Пък му Смърайна викаше:
— Исейно, съвдо голема,
я ти ща нося рубана,

и ти ща следя веръна,
наимаш ли са, Исейне,
през Скеча да ма приведеш,
в Ъдирне да ма ѓдведеш,
в Ъдрине, във Деридере?

Пели Къдрне Ф. Арабова, 18 г., и Емине Р. Мазгалджиева, 18 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1133

Rubato $\text{♩} = 60$ 137 I 24

— Сма- рай- но, бе- ла

Гър- ки- ньо, сле- ди

ли ми щииш

ве- ра- на

— Смарайно, бела гъркинъо,
следи ли ми щииш вѣрана, /2
носи ли ми щииш рубана?
— Исене, съвдо голяма,
я ти ще носи рубана, /2
и ти ще следи вѣрана.
Наимаш ли са, Исене,
от Скеча да ма изведеш,
от Скечънскине аяне,
аяне, кабадаие,
във Дахън да ма ѓтведеш,
във Дахън, въ Даридере.

Пял Смаил С. Ходжов, 20 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1134. Турската вяра не е вяра

$\text{♩} = 76$ 140 I 14

Дю- ше- ме но- ва гра- де- на,
до- бре си бя- ло
ка- ме- не

Дюшеме нова градена,
добре си бяло камене,
та не си мома лѐфтера,
да теглиш бално севдово, /2
севдово и Бекирово!
Стана момъяче отиде
на царевене дворе:

— Царьо ле, падишахо ле,
бива ли, царьо, да зема /2
турцконо вакло копъле?
— Не бива, моме, не бива
турцко копъле да зимъш, /2
турцкъ е вяра не вяра.

Пял Идриз Хаджимустафов, 23 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1135. Момина майка и войвода

$\text{♩} = 43$ 31 II 69

Ра- ди- ха са до три ма- лки
мо- ми кой да и- де
за во- да сто- де (на)

Радиха са до три малки моми
кой да иде за вода стопена.
Ред са падна хубава Марушка.
Не отиде хубава Марушка,

ам отиде Марушкина майка.
Де я срошна сейменска войвода:
— Добра среща, Марушкина майко!
— Дал бог добро, сейменска войводо!

— Къде ти е хубава Марушка?
 — Марушка е вчера загинала,
 вчера, вчера, вчера по пладнина.
 — Ложи, ложи, Марушкина майко,
 ложи, ложи, кога да изложиш,

сейменска вайвода са ни ложи —
 Марушка е снощи при мен била
 и на рока Марушка лежала,
 затва ми е рока умалела,
 та не мога пушка да си носям.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1136

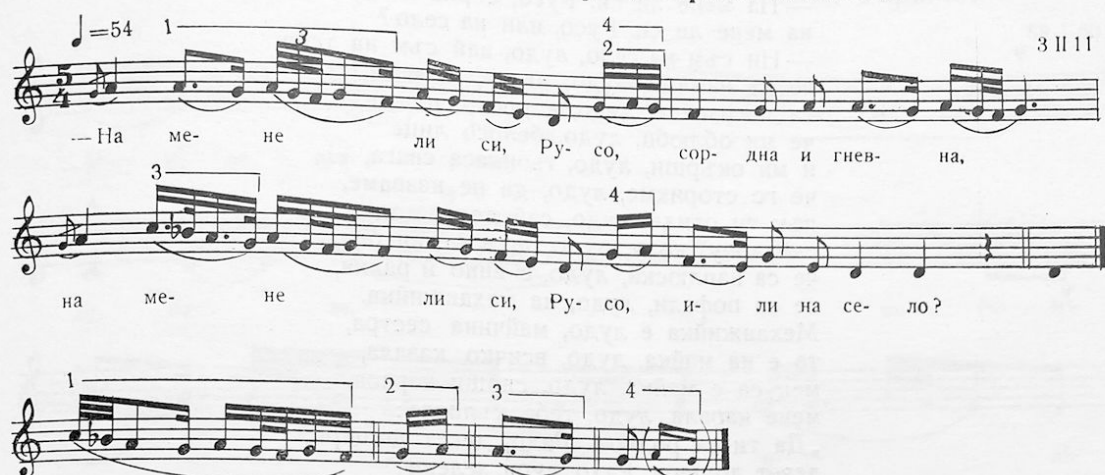
Rubato $\text{♩} = 48$ 3 II 5

Рьо- дом са са, рьо- дом на- ря-
 ди- ли по- край мо- ре
 па- шо- ви се- хме- ни

Рьодом са са, рьодом нарядили
 покрай мѐре пашови сехмѐни —
 кон до коня, юнак до юнака.
 Кой жа иди за вода студена?
 Падналу са ѝ гиздави Маруди.
 Не отиде гиздава Маруда,
 ам отиде Марудина майка.
 Где я срѝшна сехменска войвода:
 — Добра срѝща, Марудина майко,
 каму ти е гиздава Маруда?
 Отговаря Марудина майка:
 — Маруда е вчера загинала,
 загинала вчера по пладнина.
 — Ложеш, ложеш Марудина майко,
 Маруда е вчера с мен седела,
 с мен седела, на рока лежала,
 дури ми е рока отмалела,
 та не мога пушкана да доржа,
 та не мога сабяна да вѝржя.

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1137. На мене ли си, Русо, сордна и гневна

— На мене ли си, Русо, сордна и гневна,
на мене ли си, Русо, или на село?
— Ни сом на село, лудо, ям сам на тебе,
какво е село, лудо, мене сторило!
Теб сом сардита, лудо, че ма измами,
че ма измами, лудо, та ма изведе
сай долу, долу, лудо, извън селоно,
извън селоно, лудо, фаф ливадини,
та й ми йоблюби, лудо, белусу лице
и ми йобкорши, лудо, тьонкаса снажка.
Та да мълчеше, лудо, та лю ка щеше,
ам са похвали, лудо, на механджийка,

механджийка е, лудо, майчина сестра,
майчина сестра, лудо, порва душманка,
порва душманка, лудо, ворла клепчийка,
механджийка е, лудо, майци казала,
та ма е майка, лудо, мени карала,
мени карала, лудо, теби кълнала:
„Да даде господ, Русо, да се земите,
да си родите, Русо, до девет моми,
да хи дадете, Русо, фаф девет села,
та да се чудиш, Русо, каде да идиш /2
каде да идиш, Русо, кого да мислиш.“

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1138

— На мене ли си, Русо, сорна и гневна,
на мене ли си, Русо, или на село?
— Ни съм на село, лудо, най съм на тебе,
че ма измами, лудо, малка, глупава, /2
та ма изведе, лудо, в росно ливаде,
че ми облюби, лудо, белосо лице
и ми окърши, лудо, тъонкаса снага,
че го сторихме, лудо, да не казваме,
пък ти отиде, лудо, сай долу, долу,
сай долу, долу, лудо, фъв механьона,
че са наплюска, лудо, с вино й ракия,
че са пофали, лудо, на механжийка.
Механжийка е лудо, майчина сестра,
та е на майка, лудо, всичко казала,
мен са е майка, лудо, снощи карала,
мене карала, лудо, тебе кълнала:
„Да ти са родът, Радо, девет дощери,
девет дощери, Радо, сури, зелени!“
— Немой да кълне, Радо, твояна майка,
че би ще късмет, Радо, да са зомиме.

Пяла Руска Петрова Пончева, 29 г., с. Бял Извор,
Арлинско, преселена от с. Чокманово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1139. Да не говори за нея

$\text{♩} = 192$ 139 II 47

Не на-хо-дъм ти мъ-хъ-
на, ти си леф-те-ро ко-
пъ-ле

Не находъм ти мъхъна,
ти си лѣфтеро копъле,
та ходиш вечер пъ село,
та щеш лъ сичку да чуваш,
да чуваш и да видъваш,
тъм нимой да ма приправяш
горнъ и долнъ махъла,
по-млогу във Тълпчийскана.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1140. Хитричко да те попитам кому си нишан държала

$\text{♩} = 40$ 59 | 60

— Мо- мѣ- ле лѣо ма- ри
ху- ба- ва, да мо гѣ- мѣ
да та и- зѣ-
ве- дам

— Момле лѣо мари хубава,
да мога да та изведам
извън селоно, момленькѣо,
въз демирскана барчина,
въз зеленоно ливеде
на студенана водица,
под фунестана елица,
итричко да та попитам

кому си нишан държала,
кому си на скут седяла.
— Юначе лудо и младо,
кайно ма питаш, да кажа:
на теб съм на скут седяла,
на друг съм нишан държала —
синьоно палто на снажка,
жолто пендарче на шийка.

Пяла Сафие Смаилова Хаджинбраимова, 23 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1141

$\text{♩} = 120$ 220 | 21

— Мом- не ле ма- ри хуй- ба- ва,
мом- не ле ма- ри гиз- да- ва,
ах, да мо- га да си та под- ма- ми

— Момне ле мари хуйбава,
момне ле мари гиздава,
ах, да мога да си та подмамя; /2

вън от село да си та изведа,
във гора да си та фѣведа, /2
мирничко да си ми застанеш,

правичко да ми изкажеш /2
 кому си глава въртяла,
 кому си нишан държала. /2
 — Я си съм нишан държала
 на Мехмедя, русо ле юначе.

Пял Салих Ахмедов Дъфков, 19 г., с. Сърница, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1142

$\text{♩} = 66$ 1 249 II 35

—Де- вой- ко ма- ри ху- ба-
 ва, да мо- га ца га
 из- ма- мям

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1143

$\text{♩} = 88$ 74 II 17

—Да мо- гам ла- та, я- бѣ- рум,
 из- ма- ми,
 йот: се- ло да та, я- бѣ- рум,

— Да могам да та, ябрум, измамя,
 йот село да та, ябрум, изведа,
 във гора да та фъведа,
 хитричко да та попитам
 ко̀му си диван стояла,

ко̀му си по̀рстен менила,
 ко̀му си на скут стояла
 година и половина.
 — Как да ти кажем, юначе,
 ага са млочко срамувам /2
 от моя майка и баща!

Пяла Хайрие Хасанова Инджакърова, 17 г., с. Рзйково, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1144. Ще му запали кошарите

Галил ма Гьорги, мамил ма
 до двене, до три години,
 дорде службана изслужи,
 службана, трине годинки,

сега ме Гьорги не рачи.
 Нема що да му напрая —
 егъла ще му запалѧ
 със двеста бели шилета, /2

сѧс триста вакли овньове.
 Кога шилета горяха,
 синьо са небе разтварѧ;
 кога йовньове горяха,
 дребни жувязди падаха.

Пяла Петра Георгиева Кръстилникова, 18 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1145

221 I 1

$\text{♩} = 88$

Ко- га са с Бра- и- мѣ

га- лий- ме,

го- ля- ма

сьов- да и-

мях- ме

Кога са с Браим галиме,
голяма съвда имяхме,
сига ма Браим ни рачи.
Чудям са, майчо, мислям са

какво ли да му направям –
чифлика ша му запалям
със двесте бяли шилета,
със триста вакли овньове.

Гяла Сафинка Ахмедова Имамска, 25 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1146. Аз ще те хитро измамя

58 I 15

Бя- гай ми, бя-

гай, А- рфи- нко,

я та ща и- тро

и- зб- ма- ми

Бягай ми, бягай, Арфинко,
я та ща итро измами
в летнана гора зелена
със двене благи ябълки —
три години съм ги криял
във аляноно поясче.
Я та ща итро измами
до двана бели камъка,
до двене ели високи,
до двене води студени.

Пяла Арфина Джамалова Имамова, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1147. Никой ме не е измамил и ти не ще ме измамиш

$\text{♩} = 52$ 40 | 254

— Ли- чко льо Ха-
льо- ви- чки- на, да
мо- га да та из-
ма- ми

— Личко льо Хальовичкина,
да мога да та измамя,
от село да та изведа,
в горана да та отведа,
снажката да ти разкърша,

лицето да ти облюбя,
че да та, Личко, попитам
кого щеш селям да връщаш.
— Юначе лудо и младо,
никой не ма е измамил /2

и ти не щеш ма измами,
от село да ма изведеш,
в горана да ма отведеш,
снажкана да ми разкършиш,
лицето да ми облюбиш.

Пяла Величка Костадинова Вълчева, 34 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

$\text{♩} = 4$

— Лич- ко льо Ста- но-

ви- чи на, да мо- га- м' да та

из- ма- ми

— Личко льо Становичина,
да могам да та йзмамя,
от село да та йзведе,
в горица да та фаведа,
тихичко да та изпитам
на колци са си главила,

колцим си нишен вращала,
та и мен гу си върнала.
— Юначе лудо и младо,
я нема тебе да зѳма,
я ща да зѳмам, да зѳмам
Маноля дюкянжиена.

Пял Димитър Георгиев Батков, 31 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

$\text{♩} = 84$

Ли- чко льо Ста- ню- ви-

чки- на, ни мой- са (а) ни- са,

под- ни- са

Личко лѐо Станювичкина,
нимой са нйса, поднйса, /2
чи имаш млочку галници, /2
галници и гальовници.
Колкуну имаш галници,
по-млочку ти са душмани —

дали та ни щот дучека
в летнана гора зилена,
тугава ще те пѝпитам,
кѝму щйш да са присмиваш. /2
кому щйш нишѐн да вращаш.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лѣка,
Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1150. Тебе сѣм дарове дарила

Rubato ♩ = 56 211 II 14

— Мом- не ле ма- ри ху- ба- ва,
чем я- ла близ- ко
до ме- не

— Момне ле мари хубава,
чем ѝла близко до мене,
хитричко ще та пѝпитам,
правичко да ми докажеш:
кому кинѝ си давала,
кому си лишѐн дѣржела,

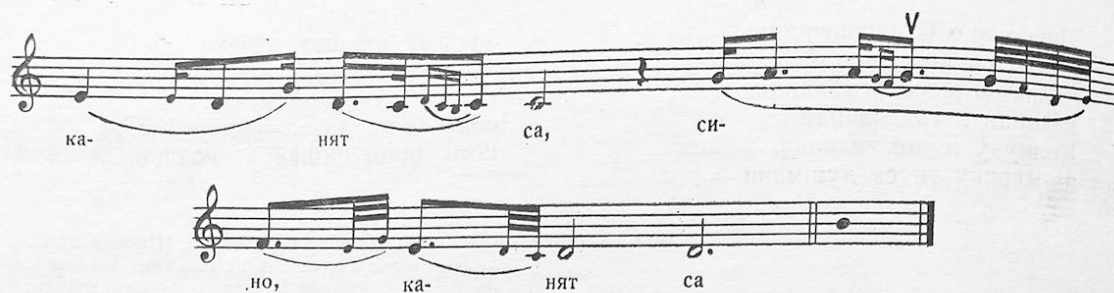
кому си дѣрве дарила?
— Юначе лудо и младо,
дель са до толков не сеташ!
Тебе сѣм дѣрве дарила, /2
тебе сѣм лишѐн дѣржела.

Пели Рамадан Койнарчев, 20 г., и Мехмед Сѣлмасидов, 17 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1151. Канят се да го убият

♩ = 54 59 II 79

— А де- ме,
май- чѝ- нѣ си- но лѣо,

— Адеме, майчин сино льо,
 канят са, сино, канят са /2
 да си та, сино, утрепят,
 курсѹм си йокрал, сино льо,
 смйлянска руса девойка.
 — Не съм я, майчо, украдо,
 ам си я фатих за рока,
 черни й очи облюбих,
 бели й бузки обхапах.

Пял Шабан Смаилов Доралиев, 48 г., с. Забърдо, Асеновградско.
 Записал Т. Годоров, февруари 1959.

1152

Мейметен му са канеха
 конакан дай му запалет /2
 и него дай го йобият,
 йоти е извел момана

извон селоно в горана,
 черни му очи облюби,
 и бели бузки обхапа.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Годоров, февруари 1959.

1153

$\text{♩} = 96$ 74 II 10

— А- де- ме, си- но А- де- ме, (м) ка- нят са да та у- дъ- ри- ят

— Адеме, сино Адеме,
канят са да та удрийт.
— Чим оти, майчо, чим оти?
— Оти си мома измамил /2
в чoстана гора зелена.
Кайно си дума думаха,
чи си Адема фатиха,

назатъ му рoки вoрзаха,
отпреж му пoтен казаха.
Адем са желно замоли:
— Пoпусните ми ръкисе,
чи щи да мина приз село,
та щи ма види Фатминка!

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1154

$\text{♩} = 96$ 22 II 104

— Си- но, си- но, май- чин си- но, съ- съ ми хо- ди, съ- ми га- ли

— Сино, сино, майчин сино,
със ми ходи, със ми гали,
чи ти са са заканили
деветина свато братъа.
— Естер да са десетина,
пак ше ходя, пак ше галям, /2
и ще зема, дено галям.

Пял Феим Ахмедов Мустафов, 50 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1155. Стигни го, майчо, върни го

— Да знаеш, майчо, да знаеш
какво е ранко ранило /2
през наши равни дворове —
конча му пиля форкаше,
лице му слонце свекаше,
руба му огань гуреше.
Стигни го, майчо, върни го,
пиенко да го сториме,
пиенко да го питаме
главенко ли е, или не,
женено ли е, или не.
Ако е, майчо, главено,
да бирем биле омразно;

ако е, майчо, женено,
да бирем биле разгялно.
Стигна го майка, върна го
и го пиенко питаха:
— Юначе лудо и младо,
главенко ли си, или не, /2
женено ли си, или не?
— Момице мари хубава,
нито сам главен, ни женен,
в деведесе села ходя,
деведесе китки нося,
деведесе моми ложа,
та тебе ли ща да зьома!

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1156

— Кина е ранко минало
 през наши равни дворове /2
 бейлицко вакло копеле —
 женено ли е, не ли е?
 — Кога е, дъщерьо, минало?
 — Откак е, майчо, минало,
 топче съм биршим изшила,
 тество съм игли струшила,
 бѣкъл съм вода изпила.

Стигни го, майчо, питай го
 женено ли е, не ли е.
 Ако се каже женено,
 ше берем билъе разделно;
 ако се каже лефтеро,
 ше берем билъе галилно;
 ако се каже главено,
 ше берем билъе развърно.

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956

1157

♩ = 34 220 I 34

(и) Да зъ- на- еш,
 я- на, да
 ви- дици (и) как- во съм
 пил- це ви- де- лой

Да знаеш, яна, да видиш
 какво съм пилце виделой — /2
 из долной поле идеше, /2
 на й сиво конче яаше, /2
 конче му пилце фъркаше, /2
 на кончено китка трептеше, /2
 на глава му йогън гореше, /2
 лицено слънце грееше.
 Познах го, майчо, видех го,
 че има съвда на мене.
 Иди го, майчо, пристигни —
 ейку са каже женено,
 да берем биле за раздел;
 ейко са каже лефтеро,
 да пекам агне за драгос.

Пял Настан Яминов Балталиев, 55 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1158

$\text{♩} = 60$ 72 II 8

Да зна- еш, май- чо, да зна- еш, май- чо, как- во е
ра- но лит- на- ло

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочено, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1159

$\text{♩} = 63$ 270 II 18

Бра- ни ми, май- чо, кит- ки- не,
да ги не бе- рат се- ля- не

Брани ми, майчо, киткине,
да ги не берат селяне, /2
селяне, абанжиине.
Мен ша ги бере, майчинко,
близно комшицко копъле,
дено ми чёску минава
през пътян, през пенжуркине
на конче и на килимче.
Конче му пиле фъркаше,

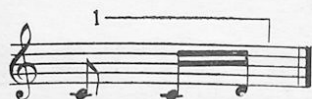
руба му огън гореше.
Стигни го, майчо, питай го
женено ли е, не ли е.
Ако се кажи женено,
сбра щеме, майчо, нашеме
от трине вриса водица,
от три ливади тревица,
от либе да го отделим.

Пели Рамадан Х. Койнарчев, 20 г., и Салих Б. Саидефендов, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1160

$\text{♩} = 88-112$ 19 I 187

— Да зъ- на- и шъ, май- чо, да зъ- на-
иш ки- на е вче- ра

— Да знаиш, майчо, да знаиш
кина е вчера минало
през нашне равни дворове
солунградсконо юначе:
конче му пиле форкаше,
руба му оган гореше,
лице му слънце грееше.
Иди го, майчо, стигни го,

стигни го, майчо, питай го
женено ли е, или не.
— Дъщеро моя майчина,
по-напреж съм го питала —
йеднъж ми рече: „Женен съм“,
другож ми рече: „Лефтер съм“. /2
Край му не фатам какъв йе.

Пяла Мария Василева Крушева, гр. Ардино, преселена от с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1161. Правят магии за женене

Rubato $\text{♩} = 96$ 138 II 30

Гьор- гьо льо, кит- ко

ки че- на,

май- чи- на

не- до- ки- че- на!

Гьоргьо лѡ, китко кичена,
 майчина недокичена!
 Сос ходи, Гьорги, Костовци,
 Костовци кажат неверни,
 те знаят магѣ да правят,
 да им се женят мѡмине, /2
 та щат и тебе да сторят.

Пяла Ангелина Д. Василева, 44 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

1162

$\text{♩} = 152$ 1 270 II 4

Триж са пет-ли-не про-пе-ли,

три са ге-ми-и ми-на

ли

и гр. Триж са пет...

1

Триж са петлине пропели,
 три са гемии минали.
 Дена вър сабах гемия,
 гьозелим Асан вѡв неа —
 ситна буйлума цънкаше,
 сребърен кавал свиреше /2
 и със кавалан викаше:
 — Вридь са момине хубави,
 ала Еркиша най-еца.
 Живо е пиле фатило,
 живо го в огън метнало —
 как цъка пиле вѡв огън,
 нѡй цъка юнак за мома!

Пели девойки от с. Стърница, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1163

Rubato 21 II 42

Триж ми са
пе- тъ- ли
пей- на-
ли, тъ- ри
ми ге- ми- и
ми- на- ха

Пял Шукри Саликов Сюлейманов, 33 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1164

$\text{♩} = 48$ 211 II 2

Триж са пет- ли- не
по- пе- ли, три
са ге- ми- е ми-

Триж са петлине попели,
три са гемие минали.
Дено вър зорà гемия,
гюзелим Асан във нея,
бела куприна продава,
ем бела и ем червена.

— Дохадайте, моми, зимайте,
кой каквот си бендисате.
Врудь са момине дошлиле,
гюзелим Минка немаше,
и тя са даде, подаде,
червена риза сурнеше.

Пели младежи от с. Борово, Ардинско.
Записал Николай Кауфман, февруари 1955.

1165. Мойте са очи веч продадени

— Мари момиче, червен трендрафил,
кайно продаваш вино, ракия, /2
не продаваш ли чорните йочи, /2
чорните йочи бялото лице? /2
— Ой, лудо, лудо, ти лудо ли си? /2
Мойте са йочи, продадени са, /2
продадени са, заложили са /2
за пестотини бели грошове /2
и за иляда жолти алтъни.

Пяла Лютвие Муратова Зунска, 21 г., гр. Девин, преселена от с. Кестен, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1166. Продаваш ли, моме, бяло лице

$\text{♩} = 60$ 19 | 162

— Мо- ми- че- нице ма-
ли- чи-
чко, ма- ли-
чич- ко,
(ъ) глу- па- ви- чко

— Момиченце маличико,
маличико, глупавичко,
заемаш ли черни очи,
продаваш ли бело лице?
— Ни заимам, ни продавам,

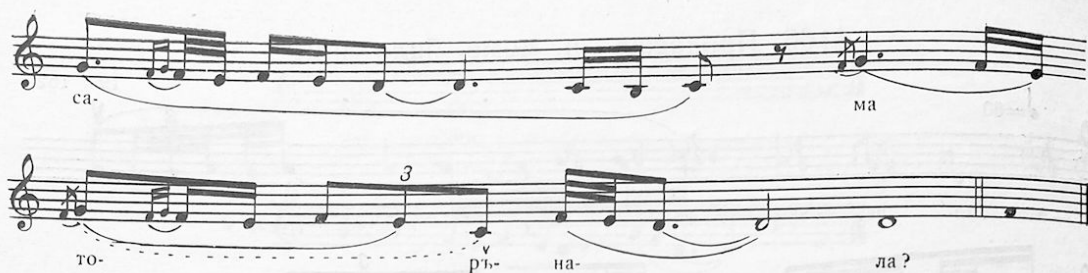
ам си още прикоповам —
момски карар преминова:
черни очи помрениават,
бяло лице пожелтъява,
тенка снага омалъява.

Пял Рамадан Шабанов Карапишанов, 39 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1167. Сам-сама да се продава

Rubato $\text{♩} = 88$ 221 | 19

— Ма- ри мо- ми-
це ху- ба-
ва, ка- де си

— Мари момиче хубава,
каде си сама тѣрнала?
— Тѣрнала си съм, юначе,
сама да си се продавам, /2
самичка пѣхѣ да тѣрся.
— Мари момиче хубава,
ам колко ти е пѣхѣна?
— Пѣхѣна ми е, юначе,

хиляда жѣлти алтѣни, /2
петстотин бели грошове.
— Мари момиче хубава,
броем ти жѣлти алтѣни, /2
петстотин бели грошове,
само си хайде със мене
в летнана гѣра зелена.

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1168

— Майри момиче хубава,
къде си сама тѣрнала?
— Тѣрнала си съм сам-сама

на женскан пазар да ида, /2
сам-сама да се продавам.
— Майри момиче хубаво,

колко е тебе пахона?
— Мойна е паха йевтина:
хиляда желти ялтъне, $\frac{1}{2}$
шинени бяли грошове.

— Майри момиче хубаво,
постилай скути шарени,
да броим жълти ялтъне,
да мерим бели грошове.

Пял Раджеп Хасанов Янузов, 48 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1169

$\text{♩} = 134$ 73 II 11

Чер-ноч-ко, бел-ко
мо-мъ-е-че, къ-
де си
са-ма тор-
тор-на-ла

— Черночко, белко момече,
къде си сама торнала
по сези ситни дъждове,
по сези темни мракове?

— Торнала си съм, торнала
по сези ситни дождове,
по сези темни мракове
сама да си са продавам.

Пял Емин Пашалиев, 34 г., с. Могилца, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1170. Да биха избирали такива

$\text{♩} = 60$ 71 II 4

(и) До-шли ли ми са се-вде-не,
до-шли ли ми са се-вде-не

Дошлили ми са севдѐне /2
на кафезлине пенжуре.
Гледайте, вакли юнаци,
гледайте, нагледайте са
кой ще кутрану бендѝса,
нея щѐм да му дадѐме.
— Юначе лудо и младо,
да избѝра мома кайно теб,
висок ще харем йѝгради,

и йѝше порта висока,
и теб ще за праг направи,
та да та крачем разкрачем.
— Момне ле мари хубава,
да избѝра юнак кайно теб,
бела ще чешма йѝгради
и теб ще курна направи,
да та запушем, йѝтпушем.

Пял Кузман Русков Балджиев, 73 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1171

$\text{♩} = 132$ 18 | 99

(и) До-шли-ли ми са, до-шли-
ли, до-шли-ли ми са,
до-шли-ли (а) се-вѝ-ди-не
и ой-ду-рми-не

Дошлили ми са, дошлили /2
севдиме и ойдурмине /3
на кафезлино пенжори.
Гледайте, вакли юнаци, /2
гледайте, нагледайте се,

отбирай, отберете си — /2
кой котрано си отбере,
нея ще да му дадѐме /2
за зафсе и за катадѐнь.

Пели Асибе Раифова Палова, 23 г., и Фатма
Мехмедова Топалова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1172. Да я гледа отдалече, та очите да си пълни

$\text{♩} = 52$ 270 || 32

— Ро-са ро-си, конь ми ква-си,
не-тер ду-е, ме-не мра-зи

— Роса роси, конь ми кваси,
ветер дуе, мене мрази —
голичък съм, по ръкаве,
по ръкаве чибучени,
босичък съм по журапе,
по журапе памучени.
— Любе, любе, първо любе,
ей ти хлѣвън, вкарай коньче,
ей ти плевня, метъй сѣно,
ей ти скѣла, покачи се,

ей ти джемве, гледай мене,
гледай мене с пълни очи, /2
с пълни очи, с празни ръки.
— Любе, любе, първо любе,
немой думай на удовете, /2
на удовете, на пукове,
взе ще, любе, сабли, ножве,
разсекъ ще джемуване,
изпразни щем пълни очи,
напълни щем празни ръки.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1173

$\text{♩} = 140$ 221 II 18

— Мо- ме, мо- ме, мал- ка мо- ме, из- ля- зи ми,

от- во- ри ми

— Мо-ме, мо-ме, малка моме,
излязи ми, отвори ми,
че съм с ризка по ръкави —
вятър дуе, мене мрази,
роса роси, кон ми кваси.

— Не излизам, не отварям.
Е ти порти, отвори ги;
е ти левън, вѣржи коня;
е ти пенжур, глѣдай мене —
пълни очи, празни роки.

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Бреже, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1174. Слезни, моме, отвори ми

Rubato $\text{♩} = 52$ 73 II 15

— Сле- зи мо- ме, от- во-

ри ми, ро- са ро- си,

конь ми ква- си

— Слѣзи, моме, ѓтвори ми,
роса роси, конь ми квази,
ветер дует, мене мрази.
— Ни ти слазям, ни отварям,
ни ва знаям, ни познавам
вий отде стѣ, вий какви стѣ.

Ей ти порти, ѓтвори си:
ей ти двори, влѣзи конян;
ей ти скалье, вѣзачи се;
ей ти кѣшкен, влѣзи вѣтре;
ей ти дѣшек, сѣодни, сѣди;
ей ти ястѣк, легни, лежи.

Пял Емин Исуфов, 43 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1175. Поседи, Хайдар

$\text{♩} = 100$ 140 I 20

— По- се- ди, Хай- дар
е- фен- дим, по- се- ди
да са по- га- лим

— Пѣседи, Хайдар ефендим,
пѣседи да са погалим,
пѣгали Фатма Имамска,
ти свѣа де щеш да найдеш,
сѣкова хоро избрано,
сѣкива моми хубави!
— Ни ща та, Фатмо Имамска,
ни ща та, пиле писано,

чи ми та майка ни рачи,
чи за ханѣмка ни биваш,
кѣурци ни можеш да носиш,
кѣурци и бяли фустане,
нашине жѣлти алтѣне.
— Хайдаре и бѣдалата,
чим я ти гледам ибрѣтът,
пѣк я си чѣкъм кѣсметя.

Пели Риза М. Контилов, 35 г., и Дауд М. Санков, 28 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1176

Rubato $\text{♩} = 56$ 3 251 II 7

(и) По- се- ди, Хай- дар,
по- се- ди, по- га- ли

Поседи, Хайдар, поседи,
погали Фатме Имамска,
похапи бузки кръвенки,
посваляй ясни шалваре,
поскърши коршче тъоначко.

Хайдаре, пусти Хайдаре,
де щип, Хайдаре, да найдеш
касо мен мома хубава
сакива бузки кръвени!

Пял Иван Т. Карабетов, 72 г., с. Момчиловци, Смолянско. Песента
е пренесена от с. Река, Смолянско, населено с българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1177. Когото видиш във водата, на него ме похвали

— Девойко мари хубава,
вашана пуста махала
що има моми хубави
и по на кесим невясти,
де ма на ба ннѣ поглави,
на ба ннѣ руса девойка.
— На кѣтра да та поглава,

на кѣтри девер, на чии,
га ти севдѣна не зная,
севдѣна и приликана?
— Девойко мари чернока,
ем не ходиш ли на вода
на двана вриса студени
със двене бели харкуми?

Се га са върнеш от вода,
та сипи фильжан водица,
че са във нея огледай.
Киноно видиш в водѣна,
нѣва е меня севдѣна,
севдѣна и приликана.

Пял Хамди Ф. Топов, 19 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957,

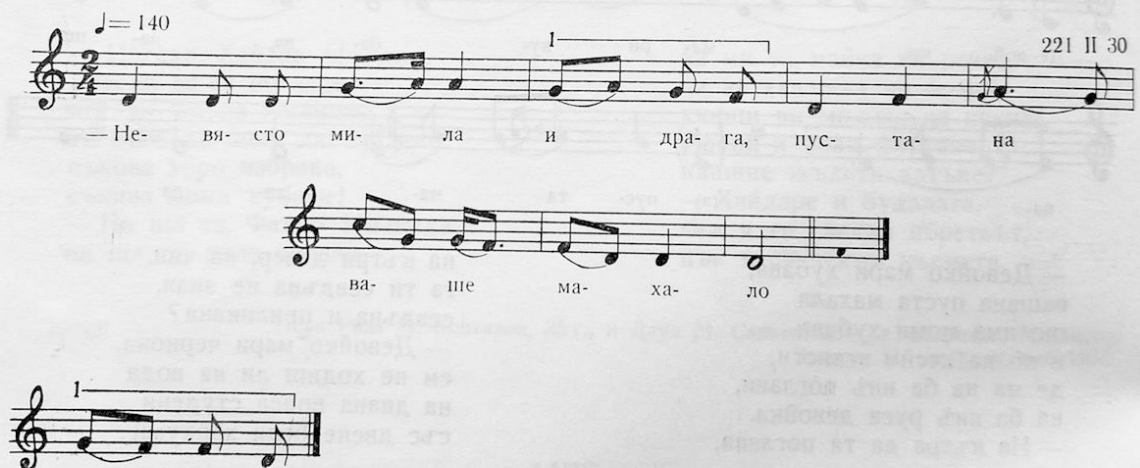

— Невесто мила и драга,
пуста дано се йостане
вашана чоста махало,
че има моми хубави,
пък ни са момци глупави —
не знаят моми да любят.
— Деверо мили и драги,
немой ми кълни махало,
ам си ми кажи, деверо,

на кого да те похваля?
— Невесто мила и драга,
та толков ли са не сяташ
на кого да ме похвалиш?
Нарами бели харкоми,
та иди на врис на вода,
та че са на врис надникни —
когоно видиш в водона,
на него да ме пофалиш.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1179

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, 1960.

1180. Ем са чудем, ем са мислем

— Ем са чудем, ем са мислем
как да ти лейна хѣркомкине
— Лейни ги, лейни, абре юначе,
близко ми е водицана, /2
вѣрна са ща, натоци си ща.

— Ем са чудем, ем са мислем
дѣлъ да ти скѣсам елечено?
— Скѣсай го, скѣсай, абре юначе,
аз друго, абре, ще си ошия.

Пяла Жимле Асанова Делиасанова, 18 г., с. Жребево, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1181

— Чудям са, момне ле, и мислям са
дал да ти ройна плитчиция.
— Ройни ги, рѣйни, бре юначе,
мен си е близо старана майка — /2
вѣрна са ща, наплѣе си ма ща.
— Чудям са, момне ле, и мислям са
дал да ти лийнам хѣркумкине.
— Лийни ги, лийни, бре юначе,
мен си е близо чешмицана — /2
вѣрна са ща, нале си ги ща.

Пяла Хуба Ст. Куцинска, 16 г., с. Момчиловци, Смолянско. Певицата е научила
песента от девойки бѣлгарки мохамеданки от сѣседни селища.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1182. Наемаш ли се, юначе, през Мадан
да ме преведеш

— Йе та познавам, юначе,
га нема да ма оставиш,
дор йе със тебе не тѳрна.
Наимаш ли са, любе ле,
през Мадан да ме преведеш,
чи ми са млочко севдѳне —
вритъ маданскине копѳци?
— Наимам ти са, любе ле,

ам ти наимаш ли ми са
тѳрафън да ми ѳбдариш,
чи ми е млочку тѳрафън —
Маданен и Даридере?
— Наимам ти са, юначе!
Пускайте, севдим юнаци,
сърма са барут не краща,
сяка го има касабо,

във Гюмюржинен най-яце —
елли е барут, нели е,
йе му ще плати масрафан
със мойне чѳрни очинки,
със мойне бузки кръвенки,
със мойна снажка тѳоначка.

Пял Мехмед Асанов Майсторев, 45 г., с. Търн, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1183

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско,
преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$J = 132$ 22 1 50

Ру- са съ- мѣ, ру- са,

ю- на- че, за че- рѣ- но- чѣ-

ка са не да- вам

Руса съм, руса, юначе,
за черночка са не давам.
Как мога кърши да седам
на шераниса капие,
как мога мерак да метам
по-бърже да са земеме!

Нѣимаш ли са, юначе,
приз Мадан да ма приведеш, /2
чи ми са млочко севдене —
врид маданскине минѣоре
и рудоземски шифоре.

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1185. Черни ми очи продадени

Rubato $J = 48 \approx 60$ 248 II 5

Пов- диг- ни ми, мо- ме, чум- бер-

ча- но, да ти ви- дя- мѣ, жа- нам мо-ме,

бе- ло- но ли- це

Повдигни ми, моме, чумберчано,
да ти видям, жанам моме, бѣлоно лице.
— И да видиш, аго, продадено е,

продадено е, аго жанам, файда не прави.
— Повдигни ми, моме, чумберчано,
да ти видям, жанам моме, чѣрнине очи.

—И да видиш, аго, продадени са,
 продадени са, аго жанам, файда не правят.
 —Повдигни си, моме, чумберчано,
 да ти видям, жанам моме, тъонкана снажка.
 —И да видиш, аго, продадена е,
 продадена е, аго жанам, файда не прави.

Пял Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1186. Твоите черни очи дано са за мене

$\text{♩} = 112 - 120$ 36 II 33

На теб и- ма чо- рни о- чи, пък и на

ме- не не- ма, пък и на ме- не не- ма

На теб има чорни очи, /2
 пък и на мене нема. /2
 Дано ми ги аллах даде, /2
 от тебе та й на мене. /2
 На теб има бели бузки, /2
 пък и на мене нема. /2

Дано ми ги аллах даде, /2
 от тебе та й на мене. /2
 На теб има тъонка снажка, /2
 пък и на мене нема. /2
 Дано ми я аллах даде, /2
 от тебе та й на мене. /2

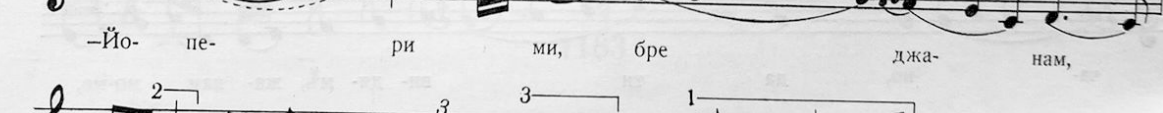
Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1187. Опери ми кърпичката

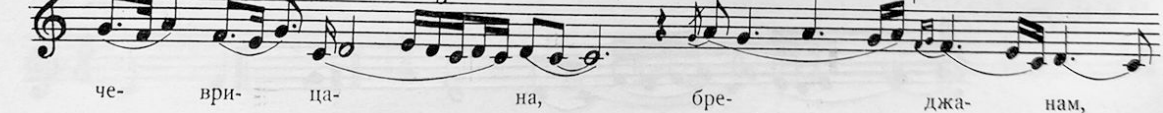
$\text{♩} = 96$ 1 II 24

-Йо- пе- ри ми, бре джа- нам,

че- ври- ца- на, бре- джа- нам,

че- ври- ца- на

че- ври- ца- на

че- ври- ца- на

че- ври- ца- на

- Йопери ми, бре джанам, чеврицана,
бре джанам, чеврицана.
- Сапун нямам, бре джанам, сапун нямам,
бре джанам, сапун нямам.
- Твойни са ръки, бре джанъм, два калъпа,
бре джанъм, два калъпа.
- Йода нямам, бре джанам, йода нямам,
бре джанам, йода нямам.
- Твойни са йочи, бре джанам, два бонаря,

- бре джанам, два бонаря.
- Сарък нямам, бре джанъм, сарък нямам,
бре джанам, сарък нямам.
- Твойни са вежди, бре джанъм, два саръка,
бре джанъм, два саръка.
- Слонце няма, бре джанам, слонце няма,
бре джанам, слонце няма.
- Твойно е лице, бре джанъм, ясно слонце,
бре джанам, ясно слонце.

Пяла Мехрем Исуфова Банкатева, 16 г., гр. Девин.
Записала Елена Стоин, ноември 1954.

1188. Руса по роса ходеше

$\text{♩} = 128$ 16 I 22

Ро- са въ- зъ ро- са въ- рве- ше,

ша- лум ша- лъ- ва- ре су- ръ- не- ше

- Роса въз роса вървеше,
шалум шалваре сурнеше, /2
- лефтер е юнак следеше: /2
- Росе, възбирай шалваре, /2
- че ще ги фати росана, /2
- та ще и падне бояна. /2

- Юначе лудо и младо, /2
- ега и падне, та кина? /2
- Йо домо имам и дручки, /2
- йот севе дважд по-червени /2
- йот севе трижд по-широки.

Пял Азис Хасанов Узунов, 21 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, април 1957.

1189

$\text{♩} = 184$ 138 II 37

Рус- ка въз ря- ка, низ ря- ка ша- лъм шал-

ва- ръъ сур- не- ше

1

Пяла Кадрие Ахмедова Кичукова, 17 г., с. Старцево, Маданско.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1190

$\text{♩} = 116-126$ 32 I 102

Ру- ска приз ро- са вър- ве- ша,
 ша- лум ша- лѣ- ва- ря сур- не- ша,
 ле- фтер я ю- нак гльо- да- ша
 — Ва- зѣ- би- рай, Ру- ску, шал- ва- ря,
 и си на Ру- ска ду- ма- ша:
 чи ще ги фа- ти ру- со- на

Руска приз роса вървеша,
 шалум шалваря сурнеша,
 лефтер я юнак гльодаша
 и си на Руска думаша:
 — Вазбирай, Руску, шалваря,
 чи ще ги фати русона,

та ще им падне бойона.
 — Юначе, лудо и младо,
 ти меня кахор не тъогли —
 от сева съм дважд по-камѣтна, /2
 дважд по-камѣтна, аляна.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1191. Ти си се чула, прочула

$\text{♩} = 100-120$ 6 I 19

Ха бре мо- мин- ко, тъо- нѣ- ка
 ге- ли- нѣ- ко, йох, йох, йох, йох, тъон- ка ге- лин- ко,
 ки, ки, ки, ки, тъон- ка ге- лин- ко

Ха бре моминко, тъонка гелинко,
йох, йох, йох, йох, тъонка гелинко,
ки, ки, ки, ки, тъонка гелинко,
ти са си чула, причула са си

ъонко да предеш, сама да го тъчеи.
ъа ти полвин дрям, полвин дрям памучец,
да ми изтъчеш тъонка ризица,
ъе да я носям, ти да ма гльодаш.

Пели група младежи, с. Триград, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1192. Рипни, Калинке, да тропнеме

$J = 132$ 71 1 4

— Ри- пни, Ка- лин- ке, да троп- не- ме,
да се пу- кат душ- ма- ни- не,
да се пу- кат душ- ма- ни- не,
— Как да рип- на, как да троп- на,
и мо- и- не, и тво- и- не. гльо- да
га виж май- ка де ма гльо- да

— Рипни, Калинке, да тропнеме,
да се пукат душманине,
да се пукат душманине,
и моине, и твоине,
— Как да рипна, как да тропна,
га виж майка де ма гльода.
— Рипни, Калинке, да тропнеме,
ку та гльода, нек та гльода,
ку та гльода, нек та гльода }₂
тебе майка мене баба.
— Рипни, Калинке, да тропнеме,
да се пукат душманине,
да се пукат душманине,
и моине, и твоине.
— Как да рипна, как да тропна,
га виж теткю де ма гльода.
— Рипни, Калинке, да тропнеме,
ку та гльода, нек та гльода,
ку та гльода, нек та гльода }₂
тебе теткю, мене деду.

Пяла Дабра Петрова Бечкова, 18 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1193. Сон ми дойди на йочини

$\text{♩} = 112$ 2 II 27

Сон ми дой- ди на йо- чи- ни,
мал- ка мо- ма фаф- ра- ки- ни

Сон ми дойди на йочини,
малка мома фаф-ракини. /2
— Стани, юнак чилибийо, /2
чи жа дойди стара майка.
— Ако дойди, нека дойди
теб и майка, мен и баба.
— Стани, юнак челебийо,

чи жа дойди мойо баща.
— Ако дойди, нека дойди
теб и баща, мен и дедо,
.....
.....
теб и братче, мен каинче,
теб и сестра, мен балдѳза.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1194. Майка ѝ нашла сребърния му пръстен

$\text{♩} = 138$ 2 II 38

-Сно- ща бях тор- наль, тьон- ка И- лен- ко,
у вас да дой- да, сно- ща бях тор- наль тьон- ка
И- лен- ко, у вас да дой- да

— Сноща бях торнал, тъонка Иленко, у вас да дойда, /2
 у вас да дойда, кафьо да пия,
 та чи ма сръошна вашино куче,
 та се наведох камин да зьома,
 та си изпуснах сребърян порстин.
 Тросих го тросих, ам гу ни найдох.
 Дали гу найди, или гу ни найди?
 — Ни сом гу нашла, бре луду-младу, майка гу й нашла.
 аку ти гу даде, да ти гу даде.

Пял Николай Николов Кисъов, 6 г.. с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1195

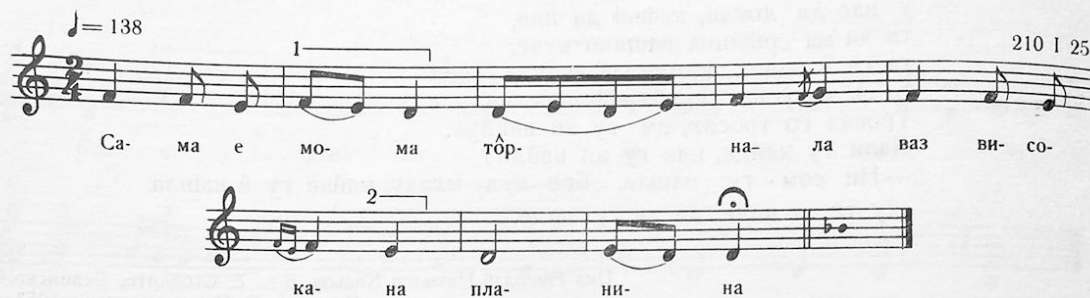
$\text{♩} \approx 100$ 106 I 24

-- Сно- щи бе тръ- гнал йо вас да
 дой- да- мъ, джа- нам Я- ле- но,
 йо вас да дой- дам, на стол да се- дъ- нам,
 ой лу- до й мла- до

— Снощи бех тръгнал йо вас да дойда,
 джанам Ялено,
 йо вас да дойда, на стол да седнам,
 ой лудой-младо.
 Де ма й залая вашено куче,
 тай са наведох камен да земам,
 тай си изгубих златния пръстен —
 да го не найде вашена майка?
 — Или го найде, иль го не найде,
 ой лудой-младо, теб го не давам.

Пяла Шукрие Османова Джефарова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

1196. Сама е мома тръгнала

Сама е мома тръгнала
ваз високана планина
жълтана жътва да жене.
Женала, колко женала,
седнала да се одмори.
Отде я варди любено.
— Защо ма вардиш, любе ле,

дэль ма не можеш познаеш,
оти бех бела й чернока,
сега съм черна й мършава?
— Девойко мари хубава,
широку бъдей в сърцену, /2
зам да си бела й чернока.

Пял Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1197. Забравям да те попитам

Забарям да та попитам
дим ходил ли си нах ханан,
пил ли си къве шикерли,
испи ли фильжан за мене,
яз ти ща плати мърсрафън,
мърсрафън и мърсрифън.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1198. Колю е село разшенил

Rubato $\text{♩} = 60$ 249 II 9

Ко- лю е се- ло раз- ше- нил,

Ко- лю е се- ло раз- ше- нил

на тетъ- ко- ви му кьо- (о)- шко- ве

Колю е село разшенил /2
на тетъкови му кьошкове.
Ситна байламо цонкаше,
с байламо дума думаше: —
— Девойко мари хубава,
ти ли са червенееше
в вашана долъна градинка

под червенана ябълка?
— Юначе лудо и младо, /2
йе ку съм червенеела,
пък теб какво е, юначе,
та си ма вдлъжко пугльоджаш
и за вширочко запитваш?

Пяла Мария Шишманова, 18 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1199. Кой беше снощи у вази

$\text{♩} = 116$ 75 II 24

— Мом- не ле ма- ри ху- ба- ва, мом- не ле ма- ри

ху- ба- ва, кой бе- ше сно- щии ю ва- зи,

де бе- ше сно- щии май- ка ти?

— Момне ле мари хубава, /2
кой беше снощи ю вази, }2
де беше снощи майка ти? }2
— Юначе лудо и младо, /2
никой немеше у дома, }2
майка си беше у вази. }2
— Момне ле мари хубава, /2
ще питам, момне, кафтанче, }2
кафтанче право ще каже. }2

— Юначе лудо и младо, /2
кафтанче нищо не знае, }2
кафтанче нема да каже. }2
— Момне ле мари хубава, /2
ще питам ризка шарена, }2
ризкана право ще каже. }2
— Юначе лудо и младо, /2
ризкана нищо не знае, }2
ризкана нема да каже. }2

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1200. С₁кого лягаш, с кого ставаш

$\text{♩} = 120$ 71 II 19

— Ма- ри мо- ме,
мал- ка мо- ме, кат та пи-
там, да ми ка- жеш
— Мари моме, малка моме,
кат та питам, да ми кажеш: /2

кой ти копчи копчине,
копчине, пазушкине,
кой ти бърка в пазушкине,
кой ти коса ябълкине.
— Бре юначе лудо-младо,

как ма питаш ще ти кажа:
аз си имам стара майка,
с нея легам, с нея станвам;
аз си имам първо любе,
той ми копчи копчине,
той ми бърка в пазушкине
и ми коса ябълкине.

Пял Аспарух Т. Хвойнев, 48 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1201

$\text{♩} = 50$ 5 II 14

— Ма- ри ма- лка де- вой- чи- це, да ни ра-
чеш за- бу- рих та
— Мари ма- лка де- вой- чи- це, да ни ра-
чеш за- бу- рих та

— Мари малка девойчице,
да ни рачеш забурих та, /2
забурих та, прибулех та — /2
сон га заспам, тебе мислям,
с кого легаш и стануваш,
кой ти копчи пулковена,

кой ти пѡсни пазушкини,
кой ти кѡрши тѡнкана снажка.
— Бре юначе луду-младу,
треба ли ти ти да знаиш —
йе си имам стара майка,
с нея легам, с нея станвам.

Пяла Шина Гѡргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселени от гр. Устѡво, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1202

♩ = 44 107 I 91

— Мо- ми- че- нѣ- це
ма- ли- чи- чко,
ма- ли- чи- чко,
гѣ- лу- па- ви- чк-

— Момиченце мѡличичко,
мѡличичко, глупавичко,
дали рече заборив та,
или рече преболех та?
То са лю и ной не забора,
не забора, не пребола —
сон ку заспам, тебе соням,

къде ходя, тебе мислям,,
с кога легаш и стануваш,
кому легаш на рѣчинка.
— Бре юначе лудо-младо,
ти за мене немой мисли:
я си имам стара майка —
с нея легам и станувам.

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно влахово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1203. Девойко мари хубава

♩ = 126 226 II 1

Де- вой- ко ма- ри ху- ба- ва,
де- вой- ко ма- ри гиз- да- ва, я- га ми тѣр- неш

Девойко мари хубава,
девойко мари гиздава,
яга ми търнеш на вода,
ситно пременяй нòгите,
че ти е близо водата,
бунаря срещу Вардàря.

Пели Емира Дайлиева, 17 г., и Сафире Байрамова, 18 г., с. Марулево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1204. Отдавна ли си, момне ле, калугерица

— Отдавна ли си, момне ле, калугерица,
отдавна ли си, момне ле, или отскоро?
— Три годин свòрших, байно ле, четвърта, почвам,

— За ко̀гу носиш, момне ле, туй бело лице,
 туй бело лице, момне ле, таз тьонка снажка?
 — Нося я, нося, байно ле, за чòрна земя,
 — Чòрнана земя, момне ле, сполай не казва,
 сполай не казва, момне ле, нету се радва,
 я дай я на мен, момне ле, сполай да кажа,
 сполай да кажа, момне ле, и да са радвам.

Пяла Мария Христова Манолева, 34 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1205. Като ме видиш, юначе, каква ти е ползата

$\text{♩} = 72$ 250 II 34

— А га ма ви- диш, ю- на- че,
 те- бе как- ва е фай- дъ- на?

— А га ма видиш, юначе,
 тебе каква е файдъна?
 — Файдъна ми е, девойко,
 ти ще ми седиш в конакън,
 ти ще ми вършиш изметян,
 ти ще ми седиш на скутън, /2

ти ще ми палиш чибукън.
 — Юначе лудо и младо,
 менъ майка тебе не дава,
 мене ще майка да даде
 във чуждо село големо.

Пял Мехмед Реджепов Ходжов, 25 г., с. Петково, м. Катраница, Ардинско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1206. Стига минавай, Мехметьо, през нашите дворове

Rubato $\text{♩} \approx 50$ 59 I 51

— Сти- га ми- на- вай
 Ме- хъ- ме- тьо, пъ- ре- зъ на- шне

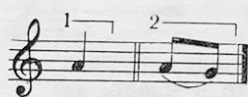

— Стига минавай, Мехметьо,
през нашне равни дворове,
че ше са сети майка ми,
че ти за мене миноваш /2
и я за тебе излизам.
— Зелфинко, младо момиче,

я не минавам за тебе,
ам си минавам, Зелфинко,
за аговсконо кафене,
морноно кайве да варям,
найвон-найвотре да шотам, /2
нах вас, Зелфинко, да гльодам.

Пяла Асия Меймищева Сабахчева, 20 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Годоров, февруари 1959.

1207. Мома без либе бива ли

Шинка на вода търнала,
ала е потен сбъркала,
през криво, лево сокаче,
и на сокаче каваче,
и на каваче пиленце,
пиленце, славей шерену.
Пиленце дума, говори:
— Шинко ле мари хубава,
къде си сама търнала,
сам-сама да са продаваш?
Имаш ли любе да любиш?
— Пиленце, славей шеренку,
стадо без овчер бива ли,
и аз без любе да бивам?

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1208

Торнала Шинка за вода, мърри,
низ тесно, длеко сокаче,
на сокачено каваче,
на кавачено пиленце.
Пиленце свири, говори:
— Шинке ле, бяло момъче,
оти си толков кръвена, —
либе ли немаш да галиш?
— Юначе лудо и младо,
овце без овчар биват ли, /2
та и ѝе без любе да бивам.

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Трън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1209. Да се пукат душманите — и твоите и моите

Соднал ми е млад терзие
млад терзие, хабажие,
та ле крои, та ле ши
моминь фустан гевезиен.
Отдоло върви малка мома,
малка мома Фатминчица,
та ле варви, та ле гледа,
та ле пита млад терзия:

— Кому шиеш фустанчекан,
фустанчекан гевезиен?
Млад терзия отговаря:
— Тебе го шия, малка моме,
да го носиш, Фатминчице,
да са гиздиш, да са кичиш,
да са пукат душманине,
и твоине, и моине.

Пяла Азме Мехмедова Кезова, 25 г., с. Горно Влахово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май, 1960.

1210. Драго му е да я гледа

$\text{♩} = 84$

Чи как ми дра-чко, яв-рум,
да си та гльо-дам, я-га ми
тор-ниш, яв-рум, за ву-до-на

Чи как ми драчко, яврум, да си та гльодам
яга ми торниш, яврум, за вудона
сас сърмянини, яврум, терлички,
сас две ми бели харкумички;
чи как ми драчко да си та гльодам,
яга ми точиш студена вода;
и мен ми драчко даси та сръшна

фаф тесно, яврум, дълго сокаче,
та да ти бутна харкумички,
да й ти излея студена вода,
да ти намокря терличкини,
и по-нагори чурапкини, /2
и по-нагори тантелкини.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1211. Не знаеш ли, моме, лек за рани

$\text{♩} = 80$

И-зго-ре-ха дъе-вять
го-ри, дъе-вять го-ри
ли-ля-нови

Изгореха дъевять гори,
дъевять гори лилянови,
дясетана дафинова,
та остана ядно дърво,
ядно дърво дафиново,

под дървоно малка мома.
Йовчар варди йотдалеко,
той си стадо свива, свива,
та оварди малка мома
и на мома тихо дума:

— Мари моме, малка моме,
не знаеш ли лек за рана,
че ма змийка ухапала
на мояна десна рока.
— Знаям, знаям, бре овчеро.
Изгореха дъевять гори, /2
та изгоре млечно биле.

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1212. С мярка наливай, девойко

$J = 96$ 34 II 108

(ъ) — Гю- лъсьом, че- рѣ- но- ко

мо- ми- че, ста- ни са, Гю-

лъсьом, пре- ме- ни

— Гюльсьом, черноко момиче,
стани са, Гюльсьом, прѣмени
с баш байремскана премена,
окачи лето гиздило —
на вакло чело алтъне,
на бела шийка герданче,
на тънко крѣсче коланче,
че стани, Гюльсьом, та иди
подземленана одая,
наточи бела ракия.
Стана са Гюльсьом прѣмени,

че стана Гюльсьом, отиде /2
подземленана одая,
всекому кидаф по кидаф,
Арифу даде шишона.
— С карар ми сливай, девойко,
чи юнак карар ни знае,
чи щипи юнака упои,
та чи шти кърши прудума,
та чи шти бално доболе
на твоино сърце шенливко.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1213

$J = 96 \approx 104$ 137 I 20

Ста- ни са, Гюл- сьом, о- ги- зѣ-

ди с крѣп- ка- на ме- се-

Стани са, Гюлсјум, ђизди
с крѣпкана месечинкова,
е че ми слѣзи надолу,
на зѣмьѣлна одая,
чека та Сану Хатипов
рѣкия да му ђднесеш.
Секиму даде с мерана,
Сану я даде с шишѡна, /2

да пие, да са улие,
да рече: — Гюлсјум, зе та ѡа,
зе та ѡа, Гюлсјум Кертова.
— Не та ѡа, Гюлсјум Кертова,
изчуено си мѡмјаче,
ѣм та ѡа, Гюлсјум, пѡглави
на мижуевек ми Хасана.

Пял Ахмед Асанов Папучаров, 39 г., гр. Златоград.

Записал Н. Кауфман, май 1957.

Песента е съчинена върху действителен случай, станал в гр. Златоград към 1880 г.

1214. Всекиму дала по чаша, на либето си шишето

Рукат та, Гюльсјум, вика тa
нах земелнана удае
бела ракия да мериш.
Секимо чеше по чеше,
Хасану даде шишона.
Хасан не фати шишона,
ам си я фати за рока
и си я метна в кишона.
Гюльсјум, черноко момече,
кинѡ не знаеш да кажеш:
„Нимой ма, мижо Хасане!“
Гюльсјум си нищо не рече.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѣджа, Ардинско.
Записал Т. Годоров, декември 1957.

1215

$\text{♩} \approx 88$ 22 II 98

Гю-лъ-сюм, че-ръ-но-ко мо-ме-че, ру-кат та, Гю-лъ-сю-мъ, ру-кат та

Гюльсюм, черноко момече,
рукат та, Гюльсюм, рукат та,
стани са, Гюльсюм, премени
с баш байрамсконо гиздило,
чи щеме, Гюльсюм, да идем
нах агована гладия
да мериш бела ракия

и още вино чарвено.
Мерила, колко мерила,
секиму даде пу чашка,
Хасану даде шишонан.
Хасан ни зима шишона,
ам си я фати за рѳка,
та ѳе упъна на скутан.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1216. Ставаш ли кайл, Донке ле

$\text{♩} = 132$ 107 I 83

—Ста-ваш ли ка-и-лъ-До-нке ле, ста-ваш ли ка-ил ѳе да ти вле-за, До-нке ле, в до-лъ-на гра-ди-нка

— Ставаш ли каил, Донке ле, ставаш ли каил
 йе да ти влезе, Донке ле, в долна градинка,
 да ти обера китка босилек,
 китка босилек, червен трендафел,
 червен трендафел, дипли кадонки?
 — Не ставам каил, Анге ле, ти да ми влезеш,
 ти да ми влезеш в долна градинка,
 да ми обереш китка босилчек,

китка босилчек, червен трендафел,
 червен трендафел, дипли кадонки.
 Йе си та видя, йе си та зная,
 йе си та зная, че си ма ложиш,
 че си ма ложиш и си ма мамиш,
 да ма изведеш в долна градинка,
 в долна градинка под трендафелан,
 под трендафелан, дипли кадонки.

Пяла Златка Калинова Кирякова, 21 г., с. Стойките, Левинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

1217. Отде Дунав тече

$\text{♩} = 79$ 31 I 46

— Ка- ра ли та, Ко- мно- льо, твой- на

ста- ра май- ка,

ка- ра ли та, Ко- м'но- льо, ра- но

бу- ди ли та?

— Кара ли та, Комно льо, твойта стара майка,
 кара ли та, Комно льо, рано буди ли та?
 — Ни ма кара, юначе, ам ма рано буди,
 та ма праша, юначе, на Дунав за вода,
 хем ма праша, юначе, хем ма тихо пита:
 „Кажи, кажи, Комно льо, Дунав отде тече,
 отде тече, Комно льо, и къде са влива?“
 Яз не знаям, юначе, Дунав отде тече,
 отде тече, юначе, и къде са влива.
 — Дунав тече, Комно льо, от Будима града,
 и са влива във синьоно море.
 Ден са влива във синьоно море,
 там си цъфти, златнана йебълка —
 йебълка е с пушки накичена,
 под йебълка юнаци лежеха.
 Ти га подеш на Дунав на вода,
 немой гледай юнаци де лежот,
 ам ми гледай Дунав отде тече,
 отде тече и къде са влива.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 66$ 249 I 23

— Ка- жи, ка- жи, Ков- ньо льо, ка- ра

ли та май- ка, ка- ра- ли та, Ков- ньо льо,

ра- но бу- ди ли та?

— Кажы, кажи, Ковньо льо, кара ли та майка,
кара ли та, Ковньо льо, рано буди ли та?
— Ни ма кара, батько льо, ни ма рано буди,
ам ма праща, батько льо, нах Дунав на вода,
пък не зная Дунав отде тече.
— Дунав тече, Ковньо льо, от гора зелена

и са влива, Ковньо льо във Чорнуно море.
Край морето червена ябълка,
под ябълка пушки наредени,
една пушка първа е пукнала,
та удари най-добрия юнак,
та не рече „Ох леле, душице“
ами рече „Ох леле, другари!“

Пял Тодор Иванов Добровски, 52 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1219. Карат го не за кражба, а заради мома

$\text{♩} = 76-80$ 2 II 35

Ю- на- че ка- рат

вѐр- за- но, вѐр- за- но,

бу- ка- йо- са- но

Юначе карат вѣрзано,
вѣрзано, букайосано /2
през срядѣ село Райково: /2
през рѣки ситно синджире, /2
през ноги тѣожки букае. /2
Момица точи водица /2
от шеряната чешмица /2
и крѣохтичку са йотсмива, /2
йотсмива и отлитава, /2
и на юнакан викаше:
— Язѣк ти, язѣк, юначе,
дено та карат ворзано,
ворзано синджиросано,
росано, букайосано /2

през среде село Райково.
Юнак момици викаше:
— Момице мари хубава,
мен ма ни карат, момице,
нито за кражба, йобийство,
ам си ма карат, момице,
за кайно тебе девойка,
чи хи сам любил лицено
и хи сам трошил снажкана.
И теб са ни ще разминѣ —
яга са ворна, момице,
лицето жа ти йоблюбя,
снажкана жа ти йобтроша.

Пели Стефанка Апостолова Кисьова, 30 г.,
и Апостол Николов Кисьов, 30 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1220

$\text{♩} = 84$ 107 | 71

Ю- на- че ка- ра- тѣ

вѣ- рѣ- за- но, вѣ- рѣ- за-

но, ши- нжи- ро-

са- но

Пяла Шинка Суркова, 20 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1221

$\text{♩} = 66$ 33 | 4

Та чу- ли ли

сте, не

Та чули ли сте, не ли сте
какво е ново станало /2
в Райково, село големо, /2
в Инжехаровско коначе —
копелъче карат вързанко,
вързанко, синжиросанко.

Малка го мома следеше
и хитро си го питаше:
— Оти та карат вързанко,
вързанко, синджиросанко?
— Мен ма не карат за кражба,
ам си ма карат за мома.

Пял Руфат Асанов Салимагов, 34 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1222

Копелъче карат вѡрзано,
вѡрзано, бокайосано —
назатъ му рѣки вѡрзали,
на шийка ситно синжире,
на нѡги тѡжки букаи.
Чи му са мѡма присмела:
— Нели та видех вѡрзано,
вѡрзано, бокайосано!
— Мен ма ни карат за кражба,
ем си ма карат за мома,
чи ми сѣм мома полюбил
от двене стрѣни лицено.

Пели Шина Димова Даварска, 66 г., и Муда Енева Настрединова, 74 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1223. Тьодьо, лелин Тьодьо

$\text{♩} = 132$ 71 | 15

Тьо- дю, ле- лин Тьо- дю, кит- ка па- на-
гир- ска, не на- хо- ди ли са, Тьо- дьо,
по два, по три де- на

— Тьодю, лелин Тьодю,
китка панагирска,
не находи ли са, Тьодьо,
по два, по три дена, /2
по цяла неделя?
— Ходих, лельчо, ходих

се по млади мѐми
и сега зафатих
по млади невести,
и сега заедох, лельчо,
дренови тоеги.

Пяла Беца К. Маринова, 17 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1224. За учение негоден

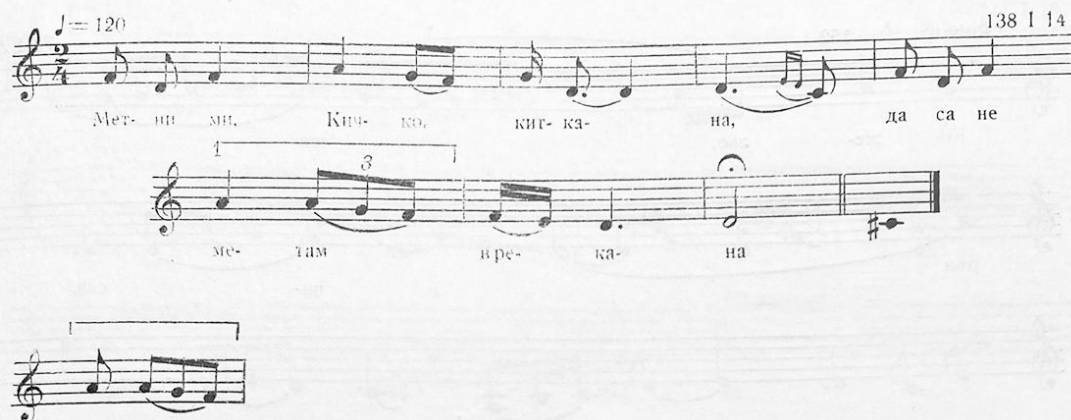
$\text{♩} = 94$ 137 II 42

Но- ви са мед- ре- се
гра- ди- ли да сби- рат но-
ви те- ле- бе

Нови са медресе градили
да сбират нови телебе.
Най са по-първи писали
Раиф хаджи Еминчено —
не знае елиф да рече,
ам знае кози да пасе.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1225. Метни ми, Кичко, китката

Метни ми, Кичко, киткана,
да са не метам в рекана,
че съм със скъпо гиздило,
та ще ма кара бубайко.

Пяла Кица Ат. Петрова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.
Песента е съчинил съпругът на певицата и я пеел, когато бил в добро настроение.

1226. Ти си ми мила

Йено, Йено, бильбиль Йено,
баща ти има копа сено,
копана се накривила,
ти си се мен нагодила.
Йено, Йено, бильбиль Йено,
баща ти има крива вила, /2
ти си на мен ле все мила.
Йено, Йено, бильбиль Йено,
баща ти има сура котка, /2

ти си на мен ле все кротка.
Йено, Йено, бильбиль Йено,
баща ти има воденица, /2
ти си на мен годеница.
Йено, Йено, бильбиль Йено,
баща ти гльода сай долу, долу,
сай долу, долу в дольчинкине
кой ще ти люби очинькине?

Пял Садък Чаушев, 49 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1227. Откраднали й шалвари

Rubato $\text{♩} = 152$ 73 1 8

Кѡ- же- льо, ше- рѣн и пи- сан, нам са на ме- жо ру- ка- ли

Кѡжѣльо шерѣн и писан,
нам са на межо рѣкали
долна и горна махалѣ
синяна вѣлна да предем.
Прели са, колко прели са,
седем вретена напрели,
легнали, та са заспали.
Ага са от сѣн станали,
една са с друга спитуват:
— Дружиче моя севгилна,
тебе кина е липцало?

— Мене е, дружка, липцало
фесчено сѣс ялтѣнене.
Другана дружка викаше:
— Мене да е, дружка, лю фесче,
хич бално нема да ми е.
Мене са, дружка, окрали
от бели ноги шѣлваре,
та ги са, дружка, отнели
на високана планина,
на авѣн са ги сдробили,
за тютюн са ги изпили.

Пял Садѣк Чаушев, 49 г., с. Тѣрѣн, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1228

$\text{♩} = 120$ 21 II 24

Сѣ- бра- ли са са, сѣ- бра- ли на ми- жо- ви ми дво- ро- ве

Сѣбрали са са, сѣбрали
на мижови ми дворове,
на мижу кепе да предат.
Прели са, колко прели са,
та че са и посѣоднали,
та че са и полѣогнали,
та че са и позаспали.
Спали са, колко спали са,

Айша са руком прорука:
— Станите, холан, станите,
станите, холан, да видим
кому кена е липсало.
Айше кушека е липсал.
Кутро го свине плечкоса,
та го на ситно надроби,
та го на тютюн изпувка.

Пяла Дора Павлова Петкова, 35 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Годоров, юли 1957.

1229. Да видят, че сме ялови

$\text{♩} = 116$ 211 I 19

Вий чу- ли ли сте, не ли

сте ки- на е но- во

ста- на- Вий чу- ли...

Вий чули ли сте, не ли сте
кина е ново станало
в Пашмаклъ, село големо,
на сретничкана махала?
Излели ми са, излели
момине и невестине
и ёловине кадъне,
една са с друга спитваха:
— Оти сме, маре, ялове?

— Как да не ми сме ялове,
кът ни са мъжвене ялове!
— Хатте са качим, покачим
на високине одъре,
дену минават сърхоше,
да повъзберем ризкине,
да посвалиме шалвари,
да видят чи сме ялови!

Пели Мехмед Халилков, Расим Ахмедов, Чобан Юсенов,
Асан Гунделов и Салих Одаджиев, с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Певците се делят на две групи и пеят със застъпване — антифонно.

1230. Сянка от момини шалвари

$\text{♩} = 80$ 19 I 174

Де- вой- ко ма- ри

ху- ба- ва, йе ми- слех

да та по- пи- там

вче- ра ки- на са че- ръ

ве- ней

— Девойко мари хубава,
 ѝе мислех да та попитам
 вчера кина са червеней /2
 в вашана долна градинка,
 под червенана ябълка?
 — Пукни са, тресни, юначе,

те бежа мойне шелваре.
 Сенка ги бехме сторили /2
 с едно комшицко копеле.
 Зиля ли ти бе, юначе, /2
 и тебя сенка да сторя
 с мойне широки шелваре?

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1231

Rubato $\text{♩} = 63$ 221 | 27

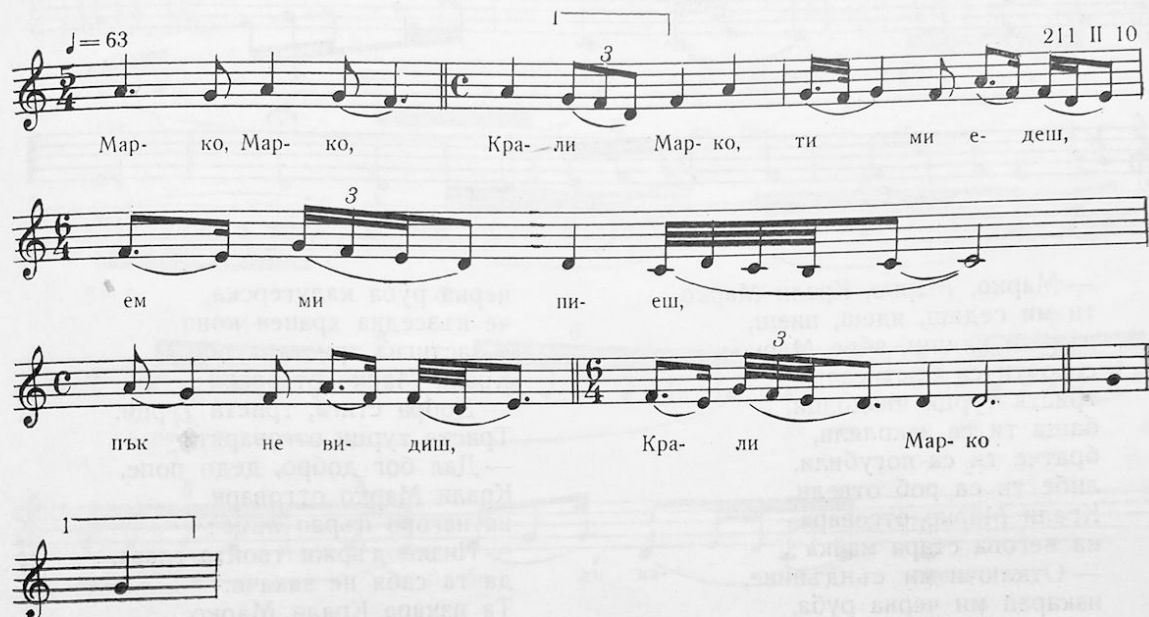
← (и) Мом- ле ле май-
 ри ху- ба- (а)- ва,
 до- шъл бех и
 да та по- пи- (там)

— Момле ле майри хубава,
 дошъл бех да та попитам /2
 кина са вчера червеня /2
 в вашана долня градинка?
 — Юначе лудо и младо,
 те бяха мойне шълваре —
 трендафил бехме прикрили,
 сенчица бехме сторили /2
 със едно лудо и младо.

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

ПЕСНИ НА ТРАПЕЗА

1232. Крали Марко погубва турци

— Марко, Марко, Крали Марко,
ти ми едеш, ем ми пиеш,
пък не видиш, Крали Марко:
село ти са бастисали
триста турци анадолци,
майка ти са погубили, /2
любете ти са роб отвели.
Че си стана Крали Марко, /2
та йотвори чемшир сандък,

та изкара черна руба, /2
черна руба кълугерска,
че юблече черна руба, /2
черна руба калугерска,
и запаса остру сабе, /2
и възседна хранен коняи,
че настигна триста турци, /2
триста турци анадолци.

— Добра стига, триста души, /2
триста души анадолци.
— Дал бог добро млад калугер, /2
изкарай га тази сабя,
изкарай га да га видим, /2
та си мяса Маркова е.
— Турци, турци анадолци, /2
таз са сабя еднаж вади.
Та извади остра сабя, /2
па си изкла триста турци,
триста турци анадолци.

Пял Панчо Русинов Гаджалов, 70 г., с. Давидково, Ардинско
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

$\text{♩} = 60$ 40 II 299

- Ма- рко, Ма- рко, Кра- ли
 Ма- рко, ти ми се- диш,
 я- деш, пи- еш, пък 3 ни
 ви- диш, а- бре Мар- ко

— Марко, Марко, Крали Марко,
 ти ми седиш, ядеш, пиеш,
 пък ни видиш, абре Марко:
 село ти са бѣстисали
 триста турци янадолци,
 баща ти са заколили,
 братче ти са погубили,
 либе ти са роб отвели.
 Крали Марко отговаря
 на негово стара майка:
 — Отключи ми съндѣине,
 изкарай ми черна руба,
 черна руба калугерска.
 Че облече Крали Марко

черна руба калугерска,
 чевъзседна хранен коня
 и застигна триста турци.
 Крали Марко отговаря:
 — Добра стига, триста турци.
 Триста турци отговарят:
 — Дал бог добро, дедо попе.
 Крали Марко отговаря
 на негово първо либе:
 — Низко държи твойта глава,
 да та сабя не закачи.
 Та изкара Крали Марко,
 та изкара остра сабя,
 та погуби триста турци.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1234

$\text{♩} = 76$ 249 II 28

-Мар- ко, Мар- ко, Кра- ли Мар- ко,
 ти си се- диш на- ви- со- ко

— Марко, Марко, Крали Марко,
 ти си седиш нависоко,
 нависоко, нашироко,

пък не видиш, Крали Марко —
 селуно са бастисали,
 бастисали, кундисали

триста турци харамлие,
майка ти са погубили,
либе ти са загалили,
сестра ти са роб отвели.
Стана Марко, премени са,
та надена горна рубя,
горна рубя калугерска,

та опася остра сабя,
и възседна бързо конче,
и настигна триста турци,
та погуби триста турци,
и си отне първо любе,
първо любе, милна сестра.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., С. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1235. Момчил юнак

Rubato (♩ ≈ 46) 5 107 I 105

Пи- ля пе- е
в сря- де мо- ре,
в сря- де мо- ре
на би- лъ ка- мък
хем ми пе-
е, хе- мъ ка- зу- ва

Пиля пее в сряде море,
в сряде море на бял камък,
хем ми пее, хем казува:
— По турци ще мор да стане,
по христийене плен пленува,

че го нема Момчил юнак
да възседне врана коня,
да разтвори Бурум града,
да навлязат христийене,
да ги не пленяват турце.

Де го зачу Момчил юнак,
та възседна врана коня,
та разтвори Бурум града,
да навлязат христийене,
да ги не пленяват турце.

Пяла Радка Иванова Харитева, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1236. Заженил се е цар Милуш

Rubato $\text{♩} = 92$ 251 II 1

За- же- нил са е цар

Ми- луш на ца- рю-

ва- на дъ- ще- ре

Заженил са е цар Милуш
на царювана дъщере, /2
царън Милушу думаше:
— Царю Милушу, Милушу,
ти наша сестра да земиш,
ние сме братя мнозина,
мнозина, до деветина,
млогу убущва искаме,
по едно конче хранено,
от една майка родени,
бяла ракия поени.
Милуш на царя думаше:
— Конете ми са в тавлѣта,
ами сестра ти, царю ле,
сестра ти наима ли са
от изник слънце, до заник
сички сватове да дари
със купринени дарове?
— Милушу, зетю Милушу,
сватбата кога повдигнеш,
млогу сватове калесай,
сестринине ти синове
подъмини, не ги калесвай,
че прият млогу ракия
и вдигат кавги големи.
Милуш си царя послушал:
млогу сватове калесал,
уйчови синове подминал,
подминал, не ги калесал.
Груйчо на майка думаше:
— Защо сме шили, кроили,
кога ни уйчо подмина,
подмина, не ни калеса?
Но я ща, майчо, да ида,
та ща изпѣслед да вървя,
че ща на уйча потрябвам.

Станали, та са торнали.
Кога са тамо отишли,
царя е града затворил,
опѣнил златни шинжири
и на Милушу думаше:
— Ха да те видя, бре Милуш,
имаш ли момче със конче
вътре във града да влезе,
портине да ти отвори,
сватове да ти навлезат!
Милуш са чудом зачуди.
Груйчо Милушу думаше:
— Защо са чудиш, бре уйчо!
Посбута конче хранено,
размаха сабе огнено,
разсече златни шинжири,
та му фъведе сватове.
Царя Милушу думаше:
— Познай си, Милуш, либето.
Две му невесты стойнали,
Милуш са чудом зачуди.
Груйчо Милушу викаше:
— Немой са чуди, бре уйчо,
изкарай бели грошове,
пѣсипи млади невести,
пръстене да си скитасаш.
— Извади жолти алтоне,
посипа млади невести.
Бульки са били итрички,
не сбират жолти алтоне.
Груйчо Милушу думаше:
— Немой са чуди, бре уйчо,
от десна страна твоята,
от лева страна моята,
и двама бульки да водим.

Пял Ангел Иванов Моллов, 66 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1237

Rubato $\text{♩} = 80$ 71 II 24

За- же- нил са е млад

Ми- лон на дер- ви- шу-

ва дъ- ще- ра, ця- ла е ди-

ни ка- (а) ле- сал

1

Заженил са е млад Милош
на дервишува дъщеря,
цяла е диня калесал
от изник слонце до заниз,
сестра му не е калесал,
сестринине му синове.
Стоян са люто разлюти,
та си майцимо викаше:
— Стани ми, майчо, оседлай
моено конче хранено,
та ще ги, майчо, приследям
лю врутъ ще си хи погубям.
— Сино льо, мой сино льо,
немой ги, сино, погубва,
ам си ги, сино, приследи —

ти щииш ўйку ти путреба.
Ага са тамо отишли,
млочку са моми стойнали.
Соднал е Милуш да плаче,
не може бульче да познай.
Стоян са люто разлюти,
размаха сабя огнена:
— Кутрану ще ми й ўчина,
скоро при мене да дойде!
Момине се разбягаха,
остана мома дервишка,
та си при Стуен утиде.
— Стуене, луди Стуене,
йе ще да ти съм учина.

Пяла Чока (Цона) Н. Шонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1238

$\text{♩} = 60$ 32 I 86

За- гла- ви- лъ са е ца- ръ

Ми- лун за

1 2 3

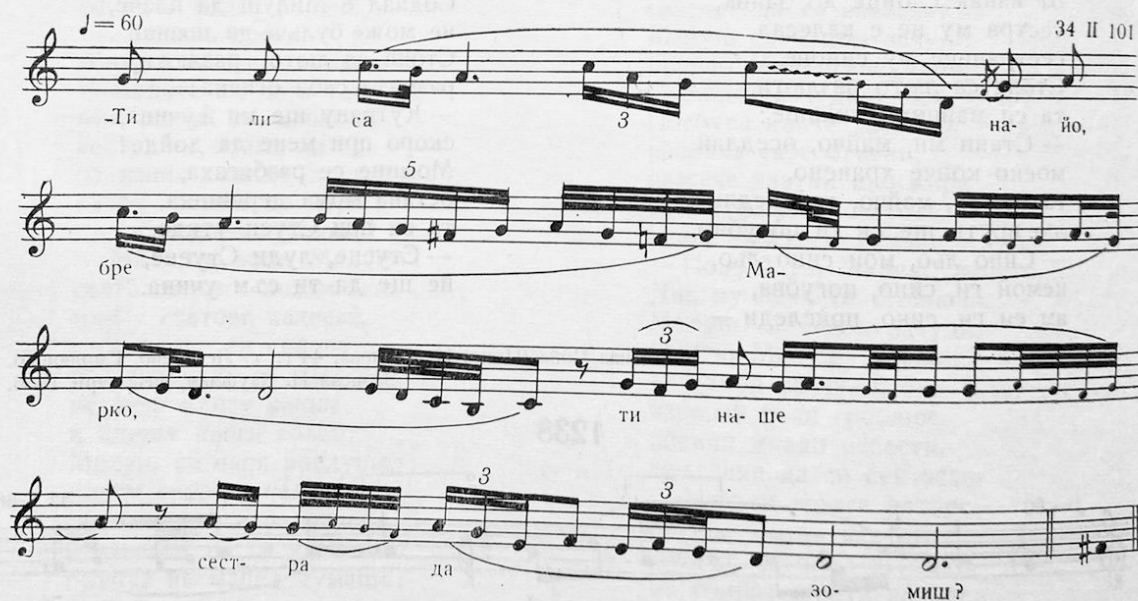

Заглавил са е цар Милуш
за една царска дощера.
Царя Милушу думъше:
— Нѣмаш ли са, бре Милуш,
нашана сестра да зомиш?
Ние сме братя мнозина,
мнозина, до деветина,
та щеме мнoчко да йщим —

на секо братче момиче,
на стара майка два коня.
— Ищете, холам, ищете,
конено ми са в дамчено,
ала ща и я да ищам
на бело море кюприйка,
дено да мине булъчено.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г.. с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1239

— Ти ли са найо, бре Марко,
ти наше сестра да зомиш?
Не ми сме братя мнозина,
мнозина, до деветина,

та щеме млoчко да ищим —
на всеко братче и конче,
на стара майка два коня,
от една майка раждани,

във една търла кутени.
— Ишете, холан, ишете,
и не щем да ви ишеме —
на Тунжа дълга кюприя
със мермерени камене,
със позлатени дереци,
дено ще булъче да мине
ситничко да са покланя,
сивено коня до грива.

Пия Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1240

3 II 20

$\text{♩} = 76$

Ти ли се най-ди, бре

Мар-ко, ти на-ша

сес-тра да зьо-миш?

1 2 3

Ти ли се найди, бре Марко,
ти наша сестра да зьомиш? /2
Наша ѝе сестра ядничка, /2
ядничка и петимничка.
Ние сме братя млузина,

млузина, ду девитина,
млогу убушва искаме,
ду девет коня ковани,
от една майка родени,
йедночни седла седлани.

Пия Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1241

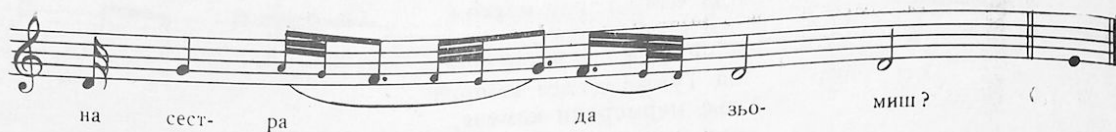
36 II 47

$\text{♩} = 56$

Ти ли са най-де, И-

ва-не, на-ша-

1 2 3

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1224. Индже войвода

Заплакала я горана,
горана и планинона,
и на горана вейкине,
и на вейкине листено
заради Инжа войвода.
Инжо на Колю думаше:

— Развевай, Колю, байрекан,
събирай, Колю, момчета,
ала ми гледай, Колю лъо,
момчета да са ергени,
да немат по̀рви любета,
да немат дребни дечинки!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1243. Делю хайдутин

Делю я Рожан записал,
ни дава пиле да форкне, /2
не кабилъ чилек да мине.
Рочал я Делю, порочал
даридерскиянян ахрене, /2
ахрене каба дайлие:

— В селоно имам две лельки,
лелькине да ни потурчат,
че ку са Делю заворне,
млочку щът майки да плачат, /2
по-млого млади невести.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1244

Причул се Делю кабада
фъв Дахан, фъв Даридере, /2
фъв Дюзен, фъв Узундере.
Делю си ръча, поръча
даридярскямнем агуватъо:
— Не халайте ми верана,
верана ми е христъенска,
че ку ви влезам в селоно,
млого щът майки да плачат, /2
по-млого млади невести.
Майка на Делю думаше:
— Не ходи, Делю, въз река,
въз река, Делю, низ река,
че та щът, Делю, убият!
Делю майка си думаше:
— Мале ле, стара майчице,
Делю го куршум не лови,
Делю го калъч не сече.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1245. Страхил войвода

31 II 54

Съ- бра- ли са са,
съ- бра- ли на ви- со-
ка- на плад- ни- но
се- ла го- ле-

Събрали са са, събрали
на високана пладнино
дор девет села големи,
голем щат сирень да правет —
Петровден, света Неделя.
Старите ядот и пийот,
младите хоро играят,
вдовици накрай седеха
и богу си се молеха:
— Боже ле, боже, господе,
дано не дойде Страхила,
Страхила, страшен войвода,
сиренан да ни развали.
Още си дума думаха,

и си са Страхил зададе.
Всички му диван станаха,
едно вдовиче-юначе,
лу то му диван не стана.
Пък му Страхила думаше:
— Абре вдовиче-копелъче,
дали си твѳрде глупавчек,
или си твѳрде силничек?
Пък му юначе думаше:
— Нито съм твѳрде глупавчек,
нито съм твѳрде силничек,
и менъ е майка родила,
и мене кайно и тебе.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1246

Ritbato ♩ = 116
(и) Съ- бра- ли съ,
са, съ- бра- ли
на ви- со- ка-

Пял Манол Стоев Даугалов, 62 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1247

Rubato $\text{♩} = 58$ 40 I 276

Съ- бра- ли са са, съ-
бра- ли на ви-
со- ка- на пла- ни- на

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1248

Rubato $\text{♩} = 300$ 248 II 28

Съ- бра- ли са са, съ- бра-
ли на ви- со-
ка- на пла- ни- на

Пяла Дора Цанкова, 42 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1249

Rubato ♩ = 134

Съ- бра- ли съ- са,

съ- бра- ли

на ви- со- ка- на

пла- ни- на

2 | 14

Пял Христо Атанасов Хаджикостов, 45 г., гр. Девин, преселен от с. Райково, Смолянско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954

1250. Страхил войвода и Тодора

♩ = 72

Бай- ре- ко зи- лен и чар-

вен, кой ще те

те- би пре- на- ся

1 2 3

2 | 23

— Байреко зилен и чарвен,
кой ще те теби пренася
през Тунжа река дълбока
фъф Индже дере големо?
— Страхиле, страشان войводо,
ти ще ме, кузум, пренасяш

през Тунжа река дълбока
фъф Индже дере големо,
таму щииш да й ме побиеш,
тамо ще да се развевам,
със твоя пушка малхера
под мен на сенка ще седиш.

— Байреко зилен и чарвен,
га немам любе Тодора,
да дойди и тя до мени
на скутче глава да сложа.
— Страхиле, страشان вайводо,
порвана пушка щом пукни,
любe Тодора ще дойди
сѣс ѓтбур вѓрли хайдутѓ,

фѣф рѣце глави ще носят,
твойно ще любе подрежда:
кутра ѓе глава главена,
на ѓхо китка ще сложи;
кутра ѓе глава женяна,
до нея пѣсмо ще сложи
ѓот техни порви любета,
ѓот техни мѣжки дечица —

как плачи моску дѣтинци,
фаф люлка лежи повито, /2
повито, пак неразвито.
Страхиле, страشان вайводо,
вторана пушка щом пукни, /2
ще убиеш любе Тодора /2
от дѣцки лютини клѓотви.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1251. Димитѣр войвода и пил енце

$\text{♩} = 60$ 251 | 21

Пи-лян-ца, пѣст-ро сла-
вей - че, що тол-коз
ра-но раз- пе-ваш

— Пилянца, пѣстро славейче,
що толкоз рано разпеваш, /2
та и мен от сѣн събуди?
— Димитре, млада войвода,
как да ми рано не пея —
сега за девет години
гнѣхѣ не си сѣм извило,
чѣдо не сѣм си извело

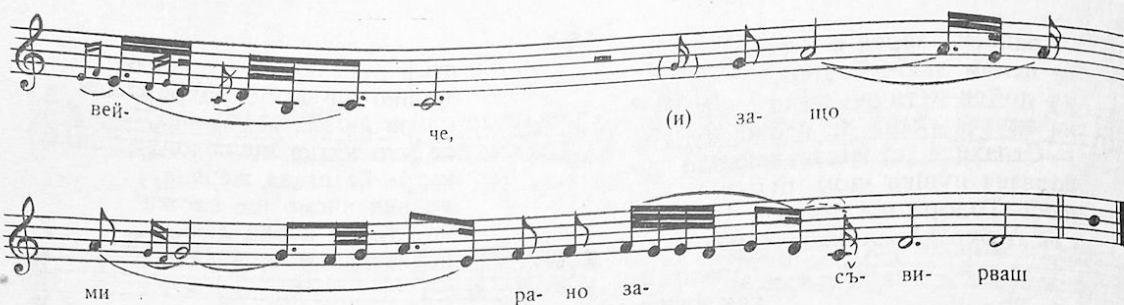
от твойта вярна дружина:
под ката дѓрво и юнак,
на ката клонче и пушка.
— Молчи, не плачи, пиленце,
скоро ще сбѣрам дружина,
тогѓв си гнездо ѓзвийни,
тогѓв си чѣдо ѓзведи.

Пял Панайот Карапаунов, 35 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1252

$\text{♩} = 48$ 3 3 16 || 34

Пи-ля-нце, на-стру сла-

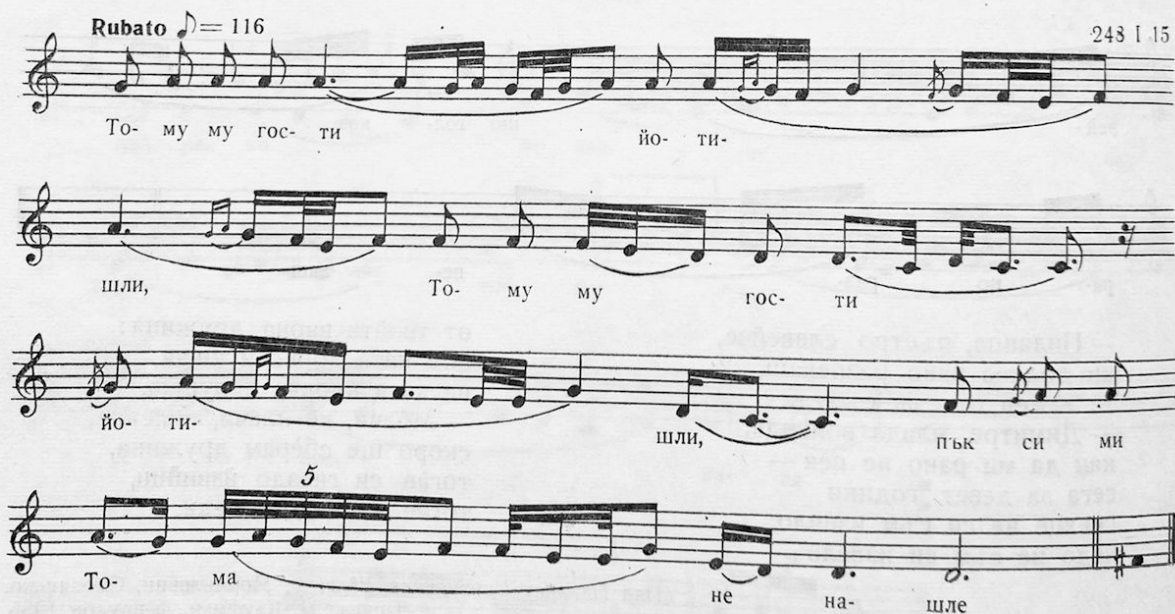

— Пилянце, пастру славейче,
защо ми рано засвирваш, /2
засвирваш и запевуваш,
та и мен ют сѣн събудваш?
— Петро бе, стара вайвода, /2
тъкно е деват години, /2
гняздо не мога да права /2
ют твойта чета голяма — /2
за всяко дърво и юнак, /2

за всяко расче и пушка, /2
на всяко клонче патронче. /2
— Пиленце, пастру славейче, /2
аз тебе ще та изпрата /2
в равното поле широко, /2
там има върве дълбоки, /2
там има дърво високо, /2
тамо щеш гняздо да правиш, /2
пилянце, пастру славейче.

Пял Ибрям Мехмедов Недков, 45 г., с. Еньовче, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1253. Петко войвода

Тому му гости йотишли, /2
пък си ми Тома не нашле,
та си найдаха майка му. /2
— Добър ти вечер, Елено.
— Дал ти бог добро, бре Петко. /2
— Каде е Томо, Елено?

— Томо е, Петко, отишъл /2
на великденска черкова.
— Я дай, Елено, ключевене /2
от шѣранине сандѡци,
йзвади, Лено, лирине, /2
лирине, йоще дюкмене.

Пял Георги Иванов Кавгазов, 50 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1254. Смъртта на Гоце Делчев

$\text{♩} = 63$ V 06 II 52

Три- ста са пу-
шки пу- шка- ли,
три ста са май-
пла- ка- ли.

Триста са пушки пукнали,
триста са майки плакнали.
Първана пушка щом пукна,
йодари Дельчо войвода.
Дельчо са виком извика:
— Дружино верна, сговорна,
кога, дружино, идете
във наше село големо,
сички щът майки излезат,
излезат да ви посрещнат,

и мойта ще майка излезе
и ще да си ва запита:
„Дружино верна, сговорна,
де ви е Дельчо войвода?“
Вий хи, дружино, кажете:
„Дельчо се, бабо, ужени
във пуста Македония —
черна му земя венчило,
черни гарвани кумове,
сиви соколи сватове.“

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1255. Научила се Тодорка

$\text{♩} = 76$ 32 I 98

На- у- чи- ла са Ту-
до- рѣ- ка да хо- ди
су- тѣ- ри- нѣ, ве- ча- (по)

Научила са Тудорка
да ходи сутрин, вечеро /2
на ная чашъмбо шерана,
на хайдушкуно кладянча,
дано я будно завари.
Та я завари, завари
Стуян ми млада войвода.
Га гу видяла Тудорка,
сепна са, ръзтрепера са,
пък си хи Стуян викаше:
— Тудорко, не сепнувай са,

Тудорко, не ръзтриперай са,
нищо нема да ти сториме,
нещичко ще да та питаме:
Кой ви е в село муфтарян,
муфтарян, кумандарбаши?
— Татко е в село муфтарян,
чичо е кумандарбашия.
— Иди им кажи, Тудорке,
чи щем вечеро да дойдем,
тебе ще да та ищиме.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1256. Мома насила хайдутка

$\text{♩} = 120$ 33 I 13

Та чу- ли ли съ- те, не ли сте

ки- на- йе но- во съ- та- на- ло

Та чули ли сте, не ли сте
кина йе ново станало /2
Вълченци, село големо —
голем са байрем имали,
че са байрема развали,
Ресмя на вода търнала
на двана врися студени,
на трине чушме шарени,
че я срещнали кумити,

кумити черни труица.
Кумити си са сдумваха:
— Посвеляйте хи шалваре,
надевайте хи пантале,
посвалете хи хуркана,
надевайте хи сетрена;
откачите хи герданя,
закачите хи рюверян.

Пял Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г., с. Лъджа, мах. Горна дрянка, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1257. Отделен от първо либе

$\text{♩} = 88$ 32 II 119

Ма- ля ля, ста- ра ма-

ля ля, - дой- де ми

Маля ля, стара маля ля,
дойде ми лето, пролято, /2
Гѣргьовден, Костадиновден,
вред съориине дойдаха.
Наша съория дойде ли?
Отлочиха ли йегнета,

кайно и мене одлочиха
от мойна стара майчица,
от мойно първо любове,
с тъонкана пушка на рамо
в чостана гора зелена?

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско,
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1258. Не се оставя от хайдутство

Майка Стуйено думаша:
— Стуйене, сино Стуйене, /2
йела са, сино, остави /2
ут нова пусто хайдушко, /2
хайдушко и харамлийско. /2
Хайдушко ни е за млогу, /2
то й за гудинка, я за две, /2
на млогу, сино, до за три. /2
— Е са ща, майчо, остава, /2
ага са зьома, мале ле, /2
живу му можу жината, /2
мѝскуну дека майкята, /2
на девикъ брака сѣстрата.

Пяла Василка Петрова Джижова, 52 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955. []

1259. Кукувица измамва хайдути

Rubato $\text{♩} = 63$ 76 I 36

Де по- ку- ка

пи- ле ку- ку-

ви- чка, та по- ку- ка

ран- ко по Бла- го- вец

Де покука пиле кукувичка,
та покука ранко по Благовец,
та измами Юруша вѣйвода
та излезе на Пирин планина /2
с двеста-триста се млади юнаци.
Замрѣкнали със ясно слѣнчице,
усѣвнали със бели снегове.
Вѣйвода си на момци викаше:
— Момци, момци, ой млади юнаци,
я трошете пушките бойлие,
накладете буйните огньове.

Пял Петър Атанасов Бочев, 45 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1260

$\text{♩} = 58$ 40 II 289

За- пе- ло е, джа- нам, пи- ле

ку- ко- ви- че ра- но-

ра- но, джа- нам, ра- но

по Ви- лик- ден

Запело е, джанам, пиле куковиче
рано-рано, джанам, рано по Виликден /2
и по-рано, рано по Благовест,
та измами Радойчо войвода,
та посъбра триста млади момци,
изведе ги на Пирин планина.
Замъркнаха със тъвнини мѝгли,

усъмнаха със бели снягове,
замръзнаха триста млади момци.
Радойчо им тихо говореше:
— Съберете триста бяли пушки,
накладете до три силни огни
да огрейте триста млади момци.

Пял Никола Канев Янчев, 42 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1261. Натъжен хайдутин

Rubato $\text{♩} = 66$ 74 | 11

-О- ти ти, бре мом-
че, чеш- ка- на не до- пи-
ваш, чеш- ка- на не до- пи-
ваш, гос- ба- на не до- я- даш

— Оти ти, бре момче,
чешкана не допиваш, /2
госбана не доядаш —
дали ти е, момче,
пушка дотегнала,
или ти е, момче,
сабяна керясала?
— Нито ми е, Недо,
пушка дотегнала,

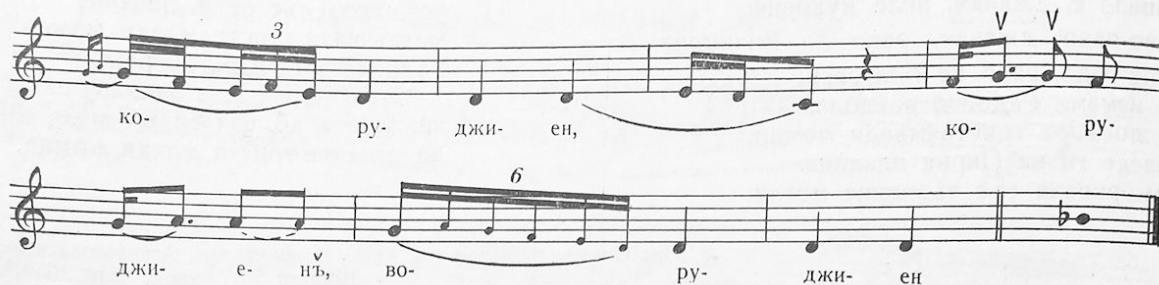
нито ми е, Недо,
сабяна керясала.
Вчера минах, Недо,
през нашено село, /2
до нашана къща —
сички двори, Недо,
чисто изметени,
на нашине двори
трева пораснала.

Пял Манол Карадечев, 30 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1262. Дели Димо и Стоян

$\text{♩} = 76$ 37 | 58

Ди- мо, Ди- мо, де- ли
Ди- мо, де- ли Ди- мо,

Димо, Димо, дели Димо,
дели Димо, коруджиен,
коруджиен, воруджиен, 2
де поглева, там удрива.
Иеркет Стоян стадо пасе,
стадо пасе, кавал свири

и с кавала дума дума:
„Де къде ѝе дели Димо,
де, къде ѝе, тук да дойде,
да ѝопитам юначество,
юначество и ѝгеройство!“

Пял Атанас Кръстев Семерджиов, 60 г. с. Хвойна, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1263. Грешен хайдутин

Горнала майка, торнала
сас сина нах манастирян.
Колко ми близо наближи,
манастирян са разлюле,
ситно камене запада,
кървава роса заросе.
Майка Стояно думаше:
— Казувай, сино, казувай
какво си другож правило,
на лѣфтерине години?
— Казувам, мамо, казувам.
Ага ми беше хайдушко,
хайдушко и харамийско,

и аз хайдутян походих...
Ага са, мамо, събрахме
до седемдесет юнака,
верна са кльотва заклехме,
когато стигнем и сръошнем,
та ще го, майчо, убием,
ножове да окървавим...
Първо си, мамо, сръошнахме,
сръошнахме сватба голема.
Почнаха дари да дарот —
до секи дара стигнала,
за мене дара не стигна.
Тагив са, мамо, ядосах,

вѳрзах момчено за ела,
вѳрзах момана за друга,
та че си, мамо, заминах.
Кога са назаѳ повѳрнах,
ели са вѳрше оплели,
вѳршено грозде пуснало.
Реках си грозде да зема,
да зема да са нахраня —
лозе високо отскочи.

Извадих, мамо, ножа си,
та си лозата посеках —
от лозе кѳрви потече.
Тогаз ма глава заболѳ,
люта ма треска затресе.
— Сино лѳо мои майчини,
девет години как лежиш,
и още девет да лежиш
заради твоите грехове!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1264

$\text{♩} = 63$ 33 I 19

Съ- то- йе- но май- чин си-
но лѳо, я- ла да ви- хи-
ди- мѳ, Сто- йе- но

— Стойено, майчин сино лѳо,
яла да видим, Стойено,
ти явил кѳде ходеше,
ти явил какво правеше.
— Я си ми ходих, майчинко,
в чостана гора зелена.
Там си ми видях, майчинко,
дѳамина луди и млади,

по за бук бяха ворзани —
дено бе мома вѳрзана,
там беше лоза израсла,
черно бе грозде родила;
дено бе юнак ворзанчек
там беше вода излѳела
и беше чешма станала.

Гял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лѳджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември, 1957.

1265

$\text{♩} = 56$ 73 II 26

Ка- зу- вай, си- но, ка- зу- вай
ка- кви си пра- ви лѳ
гре- хо- ве

— Казувай, сино, казувай
 какви си правил грехове $\frac{1}{2}$
 на лѣфтерските години, $\frac{1}{2}$
 та си душата не даваш?
 — Казувам, майчо, казувам.
 Торнали бехме, майчинко,
 въз високана плѣнина,
 чи ми сръшнахме, майчинко,

до една сватба голема,
 ли вришь ги, майчо, изпребих,
 оставих млада невеста,
 и нея, майчо, си пребих.
 — Сино ле, майчин сино ле,
 защом си, сино, не гльода, $\frac{1}{2}$
 та да грехове не правиш?

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1266. Гарван и болен юнак

58 II 30

Rubato ($\text{♩} \approx 63$)

Три са са го-
 ри ли- сѣ- на- ли,
 йе- дна са го-
 ра не ли- сна

Три са са гори лиснали,
 йедна са гора не лисна,
 и в нея вѣтре имаше
 едно ми чуждо чуждинче,
 едно ми черно гарванче.
 Гарванъ са желно замоли:
 — Умри си, умри, Юсеин,

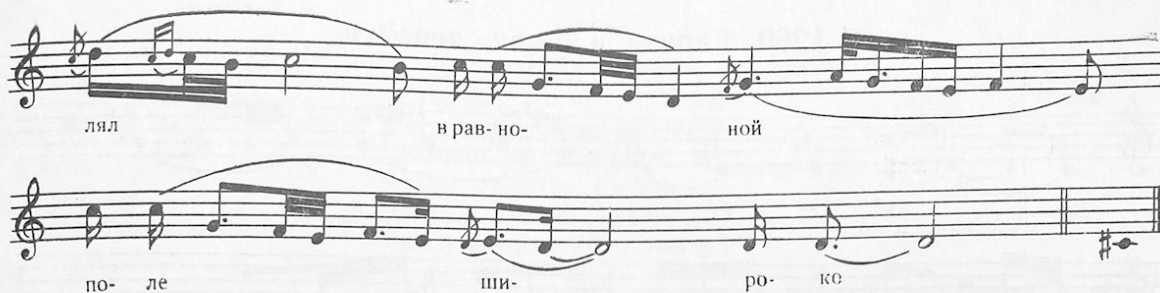
мене са вече додяло
 от тѣбе изметъ правене:
 усца са ми са прогнили
 от тѣбе вода носене,
 крилцана ми са прогнили
 от тѣбе сенкѣя правене.

Пели Раджеп Хасанов Янузов, 48 г. и Ферик Асанов Антиев, 42 г., с. Лесково, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1267

Rubato ($\text{♩} = 132$)

Йо- се- ин са
 я раз- бо-

Йосеин са я разболял
в равной поле широко.
Никой при него нямаше,
един се гарван въртеше,
с крилца му сянка правеше,
с кълвун му вода носеше.
Йосеин си са молеше:
— Чакай ма, чакай, гарванчо, /2
дорде ми душа излезе.

Пял Рашид Теофилов Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1268

Вила са й гора, байно ле, развила са е,
лю едно дърво, байно ле, не са развило.
Под дърво лежи дос добър юнак,
дос добър юнак със девет рани,
на вър дървоно чорна гарваня,

чорна гарвана са тихо моли:
— Я умри, умри, умри, юначе,
да са напия от ясно корве, /2
да санахраня юнашко мьосо.

Пяла Добриня Н. Мурчева, 31 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1269. Гарван и болна девойка

$\text{♩} = 54$ 36 1 12

Вру- дъ са са го ри- не

ли- сна- ли йе- дна са

го- ра нъе ли- сна

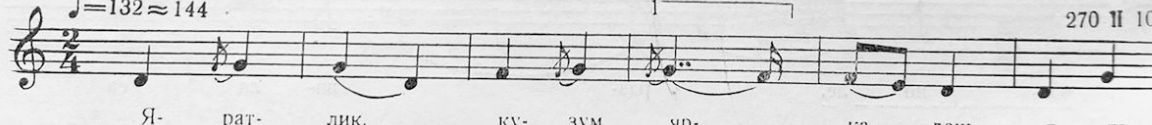
Врудъ са са горине лиснали,
йедна са гора нъе лисна,
че в нея си ми имеше
до йедна болна Фатьминка,
до нея си ми имеше
до йедно черно гарванъче —
с крилца хи сенка държеше,
в усца хи вода носеше

и са на Фатьминка молеше:
— Умри си, умри, Фатьминке,
че ми са веке додяло,
додяло и наситило
с крилца ти сенка държене,
с усца ти вода носене!
— Пустой, почекай, гарване,
дорде са с душа разделя!

Пяла Рамзина Мехмет Шикова, 19 г., с. Богутево, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1270. Заръки на болен юнак по птица

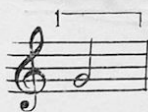
$\text{♩} = 132 \approx 144$ 270 II 10

Я- рат- лик, ку- зум яр- ка- даш, я- га

ми йо- деш ю до- ма

Яратлик, кузум яркадаш,
яга ми йодеш ю дома,
немой ми шенлик разправяй,
че та ща майка попита:
„Мой Мехметъ къде остана?“
Твой Мехметъ, инго, остана
зад свилена бела джъмия —
зелен му шъхир постелка,
гробув му камън възглавка,
тевън му облак покривка.

Нищо до него немеше,
едно му пиле чуваше.
„Пилеце мори, пилеце,
чувай ма брани, пилеце,
дорде са с душа разделим,
тогав са, пилеце, наеж,
наеж са, пилеце, й напий
бекерска есна кървчица,
бекерско лице беличко,
бекерски черни очинки.
Тогав ми, пилеце, земи

мояна десна ръчинка,
та ми я одной, пиленце,
в нашана долна градинка,
зам га ми пойде либено
киткине да ми налива,
да си ми види ръчинка,
да ми са либе съсети,
че са е Мехметъ поминал.“

Пяла Небие Х. Иглева, 14 г., с. Стърница, Ардинско.
Записал. Н. Кауфман, февруари 1955

1271

Rubato $\text{♩} = 72$ 23 I 127

и Я- ли- хе, я- ра-
ъ ли- ко ле, я- га
ми ми- неш
пре- зъ Бу- нар

Ялихе, яратлико ле,
яга ми минеш през Бунар,
шанлик ми немой разпрая,
че та ще майка уварди,
та та ще хитро попита:
„Мой Мехметъ къде остана?“

„Твой си ми Мехметъ остана
зад Карадекия отвъде,
дребни го пилце ядяха,
едно го пиле бранеше,
с крилца му сенка правеше,
в уста му вода носеше.“

Пял Байрям Расимов Сариев, 24 г., с. Оряховец, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1272. Хайдути разбойници

$\text{♩} = 76$ 1 3 3 1 1 8

Го- ро ле, го- ро зи-
ле- на, и ти, во- дн-

Горо ле, горо зелена,
и ти, водице студена,
помниш ли, горо, знаиш ли,
га бяхми млади хайдуту /2
из теб се, горо, крияхми,

колко сам моми разплакал
и колку млади нивести?
Лю врю си ги сам заборил,
едничка млада нивеста
никога ни ща забори

как ми са жално молящи:
„Пусни ма, пусни, хайдутче,
чи имам любе болничко
и моско дѣте повито,
повито, пък не развито.“

Пяла Маруда Михова Урилска, 31 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1273

Горице, горо зелена,
помниш ли, горо, знаеш ли
колко съм ходил по тебе,
колко съм майки разплакал,
по-млочко млади нивести?
Сички ще да си забура,

сам една млада невеста,
сам нея не щѣ забори
как ми са жално молеше:
„Пусни ма, пусни, хайдутче,
че имам мъжко детенце,
та й ми е сношкан повитко,

отзарна ми е развитко;
и ми е сношкан храненко,
отзарна ми е гладенко;
и ми е сношкан къпанко,
отзарна не е къпанко.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 42 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1274. Хайдути ограбват стада

$\text{♩} = 60$ 40 II 297

Из- ле- ли ми са, и- зъ-
ле- ли йот Чер- но
мо- ре хай- лу- (ти)

Излели ми са, излели
йот Черно море хайдути.
Бре гльодайте ги, вардите
кутри щат судри сюрйика.
Судрили ми са, судрили
Топоклуцкана махала,
млочко са йовни пояли —
хиляда и петстотини.
Ага през гора вървеха,
та са горана носеше;

ага ченкове цънкаха,
та си вършено свиваха,
пък ми овчеря плачеха,
пък ми агине думаха:
— Немойте плака, овчеря,
ам са на бога молете
да ви са живи агине,
агине и кехайне —
те ще ви купят овнине,
овнине със ченковене.

Пяла Добра Канева Мандова, 50 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1275. Снаха спасява чорбаджия от разбойници

$\text{♩} = 60$ 71 II 18

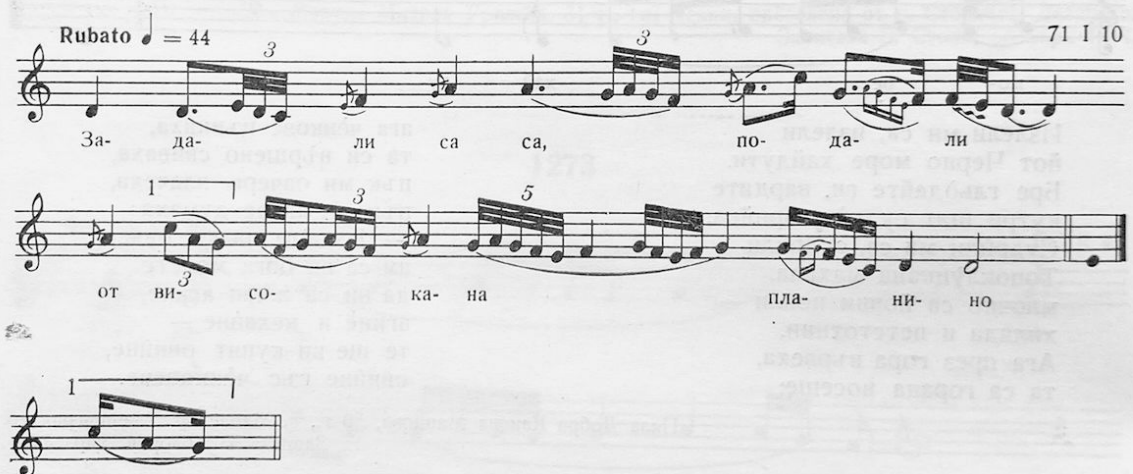
За- да- ли са са, по- да- ли
от ви- со- ка- на пла- ни- на

Задали са са, подали
от високана планина
девет стотини хайдуте,
хайдуте, вругь арнауте,
праве нах Мале вървеха,
на порти чукат и викат:
— Тудоро, снахо Малюва,
Малюва, чорбажиева,
тука ли си е дедо ти,
дедо ти, Мальо чорбажи?
Влезе Тудора нахвотре,
та си дедо хи викаше:
— Дедо ле, Мальо чорбажи,
дворън е пълън с хайдуте,
хайдуте, вругь арнауте.

— Снахо Тудоро, Тудоро,
наимаш ли са, Тудоро,
да ми хайдуте изподиш?
— Наимам си са, дедо лъо,
йеку ми, дедо, придадеш
на девет снѳхи садѳона,
на девет кѳщи ключове.
— Придавам ти го, Тудоро!
Излезе снаха нахвонка,
та си хайдуте викаше:
— Нема го, турце-хайдуте,
дедо е вчера отишъл
нах високана планина,
овци бейликен да сгада,
да сгада и да списува.

Пели група певци от с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1276

Задали са са, подали
от високана планино /2
до деветстотин хайдуте.
Право нах Смолян вървеха
и за Михале питаха:
— Къде е Михал чорбаджи?
На порти чукат и викат:
— Тудоро, снаха Малюва,
тука ли си е дедо ти?
— Нема го, нема, хайдуте,
деду е вчера утишъл /2
на високана планина
млади аргатки да води
бела пшеница да жѳнат.

Пяла Шина Костадинова Вълкова, 30 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1277

$\text{♩} = 50$ 107 I 109

—То- до- ро, сѣ- на- хо

Ми- льо- ва, Ми- льо- ва, чо- рѣ-

ба- джи- йо- ва, ту- ка

ли си я де- до ти

— Тодоро, снахо Мильова,
Мильова, чорбажийова,
тука ли си я дедо ти,
дедо ти Мильо чорбажи?
— Нема го, нема, хайдуте,
снощи ми дедо отишъл
на високана планино
овчаре да си обиде,
овчаре и кехаене.

— Тодоро, снахо Мильова,
Мильова, чорбажийова,
кажи си, Дорко, дедо ти, $\frac{1}{2}$
чи сме са вечер дошлили
деда ти да си трѹсима —
на агине има да плаща
до двеста жолти алтоне
за високана планино.

Пяла Рада Иванова Харитева, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско,
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1278. Комити крадат девойка

$\text{♩} = 92$ 33 I 17

За да- ли са са, по- да- ли,

за- да- ли са са, по- да- ли от Ро- же- нѣ,

о- тѣ ба- рѣ- чи- на- на

Задали са са, подали $\frac{1}{2}$
от Рожен, от барчинана $\frac{1}{2}$
кѣрк киши черни комити.
Шарено гайда свиреха,

с гайдана дума думаха:
„Дали можиме пристигна
до Читак, до чершияна,
до хажи Иванви ми капии?“

Излизай, хажи, разтваряй,
 разтваряй чемшир капии,
 извидай бела Мария,
 та щеме да я питаме:
 „Кого щеш, мари, да земиш?“
 Хажи Иван си са молеше:
 — Не земай, Маро, комита,
 комита къща не гледа!

Пял Ариф Махмудов Ешпеков, 53 г., с. Лъджа, мах. Горна дрянка, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1279

$\text{♩} = 96$ 22 | 66

За- да- ли са са, по- да- ли

йо- дѣ Ма- дан, (ѣ) йо- дѣ

ме- дѣ ре- се- но

Задали са са, подали
 йод Мадан, йод медресено
 Смаилчовине сеймене.
 Смаильчо върви най-напред,
 черни си кендри тропкаше,
 послед му конче цонкаше.

Смаильчо стрелна очине
 фъв двене жъмлу пенжери,
 тъ си уварди Фатминка
 бела куприна преприда.
 Фътмина назад отстъпи,
 та си зъстъпи шалваре.

Пяла Фатма Хасанова Алиходжова, 28 г., с. Малка Арда, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1280

Rubato $\text{♩} = 280$ 220 | 32

За- да- ли са са, по- да- ли

са са са са

1 2 3

Задали са са, подали са са /2
 из долнуй поле, поле широко /2
 секис киши, сички комити — /2
 отидоха си на Шабанлийте, /2
 на Шабанлийте у Хърдалийви, /2
 сърдисали ги изоколо ги, /2
 изпукаха си кумитски пушки, /2
 старата майка шъитин падна. /2
 — Ръфейко белко, с кого ше вървиш? /2
 — Я ше си вървем с Асан комита, /2
 — Реджепко вакло, йод мен ти халал! /2

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1281. Мечта на разбойник

Rubato $\text{♩} = 88$ 75 II 1

Сос ми гра- чиш, бре гар- ва- ньо,
 сос ми гра- чиш, гла- ден ли си, бре
 гар- ва- ньо, жа- ден ли си

Сос ми грачиш, бре гарваньо, сос ми грачиш,
 гладен ли си, бре гарваньо, жаден ли си,
 ям се моли да си ми дойде,
 да си ми дойде лято й пролетъе,
 да се лисни планинона,
 планинона, двана бука,
 двана бука, двене вейки,
 двене вейки дерербашене,
 да си ни торнат керванджие,
 ти ща ми стопиш на белен камен.
 Яз ща убия баш керванджия,
 ти ща му пиеш ясноно корве,
 яз ща си собирам жолти алтоне,
 жолти алтоне, бели грошове.

Пяла Фейме Мехмедова Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

1282

$\text{♩} \approx 76-88$ 19 I 176

Сус ми гра- чеш, бре гар- ван- чо,
 сус ми пла- чеш, ем са
 мо- ли, бъ- ре гар- ван- чо,
 да са ли- съ- не

Пял Хасан Еминов Карапишанов, 30 г. с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1283

$\text{♩} = 84$ 37 II 104

О- ти ми гра- чеш, га- ръ- ван- чо, о- ти ми
 пла- чеш, а- ми са мо- ли, га-
 два- нчо, да ми са ли- снат

Пял Христо Иванов Божков, 30 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1284. Пиле, пиле, черен гарван

Rubato $\text{♩} = 132$ 71 I 12

— Пи- ле, пи- ле, че- рън га- ръ- ван,

— Пиле, пиле, черън гарван,
кайно фъркаш нависоко, /2
нависоко, нашироко,
нейде нещо не виде ли?
— Видех, видех, бела Радю,
среди гора хармийска
седемдесет харамии,
та печеха машко дете
на три шиша, на два огня.
Баща му са нагодили
да му върти шишовене,
майка му са нагодили
да хми носи сухи дърва,

сестра му са нагодили
да хми пее жалъни песни,
брата му са нагодили,
да хми носи студна вода.
Пекли гу са два-три дена,
два-три дена и три ноци,
пак са дете не изпекло
ами дете продумало:
— Татко, татко, мили татко,
как кайдиса да си въртиш,
да си въртиш шишовене,
ам не йзвади ножовене,
да хми одрежиш тем ръкине?

Пяла Елена Петрова Хвойнева, 38 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1285

— Пиля, пиля славейченци,
кайно фъркаш нависочко, /2
нависочко, наширочко,

не вигля ли нейде нєкву?
— Виглях, виглях сред горѝна /2
трима турци анадолци,

мо̀ску де́ка си пе́чеха,
на три ши́ша го вѣрте́ха.
Ма́йка му са наго́дили
да хми вѣ́рти шишови́ни,
ба́ща му са наго́дили

да хми сби́ра сухи дѣ́рва,
бра́тче му са наго́дили
да хми сви́ри с ме́ден кава́л,
се́стра му са наго́дили
да хми но́си студна во́да.

Пяла Величка Илиева Белева, 38 г., гр. Девин,
преселена от с. Широка лъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1286

$\text{♩} = 58$ 3 I 16

— Пи- ля, пи- ля, по- стро пи-

ля, кай- но fo- каш на- ви- соч- ку

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1287

$\text{♩} = 116-112$ 37 II 83

— Пи- ле, пи- ле, ша- ре- но

пи- ле, кай- но ми хвъ- рчиш

на- ви- со- ко

— Пиле, пиле, шарено пиле,
кайно ми хвѣрчиш нависоко. /2
не видя ли нейде нещо?
— Видях, видях, млади момко,
в гѣста гора яворова
малко са дете на шиш пече.
Ма́йка му са на́карали
дѣ́рва да сби́ра, ога́н да кла́де,
ба́ща му са на́карали
с кава́л да сви́ри, пе́сен да пее:
„Пе́чи са, пе́чи, мил мой синко,
да нахрани́ш девет ду́ши,
девет ду́ши и ма́йка си.“

Пяла Надка Борисова Лещева, 13 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1288. Оплаква се от турци харамии

♩ = 74

76 | 1

3

3

5

тур- ци, на се- ва тур- ци,

май- чин- ко, ен- ке- се- джи- и

— Защим ма даде, майчинко, на сѣва турци,
на сѣва турци, майчинко, енкеседжий
денѣ ми седьот в честана гора,
нощѣ ми ходет по распотено
да ми дочекват баш керванене,
да ми обират жолти алтоне,
жолти алтоне, бели грошове.
Че си донеле кървава риза,
в ризана има десна ръчинка,
на ръка има сребърен пръстен,
йе си я познах — братва ръчинка!
Че си го питам как ми кайдиса,
та му отсече десна ръчинка:
— Тъмно бе, тъмно, та го не познах.

Пяла Фейме М. Салихова, 18 г., с. Арда, мах. Алиговска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1289

♩ = 60-76

Чем- ве ти (ъ) ви- ках, ма-
ле ле, чем- ве ти ви- ках, не- мо
ма да- вай, ма- ле, ле, на не- йе ту- ри

Чемвѣ ти виках, мале ле, чемвѣ ти виках
немò ма давай, мале ле, на нѣе турци, /2

на нейе турци янкесаджи:
 утерно ходят по сукацине,
 та си ло острят острине саби;
 вечеро ходят по мраковене,
 та ми донасят кървави ризи, /2
 кървави ризи я да ги пѐрам.

Ага разтрѝсих юнашка риза,
 та си изтрѝсих десна рѝчинка,
 на рѝчинкана сребѝрен пѝрстен,
 пѝк то е било от мойно братче...
 Чемве ти виках да ма не даваш,
 да ма не даваш на нейе турци.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лѝджа, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1290

$\text{♩} = 68$ 107 1 97

А- ма- нѝ ми, а- ман, май- чи- нко,
 не я- дно жѝ, не два- ж, де- но
 ма да- де, май- чи- нко, на кю-
 са- мѝ- жи- я

Аман ми, аман, майчинко, не яднѝж, не два- ж,
 дено ма даде, майчинко, на кюсам- жи- я —
 вечер ми ходи йот гора в гора

и ми дониса човешти глави,
 сая ми вечер човешта рока,
 човешта рока, сребѝрен порстен,
 на порстен пише моюно братче.

Пял Никола Тодоров Ружинѝв, 46 г., с. Стойките, Девинско.
 Записал Т. Тодоров, май 1960.

1291. Оплакване от мъж разбойник

$\text{♩} = 160$ 1 2 3 211 II 6

Из- сѝх- ни, го- ро, из- вей- ни, та ста- ни
 су- хи су- ха- ри

Изсъхни горо, извейни,
та стани сухи сухари,
зам да ми дойдат дърваре,
и майка със тех да дойде,
хитричко да ме попита:
— Дъщеро моя майчина,
оти си таквò станала —
дель ти е ёвро дѣтено,
иль ти е лево любено?
— Майчинко, моя майчинко,
то и-да е ёвро дѣтено,
кути гу ща, изкути гу ща,
ам ми е лево любено.
Насити ми са, майчинко,
кървави ризи пѣращик,

секани глави криешик!
Снощи ми, майчо, донесе
кървава риза да пера,
ега ми тръснах ризкана,
изтърсих десна ръчинка,
на ръчинкана пърстенче,
на пърстене го познавам
да ми е моено братче.
„Ох леле, любе, ох леле,
как ми кайдиса братчено,
та му остави децана?“
„Тъмно бе, майри, мрачно бе
в честана гора зелена,
та ти кайдисах братчено.“

Пели Салих Б. Саидефендов, 20 г., и Рамадан Койнарчев, 20 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1292. Хайдушка прислужница

Rubato $\text{♩} = 76$ 1 2 72 II 2

— Ка- лин- ко, чеп- кън де- вой- ко,
га та най- на- пред по- и- сках

1 2 3

— Калинко, чепкън девойко,
га та най-напред поисках,
майка ти ли та не даде,
или ма сама не рачиш,
не рачиш, не бендисуваш?
— Тя си ма майка даваше,
а ѝе та сама не рачех,

не рачех, не бендисувах.
Мен са е вейке додяло,
додяло и наситило
хайдутем изметъ да правям,
хайдушки глави да крием,
кървави ноже да мием.
— Калинко, чепкън девойко,

не ли та Чавдар измами,
та та от село изведе,
та та във гора фъведе
хайдутем изметъ да правиш,
хайдушки глави да криеш,
кървави ноже да миеш!

Пял Мехмед Асанов Майсторов, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1293. Убиват го заради невестата му

Rubato ♩ = 66 137 1 1

— Ко- ста- ли- ни-
це ни- вес- то,
ти чу- ла
ли си, ни ли си

— Костадинице нивесто,
ти чула ли си, не ли си, /2
Костадина са удрили,
на върхан, на Иваново,
ду двана вриса студени.
Костадин седнал да яде,
кончено пуснал да пасе.
Отде хайдуту дойдъха,

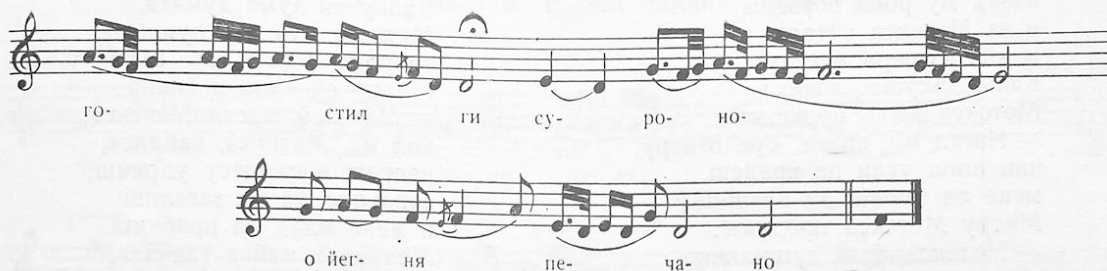
та Костадина фатиха!
— Хайдуте, брате да ми сте,
ку ма за пари мажете,
парине ми са на конян,
на конян във дисагине.
— Не та за пари не мажем,
ам ми та мажем, Костадин, /2
за твоята млада нивеста.

Пял Смаил Сабри Ходжов, 20 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1294. Погубени гости разбойници

♩ = 92 2 1 2

Чер- ньо му гос- ти
дой- ду- ха два- ми- на
а, мла- ди тар- гов- ци.
Сло- жил ги Чер- ньо,

Черньо му гости дойдуха
двамина млади търговци.
Сложил ги Черньо, гостил ги
суроно йегня печено
и ройно вино червено.
Черньо на Йенка викаши:
— Подай ми, Йенке, кавалян

на гости да си посвирам,
гостине да си разшеним.
Кавалян дума думаши:
— Подпали, Йенке, фурнана
гостине да си опечем,
имане да хми сбереме,
имане, жолти алтоне.

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1295. Посъбрал Митро дружина

(Метексовата песен)

Посъбрал Митру, посъбрал
негова верна дружина
във Шапшитската касабо,
във нея хладна механьо.
Та хи е Митру пуслужил,
пуслужил, още пугустил
младону ягне печену,
руйнуну вино червену
и на дружина думаше:
— Дружину верна, сговорна,
да ядем, да се наядем,
да пием, да се напием,
та че щим, холан, да идим
на Саръхасанско агôle,
голям щим баскън да правим,
вакли щим увни да крадем,
Тодура жив ще да фатим

и Метекса ще удими.
Станаха, та ми торнаха.
Вървяха, колку вървяха,
Метексови агôle стигнаха,
кучетана ми залаха.
Метекса Тодура думаше:
— Тодуре, холан, Тодуре,
кучетана ми залаха,
яца ми мяса на люде.
Кайно си дума думаха,
Митру с дружина допадна
и при кушера стойнаха.
Метекса фати пушкана,
в сраде кушера утиде
вакли аркичи да брани.
Митру с дружна наближи,
Тодура жив си фанаха,

назад му роки ворзаха,
и за Метекса питаха,
и във кушера влезеха.
Кайно си увни лочеха,
Метекса викна, провикна;
— Назад ми, назад, бре Митру,
чий щип увни да крадеш,
мене ли мочиш да плашиш?
Митру Метекса продума:
— Метекса, баш душманино,
излизай от твойсе агъле,
голям щип баскън да правим,
тебе щип да та удриим.

Кайну си дума думаха,
Метексе пукна с пушкана,
та удри Митра въ сърцену.
Митру си охна и викна:
— Метекса, пусти Метекса,
как ма, Метекса, кайдиса,
напреж в сърцесу удриш,
савдъона да ми загалиш
и мене млад да прибиш.
Мен ма я майка главила,
главила с порстен менила
в селуно на баш момана,
пък ти ма в земя провадаш.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славеино, Смолянско.

Записал Н. Кауфман, февруари, 1955.

Текстът е сверен с П. Т. Карапетков, Славеино минало, Пловдив, 1948, стр. 493.

1296. Вика го пашата, заради задиряне на мома

$\text{♩} = 69$ 107 I 98

— Сле- зи, Ди- мо, да ве-
че- рю- ва- ме. — Ве- че-
рю- вай, Ди- мо-
ва дру- жи- но

— Слезе, Димо, да вечерюваме.
— Вечерювай, Димова дружино,
Димо ми е сноща вечерювал
на доспатски високи барчини /2
със доспатски млади хайдутчета.
— Хайде, Димо, пашана та рука.
— Идите си, пашови сехмене,
я си знай за какво ма рюка —
да ма съоди, глава да ми сече:
вчера минах покрай нашно село,
тамо сръбнах руса мала мома,
тесно беше да са разминем,
настопих я за лева ножица,
опънах я за десна ръчица,
та ма рюкат глава да ми секат.

Пял Никола Тодоров Ружинов, 46 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1297. Пашата търси Димо юнак

$\text{♩} = 88$ 4 I 19

— Ди- мо, Ди- мо, Ди- мо, де- ли Ди- мо,

ай- да, Ди- мо, да ви- че- рю- ва- ми.

— Димо, Димо, Димо, дели Димо, айда, Димо, да вичерювами. /2

— Вичеряйте, Димова дружина,
Димо си ѝе сноща вичерювал,
вичерювал на Широка лока, /2
с шорколотскини млади юнаци.
— Хайде, Димо, чи та паше рюка.
— Га ма рюка, лю да си ма рюка, /2
ни ма рюка бакшиш да ми даде, /2
ам ма рюка глава да ми сяче.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка
лъка, Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1298. Хвали се с конче и с булка

$\text{♩} = 100$ 31 II 57

Ой ви- но, ви- но че- ръ- ве- но,

кой- то те пи- ѝе, той зна- ѝе!

Ой вино, вино червено,
който те пийе, той знайе!
Че са е упил млад Стоян,
та са е фалба пофалил,
че има булче хубаво
и има конъче храняно.
Отде го зачу пашата,
той за Стояна проводи:
— Де да е Стоян да дойде

с негово булче хубаво,
с негово конъче хранено.
Стана ми Стоян отиде
с негово булче хубаво,
с негово конче хранено.
Пашата Стоян думаше:
— Халал да ти е, Стояне,
твоео булче хубаво,
твоео конъче хранено.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1299

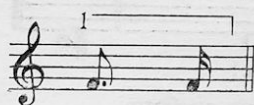

Пропило се е Стоянчо,
пропило и похвалило,
че яха конъче хранено
и има любе каматно —
конъче му струва хиляда,
бульче му струва два града,
два града кайну София.
Отде го зачу пъшега,

пъшета хабер провада:
— Носите здраве Стояну,
да ми изпрати конъчено,
конъчено че и бульчено.
Ако ми конъче не прати,
конъчено че и бульчено,
тогав ще людъе проводе
главона да му йобрежат!

Пяла Василка Райкова Милковска, 35 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1300. Яжте и пийте, и добра дума думайте

Ежте и пийте, йолдашлар,
и добра дума думайте, /2
със добро да са запомним!
Сая е деньо лъжовна,
кайну е майка мащеха.
Друга е деньо истинска,
кайно е майка рожделна.
Де са е напил млад Стоян

в чостана гора зелена,
та си заколил сестра си,
сестра си левен Тодорка.
Та че са Стоен отстъпил
и му са пътен казали
да фаща гора зелена,
че нема место за неа.

Пял Георги Чичиков, 34 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1301

Ежте и пийте, другари,
та добра дума думайте.
Ютре го казват Елинден,
врид ще са сберат, посберат
на високана планина
момине и невестине,

големо оро ще вият,
блага ракия ще пият.
Врид са са сбрали, посбрали
момине и невестине.
Адна невеста не дойде,
че и либето немало.

Пял Шабан Ахмедов Делиибрамов, 36 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1302

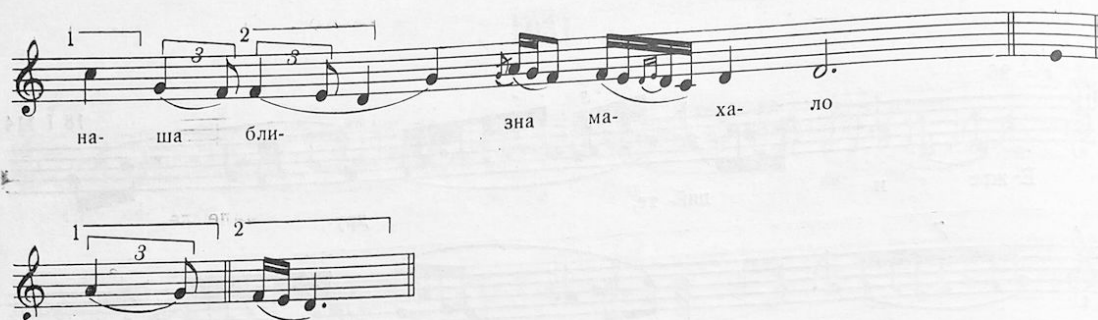
Йежте и пийте, дружина,
и добра дума думайте,
със добром да се заповним
на сайо земя чуждѣнска.

Чужда е земя йосилна,
кайно е майка мащеха,
кайно е пиле без гняздо,
кайно е агне без майка.

Пял Васил Димитров Стоев, 33 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1303. Свекърва клеветница

— Йе ща да ида, да ида
нах наша близна махало,
фаф гулемана механьо.
Малко ща винце да пийна,
ду за два, за три алтона,
пък ти ма чекай, Енице,
дурде петлини триж пеят
триж пеят и триж пувторят!
Чекала гу е Еница,
дурде петлини триж пели,
триж пели и триж пувторли.
Укò е памук изпрела,
моска е риза ушила,
и бòкал вòда изпила,
и си на баба думаше:
— Бабичко, стара бабичко,
кльота ма дремка налегна,
да легна малко да пòспя,
пък ти ма, бабко, сòбуди,
кога ми дойде млад Стуен.
Че ни утиди Еница,
ам си утиде майка му.
Стуен си майка питаше:
— Къде е, майко, Еница?

— Стуене, гиди Стуене,
Енка е сас друг седела,
та ми е кльоту заспала.
Стуен се люто разсорди,
извади сабля огняна,
Енки главона утсечи.
Главона по двор шикаше
и си ми люто кълнеше:
— Стуене, любе Стуене,
суха дано ти изсохне
твояна десна рачица,
дето ми глава утсече.
Тогава майка думаше:
— Сино Стуене, Стуене,
ти шако ни си знаело,
та си Еница погуби.
— Мале ле, стара мале ле,
винуну шако не знае,
винуну й бела ракия.
Та си са Стуен прубоде
в негово бело сарчоци
и си на майка думаше:
— Дето ще адин да лежи,
двамина да си лежине.

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1304. Росни ми, росни, росице

Росни ми, росни, росице,
чаирян да ми залеиш — /2
в сряде чаирян имѐши, /2
до ядно дърво високо, /2
на ворх дървоно имѐши /2
до ядно гнѐздо извито, /2

в гнездоно имѐ, мале ле, /2
до седам дребни пълчинки, /2
сама ги майка храняши, /2
в йохца хми вода носяши, /2
с крилца хми сенкя правяши.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1305

Пяла Надежда Вълкова Терзийска, 37 г., гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1306. Болна годеница

Утре щим вечер да идим
нах бела Рада на госте, /2
сас пита Ради, сас годеж, /2
сас шишо бела ракия.
Пак Рада болна легнала,
Радина майка викаше:
— Станувай, Радю, станувай,

на двор са душили сватове, /2
врюдь са сас сиви атове, /2
и теб са конче дувели, /2
и на кончено гиздило, /2
тебе щат да та прикрият.
— Ни мога, майчо, да стана,
главона да си подигна, /2

главона от възглавкана, /2
снџгана от постелкана,
ами си прикрийте, майчо,
мойена сестра Тодорка,
чи е мџстону хубаво,
та не е за опџскане.

Пяла Шина Гџорчева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1307. Барек са, майчо, находитх

♩ = 52 38 II 168

Ба- рек са, май- чо, на- хо-
дих по вла- шка зе-
ме ши- ро- ка

— Барек са, майчо, находитх
по влашка земе широка,
барек са, майчо, нагалих
сливенски мальки девойки.
— Сино льо, я мой сино льо,
тебе сливенка не дават,
тя ми е твърде далеко —
три години са отходи
и за три ми са дохода.
— Дават го, майчо, дават го,
не си сме двама гълъчали
и дара са сме дарили —
тя мене кърпа шарена,
я нея пърстен сребърн.

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1308. Млада да се не жени

♩ = 132

3 3 3 3 3 1 2 1

— Май- чин- ко, ста- ра май- чин- ко,
ми- слиш ли дай ме йо- о- гла- виш,
и- ли щеш дай ме са- ста- риш

— Майчинко, стара майчинко,
мислиш ли дай ме йоглавиш,
или щеш дай ме састариш /2
на бащови ми дворове?
— Дощирьо мила майчина,
мислям и мислям, дощирьо,
ам сам се другож кълнала
на лефтеркини годинки —
да жйва, чодо да имам,

малко го ни що йоглави.
Мен майка малка йоглави;
ага сватови дойдуха
на нашини равни дворуви,
мояна стара майчица
нахвон, нахвотри вървеша,
бели си рѳки коршеша,
бурми порстени трошеша.

Пяла Шина Димитрова Измирлиева, 34 г., с. Стойките,
Девинско, преселена от с. Широка лъка.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

ЖЪТВАРСКИ ПЕСНИ

1309. Лисни се, горо зелена

(Когато отиват на работа, спират се на някоя височина край селото и пеят)

$\text{♩} = 126$ 20 II 21

Лис- ни са, го- ро зе- ле-
на, да- скрий- ме бя- ла
Фа- тѣ-ми- нѣ-ка.

Лисни са, горо зелена,
да скрийме бяла Фатминка.
Ютри ще керван да мине,
след керван стара майчица.

Пяла Сафинка Ахмедова Имамска, 25 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1310. Каведжи, вакло копеле

(Когато отиват на нивата, преди започване на работа)

Rub. $\text{♩} = 86$ 221 II 15

— Ка-ве- джи, ва- кѣ-ло
ко- пе- ле, сти- га ми-
на- вай през, през ту- ва

— Каведжи, вакло копеле,
стига минавай през тува, /2
чи викат, за мен миноваш, /2
и ѝе за тебе излизам.
— Я си за теб не миновам,

ам си миновам, девойко, /2
на яговсконо кафенъ,
шикерли кавъо да вѣрям,
малкине моми да гаям.

Пяла Салие Р. Чепишова, 19 г., с. Брезе, Смолянско
Записал Н. Кауфман, май, 1960.

1311. Жътварки на Салих ага

Торнали ми са, торнали
дерекювскине кулжи
дребни аргатъки да сбират,
да сбират, да ги писуват
Салих агому да жънат
на високана планина.
Писа са Гана най-напред,
до Гана, майко, и Стана,
и Станинине дружчици.
Утишли, та са жънали,

жънали, колко жънали,
та че са хоро сторили —
Гана хороно водеше,
Салих ага хи думаше:
— Хо да ти, Гано, зьомиме
моено сино Тахиру.
— Ни щѣ го, аго, ни щѣ го,
че му е накрай кощана /2
и му е турска верана.

Пяла Шинка Суркова, 20 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1312. На аговска жътва

— Немой ма, майчу, провада
аговска жотва да жонам
с гѣрсконо младо сейменче,
че ми ще гѣрски продума,
пѣк ѝе са, майчо, не сетам
как да му, майчо, ѳтвѣрнам.
— Дѣщеро моя майчина,
хич бално немой да ти е,
га е агана на мегданъ,

агана и аговицана.
Кайно си дума думаха,
и сейменче си допадна, /2
и си ѝ гѣрски продума:
— Девойко мари хубава,
бинъ алтѣнъ имам у меня,
до един халал да ти са,
за твойне чорни очинки!

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково, Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1313

$\text{♩} = 50$ 59 1 49

(м) — Не- мой- ма, май- чо, пѣ-
ри (и) ва- дай- йе- (е) го- вѣ-
ска жѡ- тѣ- ва да жѡ- на

— Немой ма, майчо, привадай
йеговска жѡтва да жѡна /2
със аговскине аргате,
че има лудо и младо,
та ша ми гѡрски продума,
пѣк ѡе са гѡрски не сетам,
не сетам и не разбирам.

— Вѡрви ми, вѡрви, дѡщеро,
то е агана на мегданѣ, /2
той ще му гѡрски отвѡрне.
Кайно си дума думаха,
тъован са облак зададе /2
низ аговсконо коначе.

Пяла Сафие Смаилова Хаджибрахимова, 23 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1314

Rubato $\text{♩} = 52$ 5 248 1 2

— Не- мой ма, май-
чо, пѣ-ро- ва- дай а- а- гов-
ска жѡт- ва да (а) жѡ- на

— Немой ма, майчо, провадай
аговска жѡтва да жѡна /2
със аговскине аргати.
Те знаят турски да думат,

пѣк ѡе са турски не съетам,
те знаят турски да думат,
та ми щат кѣрши продумат, /2
та ми ще жално дожале.

— Йди ми, йди, дѡщеро,
агана седи насреща, /2
той ми ще турски отдума.

Пял Салих Асанов Азизов, 27 г., с. Тикале, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1315. Слънчо и братска делба

Слънчувана майка
на два друма седи,
на два друма седи
и на слънча дума:
— Слънчо, дете мое,
аз нали ти реках
по-късно изгрявай,
по-рано залязвай,
та да та не кълнат,
по гора овчари,
по гора овчари,

по поле жетвари,
по поле жетвари,
в люлки малки деца.
— Бързах, майчо, бързах,
какво чудо видях!
Братче и сестрица
дялба си деляха —
всекиму се падна
къща и градина,
а на малка сестра
чуждана работа.

Пяла Стоянка Николова Киркелова, 25 г., с. Бачково, Асеновградско,
преселена от с. Наречен, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1316. Не наспа ли се, момне ле

— Стàни ми, стàни, момня ля,
ня ли ми са си наспала /2
ся дванадесет години?
— Не буди мене, юначе,

мене ми е майка мащеха,
та ма е рано будила
равни дворове да мета, /2
тежки тварове да твара.

Пели Кезиме Мустафова Гулева, 18 г., и Ханъма
Ибраимова Гулева, 17 г., с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

— Хай да та водем, девойко,
ваз високана планина,
зеленянь мисир да прашим
и ранен да възриваме.
Възрили, колко възрили,
седнали да са одморят,
легнали, та полежали —
момъна сънь е заспала,
юнакън съня не фата.
Юнак са жельну молеше:
— Стани ми, стани, девойко,

чем нали са си наспала,
наспала и належала
солкува време без мене
на петровскине денькове,
на колъшкине нъшкуве.
— Немой ма буди, юначе,
че бех въз майка машеха,
та си ма ранко будеше
младочни крави да доям, /2
дребни телчкове да лъчам.

Пели девойки от с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1318. Облог на жътва

(Работна невеста)

Дедо нивеста думаша:
— Хо щим, нивесто, да сторим, /2
да сторим, да са оложим, /2
дай ми, нивесто, ожониш /2
три кила бела пченица, /2
дедо ти ще ти хариза /2
докяни с докянжиини, /2

михани с миханжиини.
Та са нивеста наведи,
яга слънцено изгрело, /2
та са нивеста изправи, /2
кога и слонце залело, /2
тай си нивеста пожона /2
три кила бела пченица.

Пяла Величка Илиева Белева, 38 г., гр. Девин,
преселена от с. Широка лъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1319. Кой са онез вакли юнаци

(Жътварска на обед)

Rubato $\text{♩} = 80$ 131 | 24

Ко- и са е- не- я лу- ди и мла- ди,

и лу- ди и мла- ди

Кой са енея луди и млади,
луди и млади,
луди и млади /вакли юнаци, /2
вакли юнаци /дваж по-юбави, /2
дваж по-юбави, /триж по-гиздави? /2
Едното беши /Ба'йрам ефенди, /2
второто беши /А мет ефенди. /2

Пели Кезиме Мустафова Гулева, 18 г., и Ханъма
Ибраимова Гулева, 17 г., с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

1320. Кадъно, млада невесто, сготвила ли си вечеря

$\text{♩} = 176$ 1 2 3 2 1 9

— Ка до- но, мла- да ни- вес- то

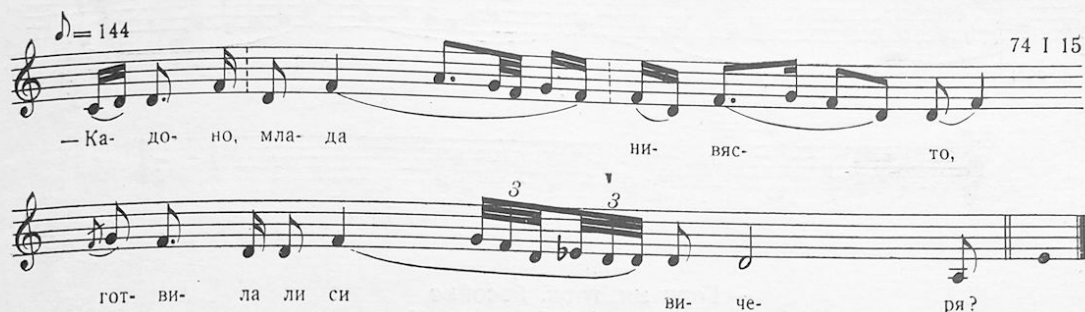
— Ка до- но, мла- да ни- вес- то

— Кадоно, млада нивесто,
варила ли си вечира,
доила ли си кравини?
— Аргатки, мои аргатки,
моско ми дѣка плакало,
шепкана му сам низала
с три ръода жолти алтони.

Пяла Йордана Василева Бояджиева, 38 г.,
гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1321

$\text{♩} = 144$ 74 I 15

— Ка- до- но, мла- да ни- вяс- то,
гот- ви- ла ли си ви- че- ря?

Пяла Руса Райчева Гвоздева, 48 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1322. Калугер майци викаше

$\text{♩} = 126$ 2 II 30

— Май- чин- ко, ста- ра май- чин- ко ви- ка- ши:

Калугер майци викаши:
— Майчинко, стара майчинко,
правко ща да та попитам,
правко да ми си казала —
жени ли ми са калугер?

— Сино льо, я мой сино льо,
де са и чулу, вигяло
калугер да са йожени.
— Жени са, майчо, ни жени,
йе ща да си са йожена,

чи ми и драго, майчинко,
ду младо булче да съодна,
ду алянуну миндилчах,
ду везаниян раченик,
ду червенана прѣкрива.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1323. Гори ми, гори, усойко

Rubato $\text{♩} = 84$ 221 I 33

— Го- ри ми, го- ри, йо- сой- ко, (и) н аз

737

ОБИЧАЙНИ ПЕСНИ

НА ГЕРГЬОВДЕН

1324. Свети Гьорги коня кове

$\text{♩} = 138$ 31 II 43

Све- ти Гьо- рги ко- ня се- для ко- ня

хра- ня нъ, а- ждра - ха- на

1 2

Свети Гьорги коня седла,
 коня хранян, аждахана,
 да обходи равни ниви,
 равни ниви и ливади.
 Самодиви път му чинят.
 Както ходи той са върна.
 Стара майка тихо дума:
 — Леле Гьорги, свети Гьорги,

кѣман хѣди вѣсел дойде?
 Гьѣрги майка тихом дума:
 — Мале, мале, стара мале,
 кѣман ходих весел дойдах:
 зимното е изкласило,
 летното е вретенило, /2
 ливадите за косене.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1325

$\text{♩} = 69$ 131 I 4

Ой ми- лин- ки све- ти Гьор- ги, ле, ой ми- лин- ки све- ти Гьор- ги

1

Ой милинки свети Гьорги, ле,
 ой милинки свети Гьорги,
 свети Гьорги коня кове,
 коня кове, коня стега,

да обиди равно поле,
 равно поле, гъсти ниви.
 Весел ойде, сърден дойде —
 летнините изсъхнали,
 зимнините изгинали.

Пяла Фикра Галипова Бодурска, 21 г., с. Крушево, Гоцеделчевско.
 Записал Н. Кауфман, януари 1961.

1326. Стани, моме, утре рано

Rubato $\text{♩} = 72$ 220 I 33

Ста- ни, мо- ме, ют- ре ра- но, ста- ни,
 мо- ме, ют- ре ра- но

Стани, моме, ютре рано, /2
 ютре рано ем зарано, /2
 да налеем студна вода,
 да разчешим врана косъм,
 да юмием кипра снага,
 да надяним нова руба,

нова руба гергиденска,
 гергиденска, еледенска,
 да идиме на байряма
 при момите, при юнаци,
 да са фаним пу за рѣка,
 да играйме ситно дру.

Пял Настан Яминов Балталиев, 55 г. с. Барутин, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1327. Довели сме ви млада невеста

(На предой — игра)

$\text{♩} = 132$ 220 II 16

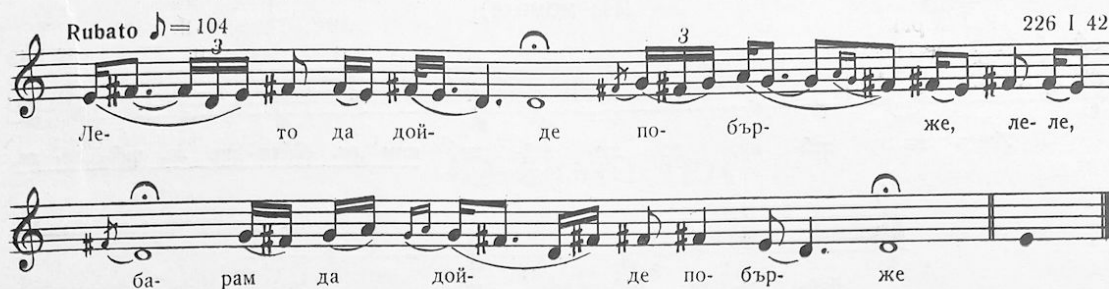
Ис- ти ги- дер- сѣн, мла- да ни- вес- та

Истигидерсѣн млада нивеста,
 млада нивеста, прочка алтъне.
 Душлиле ви сме, довели ви сме,
 довели ви сме млада нивеста.

Пели девойки от с. Настан, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1328. Лято да дойде по-бърже

(На Гергьовден сутрин рано отиват да берат здравец)

Лето да дойде по-бърже, леле
 барам да дойде по-бърже,
 йди му речи да дойде,
 на сва ми лето, пролето, /2
 на сва ми зима, подзима.
 Да знае гора зелена
 в гора колко е хубаво!

Пели Емира Дайлиева, 17 г., и Сафире
 Байрамова, 18 г., с. Марулево, Гопецелчевско.
 Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1329. Галихме се, мамихме се

(На Гергьовден на люлките)

Галихме са, либе, мамихме са
 йот манички, либе, дор до голямки,
 дойде време да са вземем,
 да са вземем, да са сберем,
 пак ни дава твойна майка,
 твойна майка, мой душманка.
 Ти ку слушаш твойна майка,
 ти щем мночкош ерген ходиш, /2
 ерген ходиш моми да гледаш.

Пяла Атидже Ашикова, 20 г., с. Настан, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1330. Люлки, вейки, полюлейки

(На момите)

Люльки, вейки, полюлейки
ким ли, Минке ле,
ройнала, бойнала байламо.

— Държи са, Минко, да не паднеш!

— Люляй, Метько, яз са държе!

Падна Минка от люлькана,
ячко са удри в главоса.

Ох си, Метько, какво стори!

Пели Небие Майсторова, 11 г., и Нурие Гаджалова, 13 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1331. Велита китка и честита

(Когато вадят китките от бакърчето и наричат)

Велита китка и честита, /2
койно е велик и честит,
в селоно да си йостане, /2
недве Бекире да вземе.

Пели Незифе Бекюрова Сюльова, 25 г., и Хатидже
Рамаданова Еминджикова, 28 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

НА ЕНЬОВДЕН

1332. Коя мома велика, честита

$\text{♩} = 144$ 4 II 5

Ко- я ку- ма ве- ли- ка, че- сти- та, не- хи

КИТ- ка пър- ва да из- ле- зи!

Коя мума велика, честита,
нехи китка порва да излези!
Излела и гиздави Маруди,
Маруда щипорву да са жени. /2
Маруди и балну добалнелу, /2
чи от дружки порву жа са гяли.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1333. Облог за надпиване

(На Еньовден сутринта)

Rubato $\text{♩} = 154$ 71 I 28

То- дор низ се- ло вар- ве- ше, а- ле- ну

кон- че е- zde- ше

Тодор низ село варвеше,
алену конче ездеше /2
и за механьо питаше:
— Ой Радо, ой механжийко,
де ми са вино продава?
— Тодоре, море Тодоре,
тув ми са вино продава,
вино и бяла ракия.
Слези, Тодоре, от коня,
на конь са вино не пие,

на конь са пари не броят.
Слези, щим да са уложим,
да пием, да са надпием —
аку та, гидим, надпием,
халал да ми е кончето,
кончето със съйбийчето;
пък ку ма, гиди, надпиеш,
халал да ти е механьо,
механьо със механжийка.

Пял Никола Щонов Щинков, 48 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

НА ПЕПЕРУДА

1334. Зароси ситна роса

Гьорге, Гьорге, свети Гьорге,
йди, Гьорге, бога моли /2
да ти даде ключувини /2
да йотключим синьоно нѐбо, /2

тай да рѐсни ситна рѐса, /2
да залѐе зимнинѐно, /2
зимнинѐно, лятнинѐно, /2
лятнинѐно и травѐно.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1335. Летни пеперуди

Летни пипирюги
ют двор на двор хогят, /2
на бога се молят:
— Лѐти, боже, лети,

да са рѐди просо /2
и бела пченица,
да вием колаци,
да храним сараџи.

Пяла Мария Василева Пелтекова, 51 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1336. Лети, лети, дъжд

$\text{♩} = 112$ 131 II 23

Пи- пи- ру- га, ру- га, ле- ти, ле- ти даж, да се ро- ди ръж,

да йо- ме- сим ко- лач- ки, да на- ра- ним си- ра- ци.

Пипируга, руга, лети, лети, даж,
да се роди ръж,
да йомесим колачки,
да нараним сираци.

Пял Алибайрам Юсеинов Ефендов, 35 г., с. Плетена, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

1337. Амин, лети, дъжд

$\text{♩} = 98$ 226 I 44

А- мин, ле- ти дъж пе- пе- ру- га, ру- га, зе- ле- на тре- ви-

ца, бла- га ро- си- ц (а).

1 2

Амин, лети, дъж, пеперуга, руга,
зелена тревица, блага'росица.

Пели Фатма Юсеинова Ходжова, 12 г., Небие Дайлиева, 13 г.,
Найле Бекирова, 12 г., с. Марулево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960

1338

$\text{♩} = 168$ 38 II 166

Пе- пе- ру- до, ру- до, ля- тна пе- пе- ру- до

Пеперудо, рудо,
лятна пеперудо,
из двор, въз двор ходи
и са богу моли:
„Дай ми, боже, дай ми
ядна ситна роса,
друга тъвна мъгла,
да наруси ниви,
ниви и ливади,
да са руди жито,
и бяла пшеница,
и конска зопчица.

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

СВАТБАРСКИ

1339. Фатминки връщат годежа

$\text{♩} = 116$ 250 | 27

Фат-мин- ка са е гла- ви- ла го- ди- на и

по- ло- ви- на

Фатминка са е главила
година и половина, /2
осемнадесте месеца,
че думат да я развършат.
Фатмина дума майци хи:

— Майчинко, моя майчинко,
стани ми сбри лишѐнан, /2
лишенан и армаганан,
я напреж да го развърнам,
да види севдя какво е!

Пели Захре Осм. Онбашиева, 14 г., Фатме Ем. Каракашева, 13 г.,
и Рукне Ем. Сапунджиева, 13 г., с. Виево, Смолянско
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1340. Хубава среща на мома

$\text{♩} = 132$ 250 | 40

Вче- ра- хо- дих, ма ля ля, вче- ра хо- дих, ма-

ля ля, нах Ма- ри- ца на во- да

Вчера ходих, маля ля, /2
нах Марица на вода,
та ми срошнах, маля ля, /2
лудо-младо копяле,
във ръкине носеше /2
шерен, писън тестемель,

в тестемелян имаше /2
двесте-триста грошове,
три стотини алтѐне: /2
„Тебе да са за лишан,
ти щииш да ги кердосваш, /2
хем кердосваш, пейдосваш.“

Пяла Щина Хр. Руменска, с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1341. Калезма е дошла от Едрине града

(Пее се от момците събота вечер)

$\text{♩} = 104$ 71 II 27

Ка- лез- ма е до- шла, си- но мой ка- лез-

ма е (е) до- шла, от Е- дри- не гра- да,

си- но мой, от Е- дри- не гра- да

Калезма е дошла, сино мой, калезма е дошла,
от Едрине града, сино мой, от Едрине града,
че ще да се жени, /2
твоя млад съйбия, /2
шувиш ще му купим /2
два коня хранени. /2

Пяла Чока (Цона) Н. Шонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1342. Тръгване за невеста

(Когато наближават двора на булката)

$\text{♩} = 72 - 58$ 40 II 316

Та- я щим су- трин да и- дем нах бе- ла

Ра- да пу го- сти.

Тая щим сутрин да идем
нах бела Рада пу гости.
И конен хи сме сгодили,
на конен торба шарена,
във торба лето гиздило.

Яга ми тамо идиме,
дано е мома хитричка,
портине да ни отвори,
със дума да ни угълъчи,
със дара да на удари.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958

1343. Сватове близо пристигат

Байреко зелен, та червен,
недельке как са люлееш
и утре ша са развееш
низ Бела река надолу,
низ зеленине ливади,
на агòвсконо коначе.
Две са са мòми кутили,
и двене мòми агòвски.

Адиъна^и седи на дворън,
другана седи на кьошкан.
— Ох леле, абло голема,
йзлезни, абло, погледни,
колков ти вървят сватове,
колкуно близо наближат,
по-силно свири свиркана,
по-силно чука тъпъна.

Пели Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., и Хасан Мехмедов Гундалов, 20 г., с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари, 1955.

1344

Байрече зелен и червен,
цала са виеш година,
виеш са не са развиваш,
та мене ли си дочекал,

та ѝе ли дата развия
низ пусто Долно крушкатѣ,
низ кадиюва усойка.

Пяла Фериде Хамдиева Смерадска, 29 г., гр. Златоград.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1345. Мъка ѝ е, че е оженена далеко

71 II 35

Млад си юнак кон седлае,
кон седлае, юбрудува,
малка мома диван стои,
диван стои, сълзи рони.
— Мольчи, мольчи, машка моме,
и за теб са конь седлае.
Че станаха, та търнаха,
та вървеха, как вървеха,
та минаха деветъ гори,
деветъ гори лилекови,
залезаха в десетана,
млад се юнак йодромоня:

— Йобърни са, малка моме,
та поглюдай вашено село,
вашено село огънь гори,
огънь гори, ветер дуе;
нашено село слонце грее,
слонце грее, роса роси.
— Ако гори, да изгори,
да изгори моена майка —
ние бехме деветъ сестри,
та на даде в деветъ села,
мень ма даде най-далеку,
най-далеку, през деветъ гори.

Пяла Чока (Цона) Н. Щонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1346

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1347. Хай куме, незнайни куме

(Когато посрещат кума)

Хай куме, куме, незнайни куме,
не знаяхме та, че ще да дойдеш,
да ти печеме ягне печено,
да ти налеем вино червено.

Пяла Елена Атанасова Ганева, 56 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1348. Да нагиздим невестата

(Когато кичат булката)

$\text{♩} = 108$

До- не- си- те, ма- ри, от- клю- че- не, да от- клю- чим, ма- ри,
ше- рян сан- док, да, ма- ри, да, хо- ма- ри, хо

Донесите, мари, отключене,
да отключим, мари, шерян сандок,
да, мари, да, хо, мари, хо,
да извадим сичкуну дребну,
сичкуну дребну купринену,

да извадим гиздилуну,
гиздилуну, кичилана,
да угиздим нашана Минка,
да ѝе фанем на хуроно,
на хуроно адно до друго,
адно до друго с нехино любе.

Пяла Шина Георгева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1349

$\text{♩} = 120$

До не- си ми, мъ- ре, йот- клю- чко- ве, да йот-
клю- чим, мъ- ри, ша- рен сан- дък ди, ма- ри, да

Донеси ми, мъре, йотключкове,
та йотключим, мъри, шарен сандък,
да, мари, да,

да извадим сичко дребно,
сичко дребно купринено,
да огиздим бяла Минка,

да я водим на байрема,
на байрема на хорото,
на хорото при момите,
да я видят яргените,
да се пукат душманите,
да се радват разбраните.

Пели Руфие Исуfoва Каракашева, 17 г., и Атидже
Джамалова Калfoва, 15 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

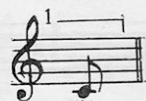
1350. Зашивай, майчо, дарове

(Когато извеждат невестата)

Rubato $\text{♩} = 132$ 270 I 1

За- ши- вай, май- чо, за- те- гай

мо - и- не тенъ- ки да- ро- ве

Зашивай, майчо, затегай
моине тенъки дарове,
чи ще далечко да идам,
далечко, извън селото,
та ще да мина, мале ле,

през горно село Райково,
през чършийска махалo,
та ще на видят агине,
агине и хайманине
със накривени фесове.

Пял Иблям Салихов Оаджиев, 30 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1351. Зашивай, майчо, затайгай

(Пее се от мъжете сватове)

Rubato $\text{♩} = 48$ 72 II 12

За- ши- вай, май- чо, за-

те- гай мо - и- не

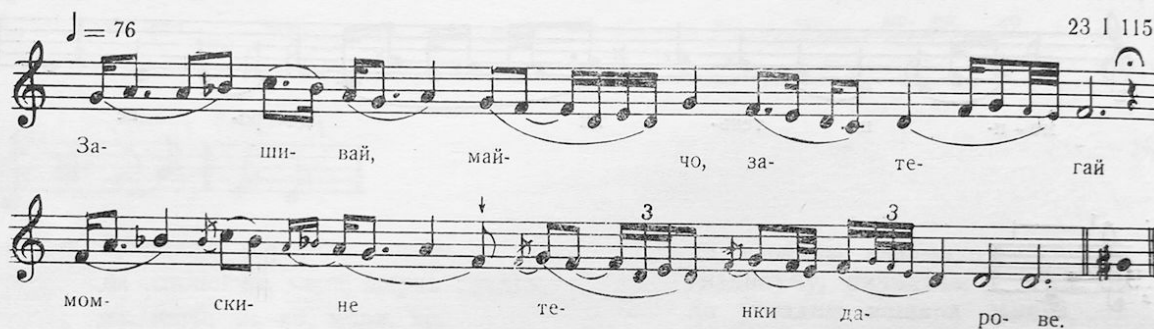

Зашивай, майчо, затегай
моине теньки дарове,
че щат далечко да идат,

през Чалън, през планинана.
Дуйна щат бели ветрове,
разду щат теньки дарове.

Пял Мехмед Асанов Майстор, 45 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1352

Зашивай, майчо, затегай,
момскине тенки дарове.
Утре щем да ги караме

въз високана планина —
да хи не дуют ветрове,
да се не пукат душмане.

Пял Давуд Хасанов Шехов, 37 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1353. Забрави всичко, либе ле

Забаряй, севдим, прибаляй
нашесо село големо,
нашеса дольне махала,
нашисе вакли йонаци; /2
нашисе бели конаци,
назатъ се немой извива,

доде та некак преболя.
Знаеш ли, севдим, помниш ли
как сме се, севдим, галили,
галили, севдим, мамили,
пък нема да са зѝмиме!

Пяла Емине Асанова Ходжова, 30 г., с. Могилица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1354

Rubato $\text{♩} = 144$ 76 II 23

За- ба- рей, сев- дим, пре- ба- лей на- ше- се доль- ни ма- ха- ло

Пял Емин Асанов Имамов, 30 г., с. Буково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1355. Китките да ѝ полива

Rubato $\text{♩} = 80 \approx 63$ 40 II 315

И- зле- зи, май- чо, по- гле - дни, не- щи- чко
ща да ти ка жам.

Излези, майчо, погледни,
нещичко ща да ти кажам.
Китки съм сѣла, майчо бе,
в нашана долна градинка,

та да ги, майко, поливаш,
куга ми суше нарасне,
и да ги, майчо, покриваш,
кога ми слана запада.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1356. Ти идеш за мене да плачеш

(Когато невестата тръгва от майчината си къща за дома на младоженеца)

Rubato $\text{♩} = 80$ 221 II 10

Май- чин- ко, ста- ра май- чин- ко,

ста- ни ма ран- ко йо- пле- ти

Майчинко, стара майчинко,
стани ма ранко йоплети,
че щъм да ида, майле ле,
във чужда мъхла незнѝйна,

ти щииш за мене да плачиш,
да плачиш, майчо, споминаш,
че ма си, майчо, карала,
карала, мночку мѝмрала.

Пяла Салие Р Чепишева, 19 г., с. Брезе, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1357. Тъжно ли ти е невесто

(Пее се от три девойки, когато вземат невестата)

Rubato $\text{♩} = 100 \approx 120$ 221 II 6

- Ни- ве- сто, мла- да ни- ве-

сто, бал- но ли ти

я, ни = ни- ве- сто

— Нивесто, млада нивесто,
бално ли ти я, нивесто,
чи ти са дошли сватбари,
сватбари, тъожки сватове?
Нивесто, млада нивесто,

ич бално нимой да ти е —
в чужда щииш махало да идиш,
чужда щииш майка да майчиш,
чужди щииш баща да бащиш.
Нивесто, млада нивесто,

ич бално нимой да ти е —
сватбари ша ги ѝбдарим
с твоине тъонки дарове,
с рубана ша ги изпратим, /2
на чужда махало хубава.

Пяла Салие Рамаданова Чепишева, 19 г., с. Брезе, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1358. Отбирай, любе, девойка

Rubato $\text{♩} = 52 \approx 58$ 221 II 5

Doш- ли- ли ми са сев- де- но, на- пъл-
ни- ли са д'во- ре- но

The image shows a musical score for a song. It consists of two staves of music. The first staff has a treble clef and a key signature of one flat (B-flat). The tempo is marked 'Rubato' and the time signature is '♩ = 52 ≈ 58'. The page number '221 II 5' is in the top right corner. The lyrics are written below the notes. The second staff continues the melody and includes fingerings 5 and 6. The lyrics continue below the second staff.

Дошлили ми са севдѐно,
напълнили са двѐрено, /2
дворено и кафезьено.
Отбирай, севдим, събирай,
да си ми мѐма отбереш, /2
да ти е лика-прилика.

Пяла Салие Р. Чепишева, 19 г., с. Бреже, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1359

$\text{♩} = 54$

Мо-мин-нѣ-ки-не че-рѣ ни о-чи жель-ни-

чко се на-ви-ре-ват

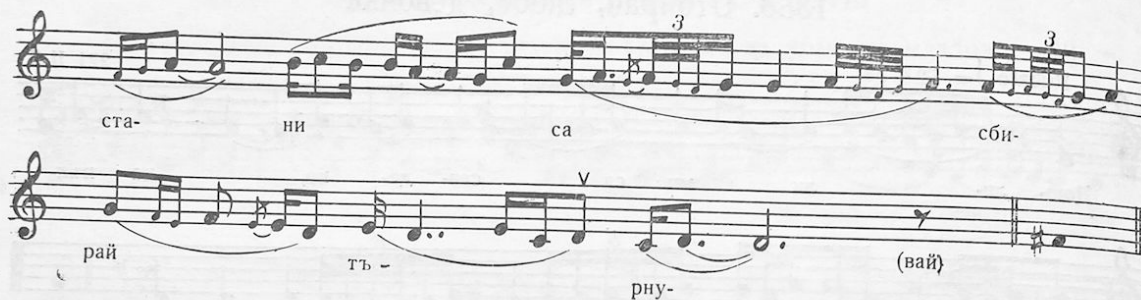
59 II 80

Моминкине черни очи
желничко са навиреват,
че ще вървят в друго село,
в друго село непознато, /2
дено майка не познават.

— Майко, майко, стара майко,
да си беше мене дала
да съм близичко до тебе,
да ти идвам често в госте.

Пял Асан Сюлейманов Беев, 33 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1360. Чужда ще майка да майчиш

Нивясто, млада нивясто,
стани са сбирай, търнувай
нах чуждо село да идем,
чужда щеш майка да майчиш,
чужди щеш баща да бащиш,
чужди щеш братя да братиш.

Пели Хасан Сабри Хамитев, 30 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1361. Русо, мала моме

Русо, малай момя,
що си оникнала,
сълзи заронила,
ниско погльоднала —
дара ли си немаш,
дара да дароваш,
спапа ли си немаш,
спапи да товаряш?
— Дружки, мои дружки,
и дара си имам, /2
дара да даровам,
и спапа си имам,

спапи да товарям,
ами ми е бално,
бално още жално,
че ми са отделям
от майка, от татко, /2
от голема рода.
— Мольчи, Русо, мольчи,
и там рода има —
дедоно за татко,
бабана за майка,
девери за братя,
зольвине за сестри!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 84$ 2 1 25

Ру-со, ма-ла мо-
ме, що си йо-
ни къ-на-ла, що си
йо-ни-кна, ла, ни-
ско по-гле-дъ-на-ла.

Пяла Велика Андонова Кечева, 29 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1363. Пукни се, тресни, момина майко

$\text{♩} = 92$ 221 II 37

Пук-не-ни ли са, трес-здох-ни, ме мо-мал-
ми-на май-ко, ка-на мо-ма

Пукни са, тресни, момина майко,
нели ти здохме малкана мома, /2
малкана мома на ден пладнина,
на ден пладнина, на есно слонце.
Наше ша бѡде малкана мома, /2
на теб ша бѡде чуждана мома — /2
изметъ ша прави, за теб ша жали.

Пяла Алия Салих Парунева, 22 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1364

$\text{♩} \approx 94$ 17 II 84

Пу- къ-ни са, тре-сни, мо-
ми-на май-ко, мо-
ми-на май-ко, мин бу-бай-ко.

Пукни са, тресни, момина майко,
момина майко, момин бубайко.
Нали ти зехме милоно-драго,
милоно-драго, баш момичено, /2
баш момичено, баш изметкярно.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1365

$\text{♩} = 63$ 106 II 55

Пу-кни са тре-сни,
мо-ми-на май-ко, о-
кра-до-хме ти ру-
са де-вой-ка

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, гр. Девин, май 1960.

1366

Пял Костадин Н. Каневски, 23 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1367. Димо, Димо, кара байрактарю

Димо, Димо, кара байрактарю,
поразвий си червено байреча,
че щем, Димо, през гора да минем,
да та, Димо, роса не нарѡси,
да та, Димо, вейка не докѡчи.
Още Димо дума не издума,
спукаха са седем-осем пушки,
удариха Димо байрактаря.
Чи не рече „Ох леле, сърчице!“,
ами рече „Ох леле, другари,
согните ми в десна пѡзувчинка,

извадите прѣстен и ѡебѣлка,
та го дайте буренарскихи Руси!
Ко ма Руса от сърце галила,
жали ма ща до два до три деня.“
Не го жали ни два, ни три деня,
жалила го цели три години —
година си двори не умела,
за вторана косѡ не вѣпела,
на трѣтана босилек рѣзсади,
да го дава за Димова душа.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

$\text{♩} = 126$ 71 II 21

Ди- мо, Ди- мо, Ди- мо бай- рек-
та- ро, ди- гай, Ди- мо, льо, ви-
со- ко бай- ре- ка

Димо, Димо, Димо байректаро,
дигай, Димо, льо, високо байрека, /2
да го, Димо, вейка не закачи,

да го, Димо, роса не нароси,
че щем, Димо, ние да минеме, /2
че ще минем през равноно поле.

Пяла Чока (Цона) Н. Шонова, 44 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956

1369. Развивай, Кольо, байрака

$\text{♩} = 100$ 2 I 12

Раз- ви- вай, Ко- льо, бай- ре- ка,
съ- би- рай, Ко- льо, мом- че- та

Развивай, Кольо, байрека,
събирай, Кольо, момчата, /2
момчата коршумджийчета,

чи щем да идим, бре Кольо,
дену са види барчина, /2
тъ чи зъд нея и дручка.

Пяла Мария Белева Георгиева, 16 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1370. Ела се вие, превива

$\text{♩} = 69$ 38 II 157

Е- ла се ви- е, пре-
ви- ва, мо- ма се с ро- да про- ща- ва

Ела се вие, превива,
 мома се с рода прощава:
 — Прощавай, рода голяма,
 и ти, рожделна майчице,
 дет си ме, майчо, носила
 девет месеца на сърце
 и три години на ръце,

че ще далеко да ида,
 дено са види планина
 и по-зад нея и друга.
 Много щеш, майчо, да викаш:
 „Сникни са, сникни, планино“,
 дано ма видиш отняйде.

Пяла Гина Стефанова Станкова, 23 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1371

$\text{♩} = 96$ *Rubato* 221 II 38

Е- ла се ви- е,
 пре- ви- ва, мо- ма се
 с ро- да про- ща- ва

Ела се вие, превива,
 мома се с рода прощава:
 — Прощавай, родо голяма,
 и ти рожделна майчице.
 Халал ми прави, майчице,
 дено си мене носила

девет месеца на сôрце
 и три години на ръки.
 — И ти ми халал направи,
 дено си мене глъдала
 и ми си изметъ правила.

Пяла Алия Салих Парунева, 22 г., с. Забърдо, Асеновградско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1372

$\text{♩} = 78$ *Rubato* 76 I 33

Е- ла се ви- е, пре- ви-
 ва. мо- ма се с ро- да про- ща- ва

Ела се вие, превива,
 мома се с рода прощава:
 — Прощавай, родо голяма,

и ти рожделна майчице,
 дето си мене носила
 девет месеца във корем,

девет месеца на ръце.
 Да ми подливаш киткана,
 киткана, ранен босилек
 сутрин и вечер с водица,
 със ситни солзи на обед.

Пял Петър Атанасов Бечев, 45 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, март 1959.

1373

Rubato 221 I 24

Е-ла се ви-е пре-ви-ва,
 ва, мо-ма се
 с ро-да про-ща-ва

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Девинско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1374

$\text{♩} = 84$ 38 II 158

Е-ла се ви-е, пре-ви-ва,
 мо-ма се с ро-да про-ща-ва

Пяла Гина Стефанова Станкова, 23 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1375

Rubato $\text{♩} = 92$ 221 II 7

Е-ла се сѣ-ви-ва, раз-ви-

ва мо- ма се с ро- да

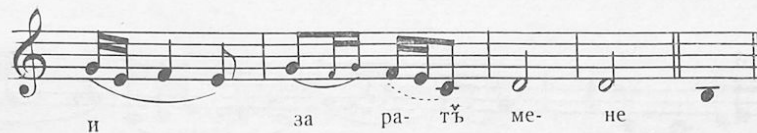
про- ща- ва

1376

Прощавай, майко, прощавай,
досега съм тебе, майко, слушала, /2
отся нататък свекърва.
Прощавай, буба, прощавай,
досега съм тебе, буба, слушала, /2
отсега нататък свекърва.

Пели Айше Башова, 15 г., Гюла Долапчиева, 13 г., Ава
Долапчиева, 15 г., Фатма Чолакова, 15 г., Атидже Байрактарова, 15 г.,
Ахмед Онбашиев, 15 г., с. Црънча, Гопеделчевско.
Записал Н. Кауфманн, юни 1960.

1377. Не ми се карай, майчо

Сус ма караш, майчо, сус ма мамреш,
до ще време, майчо, и зарат мене,
и за мене да споминаш.
Запиши ма, майчинко, на вратана,
на вратана, майчо, на портине,
кольчиш порти да отвориш,
и за мене да споминаш.

Сус ма караш, татко, сус ма мамреш,
до ще време и за мене,
и за мене да споминаш.
Запиши ма на самаран,
на самаран, на кюцакан,
кольчиш конче да възседнеш,
и за мене да споминаш.

Пяла Цена Василева Анастасова, 19 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1378

Ти бързаш, майчо, ти бързаш
маничка да ма ожениш,
далечко да ма проводиш,
ала щеш пишман да станеш.
Млочко щеш да погледоваш
отдено съм си минала,
дали не ща са заворна
бяличко да ти изпера,
водица да ти донеса!

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна,
Асеновградско, преселена от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1379

Караш ма, майчо, и мѣмраш,
 йѣм ма ни карай, ни мѣмрай,
 скоро ща да ти залипцам,
 зад дено видиш бърчина,
 зад нея има и друга, /2
 че е зад нея селуно,
 селуно и мѣхълъна. /2

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г.,
 и Хасие Билюкбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

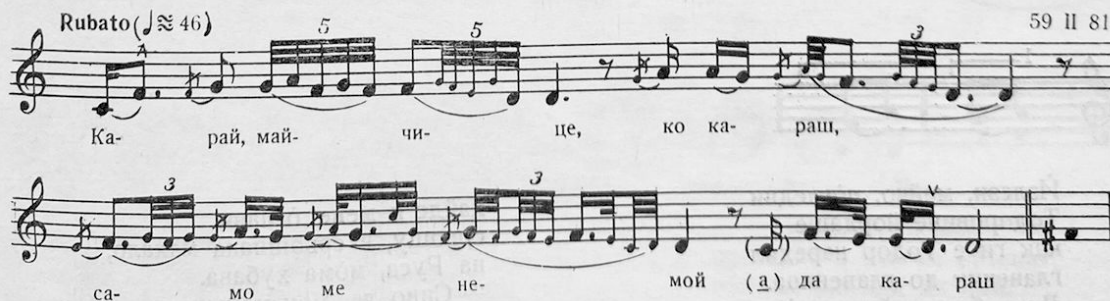
1380

Стига ма, майчо, ли карай,
 ли карай, ли подудривай,
 я нема млочку да съодам,
 колкуно си съм седела,
 седела и дудевала —
 усъъмнадесять гудини.

Пели Рукия Ибрахимова, 15 г., и Хъмдия Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1381

Карай, майчице, ко караш,
само мене немой да караш,
че утре пишман ще станеш,
яга ми стана, преваля
през Рожен през планинона,
дено пилцине прехвъркват,
прехвъркват, назад не връщат.

Пял Асан Сюлейманов Беев, 33 г., с. Забърдо, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1382

$\text{♩} = 72$ 221 I 31

Ка- рай ма, май- чо, мъ- мъ- рей ма,
сел- не щеш пиш- ман да съ- та- неш

Пяла Незифе Байрям Юнова, 15 г., с Беден, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1383. Нажалил се — либето му се сгодило

Rubato $\text{♩} = 172$ 248 II 31

Из- ле- зи, май- чо, по- глед- ни
То- до- ро- ви- не йор- да- ше

Излези, майчо, погледни
Тодоровине йордаше
как ги е Тодор наредил
главеник до главеница.
Лу я бех, майчо, лефтера,

хайде и мене оглави
сръощу, в сръошнана махало,
на Руса, мома хубава.
— Сино ле, мои майчини,
Руса е мома главена,

главена, порстен менена.
Тодору му са набални
и му са жално нажали.
Майка Тодору викаше:
— Тодоре, синко, Тодоре,
ага си болан за Руса,

да ида да я разглавя,
за тебе да я оглавя.
Тодор си майци думаше:
— Ако ми, майчо, не идеш,
я ща са, майчо, погубя.

Пяла Дора Цанкова, 42 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1384

$\text{♩} = 60$ 1 2 31 II 68

— И - зля- зи, май- чо, по- гля- дъ- ни То-

до- ро- ви- ня йо- лъ да (ша)

1 2 3

— Излязи, майчо, погледни
Тодоровиня йолдаша
как ги е редум наредил
главени до главеници,
лу е сам, майчо, лефтеро.
Хайде и мене оглави,
горе, в горнана махало
за Руса, мома хубава.

— Руса е, сино, главена,
главена, с порстан менена.
Тодор са болен разболе,
суха го треска притресе,
та леже, Тодор, та болье
до две ми, до три години
заради Руса хубава.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1385. Оженена надалеко

$\text{♩} = 58$ 20 I 212

— Да- ма бе, май- чи- нко, ка- ра- ла,

та да ма не- бе да- ва- ла

— Да ма бе, майчинко, карала,
та да ма ни бе давала /2
зад Рожен зад планинона,

дено пилцене превалят,
превалят и пак се връщат,
пък йе ще ида да ида,

да ида да не се върна
 лете от върли хайдути,
 зиме от пусти снягове.
 — До ми щеш, дощерко, до ми щеш,
 ага ме чуиш больничка,
 до ми щеш да ма обидаш,
 армаган да ми донесеш.

Пял Тодор Митрушев Славов, 33 г., гр. Ардино, преселен от с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1386

$\text{♩} = 80$ 40 I 280

— Да ма бя, май- чу, ка-
 ра- ла, та да ни ма бя- 3
 да- ва- ла

— Да ма бя, майчу, карала,
 та да ни ма бя давала
 толкова, майчо, далечко,
 през Рожен през планинона,
 дено пилцене превалят,
 превалят, назад са врџат,
 пък я ща да ти преваля,

назад не ща са развърна
 зиме от бяли снегове,
 ляте от върли хайдути.
 — Завърна са щеш, дощеро,
 лете със конче хранено, /2
 зиме със любе хубаво.

Пяла Стана Костадинова Топузова, 23 г., с. Джурково, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1387. Невястичко хубавичка, яла ли си, пила ли си

$\text{♩} = 100$ 225 II 11

— Не- вяс- тич- ко ю- ба- вич- ко, ма- мо ма, не- вяс- тич- ко
 ю- ба- вич- ко

— Невястичко юбавичко, мамо ма,
 невястичко юбавичко,

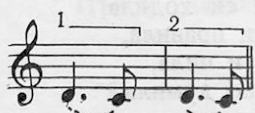
яла ли си, пила ли си? /2
 — Ни съм яла, ни съм пила /2

снощи вечер у майка си, /2
редка каша надробена, /2
надробена, прикъдена, /2
с просен леб е надробена. /2

Пели Атидже Касабова, 12 г., Зейнена Ислямова, 12 г., Зейнена Адемова, 12 г.,
с. Жижово, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1388

(Когато водят невестата в момковата къща)

— Невестичка младичка, джанам,
невестичка младичка,
яла ли си, пила ли си? /2
— Не съм яла, не съм пила /2
снощи вечер у майка си, /2

у майка си редка каша, /2
редка каша два бакъра, /2
с просен ляб е надробена, /2
надробена, прекъдена. /2

Пели Емира Дайлиева, 17 г., и Сафире Байрамова, 18 г., с. Марулево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1389. Излези вѣнка, момкова мале

(Когато посрещат булката)

Излези вѣнка, момкова мале,
излез да видиш какви ти идат, /2
какво ти водят — бели галобе.

Пяла Василка Георгиева Нещерова, 29 г., с. Бачково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1390. Не по воля оженена

$\text{♩} = 160$

Пъд Бу- ко- во ща да ми- и- на, пъд

Мехъ- ме- тъъ- вън бял ко- нак

Пъд Буково ща да мина,
пъд Мехъметъвън бял конак.
Ъга ма видиш, любе ле,
та навън немой излиза,
ъм си ми гледай ъдвѣтре,
ъдвѣтре, ът пѣнжурине,
че ку ми навън излязеш,
та ще ми падна ът конян,

та ще ма пита любено:
„Мъри къде си ходила,
мъри кина си правила,
кому си яла и пила,
кому си ситно думила?“
Я ща го хитро излъжа:
„С тебе съм яла и пила,
тебе съм ситно думила.“

Пели Айша Бегова, 12 г., Хайрие Бегова, 12 г.,
и Хасие Билиукбашева, 11 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1391. Не ща я, майко, малка е

$\text{♩} = 52$

Ки- тчи- ци мо- и се- вги- лъ- ни мъ-

ло- чко- ва са- ди хъ и пъ ра- хъ- ших

Кичици мои севгильни,
млочко ва садих и праших,
се ще ва, китко, йѡставе
на мойна сестра по-малка,
тя да ва сади и праши —
вечеро да ва покрива,
да ва не пържи сланана,
утрино да ва покрива,
да н ва нагиря слънцено.
Пък ѡе ща, китко, да ида
в Топоклу, село големо,

Раифа млада невеста
на конче и на кюлюмче
и на сирацку юрганче.
— Излези, Раиф, погледни
каква ти водим невеста.
— Не ща я, майчо, не ща я,
малка е, не е за мене,
голем съм, не съм за нея.
— Тя са ще, Раиф, искути.
— Не ща я, майчо, не ща я,
на здрава глава боленка!

Пял Рашит Рамаданов Чолаков, 33 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

— Китчице моя севгилна,
млочку та сади и праших,
млочку та кичих и носих,
сега та, китко, оставям
на мойна сестра по-малка,
тя ще та праши и сади,
тя ще та кичи и носи.
Пък я далеко ще идам,

през Даръдере ще минам,
във Енуздере ще идам
Раифу млада невеста
на конче и на килимче.
— Излези Раиф, погледни
каква невеста ти водим.
— Ох леле, майчо, не ща я,
че ми е малка, глупава.

Пяла Мария Манолева, 36 г., с. Чокманово, Смолянско, преселена
от с. Елховец, Маданско, с жители българи мохамедани.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1393. Излезни, Раиф, погледни

— Излези, Раиф, погледни
каква ти водим невеста
на конче и на килимче
и на червено юрганче.
— Ни ща я, майчо, ни ща я,
та ми е малка, глупавка.

— Зоми я, женум, Раифо,
ти ша я мириш по нъшум
с скеченски благи стъфиди,
я ша я милям по дѐнум
с мадански благи ёбълки.

Пяла Асие Махмудова Димержиева, 18 г., с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

(Когато водят невестата при момчето)

$\text{♩} = 104$ 17 II 83

Ки- тчи- ци мо- и (Ъ) ви- е- ни,
мло- чку ва са дих и пра- ших

Китчици мои виени,
млочко ва садих и праших,
ся викам да ва оставя
на мойна сестра по-малка,
викам далече да ида,
приз Минкуву ща да мина,
в Даридере ща да фляна
Раифу млада невеста
на конче и на килимче

и на сирачко юрганче.
— Излени, Раиф, погледни
каква ти водим невеста.
— Майчинко, моя майчинко,
излени, майко, сети я
назатъ да си са развърне —
малка е, не е за мене; /2
голям съм, не съм за нея.

Пял Азис Хасанов Делиосманов, 42 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1395. Сега те, китко, оставям на мойта сестра по-малка

$\text{♩} = 116 - 108$ 22 I 76

Ки- тко ле, ки- тко цъ-ръ- ве- на, м'ъ- ло- чко
та са ди- хъ и пра- ших

Китко ле, китко цървена,
млочко та садих и праших,
сега та, китко лъо, оставям
въз мойна сестра по-малка,
те да та сади и праши —
вечера ща та залива, /2
сутрено ща та прикрива.

Пяла Хамдие Давудова Шехова, 35 г., с. Малка Арда, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, юли 1957.

1396

$\text{♩} = 54$ 5 II 13

Кит- чи- це мо- я се- вдьо- вна, мло- чку та

са- дих и пра- ших

Китчице моя севдъовна,
млочку та сади и праших, /2
сига та, китчице, оставям /2
на мойна сестра по-малка,
та да та сади и праши,
та да та кичи и носи, /2
та да та, китчице, раздава /2
по лефтьерине юнаци, /2
по жененине купуци.

Пяла Шина Гьоргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1397

Rubato $\text{♩} = 84$ 220 II 9

Кит- чи- ца мо- я сев-

гил- на, мно- чко те са -

дих и пра- ших

Пяла Атидже Ашикова, 20 г., с. Настан, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1398. Сънъ, пусти сънъ, ти мой душманино

(Из път — когато водят булката)

Rubato 2 II 29

Со- не, пу- сти со- не, ти

мой душ- ма- ни- не

Соне, пусти соне,
 Ти мой душманине,
 чи как ма измами
 на ден, на пладнина,
 та не видях, соне,
 любе къде хвана.
 Ако ѝ въз горана,
 чи щи да си дойде
 и щи да ѝ ми донсе

борикова мѝзга /2
 на ѝелова кора.
 Ако ѝ низ полено,
 чи нема да дойди,
 ти шат да ѝ го срьощнат
 жени магесници, /2
 моми умайници,
 та жа гу умаят,
 та нема да дойди.

Пяла Сива Илиева Коledжикова, 47 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1399. Добруджан сватба калеса (Когато водят булката)

Rubato ♩ = 112 74 II 1

До- бру- жан сва- тба ка- ле- са до три сто-
 ти- ни сва- то- ве

Добруджан сватба калеса
 до три стотини сватове, /2
 сватове и кълътагове.
 Станаха, та ми тръгнаха
 вървяха, колку вървяха,
 цели ми до три години,
 фьопнаха в гора зелена.
 Гора е пълна хайдути,
 хайдути, страшни сеймени.

Всички са страхом страхуват
 как да преминат горана.
 Нивяста от конь продума:
 — Сватове и калътагове,
 всички съм дарье дарила,
 дарила и приготвила,
 и тях щим дарье да дарим,
 и пак щим гора да минем.

Пял Райчо Атанасов Белчинов, 60 г., с. Чокманово, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1400. Сега те, китко, оставям на мойта сестра по-малка (Сватбарско хоро)

♩ = 120 2 I 27

Кит- чи- це, кит- ко зи- ле- на, кит- ко зи- ле-
 на, крѝ. ве- на

1 2 3 4

Китчице, китко зелена,
китко зелена, кръвена,
сига ми стана, китчице,
осимнадести гудини,
как си те праша, пулива
и вечеру те прикрива,

сланота да те не пари,
ветерън да не те брули.
Сига те, китко, уставям,
на мойта сестра по-малка,
тя ще те, китко, залива,
и вечер ще те прикрива.

Пяла Велика Андонова Кечева, 29 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1401

$\text{♩} = 132$ 251 II 5

Кит- чи- це, кит- ку зе- ле- на, се- га

ми стан- ва, кит- ку льо

Китчице, китку зелена,
сега ми станва, китку льо,
осемнадесте години,
как си та прашам, заливам
и вечеро та завивам
с коприненана корпица,
да та не пари сланона,

да та не бруси ветерон.
Сега ща да та оставям,
далечко ща са одмахна,
много щем да са затожим,
ти за мен, китко, я за теб,
за мама, китко, за татка.

Пял Иван Т. Карабетьов, 72 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1402

$\text{♩} = 138$ 72 I 43

-Кит- тко зе- ле- на, че- рве- на,

кой- та е са- дил и пра- шил?

— Китко зелена, червена,
кой та е садил и прашил?
— Бялко чърночко момяче,
с бели ма роки съдеше, /2
с кипри ми уста думаше:
— Китко зелена, червена,

сега та, китко, йоставям
на мойна сестра по-малка,
пък йе ще, китко, да ида
на Раиф млада невеста,
майци му драчка снашица.

Пяла Нурие Гаджалова, 13 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1403

— Китко зелена, червена,
кой та йе, китко, садило, /2
садило, китко, прашило?
— Садило ма йе, прашило
лясковско бяло момиче. /2
— Сега са, китко, ожени.

Сега та, китко, оставям
на мойна малка сестрица,
тя да та, китко, налива,
налива, китко, залива
с коприненоно чеврице.

Пяла Арфина Джамалова Имамска, 19 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1404. Задала се сватба

(Сватбарско хоро)

Задали са са, подали /2
от Рожен, от бърчинъна, /2
шеръна гайда свиреха, /2
млада невеста водеха. /2
Гайдана свири и дума: /2
— Де има млади невести /4
и карагьозлюм девойки. /2

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1405. Как е у чужди, невесто

(Сватбарско хоро)

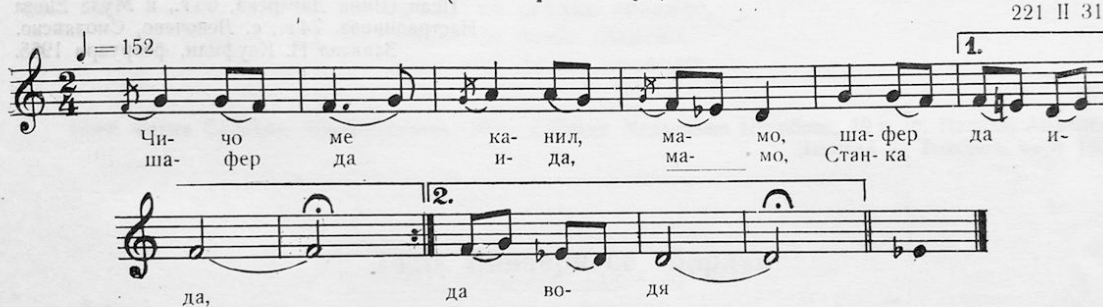
— Невестичко младичко, джанам,
невестичко младичко,
зорно ли е в чужда каща? /2
— Ни е зорно, ни е арно. /2

Вчера вечер у майка си, /2
редка каша заварено, /2
заварено, прикърдено, /2
с просен леб е надробено. /2

Пели девойки от с. Кочан, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1406. Девер на либето си

(Сватбарско хоро)

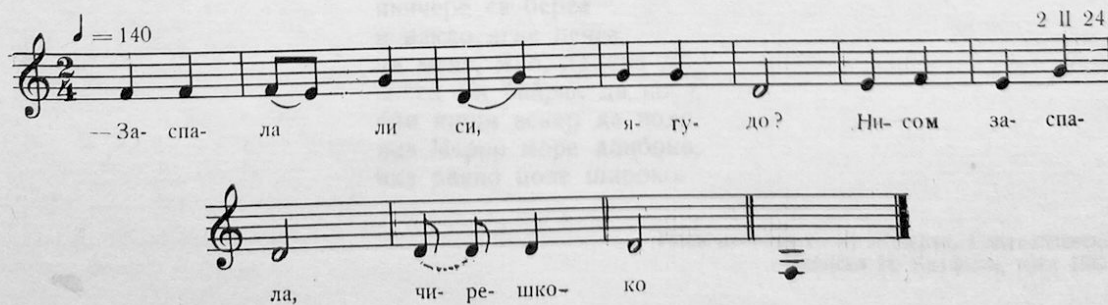
Чичо ме канил, мамо, шафер да ида,
шафер да ида, мамо, Станка да водя,
Станка да водя към бели черкви,
към бели черкви да я венчавам.
С какви ли ноги дотам ще ида,

с какви ли очи Станка ще видя,
с какви ли ръки Станка ще хвана,
с какви ли уста ще ѝ продумам,
га ми бе Станка баш главеница,
баш главеница, баш гальовница.

Пяла Добрина Н. Мурчева, 31 г., с. Стойките, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1407. Цветята си гостуват

(Сватбарско хоро)

— Заспала ли си, ягодо?
 — Ни сом заспала, чирешко, /2
 чекам си брата триндафилъ. /2
 Той и на гости йотишол /2
 нах кума, нах бусиляка, /2
 на куминушка теминушка,
 комарча конча отіозди,

и то му бяши височко,
 иглини уши зингии,
 и тий му бяха широчки.
 Таму щът гости да карат,
 там щът да ядот, да пийот
 и йе ща брата да чекам.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1408. Много съм дари готвила

Милуше, мой побратиме,
 ега нах мене дойдете,
 много съм даре готвила —
 секимо свато по аглѳк,
 стара му свато два аглѳка,
 стара хи баби махрамѳ.

Пели Шина Даварска, 66 г., и Муда Енева
 Настрадаинова, 74 г., с. Левочево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

БАЙРАМСКИ

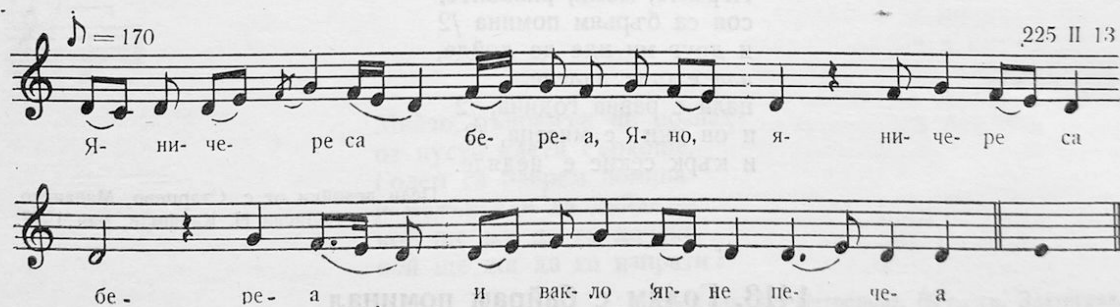
1409. Байрямът иде да дойде

Байряман иде да дойде,
ло път недели остана, /2
и те са лой не минават.
Една неделя остана —
немам си сгодено гиздило,
немам си любе главно,
нема кой да ми проводи.

Пели Фатма Салихова Карапишанова, 16 г., и Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1410. Еничери се сбираха

Еничере са береа, Яно,
яничере са береа
и вакло ягне печеа,
на мене, Яно, дадува /2
зilen ми байрак да нося,
бин киши аскер да водя
низ Черно море дълбоко,
низ равно поле широко.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1411. Байрям е, майчо

— Байрям е, майчо, байрям е,
пукат съ пушки шарени.
— Той ни е байрям, майчинко,
дребни са дърва цепеха, /2
морна се вода грееше.

Пял Рашид Т. Помаков, 25 г., с. Беден, Левинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1412. Този се байрам измина

Играйте, моми, рипкайте,
со я са бъръям помина /2
и друг ми иде да дойде,
ала е още далече,
цала е равна година, /2
и он ики е месеца, /2
и кърк секис е недяле.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1413. Голям е байрам поминал

Голем ми байрам поминал
и малек иде да дойде.
Защо ми иде да дойде?
Голем са Салих заглави,
заглави, майчо, приглави.

Издолу иде оджата,
на рамо носи кинига —
де види мома, пиши я,
де мине мома, хвани я.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1414

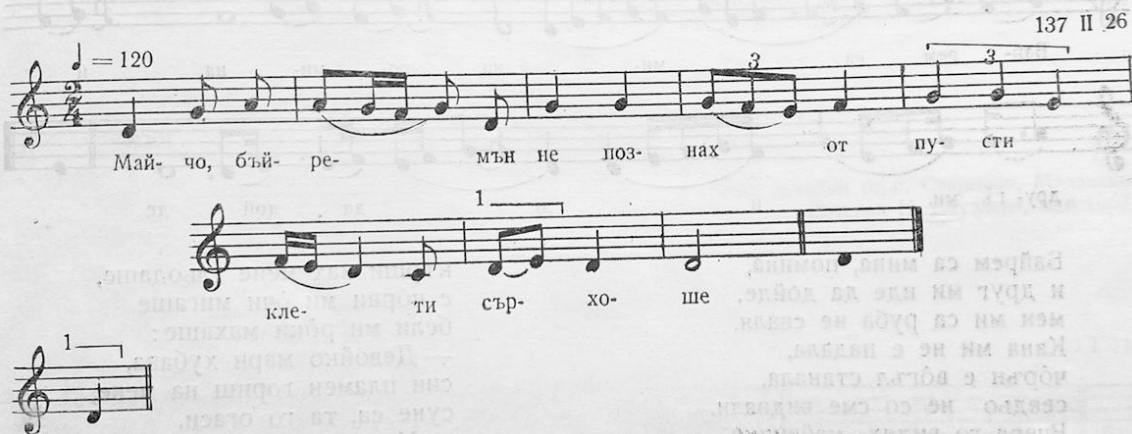

Байрем са, майчо, помина,
та си го, майчо, не познах
от опустеле сърхоше
и пусти клетки джъндърми.
Байреме, пусти байреме,

да беше, барем, он беш гюнь, /2
да играм, да са наиграм,
да сдирам кундри ляска̀ти
и либе да си ѓ̀тбера.

Пели Къдрие Ф. Арабова, 18 г., и Емине Р. Мазгалджиева, 18 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

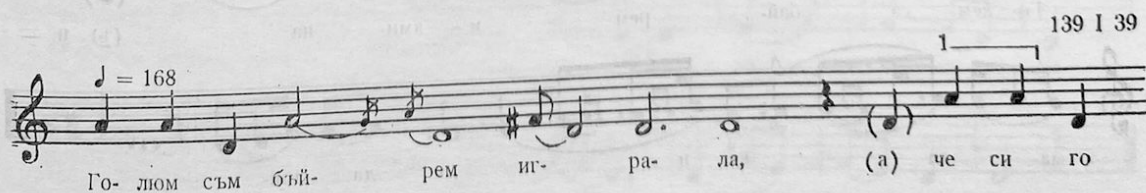
1415. Майчо, байрама не познах

Майчо, бѣйремѣн не познах
от пусти клетки сѣрхоше.
Голем са байрем помина
и малѣк иде да дойде —
кой ще жи да го дочека,
кой ще жи да го изпрати?

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1416

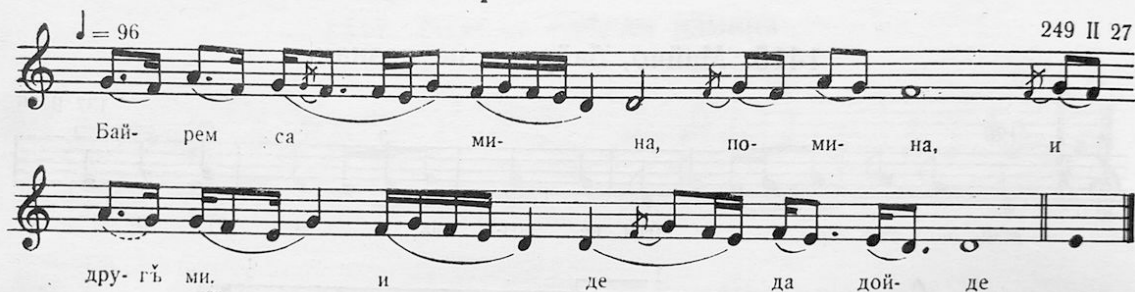

Голюм съм бъррем играла,
че си го не съм познала,
пък ся ще малки да игра,
та ще го игра със драго.

Пели Кадрие Дрянкова, 12 г., Фатма Байрамова, 14 г.,
и Асие Камбурова, 13 г., с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1417. Байрям се мина, помина

Байрем са мина, помина,
и друг ми иде да дойде,
мен ми са рубя не сваля.
Кана ми не е падала,
чърън е вогъл станала,
севдъ не со сме видвали.
Вчера го видях, майчинко,
в срѣдѣ байрема седеше,

кърши нах мене гльодаше,
с чърни ми очи мигаше
бели ми рѣки махаше:
— Девойко мари хубава,
син пламен гориш на мене,
суне са, та го огаси.
— Мома си сорце не гаси,
тя си го ужѣ запала.

Пяла Асие Мехмедова Димержиева, 18 г., с. Славенно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1418

— Голем са байрем измина
и малък иде да дойде,
мен са гиздило не свале.
Кана ѝе оганъ станала
од наши дребни юнаци.
Юнаци, бели замбацци,
пускайте пъстри тюфеци.

— Ели е босрат, не ли е,
те си го щят плати, момне ле.
Кой котрано си бендиса,
нея щем да му дадеме,
тя ще да е за зафцѐ,
за зафцѐ и за катаденъ,
и за нашиен ден, за байрем.

Пяла Кюрсие Азизова Родопска, 22 г., с. Лъджа, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1419

$\text{♩} = 168$

Бай-рям са ми-на, по-ми-на, мен са гиз-ди-
лу не сва-ля

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1420

$\text{♩} = 108$

Бай-рем ми дой-де, ю-ти-де, менъ са гиз-ди-лу не сва-ле

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1421

(На привършване на байрама)

$\text{♩} = 120$

(Ъ) Бай-рям са ми на, по-ми-на
(Ъ) мен са ги-зъ-ди-ло не хвъ-рля

Байрям са мина, помина,
мен са гиздило не хвърля /2
йод наши дребни юнаци. /2
Пускайте пъстри тюфеци, /2
шените яйца байряма, /2

тука ѝе лека байряма,
тука ѝе цала година,
И он ики е месеца,
и кършеки са недели.

Пели Атидже Ахмедова Палова, 17 г., Фатма Салихова Карапишанова, 16 г.,
и Фатма Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1422. Двама другари еднакви

$\text{♩} = 110$ 18 I 119

(ъ) Ют- до- ло въ- рвят два- ми- на, Дим, Дим- ке- ле,
и два- ми на- на я- дна- кви

Ютдоло вървят двамина, Дим, Димке ле,
и дваминана яднакви —
яднаква рубя носеха,
яднаква дума думаха,
и по джигара пиеха,

и по друга си свиваха,
и за утре си питаха,
за утре байрям има ли,
и утре за утрешника.

Пели Фатма Солихова Карапишанова, 16 г., и Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1423. Заведи, моме, хорото

$\text{♩} = 112$ 19 I 161

ъ- За- ве- ди, мо- ме, хо- ро- но, хо- ро- е гро- зно без те- бе

— Заведи, моме, хороно,
хоро е грозно без тебе.
Яла, Фейминко, да видиш
какво съм донел гиздило —
юнено и купринено,
сърмено и гюльмишено.

— Дойдах, юначе, видях го,
на сичконо ти бендисах,
ала ти яце бендисах
русана, йесна чарвена,
йесна чарвена кутния.

Пели Райме Мехмедова Щърбова, 19 г., и Файме
Ахмедова Делиосманова, 17 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1424. Ох леле, либе ле

$\text{♩} = 126$ 248 II 13

Ох ле- ле, лю- бе ле, гла- ва ма збо- ле- ве,
Ох леле, любе ле,
глава ма зболева, /2

за фехче сгодьонко.
Ох леле, любе ле,

кърхчък ма зболева, /2
за тенко коланче.
Ох леле, либе ле,

шийка ма зболева, /2
за бело герданче.

Пял Мехмед Ашиков, 33 г., с. Кутела, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1425. Сафья Сульмана рукала

$\text{♩} = 120$ 249 I 13

Са- фья Суль- ма- ка ру- ка- ла, ру- ка-
ла, ка- ле- со- ва- ла
1 2 3

Сафья Сульмана рукала,
рукала, калесовала:
— Яла ми, яла, Сульмане,
ческа съм сама у дома,

нема ни майка, ни боба,
майка е госка отишла
нах чуянуно Пашмаклу
да сбира дребън армаган.

Пели Рукия Еминова Салиагова, 16 г.,
и Асия Селимова Очкова, 15 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1426. Подарък за либето

Rubato $\text{♩} = 360$ 131 II 22

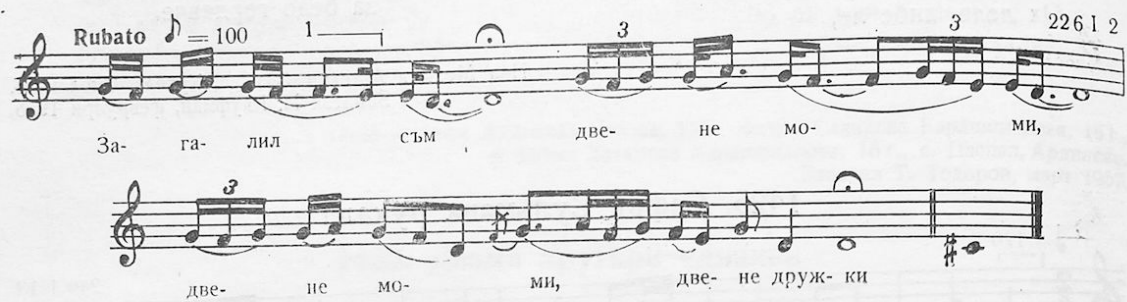
—Зор- нуш- кой, мом- ня ля хуй- ба- во и джа- нам
пи- ле мо- ри гиз- да- во
1 2

— Зарнушкой, момня ля хуйбаво,
джанам пиле мори гиздаво,
що да те армаган донеса?

— Донисай, аго ле, донисай
от кундуржията кундури,
от бележията белило.

Пели девойки от с. Плетена, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1961.

1427. Залюбил две моми

Загалил съм двене моми,
двене моми, двене дружки —
за енана аман, аман,
за дружкана оти, оти.
Хем си яана врано конче,
тай утиде при водана,

при водана, при бърчана,
ем разсада ран босилчек,
ран босилчек, ран трендафил.
Пуста майка асачийка,
асачийка, васкляпчийка
та не даде теб да зема.

Пели Емире Дайлиева, 17 г., и Сафире Байрамова, 18 г., с. Марулево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1428. Когото видиш, него да любиш

— Каде ми одиш, любе ле,
по чуздо село, любе ле,
по чуздо село
байрам да играш, /2
мѝми да гледаш,
кѝгу си видиш, /2

нему си думаш.
Мен кому оставяш? /2
— Я та оставям,
сама оставаш,
кѝгуто видиш,
него да галиш.

Пял Настан Яминов Балталиев, 55 г., с. Барутин, Пешерско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1429. Мен е земя повикала

— Стани, стани, Гюлфизейо.
— Как да стана, мила майко,
мен е земя порукала,
порукала, повикала.
Иди, иди, рукайте ми

миджувана Къдифейка,
да му сторям сичко халал,
сичко халал, руба теслим
да ма-изпрате дур джамие,
дур джамие, дур юграде.

Пял Сали Османов Калфов, 45 г., с. Барутин, Пещерско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1430. Как ще ме, майко, прежалиш

— Майчинко, мила майчинко,
цял ми бел месец рамазан,
тринки съм денкове говела,
говела ги съм, търпела
от пусто, майчинко, лежене,
лежене, майчинко, теглене.

Как ще ме, майчинко, прежалиш,
прежалиш, майчинко, предадеш?
— Малчи ми, дашеро, малчи ми,
врет ги сме в земе клавали,
и теб ще в земе да кладем,
и теб ще плитки разплетем.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1431. Шо предпочита юначе

— Юнаци, бели зумбаци,
пукат ли ви са устана, /2
трескат ли ви са сърцана?
Ку можеш, влези навътре;
ку можеш, строши врътана; /2

ку можеш, земи момана.
— Момне ле мари хубава,
юначе под бук не седи,
юначе ище бел кунак,
извон, извотре киречи.

Пели Небие Майсторова, 11 г., и Нурие Гаджалова, 13 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1432. Грозно либе

$\text{♩} = 126$ 138 I 28

Виж как са приз ряд се-дна-ли на-ши-не сев-
ди- сев- ге- ли

Виж как са приз ряд седнали
нашине севди севгели,
най е на краян седнала
мояна севда севгели,
та че ма криве поглева,

като га му съм я крива,
че го са грозно родили,
и криво го са повили,
та му са криви ногине.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1433. Сънлива булка

$\text{♩} = 104$ 249 I 17

Не лъ-же-те са, ю-на-ци, по чер-но-ки-не де-вой-ки

Не лъжете са, юнаци,
по чернокине девойки.
И мен чърнока измами,
та съ съм малък оженил,
та съ съм чърън почърнел.
През три а села преведъх,
от сън селана не види.
През три я реки преведъх,
от сън рекине не види.
А га си тамо отидох,

запоех бели волове
да ора бела пченица.
Орале, колко орале,
сесяму дойде пладнина,
меня пладнина не дойде.
А га са назад възвърнах,
любено ми е заспало,
къщана ми са обрали,
гльвъна хи е в гльвнине,
ногине хи са в пепелън.

Пели Рукия Ем. Салиагова, 16 г., и Асия С. Очкова, 15 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

ХОРОВОДНИ ПЕСНИ

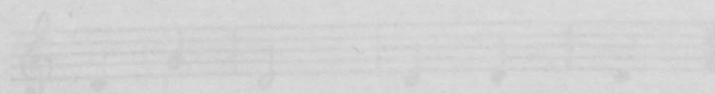
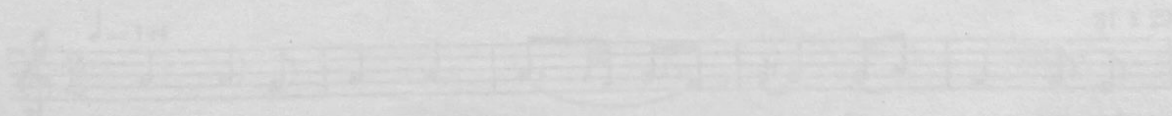

— Да ланам, пятак, да ланам
мама съм мома ангели
на ланам ланам ланам!
— Пятак а, сина, пятак а,
да те си маме отде а,
мама а, сина, ланам а,
— Пятак а, майко, пятак а,
мама да не сина ланам!
мама а, сина, майко а,
от ланам ланам ланам,
мама а, сина, ланам а,
мама а, сина, майко а,
от ланам село Рибаро.

— Сина а, майко ланам,
то че т мома ланам,
мама а, сина ланам,
Дан а, ти сина ланам а,
от ланам ланам ланам,
от ланам ланам ланам,
да ти го сина ланам а,
а ланам, сина, ланам а,
та ку а ланам ланам,
та ланам ланам ланам,
ланам а, сина ланам,
ланам а, сина ланам.

Песен: Иван Христофоров, 1897 г. Песен: Иван Христофоров, 1897 г.

1435. Марийка, ма ти майко, ланам

1434. Залюбил юда пиринска

— 148 31 II 64

Да зѣ на- иш, май-- чо, да зѣ на- иш ка- кѣ- ва

Сѣм мо- ма за- га- лил

— Да знаиш, майчо, да знаиш
каква съм мома загàлил
на високана планино!

— Питай я, сино, питай я,
да ти си каже отде я,
чия е, сино, дощеря.

— Питам я, майчо, питам я,
ала са на смех казува:
еднож са каже, мале ле,
от варх висока планино,
кехайова съм дошера;
другож са каже, мале ле,
от долно село Райково.

— Сино ле мое майчини,
то не е мома хубава,
ами е юда пиринска.
Дай да ти сбере майка ти
от девет гори гороцвет,
от три градини сух пелин,
да ти го вшие майка ти
в колуман, синко, в калпакан,
та ку я мума хубава,
ти ща та близко приближи,
пък ку я юда пиринска,
делечко ща са отсто̀пи.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1435. Марийка, ще ти майко, загине

♩ = 144 31 | 29

Ма-ри Ма-ри-йо, Ма-ри-йо ма-ри май-

чи-на до-ще-рью

— Мари Марийо, Марийо,
мари майчина дощерьо,
оти си кимна, кахорна —
дали си болна лежала,
или си бѳлник глѳодала?
— Мале ле ти Марийкина,
нито сѳм болна лежала,
нито сѳм бѳлник глѳодала —
лоша сѳм сона сѳнила
сѳбута срещу ниделя:
ситна бе роса рѳснала,
мѳтна бе рѳка текнала,

млада невеста носеше,
сам-сама беше Марийка.
— Марийко, моя дощѳро,
момски са сонве не стрисат.
— Стрисат са, майчо, стрисат са,
Марийка ще ти загине.
— Марийке, моя дощѳро,
какво си ти е най-мѳло,
най-мѳло, мари, най-драго?
— Най-мѳло ми е, мале мо,
кехайовоно гиздило,

че беше ново леяно,
леяно, неокачено,
пѳк ще го друга окѳчи,
пѳк нема да я прилега,
кайно Марийка прилега
на тѳнка снажка височка,
на бело лице черночко.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1436

$\text{♩} = 144$ 20 I 195

— Ма- ри Ма- рий- ко, Ма- рий- ко, ма- ри май-
чи- на до- ще- рѳо, о- ти си ки- мѳ- на ка
хѳ- рѳ- на — да- ли си бо- лна ле- жа- ла

Пяла Мата Илиева Газенова, гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1437

$\text{♩} = 126$ 72 I 12

Ма- ри Ма- рий ко, Ма- рий- ко, ма- ри май- чи- на до- ще- ро

Пяла Милка Манолова Пехливанова, 60 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1438. Страшен е сън сънувала

$\text{♩} = 148$ 40 I 227

Вър- ви- тя, дру- жки, въ - ри- тя нах Ро-

жан нах пла- ни по на

Вървитя, дружки, вървитя
нах Рожен нах планинона,
Марийка нема да дойде —
страшни е съне гльода

събота срещу неделя:
бясно я куче ухапа,
ясни са кърве лейнали
низ Марийкини дворове.

Пял Спиридон Войнов Сираков, 27 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1439. Татарче и робиня

$\text{♩} = 144$ 31 I 36

Тял- лар са ру- ка приз се- ло, приз се-

ло, приз ду- ке- пи- ту

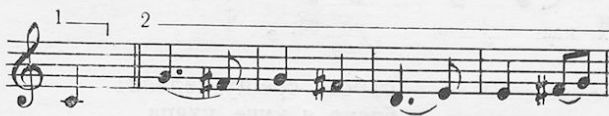
Тяллар са рука приз село,
приз село, приз дукеняту:
— Кой има стара майчица,
да седи, да са наседи;
кой има първо любове,
да люби, да са налюби;
кой има мало детянце,
да държи, да са надържи,
че ще да минат татари,
татари, чорни маджаре,
ни старо гльодат, ни младо —

стари щът под нож да минот,
младоно роби ще зимат,
деца със коне ще тъптът!
Сички са чули, бегали,
Руса е чула, не бега,
че си е Руси тежело
девет диии алтоне
и мало дѐте на рѐки.
Та си са Руса фатили
татари, чорни маджеря.
Татарче рипка, подрипка,

та Руси пѐли застъпа,
пък си му Руса викаше:
— Татарче, черно маджерче,
польѐка рипкай, подрипкай,
та си ми пѐли застипай,
че ми щем пуста роднина.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1440. Еничарче тъжи за майка си

Калино, Калино, заспала Калина
майци си на скуте,
Стояну на ръка.
Стани да видиме
какви вървют в потан
турце еничаре,
сички от конь слизат
и в чадъре влизат.
Едно еничарче

нито от конь слиза,
ни в чадъре влиза,
ами са моляше:
— Царю, господарю,
изпиши ми книже,
киниже лефтерско,
и яз лефтер да съм,
че яз имам майка,
се черно си носи.

Пял Ангел Ив. Моллов, 66 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1441. В село войници писаха

(Хоро „на повръщане“)

Момне ле мари хубава,
в село писаре дойдоха,
нараде село викаха
млади войници да сбират.
Сбираха, кого писаха,
и мойто либе писаха
най-напред войник да върви,
най-напред войска да води.

Пяла Мария Димитрова Кисьова, 63 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1442

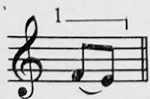

Писало са е Петърче
младо войниче да иде.
Оставя млада невеста
невенчата и непростена /2
не с кумове, не с сватове.
Петърчо конче ковяше,
либе му диван стоеше,
руйно го вино черпеше.
Хитро е било булчето,
фрипнало долна градинка,

набрало китки всякакви,
та и Петърчо даваше:
— На ти, Петърчо, китките,
дене ги носи на глава,
нъщя ги кваши във ода.
Кога ти китки повяхнат,
да знаеш, че са загодиш;
кога ти китки изсъхнат,
да знаеш, че са ожених.

Пял Ангел Иванов Моллов, 66 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1443. И аз със тебе ще дойда

Сандарчо, младо войниче,
ти ми са сбираш, търнуваш
младо войниче да идиш
пловдивска града голема.
Ам мене кому оставяш,

черните очи да плачат,
белуно лице да черней,
тенкана снага да вехне?
— Тебе та, любе, оставям
на мойна стара майчица.

— Ни ща ти, ни ща, Сандарчо,
и ѝе със тебе ше идам
куфаран да ти поносям —

кинано има въф неѝа,
барабар ша го делиме,
наедно ша го ядеме.

Пели Шарфие Хасанова Пънжолова, 15 г., Рамзие Мехмедова Ковачева, 15 г.,
и Айше Алиева Карасалихова, 15 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1444. Отишъл ми е Караджа

$\text{♩} = 138$ 31 I 7

О- ти- шъл ми е Ка- ра- джа ка- ра-

ка- ди- ю на дъ- во- ран

Отишъл ми е Караджа
кара кадию на дворан,
та му украде два сина,
два сина, два челебия.
Кадия рѝча, порѝча:
— Нѝсите здраве Караджо,
да си ми пусне два сина,
два сина, два челебия,
че ако пода нахтамо,

кожана ще му ѝдерам,
грошове ще я напъльням.
Караджо рѝча, порѝча:
— Нѝсите здраве кадию.
Я ще да пусна два сина,
два сина, два челебия,
ку ми кадия пруводи
мечкина кожа с алтѝне,
мандова кожа с грѝшове.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1445

$\text{♩} = 92 \approx 108$ 76 I 30

О- ти- шол ми- е Ка- ра- джа Ка- ра ка- ди-

ю на дъ- во- ри

Пял Петър Атанасов Бечев, 45 г., с. Арда, мах. Гудевица, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1446. Янка войвода

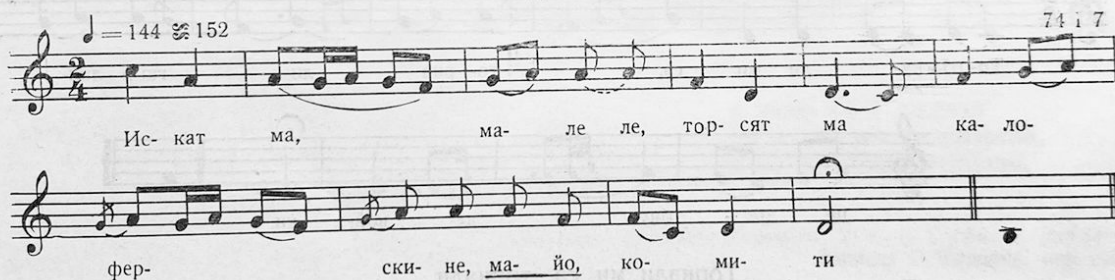

—Горо ле, горо зелена,
имаш ли сенка дебела
юнаци да ми подсѣниш?
Гора на Янка думаше:
—Янке ле, стара вайвода,
имам си сенки дебели
юнаци да ти подсѣня.
—Горо ле, горо зелена,

имаш ли вода студена
юнаци да ми напоиш?
Гора на Янка думаше:
—Янке ле, стара вайвода,
ядно ви халал не правя—
дено ми клони кършехте
и ги на хурки правехте.

Пял Васил Димитров Стоев, 33 г., Нареченски бани, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1447. Искат го комити за войвода

—Искат ма, мале ле, торсят ма
калоферскине, майо, комити,
вѣйвода дах ми остана
комити дах ми разведа /2
по Калоферски балкани.
Искат ма, мале ле, дават ми

алено конче хранено, /2
огнена сабля франгия,
Чудям са, мале ле, мислям са
дали да ида, или не /2
кончено да ми отнема.

Пяла Йордана Живкова Сивакова, 20 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1448. Девойки и хайдути

ни ди- вой- ки

Торнали ми са, торнали
гелскини дребни дивойки /2
чорни брусници да бирьот. /2
Кара Колю хи вогяши, /2
шеряна гайда свиряши,
гайдана дума думаши:
— Бєрити боржи брусници,
горѡна й полна с хайдуги,

с хайдуги и с харамлии.
Ощи си дума думаши,
и хайдуги са излєли.
Стара хми Добра викаши:
— Бєгайти, мѡми, бєгайти,
кутрату мумѡ избега,
бела щѡ корпа да носи.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лѣка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1449

Торнали ми са, торнали
гюлскине дребни девойки.
Кара Колю ги водеше,
шарена гайда свиреше,
с гайдата дума думаше:
— Бєрете бѡрже брусници,
ем га излезим на върхо,
голямо хоро ще сторим.

Пяла Шукрие Османова Джефарова, 31 г., с. Барутин, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1450. Грешен хайдутин

Търнала майка, търнала
сът сина нах манастирян.
Колкуну близку наблизат,
мънастирян са залюле,
кървава роса заросе,
дребно камене запада.
Майка Стуену думаше:
— Казувай, сино, казувай
какво си, синко, разправял
на лефтерскине години.
— Казувам, майчо, казувам:
Другуж ага бе айдуцку,
айдуцку и харамийску,
та ми с хайдути походих.

Га бяхме в гора зелена,
та ми срещнахме, мале ле,
четяри стотини сватове,
млада невеста водеха.
Пуснаха чешка да черпят,
до мене чешка не стигна;
пуснаха даре да дарят,
до мене даре не стигна.
Мене са люто разсърди,
извадих сабя френгия,
та са налеву завъртех.
Дур са надесну обърна,
сички под сабя паднаха,
остана юнак с невеста.

Пял Кирко Иванов Терзиев, 62 г., с. Давидково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1451. Разболял се е Николчо

Разболело са Николчо,
в равнуну поле широко.
Нищо въз него немеше,
сам едно пиле славейче, /2

и немо са е додяло
на болно измет правене,
и то се сбира, торнува.

Пяла Златка Калинова Кирякова, 21 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1452. Комити вървят към Читак

Задали са са, подали
от Рожен, от барчинана /2
ирми беш киши кумити.
Шарена гайда свиреха,
праве нах Читак вървеха,
праве нах хажи Ивана.
На порти чукат и рукат:

— Иване, хажи Иване,
изнйсай бела ракия, /2
извидай бела Мария!
— Кумити, млади войводи
я немам бела Мария, /2
ам имам бела ракия.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1453. Мъка по дюлгерче на гурбет

— Ой мари кукувичко льо,
милно летно пилянце,
та кайно ми куковаш
лете по планинено, /2
зиме покрай морено,
не видя ли, пиленце,
моят брата Стояна?

— Аднъж гу съм видело
и дважд гу съм причуло,
че при царя стояе,
царю му града градяе,
алтън чердак лееше,
чердак пармак правеше.

Пяла Йордана Пантелеева Росенова, 70 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1454. Да ти се върне любето, дали ще да го познаеш

— Добро мари хубава,
да с ти дойде любено, /2
Добро, позна ли го щйш?
— Ой, пѳтниче, друмниче,
мойно е любе личничко,
лична руба носеше,
борзо конче ехаше.
— Добро мари хубава,
рубана са додира, /2
та са друга ушива;

кончено са продава,
та са друго купова.
Добро мари хубава,
да с ти дойде любено, /2
Добро, мйждѳ да ли щйш?
— Да ща, да ща, пѳтниче,
големо мйждѳ на тебе —
тъонкана риза льонена,
тъонък яглѳк купринен.

Пяла Шина Хр. Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

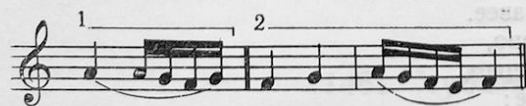
1455. Наемаш ли се, орешко

Орашко зален та кръвѣн,
о-рашко, наемаш ли са
листено да ми йодържиш
от Касум, та до Гергьовденъ,
че ще ми дойде либено
под тѣб на сенка да сѡдне,
с кичица да са закичи
на аляноно поясче.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1456

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1457

$\text{♩} = 138$ 250 II 8

О- раш- ко за- ле- нъ- та кръ- вен, о- раш- ко

на- и- маш ли са

Пял Димитър Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1458. Ой куковче, пиленце, видя ли сина Ивана

$\text{♩} = 144$ 250 II 11

— Ой ку- ков- че, пи- лен- це, кай- но ми

фър- каш, ку- ку- ваш

— Ой куковче, пиленце,
кайно ми фъркаш, кукуваш
лете по върс планина,
зиме в равнуно поле,
нейдички не виде ли ми

моенок сина Ивана?
— Видях го, видях, мале ле,
на край море имеше,
град градеше, валеше,
на градецон имеше

до две пилци славее.
Аднону пее утирно,
другоно пее вечерно,
та Ивана будеше;
— Стани ми, стани, Иване!

Пели Шина Хр. Руменска, 40 г., Добра Д. Митрушева, 30 г., и Гина Благоева, 31 г.,
с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1459. Хорото грозно без тебе

— Гюльче ле, Гюльче момиче,
йоти на хоро не дойде?
Хоро бе грозно биз тебе
като вуйниче биз пушка, /2
като байрактар биз байряк.
— Бате ле, бате Иване,
как да ми дойдам, бате ле,

ага си немах фустанче,
фустанче, още папучки.
— Гюльче ле, Гюльче момиче,
оти на мене не каза —
да съм ти купил фустанче,
фустанче, още папучки.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1460

— Гюльче ле, Гюльче момиче,
оти на хоро не дойде? /2
Хоро бе грозно без тебе,
кайно солдатин без байряк.
— Бате ле, бате Иване,
как да ми дойда на хоро,

ага си немам кондурки, /2
кондурки, още чепички,
ага ми върна, бате ле,
моине първи дарове,
ага изподи, бате ле,
моено първо любове?

Пели Дора Манолова Витанова, 55 г., Славка
Данчева Чичикова, 60 г., Рада Стоева Чичикова, 48 г.,
с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1461. Хубава и без гиздило

— Момне ле мъри хубава,
 стани са фати на хоро, /2
 стани хорону заведи,
 хоро е грозно без тебе
 какну байрекън без мене.
 — Как да са фатем, юначе,
 кога си немам гиздило,

гиздило скъпо, шиено,
 шиено, ненадевано?
 — Момне ле мъри хубава,
 ти си си мене хубава
 с катаденшноно гиздило,
 та да е и киреचово.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1462. Що е потребно за хоро

$\text{♩} = 100$ 222 | 4

— Фа- ти- са, мо- ме, на хо- ро, ти си си ме- не

ху- ба- ва

— Фати са, моме, на хоро,
 ти си си мене хубава /2
 с катаденнуну гиздило.
 — Юначе, луда будала,
 как да са фатя на хоро, /2

знаеш ли, хоро шу ище?
 Хоруно ище гиздило
 шиено, ненаденено,
 ъй сѣ от дюкен земено,
 белку бѣсменку фустанче.

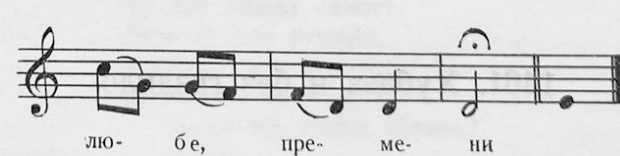
Пели Къдрие Ф. Арабова, 18 г., и Емине Р. Мазгалджиева, 18 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1463. Хайде на хоро да идем

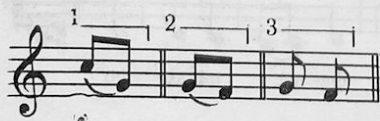
$\text{♩} = 116$ 251 | 12

Лю- бе Ки- ре- ко, Ки- ре- ко, ста- ни са,

лю- бе, пре- ме- ни

Любе Киреко, Киреко,
 стани са, любе, прѣмени, /2
 хайда на хоро да идем,
 че е хороно станало
 на бърчинската махало, /2
 на зеленоно ливаде, /2
 под щълбатано орехче.

Пял Костадин Н. Каневски, 23 г., с. Момчиловци, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1464. Момите плачат от нея, момците — за нея

Мари Марийо, Марийо, мари,
 бакал Димова дощери, /2
 какво е сова от тебе —
 хоро биз тебе ни станва,
 сирень биз тебе не бива;
 момине плачот от тебе,
 юнаци плачот за тебе.
 Хайде, Марийо, да идем

на високана планино —
 дребни шилета ше карам,
 ше карам да ги продавам,
 да сбирам жолти алтоне
 и още бели грошове,
 тьожка щьом сватба да правим
 със тебе, бела Марийо.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1465. Полека води хорото

Юначе лудо и младо,
 полека води хороно, /2
 не вдигай бяли праховя,
 не праши моми гиздави
 и още млади невясти
 със сърменине сокмане,
 със салтамарки чохени.

Пял Иван Атанасов Ганев, 30 г., с. Орехово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1466. Гана хорото водеше

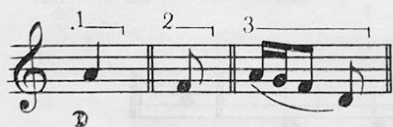

Гана хороно водеше,
водеше и разводеше.
Кой ще са фани до Гана,
до Гана, машка девойка, /2
до Ганиноно поясче, /2

до Ганинине зунчици?
— Я ще се фанам до Гана,
мене е Гана роднина, /2
роднина и братовчедка.

Пяла Мария Анастасова Дукова, 80 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1467. Кой ще се хване до Мара

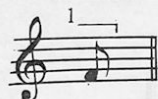

Идат ми, идат, Маро ле,
йовчари наз планинона, /2
в село са хоро вияше /2
на Маринини дворове,
Мара хорону водяше.
Йовчерини са сдѹмват
кой жа са фане до Мара,

до Маринини пояси, /2
до Маринини зюнчици.
Йен кихаена ромонян,
той на йовчери викаше:
— Йез жа са фана до Мара,
до Маринини пояси,
до Маринини зюнчици.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1468. Идат ми, идат, Маро ле

Идат ми, идат, Маро ле,
от Шаральово тярзие, /2
от Обращище дюльгере, /2
от Бучивсконо овчере,
ала ми мољком не идат,

ами ми идат, Маро льо, /2
свириящик, Маро, пеящик,
право на хоро отишли.
Дур на хороно подиме, /2
шаряни фурки форли щем.

Пял Димитър Славов Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1469

Пял Тодор Митрушев Славов, 33 г., гр. Ардино, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1470. До всяка мома и ерген

Я излез, майчо, погледни
колко ювчари слезнаха
отгоре, от планинона.
Лю врид са мински юнаци,

че са на хоро фанаха,
до сека мома и ерген,
до наша Кина двамина,
и двамина роднина,

Пели Рукия Ем. Салиагова, 16 г., и Асия С. Очкова, 15 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.
Песента е пренесена в с. Виево от гр. Мадан.

1471. Лошо ѝ е от магия

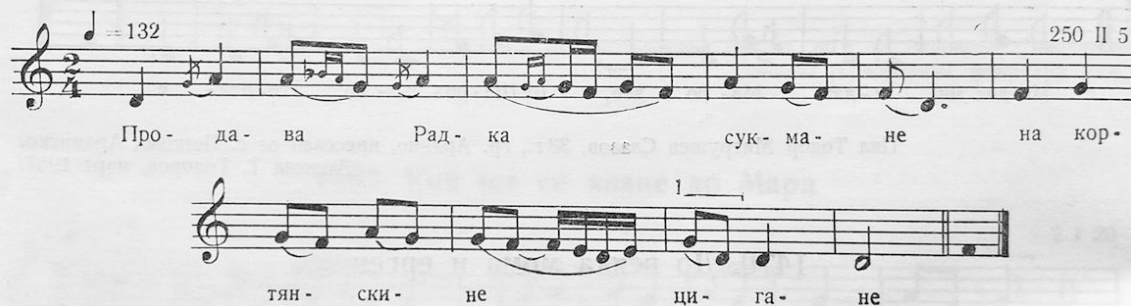

— Гинко лѡ мила мамина,
йоткога ти ѝе лошичко?
— Лошичко ми ѝе, мале ле,
йоткогато са чешехме /2
с чичова бяла Калина —

тя ми косите решеше
и ги за пояс криеше,
та ми магия праеше.
Оттогаз ми е лошичко.

Пяла Мария Димитрова Кисъова, 60 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1472. Магия за любов

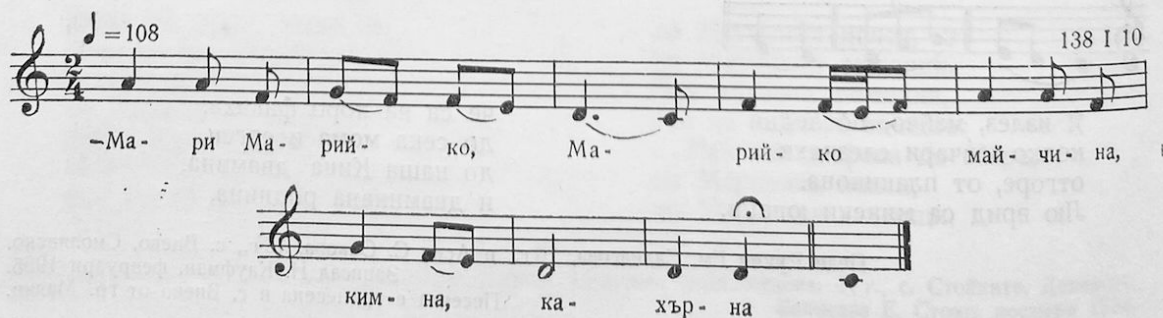

Продава Радка сукмане
на кортянскине цигане,
мъгия да хи направят,

когуно гали, да зѡме. /2
Ала са магѡ не стрѣса.

Пял Димитър Митрушев, 34 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1473. Ще се жени, като си намери прилика

— Мари Марийко, Марийко
 майчина, кимна, кахърна,
 я са, Марийко, ожени,
 я ми са вдигни оттува,
 веке ми са си додела
 гола и боса ходене, /2
 чуждана фурка предене.
 — Постой, майчице, почекай,
 дорде си найда прилика,

прилика да ма прилега.
 Пък ко прилика не найда,
 я ще, майчице, да ида
 нах айной рус манастир
 попяну измет да върша,
 попяну, калугеренум.
 — Мари Марийко, Марийко
 майчина, кимна, кахърна,
 оти шиш, грешка сгреши шиш,
 манастир са ще съсипа.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1474. Руса си майка плетеше

Руса си майка плътеше
 на високине одрове
 и хитро си я учеше:
 — Русо, майчина дъщерю,
 кога ми идеш, дъщерю,
 на царювине дворове,
 та нимой слиза от коньън,
 дур ти, дъщерю, ни дадът
 темничерскине нъхтаре, —
 темница да ми отвориш,

ясире да ми разпуснеш
 и твое братче едничко,
 едничко, Русо, самичко.
 Кога е Руса отишла
 на царювине дворове,
 кога дедо ѝ излезе:
 — Слези, невесто, от коньън.
 Руса са от конь поклони,
 дедуму ръка полюби.
 Кога баба ѝ излезе:

— Слези, невесто, от коньън.
 Руса са от конь поклони,
 баби ѝ ръка полюби.
 Кога любено излезе
 с темничерскине нъхтаре,
 Руса ми срипна от коньън,
 та ми темница отвори,
 та ми ясире разпусна
 и нейно братче едничко,
 едничко, Русо, самичко.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1475

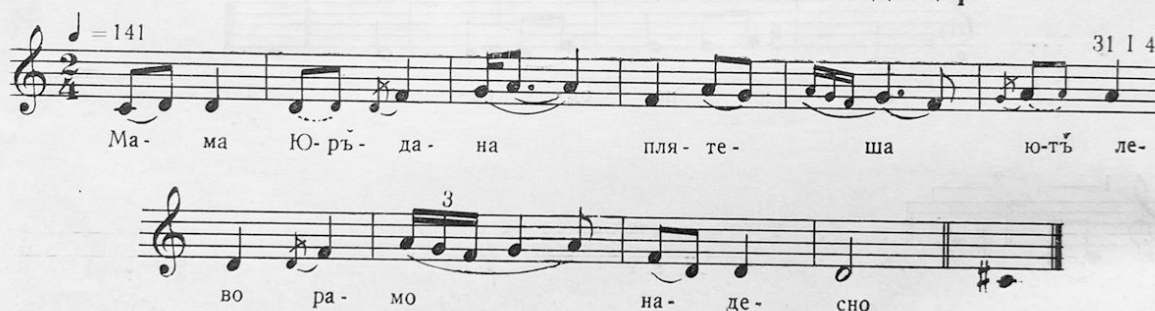

Руса майка плетеше,
ем плете, ем дума:
— Русо, мое дощеро,
ага йодиш нивеста /2

на царови дворове, /2
нимой слиза от конен, /2
дор ти царан не даде /2
тъмничарскине ключове.

Пял Добри Д. Щонов, 36 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1476. Не питат за пшеницата, а питат за дъщерята

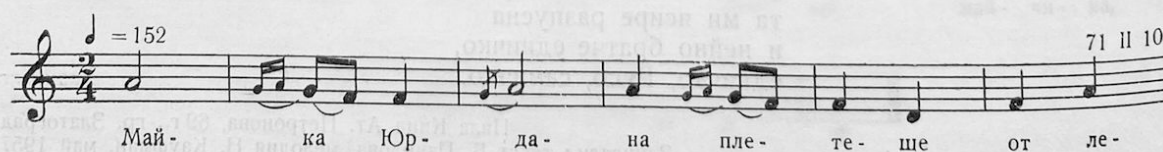

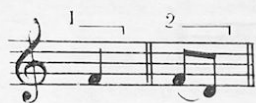
Мама Юрдана плятеша
ют лево рамо на десно,
баща й на стол сидеша,
с вергеле тютюн пиеше
и на Юрдана думаше:
— Юрдано, моя дощеро,
се, кольчиш подам на пазар
бела пшеница да карам,
да карам да я продавам,

пусти търговци не питат
за продан ли е пшеница,
ам си ма питат, Юрдано:
„Юрдана главена ли е,
Юрдана женена ли е?“
Пък я са чудом почудих,
та чи им реках, Юрдано:
„Юрдана си е умрела!“

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1477

Майка Юрдана плетеше
от лево рамо на десно,
баща хи на стол седеше
и си Юрдана думаше:
— Юрдано, моя дъщеро,
все, кольчиш хода на пазар,

все та кахърна находам,
кахърна и касафетна,
лицето да ти увехва,
очинки да ти поплакват —
дъли си болна лежала,
или си болни гльодада?

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1478. Ти не си за калугерка

— Гергино мари хубава,
я са, Гергино, йожени, /2
я са от туа одмахни.
Мен са е веке додело,
додело и наситило
твои момаре чекане
секи ден, сека неделя,
сая ми вечер сватбаре!
Гергине мочно домъчне
и жално хи се нажели.
Стана Гергина, отиде

фъв Бачковския манастир.
На порти чука и рука:
— Калугерице, сестрице,
стани ми порти отвори,
калугерица да стана,
баш кандйлана да паля.
— Иди си, йди, Гергино,
ти не си за калугерка —
теб ти е лице бѣличко
и ти са чорни очинки.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1479

$\text{♩} = 144$ 71 II 37

— Я са, Гир- ги- но, о- же- ни, я са от ту.

ва од- мах- ни

Пял Аспарух Тодоров Хвойнев, 48 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1480

$\text{♩} = 132$ 18 I 100

Ма- ри Ма- ри- йо ху- ба- ва, мъ- ри, ста- ни

са, мъ- ри, йо- же- ни

Мари Марийо хубава, мъри,
стани са, мъри, йожени,
та са оттува йодмани,
че ми са йеца додело
сека ми вечер момаре,
сека неделя сватбаре.

Пели Атиже Ахмедова Палова, 17 г., и Фатма
Хасанова Карапишанова, 16 г., с. Паспал, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1481. Митра е турчин галила

$\text{♩} = 160$ 3 II 19

Мит- ра е тур- чин га- ли- ла, га- ли-

ла и дра- го- ва- ла,

Митра е турчин галила,
галила и драговала.
Митрина майка думаше:
— Митро лъо, моя дощирьо,
снощи баща ти дупадна
отдолу, от дюкянини,
грозан ми хабер донеси,
чи ми си турчин галила,
турчинан юзбашиянан.
— Мале ле, мила мале ле,

ако сам турчин галила,
дано ми дуйнат ветрове,
Митра нагоре да вдигнат.
Още си дума думаше,
дуйнаха силни ветрове,
вдигнаха Митра нагоре.
Митрина майка думаше:
— Митро лъо, моя дощирьо,
майка са лъосно излогва,
я бог са, Митро, не ложе.

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Левинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1482. Не желяе да я омъжат

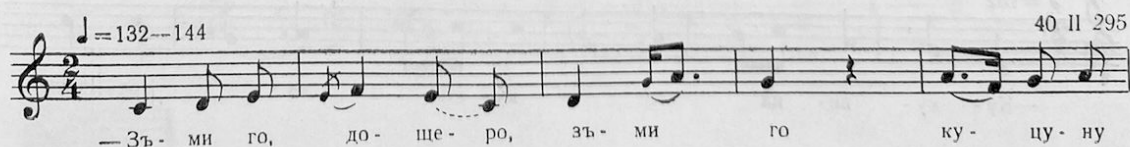

— Насташе, моя дощиро,
яла та майка попита
кому да си та дадемя,
кутра ракия да пием,
кутри стафиди да ядем?
Пък си Насташе думъше:
— Ежте и пийте, мале ле,
комуто вие ръчете!
Та я дадоха, дадоха
Демо му Чадарлицкяну,
та пиха бела ракия,

и ядеха жельти стафиди,
и за сватба са отбили
за по-сетнана ниделя.
Насташе дума Николу:
— Никола, братче по-малък,
помоли, Кольо, бубайка,
бубайко да ма ни дава
приз Касум тая ниделя —
кехае стадо ни лочат,
майка от чодо не дельот
и ве мен нимойте дава!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1483

— Зъми го, дощеро, зъми го
куцуну хвойновичину.
Хайдим, хопа, хайдим, дим,
хайдим, хопа, хайдим, дим,

да му е крива нугона,
нали му е полна кисона.
— Ни ща гу, майчо, нища гу,
да му е празна кисона, /2
та да е права нугона.

Пяла Елена Костадинова Сиракова, 52 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1484

— Сино лъо а мой майчини,
що ми си киман, кахъран —
дель ти е стадо нездраво,
или улдаше несгодни? —
— Мале ле, стара майчице,
мое е стадо най-здрово,
мои улдаше най-сгодни,
ами съм киман, кахъран —
в село е дошъл кадия,
кадия, селски заптия,
писува, мале, казува
секиму момку по мома,

мене е писал три моми,
и трите ми са роднина:
първата ми е вуйчова,
втората ми е чичова,
третата ми е калъмана.
— Сино ле мои майчини,
това ли ти е балното —
твое е стадо най-здрово,
твои улдаше най-сгодни,
прѝда ще майка двестана,
дѝве ще майка три снахи,
лѝля ще майка три лѝльки!

Пяла Тодора К. Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1485. Майка ще те сгоди

се - ло - но в го - ра - на
— Кукувица е кукнала
срещум селоно в горана —
дали е, майчо, за добро,
или е, майчо, нещо зло,
дали ще, майчо, да умра,
али ще болен да легна?
— Сино льо, я мой сино льо,

нито щеш, сино, да умреш, /2
нито щеш болен да лежиш,
майка ще да те заглави
в селоно на баш момана,
на чорбажийска дъщеря,
на тенка Милка висока.

Пяла Райна Атанасова Проданова, 64 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1486. Пазарджик се е запалил

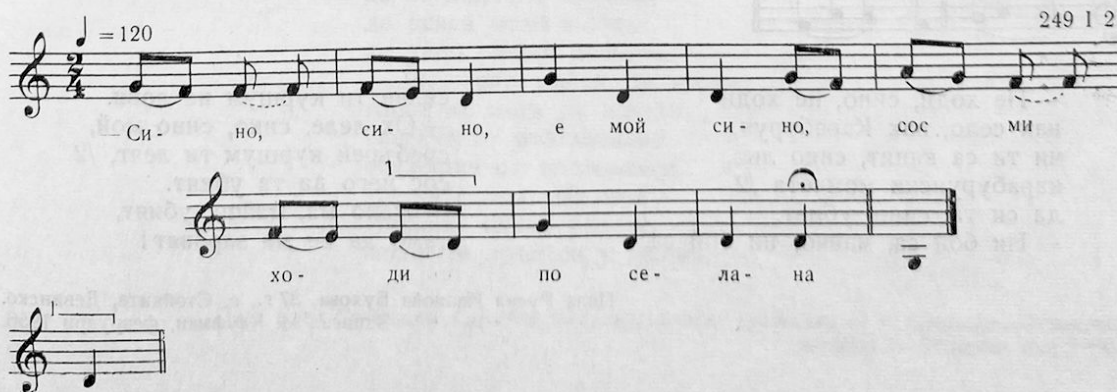

Бре, чу - ли ли сте, и - ли не ка - кво
е но - ву ста - на лу
Бре, чули ли сте, или не
какво е нову станалу —
Пазарджик са е запалил:
день гори, мале, день гасне,
никому золум не стори,
Тодору золум направи,
че му изгоря кощено,
кощено чердаклиено,
дюкянен пармаклияна,
любено севдалияна,

детено кайматлиена.
Майка Тодору питаше:
— Тодоре, сино Тодоре,
що ти е, сино, най-миле?
— Най-миле ми е, мале ле,
любено севдалияна,
детено кайматлиена.
Къща и друга направям,
дюкян и друг си купувам,
любое не мога да найда.

Пяла Тодора Русева Димитрова, 27 г., с. Джурково, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1487. Стига ходи, стига люби

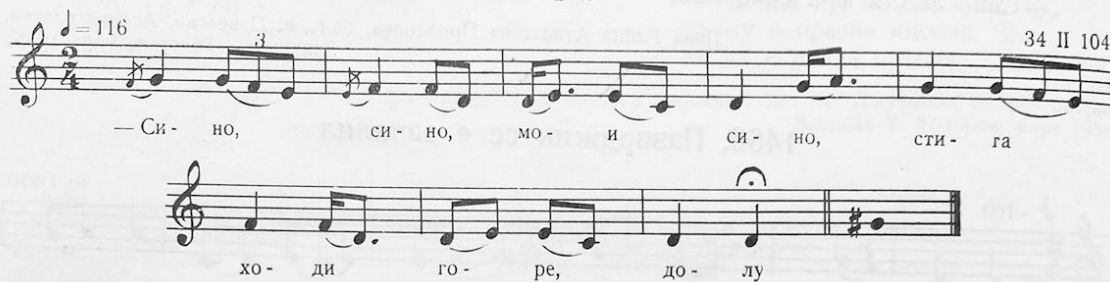
— Си - но, си - но, е мой си - но, сос ми
хо - ди по се - ла - на

— Сино, сино, е мой сино,
сос ми ходи по селана,
по селана, по хорана,
че ти са са заканили
от ката село по двамина, /2

от нашено най-мнзина,
най-мнзина, деветина.
— Истер да са, десет да са,
пак ща ходя, пак ща галям.

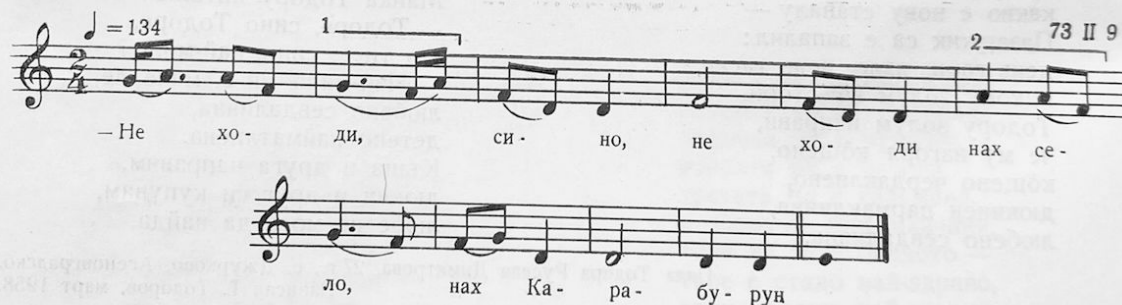
Пяла Шина Ив. Добровска, 85 г., и Мария Ст. Великовска, 76 г., родени в с. Петково, Ардинско,
живуши в. с. Славеино, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1488

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давилково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1489. Канят се да го убият

— Не ходи, сино, не ходи
нах село, нах Карабурун,
чи ти са канят, сино лъо,
карабурунски момчета /2
да си та, сино, убият.
— Ни бой са, майчо, ни бой са,

синан ти куршум не лови.
— Ох леле, сино, сино мой,
сребърен куршум ти леят, /2
сос него да та убият.
— Дено ма, майчо, убият,
тамо да си ма заровят!

Пяла Руска Иванова Бухова, 37 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1490. Разболял се е млад Стоян

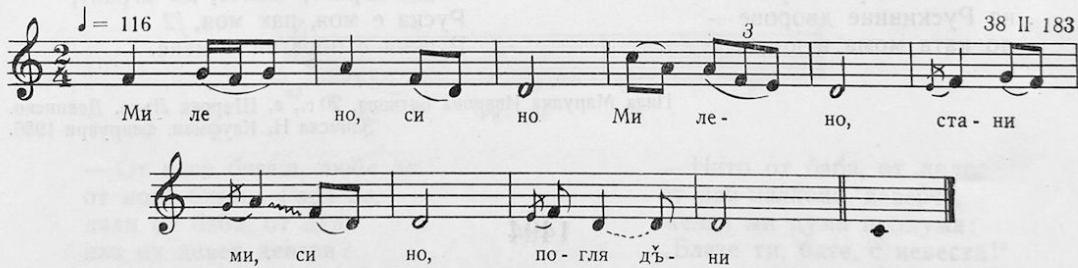

Сино Стуюне, Стуюне,
разбулял са йе млад Стуюн
на беглицконо йермане,
на чуфлицконо ямбаре.
Майка му стуи до глава,
баща му стуи до крака
и на Стояна говоре:
— Синко Стояне, Стояне,
я повдигни си главана,
главана от възглавкана,
снажката от постелкана,
да видиш, синко Стояне,

какво са оро люлее
на беглицконо йермане,
на чуфлицконо ямбаре —
главени до главеницине,
женени до жененине,
лефтери до лефтерине,
до наша Радка двамина,
двамина луди и млади.
Иди ги, синко, погледни
каква са пуста прилика —
и двана тенки, високи,
и двана бели, черноки.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1491

— Милено, сино Милено,
ста̀ни ми, сино, по̀глядни
какво се е хоро сторило
на беглицконо хармане —
до всяка мома и юнак,
до твоя Йенкя двамина.
— Да играт, майчо, да играт,
глава не мога да вдигна,
главана от възглавкана,
снажкана от постелкана.
Йенкя е моя, пак моя —
Йенкина китка у мене,
моян ми пръстен у Йенкя.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1492

$\text{♩} = 116$ 106 II 51

Ра-збо-лел са е мла-дъ Ми-лин,

та ле-жи и ще да у-мре

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1493

$\text{♩} = 132$ 71 I 24

— Ди-мит-ро, си-но Ди-мит-ро, ста-ни,

Ди-ми-тро, по-глед-ни

— Димитро, сино Димитро,
ста̀ни, Димитро, по̀гледни
какво са хоро сторило
на Рускините дворове —
до ката мома и юнак,

до наша Руска двамина, /2
двамина луди и млади.
— Да играят, майчо, да играят,
Руска е моя, пак моя, /2
Рускин е по̀рстен у мене.

Пяла Марудка Иванова Баткова, 20 г., с. Широка Лъка, Девинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1494

$\text{♩} = 148$ 251 I 3

Ста-ни, Ли-ле-но, по-гъ-ляд-ни как-во

са хо-ро лю-ле-я

Стани, Лилено, по̀гледни
какво са хоро люлея /2
на бейлишконо механя, /2

до бейлишконо коначе, /2
под шталбатана оръша.

Пяла Златка Христова Станчева, 17 г., с. Соколовци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1495

Стани, Тудору, погледни
както са хоро люлея /2

на барчинску харманя, /2
пут щълбатуну ореша.

Пяла Станка Тодорова Конева, 16 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1496. Бяга от малко деверче

— От кого бягаш, любе ле,
от кого бягаш, Раде ле,
дали от баба, от дедо
или от девет девери?

— Нито от баба, от дедо,
от най-малко деверче,
желна ми дума продума:
„Блазе ти, бате, с невеста!“

Пяла Шина Савова, 20 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1497. Сестра отровница

— Отрови, любе, твоено братче,
 двамка със тебе да са зомиме.
 — Отрови го ща, отрова нямам.
 — Ти го отрови, я та ща каза
 де има, любе, жолта отрова —
 сай долу, долу на ливадено,
 тамо ми има змийка усойна,
 дважчене удре, трижчен да ригне,
 тя ще ти пусне синю, зелену,

синю, зелену, жолта отрова,
 че я насипи в бела ръкия
 и си пучерпи твоено братче:
 — На, пийни, братко, бела ръкия.
 — Пийни ти, сестро, ти си по-стара.
 — Пийни ти, братко, то са ни гльода.
 Дважчен е пийнал трижчен е ригнал:
 — Пуста ти, сестро, бела ръкия,
 га ми отрови белосо сорце!

Пяла Мария Радева Николова, 17 г., с. Габрица, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1498. Снаха клеветница

Rubato (♩ ≈ 54) 40 I 265

— Лю - бе Ди - ми - тре, Ди - ми - ть - ре, ти сто -
 и - шъ, лю - бе, на дю - кян

— Любе Димитре, Димитре,
 ти стоиш, любе, на дюкян, /2
 продаваш вино, ракия,
 ала ми, любе, не знаеш
 какво е ново станало,
 сестра ти го е сторила:

мъжка ни рожба убила.
 — Любе Тодоро, Тодоро,
 стани си иди у дома —
 рожба щем стигна и друга,
 ала сестрица не може.

Пял Павел Вълчев Цветков, 68 г., с. Косово, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1499. Клетва към майка, че я оженила далеко

♩ = 144 1 249 I 41

Бре И ва не, бре чо - ба - не, из - ве - ди - ма
 от таз го ра

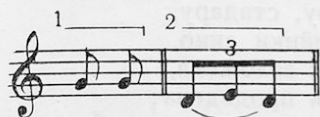
Бре Иване, бре чобане,
 изведи ма от таз гора,
 от таз гора яворова,

яворова, ясенова,
 заведи ме в наше село,
 в наше село огън гори,

огън гори, метла мете.
 Да изгори мойта майка,
 дет ни роди девет деца,
 та на даде в девет села, /2
 мене даде във десето!

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1500. На зла свекърва случила

— Станко лъо мари лелина,
 лелино бело момиче, /2
 дуде бе, Станку лю, у леля, /2
 бяла бе като кадона, /2
 червена като йебълка,
 сега си, Станко, станала
 хем бледа, Станко, хем жолта,
 че оти, Станко, лелина —
 дали си болна лежала,
 или си болни гльодада?

— Лелчинко, мила лелчинко,
 на зла сам баба паднала —
 ние сме девет йетърви,
 утрино рано на коран,
 вечерьо в тъовну ут коран,
 всека си люшне люлката,
 пък мени дават, лелчинко,
 младочни крави да доям,
 дребнини телци да лочам.

Пяла Шина Гьоргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от кв. Устово, гр. Смолян.
 Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1501. Станке ле, моя дъщерьо

— Станке ле, мое дѡщеру,
дорде бе Станке ле лѣфтера,
бяла бе като кадѡна,
червена като ябълка,
сега си, Станке, станала
хем чѡрна, Станке, хем бледа,
— Мале ле, стара мале ле,

ние сме девят етърви,
всякой си вземе рожбѡна,
всякой си люшне люлкана,
пѣк мене дадѣт ведрана
младѡчни крави да дѡя,
хем дѡя, майчо, хем плача,
сѣлзи ведрана обливат.

Пяла Марийка Илиева Шишманова, 18 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1502. Майка ѝ я дала на проклета вяра

— Руске ле чернойока,
чернине ти йочи,
що мельничку гльодаш,
мельничку приз момине, /2
жельничку на юнаци —
дѣли си заложена,
или си продадена?

— Овчару, стадару,
бре гидийцки сино,
нито сѣм заложена,
нито сѣм продадена;
майка ме е дала,
дала, харизала /2
на прукльота вера.

Пял Димитър Сл. Митрушев, 34 г., с. Петково, Арлинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1503. Омѣжена не по воля

— Дѡщеро моя майчина,
оти ти плачѡт очинки, /2
пѣк ти са смее лицено?
— Майчинко, моя майчинко,
как да ми очи не плачѡт, /2
как да са лице не смее —
приз село вѣрви севдѡна,

на пѡстру конче ѝехаше,
на синѡ седло седеше,
пѣк ти ма мене не даде,
ам си ма даде другиму,
другиму, дѡлгеринему,
сѣс каленине рѣчища,
сѣс пуканине нужища.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Арлинско.
Записал Т. Годоров, юли 1957.

1504. Да знае мома да се не жени

Да знае мома, да знае,
да знае да са не жени —
женилото е чернило,
а моминството светило.
Да знае мома да ходи

двадеста и пет години, /2
та либе да си избере.
С любе са младост младова,
с любе са старост старова.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1505. Две невести хоро водят

(На „свърнато“ хоро)

Две нивясти хоро водят, /2
хем го водят, хем го въртят, /2
момине ги жално питат: /2
— Хубаво ли й венчилото, /2

венчилото, женилото? /2
— Ожени се, та да видиш /2
хубаво ли й венчилото, /2
венчилото, женилото. /2

Пели Георги Мароков, 53 г., Росица Вълчанова,
17 г., Шина Савова, 20 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1506. Аз ти го казах на шега, пък ти го взе за истина

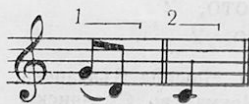
Стоян на дърва торнува
и Стоянка го изпраща.
Стоян Стоянки думаше:
— Върни са, либе Стоянке,
чи ми са смейот хорана,
хорана и кумшиене:
„Какъв е хубав млад Стоян,
пък му е грозно любено —
в лицено като маймунка,
снажка е като прочица!“
И Стоянка са заворна,

изпече топли фурнити,
беличко си са премени
и ситанку са уплете.
Шарена кожаль забряла,
новко вретенце запрела /2
и си навонка излела.
Отгоре идат дърваре,
шарена свирка свиреха:
„Благатка, боже, благатка
на ноя мѐже таз жена!“
Га я наблизко наближи,

сам-сама била Стоянка.
Стоянка си му викаше:
— Хай да са, либе, ръзделим.
Ти ша си земиш Тодорчу,
пък яз ша зема Иванчу.
— Чекай, ма либе Стоянке,
яз ти го казах на шака, /2
ти го истина направи.

Пяла Мата Илиева Газенова, гр. Ардино, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1507

Стуен на дърва торнува
и Стуенки си викаше:
— Стуенке, първу любове,
йе ша на дърва да ида,
ага са Стуен развърни,
туф тебѐ да ни нахѐдя.
Ага са Стуен развѐрна,
Стуенка са бело премени
и ситно си са уплете,

че е Стуенка излезла,
бела каделька навила.
Насрѐща вървѐот дърваре,
Стуен насрѐща продума:
— Благатка, боже, благатка,
на тоя мъж таа жена!
Ага е близу наближи
сама е било Стуенка.

Пяла Шина Ив. Добровска, 85 г., родом от с. Петково, Ардинско, живуща в с. Славенно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955

1508. Глави ме, жени, мале ле

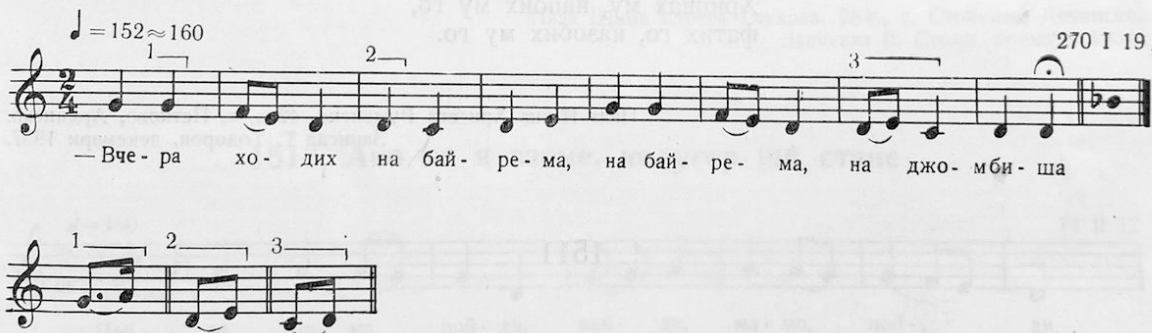

— Глави ма, жени, маля ля,
дурде сѣм малѣк и глупав, /2
дурде по село ни ходя,
дурде ти белѣо не правя,
дурде жирамѣо не плащам
ката гудина по бинѣ грош,
сая гудина ики бинѣ.

— Оглави та ша, сино лѣо,
ага си найдеш прилика.
— Мале ле, нашѣл си я сѣм,
ама е еѣе делече, /2
отвѣдна страна морено.
— Не глѣодай, сино, делече,
ам глѣодай, сино, прилика!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 40 г., с Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

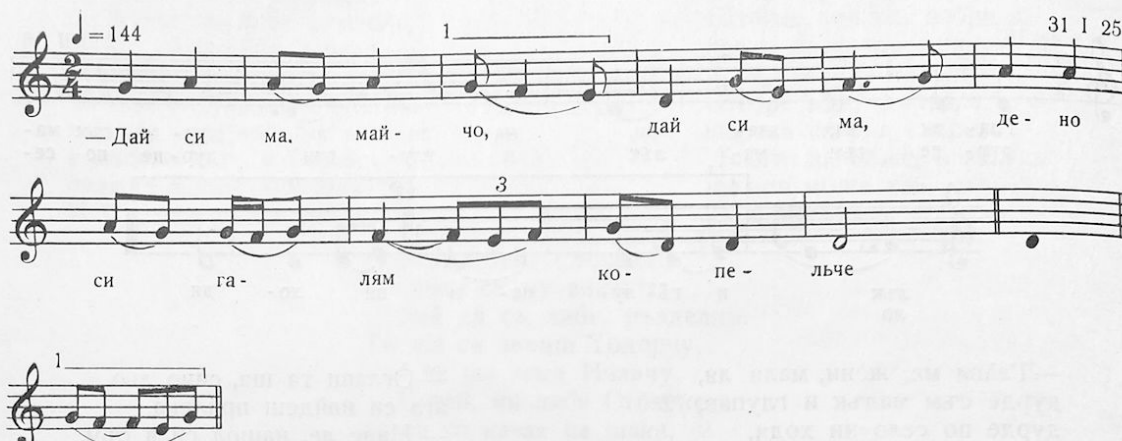
1509. Съгласни са да я дадат, но искат голям годежен дар

— Вчера ходих на байрема,
на байрема, на джомбиша,
гледах, гледах, вриѣ моѣине,
га поглѣоднах мойно любе,
цалѣян байрем убираше.
Братѣн ѣ бе и то тука,
и то меса мойно любе.
Пѣди, майчо, поищи м я.
— Ходих, синко, исках ти я,
бубайко ѣ триж продума:
„Пѣсбирте ѣ голем лишен:
три ширите махмудии,
пет кушѣка копринени,
четри хѣрки кадифени, /2
и за майка антерия.“

Пял Мехмед Ахмедов Халилков, 28 г., с. Борово, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1510. Залюбила си юначё

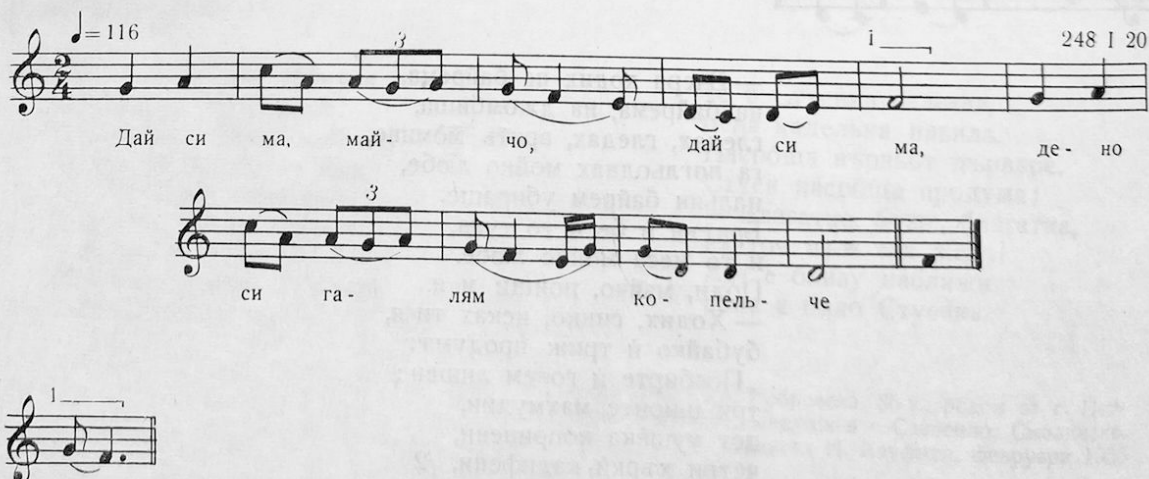
— Дай си ма, майчо, дай си ма,
дено си галям копелче,
дено ми чистиш минѹва
приз наши равни двѹрове!
— Дощеро моя майчина,
мѹри де си го видела, /2
видела, най бендисала?

— Майчинко, моя майчинко,
я си бех ранко ранила /2
на врис, на вода студена.
Там си, майчинко, заварих
юначё конѹче поеше —
конѹче му вода не пие
за мойне бели харкоми,

конѹче му зоба не зоби
за мойне бели рѹчинки.
Хрипнах му, напоих му го,
фатих го, назобих му го.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1511

Пял Христо Дичев Бѹзлянков, 38 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1512. Предпочита терзийче пред дюлгерче

$\text{♩} = 144$ 2 1 3 1 7

По - мо - ли, май - чо, бу - бай - ка, ма - ле ле, дай мен

бу - бай - ку ни да - ва

Помоли, майчо, бубайка, мале ле,
дай мен бубайку ни дава, /2
на каляноно гюлгерча,
ам да ма даде бубайку
на кьоничкону терзийча,
дену ми крои и шии
момскини гришки шеряни,
юнашки сини дулами.

Пяла Шина Соева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1513. Ако не я вземе, калугер ще стане

$\text{♩} = 160$ 71 II 12

— Пой - ди, ма - мо, пой - ди, пой - ди, ма - мо, пой - ди,

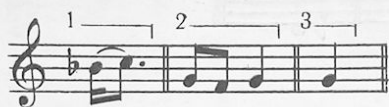
пой - ди, за - гла - ви ме, пой - ди, за - гла - ви ме

— Пойди, мамо, пойдй, /2
пойди, заглави ме /4
за хубава Димка. /2
Ако ме не зόμε, /2
по-скоро се връщай, /2
че ще да отида /2
при близки шивачи, /2
дрипи ще порѳчам, /2

дрипи калугерски, /2
калугер ще стана /2
и ще изповедвам /4
мѳми и ергени. /2
И Димка ще дойде, /2
ще я изповедам /2
що е прегрешила /2
на млади години. /2

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1514. Мела Рада дворове

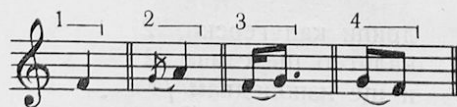
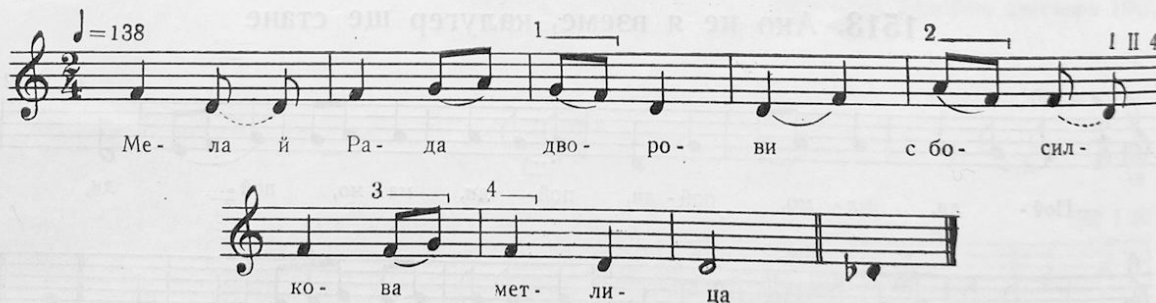

Мела Рада дворову
с бусилькува метлица, /2
с стратурува вейчица.
Де засвирил млад овчар
в чѳстана гора зелена!
Хвърли Рада метлана
и си майци думаше:
— Ъе ща, мале, да ида
в ная гора зелена,
да си видям, мале ле,
каков ми е, засвирил.
Ако ми е от рода,

скоро са ща завѳрна,
пък ку ми е, мале ле,
мое първо любове,
там ща, мале, да седам,
дорде дойде Гергѳвден,
да израстот иглички,
да повийем три китки:
пѳрва китка майци си,
втора китка татку си,
трета китка калъмани —
да са съоти калъмана /2
чи съм в гора сидела.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1515

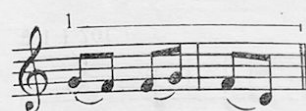
Мела й Рада дворови
с босилкова метлица, /2
стратуркова вейчица.
Де засвири млад овчер
в летнана гора зелена!
Форлила й Рада метлана,
метлана, още вейкана.

— Мале ле, мила мале ле,
пуста ти била метлана, /2
метлана, ощи вейкана,
йез ща да ида, да ида
в летнана гора зелена,
дейно ми свери млад овчер —
ако ми е роднина, /2

Ие сига са духодам;
пък ако ми йе чужденче,
Ие ща със него да ида.

Пяла Мария Белева Георгиева, 16 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1516

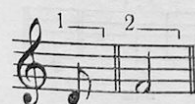
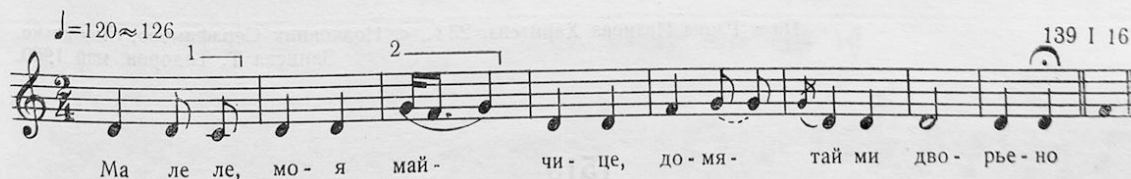

Мела Рада дворове
със босилькова метлица,
овчар свири с гайдана
в чѳстана гѳра зелена.
Фърлила Рада метлана:
— Ща идам, майчо, да видам /2
кой ми свири с гайдана.
Ако е лудо и младо,
чи ща със него да ида;
пък ку ли ми е роднина,
сбирам чѳпие, вращам са.

Фърлила Рада метлана.
Ага е тамо отишла,
не било лудо и младо,
не било Ради роднина,
ам било старо стъргало.
Викнала Рада да плаче:
— Пусто ми било, мале ле —
де има лудо и младо, /2
то ще е Ради роднина;
де има старо стъргало,
то ще е Ради чужденче!

Пял Георги Костадинов Карапаунов, 62 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1517

Мале ле, моя майчице,
домятай ми дворъено,
допрашай ми киткине,
пък я да идам да видям
що ми свири в горъна,

в горъна ситна, зелена —
дали е бюльбил пиленце,
дали е мучко авчарче.
Ако е бюльбил пиленце,
лъй ся ще са завърна,

дѹме си ще дворѣно,
дѹпраши ще киткине;
пѣк ко е мучко авчарче,
майчо, с него ще ида,
та ще хме лято лятѹва
на високине планине
и зима щем зимѹва
в равноно поле широко,
в синено море дълбоко,
дорде ми дойдѣ Велигден

и до Велигден Гѹргѹвден,
дорде излязе игличен
и до игличен кокурон,
две ще ми китки паизви,
майци хи щем проводи,
майци ти, севдо, батя ти,
тя са ще сяти майка ти,
чи сме вѣв гора седяли,
та прикѣ не сме правили,
та дара нема да дарим.

Пели девойки от с. Старцево, Маданско.
Записал Н. Кауфман, май 1957.

1518. Я ша с пилянце да ида

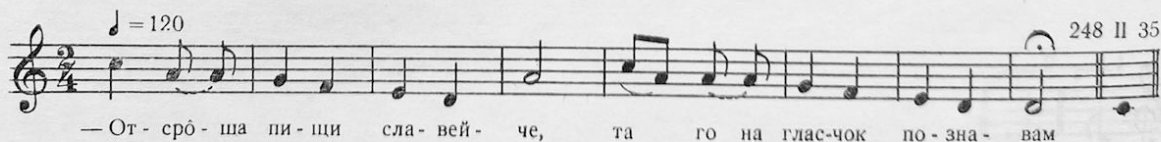

Префъркало я пилянце
през Рожен, през Карабалкан —
гльдой го, Радо, варди го,
де ще пилянце да стѹпи.
Стопило ми я, стопило
в сряде ми село Райково /2
и си за Рада питаше:
— Кѣде е Рада Радюва,
главена ли е, или не?
Рада са борже сетила
и си на майка думаше:

— Събирай, майчо, събирай
Радина кумаш премяна, /2
я ша с пилянце да ида.
— Радо, майчина дощеро,
как ще със пиле да идиш, /2
ага си Рада Радюва?
— Мале ле, стара мале ле,
и ти бе Шинка Пѹпова,
и ти ми, майчо отиде
вѣв четри кощи писинци /2
заради Рада Радюва.

Пяла Радка Иванова Харитева, 23 г., с. Полковник Серафимово, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1519

— Оторѹща пищи славейче,
та го на гласчок познавам, /2
че има съвдѹбо на мене, /2
кайно и ѣе на него. /2
Галям го, майчо, гали ма, /2
зима го, майчо, зима ма. /2

— Дѹщеро моя майчина, /2
той нема сарай да седи, /2
той нема руба да носи. /2
— Мале ле, мила мале ле, /2
лете щим, майчо, летѹва /2
в чѹстана гора залена /2

под тъонка ела висока /2
 близо до вода студена, /2
 зиме щим, майчо, зимова /2
 в равноно поле широко.

Пели Дора М. Витанова, 55 г., Славка Д. Чичикова, 60 г.,
 Рада Ст. Чичикова, 48 г., с. Славейно, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1520. Ще ли ме вземеш, юначе

$\text{♩} = 88$

137 II 25

— Ка - жи ми пра - во, ю - на - че, то - ра

през де щеш да ми - неш

1 2 3

— Кажи ми право, юначе,
 тора през де щеш да минеш,
 да станам да са огиздя
 с великденскону гиздило,
 кърши ще да ти излеза

на горничкине вратчинки,
 дену са нах гинарчено,
 дума щим да продумама,
 на път щим да го кладеме,
 зе ли ма щииш, дъбель ма ни щеш.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1521. Ти речи, моме, взе ща те

$\text{♩} = 138$

31 II 61

Зъ - мъ - ни ма, зъ - мъ - ни, де - вой - ко, ма - ри, ме - тъ - на - лъ

съ - мъ ме - рак на те - бе

— Зъмни ма, зъмни, девойко, мари,
 метнал съм мерак на тебе /2
 и имам севдъ голема.

— Как да та зъмнам, юначе лудо,
 га ма майка ми не дава?
 — Ти речи, момне ле, зо та ща, мари,

я ща майка ти измами
със адно кърпа шерена
и с едни лустри кондури.
— Как да та зъмнам, юначе,
га ма татко ми не дава?
— Ти речи, момне ле, зо та ща,
йе ща татко ти измами
със шишо бела ракия
и с едни нови потуре.
— Как да та зъмнам, юначе,
га ма батко ми не дава?
— Ти речи, момне ле, зо та ща,

а ща батко ти измами /2
със мойна сестра по-малка.
— Как да та зъмнам, юначе,
га ма майка ти не рачи?
— Ти речи, момне ле, зо та ща,
я майка нема да слушам, /2
бубайка нема да питам.
Нова съм кôща оградил,
ти щеш въф нея да седиш.
При майка нема да ходиш,
със татка нема да гълъчиш!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1522. Вземи ме, вземи, девойко!

Пиленце пее, Добрице,
във срôшничкана махала,
хем пее, Добрице, хем казва:
— Зôмни ма, зôмни, девойко;
— Как да та зôма, юначе,
га немаш кôща градена

и немаш лето гиздило?
— Зôмни ма, зôмни, девойко —
лете щим да летуваме
в чôстана гôра зелена,
зиме ще да зимуваме
в равнуно поле широко.

Пяла Росица Вълчанова, 17 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1523

Тудора двори митеша,
Стуян през пôтян вървеша /2
и на Тудора думъше:
— Фърли, Тудоро, мѣтлана,
та си ма пôслед зâследи!

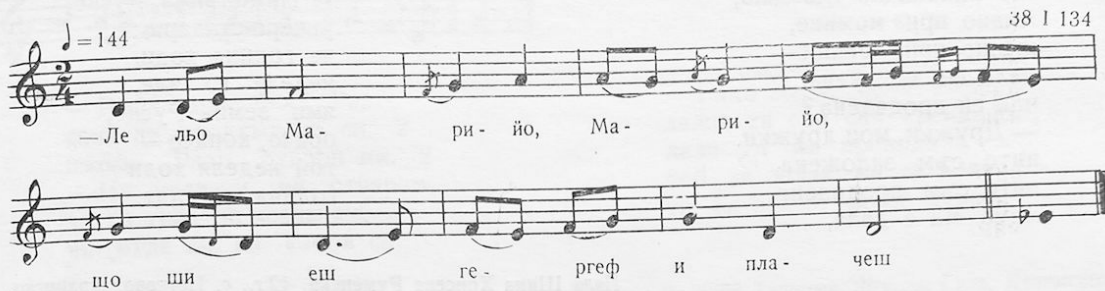
— Стуяне, първо любове,
как да та пôслед зâследам —
я имам стара майчица,
да идем да я пôпитам
да ли ми ще тьонки дарове,

твари ли ми ще спапове
— Хайде със мене, Тудоро
нам ни дарове не требват, /2.
дарове, още спапове.

Не щеме лето летова
в чостата гора зелена,
пък щеме зима зимова
в равноно поле широко,

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1524. Що шиеш гергеф и плачеш

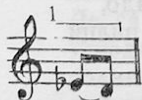

— Лельо Марийо, Марийо,
що шиеш гергеф и плачеш —
дали си игла строшила,
или си гергеф сбъркала? —
— Нито съм гергеф сбъркала,
нито съм игла строшила.
Поръча Ристю даскала

по пазар, по пазарджие,
по Колю, по арабаджия:
„Ко са Марийка наеми,
Марийка за попадийка,
тъй да ми носи лишана,
лишана пръстен сребърен,
деветстотине алтъне!“

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1525. Нагиздила се, накичила се

Нагиздила са, накичила са,
наденала я шеряна фуста,
та че утишла нах чаршиено,

нах чаршиено, низ дюкянено
да си купова тьожко гиздило,
чи ми са стега млада невеста.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1526. Не взимай овчаря, а орача

— Руске ле чернойоко,
Руске ле белолико, /2
що мильничко гльодаш,
милно приз момине,
желно приз юнаци —
дали си заложена,
или си продадена?
— Дружки, мои дружки,
нито съм заложена, /2
нито съм продадена,
мама ма е дала,

дала, заложила /2
увчерю-стадарю.
— Нимой зима, Руске,
увчеря-стадаря,
че година ходи,
неделя го яде,
ями земи, Руске,
орачо, копачо —
той неделя ходи
година го яде.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1527. Измамил бяла Рада

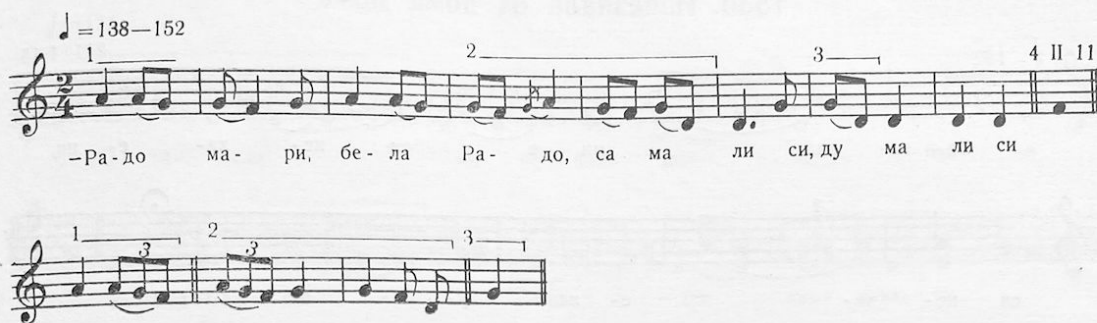

Врить момине на хороно,
бела Рада тамо нема,
че си Рада брата нема,
брата Рада, братовчода,
да я води на хороно.
Де са найде едно момче,
едно момче кехайовче:
„Измами ща бяла Рада,
отве я ща на хороно,
на хороно със момине!“
Та че стана, та отиде
на Радиини равни двори,
та порука, та почука:
— Мари Радо, бела Радо,
сама ли си, домъ ли си?
Стани Радо, отвори ми!
Пък му Рада тихо дума:
— Ой та тебе, лудо-младо,
не станувам, не отварям —

мень е майка порочала,
порочала, зарочала:
„Мари Радо, бела Радо,
който дойде, не отваряй,
не отваряй, ам затваряй.“
Пък момче хи тихо дума:
— Стани, Радо, отвори ми,
че съм дошол да та водям,
да та водям золвана да си —
сестра ти ща син да жени!
Стана Рада, измами са,
измами са, та отвори.
Та торнаха, та вървеха,
та вървеха, що вървеха,
момче Ради тихо дума:
— Чуеш ли ме, бела Радо,
как ми пищот дребни пилци
за двамина луди-млади,
луди-млади неженени?

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1528

—Радомари, бела Радомари,
сама ли си, дума ли си, /2
излязи, Радомари, отвори ми. /2
—Ни излизям, ни отварям,
чи та теби ни познавам,
ни отде си, ни каков си.

—Радомари, бела Радомари,
лелин ти сам син Трендафил,
леля ти ме проводила
теб за золва да та вода,
ти за золва, ѝе за девер.

Пяла Мария Вълкова Ташкова, 36 г., с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1529

Чирешка я цвят цветила
цвят цветила, род родила,
ала ми нема кой да я чува,
кой да я чува, кой да я бере.
Де са найде бела Рада,
уградила висок чардак,
соднала Рада на чердакан,
огльодала са низ полено, /2
низ полено ширинено.
Отдоло иде лудо-младо,
конче еха то по-лудо

и си Рада тихо дума;
—Мори Радомари, бела Радомари,
слези, Радомари, от чердакан,
влезе, Радомари, във градинка,
откъсни ми строк босилчек,
строк босилчек, карамфилчек,
чи съм дошол да та водам —
сестра ти ща син да жени,
син да жени, друг да глави,
да та вода золвана да си.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1530. Изчезнала от дома мома

Загалил ми е ен кехаена,
ен кехаена хубава Стана.
Майка си нему Стана не дава
и Стана си го сама не рачи.
Станина майка рано ранила,
рано ранила, рано в неделя /2
и възрукува хубава Стана:
— Стани ми, стани, Стано дъщеро,
крава да доиш, телци да лъчиш.
Чи ми не наиде хубава Стана,

ами си наиде на Станинана,
на Станинана пъстра възглавка
китка струшена, тютюн сдрубена.
Викнала майка, припела са е:
— Ох леле, леле, Стано дъщеро,
дали е Стана на планинџна,
на планинџна млада овчарка,
или е Стана в равноно поле,
в равноно поле удъжйчица!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1531

Имела майка беличка Стана,
възвикува е ката вутрина /2
крави да дои, телци да лъчи.
Станала майка една вутрина,
чи ми не наиде беличка Стана,
ами ми наиде китка строшена,
китка строшена, тютюн сдрубена.
Седнала майка желно да плаче,
желно да плаче и да нарица.
Отде я зачу младо овчарче:
— Оти ми плачеш, Станина майко?
Мълчи, не плачи, Станина майко,
твоя е Стана въз планинџна, /2
въз планинџна млада невеста.

Пяла Кида Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1532. Стана са турци откраднали

$\text{♩} = 126$

О - ти - шла ми ѝе Ста - ни - на май - ка

на Ста - ни - ни ми ѝо - дри кьо - шкю - ви

Отишла ми ѝе Станина майка
на Станини ми ѝодри кьошкюви, /2
чи ни ѝе нашла Стана доширя, /2
ам си ѝе нашла китка ройната.
Припела са ѝе Станина майка:

— Ой Стано, Стано, моя доширьо,
дали ѝе Стана в поле гъркиня,
или ѝе Стана турска рубиня?
Ниту ѝе Стана в поле гъркиня,
ам си са Стана турци украли.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лъка,
Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1533. Отвлечена мома

$\text{♩} = 138-152$

О - ти - де Рад - ка за во - да, о - ти - де Рад - ка за

во - да, Ра - до, Рад - ке, пи - ле, Ра - до, Рад - ке, ду - шо

Отиде Радка за вода, /2
Радо, Радке, пиле,
Радо, Радке, душо,
та чи са вейки ни ворна. /2
Дали я вода отнеси, /2
или я метла измети? /2
Нито я метла измети, /2
ам си я Гьорги открадна. /2

Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

$\text{♩} = 138$

-До- хо- ждат ли ти, си- но- льо, на бя-

лен Дуй- нав де- вой- ки?

— Дохождат ли ти, сино льо,
на бялен Дуйнав девойки?
— Дохождат, майчо, дохождат,
вчера бе дошла и друга /2
белине платна да бели.
Белила и заспала е
на дребно, ситно камане.
Ситна ми роса пороса,
пък яз са чудом почудих:
дали момана да дигна,
али платнана да сбера,
та че ми не сбрах платнана,
ами си грабнах момана.

Пяла Велика Славчова Славова, 33 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Годоров, м-рт 1958.

1535. Пустите ти черни очи

$\text{♩} = 138$

-Ма-ри мо-ме, мал-ка мо-ме, пус-ти-ня ти чер-ни о-чи

1. 2. 3.

— Мари моме, малка моме,
пустиня ти черни очи,
черни, черни, та мамливи,
кой ги види за тях плачи, /2
аз ги видях, аз заплаках.
Дали дойда до вечера,
довечера на вechера?
— Абре лудо, не дохаждай,
майка нема, татка нема.

Пяла Тодора Щ. Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1536. Продължителен любовен разговор

$\text{♩} = 160$

Йот - как са сми за - га - ли - ли, Ди - ме - но

ху - ба - ва, Ди - ме - но гиз - да - ва

Йот

Йоткак са сми загалили, /2
 Димено хубава, Димено гиздава,
 ич ни сме са вигювали.
 Сноща вечер са вигяхми
 на изворче, на кладенче,
 изсидехми, пугалчехми,
 дурди слонци ходи, дойди,
 месичинка е изгрела,
 месичинка рог издала.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1537

$\text{♩} = 132$

От - как са сме за - гла - ви - ли, Да - мя - но

у - ба - ва, Да - мя - но гиз - да - ва

Откак са сме заглавили, /2
 Дамяно убава, Дамяно гиздава,
 та не са сме видювали,
 сноща вечер са видееме,
 малко много постоее,ме,
 поседееме, погълъчееме.

Пяла Златка Христова Станчева, 17 г., с. Соколовци, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1538. Ти да бе мислил да дойдеш

$\text{♩} = 100$

Ти да бе мис-лил да дой-деш, не ще-ше

гле-да дрем-ка-на

Ти да бе мислил да дойдеш,
не щеше гледа дремкана —
дремка са бърже разбуда
със кадах вода студена,
със чешка бела ръкия,
със дръбни жълти стафиди.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман.

1539. Три билки — три либета

$\text{♩} = 126$

Бел ве-тир ду-и, бел ве-тир ду-и, пла-ни-

на би-йе, пла-ни-на би-йе

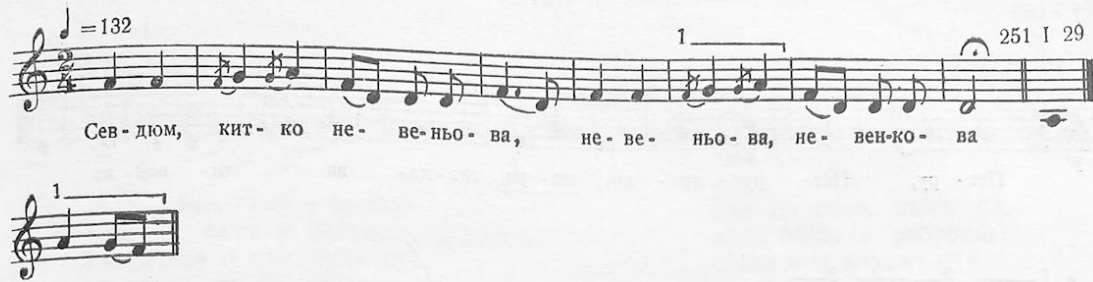

Бел ветир дуи, /2
планина бийе, /2
три снега топи, /2
три реки тикот,
три билки носят.
Порвана й билкя /2

порвуну й любя, /2
вторана й билкя /2
вторуну й любя, /2
третана й билкя /2
третуну й любя. /2

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1540. Либе, китка невенкова

Сев-дюм, кит-ко не-ве-ньо-ва,
не-ве-ньо-ва, не-вен-ко-ва
от Загорье донесена,
през бел Дунав пренесена,

във градинка разсадена,
във градинка до калинка,
с мѹмски гривни заградена,
с мѹмски пѹрстен възпрашена.

Пяла Тодора Ц. Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1541. Петру, Петройленко

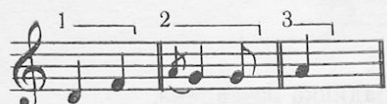
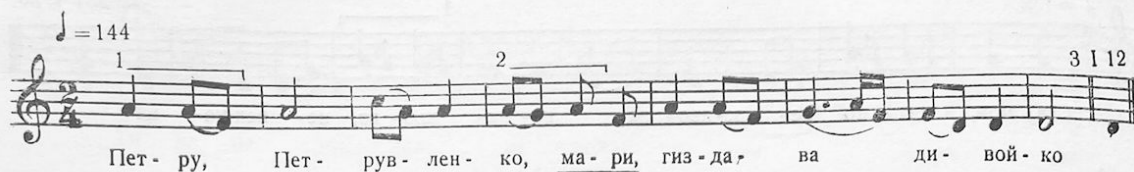

Петро Петройленко, мѹри,
гиздава девойко,
снощи нал ти рекох, мѹри,
пак ли да ти реко:
Изведи кончено мѹри
приз горни, приз долни,

чи що да пътувам
на Стамбол на градо,
та ще ти донесом
стамболски армаган,
златозлатис фустан,
сребросребрис гердан.

Пяла Хайрие Мехмедова Чаушева, 22 г., с. Бял
извор, Ардинско, преселена от с. Шехин, Ксантийско.
Записал Т. Тодоров, март 1957.

1542

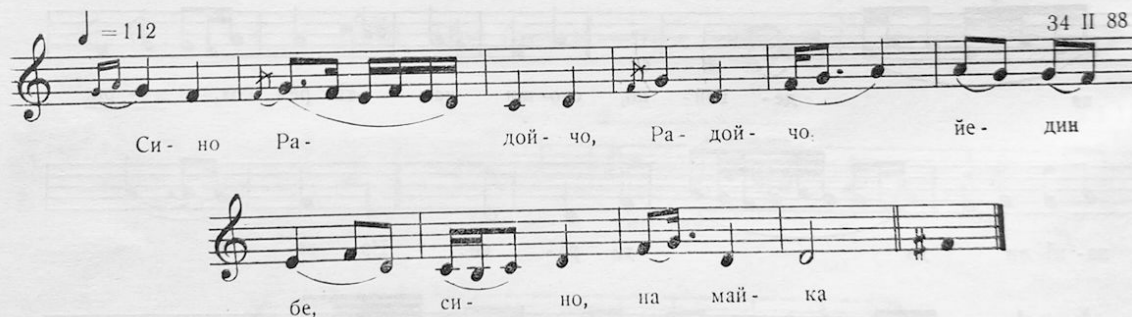

Петру, Петрувленко, мари,
гиздава дивойко,
помниш ли, знаиш ли, мари,
как са сми галили /2
другож йот майшки /2
дури до гулемки.
Петру, Петрувленко,

гиздава дивойко,
снощи нял ти рекох
изведи ми кончено /2
през горни, през долни, /2
през среднини вратинки,
изведи ми кончено,
та ми го оседлай.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1543. Непресъхнала любов

— Сино Радойчо, Радойчо,
йедин бе, сино, на майка,
йедин бе, и ти да не бе,
ага си, сино, загалил
уйковоно ти момиче,
Маруда, алтън Калуда.
Да са научи уйко ти,
главана ша ти одреже
като на агне гергьовско,
като на пиле петровско! —
Стана Радойчо, забягна
цали ми девет години.
Нах десетана година
още от конче не е след,

майци му конче не е дал
и за севдана попита:
— Ужени ли са севдъона,
рубана вдигнала ли е,
дружкине стигнала ли е? —
— И рубана е вдигнала,
и дружкине е стигнала,
ала са, синко, ужени,
малко е дете добила
и на теб са го кръстили!
Ага го зачу Маруда,
та при баба си утиде:
— На ти си, бабо, детено,
я ша си ида с любено!

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселен от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1544

— Радойко, сино Радойко,
 ъдин бе, сино, у майка,
 въз майка и въз бубайку,
 та да не ми бе ни ъдин,
 ага си, сино, загалил
 най-близничкана руднина,
 уйкувѣна ти дѣщера,
 Маруда, йѣлтѣн Керуда.
 Хѣскер си, сино, писуват,

йди са, сино, пиши са,
 дано Маруда забориш!
 Одил е и вѣрнал се е.
 Още от коняи не слезѣл,
 майци му селѣм не дава
 и за Маруда запитал:
 — Нарасла ли е Маруда,
 стигнала ли е дружкине,
 вдигнала ли е рубана?

Пели Рукиѣ Ибрахимова, 15 г., и Хѣмдия Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1545

Хасан ли вѣрви и пита:
 — Кѣде е, мале, Фатмина,
 та хи са врата кличнати
 и двориѣ и са сѣщави?
 — Нѣма я, нѣма, сино лѣо,
 вѣчера невеста отидѣ.
 — Майчинко, моя майчинко,
 чѣм дели е щѣ настигна?

— Настигна я щѣш, сино лѣо,
 га си кончѣно засѣднѣш
 и си тарѣфан разфѣрлиш,
 Ага е тамо отишѣл,
 вѣхчука Хасан, вѣзбуха
 на Фѣтминкини вратинки.
 Излѣзе бѣла Фѣтминка.
 Хасан ѣ желну думѣше:

— Фатмино, бѣло мѣмѣчѣ,
 ам да сти дойдѣ пѣрвийѣн,
 тѣрна ли са щѣш сѣс нѣго?
 — Торна щѣ, Хасан, тѣрна щѣ.
 — Ага щѣш тѣрна, Фатмино,
 хайдѣ, вѣзсѣдай кончѣно.

Пели Захрѣ Османова Онбашиева, 14 г., Фѣтмѣ Ем. Каракашѣва, 13 г., Рукиѣ Еминова
 Сапунджиѣва, 13 г., с. Виево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1546

Ходил е юнак, ходил е
девет години на курбет,
на десетана са върнал.
Още от конче не слиза,
майци му салам не дава,
и за съвдъона питаше:
— Мале ле, стара мале ле,
нарасла ли е съвдъона,
рубана вдигнала ли е,
гиздило приляга ли ѝ?
— Сино ле а мой майчини,
съвдъона ти е нарасла,
и рубана е вдигнала,
и гиздило ѝ приляга,
ала са, сино льо, ожени,

мало е дете родила,
на тебе го е кърстила,
на тебе, сину, Иванчо.
— Иди хи речи, мале ле,
навонка да ми излезе
с малоно дете в ръкине,
да видя прилега ли ѝ.
Куга е навон излела,
га е Ивана видяла,
та са е назатъ върнала
и на баба си викаше:
— На си ти, бабче, дѣтесу,
дете са ражда и другу,
съвдъо и друга не бива!

Пяла Шина Христова Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1547

Пяла Рада Иванова Стоянова, 27 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1548

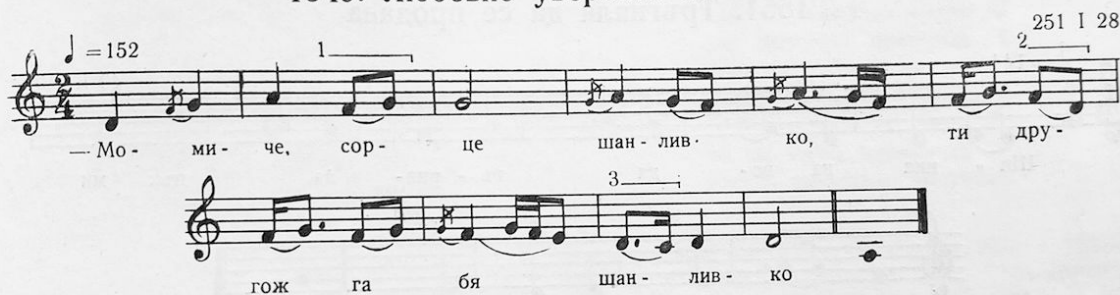

Манолъ си майци викаше:
— Мале ле, мила мале ле,
ожени ли са Маруда,
Маруда, алтън Калуда?
— Не сô е, сино, не сô е,
Маруда тебе чекала, /2
на хоро не е ходила,
гиздило не е носила,
със дружки не е ходила.

Пяла Мария Анастасова Дукова, 80 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1549. Любовно уверение към мома

— Момиче, сорце шанливко,
ти другож га бя шанливко, /2
та и мень разшеняваше.
Сега си кимно, кахорно,
и мен си кахър задало.
— Юначе, луда делийо,

как да не ми съм кахърно,
га ма млозина галяха,
галяха и оставиха,
сега ма и ти загали,
и ти щииш да ма оставиш.
— Момне ле мари хубава,

я тебе ако оставям, /2
та ще да ида, момне ле,
баш калугерин да станам,
сребърна метла да метам,
и за теб ще припопитвам
ожени ли са севдъона.

Пяла Тодора Щонова Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1550. Срещнал либето си, не знае що да му стори

До две моми в махалана,
и двене ги погалювам,
погалювам, последювам.
За еднѣна и тѣй и тѣй,
за другана душа давам,
душа давам, курбан колем,
да я срешна и два давам.
Де ми я е бог помогнал

да я срьошна в сокацену
със две стомни във рѣкине.
Рекох стомни да ѝ изля,
близко беше до чешмѣна,
върна са ще, нале си ще;
рекох стомни да ѝ строша,
близко беше до дюкенѣн,
върна са ще, купи си ще.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1551. Тръгнала да се продава

Шинка на вода трънала,
пѣк ми е пѣтен сбѣркала.
— Шинко лѣо мари попова,
попова, поп Васильова,
къде си сама трънала
низ та падина надолу?
— Трънала си съм, трънала

сам-сама да са прудавам.
— Шинко лѣо мари попова,
скѣпа ли ти е паханѣ?
— Скѣпа е, скѣпа, юначе —
за шиник бели грошове /2
и за два жѣлти алѣне.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1552

Шинко лѐо мари попова,
попова, поп Василева,
къде си сама тѐрнала
през Рожен през планинона?
— Тѐрнала си сѐм, тѐрнала
през Рожен през планинона

сам-сама да са продавам,
сама пахѐна да сѐкам.
— Шинко лѐо мари попова,
колко ти струва пахѐна,
ай сга да ти я наброя
на аленоно минѐдильче.

Пял Сивко Христов Чапкънов, 30 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1553. Вино не пие, пѣк на вино мирише

— Калинфирко, билберко,
ти, червена йебѣлко,
ти са, дженум, фаляши, /2
хем фаляши, фѐрляши, /2
чи ти вино ни пиеш /2
и каланфир ни носиш, /2
пѣк на него миришиш.
— Проклето лудо и младо,

сноща гости имехми,
тай ма мама приводи /2
нах зимнана зимница /2
червено вино да сипя, /2
та изгасна бурнона, /2
та изпуснах бочвана, /2
та ма вино пупорска — /2
затуй на вино мириша.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка
лъка, Девинско, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1554

— Калянфирко, бильбилько,
ти, червена йебѣлко, /2
ти са, кузум, фаляше,
хем фаляше, фѐрляше,
че ти вино не пиеш,
вино й бела рѣкия,
пѣк на него меришаш.

— Бате ле, бате Иване,
ти, българска будало,
толкоз ли са не сятан?
Снощи гости имяхме
була и батя главехме,
та ма мама проводи
с чешка вино да точам.

Та са скърши чешкана,
та ми поле гришкана,
гришкана и миндильчана.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1555

$\text{♩} = 104$ 37 | 48

— Ка - ро - мъ - фи - лко, зю - м бил - ко, ти ми ка -

рам - фи - лъ не но - сиш

Пял Шекир Раджепов Брахамов, 33 г., с. Река, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1556. Изгубих си коланчето, дай си ми го

$\text{♩} = 128$ 72 | 50

Ми - тро, Ми - тро, ка - дон Ми - тро, то - рна - ла е

ка - дон Ми - тра

Митро, Митро, кадон Митро,
торнала е кадон Митра, /2
от сарае на бунаре
студна вода да наточи.
Изгуби си коланчено,
коланчено, герданчено.
Насреща й лудо-младо,
тя на лудо проговаря:
— Изгубих си коланчено,
коланчено, герданчено,
ти го найде, дай си ми го.
— Ако съм го йе найдело,
да се свия и превия
окол твойна бела гушка,
окол твойно тъонко корсче.

Пели Небие Майсторова, 11 г., и Фатме Махмудова, 12 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1557

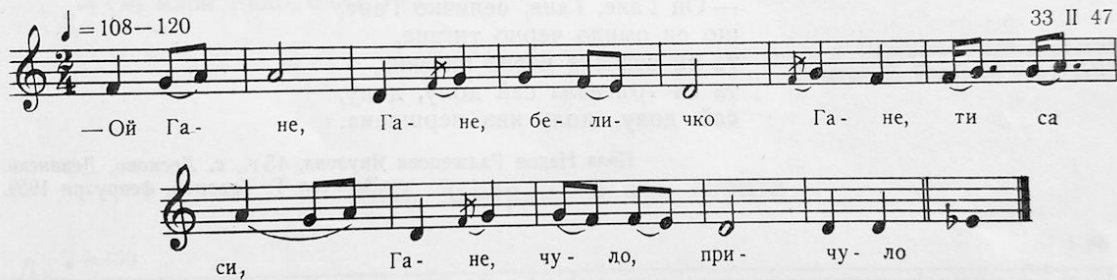

— Митро, Митро, кадон Митро,
торнала и кадон Митра /2
ут сараян ду бунарян /2
студна вода да наточи /2
Де я срьошна луду-младу, /2

той на Митра пругуваря: /2
— Митро, Митро, кадон Митро,
каде ти е коланчено, /2
коланчено от корсчано, /2
герданчено от шийкана?

Пяла Василка Дечева Герзилова, 33 г., гр. Девин, преселена
от с. Широка лъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1558. Ой Гане, Гане, беличко Гане

— Ой Гане, Гане, беличко Гане,
ти са си Гане, чуло, причуло,
тъонко да предеш, ситно да ткаеш.
Де да го сторим, беличко Гане,
да ти проведем драм и полвина
драм и полвина сърма, коприна,
да ми изткаеш тъонко аглоче.
Дено артиса, да ми го скриеш,
да ми изткаеш тъонки ръкаве.
Пак си му Гана тихо говори:
— Де да го сторим, младо златарче,
да ти проведем драм и полвина,
драм и полвина злато и сребро,
да ми изковеш златно порстенче.
Дену артиса, да ми го скриеш,
да ми изковеш златни обици.

Пял Димитър Тодоров Дойновски, 38 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1559

Пяла Райна Атанасова Проданова, 64 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1560

— Ой Гане, Гане, беличко Гане,
що си омило черно тигане,
та си станала черна циганка,
та си тръгнала сай долу, долу,
сай долу, долу низ чершиена.

Пяла Надия Раджепова Янузова, 15 г., с. Лесково, Девинско.
Записал Т. Тодоров, февруари 1959.

1561. Момкова закана към мома

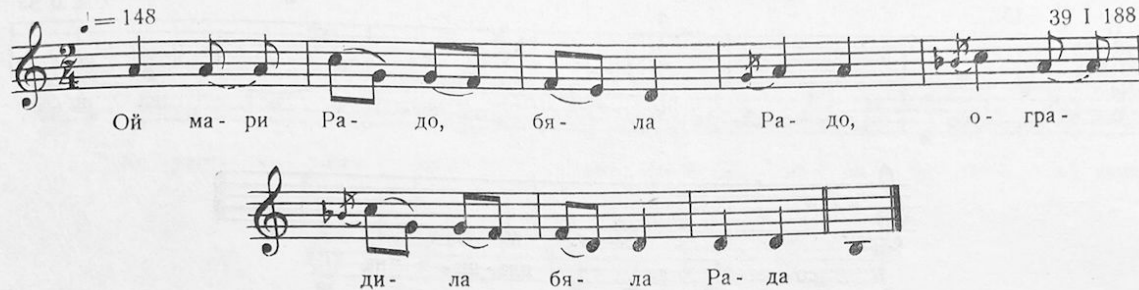
— Момне ле мъри хубава,
къму си беда бедила
да ти съм обрал киткине,
киткине, ранен бусилек?
Мари, де ма си видела?
— Юначе лудо и младо, /2
Теб та, юначе, видела

мояна стара майчица
в нашена дольна градинка,
яга хи, кузум, береше,
та хи на глава кичеше
по сърмевуно шерфети,
по ачыкому долами.
— Я та ща, момне ле, причака,

ага на вода отидеш,
снажкана ша ти отрошам,
лицено ша ти облюбям.

Пели Шина Димова Даварска, 66 г., и Мула
Енева Настрадаинова, 74 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1562. Оградила бяла Рада висок чардак

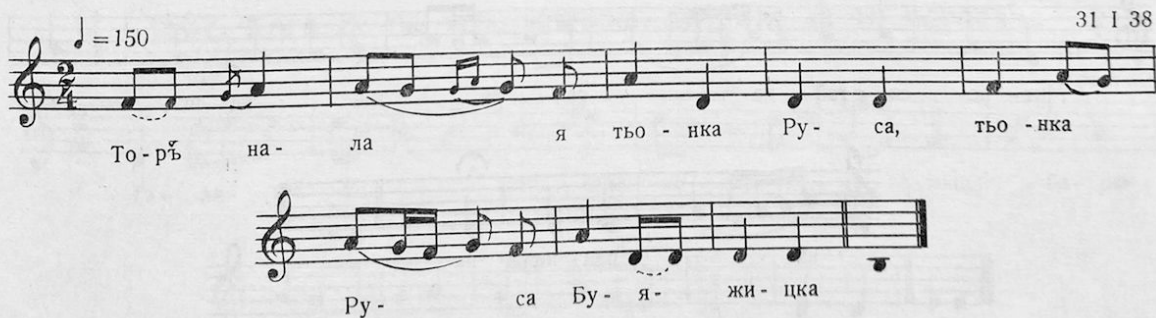

Ой мари Радо, бяла Радо,
оградила бяла Рада
фъв полено висок чардак,
висок чардак, писан пармак.
Отдолу иде лудо-младо,
конъче йеха, и то лудо,
право върви до Радица,
до Радици равни двори.
Той на Рада йотговаря:
— Ой мари Радо, бяла Радо, /2

слези ми, Радо, йот чардаце,
йот чардаце, йот пармаце,
набери ми бяло грозде,
бяло грозде кадълие,
черно грозде кадън пармак.
— Ой лудо, лудо, лудо и младо,
нито слизам, ни набирам —
е го тука, набери си,
ку щеш бяло, ку щеш черно.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1563. Завардил я във гората

Торнала я тьонка Руса,
тьонка Руса Буяжицка
рано утро въф неделя
да си бѐре жолтоно биле.
Не го брала и мълчала,
ям го брала, песня пела.
Де я зачу овчар-стадар,
та разпусна сиво стадо,
та зафати пѐтювене,

пѐтювене, друмувене,
та си фати бела Руса,
пък Руса му тихо дума:
— Бре овчарьо, бре стадарьо,
не разпускай сиво стадо, /2
ам го още пѐ възбирай,
че е в село кадиена,
у дома е зъптиена.
Фана та щот, вѐрза та щот,

тури ти шот на ногиня,
на ногиня букаиня,
на рѣкинѣ беликченѣ.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1564. Подай ми, моме, стрѣчке босилек

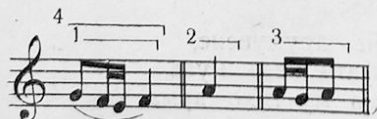

Митко си с гайда свиряши
на високана планина,
на шилешяна юрия,
гайдана дума думаше:
— Кирушко мари Пеюва,
Пеюва, Пеювичина,
подай ми стрѣчок босилчек,

да го, Керушко, разсадя /2
на високана планина.
Кога ми легнат шилянца,
и яз до него да седна,
да ми са прави, Керушко,
че съм до тебе съоднало.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1565

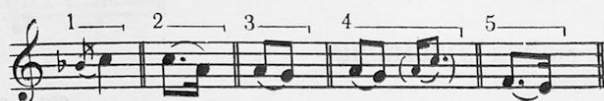
Митко си с гайда свиряши
на високана планина, /2
на шилещана юрия. /2
Гайдана дума думаше:
— Кирушко мари Пеюва, /2

пудай ми срачок бусилчак,
да ѝ го, Кирушко, разсада
на високана планино, /2
на шилещана юрия, /2
ѝеѝа, ду него да съодна,

да ѝ ме са справи, Кирушко,
чи сам ду теби съоднало, /2
ду твоян алян миндилчак /2
десна сам рока метнало.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1566

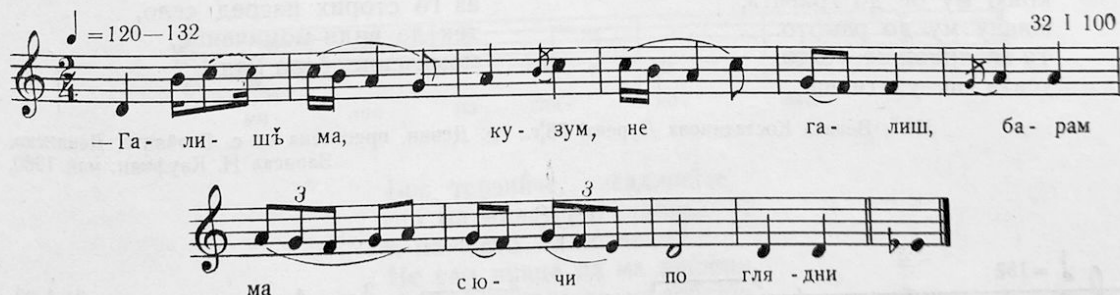

Керушко, караорманко, мари,
подай ми страчок бусилчак,
да го, Керушко, занисам
на високана планина,

да си го сложа, Керушко,
до мойно телча червено,
да ми ся прави, Керушко,
че ти си до мен легнала.

Пяла Йордана Василева Бояджиева, 38 г.,
гр. Девин, преселена от с. Гела, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1567. Кога се за теб разтъжа, китката да ти погледна

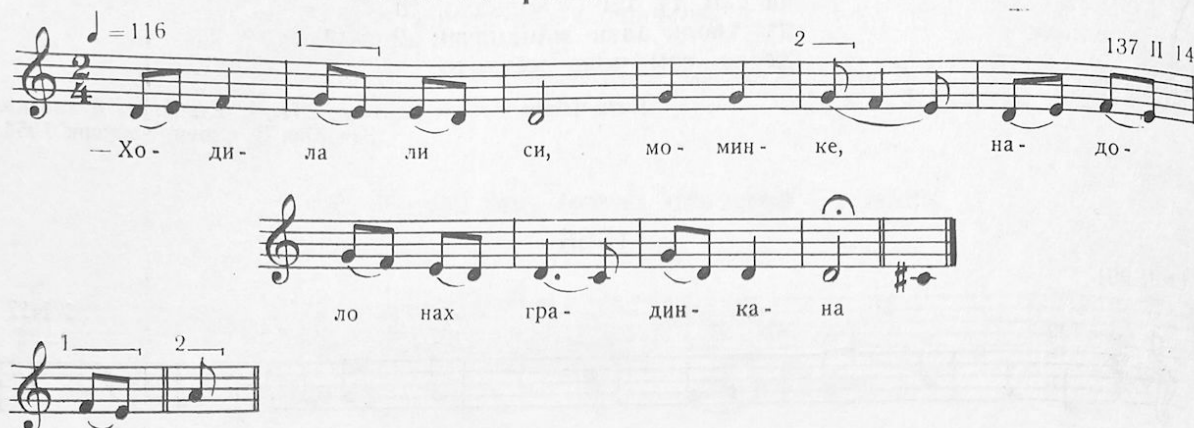

— Галиш ма, кузум, не галиш,
барам ма с ючи погледни, /2
барам ми китка проводи.
— Юначе, луда дялийо,
защом да ти я проводи —
киткана послед ни следи,

киткана дума не дума.
— Ти ми я, кузум, проводи,
та да ми дума не дума.
Ага са за теб затъжам,
киткана да си погледнам, /2
на тебе да са разтъжам!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1568. Не го срещнала и се натъжила

— Ходила ли си, моминке,
надоло нах градинкана,
видела ли си, моминке,
юнацкен зелен босилек,
обросенине бендерки,

бекерски дребни айгъша?
— Я съм, юначе, ходила,
вридь съм китькине видела,
ам тебе ни съм видела,
та ми са върнах кахърна.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1569. Стара майка душманка

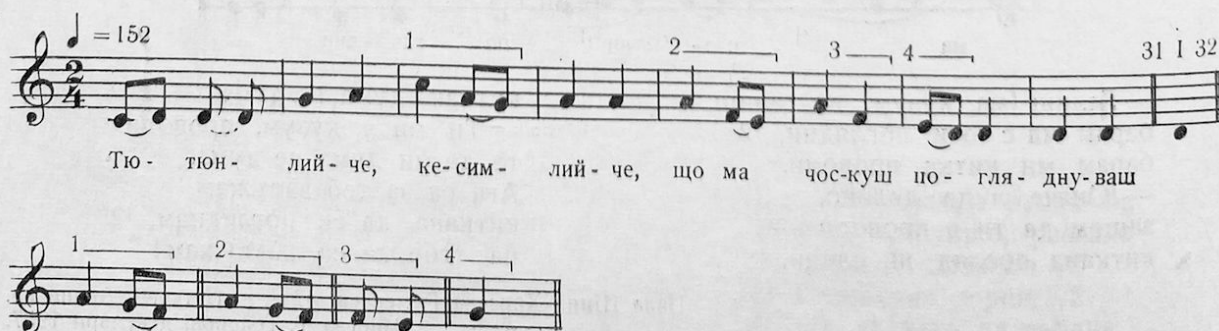

Загалил бех, замамил бех
малка мома, бела Рада.
Галюхми са, мамихми са
три гудини и пульвина.
Таман беше за галене,
за галене, за мамене;
коню му бе до гривата,
юнаку му до рамото.
Та на никой не усяти,
усяти на, усяти на

моминана стара майка,
стара майка, баш душманка,
та ни пусна момиченце
ни със дружки на хорото, /2
ни на вода водъничка.
Потян беше покрай село,
аз го сторих насред село,
тек да видя момиченце,
момиченце, бела Рада.

Пяла Велика Костадинова Дурева, 58 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1570

— Тютюнлийче, кесимлийче,
що ма чоскуш погляднуваш — /2
йеднаж кончено и дваждя мене?
Ни съм винце, да ма пийниш,
ни ябълка, да ма скриш;
малка съм мома за галене,
за галене, за мамене.

Галихме се мало-млого,
мало-млого три години, /2
та на никой не усети.
Усетила й момина майка.
Вейке мома ни на вода
ни на вода, воденица,
ни на доще, топавица.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1571

Пял Димитър Сл. Митрушев, 34 г., с. Петково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1572

Бре терзийче, кясаджийче,
що ма милно поглядоваш /2
и по-често намиговаш?
Не сам винце да ма пийниш,
не съм грозде да ма зобниш;
малка съм мома за галене,
за галене, за мамене —
брой години петнадесет,
станаха ми шеснадесет, /2
дойде време за галене.

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна,
Асеновградско, преселена от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1573. Мъка по оженено либе

$\text{♩} = 144$ 40 II 302

Ста - ни ми, май - чо, йо - тка - чи

мо - я - на си - тна бай - ла - ма

Стани ми, майчо, йоткачи
мояна ситна байлама,
ситанко да си поцънкам,
авелско да си спомена —
как сме са другож галили
с близно комшицко момиче.
Опустела му майка му,

та си го мене не даде,
ами го даде другиму,
другиму фъв друго село,
другиму кафе да вари,
другиму диван да стои, /2
ръкине чапраз да държи.

Пяла Радка Иванова Стоянова, 27 г., с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1574. Мен майка тебе не дава

$\text{♩} = 116$ 34 II 95

— Мо - мне ле ма - ри ху - ба - ва,

сос хо - ди си - тъ - но по - дъ - во - ри

— Момле ле мари хубава,
сос ходи ситно по двори /2
все бяла, все пременена.
Ага та гльодам, момне ле,
мен на сърцено припада.
Да беше блага ябълка,
хвърли ще, отбрусти та ще;
да беше корен бусилек,
рипна ще, отмъкна та ще;

да беше вода студена,
бокълъчек та бех наточил,
на конче та ще го качи,
де къде ходя, момне ле,
студена вода да пиям
и тебе да си споминам:
„Какво бе уйгун момиче —
на лице бело, черноко, /2
на снага тъонко, високо!“

— Пукни са, тресни, юначе,
мен майка тебе не дава.
Мене ще майка да даде
чернокеному терзию,
дено ми крои и шие
момскине грижве шарени, /2
юнашки сини долами.

Пял Тодор Василев Ташев, 49 г., с. Давидково,
Ардинско, преселена от с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1575

— Момиче бело, черноко,
 довечера ща да ти дойда /2
 със шиша бяла ракия,
 със торба' лето гиздило,
 та да ма не си върнала.
 — Юначе лудо и младо,
 и да ми дойдеш, и да не,
 менъ майка тебе не дава,
 мене ще майка да даде
 долу, в долнана махала
 на вдовичино копяле.

Пял Георги Тодоров Куртев, 59 г., с. Манастир, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1576. От душмани няма да се вземат

Момне ле мари хубава,
 синь ми си пламень наклала
 на мойно бело сърцеце.
 Нали е лесно, момне ле,
 аднъжкош да ма погледаш,
 и дваждош да ми продумиш,
 сърцецо да ми разшениш,
 разшениш и развеселиш,

че са сме много галили,
 галили и драговали,
 пък нема да са земеме
 от пусти върли душмане.
 Душмане какво на правят!
 Женени люде разделят,
 дребни сираци оставят,
 кайно е ягне без майка,

кайно е пиле без гнездо.
 Мъльчи ми, мъльчи, момне ле,
 кадър е госпотъ и за нас,
 не двама да са земеме,
 душмане да са изпукат,
 и твойне, момне, и мойне.

Пял Стефан Вягов 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1577

— Харам ми стана, юначе,
нашено нам с теб галене,
галене и драговане,
пък нема да са земеме — /2
душмане нема да дадът
двамана да са земеме.
Душмане кина не правят!
Сторена сватба развалят,
главени разглавяват ги,

венчени назад развращат.
— Девойко мъри хубава, /2
ти ма шеш льосне приболе, /2
ага ми пойдеш, девойко,
на високана планина
жельтана жетва да женеш,
зелено сено да сбираш
със твойне дребни арташки.

Пели Кюрсие Х. Ганелова, 16 г., и Хъмдие Осм. Онбашиева, 16 г., с. Виево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1578

От мен ти изин, момице,
когоно видиш, да галиш /2
и мене да не забаряш,
чи са сми млочко галили,
галили и драговали,
пък нема да са зьомими
от тия пусти душмани.
Душмани какво не правят!
женяни хора [разделят,
та нас ли ни щот раздели.

Пяла Рада Георгиева Дурева, 56 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1579. Разбулела са й Киречка

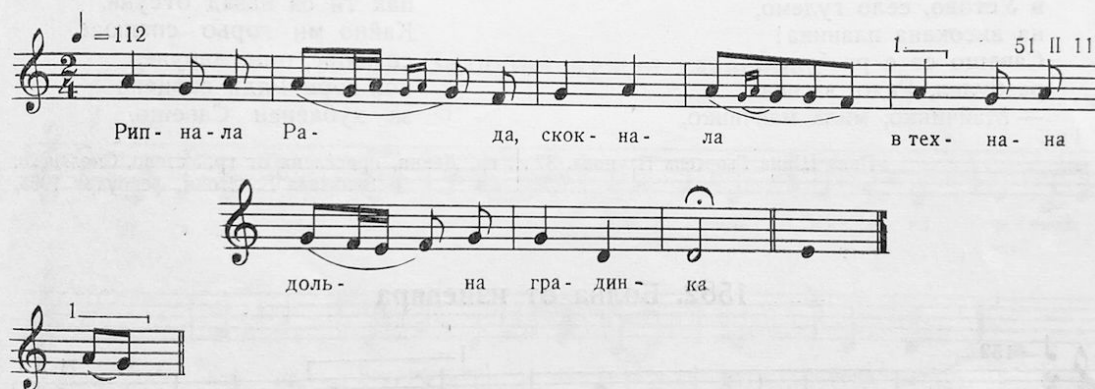

Рабулела са й Киречка
на личан ден, фаф ниделя. /2
Малу и млочку лижела, /2
Манол Киречки викаши: /2
— Стани ми, стани, Киречко, /2
стани ми, стани, погледни
какво са й хõро сторило

на високана планина,
фаф долничкана махалò.
— Любе Маноле, Маноле,
ни мога снажка да дигна,
снажкана от постелкана,
главона от вазглавкана.

Пяла Екатерина Анастасова Балабанова, 25 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1580. Сърцето й гори за избрано момче

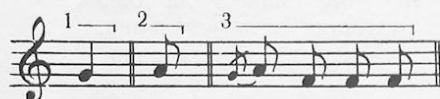
Рипнала Рада, скокнала
в технана дольна градинка /2
да бере китки всякакви.
Отде я видя майка й,
та си на Рада думаше:
— Радо лъо, моя дõщерьо,
кõму си береш киткине?
— Бера ги, майчо, бера ги,
нах Читак ша ги провадам, /2

на Савашõву копъëле.
— Радо лъо, моя дõщеро,
ти чула ли си, или не,
че Савашо се разболял,
разболял, още загинал?
— Мале ле, мила майчице,
ако е това истина,
стани ми, майчо, сõбери
моине тьонки дарове,

дарове, още спапове,
па хи на огън запали,
па си ми, майчо, погледни.
Ка горят, тьонки дарове,
нъй гори Ради сърцено
за Савашову копъëле.

Пял Анастас Канев, 27 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1581

— Радो льо, моя дощерьо,
кому ми береш киткана? /2
— Берам йе, майчо, берам йе /2
Савещо му да я прѡвудям.
— Радо льо, моя дощерьо,
ти чула ли си, или не
каво е ново станало
в Устово, село гулемо,
на високана планина!
Савещо са е разбулел,
разбулел, Радо, загинал.
— Майчинко, мила майчинко,

то дано ни е истина,
ам куйе, майчо, истина,
стани ми, майчо, сабери
моине тѡжѡки спапюве
и тѡничѡкине дарове,
че си ги, майчо, наклади
на огин да ми изгурьо,
пак ти са назад ѡтсуни.
Кайно ми горьо спапюве,
спапюве, оше даруве,
ной гори Ради сарцено
за хубавиен Савещо.

Пяла Шина Гѡргева Паунова, 37 г., гр. Девин, преселена от гр. Устово, Смолянско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1582. Болна от изневяра

Шинка е рано станала,
рано е вода донела
през криво лево сокаче.
На сокачено каваче,
на кавачено пиленце,
пиленце пее, говори:
— Шинко лю мари хубава,

защо си, Шинко, слабичка —
дали си болна лежала,
или си болни гльодада?
— Пиленце, пѡстро славейче,
нито сѡм болна лежала,
нито сѡм болни гльодада,
ам ми са любе ожени.

Пял Добри Димитров Щонов, 36 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1583. Сгодила се главеницата му

— Ивана, чубаня,
бре гидицки сино,
глава ли та боли,
или половина?
— Мале, стара мале,
не ма глава боли, /2
нето половина,
сърцето ма боли
за сношната вечер, /2
за главеничкана —
углавила са е,
иска да са жѐни.
— Сино, лъжѐ би ще!

— Мале, истина е.
Сам-самичек хѐдих,
сам-самичек видѐх —
момини са двори
пѣльнички, равнички
кѹмове, сватове,
зѣлви и девери,
и невѣстана са
ситно покланяше
сивеному коня
до златнине юзди,
младеному куму
до чорнана земя.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1584. Залюбил чужда главеница

Загалил Маноль, замамил /2
Згѹрова чепкѣн девойка, /2
Колювана главеница. /2
Колю Манолѹ думаше: /2
— Дѹнди ми, дѹнди, бре Маноль, /2
то та ща Колю дочека /2
и та ща хитро попита /2
чие щеш мома да галиш, /4
и още на смех да думаш!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1585. Дунав тече, мома влече

$\text{♩} = 320$

Ка - рай, май - чо, ко - го ка - раш, ме - не, май - чо, не - мой ка - ра.

Карай, майчо, кого караш,
мене, майчо, немой кара. /2
Мене мома одражела,
одражела, омилела
кайно ми китка перушничка,
от Загорье донесена,
през бел Дунав пренесена,
във градинка разсадена —
от вършек ѝ роса роси,
от корень ѝ Дунав тече,
Дунав тече, мома влече.
Овчар пасе сиво стадо,
мома му се мило моли:
— Бре овчаро шилигаро,

извади ма от бял Дунав.
Га са женя, ша та даря
тенка риза копринена /2
и аглочек, и той такъв.
— Мари моме, малка моме,
извади ща от бел Дунав (Марица),
ку ма дариш тенка снага,
тенка снага, бяло лице.
— Бре овчаро-шилигаро,
как да дара тенка снага,
га съм пуста главеница?
главеница, думомница?
— Га си пуста главеница,
па си върви низ бел Дунав (Марица).

Пяла Тодора Ц. Суркова, 57 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1586. Жътварка и Салих ага

$\text{♩} = 148$

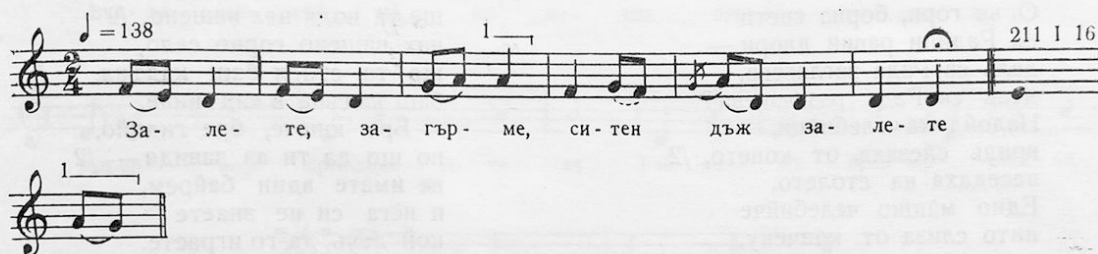
Вче - ра я, май - чо, за ми - нал де ре кюв ски я - нъ ку - лъ - жи - я

Вчера я, майчо, заминал
дерекувския кулжия /2
дребни аргатьке да сбира
Салих агому на межо,
жолтана жотва да жбнат.
Писа са Гана най-напреж,
до Гана, мамо, и Стана,
и Станинине дружчици.
Станаха, та отидоха.
Ага са тамо отишли,
ситна градушка залете,
сьоднаха да си починат.
Салих ага хми думаше:

— Стано и Гано башови,
главени ли сте, не ли сте?
— Не не сме баш оженени,
снощи сме, башу, изпили
Хупчува бела ракия,
Хупчуви жолти стафиди.
— Стано, байову момиче,
ти върни него, Стано ле,
да зомиш наша Хасана.
— Не бива, аго, не думай,
чи ша та Хупчо дочека
и ша та Хупчо пребие!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

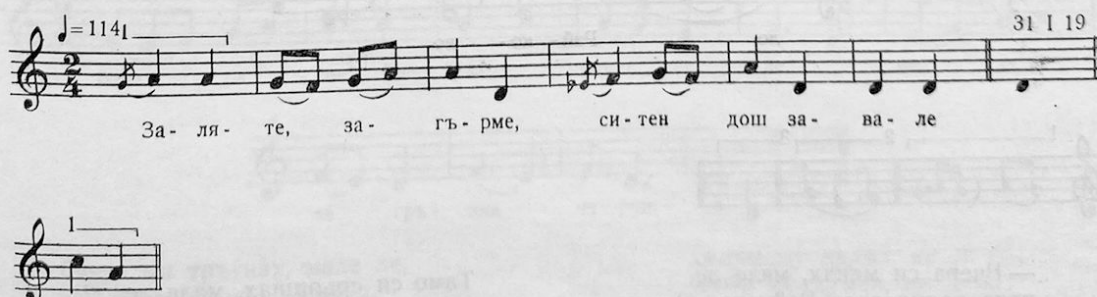
1587. Прилика съм ти, но съм веч годена

Залете, загърме, ситен дъж залете.
Мома сено суши в зелено ливаде,
овчар срощу свири и на мома дума:
— Венче, моме Венче, повдигни дюльбенче,
повдигни дюльбенче, тъонкуно тестемелъче,
да та видим, Венче, белалика ли си,
белалика ли си, чернойока ли си,
чернойока ли си, прилика ли ми си.
— Овчаро, стадаро, и бела съм лика,
и черно съм йока и ти съм прилика,
ала съм главена в горнана махала.

Пяла Вера Петрова Гержилова, 29 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1588

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1589. Не иска мома турчин да вземе

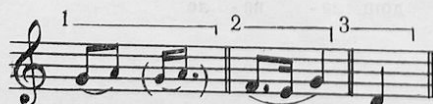

Огън гори, борна свети
на Ради ни равни двори —
дѣль са Рада заглавева,
дѣль са Рада разглавева?
Надойдоха челебийци,
врьдъ слезаха от конето, /2
наседаха на столето.
Едно машко челебийче
нито слиза от кончену,
нито седа на столчену,
ам си Ради тихо дума:
— Пристани, Раде, със мене,

ще та вода нах нашено, /2
нах нашено горно село,
ще та сторя баш кадъна,
баш кадъна в кадънине.
— Бре юначе, бре гидийо,
по що да ти аз завидя — /2
ве имате адин байрем,
и нега си не знаете
кой день да го играете.
Наша е вера по-хубава
ката неделя в черкована.

Пяла, Кица Ат. Петрунова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1590. Райковско тънко момиче

— Вчера си минах, мале ле,
приз долно село Райково, /2
приз чаршитска на махалѣ. /2

Тамо си срьошнах, мале ле, /2
райкуску тъонку дивойче — /2
силям му дадух, ни збо гу, /2

двеста му дадох, мале ле, /2
с учинки да ма пугльодни, /2
триста му дадох, мале ле, /2
думица да ми предума. /2
Лю яднож рече, мале ле: /2
— Назакъ, по-назакъ, юначе, /2
мумичанци е главено, /2

главено, с порстин мянено — /2
главяникън ми гулямец, /2
бракяна му са сихмени, /2
самичък баща кадия, /2
та тъ щът, кузум, приследи /2
в летнана гора зилена, /2
та щът да си тъ погубят.

Пяла Василка Дечева Герзилова, 33 г., гр. Девин, пре-
селена от с. Широка лъка, мах. Стикъл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1591

$\text{♩} = 120$ 75 II 17

Вче - ра мо, май - чо, за - ми - нах през доль - но се - ло

Рай-ко - во, през доль - но се - ло Рай-ко - во, през Чер - шиц - ка -

на ма - ха - ло

на ма - ха - ло

Пял Ангел Илиев Георгиев, 42 г., с. Арда, мах. Гудевска, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, март 1959.

1592

$\text{♩} = 152$ 37 I 71

Вче - ра ми тръ - гнах, ма - ле ле, низ бя -

да гръ - цка ча - рши - я

Вчера ми тръгнах, мале ле,
низ бяла гръцка чаршия.
Там си ми срешнах, мале ле,
бяло българско момиче —

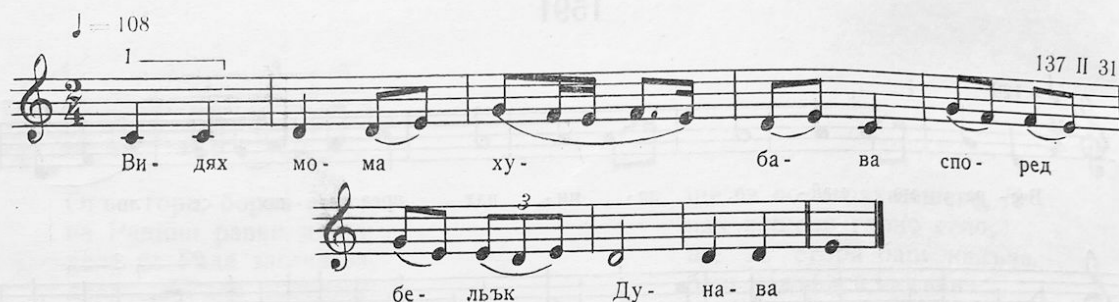
селям му дадох, не зе го;
дума му думах, не дума;
в очи го гледам, не гледа.
На глава китка носеше, /2

на глава от десна страна.
Рекох киткана да взема,
тогай ма в очи погледна,
тогай ми дума продума:
„Назатъ, по-назатъ, юначе,
че яз съм, лудо, главена,

главена, пръстен менена,
годеник ми е големец,
той ще та, лудо, улови,
та ще та, лудо, погуби
за една китка шарена.“

Пяла Василка Ангелова Златанова, 49 г., с. Хвойна, Асеновградско, преселена
от с. Косово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1593. Стой, девойко, не бягай

Видях мома хубава
според бельък Дунава,
бело си лице миеше,
чърни очи стреляше.
Шибнах коняан нах нея,
те побегна от мене.
Порекох й, магнах й:
— Стой, девойко, не бегай,
я съм у вас снощи бил,
с майка ти съм вино пил,
с бубайко ти ракия,
и тебе съм видювал,
нишен ти съм оставил
двеста-триста грошове,
петъ пръстена леяни.

Повърни ми, моминке,
от тристѣна двестѣна,
от петтѣхну едѣнян.
— Не повръщам, юначе,
ни червена доката,
я ти не съм молила,
ни молила, зовала,
ти са у нас молеше
като просек на врата:
„Дай ми, дедо, момата,
че и мене трябва,
да ми вари и пече
кога що й донеса,
кога фасуль със булгур,
кога леща с бабулки.“

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1594

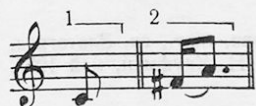

— Бре стой, моме, ни ходай,
 ѝе съм мѝмар доходал,
 ѝе съм у вас доходал,
 с майка ти съм лафовал,
 с тетъка ти съм вино пил,

и тебѝа съм оставил
 двесте-триста алтѝона.
 На гайтан ги нанижи,
 и със тех са ѝгизди,
 и на хоро ѝзлези.

Пял Димитър Николов Киряков, 33 г., с. Левочево, Смолянско.
 Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1595

Мома седи над бял Дунав,
 според бяли Дунава,
 бяло си лице миеше,
 черни си очи стреляше.
 Шибна конче нах нея,
 тя пабегна ат него.
 Той ѝ махна, рече ѝ:
 — Седи, моме, не бягай
 я съм снощи у вам бил,
 с майка ти съм вино пил,
 с бубайка ти рѝкия,
 и тебѝа съм видѝвал.

Нишан ти бях аставил,
 двеста-триста грошове,
 пет ляени пѝрстени,
 повѝрни ми ѝдиня.
 — Ни повращам, юначе,
 я та не съм молила
 като прѝсяк на врата:
 „Дай ми, бабо, момѝта,
 да ми вари и пече,
 кога кина ѝ донеса —
 ако е леща с бубѝлки,
 ако е ариз със дрянки.“

Пяла Бахрие Клефчиева, 12 г., с. Старцево, Маданско.
 Записал Н. Кауфман, май 1957.

1596. Девойка отказва любов на момѝк

Їзлезни, Радке, погледни
 какво се ѝро виеше
 на уйчовите вѝршила,
 под Радкините прозорци:
 до сека мома и юнак,
 до наша Радка двамина,
 двамина брате овчаре.

Пѝрвия мина, замина,
 втория дума продума:
 — Щеш ли ма, Радке, не щеш ли?
 — Не ща та, аго, не ща та,
 терай си друга дивойка
 като теб бяла, червена,
 като теб тѝнка, висока.

Пели девойки от с. Жижево, Гоцеделчевско.
 Записал Н. Кауфман, юни 1960.

1597. Девойка кълне либето си

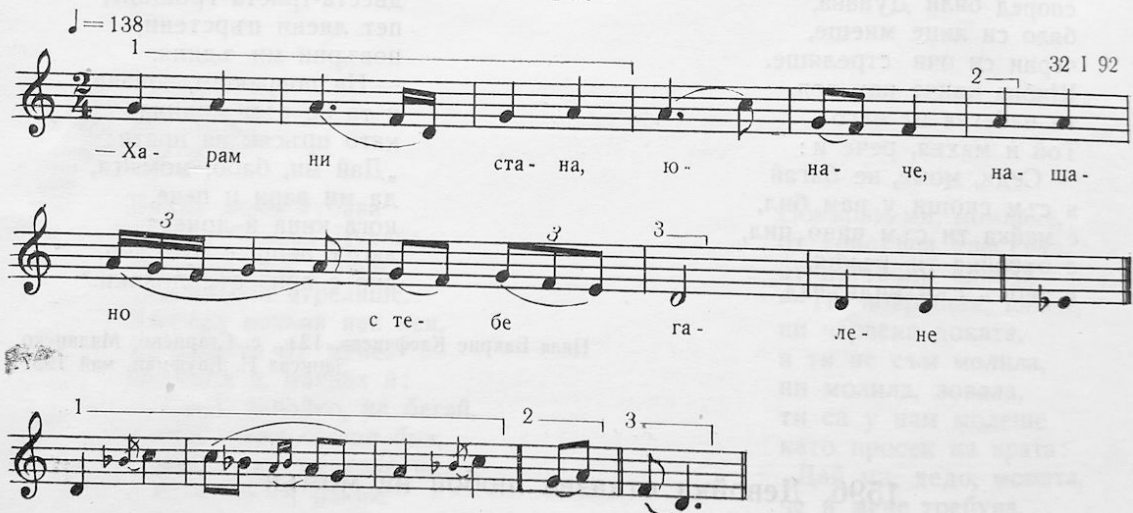

Абре юначе, гидийо,
видям та и познавам та —
ти галиш мене, да мамиш,
пък друга викаш, да земиш.
Дано я малко поводиш,
до една вечер със нея,
вторана вечер самичък,

третана вечер я с тебе,
я наготово да дойда,
готова дара да дара,
огизден юнак да глъждам
в опустелана одая,
в опустелону гиздило.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали : текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1598

— Харам ни стана, юначе,
нашано с тебе галене,
галене и драговане,
га си и дручка загалил.
Гали я, кузум, лъжи я,
и тя е моя роднина /2

и ми е близка комшийка.
— Ложат та, кузум, ложат та
твоине дребни дружчици.
— Не ложат, кузум, не ложат,
дружкине право казуват.
Да даде господ, Стояне,

котрано галиш, да зомиш,
та млочко лица да родиш,
дор деветь мальки девойки,
фукорлôк да та натисне,
да торниш просо да просиш,
та и у мене да дойдиш,
та и йе да та дикисам.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1599. Напразно им е любенето

$\text{♩} = 144$

— Ю - на - че лу - до и мла до нам са

с теб ха - рам ста - на - ло

— Юначе лудо и младо,
нам са с теб харам станало
нашано с тебе галене,
галене, на сор сбиране.

Пял Ангел Димитров Камберов, 65 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1600. Майчо, севдата не дойде

$\text{♩} = 88$

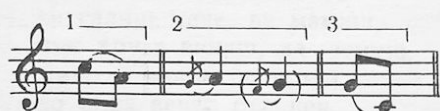
— И - кин - ди - я се по - ми - на, май - чо, съв - да - на ни дой - де

и - ли - в дю -

— Икиндия са помина,
майчо, съвдана ни дойде —
дели са болен разболе,
или в дюкенън остана
бела ракия да пие,
стафиди мезе да яде?
Ни дано живе да дойде,
в нѳгине дано окуцне, /2
в очине сляпо да стане.
Той ко са бе заглавил,
до тѳйся са щеше ожени.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1601. Силата на любовна клетва

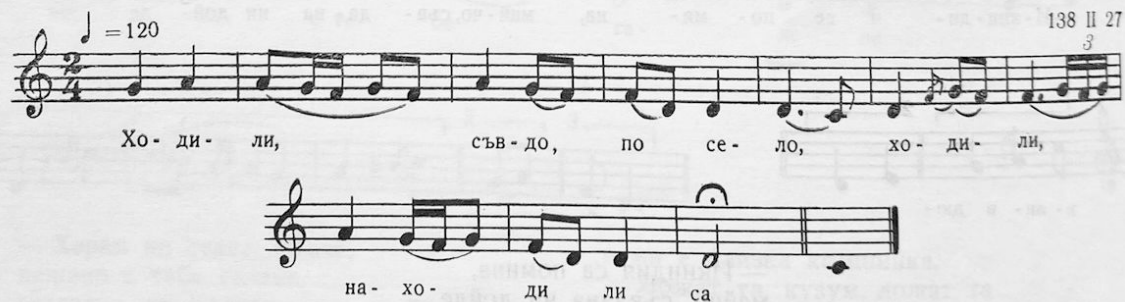

— Чирешко, чорна черничко,
ти беше цвята цветила,
пък рожба ни бе родила.
— Как да ми цвеля и родя!
Вчера до мени седеха
двамина луди и млади
и се фаф мени кълнеха:

„Ако са двама ни зьомим,
суха дано ми изсохнеш;
пък ако си са зьомими,
суха сурове да станеш,
черни чиреши да родиш,
ут теби мизьо да бирем.“

Пяла Рада Костадинова Дурева, 81 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1602. Щом той я лъже и тя го не ще

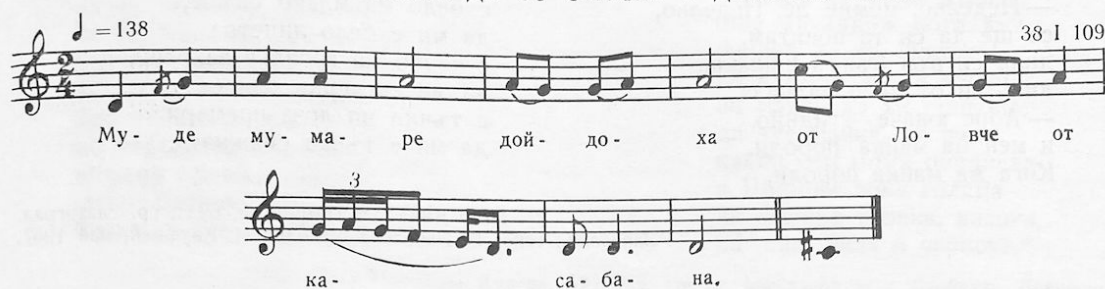
Ходи ли, съвдо, по село,
ходи ли, находи ли са,
гали ли, нагали ли са,
откак обидъ севдине,
откак артиса, та дойде,
колкото да ма ни сърдиш.

Галиш ма, да ма играеш;
лъжиш ма, да ма измамиш.
То е и моно ей нолков
колкуно пиле на вейка.
То и я подам другаде,
другаде, в друга махала,

друго си галем копеле,
от тебе и по-хубаво,
по-бело и по-черноко,
по-тънко и по-високо.

Пели, Кица Ат. Петронова, 69 г., и Василка К. Карагьозова, гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1603. Съгласна да се омъжи в далечно село

Муде мумаре дойдоха
от Ловче от касабана.
Сички си Муда даваха,
сал майка хи я не дава.
Муда на майка говори:
— Ша вѣря, майчо, ша вѣря.
Майка на Муда говори:
— Ни вѣрй, Мудо, вѣф Ловча,
Ловча е много далече —
три годен ми са пътъ вѣрви
и за три ми са дохода.
Муда на майка говори:
— Ша вѣря, майко, ша вѣря,
че ма е Дечо накарал,

та ми се е село насмяло.
Додето дума издумат,
Дечо на порти потропал:
— Яла ми, Мудо, отвори,
че съм са, Мудо, научил,
че ще далечко да вѣрвиш.
— Ша вѣря, Дечо, ша вѣря,
Халал да ти е, Дечо льо,
мояна риза везана,
мояна кърпа шарена.
И ти ма ялал направи,
твоянан чумбер купринен
и твойне лустри кундуре.

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1604. Терзии и Тодора

Събраха са, събраха
двятина тязия
със пятима шагорѣя,
та кроеха, шияха
и Тодора гълъчеха:
— Що ли стори, Тодора,
та за вода не дойде
с двене бели харкоми?
Още дума думаха,
и Тодора пристигна.

— Бог помага, терзие!
— Дал бог добро, Тодоро!
— Шийте кройте, терзие,
мене да пошиите
тъонко бело фустанче —
поли да я шарено,
снажка да я воспретно.
Га са шибне Тодора
кайно паунъ низ поля,
кайно риба низ моря.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1605. В градина ли си никнала, от небо ли си паднала

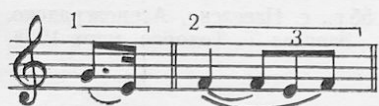

— Недельо, момне ле, Недельо,
се ще да си та попитам,
диль си във бѣхчѣ никнала,
диль си от небо паднала.
— Абре юначе — гидийо,
и мен ма майка породи.
Кога ма майка породи,

с бело ма млеко окѣпа,
да ми е бело лицето;
с черно ма гроздѣ захрани,
да ми са черни очите;
с тѣнка ма лоза премери,
да ми е тѣнка снажката.

Пяла Кица Ат. Петрова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1606. Либето ми там беше, цяло хоро красеше

Засвирили са кавали
на Пѣтковсконо хорище.
Сичкине моми там бяха,
мойно го либе немаше —
дали е болно легнало,

или е нейде отишло?
Ага са назатъ обѣрнах,
и мойно любе там беше,
цалоно хоро красеше.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1607. На книга да я изпише, на майка да я изпрати

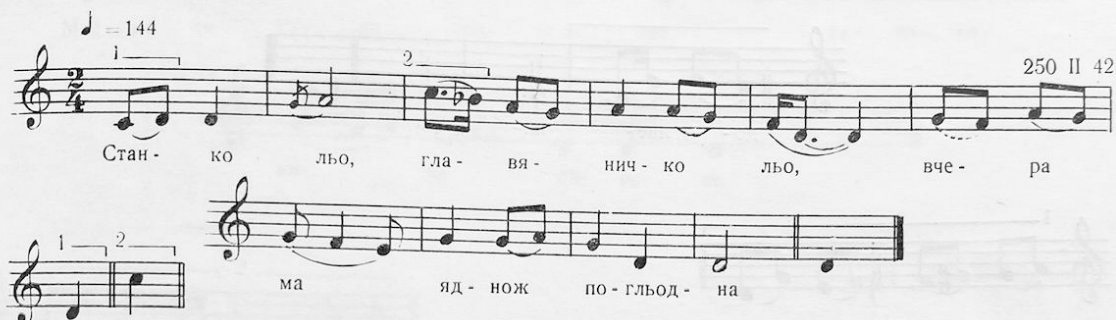

Все кольчиш, майчо, излеза
на високини кьошкюви,
та си, мале ле, погледна
въз зиленоно ливаде,
все си севгбона видювам
фав зиленоно лювади, /2
до червенана ебълка —
шерени гришки шияше,
ситна байламо цонкаше, /2
байламо дума думаше:

„Момне ле мари хубава,
още ма яднож погледни,
очинки да ти скятаса,
на книжка да хи изпиша,
на майка да хи провода,
да чуе майка, да види
какво сам мома бендисал
в Широка лока голема —
на снажка тъонка, висока,
на лице бела й чарнока.“

Пяла Лика Николова Дурева, 52 г., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1608

Станко льо, главяничко льо,
вчера ма яднож погльодна,
още ма яднож погледни,
очинки да ти скитасам,
лицено да ти огледам,
на кинижка да гу изпишам,

на майка да гу проводям,
да знае майка, да знае
каква съм мома загалил —
на лице бела, червена,
на снажка тъонка висока.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1609. Я, какво момче хубаво

Я, какво момче каматно,
китнало руже халено.
Колко руже халено,
момчено два ж по-халено.
Де къде ходи, свирило,

малкине моми галило,
по-големине лъгало.
Излъга Донка чичова,
та я заведе, йотведе,
на порти чука и вика:

— Яла ми, майчо, йотвори
да видиш, майчо, да видиш
какво ти добро доведох —
на тебе добра измяна,
на мене добра невеста.

Пял Иван Атанасов Ганев, 30 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1610. Оженена за старо-харо

$\text{♩} = 152$ 1 38 I 130

Вя - тре го - рне - ни - но, и ти,
до - лне - ни - но

Вятре горненино,
и ти, долненино,
не дуй, не люлей ма,
яз са сама люлям,
от майчини яде,
от бащови гняде,
че ма не дадоха,
дено сама искам,
ами ма дадоха,
дено аз не искам —
на богатско място,

на старо, на вредно.
На ръка му легна
кайно на грамада,
душа му мирише
на гнило купище.
Ден гиди си младко,
младо и зелено!
На ръка му легна
кайно на възглавка,
душе му мирише,
на ранен бусилек.

Пяла Велика Славчова Славова, 33 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1611. Главили Дана за недъгаво момче

$\text{♩} = 160$ 39 I 200

Да - не ле, гла - ви - ли Да - на, Да - не ле - е,
гла - ви - ли Да - на, Да - не ле

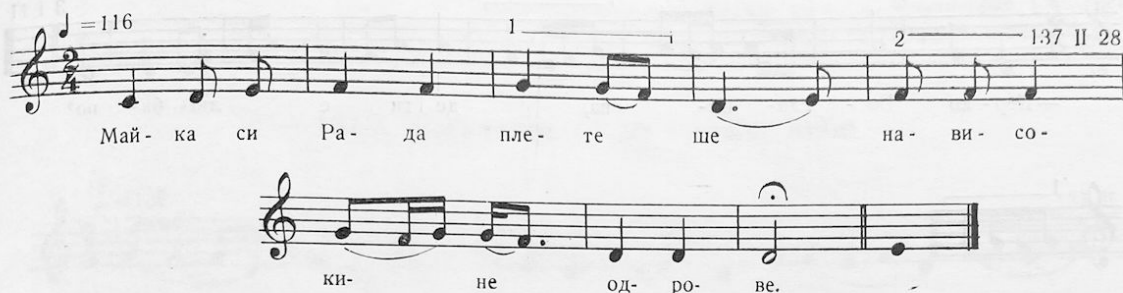
Дане ле, главили Дана, Дане ле,
главили Дана, Дане ле,
Дане ле, в чуждоно село незнайно,
в чуждоно село незнайно.

Срам било Дана, Дане ле,
да си попита майка си,
та си попита брата си:
— Бате ле Ѓеорѓи по-голям,
та ходил ли си в селоно
и видел ли си момчено?
— Ходил съм, Дане, видел съм —

баба ти, Дане, хубава,
дядо ти, Дане, по-хубав,
ала ти либе нефела —
дваж го а вода носила
триж го а мечка давила;
ем куцо, Дане, ем слепо,
и с двете очи кьораво.

Пяла Йордана Пантелеева Росенова, 70 г., с. Орехово, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1612. Пусто да му е имане, кога не ходи хубаво

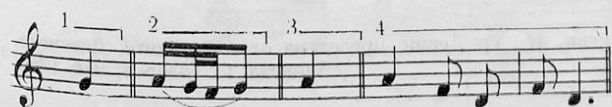
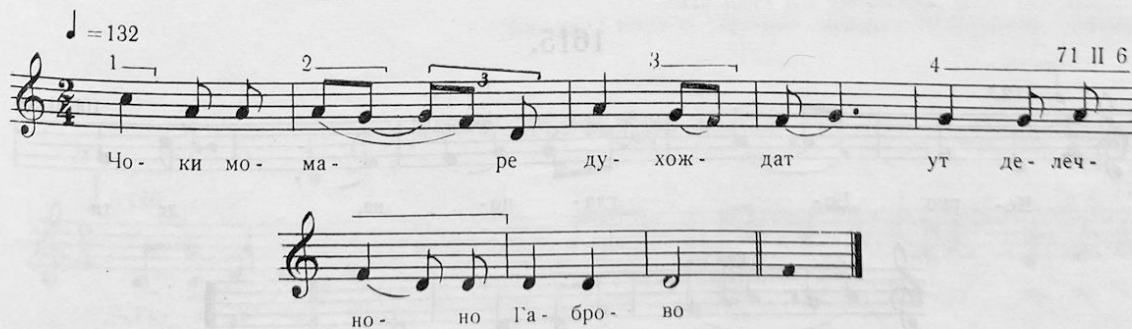

Майка си Рада плетеше
на високине одрове,
на виянине килюме
и хитро си я учеше.
Хем я плетеше, главеше,
пък Рада не е питала,
питала, разпитовала
дели го зима, или не,

харна ли му е имана,
имана и сюриана.
— Опустяла му имана,
имана и сюриана!
Откак на кисим не ходи,
цървули носи с ремъне,
хамени жълти поясе.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1613. Не ща го, майчо, не ща го

Чоки момаре духождат
ут делечноно Габрово.
Чока си майки викаше:
— Ни ща го, майчо, ни ща го, /2
той носи дълга шалваре.

Пял Кузман Русков Балджиев, 73 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1614. Либе будала

— Керко Богданова,
де ти е любяно?
— Е гу там в кишона,
де са й разсордило,
оти бях сварила
зилена коприва,
та чи му бях дала
дарвяна лажица,
та чи си му рекох;
„Ой, любе зандрато,
польока нагрибай
зилена коприва /2
с дарвяна лажица.
че зимѧ голема,
пак градина малка.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1615.

Пяла Катя Стефанова Сариева, 47., гр. Девин, преселена от с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1616.

$\text{♩} = 138$ 251 II 8

— Ке - ро Бай - да - но - ва, ка - мо

ти лю - бе - но?

Пял Ангел Иванов Моллов, 66 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1617. Омъжила се за грозно либе

$\text{♩} = 138$ 137 II 25

Вей - ко ми - нда - лъо - ва, пръч - ко

да - фи - но - ва

Вейко миндалъова,
пръчко дафинова,
не дуй, не люлей ма,
сама са ще люле.
Я си имам любе,
моено е любе
лъ ъй го, край хороно,

сърдно разсърдено,
грозно погрознело,
та що му съм рекла:
„Любе, мое любе,
по-малко загрибай, /2
по-често къснувай.“

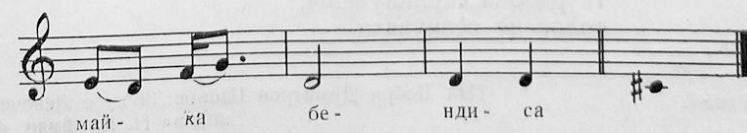
Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1618. Мързелива мома

$\text{♩} = 126$ 34 II 111

— Ги - зъ - ди са, ки - чи, То - до - ро, да - но та

май - ка бе - нди - са

— Гизди са, кичи, Тодоро,
дано та майка бендйса
за сноха, за добро чаду.
— И да са гиздям, юначе,
майка ти меня не рѹчи
за сноха, за добро чаду.
— Как да та рачи, Тудоро,

ага бе межо рукала
горна и долна махалѹ,
та беха прели, напрели
кой по две, по три вретена,
пѹк ти бе едно напрела,
и то неупрешнелоно.

Пяла Станка Тодорова Конева, 16 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1619.

$\text{♩} = 152$

— Ги - зди са, ки - чи, То - до - рѹ - ке, до - рке, да - но те

ма - ма ха - ре - са за сно - ха, за до - мо - вни - ца.

— Гизди са, кичи, Тодорке,
дано те мама хареса
за сноха, за домовница.
— Гиздям са, кичам, юначе,
пѹк ма майка ти не рачи.
— Как да та рачи, Тодорке,
ага е межо събрала —
сички са прели, напрели

по три, четири вретена,
ти си, Тодоро, напрела,
вретено и половина.
Трижку я майка метнала.
триста е нишки скоцала,
затва та майка не рачи
за сноха, за домовница.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1620. Прела Райка три години

$\text{♩} = 138$

Пре - ла Рай - ка три - го - ди - ни, три го - ди - ни и поль - ви - на

Прела Райка три години,
три години и полвина,
та напрела три вѹтена,
три вѹтена и полвина,
та ги тури на рабѹна
та рабѹна скрипнуваше,
воловене рѹвнуваха.

Пял Добри Димитров Щонов, 36 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1621. На хоро се хванала и го сбъркала

Борзала Ружка, борзала,
целана зима голема
едно тиряна присуска,
борза я Ружка, борза я
за големиян Петрувдин.
Та чи я не наборзала /2
за големиян Петрувдин,
ам си я Ружка наборза

за големиян Илиндин.
Та чи са Ружка угизди,
сас попадиян вольненик,
та че са Ружка фанала
най-напреж на поводника,
фана са Ружка да играй
и си хороно сбъркала.

Пял Петър Шоков, 48 г., с. Широка лъка, Девинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1622. Аз си тропкам хорото, мама тропка платното

— Яно льо, бяла кадъно,
кайно ми тропкаш хороно,
нъй ли ми тропкаш платноно?
— Юначе лудо и младо,
я си ми тропкам хороно,
мама ми тропка платноно.

— Яно льо, бяла кадъно,
кайно ми миеш лицено,
нъй ли ми миеш сахъно?
— Юначе лудо и младо,
я си ми миеш лицено,
мама ми мие сахъно.

— Яно льо, бяла кадъно,
кайно ми редиш кърине,
нъй ли ми редиш къщана?
— Юначе лудо и младо,
я си ми редям кърине,
мама ми реди къщана.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

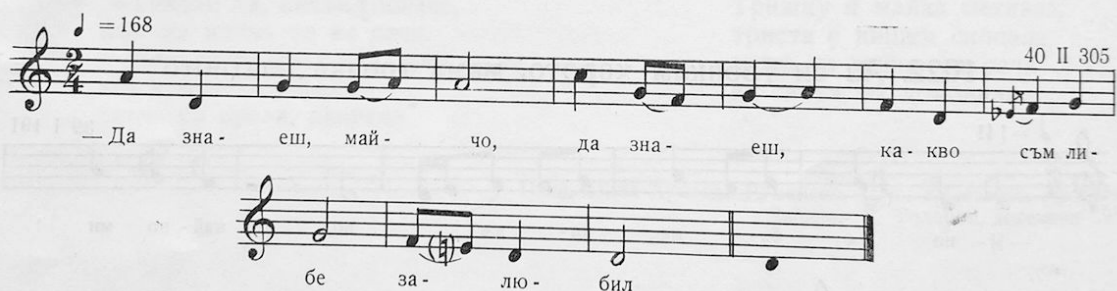
1623. Юначе, луда делию

Юначе, лудо делию,
тебе са справи, юначе,
лю ти си юнак във село,
лю теб я гаят момине.
Сос ходи, лудо, по село,
сос гали зорла момине,
ами са моли майка ти
та и теб да та оглави,
какну ще да ти приляга.

Пял Иван Т. Карабетов, 72 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1624. Какво съм либе zalюбил

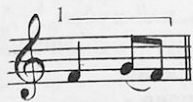
— Да знаеш, майчо, да знаеш
какво съм либе zalюбил,
ала му село не знаем,
ями го срещнах, мале ле,
в чостана гора зелена —
на синьо седло стоеше,
с медно кавале свиреше,
с кавалан дума думаше:

— Момне ле мари хубава,
не щеш ли си ма преследи?
— Юначе лудо и младо,
преследи та ща, юначе,
ако ми слезеш от конян.
То си ми слезе от конче,
тя си му конче възседна,
че си го нахзатъ разворна,

юнаку на смех продума:
— Пукни са, тресни, юначе,
ни ль ти зъптисъх кончено.
— Води го, води, момне ле,
конче и друго куповам,
либе не мога да найда.

Пяла Вида Василева Чернева, с. Манастир, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1625. Ратайче мома задира

Пенка я сено сушила,
сушила и събирала
с нехино младо ратайче.
Ратайче Пенка думаше:
— Пенке ле, чорбажийке ле,
ага ми роса зароси,

ситна градушка запада,
къде щем, Пенке, да идем?
Пенка ратайче думаше:
— Ратайче младо, глупаво,
я ще да легна вър купа,
ти ще да легнеш под купа.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1626. Любовник с чуждо конче и чужда сабя

Ено мари, Енчице ле,
теб са прави, Ено мари,
дено ми еха бързо конъче,
теб са прави, негово е.
То е, мори, на брата му,
на брата му, на Стуена.
Ено, мари, Енчице ле,
теб са прави, Ено мари,
дено ми носи сабя френгия,
теб са прави, негова е.
Тя е, мори, на брата му,
на брата му, на Ивана.

Пяла Йордана К. Кирякова, 50 г., с. Славейно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1627. Нагиздила се грозница

Нагиздило са, пременило са,
опасало е ален мендильчек,
разтросило е гришка шарена,
наденало е кундри-чепици,
намазало са ѝ с бяло белило,
бяло белило, черно чернило,
та че е торнало низ махалона,
низ махалона, низ сокачено
да са пазари, да са продава,

да си ми треси лика-прилика,
лика-прилика, юнак каматан,
юнак каматан, от врю най-хубав,
от врю най-хубав, от врю най-личен.
То не е било за продаване,
за продаване, за купуване,
ами е било грозна плашилка,
грозна плашилка, стара смитилка.

Пяла Златка Калинова Кирякова, 21 г., с. Стойките, Девинско.
Записал Т. Тодоров, май 1960.

1628. Истина ли ходи Колю луд за мене

— Истина ли ходи, мамо, истина ли ходи
Колю луд за мени? /2
Иди да гу питаш, /2
на порти му чукай,
чукай и му рюкай,
тихичку гу питай, /2
право да ти кажи. /2

— Истина ли ходиш, Колю, истина ли ходиш
луд за наша Мара, /2
сама жа ти дойди /2
булка да ти стани, /2
каша жа ти вари /2
фав студена вода.

Пяла Шина Стоева Глухова, 28 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1629. Ти ми се, Фотько, хвалеше

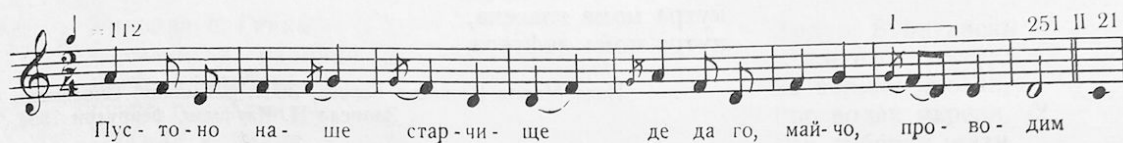

Фотько ле Пепелановска,
ти ли са Фотько, фалеше,
фалеше, Фотько льо, форляше,
че имаш много гальници,
та че са, Фотько, поподи
във село Горно Дерек

в сокаци да са разхадаш,
на дерьо плени да переш,
на шипка да ги простираш,
на хубче брашно да мелиш,
със вълге да го задеваш.

Пяла Цветана Иванова Дулева, 31 г., с. Райково, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1630. Пустото наше старчище

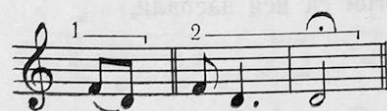

Пустоно наше старчища,
де да го, майчо, проводим
нах баир борна да бере,
дано го мечка изяде!

Кайно си дума думахме,
и старчищено доплюска,
брѐме си борна носеше,
мечка за ухо водеше.

Пяла Жека Димитрова Радкова, 17 г., с. Момчиловци, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1631. Излязло момче планинче

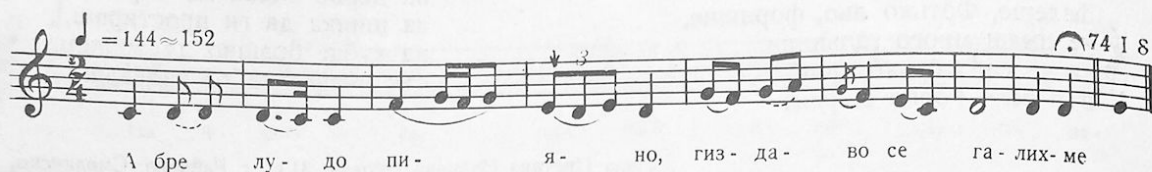
Излело момче планинче,
от планинѐна излело, /2
във касабѐна залело.
Купило гайда за йосем
и меден кавал за деветъ —
къде ходило, свирило,

малькине мѐми галило,
малькине и големине.
Ала са момче лѐгало,
та е й невести галило,
галило, още мамило.

Пяла Шина Христова Руманска, 40 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

Певицата обяснява, че момчето не можело да различава в града момите от невестите,
тъй като всички са облечени в еднаква носия, докато на село носията е различна.

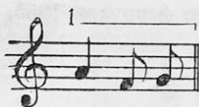
1632. Абре лудо-пияно, гиздаво се галихме

Абре лудо-пияно,
гиздаво се галихме
чстири, пет, шес години,
та от вино пиене
момине не познаваше — /2
кутра мома главена,
кутра мома лефтера.

Пяла Мария Василева Гогова, 30 г., с. Смилян, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1633. Разпусни, чичко, межица

Разпусни, чичко, межица,
межица и попрельчица,
че сам и сноща ходила,
и сноща, и друга вечер,
и утра смятам да ида
нах голему Иноголово
дребни аргатки да вода
жолтана жотва да жонат.
Рано ми рано станаха,
станаха, та ми торнаха.

Вървяха, колку вървяха,
до широко полене,
че хми са дремка додрема,
легнаха малко да пуспоот.
Слонцено ми е изгряло
и говадаран откарал.
Насроща вървът аргатя,
Маринускине шегорте,
и са насрощу изрукват:
— Кутри са нея заспали,

дали са стари бабици,
или са млади нивести,
или са млади девойки?
Нито са стари бабици,
нито са млади нивести,
ами са малки девойки:
Руса Харитичина,
Стана Чуфадаркина,
Шина Макакичина.

Пели Дора М. Витанова, 55 г., Славка Д. Чичикова,
60 г., Рада Ст. Чичикова, 48 г., с. Славенно, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.
Текстът сверен със П. Т. Карапетков, Славенно
минало, Пловдив, 1948, стр. 484.

1634

Рипнала е Гинка
в долънена градинка /2
цвете да набере,
цвете ран босилек.
Откъде я видял

Тодур Бубитански /2
с дългоине пътуре, /2
на харман кроени,
със водач мерени, /2
със губерка шити.

Пял Жабидин Асанов, 11 г., с. Търън, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

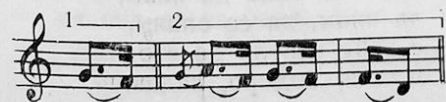
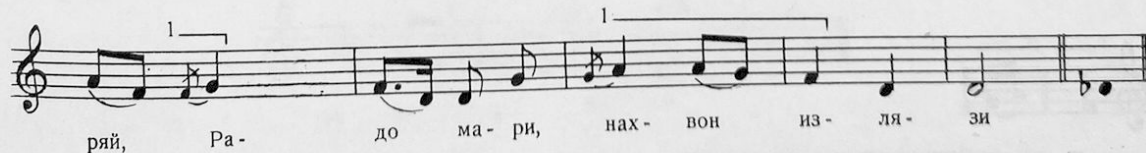
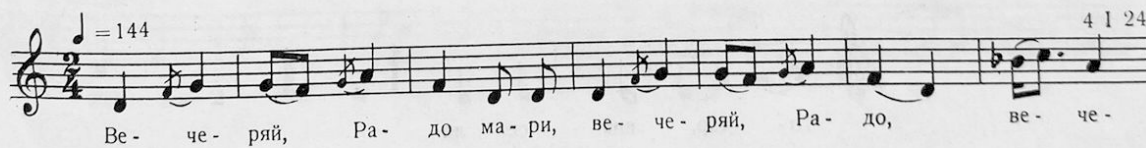
1635

Рипнала е Добра
в долнена градинка,
средняна лешница,
китка да набере
китка ран босилек.

Пяла Неделя Стоева Бебелекова, 65 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

1636. Вечеряй, Радо

Вечеряй, Радо мари, вечеряй, Радо,
вечеряй, Радо мари, нахвон излязи,
нахвон излязи, Радо, нахвон излязи,
чи жа та питам, Радо, ти чула ли си,
ти чула ли си, Радо, за мен да гълчат,
чи сам бил ходил, Радо, чи сам бил ходил,
чи сам бил ходил, Радо, та сам бил чукал,
чи сам бил чукал, Радо, на чужди порти,
по чужди порти, Радо, и на вашана.

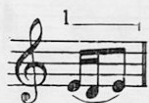
Пял Георги Костадинов Дурев, 60 г., с. Широка лъка, Левинско.
Записала Е. Стоин, февруари 1955.

1637.

$\text{♩} = 126$ 72 | 27

Ве - че - рай, Ра - до, мъ - ри, ве - че - рай, Ра - до,

ве - че - рай, Ра - до, мъ - ри, нах - вон из - ле - зни

Пял Димитър Г. Батаков, 31 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

1638. Тодорка е Тодор надпила

$\text{♩} = 144$ 31 | 13

То - рнал е То - дор приз се - ло, приз се - ло

То - дор, низ се - ло

Торнал е Тодор приз село,
приз село Тодор, низ село,
че найде на пот механьо,
механьо със механжийка.
Тодор Тодорке думаше:

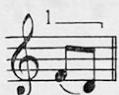
— Тодорке, механжийко ле,
сипи ми вино да пиям,
да пиям, да са опиям,
с тебе кавуль да сториме.
Ку ма, Тодоро, надпиш,

халал да ти е кончено.
Ку та, Тодоро, надпиям,
че ша ти земам механѝ,
механѝ със механжийка.
Пили са мало, ни много,
надпила го е Тодорка,

та му е зѝола кончено.
Тодор Тодорка думаше:
— Тодорке, механжийко лѝо,
га си ми зимаш кончено,
зѝми ма барем и мене,
Тодор без конче не може!

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1639

— Момице райковленчице, мари,
райкоско чапкѝн дивойче,
сипни мен винци да пийна, /2
да пийна, да са опия.

— Юначе лудо и младо,
слезни, юначе, йот конче —
на кон се вино не пие, /2
ни вино, нито ракия.

Пяла Василка Дечева Герзилова, 33 г., гр. Девин, пре-
селена от с. Широка лѝка, мах. Стикѝл, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1640. Точи ми вино да пия

Райковска бела гъркинѝо,
тѝчи ми вино да пия,
да пия да са ѝпия,

та щѝ ти впивам, момне ле,
моено конче хранено,
хранено, невѝзсядано.

Пял Димитър Г. Ратков, 31 г., с. Левочево, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1955.

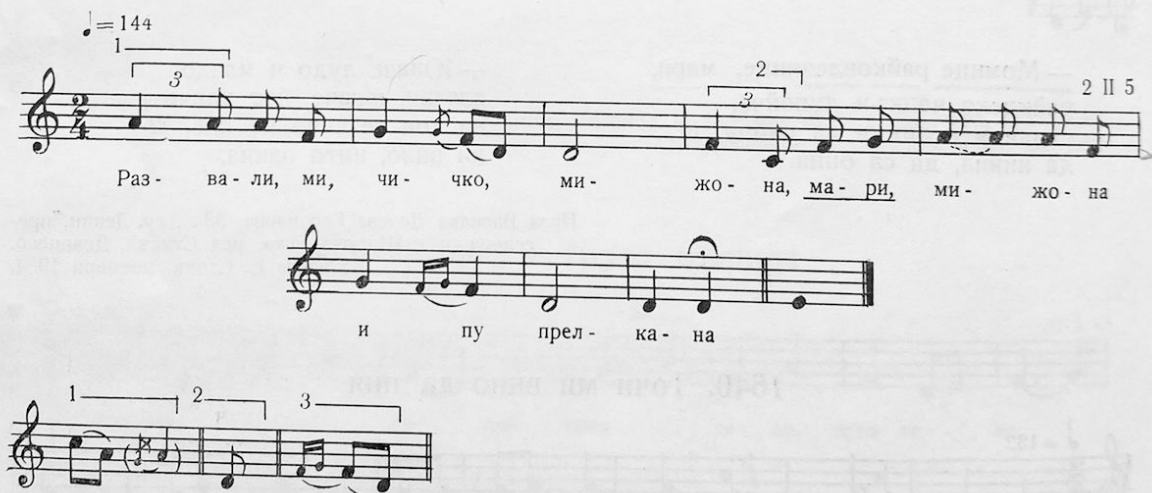
1641. Бяла съм, за кадъна съм

Бела съм, за кадъна съм,
вакла съм, за алтъне съм.
Ако ма не фатат, юначе,
твоине жълти алтъне,
йзим ти давам, юначе,
върх мене друга да земеш, /2
за друга да са ожениш.

Пяла Ангелина Д. Василева, 44 г., гр. Златоград.
Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1642. Развали, чичко, межона

Развали ми, чичко, мижона, мари,
мижона и пупрелкана, /2
чи ми са й веки дудялу, /2
дудялу и предудялу /2
ката ми вечер да прѣда /2
куприна гивизийна /2
все на луди-млади юнаци. /2
Сая ща вечер да прѣда /2
на луди-млади вайводи, /2
на мойно порво любово.

Пяла Марина Николова Коледжикова, 44 г., с. Стойките, Девинско.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1643. Станчице мари, душманчице

$\text{♩} = 152$ 74 I 24

Стан - чи - це ма - ри, душ - ман - чи - це, сти - га ми

га - ли ко - пъ - ле - но

Станчице мари, душманчице,
стига ми гали копълено,
чи ми е още чужд аргатин,
чужд аргатин, изметкарин,

нема си кôща оградена,
камъне му са накрôтени,
накрôтени, некарани,
градине му са в Кайнадина.

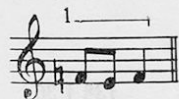
Пяла Руса Райчева Гвоздева, 48 г., с. Чокманово, Смолянско.
Записал Н. Кауфман, февруари 1956.

1644. Паднала от люляк, та се счупила

$\text{♩} = 152$ 31 I 18

По - ка - чи - ла са То - до - ра на ли - ляк

ки - тки да бе - ре

Покàчила са Тодора
на лиляк китки да бере.
Падна Тодора ôт лиляк
та са строшила, сломила
на дванадесте полъвини.

Тодора лиляк кълънеше:
— Дано не жувеш, лилеко,
лилеко и босилеко,
га падна достун Тодора,
та са строшила, сломила.

Пяла Шина Хрисева Руменска, 42 г., с. Петково, Ардинско.
Записал Т. Тодоров, декември 1957.

1645. Не ходи, момне ле, за вода

$\text{♩} = 152$ 2 II 22

— Ни хо - ди, мом - не - ле, на во - да, чи и во

до - на да - ле - ко

— Ни хòди, момне ле, на вòда,
 чи и водòна далеко, /2
 далеко извон сèлоно,
 та та щи будин прислèди,
 та ти щи излè водòна, /2
 та ти щи пулè лйцину.

Пяла Добра Лазарова Чернева, 63 г., с. Стойките, Девинско.
 Записала Е. Стоин, ноември 1954.

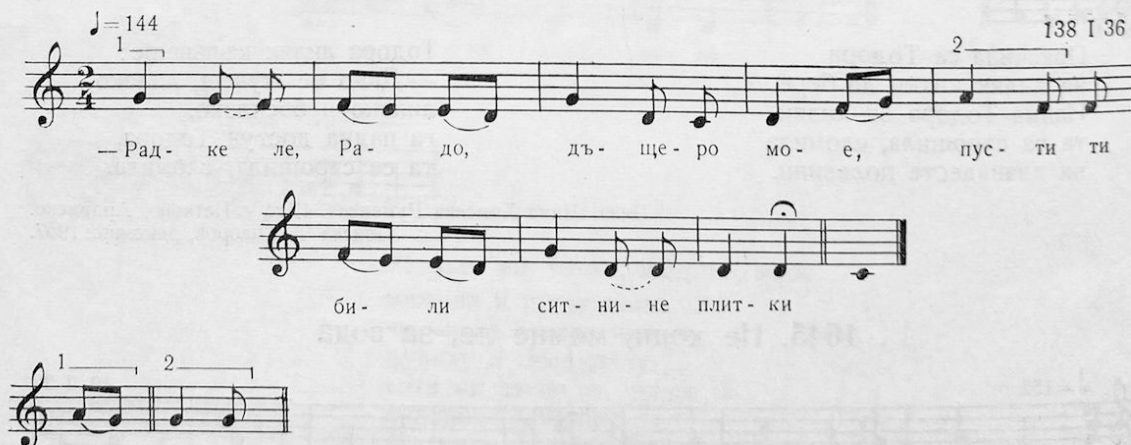
1646. Люта ябълка — стара майка

На дворън има люта ебълка,
 де да са молим деньом и нощом, /2
 дано изсъхне люта ебълка! /2
 — Нва не е, любе, люта ебълка, /2
 ами е, любе, старана майка, /2
 старана майка, старън бубайко.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

1647. Не е турчин, българин е

— Радке ле, Радо, дъщеро мое,
 пусти ти били ситнине плитки,
 ситнине плитки, мòрнана коса,

га си загали турчинанук.
 — Не е турчин, кавурин е,
 с турска е руба приличено.

Пяла Кица Ат. Петронова, 69 г., гр. Златоград.
 Записали: текст Б. Пачилова, мелодия Н. Кауфман, май 1957.

ПРИПЕВКИ ПЕСНИ

1. *[Faint, illegible text]*

2. *[Faint, illegible text]*

3. *[Faint, illegible text]*

4. *[Faint, illegible text]*

5. *[Faint, illegible text]*

6. *[Faint, illegible text]*

7. *[Faint, illegible text]*

8. *[Faint, illegible text]*

1648. Седянка на тъмно

$\text{♩} = 132$ 1 II 18

Съ - бра - ли съ са, съ - бра - ли гор - на

и дол - на ма - ха - ло

Събрали съ са събрали
горна и долна махало /2
у долничкана на мижо, /2
у Ружка, у Лазаричка.
Нивеста борна фнисаши,
юнацини хи викаха: /2

— Нивесто, Ружко нивесто, /2
нимой ми фниса бурнона, /2
чи щим да видим, нивесто, /2
кой до кого ши да съодни —
съоднал и Точю до Муда.

Пяла Мария Белева Георгиева, 16 г., гр. Девин.
Записала Е. Стоин, ноември 1954.

1649

$\text{♩} = 116$ 222 I 10

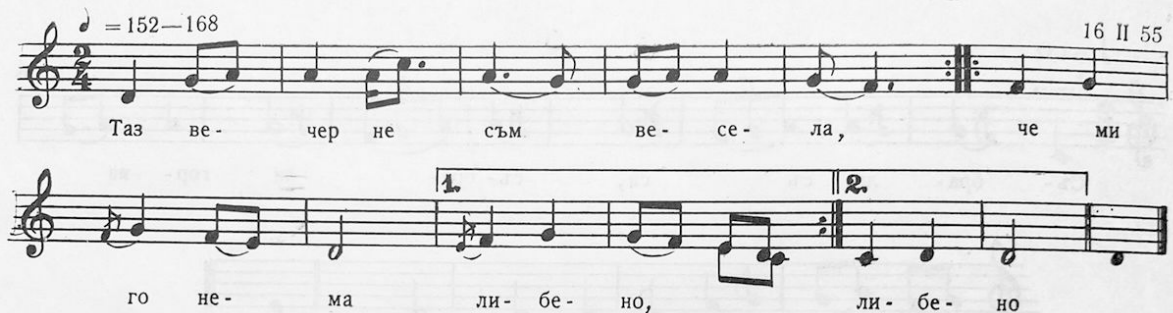
Как ми е Мех - мед под - ми - нал нах ки -

сим Мин - ка чер - но - ка

Как ми е Мехмед подминал
 нах кисим Минка чернока, /2
 Сахитювана девойка,
 ей чим нелй сте уйдурма,
 уйдурма, пуста прелика,
 ей че ще да я прилега
 Мехметювоно гиздило!

Пяла Емине Мазгалджиева, 18 г., гр. Златоград.
 Записал Н. Кауфман, май 1960.

1650.

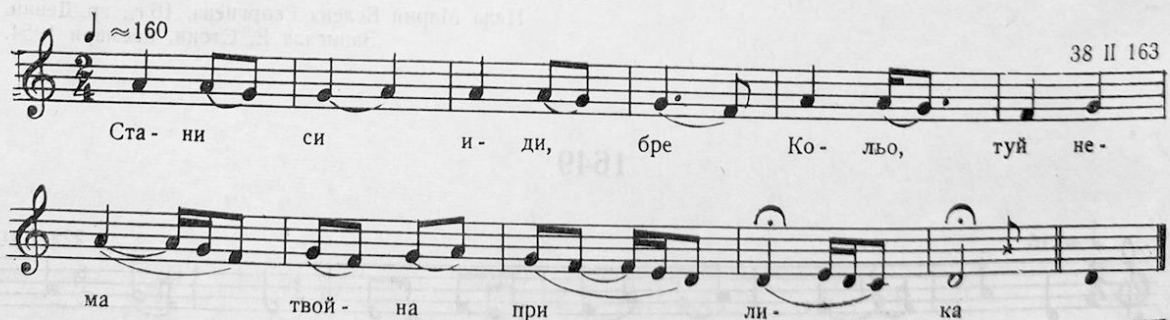

Таз вечер не съм весела, /2
 че ми го нема либено, /4
 нема го, нема да дойде — /4
 утишло в гора зелена /4
 букуви дъски да дяла,
 на Тунжа моста да прави.
 Кой ли ще мине през мостан?
 Ще мине Колю и Радка.

Мостан са свива, развива,
 Радка се жално извика:
 — Йотивам, Кольо, загивам,
 в Черното море дълбоко.
 — Не бой се, Радке, не бой се,
 и аз след тебе ще дойда.

Пели Асие Кемилова Брахамова, 13 г., и Райме
 Шабанова Асанова, 11 г., с. Паспал, Ардинско.
 Записал Т. Тодоров, март 1957.

1651

Стани си, иди, бре Кольо,
 туй нема твояна прилика.
 Твояна си е прилика
 на Станковскине дворове,
 на тънка Мара висока.

Пяла Митра Асенова Станкова, 55 г., с. Павелско, Асеновградско.
 Записал Т. Тодоров, март 1958.

1652

Стàни си йди, юначе,
тув нема мòми за тебе,
тув не е Къдра чърнока,
Съхитювъна девойка.

Пяла Емине Р. Мазгалджиева, 18 г., гр. Златоград.
Записал Н. Кауфман, май 1960.

1653. Умрял за мома

Галени га са не земат,
тяхноно бално де има!
То не е болес, ни треска,
новà е севда голяма.
От севда човек умира
кайно е Ваньо за Гина.

Пяла Мария Ангелова Семерджиева, 32 г., с. Павелско, Асеновградско.
Записал Т. Тодоров, март 1958.

АЗБУЧЕН ПОКАЗАЛЕЦ НА СЕЛИЩАТА, В КОИТО СА ЗАПИСАНИ ПЕСНИТЕ

- мах. Алиговска, с. Арда, Смолянско № 27, 472, 600, 603, 621, 679, 796, 817, 875, 933, 1001, 1025, 1129, 1199, 1281, 1288
- с. Арда, Смолянско № 10, 255, 415, 453, 620, 876
- с. Барутин, Девинско № 122, 186, 203, 276, 282, 357, 609, 712, 809, 975, 977, 1009, 1157, 1280, 1326, 1349, 1428, 1429, 1449
- с. Бачково, Асеновградско № 40, 212, 215, 224, 507, 511, 550, 633, 654, 1389
- с. Беден, Девинско № 35, 127, 154, 247, 321, 555, 575, 852, 887, 928, 1094, 1167, 1179, 1231, 1267, 1323, 1373, 1382, 1411
- с. Богутево, Асеновградско № 18, 147, 185, 206, 231, 270, 301, 375, 427, 479, 563, 572, 771, 825, 839, 888, 914, 1020, 1030, 1046, 1120, 1121, 1123, 1241, 1269
- с. Борово, Смолянско № 83, 90, 102, 171, 392, 615, 907, 986, 1164, 1229, 1343, 1509
- с. Брезе, Девинско № 3, 135, 612, 709, 713, 776, 863, 869, 961, 1011, 1058, 1173, 1310, 1356, 1357, 1358, 1375
- мах. Буково, с. Арда, Смолянско № 57, 266, 666, 700, 874, 943, 1354
- с. Виево, Смолянско № 15, 76, 148, 187, 192, 296, 299, 363, 405, 443, 539, 585, 622, 630, 677, 732, 784, 810, 834, 857, 867, 967, 1055, 1065, 1317, 1339, 1380, 1420, 1425, 1433, 1470, 1544, 1545, 1577
- с. Върбово, Девинско № 315, 464, 623, 794, 941
- с. Габарица № 1497
- с. Гела, Смолянско № 120, 253, 340, 410, 540, 567, 694, 714, 870, 890, 1085, 1097, 1149, 1258, 1297, 1304, 1305, 1320, 1332, 1334, 1335, 1532, 1553, 1566
- мах. Гоздовица № 54, 535, 548, 611, 910, 1259, 1372, 1445
- с. Арда, Смолянско 1591
- мах. Горна дрянка, № 499, 687, 781, 1256, 1278
- с. Горно Влахово, Смолянско № 627, 760, 1013, 1112, 1202, 1209
- с. Давидково, Ардинско № 33, 50, 78, 84, 112, 138, 223, 257, 366, 394, 445, 482, 493, 496, 521, 524, 545, 651, 681, 689, 691, 707, 708, 711, 717, 722, 746, 753, 768, 833, 846, 860, 879, 900, 908, 917, 926, 930, 950, 965, 966, 1003, 1007, 1035, 1042, 1050, 1060, 1075, 1119, 1150, 1159, 1160, 1172, 1196, 1232, 1291, 1331, 1350, 1443, 1450
- гр. Девин № 5, 62, 177, 494, 597, 626, 802, 805, 1015, 1091, 1187, 1369, 1396, 1515, 1648
- с. Джурково, Асеновградско № 145, 259, 297, 347, 471, 692, 925, 1039, 1211, 1247, 1260, 1386, 1438, 1483, 1486
- с. Добростан, Асеновградско № 512
- мах. Долна дрянка № 349
- с. Еньовче № 13, 477, 587, 592, 683, 723, 865, 866, 1188, 1252
- с. Елховец, Смолянско № 86, 143, 219, 281, 288, 302, 350, 639, 656, 744, 767, 795, 838, 918, 939, 953, 1044, 1074, 1131, 1153, 1204
- с. Жижево, Гоцеделчевско № 268, 432, 749, 1387, 1410', 1413, 1430, 1596
- с. Жребево, Девинско № 80, 164, 272, 314, 379, 807, 877, 964, 1180
- с. Жълтуша, Ардинско № 173, 591, 945
- с. Забърло, Асеновградско № 136, 140, 172, 175, 182, 258, 274, 291, 381, 383, 384, 388, 396, 416, 528, 532, 537, 549, 579, 624, 688, 696, 791, 1072, 1140, 1151, 1206, 1313, 1359, 1363, 1371, 1381
- гр. Златоград № 8, 23, 31, 70, 89, 105, 108, 230, 245, 279, 284, 286, 313, 318, 354, 359, 373, 387, 400, 402, 404, 408, 434, 457, 560, 614, 646, 716, 743, 783, 862, 906, 952, 972, 979, 1081, 1083, 1104, 1132, 1133, 1161, 1213, 1224, 1225, 1293, 1344, 1414, 1415, 1432, 1456, 1461, 1462, 1473, 1474, 1520, 1531, 1538, 1550, 1568, 1589, 1593, 1597, 1600, 1602, 1605, 1612, 1617, 1641, 1646, 1647, 1649, 1652
- мах. Катраница, с. Петково, Ардинско № 435, 544, 1205
- с. Кестен, Девинско № 236, 269, 346, 1089, 1100, 1165
- с. Косово, Асеновградско № 98, 117, 176, 178, 202, 208, 648, 847, 1029, 1092, 1378, 1498, 1572, 1592
- с. Кочан, Гоцеделчевско № 322, 536, 593, 880, 1316, 1319, 1405
- с. Крушево, Гоцеделчевско № 1325
- с. Кутела, Смолянско № 61, 75, 204, 260, 343, 484, 530, 571, 578, 804, 885, 901, 911, 1185, 1424
- с. Левочево, Смолянско № 16, 36, 38, 65, 116, 124, 254, 311, 320, 409, 436, 510, 605, 662, 680, 727, 750, 785, 924, 957, 974, 984, 998, 1016, 1028, 1036, 1048, 1148, 1158, 1170, 1192, 1200, 1222, 1223, 1237, 1275, 1276, 1284, 1333, 1341, 1345, 1368, 1408, 1437, 1466, 1475, 1477, 1479, 1513, 1548, 1561, 1582, 1594, 1613, 1620, 1637, 1640
- с. Лължа, Ардинско № 19, 91, 104, 121, 217, 239, 256, 265, 271, 293, 364, 367, 417, 431, 478, 480, 504, 520, 542, 553, 586, 617, 635, 698, 704, 747, 770, 788, 819, 824, 850, 913, 932, 935, 946, 947, 976, 982, 1082, 1096, 1122, 1214, 1221, 1264, 1289, 1391, 1418
- с. Лясково, Девинско № 22, 44, 51, 67, 81, 97, 262, 303, 362, 557, 584, 625, 718, 777, 803, 822, 995, 1027, 1146, 1152, 1168, 1266, 1360, 1403, 1560
- с. Малка Арда, Ардинско № 21, 92, 113, 114, 137, 201, 242, 250, 309, 310, 319, 360, 371, 382, 483, 498, 514, 562, 582, 608, 628, 667, 682, 690, 706, 720, 721, 726, 735, 779, 782, 786, 787, 806, 816, 853, 861, 892, 934, 942, 949, 954, 969, 988, 1002, 1012, 1061, 1077, 1079, 1101, 1102, 1106, 1109, 1113, 1128, 1154, 1184, 1215, 1279, 1352, 1395
- с. Манастир, Асеновградско № 28, 146, 194, 328, 344, 442, 460, 663, 920, 959, 1041, 1125, 1233, 1274, 1342, 1346, 1355, 1377, 1547, 1551, 1573, 1575, 1624
- с. Марулево, Гоцеделчевско № 1203, 1828, 1337, 1388, 1427
- с. Махмутица, Смолянско № 495
- Мисирска махала, гр. Смолян № 229, 289, 307, 414, 439, 485, 632, 730, 731, 762, 956, 1005, 1103

- с. Могилица, Смолянско № 53, 119, 197, 238, 246, 273, 391, 473, 476, 481, 488, 500, 526, 616, 647, 740, 759, 841, 851, 864, 872, 891, 916, 922, 968, 971, 978, 1006, 1062, 1114, 1156, 1169, 1265, 1353
- с. Момчиловци, Смолянско № 2, 14, 52, 150, 166, 179, 195, 210, 263, 277, 283, 454, 458, 474, 583, 650, 658, 693, 701, 751, 775, 801, 897, 912, 983, 1071, 1130, 1174, 1176, 1181, 1220, 1236, 1251, 1311, 1366, 1401, 1440, 1442, 1463, 1484, 1495, 1516, 1535, 1540, 1549, 1552, 1580, 1585, 1616, 1618, 1623, 1630
- с. Мосово, Асеновградско № 82, 157, 249, 298, 374, 441, 491, 508, 551, 618, 778, 815, 868, 873, 894, 937, 962, 1057
- с. Наречен, Асеновградско № 41, 1315
- Нареченски бани, Асеновградско № 168, 981, 1111, 1147, 1302, 1446
- с. Настан, Девинско № 68, 72, 110, 151, 390, 422, 538, 629, 653, 655, 742, 812, 837, 886, 929, 1115, 1145, 1309, 1327, 1329, 1397
- с. Орехово, Асеновградско № 211, 222, 385, 412, 419, 449, 596, 883, 993, 1347, 1453, 1465, 1609, 1611
- с. Оряховец, Ардинско № 142, 161, 196, 306, 380, 393, 429, 430, 452, 641, 728, 790, 849, 960, 1066, 1271
- с. Павелско, Асеновградско № 6, 48, 56, 184, 264, 368, 372, 589, 634, 638, 669, 673, 678, 738, 881, 896, 970, 1043, 1144, 1283, 1287, 1307, 1338, 1370, 1374, 1441, 1471, 1485, 1490, 1524, 1534, 1559, 1562, 1576, 1603, 1610, 1622, 1635, 1651, 1653
- с. Паспал, Ардинско № 17, 74, 88, 93, 107, 109, 123, 156, 169, 209, 292, 295, 333, 336, 341, 369, 370, 378, 424, 426, 428, 490, 502, 564, 598, 636, 640, 665, 671, 684, 736, 758, 766, 800, 818, 827, 855, 859, 895, 903, 919, 936, 938, 948, 955, 973, 1014, 1022, 1026, 1032, 1034, 1049, 1056, 1069, 1084, 1090, 1166, 1171, 1230, 1244, 1282, 1301, 1364, 1394, 1409, 1421, 1422, 1423, 1480, 1650
- с. Петково, Ардинско № 11, 32, 45, 49, 55, 58, 60, 64, 69, 73, 87, 125, 128, 129, 130, 132, 139, 152, 159, 180, 190, 193, 214, 227, 240, 243, 251, 261, 267, 335, 338, 339, 433, 444, 447, 448, 456, 461, 468, 503, 505, 509, 522, 525, 533, 534, 547, 569, 570, 574, 577, 588, 590, 594, 604, 613, 643, 652, 657, 668, 674, 705, 755, 763, 769, 799, 832, 836, 858, 882, 884, 889, 902, 923, 992, 996, 1033, 1064, 1073, 1095, 1099, 1135, 1163, 1183, 1190, 1212, 1217, 1228, 1238, 1239, 1242, 1243, 1245, 1255, 1257, 1263, 1298, 1312, 1324, 1340, 1361, 1367, 1384, 1385, 1434, 1435, 1436, 1439, 1444, 1452, 1454, 1455, 1457, 1458, 1459, 1464, 1468, 1469, 1472, 1476, 1478, 1482, 1487, 1488, 1492, 1502, 1503, 1504, 1506, 1507, 1508, 1510, 1514, 1521, 1523, 1525, 1526, 1527, 1529, 1530, 1543, 1546, 1554, 1558, 1563, 1567, 1570, 1571, 1574, 1583, 1584, 1586, 1587, 1588, 1598, 1604, 1606, 1608, 1619, 1625, 1631, 1638, 1644
- с. Плетена, Гоцелчевско № 329, 1336, 1426
- с. Полк. Серафимово, Смолянско № 167, 216, 517, 1235, 1277, 1518
- кв. Райково, гр. Смолян № 316, 420, 752, 1143, 1249, 1629
- с. Река, Смолянско № 149, 294, 312, 353, 773, 1162, 1186, 1555
- мах. Славейковци, с. Давидково, Ардинско № 218, 619, 765, 772
- с. Славейно, Смолянско № 7, 46, 63, 101, 131, 133, 226, 300, 308, 330, 334, 399, 446, 546, 576, 580, 599, 642, 764, 793, 830, 997, 1018, 1078, 1116, 1142, 1198, 1207, 1218, 1234, 1246, 1248, 1253, 1295, 1300, 1383, 1393, 1404, 1417, 1460, 1499, 1501, 1511, 1519, 1626, 1633
- с. Смилян, Смолянско № 111, 163, 407, 637, 725, 909, 1261, 1447, 1632
- гр. Смолян № 332, 440, 631, 761, 878, 1070
- с. Соколовци, Смолянско № 189, 1052, 1494, 1537
- с. Средногорци, Маданско № 745
- с. Старцево, Маданско № 24, 34, 79, 99, 100, 106, 115, 241, 290, 304, 323, 355, 356, 395, 401, 455, 487, 489, 513, 516, 518, 523, 527, 556, 568, 601, 645, 676, 685, 686, 710, 719, 737, 748, 754, 797, 828, 829, 835, 843, 845, 848, 871, 899, 915, 921, 944, 958, 985, 987, 989, 999, 1000, 1008, 1017, 1023, 1024, 1031, 1037, 1053, 1059, 1063, 1080, 1087, 1088, 1093, 1107, 1134, 1139, 1175, 1177, 1189, 1197, 1379, 1390, 1412, 1416, 1419, 1517, 1595
- мах. Стикъл, с. Широка лъка, Смолянско № 1318, 1557, 1590, 1639
- с. Стойките, Смолянско № 4, 25, 39, 42, 43, 47, 77, 144, 160, 165, 183, 191, 199, 207, 213, 278, 326, 348, 352, 389, 397, 403, 437, 438, 466, 469, 497, 519, 529, 558, 559, 595, 610, 699, 702, 703, 715, 729, 756, 798, 821, 898, 940, 980, 1004, 1019, 1045, 1054, 1067, 1076, 1098, 1118, 1178, 1193, 1194, 1210, 1216, 1219, 1250, 1254, 1268, 1272, 1273, 1286, 1290, 1294, 1296, 1322, 1362, 1365, 1398, 1400, 1406, 1407, 1451, 1467, 1489, 1491, 1512, 1536, 1542, 1564, 1565, 1569, 1607, 1614, 1615, 1627, 1628, 1642, 1645
- с. Стояново, Ардинско № 244, 285, 450
- с. Стърница, Ардинско № 232, 324, 566, 931, 963, 1162, 1270
- с. Стърница, Велинградско № 12, 153, 221, 225, 1141
- с. Тикале, Смолянско № 96, 200, 425, 607, 811, 904, 1314
- с. Триград, Девинско № 29, 158, 234, 358, 377, 1191
- с. Търън, Смолянско № 9, 20, 26, 66, 71, 85, 95, 103, 155, 162, 188, 198, 228, 237, 248, 280, 287, 305, 337, 361, 376, 386, 406, 413, 418, 423, 451, 470, 475, 492, 515, 541, 543, 552, 561, 573, 602, 606, 660, 664, 670, 672, 695, 697, 734, 774, 780, 792, 820, 823, 831, 840, 854, 856, 893, 951, 1038, 1105, 1182, 1208, 1226, 1227, 1292, 1330, 1351, 1402, 1431, 1556, 1634
- кв. Устово, гр. Смолян № 365, 826, 1021, 1201, 1306, 1348, 1500, 1581
- с. Хвойна, Асеновградско № 134, 174, 342, 351, 1051, 1262
- с. Црънча, Гоцелчевско № 1376
- с. Чавдар, Смолянско № 118, 275, 565, 808, 1195
- с. Чепеларе, Смолянско № 327, 649, 927, 991
- с. Черешово, Смолянско № 181, 501, 733
- с. Чокмаково, Смолянско № 59, 220, 331, 345, 421, 465, 467, 531, 554, 581, 661, 675, 724, 739, 789, 842, 994, 1010, 1040, 1108, 1117, 1138, 1299, 1321, 1392, 1399, 1496, 1505, 1522, 1599, 1643
- с. Шехин — Ксантийско № 411, 814, 905, 1541
- с. Широка лъка, Смолянско № 1, 30, 37, 94, 126, 141, 170, 205, 233, 235, 252, 317, 325, 398, 459, 462, 463, 486, 506, 644, 659, 741, 757, 813, 844, 990, 1047, 1068, 1086, 1110, 1124, 1127, 1136, 1137, 1155, 1240, 1285, 1303, 1308, 1448, 1481, 1493, 1528, 1533, 1539, 1578, 1579, 1601, 1621, 1636

ПОКАЗАЛЕЦ НА ПЕСНИТЕ ПО ТАКТ

В такт 2/4 — № 17, 39, 54, 80, 82, 90, 98, 107, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 121, 128, 146, 152, 160, 161, 162, 173, 174, 175, 176, 202, 208, 209, 214, 222, 224, 230, 244, 249, 256, 287, 292, 298, 299, 328, 331, 346, 357, 358, 363, 364, 367, 379, 400, 404, 405, 422, 433, 443, 446, 447, 448, 455, 467, 468, 477, 478, 480, 489, 490, 491, 493, 499, 502, 505, 507, 514, 516, 521, 522, 524, 527, 529, 530, 533, 534, 536, 538, 540, 555, 561, 577, 578, 585, 587, 590, 591, 592, 615, 616, 617, 618, 622, 627, 630, 636, 637, 638, 644, 648, 649, 650, 652, 665, 673, 677, 678, 684, 686, 687, 688, 701, 708, 713, 715, 716, 723, 725, 727, 728, 736, 741, 742, 743, 747, 757, 779, 781, 782, 784, 785, 796, 799, 803, 804, 807, 818, 834, 835, 837, 838, 839, 846, 850, 851, 855, 858, 859, 860, 863, 865, 866, 868, 870, 873, 880, 881, 882, 884, 886, 894, 896, 897, 898, 899, 900, 902, 909, 915, 916, 921, 931, 936, 937, 938, 939, 940, 941, 942, 943, 945, 946, 947, 950, 951, 952, 955, 957, 958, 959, 962, 963, 964, 965, 966, 967, 968, 972, 973, 974, 975, 988, 997, 1022, 1023, 1025, 1026, 1027, 1034, 1035, 1036, 1038, 1042, 1049, 1050, 1054, 1055, 1056, 1057, 1059, 1064, 1066, 1073, 1104, 1107, 1112, 1116, 1121, 1122, 1127, 1128, 1130, 1139, 1142, 1144, 1156, 1158, 1159, 1160, 1165, 1171, 1178, 1179, 1186, 1190, 1192, 1194, 1195, 1196, 1197, 1199, 1206, 1207, 1212, 1213, 1216, 1217, 1218, 1224, 1225, 1226, 1228, 1230, 1233, 1256, 1262, 1270, 1278, 1282, 1287, 1311, 1316, 1317, 1324, 1326, 1330, 1331, 1334, 1337, 1338, 1340, 1348, 1349, 1366, 1377, 1380, 1385, 1388, 1390, 1400, 1401, 1402, 1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408, 1409, 1410, 1411, 1412, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1419, 1420, 1421, 1422, 1423, 1424, 1425, 1426, 1427, 1428, 1429, 1430, 1431, 1432, 1433, 1434, 1435, 1536, 1437, 1438, 1439, 1440, 1441, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1451, 1452, 1453, 1454, 1455, 1456, 1457, 1458, 1459, 1460, 1461, 1462, 1463, 1464, 1465, 1466, 1467, 1468, 1469, 1470, 1471, 1472, 1473, 1474, 1475, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1483, 1484, 1485, 1486, 1487, 1488, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1497, 1498, 1499, 1500, 1501, 1502, 1503, 1504, 1505, 1506, 1507, 1508, 1509, 1510, 1511, 1512, 1513, 1514, 1515, 1516, 1517, 1518, 1519, 1520, 1521, 1522, 1523, 1524, 1525, 1526, 1527, 1528, 1529, 1530, 1531, 1532, 1533, 1534, 1535, 1536, 1537, 1538, 1539, 1540, 1541, 1542, 1543, 1544, 1545, 1546, 1547, 1548, 1549, 1550, 1551, 1552, 1553, 1554, 1555, 1556, 1557, 1558, 1559, 1560, 1561, 1562, 1563, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1569, 1570, 1571, 1572, 1573, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1579, 1580, 1581, 1582, 1583, 1584, 1585, 1586, 1587, 1588, 1589, 1590, 1591, 1592, 1593, 1594, 1595, 1596, 1597, 1598, 1599, 1600, 1601, 1602, 1603, 1604, 1605, 1606, 1607, 1608, 1609, 1610, 1611, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1619, 1620, 1621, 1622, 1623, 1624, 1625, 1626, 1627, 1628, 1629, 1630, 1631, 1632, 1633, 1634, 1635, 1636, 1637, 1638, 1639, 1640, 1641, 1642, 1643, 1644, 1645, 1646, 1647, 1648, 1649, 1650, 1651, 1652, 1653

В такт 3/4 — № 117, 172, 250, 320, 333, 504, 508, 558, 749, 948, 1018, 1019, 1020, 1047, 1065, 1135, 1136, 1189, 1193
В такт 3/8 — № 215, 659, 1325
В такт 4/4 № 23, 77, 245, 506, 602, 626, 844, 856, 996, 1198, 1210, 1336, 1576
В такт 5/4 — № 349 604, 657, 705, 1001, 1002, 1003, 1137, 1173
В такт 5/8 — № 131, 226, 403, 497, 670, 751, 990, 1249, 1258

В такт 7/8 — ., № 1148, 1335;

., № 750

В такт 8/8 — ., № 597, 1040, 1041, 1052, 1280
В такт 9/4 — № 667
В такт 9/8 — № 488, 515, 535, 593, 1118, 1209
В такт 9/16 — № 240

СМЕСЕНИ ТАКТОВЕ

В такт 2/4+3/4 — № 13, 158, 232, 268, 360, 432, 492, 542, 619, 642, 643, 647, 671, 672, 722, 867, 985
В такт 3/4+2/4 — № 272, 381, 685, 903, 999, 1109, 1162, 1172, 1183, 1184, 1188, 1339, 1387
В такт 3/4+4/4 — № 78, 257, 463, 485, 559, 748, 783, 829, 889, 944
В такт 3/8+4/8 — № 707
В такт 3/4+4/4 — № 923, 1155
В такт 3/4+4/4+5/4 — № 170
В такт 4/4+2/4 — № 1223
В такт 4/8+3/8 — № 190
В такт 4/4+5/4 — № 711, 885, 907, 1141, 1181
В такт 4/4+5/4+6/4 — № 1232, 1369
В такт 5/4+4/4 — № 566, 731, 930
В такт 5/8+4/8 — № 599
В такт 5/4+7/4+6/4 — № 857
В такт 7/8+6/8 — № 645
В такт 8/8+9/8 — № 523
В такт 9/8+5/8 — № 1048, 1117
В такт 9/8+7/8 — № 922
В такт 11/16+7/16 — № 827

БЕЗМЕНЗУРНИ ПЕСНИ

№ 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 18, 19, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33,

34, 35, 36, 37, 38, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48,
49, 50, 51, 52, 53, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63,
64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79,
81, 83, 84, 85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96,
97, 99, 100, 101, 102, 103, 104, 105, 106, 108, 115,
116, 118, 119, 120, 122, 123, 124, 125, 126, 127, 129,
130, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140, 141,
142, 143, 144, 145, 147, 148, 149, 150, 151, 153, 154,
155, 156, 157, 159, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169,
171, 177, 178, 179, 180, 181, 182, 183, 184, 185, 186,
187, 188, 189, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198,
199, 200, 201, 203, 204, 205, 206, 207, 210, 211, 212,
213, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 225, 227, 228,
229, 231, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241, 242,
243, 246, 247, 248, 251, 252, 253, 254, 255, 258, 259,
260, 261, 262, 263, 264, 265, 266, 267, 269, 270, 271,
273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283,
284, 285, 286, 288, 289, 290, 291, 293, 294, 295, 296,
297, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308, 309,
310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 321,
322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 330, 332, 334, 335,
336, 337, 338, 339, 340, 341, 342, 343, 344, 345, 347,
348, 350, 351, 352, 353, 354, 355, 356, 359, 361, 362,
365, 366, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376,
377, 378, 380, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390,
391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 406,
407, 408, 409, 410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417,
418, 419, 420, 421, 423, 424, 425, 426, 427, 428,
429, 430, 431, 434, 435, 436, 437, 438, 439, 440,
441, 442, 444, 445, 449, 450, 451, 452, 453, 454,
456, 457, 458, 459, 460, 461, 462, 464, 465, 466, 469,
470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 479, 481, 482, 483,
484, 486, 487, 494, 495, 498, 500, 501, 503, 509, 510,
511, 512, 513, 517, 518, 519, 520, 525, 526, 528, 531,
532, 537, 539, 541, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549,
550, 551, 552, 553, 554, 556, 557, 560, 562, 563, 564,
565, 567, 568, 569, 570, 571, 572, 573, 574, 575, 576,
579, 580, 581, 582, 583, 584, 586, 588, 589, 594, 595,
596, 598, 600, 601, 603, 605, 606, 607, 608, 609, 610,
611, 612, 613, 614, 620, 621, 623, 624, 625, 628, 629,
631, 632, 633, 634, 635, 639, 640, 641, 646, 651, 653,
654, 655, 656, 658, 660, 661, 662, 663, 664, 666, 668,
669, 674, 675, 676, 679, 680, 681, 682, 683, 689, 690,
691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 702,
703, 704, 706, 709, 710, 712, 714, 717, 718, 719, 720,

721, 724, 726, 729, 730, 732, 733, 734, 735, 737, 738,
739, 740, 744, 745, 746, 752, 753, 754, 755, 756, 758,
759, 760, 761, 762, 763, 764, 765, 766, 767, 768, 769,
770, 771, 772, 773, 774, 775, 776, 777, 778, 780, 786,
787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795, 797, 798,
800, 801, 802, 805, 806, 808, 809, 810, 811, 812, 813,
814, 816, 817, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826,
828, 830, 831, 832, 833, 836, 840, 841, 842, 843, 845,
847, 848, 849, 852, 853, 854, 861, 862, 864, 869, 871,
872, 874, 875, 876, 877, 878, 879, 883, 887, 888, 890,
891, 892, 893, 895, 901, 904, 905, 906, 909, 910, 911,
912, 913, 914, 915, 917, 918, 919, 920, 924, 925, 926,
927, 928, 929, 932, 933, 934, 935, 949, 953, 954, 956,
960, 961, 969, 970, 971, 976, 977, 978, 979, 980, 981,
982, 983, 984, 986, 987, 989, 991, 992, 993, 994, 995,
998, 1000, 1004, 1005, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010,
1011, 1012, 1013, 1014, 1015, 1016, 1017, 1021, 1024,
1028, 1029, 1030, 1031, 1032, 1033, 1037, 1039, 1043,
1044, 1045, 1046, 1051, 1053, 1058, 1060, 1061, 1062, 1063,
1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1074, 1075, 1076,
1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085,
1086, 1087, 1088, 1089, 1090, 1091, 1092, 1093, 1094,
1095, 1096, 1097, 1098, 1099, 1100, 1101, 1102, 1103,
1105, 1106, 1108, 1110, 1111, 1113, 1114, 1115, 1119,
1120, 1123, 1124, 1125, 1126, 1129, 1131, 1132, 1133, 1134,
1138, 1140, 1143, 1145, 1146, 1147, 1149, 1150, 1151,
1152, 1153, 1154, 1157, 1161, 1163, 1164, 1166, 1167,
1168, 1169, 1170, 1174, 1175, 1176, 1177, 1180, 1182,
1185, 1187, 1191, 1200, 1201, 1202, 1203, 1204, 1205,
1208, 1211, 1214, 1215, 1219, 1220, 1221, 1222, 1227,
1229, 1231, 1234, 1235, 1236, 1237, 1238, 1239, 1240,
1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1250,
1251, 1252, 1253, 1254, 1255, 1257, 1259, 1260, 1261,
1263, 1264, 1265, 1266, 1267, 1268, 1269, 1271, 1272,
1273, 1274, 1275, 1276, 1277, 1279, 1281, 1283, 1284,
1285, 1286, 1288, 1289, 1290, 1291, 1292, 1293, 1294,
1295, 1296, 1297, 1298, 1299, 1300, 1301, 1302, 1303,
1304, 1305, 1306, 1307, 1308, 1309, 1310, 1312, 1313,
1314, 1315, 1318, 1319, 1320, 1321, 1322, 1323, 1327,
1328, 1329, 1332, 1333, 1342, 1343, 1344, 1345,
1346, 1347, 1350, 1351, 1352, 1353, 1354, 1355,
1356, 1257, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364,
1365, 1367, 1368, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375,
1378, 1379, 1381, 1382, 1383, 1384, 1386, 1389, 1391,
1392, 1393, 1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399.

КЛАСИФИКАЦИЯ НА ПЕСНИТЕ ПО ЛАДОВИ ОСОБЕНОСТИ И ТОНОВ ОБЕМ

ДИАТЕНИЧНИ И ПЕНТАТЕНИЧНИ ЗВУКОРЕДИ

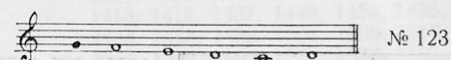
1. Без надтонично развитие

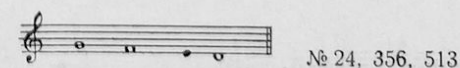
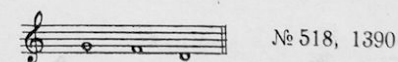
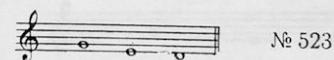
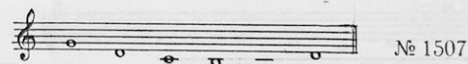
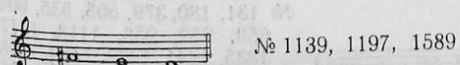
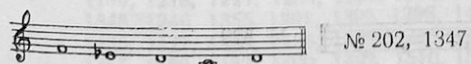
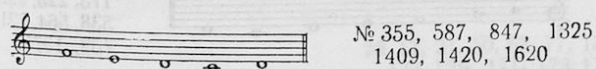
2. С надтонично развитие в обем секунда

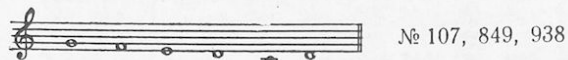
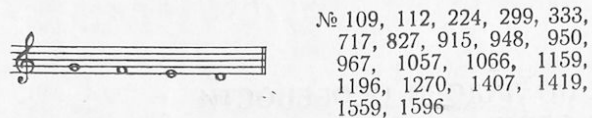

4. С надтонично развитие в обем кварта

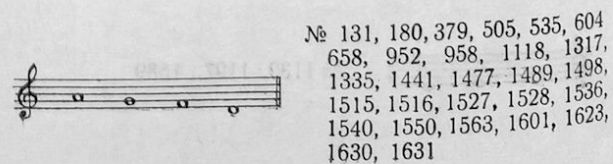
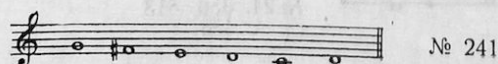
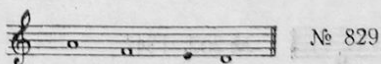
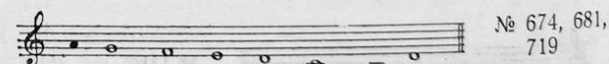
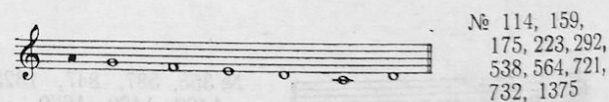
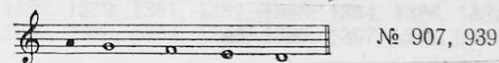
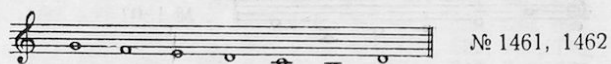
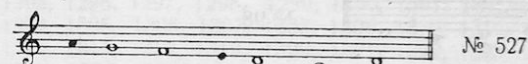
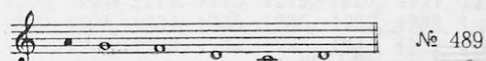
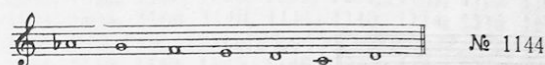
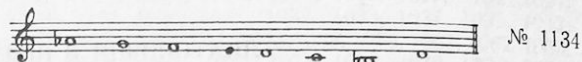
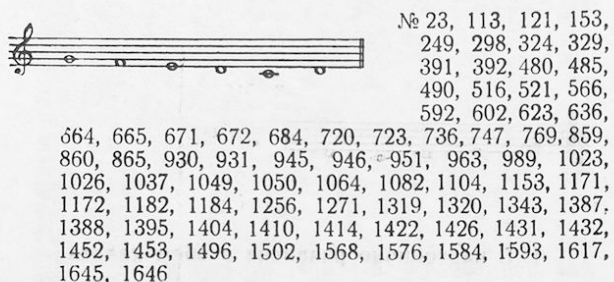

3. С надтонично развитие в обем терца

5. С надтонично развитие в обем квинта

№ 1506

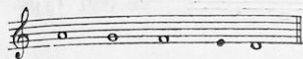

№ 612, 1189

№ 37, 187, 290, 555,
676, 748, 921, 985,
1017, 1107, 1112,
1380, 1401, 1448,
1468, 1469, 1476,
1520, 1579, 1602,

1621, 1648

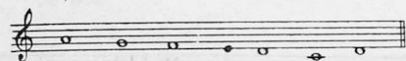
№ 30, 213, 220, 227, 240,
334, 344, 399, 510, 828,
835, 981, 992, 996, 1059,
1523, 1573, 1580, 1622,
1625, 1635, 1638

№ 669

№ 601, 815, 1574

№ 3, 69, 149,
157, 226, 310,
396, 491, 492,
500, 568, 610,
628, 670, 713,
743, 842, 855,

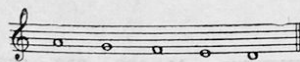
1087, 1216, 1225, 1237, 1379, 1471, 1508, 1607

№ 56,
108, 401
1039

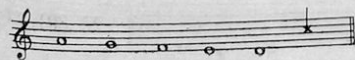

№ 434

№ 17, 21, 50, 63, 77, 132,
137, 139, 171, 173, 174,
176, 205, 257, 274, 291,
300, 338, 340, 384, 394,
400, 405, 407, 416, 419,
445, 454, 495, 496, 524,

536, 549, 579, 624, 632, 638, 651, 656, 657, 667, 679,
708, 738, 740, 745, 749, 764, 807, 846, 851, 897, 900,
937, 947, 959, 966, 974, 986, 998, 1021, 1022, 1027,
1035, 1055, 1056, 1110, 1119, 1130, 1131, 1142, 1147,
1149, 1218, 1221, 1284, 1297, 1313, 1331, 1332, 1334,
1348, 1349, 1355, 1391, 1393, 1396, 1408, 1413, 1417,
1425, 1427, 1430, 1435, 1439, 1451, 1455, 1460, 1464,
1465, 1480, 1487, 1490, 1493, 1510, 1521, 1522, 1524,
1546, 1547, 1553, 1555, 1556, 1557, 1558, 1587, 1592,
1599, 1626, 1628, 1643

№ 970

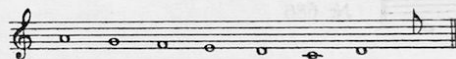

№ 286, 608, 893,
894, 1000,
1058, 1062,
1290, 1329,
1411

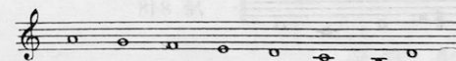

№ 6, 13, 26, 27,
33, 51, 65, 70,
78, 84, 86, 102,
105, 118, 119,
134, 151, 164,
172, 185, 188,

209, 211, 212, 214, 217, 232, 234, 238, 239, 250, 252,
258, 265, 266, 268, 272, 273, 281, 284, 293, 314, 320,
323, 332, 348, 357, 360, 361, 378, 380, 383, 388, 402,
404, 406, 410, 413, 430, 436, 475, 478, 479, 486,
488, 502, 507, 508, 514, 525, 528, 531, 545, 551, 552,
553, 554, 563, 565, 569, 570, 578, 583, 603, 606, 614,
615, 617, 621, 622, 625, 627, 629, 633, 635, 637, 639,
647, 648, 649, 650, 653, 668, 680, 682, 683, 688, 691,
707, 711, 722, 726, 727, 729, 731, 734, 737, 746, 758,
770, 771, 772, 774, 775, 784, 787, 788, 795, 796, 801,
808, 816, 817, 825, 838, 839, 844, 845, 858, 863, 870,
878, 879, 899, 901, 908, 918, 922, 926, 932, 935, 936,
940, 941, 943, 956, 957, 972, 988, 991, 993, 994, 1001,
1002, 1006, 1007, 1010, 1025, 1040, 1041, 1042, 1060,
1061, 1073, 1074, 1076, 1077, 1079, 1080, 1083, 1098,
1099, 1100, 1109, 1114, 1129, 1135, 1143, 1146, 1148,
1158, 1161, 1164, 1170, 1173, 1176, 1180, 1181, 1188,
1193, 1194, 1195, 1198, 1201, 1203, 1206, 1208, 1209,
1213, 1230, 1242, 1253, 1257, 1264, 1269, 1289, 1291,
1295, 1298, 1322, 1327, 1330, 1339, 1340, 1350,
1351, 1353, 1369, 1374, 1376, 1394, 1399, 1405,
1415, 1418, 1437, 1449, 1454, 1456, 1470, 1473, 1481,
1483, 1488, 1499, 1504, 1509, 1513, 1518, 1533, 1535,
1544, 1549, 1552, 1577, 1578, 1597, 1605, 1606, 1609,
1618, 1632, 1641, 1647, 1649, 1652

№ 1651

№ 4, 120,
163, 255,
371, 393,
440, 494,
519, 526,
532, 584,

589, 594, 595, 666, 777, 812, 831, 876, 919, 953,
1093, 1151, 1174, 1202, 1219, 1220, 1232, 1251, 1252,
1299, 1344, 1382, 1543

№ 62, 190,
560, 984

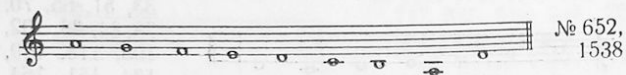
№ 1263

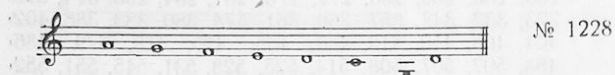
№ 89

№ 158

№ 652,
1538

№ 1228

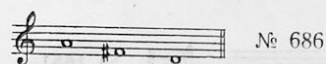
№ 1588

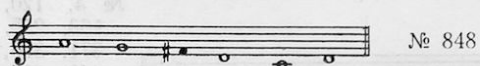
№ 1315, 1324

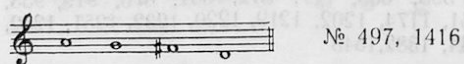
№ 264

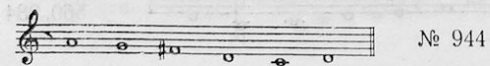
№ 686

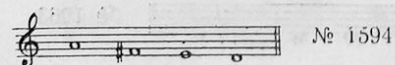
№ 848

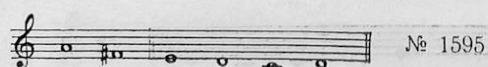
№ 497, 1416

№ 944

№ 1594

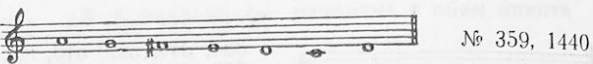
№ 1595

№ 447, 448, 455, 591,
955, 968, 1048, 1116,
1328, 1371, 1450, 1458,
1482, 1532, 1554, 1585,
1604, 1627, 1653

№ 1370

№ 359, 1440

№ 1474

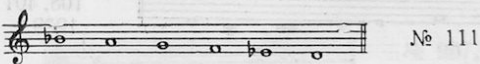

№ 1530, 1531

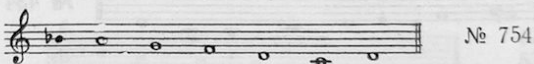
6. С надтоично развитие в обем секста

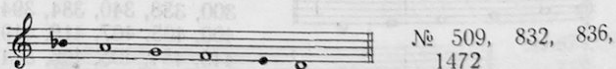
№ 512

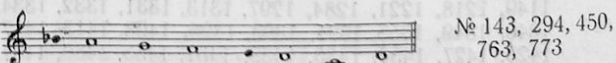
№ 111

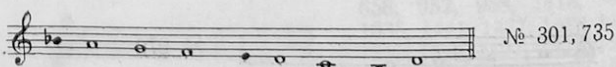
№ 754

№ 509, 832, 836,
1472

№ 143, 294, 450,
763, 773

№ 301, 735

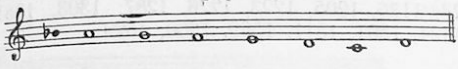
№ 129, 248, 451,
559, 704, 786,
799, 806, 818,
934, 1013, 1121,
1163

№ 319

№ 7, 8, 20,
22, 156,
160, 182,
186, 280,
296, 303,
306, 309,
330, 367, 431, 439, 499, 504, 586, 588, 781, 814, 824,
877, 892, 976, 977, 1003, 1044, 1122, 1177, 1186,
1212, 1278, 1279, 1316

№ 216,
276,
426

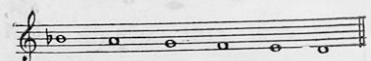
№ 382

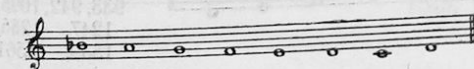
№ 244

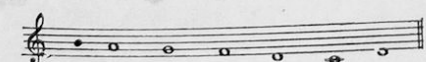
№ 92, 349, 618

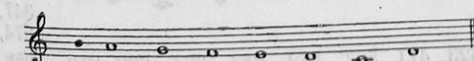
№ 93, 533,
607, 861,
1113,
1141,
1312,
1505

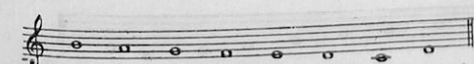
№ 403

№ 1101,
1292,
1323,

№ 875

№ 115

№ 522

№ 843

№ 57, 954, 969,
1117, 1156, 1373,
1534, 1560

№ 542,
789

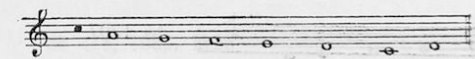

№ 964

7. С надтонычно развитие в обем септима

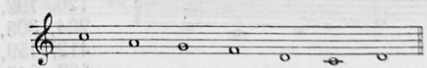
№ 106

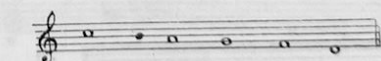
№ 438, 644, 659, 715,
898, 1179, 1192, 1210,
1443, 1466, 1475, 1542,
1575, 1583, 1591, 1613,
1614, 1636, 1639

№ 177, 195,
546, 605,
1108, 1236,
1447, 1457,
1512, 1551,
1642

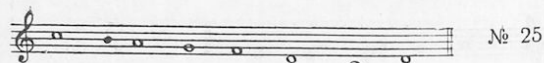

№ 278, 1548

№ 14, 165,
699

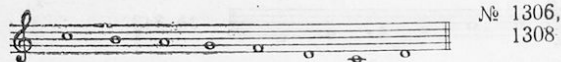

№ 25

№ 39, 826

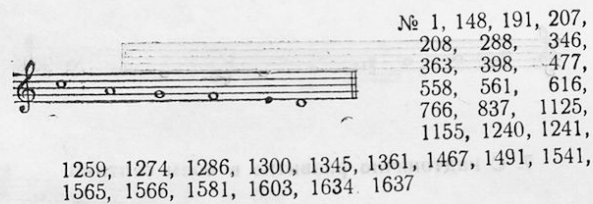
№ 1306,
1308

№ 47, 741,
982, 1029

№ 166,
297,
1444

№ 1, 148, 191, 207,
208, 288, 346,
363, 398, 477,
558, 561, 616,
766, 837, 1125,
1155, 1240, 1241,

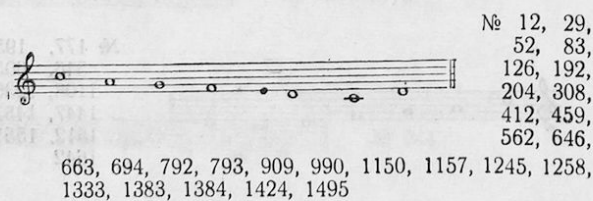
1259, 1274, 1286, 1300, 1345, 1361, 1467, 1491, 1541,
1565, 1566, 1581, 1603, 1634, 1637

№ 1307

№ 463

№ 12, 29,
52, 83,
126, 192,
204, 308,
412, 459,
562, 646,

663, 694, 792, 793, 909, 990, 1150, 1157, 1245, 1258,
1333, 1383, 1384, 1424, 1495

№ 1346

№ 233, 305, 358,
366, 673, 791,
830, 1054, 1111,
1207, 1386, 1438,
1519, 1571, 1582,
1586, 1633, 1650

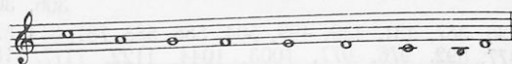

№ 1067,
1204,
1275,
1570

№ 46, 94,
100, 122,
136, 162,
222, 256,
275, 282,
289, 317,

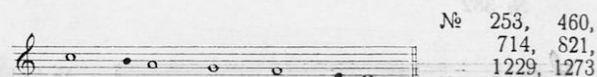
343, 364, 409, 415, 469, 493, 506, 515, 517, 543, 544,
577, 590, 597, 642, 643, 750, 762, 765, 779, 809, 833,
891, 923, 1136, 1205, 1223, 1276, 1287, 1303, 1381,
1429, 1494, 1501, 1511, 1569, 1600, 1629

№ 155, 197, 236, 313, 386, 573, 759, 811, 1167,
1288, 1362, 1397, 1428

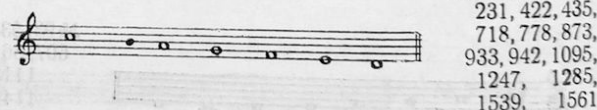
№ 54, 457

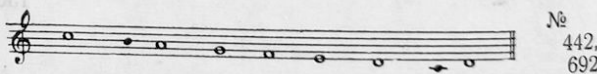
№ 253, 460,
714, 821,
1229, 1273

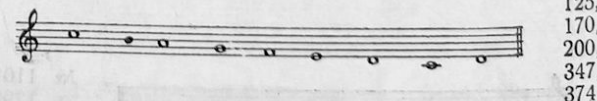
№ 42,
44,
414,
854,
1124

№ 117, 147,
231, 422, 435,
718, 778, 873,
933, 942, 1095,
1247, 1285,
1539, 1561

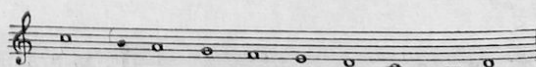

№ 442,
692

№ 60,
125,
170,
200,
347,
374,

411, 423, 471, 537, 582, 654, 874, 882, 910, 1068,
1069, 1072, 1097, 1123, 1160, 1233, 1359, 1366, 1500

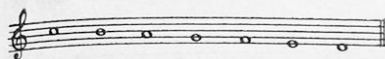
№ 178, 181, 201, 327, 337, 472, 760, 1187, 1250

№ 1028

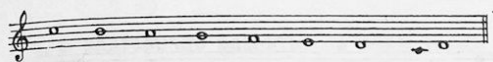

№ 11

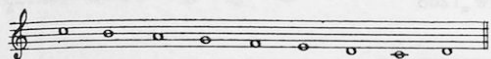

№ 28, 58, 81,
140, 247,
352, 575,
782, 822,
927, 973,
975, 1012,

1018, 1078, 1244, 1283, 1305, 1342, 1485, 1492, 1529,
1567, 1590

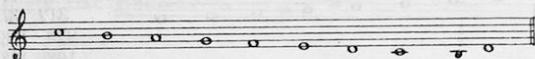

№ 1
418

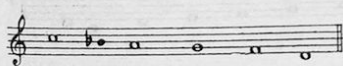

№ 64,
67,
219,
336,
381,
389,

390, 437, 441, 470, 474, 548, 572, 697, 709, 804, 834,
857, 867, 884, 912, 965, 1070, 1115, 1133, 1140,
1200, 1282, 1360, 1403

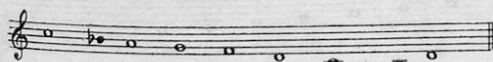
№ 576, 702, 1014, 1015, 1266

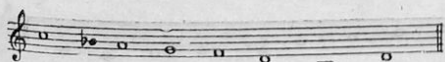
№ 59, 350, 443,
1398, 1463, 1514,
1545, 1615

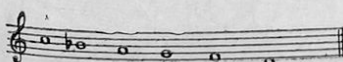
№ 980

№ 925

№ 1254

№ 1442

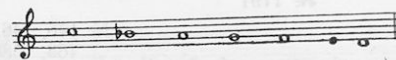
1526, 1562, 1564, 1598, 1640

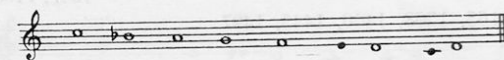
150, 167, 221, 353, 397, 675, 705, 742, 1226, 1277,
1311, 1378, 1608

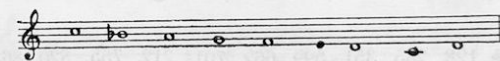
№ 15, 464, 465, 574

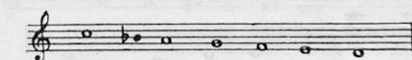
№ 432

№ 960

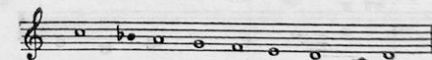

№ 476, 1088, 1128

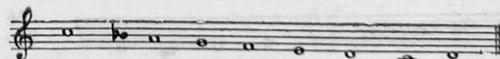

№ 40 101,
189, 210,
228, 259,
446, 456,
613, 678,
725, 785,

790, 803, 902, 978, 997, 1053, 1137, 1190, 1436

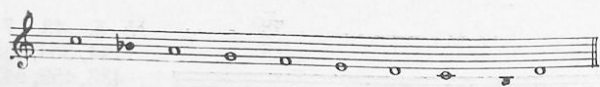

№ 183,
1185

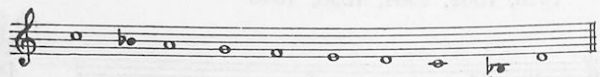

№ 18,
45,
53,
73,
110,
127,

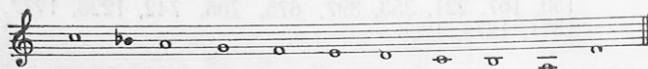
152, 161, 215, 218, 229, 251, 254, 262, 263, 269, 307,
316, 318, 326, 328, 408, 420, 421, 453, 458, 498, 520,
529, 530, 534, 550, 557, 609, 619, 620, 641, 693, 700, 739,
744, 757, 766, 767, 819, 823, 841, 852, 889, 911, 913,
924, 1030, 1036, 1043, 1092, 1120, 1138, 1169, 1178,
1199, 1214, 1222, 1235, 1261, 1262, 1293, 1326,
1367, 1446

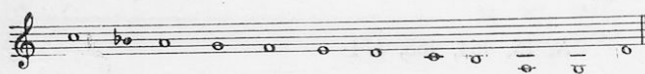
№ 80, 235, 261, 341, 345, 473, 482, 596, 724, 800,
961, 1045, 1168, 1296

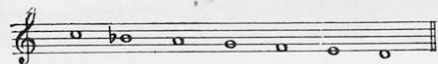
№ 1016

№ 1227

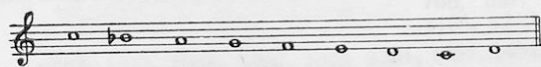

№ 1191

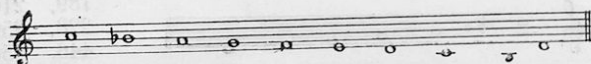

№ 146, 461,
468, 580,
593, 631,
728, 862,
896, 1019,
1047, 1105,

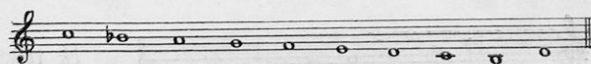
1165, 1368, 1400, 1445, 1497

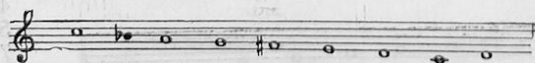
№ 128, 285, 351, 599, 662, 701, 712, 755, 820, 868
880, 881, 916, 1009, 1020, 1034, 1038, 1046, 1052
1071, 1215, 1217, 1268, 1352, 1364, 1377, 1402, 1478,
1486, 1503, 1537, 1616

№ 19, 342, 362, 904, 1166, 1246, 1363

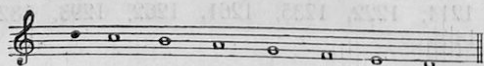

№ 1280

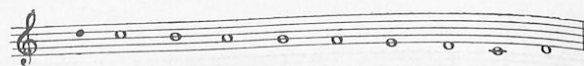

№ 710

8. С надтонично развитие в обем октава

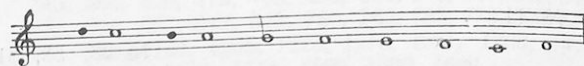
№ 600,
1265

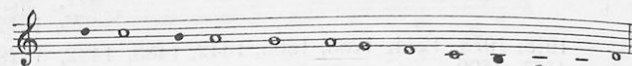
№ 813, 1132

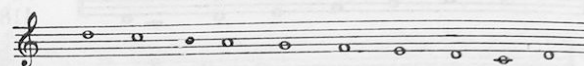
№ 96, 124

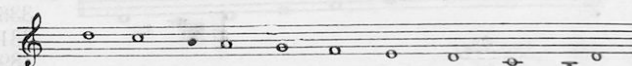
№ 321

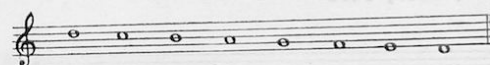
№ 243

№ 1238

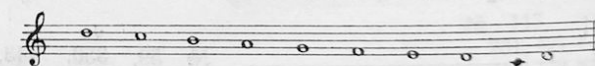

№ 311

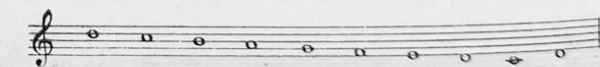

№ 116,
312, 377,
928, 1085,
1086, 1281,

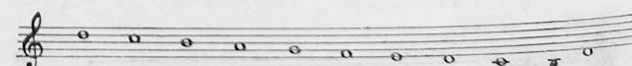
1302, 1479

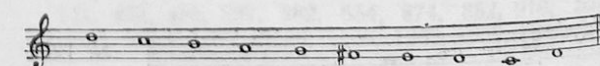
№ 1004

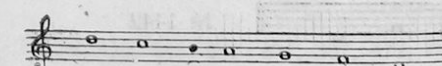
№ 75, 135, 305, 856, 906, 1051, 1089, 1260

№ 9, 752

№ 640

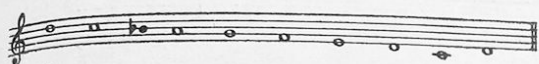
№ 199

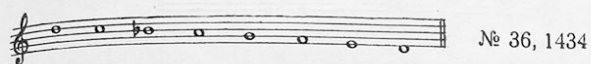
№ 1145

№ 444

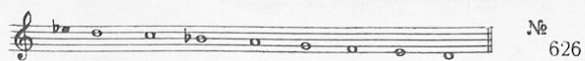

№ 462

№ 36, 1434

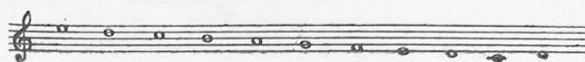
9. С надтонично развитие в обем нона

№ 626

№ 168

№ 76

Б. ЗВУКОРЕДИ С ХРОМАТИЧНО ИЗМЕНЕНИ СТЕПЕНИ

1. С надтонично развитие в обем терца

№ 1423

№ 467
753, 802,
886, 1341

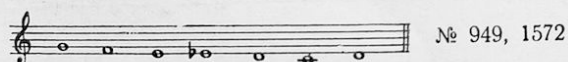
2. С надтонично развитие в обем кварта

№ 1183, 1421

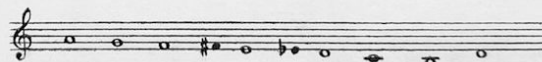
№ 1358

№ 949, 1572

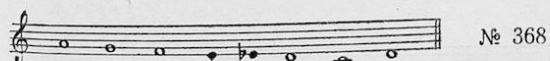

№ 133

№ 1011

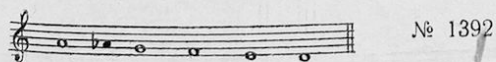
3. С надтонично развитие в обем квинта

№ 368

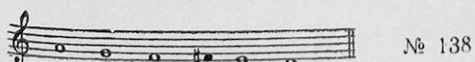
№ 71,
761

№ 1392

№ 1385

№ 138

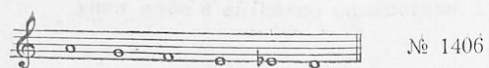
№ 1610

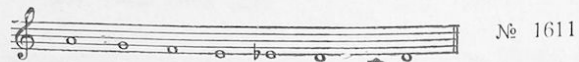
№ 1224,
1310

№ 1525

№ 1406

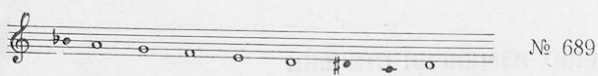

№ 1611

№ 1644

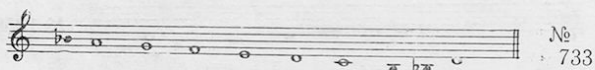
4. С надтонично развитие в обем секста

№ 689

№ 429, 917

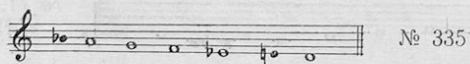
№ 733

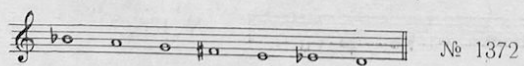
№ 871

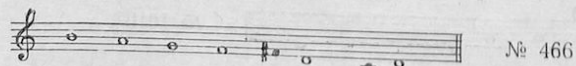
№ 1354

№ 335

№ 1372

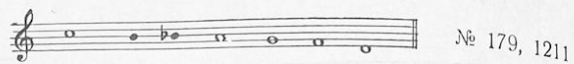

№ 466

№ 428

5. С надтонично развитие в обем септима

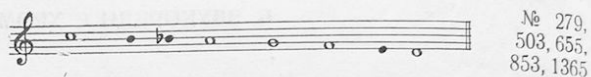
№ 179, 1211

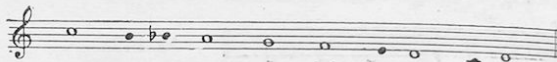
№ 194

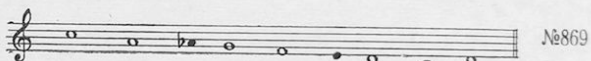
№ 1624

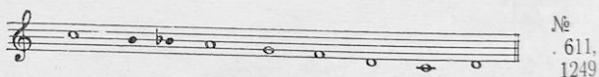
№ 279,
503, 655,
853, 1365

№ 68, 196

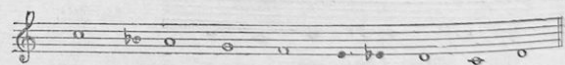
№ 869

№ 611,
1249

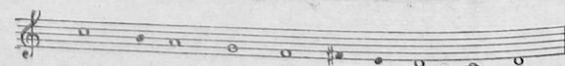
№ 277, 283, 539

№ 130

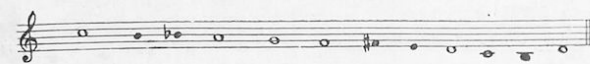
№ 1094

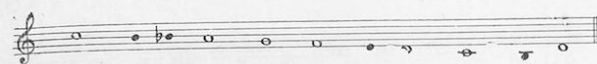
№ 82, 193, 271

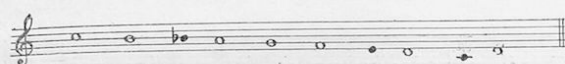
№ 794

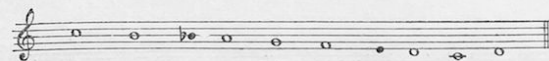
№ 372

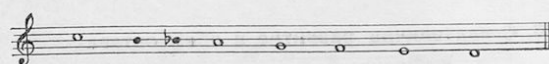
№ 511, 184

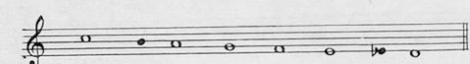
№ 962

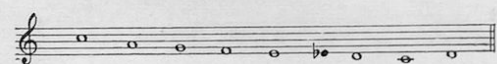
№ 35, 1301

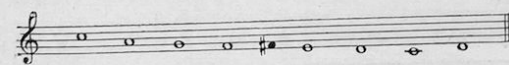
№ 97, 295, 449, 1075, 1243

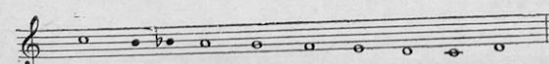
№ 1234

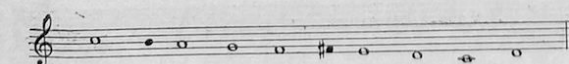
№ 730

№ 776

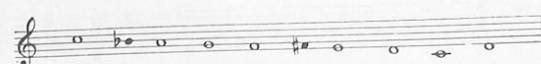
№ 72, 91, 142, 154, 225, 427, 634, 687, 690, 703, 798, 850, 920, 1033, 1248, 1272, 1294, 1309, 1356

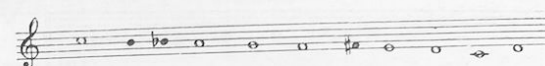
№ 61, 85, 169, 895

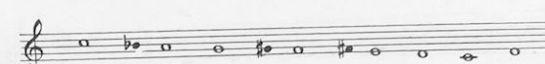
№ 61

№ 541, 872

№ 483

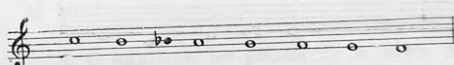
№ 571

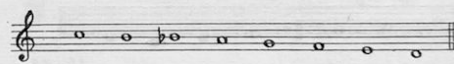
№ 556

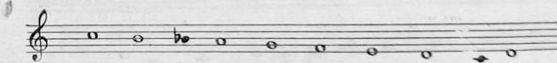
№ 1304

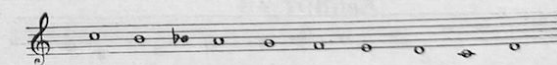
№ 66, 339, 1318

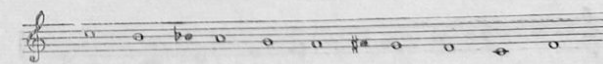
№ 287

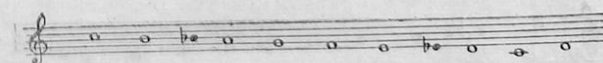
№ 887

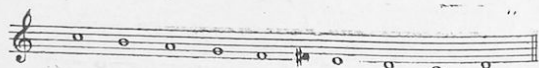
№ 245, 322, 325, 331, 888, 890, 971, 1091

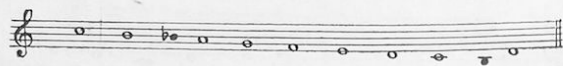
№ 87, 598, 903

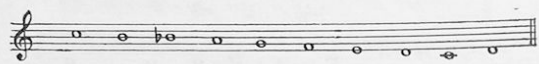
№ 677

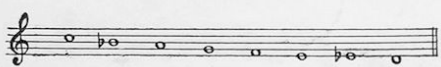
№ 418, 780, 840

№ 375, 424, 914, 1231

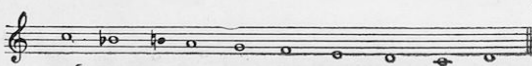
№ 866

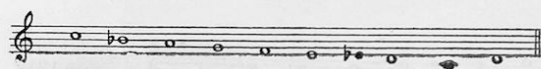
№ 661

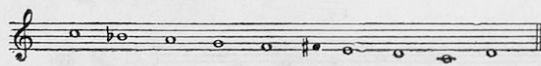
№ 581,
885, 1102

№ 365

№ 864

№ 302 1314

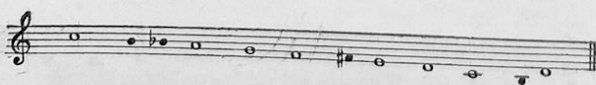
№ 16, 376, 484

№ 1239

№ 267

№ 369, 810, 883

№ 203, 206, 270, 370, 373, 417, 706, 905, 1152

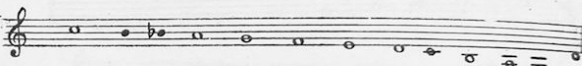
№ 55

№ 501

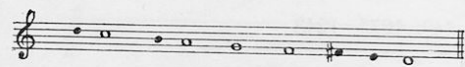

№ 929

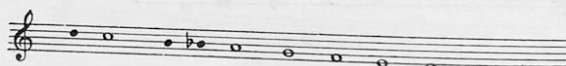

№ 242

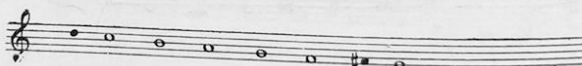
6. С надтоично развитие в обем октава

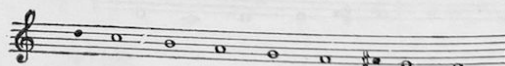
№ 567

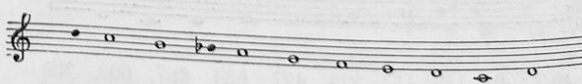
№ 698

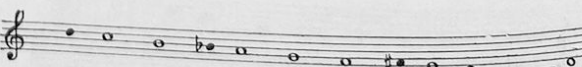
№ 237

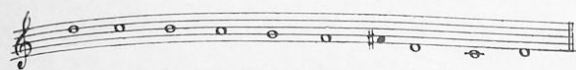
№ 246

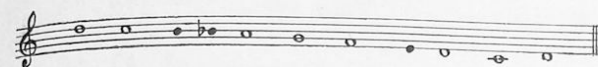
№ 10

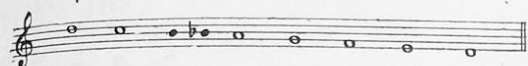
№ 260

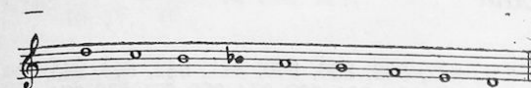
№ 983

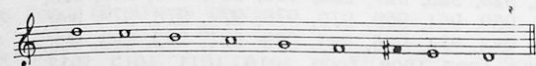
№ 387

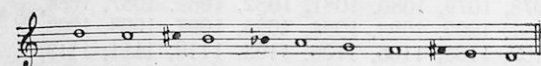
№ 1126

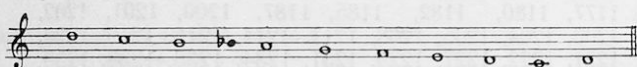
№ 141, 230, 1619

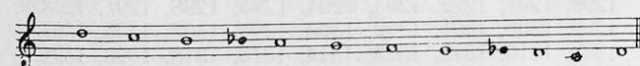
№ 103, 695, 1267

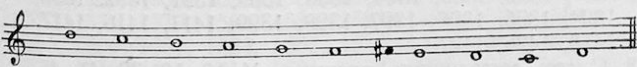
№ 1084

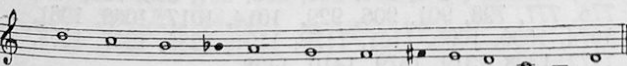
№ 104, 425, 660

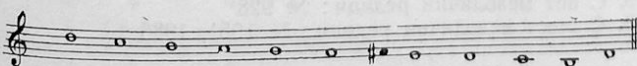
№ 1357

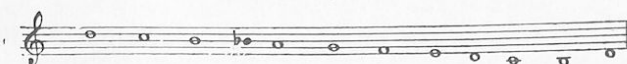
№ 32, 88, 198, 1090, 1096

№ 95, 1005

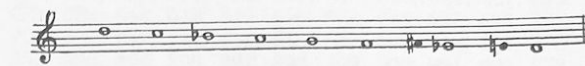
№ 995

№ 979

№ 41

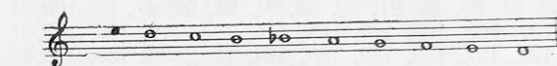

№ 1103

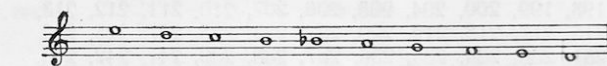
7. С надтонично развитие в обем нона

№ 696

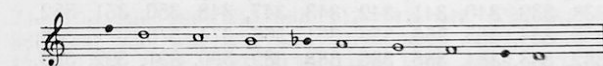

№ 1106

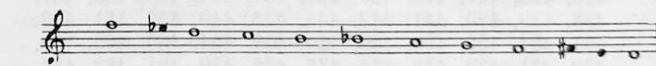

№ 1032

8. С надтонично развитие в обем децима

№ 31

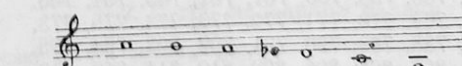

№ 34

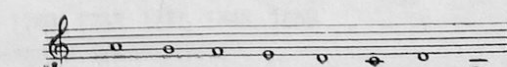
В. МЕЛОДИИ, КОИТО НЕ ЗАВЪРШВАТ
НА ТОНИКА

№ 1337

№ 1321

№ 1081

РАЗПРЕДЕЛЕНИЕ НА ПЕСНИТЕ СПОРЕД СЪСТАВА НА МЕТРИЧНИТЕ ИМ ГРУПИ

БЕЗМЕНЗУРНИ МЕЛОДИИ

1. С една мелодична редица № 847, 1327, 1347

2. С две мелодични редици: № 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,
9, 10, 11, 12, 14, 15, 18, 20, 21, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 29,
30, 31, 33, 34, 35, 36, 37, 38, 40, 42, 43, 44, 47, 48,
49, 50, 51, 52, 53, 56, 57, 58, 59, 61, 62, 63, 64, 65,
66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 79, 83, 84,
85, 86, 87, 88, 89, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 99, 100,
101, 102, 103, 105, 106, 108, 115, 118, 119, 120, 122,
123, 126, 127, 129, 132, 133, 134, 135, 136, 137, 138,
139, 140, 141, 142, 143, 144, 145, 147, 148, 149, 150,
151, 153, 154, 155, 156, 157, 159, 163, 164, 165, 166,
167, 168, 169, 171, 177, 179, 180, 181, 182, 183, 185, 186,
187, 188, 189, 189, 189, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197,
198, 199, 200, 204, 205, 206, 207, 210, 211, 212, 213,
216, 217, 218, 219, 220, 221, 223, 225, 227, 228, 229,
231, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 241, 242, 243,
246, 247, 248, 251, 254, 255, 258, 259, 260, 263, 264,
265, 266, 269, 271, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279,
280, 281, 282, 283, 284, 286, 288, 289, 290, 291, 293,
294, 295, 296, 297, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306,
307, 309, 310, 312, 313, 314, 316, 317, 318, 319, 321,
322, 323, 324, 325, 326, 327, 329, 332, 334, 335, 336,
338, 339, 340, 341, 342, 343, 347, 348, 350, 351, 352,
353, 354, 355, 356, 359, 361, 366, 374, 376, 377, 378,
382, 383, 384, 385, 386, 388, 389, 390, 391, 392, 393,
394, 395, 396, 397, 398, 399, 401, 402, 406, 407, 408,
410, 411, 412, 413, 414, 415, 416, 417, 418, 419, 423,
425, 426, 427, 428, 429, 430, 431, 434, 435, 436, 437,
438, 439, 440, 441, 442, 444, 445, 449, 450, 451, 452,
453, 454, 456, 458, 459, 460, 461, 464, 465, 466, 469,
470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 479, 481, 482, 484,
486, 487, 494, 495, 496, 498, 500, 501, 503, 509, 510,
511, 512, 513, 517, 518, 519, 520, 525, 526, 528, 531,
532, 537, 539, 541, 543, 544, 545, 546, 547, 548, 549,
550, 551, 552, 553, 554, 556, 560, 562, 563, 564, 565,
568, 569, 570, 571, 572, 575, 576, 579, 582, 583, 584,
586, 588, 589, 594, 595, 596, 600, 603, 606, 607, 608,
609, 610, 612, 614, 620, 621, 623, 624, 625, 628, 629,
631, 632, 633, 635, 639, 640, 641, 646, 651, 653, 654,
655, 656, 658, 660, 661, 662, 663, 664, 666, 668, 669,
674, 675, 676, 679, 680, 681, 682, 683, 689, 690, 691,
692, 693, 694, 695, 696, 697, 698, 699, 700, 703, 704,
706, 709, 710, 712, 714, 717, 718, 719, 721, 724, 729,
730, 732, 733, 734, 735, 737, 740, 744, 746, 752, 753,
754, 755, 756, 758, 759, 760, 761, 762, 763, 764, 765,
766, 767, 768, 769, 770, 771, 772, 773, 774, 775, 778,
780, 786, 787, 788, 789, 790, 791, 792, 793, 794, 795,
797, 800, 801, 802, 805, 806, 809, 810, 811, 812, 813,
814, 816, 817, 819, 820, 821, 822, 823, 824, 825, 826,

828, 830, 831, 832, 833, 836, 840, 841, 842, 843, 845,
848, 849, 852, 853, 854, 861, 862, 864, 869, 871, 872, 874,
875, 876, 877, 878, 879, 887, 888, 890, 891, 892, 893,
895, 904, 905, 909, 910, 911, 912, 913, 917, 918, 919,
920, 924, 925, 926, 927, 932, 933, 934, 935, 949, 953,
954, 956, 960, 961, 969, 970, 976, 977, 978, 979, 980,
981, 982, 983, 984, 986, 987, 989, 991, 992, 993, 998,
1000, 1006, 1007, 1008, 1009, 1010, 1011, 1012, 1013,
1015, 1016, 1021, 1024, 1028, 1029, 1030, 1031, 1032,
1033, 1037, 1043, 1044, 1045, 1046, 1053, 1058, 1062,
1063, 1067, 1068, 1069, 1070, 1071, 1072, 1075, 1076,
1077, 1078, 1079, 1080, 1081, 1082, 1083, 1087, 1088,
1089, 1091, 1092, 1093, 1094, 1095, 1097, 1098, 1099,
1100, 1102, 1103, 1105, 1106, 1108, 1110, 1111, 1113,
1114, 1115, 1119, 1120, 1123, 1124, 1125, 1126, 1129,
1131, 1132, 1133, 1134, 1138, 1140, 1143, 1145, 1146,
1147, 1149, 1150, 1151, 1152, 1153, 1154, 1157, 1161,
1163, 1164, 1166, 1167, 1168, 1169, 1170, 1174, 1175,
1177, 1180, 1182, 1185, 1187, 1200, 1201, 1202,
1203, 1204, 1205, 1208, 1211, 1214, 1215, 1219, 1220,
1221, 1222, 1227, 1229, 1231, 1234, 1236, 1238, 1239,
1240, 1241, 1242, 1243, 1244, 1245, 1246, 1247, 1248, 1250,
1251, 1252, 1254, 1255, 1257, 1259, 1260, 1263, 1264,
1265, 1266, 1267, 1269, 1271, 1272, 1273, 1274, 1275,
1276, 1279, 1281, 1283, 1284, 1285, 1286, 1288, 1289,
1290, 1291, 1292, 1293, 1294, 1295, 1296, 1297, 1298,
1299, 1300, 1301, 1302, 1303, 1304, 1305, 1306, 1307,
1309, 1310, 1312, 1313, 1314, 1315, 1318, 1320, 1321,
1322, 1323, 1328, 1329, 1332, 1333, 1341, 1342, 1343,
1344, 1345, 1346, 1350, 1351, 1352, 1354, 1355, 1356,
1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365,
1367, 1368, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1378,
1381, 1382, 1383, 1384, 1386, 1389, 1391, 1392, 1393,
1394, 1395, 1396, 1397, 1398, 1399, 1411, 1416, 1417,
1418, 1426, 1427

3. С три мелодични редици: № 16, 19, 32, 41, 45,
46, 55, 60, 104, 116, 124, 125, 130, 178, 184, 201, 203,
252, 253, 261, 262, 267, 270, 285, 311, 315, 330, 337,
365, 369, 370, 371, 372, 373, 375, 387, 409, 420, 421,
424, 483, 557, 573, 580, 581, 598, 601, 605, 702, 720,
776, 777, 798, 901, 906, 929, 1014, 1017, 1060, 1061,
1074, 1090, 1096, 1101, 1176, 1191, 1235, 1237, 1253,
1277, 1308, 1319, 1379, 1410, 1428

4. С четири мелодични редици: № 81, 308, 344, 345,
362, 368, 380, 457, 462, 567, 574, 611, 613, 634, 726,
738, 739, 808, 883, 914, 915, 971, 994, 995, 1004,
1005, 1039, 1084, 1085, 1261, 1268, 1353

5. С пет мелодични редици: № 928

6. С шест мелодични редици: № 1051, 1086

МЕЛОДИИ, СЪСТАВЕНИ ОТ МЕЛОДИЧНИ РЕДИЦИ С ЕДНАКЪВ БРОЙ ЕДНАКВИ ТАКТОВЕ

1. С две мелодични редици

а. Всяка от по два такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} : \frac{3,3}{4} + \frac{3,3}{4} - \text{№ 333, 948}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} : \frac{4,4}{4} + \frac{4,4}{4} - \text{№ 77, 844, 856}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{4} : \frac{5,5}{4} + \frac{5,5}{4} - \text{№ 349, 604, 1001, 1002, 1003, 1137, 1173}$$

$$\text{в такт } \frac{7}{8} : \frac{7,7}{8} + \frac{7,7}{8} - \text{№ 1335}$$

$$\text{в такт } \frac{9}{16} : \frac{9,9}{16} + \frac{9,9}{16} - \text{№ 240, 1441}$$

$$\text{в такт } \frac{9}{8} : \frac{9,9}{8} + \frac{9,9}{8} - \text{№ 488, 515, 1118, 1209, 1585}$$

$$\text{в такт } \frac{9}{4} : \frac{9,9}{4} + \frac{9,9}{4} - \text{№ 667}$$

б. Всяка от по три такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2, 2, 2}{4} + \frac{2, 2, 2}{4} - \text{№ 467, 955, 1338, 1408, 1423, 1431, 1502, 1526, 1583, 1588, 1634, 1635}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} : \frac{4,4,4}{4} + \frac{4,4,4}{4} - \text{№ 23, 1376}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{8} : \frac{5,5,5}{8} + \frac{5,5,5}{8} - \text{№ 751}$$

$$\text{в такт } \frac{8}{8} : \frac{8,8,8}{8} + \frac{8,8,8}{8} - \text{№ 1052}$$

в. Всяка от по четири такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ 82, 146, 173, 299, 379, 477, 478, 589, 490, 491, 493, 514, 521, 522, 533, 540, 555, 617, 630, 652, 716, 723, 743, 747, 807, 838, 865, 902, 937, 939, 941, 942, 945, 950, 951, 952, 973, 1055, 1057, 1156, 1158, 1159, 1193, 1196, 1206, 1225, 1226, 1228, 1334, 1337, 1366, 1388, 1405, 1412, 1415, 1420, 1424, 1435, 1437, 1440, 1451, 1453, 1454, 1458, 1461, 1462, 1463, 1466, 1467, 1468, 1473, 1475, 1484, 1487, 1488, 1506, 1507, 1509, 1514, 1515, 1516, 1517, 1519, 1527, 1528, 1529, 1535, 1538, 1540, 1541, 1542, 1545, 1550, 1553, 1554, 1556, 1557, 1562, 1563, 1569, 1570, 1571, 1579, 1580, 1581, 1587, 1589, 1593, 1594, 1595, 1600, 1601, 1604, 1605, 1610, 1612, 1613, 1614, 1615, 1616, 1617, 1618, 1621, 1622, 1626, 1630, 1631, 1632, 1633, 1641, 1642, 1643, 1644, 1647}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3}{4} - \text{№ 172, 320, 1326}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{8} : \frac{3,3,3,3}{8} + \frac{3,3,3,3}{8} - \text{№ 1325, 1469}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} : \frac{4,4,4,4}{4} + \frac{4,4,4,4}{4} - \text{№ 506, 1210}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{4} : \frac{5,5,5,5}{4} + \frac{5,5,5,5}{4} - \text{№ 705}$$

$$\text{в такт } \frac{7}{3} : \frac{7,7,7,7}{8} + \frac{7,7,7,7}{8} - \text{№ 750}$$

$$\text{в такт } \frac{8}{8} : \frac{8,8,8,8}{8} + \frac{8,8,8,8}{8} - \text{№ 1040, 1280, 1401}$$

$$\text{в такт } \frac{9}{8} : \frac{9,9,9,9}{8} + \frac{9,9,9,9}{8} - \text{№ 593}$$

г. Всяка от по пет такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 90, 98, 107, 110, 111, 112, 113, 114, 121, 175, 176, 224, 346, 358, 363, 405, 443, 455, 480, 499, 502, 504, 505, 507, 524, 527, 536, 538, 561, 577, 578, 585, 587, 615, 616, 622, 627, 636, 637, 638, 644, 648, 649, 650, 673, 684, 687, 688, 708, 728, 736, 741, 781, 796, 815, 834, 835, 858, 859, 860, 863, 886, 894, 896, 897, 898, 899, 900, 921, 931, 938, 943, 946, 947, 958, 959, 967, 968, 972, 988, 1023, 1025, 1026, 1027, 1050, 1104, 1116, 1128, 1142, 1144, 1160, 1171, 1207, 1212, 1213, 1311, 1324, 1400, 1401, 1402, 1403, 1407, 1414, 1425, 1430, 1432, 1434, 1438, 1439, 1442, 1443, 1444, 1445, 1446, 1447, 1448, 1449, 1450, 1455, 1456, 1457, 1459, 1460, 1464, 1465, 1470, 1471, 1472, 1474, 1476, 1477, 1478, 1479, 1480, 1481, 1482, 1485, 1486, 1489, 1490, 1491, 1492, 1493, 1494, 1495, 1496, 1498, 1500, 1501, 1503, 1504, 1510, 1511, 1520, 1521, 1523, 1524, 1534, 1539, 1543, 1544, 1546, 1547, 1548, 1549, 1551, 1552, 1561, 1564, 1565, 1566, 1567, 1568, 1574, 1575, 1576, 1577, 1578, 1582, 1586, 1590, 1591, 1592, 1597, 1598, 1599, 1602, 1603, 1606, 1607, 1608, 1609, 1623, 1624, 1625, 1629, 1638, 1639, 1640, 1645, 1648, 1649, 1651}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3,3}{4} - \text{№ 250, 508}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} : \frac{4,4,4,4,4}{4} + \frac{4,4,4,4,4}{4} - \text{№ 626}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{8} : \frac{5,5,5,5,5}{8} + \frac{5,5,5,5,5}{8} - \text{№ 131, 226, 403, 497}$$

д. Всяка от по шест такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 17, 39, 161, 162, 244, 256, 292, 298, 433, 665, 713, 715, 846, 855, 881, 882, 908, 936, 940, 963, 974, 975, 1022, 1042, 1064, 1107, 1121, 1122, 1127, 1136, 1165, 1217, 1218, 1224, 1256, 1419, 1421, 1497, 1518, 1522, 1525, 1530, 1531, 1532, 1558, 1559, 1560, 1573, 1627, 1636, 1646}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{8} : \frac{5,5,5,5,5,5}{8} + \frac{5,5,5,5,5,5}{8} - \text{№ 670, 990}$$

е. Всяка от по седем такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 678, 818, 1216}$$

ж. Всяка от по осем такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 128, 230, 803, 873, 916, 964, 1130, 1194, 1282, 1377}$$

з. Всяка от по девет такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 804}$$

2. С три мелодични редици :

Всяка от по четири такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ 174, 1049, 1198, 1230, 1233, 1331, 1348, 1653}$$

Всяка от по пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 109, 214, 367, 727$

Всяка от по шест такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 404$

3. С четири мелодични редици :

а. Всяка от по два такта :

в такт $\frac{9}{8} : \frac{9,9}{8} + \frac{9,9}{8} + \frac{9,9}{8} + \frac{9,9}{8} - \text{№ } 1505$

б. Всяка от по четири такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 80, 400, 677, 866, 884, 1034, 1035, 1036, 1038, 1404, 1406, 1436, 1452, 1536, 1537, 1584, 1619$

в такт $\frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3}{4} - \text{№ } 117, 1018, 1019, 1020, 1047$

в такт $\frac{3}{8} : \frac{3,3,3,3}{8} + \frac{3,3,3,3}{8} + \frac{3,3,3,3}{8} + \frac{3,3,3,3}{8} - \text{№ } 215$

в. Всяка от по пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 287, 1508, 1650$

4. С пет мелодични редици :

а. Всяка от по три такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} - \text{№ } 851, 1637$

б. Всяка от по пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 364$

5. С шест мелодични редици :

а. Всяка от по четири такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1190, 1192, 1199, 1483$

МЕЛОДИИ, СЪСТАВЕНИ ОТ МЕЛОДИЧНИ РЕДИЦИ С РАЗЛИЧЕН БРОЙ ЕДНАКВИ ТАКТОВЕ

1. С две мелодични редици :

а. С два + три такта :

в такт $\frac{4}{4} : \frac{4,4}{4} + \frac{4,4,4}{4} - \text{№ } 602$

б. С три + два такта :

в такт $\frac{4}{4} : \frac{4,4,4}{4} + \frac{4,4}{4} - \text{№ } 1336$

в. С три + четири такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 446, 1620$

в такт $\frac{3}{4} : \frac{3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3}{4} - \text{№ } 1065$

в такт $\frac{4}{4} : \frac{4,4,4}{4} + \frac{4,4,4,4}{4} - \text{№ } 996$

г. С три + пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 222, 422, 1179, 1317, 1380$

д. С три + шест :

в такт $\frac{4}{4} : \frac{4,4,4}{4} + \frac{4,4,4,4,4}{4} - \text{№ } 245$

е. С четири + пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 394, 468, 742, 839, 957, 1572, 1596$

в такт $\frac{7}{8} : \frac{7,7,7,7}{8} + \frac{7,7,7,7,7,7}{8} - \text{№ } 1148$

ж. С четири + три такта :

в такт $\frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3}{4} - \text{№ } 749$

з. С четири + шест такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 784, 1059, 1330, 1628$

и. С пет + три такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} - \text{№ } 1385,$

й. С пет + четири такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 328$

к. С пет + шест такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 160, 209, 782, 962, 965, 966, 1066, 1139, 1197, 1270$

л. С пет + седем такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{5} + \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 202, 516$

м. С шест + пет такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1316, 1499, 1512$

в такт $\frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3,3}{4} - \text{№ } 1135$

в такт $\frac{5}{8} : \frac{5,5,5,5,5,5}{8} + \frac{5,5,5,5,5}{8} - \text{№ } 1249$

н. С шест + седем такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 618, 799$

в такт $\frac{3}{8} : \frac{3,3,3,3,3,3,3}{8} + \frac{3,3,3,3,3,3,3}{8} - 659$

о. С шест + осем такта :

в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 725$

в такт $\frac{3}{4} : \frac{3,3,3,3,3,3,3}{4} + \frac{3,3,3,3,3,3,3,3}{4} - 558$

- п. Със седем + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 757, 1611$
- р. Със седем + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 249, 1390$
- с. Със седем + осем такта
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 868$
- г. С осем + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 208, 785, 1056$
- у. С осем + седем такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1195, 1287$
- ф. С девет + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 54$
- х. С девет + седем такта
в такт $\frac{5}{8} : \frac{5,5,5,5,5,5,5,5}{8} + \frac{5,5,5,5,5,5,5}{8} - \text{№ } 1258$
- ц. С десет + осем такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 701$

2. С три мелодични редици

- а. С два + два + три такта :
в такт $\frac{9}{8} : \frac{9,9}{8} + \frac{9,9}{8} + \frac{9,9,9}{8} - \text{№ } 535$
- б. С три + три + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1112$
- в. С три + три + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1178$
- г. С три + три + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 686$
- д. С четири + четири + два такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2}{4} - \text{№ } 1349$
- е. С четири + пет + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1278, 1340$
- ж. С четири + четири + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1186$
- з. С четири + пет + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1262$

- м. С четири + пет + пет такта :
в такт $\frac{12}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 534, 592$
- н. С четири + седем + пет такта :
в такт $\frac{8}{8} : \frac{8,8,8,8}{8} + \frac{8,8,8,8,8}{8} + \frac{8,8,8,8,8}{8} - \text{№ } 597$
- й. С четири + седем + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 880$
- к. С пет + четири + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 530, 590$
- л. С пет + четири + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 357$
- м. С шест + осем + осем такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 1073$
- н. Със седем + четири + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 529$
- о. С осем + шест + шест такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 331$

3. С четири мелодични редици :

- а. С три + четири + три + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 779, 997, 1054, 1513$
- б. С три + пет + четири + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 448$
- в. С четири + три + четири + три такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} - \text{№ } 850$
- г. С четири + четири + три + три такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} + \frac{2,2,2}{4} - \text{№ } 1533$
- д. С четири + четири + пет + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 870$
- е. С четири + пет + четири + пет такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ } 447$
- ж. С шест + четири + шест + четири такта :
в такт $\frac{2}{4} : \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ } 152$

МЕЛОДИИ, СЪСТАВЕНИ ОТ МЕЛОДИЧНИ РЕДИЦИ С ЕДНАКЪВ БРОЙ РАЗЛИЧНИ ТАКТОВЕ

1. С две мелодични редици:

а. Всяка от по два такта:

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2}{4} + \frac{3,3}{4} - \text{№ 1172}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,4}{4} + \frac{3,4}{4} - \text{№ 783}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{3}{4} : \frac{4,3}{4} + \frac{4,3}{4} - \text{№ 1433}; \quad \frac{4,3}{4} + \frac{4,4}{4} - \text{№ 1652}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{5}{4} : \frac{4,5}{4} + \frac{4,5}{4} - \text{№ 711, 907, 1181};$$

$$\frac{4,5}{4} + \frac{5,5}{4} - \text{№ 657}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{4} + \frac{4}{4} : \frac{5,4}{4} + \frac{5,4}{4} - \text{№ 731, 930};$$

$$\frac{5,4}{4} + \frac{5,5}{4} - \text{№ 566}$$

$$\text{в такт } \frac{7}{8} + \frac{6}{8} : \frac{7,6}{8} + \frac{7,7}{8} - 645$$

$$\text{в такт } \frac{8}{8} + \frac{9}{8} : \frac{8,9}{8} + \frac{8,9}{8} - \text{№ 523}$$

$$\text{в такт } \frac{9}{8} + \frac{7}{8} : \frac{9,7}{8} + \frac{9,9}{8} - \text{№ 922}$$

$$\text{в такт } \frac{11}{16} + \frac{7}{16} : \frac{11,7}{16} + \frac{11,7}{16} - \text{№ 827}$$

б. Всяка от по три такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,3}{4} + \frac{2,2,3}{4} - \text{№ 642}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,4,3}{4} + \frac{3,4,3}{4} - \text{№ 78}; \quad \frac{3,4,4}{4} + \frac{3,4,4}{4} - \text{№ 944};$$

$$\frac{3,4,3}{4} + \frac{3,4,4}{4} - \text{№ 257}; \quad \frac{3,4,3}{4} + \frac{3,4,4}{4} - \text{№ 748, 829}$$

в. Всяка от по четири такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{3,3,2,2}{4} - \text{№ 643}; \quad \frac{2,2,2,3}{4}$$

$$+ \frac{2,2,2,3}{4} - \text{№ 13}; \quad \frac{2,3,2,2}{4} + \frac{2,3,2,2}{4} - \text{№ 1555};$$

$$\frac{2,3,2,2}{4} + \frac{2,2,2,3}{4} - \text{№ 492}; \quad \frac{3,2,2,2}{4} + \frac{3,2,2,2}{4} - \text{№ 999}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{8} + \frac{2}{8} : \frac{3,3,3,2}{8} + \frac{3,3,3,3}{8} - \text{№ 1413}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{5}{4} : \frac{3,3,3,5}{4} + \frac{3,3,3,5}{4} - \text{№ 923}; \quad \frac{3,5,3,3}{4}$$

$$+ \frac{3,5,3,3}{4} - \text{№ 1155}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,4,4,3}{4} + \frac{3,4,4,3}{4} - \text{№ 889};$$

$$\frac{3,4,4,4}{4} + \frac{3,4,4,4}{4} - \text{№ 485}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{3}{4} : \frac{4,4,4,3}{4} + \frac{4,4,4,4}{4} - \text{№ 190}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{2}{4} : \frac{4,4,4,4}{4} + \frac{4,2,4,4}{4} - \text{№ 1223}$$

г. Всяка от по пет такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,3,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 619}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,2,2,2}{4} + \frac{3,2,2,2,2}{4} - \text{№ 272, 1109, 1183,}$$

$$1184, 1188, 1189, 1339;$$

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,2,2,3,4}{4} + \frac{4,2,2,3,3}{4} - 1429$$

д. Всяка от по шест такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,2,2,3,3}{4} + \frac{2,2,2,2,2,3}{4} - 360;$$

$$\frac{2,2,2,2,2,2}{4} + \frac{3,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 232.}$$

2. С три мелодични редици:

а. Всяка от по два такта:

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{5}{4} : \frac{4,5}{4} + \frac{4,5}{4} + \frac{4,5}{4} - \text{№ 1141}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{4} + \frac{4}{4} + \frac{6}{4} : \frac{5,4}{4} + \frac{4,6}{4} + \frac{4,6}{4} - \text{№ 1232}$$

$$\text{в такт } \frac{5}{4} + \frac{7}{4} + \frac{6}{4} : \frac{5,5}{4} + \frac{7,6}{4} + \frac{7,7}{4} - \text{№ 857}$$

б. Всяка от по четири такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,3,2}{4} + \frac{2,2,3,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ 542}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{8} + \frac{4}{8} : \frac{3,4,4,4}{8} + \frac{3,4,4,4}{8} + \frac{3,4,4,4}{8} - \text{№ 707}$$

3. С четири мелодични редици:

в. Всяка от по три такта:

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,3}{4} + \frac{3,2,3}{4} + \frac{3,2,3}{4} + \frac{3,2,3}{4} - \text{№ 381}$$

МЕЛОДИИ, СЪСТАВЕНИ ОТ МЕЛОДИЧНИ РЕДИЦИ С РАЗЛИЧЕН БРОЙ РАЗЛИЧНИ ТАКТОВЕ

1. С две мелодични редици:

а. С два + три такта:

$$\text{в такт } \frac{9}{8} + \frac{5}{8} : \frac{9,9}{8} + \frac{5,5,9}{8} - \text{№ 1048, 1117}$$

б. С три + два такта:

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,3}{4} + \frac{3,3}{4} - \text{№ 1422}$$

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{2,3,2}{4} + \frac{4,3}{4} - \text{№ 1409}$$

в. С три + четири такта:

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,3}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} - \text{№ 158}$$

С три и пет такта:

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{5}{4} : \frac{4,4,5}{4} + \frac{4,4,4,4,4}{4} - \text{№ 745}$$

г. С четири + три такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,3,2,2}{4} + \frac{3,3,3}{4} - \text{№ 1387}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{5}{4} : \frac{4,4,5,4}{4} + \frac{4,5,4}{4} - \text{№ 885}$$

$$\text{в такт } \frac{4}{4} + \frac{5}{4} + \frac{6}{4} : \frac{4,4,5,4}{4} + \frac{4,4,6}{4} - \text{№ 1369}$$

д. С четири + пет такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,2,3}{4} + \frac{3,2,2,2,2}{4} - \text{№ 1162}$$

е. С пет + четири такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,3,3,2,3}{4} + \frac{2,3,2,2}{4} - \text{№ 671}$$

ж. С пет + шест такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{3,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 432}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,4,3,4,3}{4} + \frac{3,4,3,4,3,3}{4} - \text{№ 463}$$

з. С шест + четири такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,3,2,2,2,2}{4} + \frac{2,3,2,2}{4} - \text{№ 672}$$

и. С шест + осем такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} : \frac{3,3,3,3,4,4}{4} + \frac{3,3,3,3,4,3,3,4}{4} - \text{№ 559}$$

й. Със седем + четири такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{4}{4} + \frac{5}{4} : \frac{3,3,3,3,3,4,3}{4} + \frac{3,5,5,5}{4} - \text{№ 170}$$

к. Със седем + шест такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,3,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,3,2,2,3}{4} - \text{№ 647}$$

2. С три мелодични редици :

а. С четири + пет + пет такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,3}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 268}$$

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 685}$$

б. С четири + пет + шест такта :

$$\text{в такт } \frac{3}{4} + \frac{2}{4} : \frac{3,2,2,3}{4} + \frac{2,2,2,2,3}{4} + \frac{2,2,2,2,2,2}{4} - \text{№ 903}$$

в. С четири + четири + шест такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,3,2,3,2,2}{4} - \text{№ 722 ;}$$

$$\frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,3,2,2,2,2}{4} - 985$$

г. С шест + пет + пет такта :

$$\text{в такт } \frac{5}{8} + \frac{4}{8} : \frac{5,5,5,5,5,5}{8} + \frac{5,5,5,4,5}{8} + \frac{5,5,5,5,5}{8} - \text{№ 599}$$

3. С четири мелодични редици

а. С четири + четири + четири + пет такта :

$$\text{в такт } \frac{2}{4} + \frac{3}{4} : \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,2,2,2}{4} + \frac{2,3,2,2,2}{4}$$

- № 867

ИМЕНЕН И ВЕЩЕН ПОКАЗАЛЕЦ¹

- Ага**, — и. — писан най-напред за войник 77, 78; — пита дали мома или невеста върви из пътя 408; — изпраща девойка да види болното му либе 543; ранен — поръчва да му доведат лекари 572; — съобщава на Айша, че убили либето ѝ 599; — питат девойка кой ѝ ушил шалварите 893; — ще минат през момини двори 903; — да не гледат през прозорците 1077, 1078; — кара мома да си вдигне чумберчето 1185; — да не ругаят християнската вяра 1244; — успокояват овчари 1274; — говори гръцки 1313; — говори турски 1314; — да видят момини дарове 1350; — пита девойка какъв армаган да ѝ донесе 1426
- Аглък, -ци** (аглочек, аглоци). — дар за сватба 100, 387, 1048, 1116, 1117, 1118, 1408, 1585; едри — дар на погребение 307; копринен — 879; тънък — копринен — подарък за добра вест 1454; девойка да изтъче тънко — 1558; — 410, 781
- Агне, -та, агънца**. Сюрия от пъстри — 138; къдия (-и) и заптия (-и) да искат вакло (бяло) — 165, 167, 168, 169; — жали за закланата си майка 170, 171, 173; — блее за продадената си майка 174; на майка ѝ се дояло беглишко — крадено 210, 211; грешна мома запалила кошари с — 278, 279; болна девойка поискала гергьовско вакло — 317; печено — 326, 334, 409, 437, 439, 445, 1157, 1294, 1295, 1347, 1410; овца родила вакло — 539; стадо от хиляда овце с — 573; чужда земя като — без майка 1302
- Аговско коначе** 475
- Агъл, -и**. Девойка запалила — 278, 1144; на Мехмед — са му разбили, 563; комити обрала — 564; Митро и дружината му правят обир на — 1295
- Адем** измамил мома 1153
- Аджиаговско коначе** 792
- Адилъ (Адилъи)**. Болен — жали за старата си майка 261, 262
- Адралес**. Вж Гергьовден
- Азминка**. Момък обича да погледа —, когато тръгне за вода 869
- Азундере**, село 568
- Айша, Айше, Айшинка**. — моли майка си да я приготви за сватба 245; — и мъжа ѝ отиват на гости 258; — изпила усойна змия 291; — болна далеч от майка си 316; мащеха кълне болната — да умре 318; — оплаква убиятия си мъж 323; — събрала погрелка 508; — дюкян обрала 566; на — убили либето ѝ 599; — с мярка да черпи вино и ракия 757; — вика — да отидат в гората 782; Хасан и — разговаряли до късно 802; вятърът да открие лицето на — 843; Моамет пита — какво да ѝ донесе от панаира 862; — си има черни чорапи 868; юнак пита — не се ли напала 962; — отказва да отиде за вода с момък 986; — излъгала двама-трима 989; момък казва на —, че друга е zalюбил 1028; — излъгана от любето си, което се оженило за друга 1055, 1056, 1058; — Младина върнала нишана на момък 1088; — изпраща мъжа си на война 1095; — болна от любов по Хасан 1105; на — изчезнал кушека 1228
- Алаброс (ялаброс)**. Момино либе да си разчеше — 140
- Алено**. Мома да облича турско — 1128
- Али паша**. — плаче, защото го записали войник 95, 96; — записва войници 97
- Али бейово коначе** 316
- Али пашова чаршия** 59
- Алим** убит от Петър куруджи 573
- Алинка Тупачагова** 71
- Алия** убит от пушка 569
- Аллах**. Грех от — 700; — да даде на момък хубостта на девойка 1185
- Алтън, -и** (алтоне). — за плащане на тревнина 5; Злата да брои жълти — 55; турци разменят жълти — 66; бежанци събират жълти — 68; пшеница прави жълти — 109; кеванджий да товарят жълти — 123; търговец продава басма по един — ендезю 158; — на вакло чело 290, 470, 788; любе изважда от пазвата на Хасан кемер — вместо змия 336; дали невеста — няма 365, 372, 373, 391; млада невеста не говори, докато не ѝ даде — либето ѝ 392; мъж продава жена си за жълти — 414, 416; Кольо задължиял шиник жълти — 419; филджан (чаша) вода за — 432, 433, 434, 436; турчин дава кадня с жълти — на облог 469; овчар да дава жълти — на обирници 565; Айше откраднала три реда жълти — 566; девойка (невеста) ниже жълти — 568, 609, 956, 959; сиромаси изорават казан с — 605; жълти — нишан за девойка 624, 730, 731, 1175, 1340, 1524, 1594; момък отишъл жълти — да сменя 647; момък дава — да види мома 664, 667; ханъмка да се наноси на — 740; момък ще подари на девойка три реда жълти — 744; момък дал по — на всяка момина плитка 815; момък да донесе — на девойка 859, 860; дали девойка иска жълти — 861; — за момино чевре 985; лице, продадено за жълти — 1122; очи, продадени за хиляда жълти — 1165; мома се продава за хиляда жълти — 1167, 1168; фесче с алтъни 1227; жълти — 1236; чорбаджия да плаща до двеста жълти — 1277; разбойник да събира жълти — 1281; турци кеседжий обират жълти — 1288; Черньо да обере жълтите — на гостите си 1294; винце за три — 1303; сейменче дава — за девойка 1312; — на шапката на дете 1320; наниз — 1327; девет дизии — на невеста 1439; Караджа иска от кадия мечкина кожа с — 1444; момък да събира жълти — за сватба 1464; два шиника жълти — цена на девойка 1551; вакла девойка е за — 1641
- Алче**. Аленко — 404
- Амет ефенди** 1319
- Аминям Бузукуфъну** 578
- Анадола** 45, 130
- Анадолци** хващат бял Димитър 45
- Анге** пита девойка съгласна ли е той да си набере китки в градината ѝ 1216
- Антерия**. Нишан за момина майка 1509

¹ Цифрите означават номерата на песните.

Аргатин. -и. Дали невеста няма — 344; кехая оставя коне на — 616; момък станал — 756; аговски — 1313, 1314; Станчица да не люби — 1643

Аркатки. Чорбаджия отишъл да води — в планината 1276; кулджия (-и) събира (-т) — 1311, 1586; — питат кадъна дали е сготвила вечеря 1320; дребни — да жънат жътва 1633

Арда, река 480

Аринка убила братята си, понеже не ги познала 226

Ариф, Арифче, Арифчо. Ранен — поръчва на коня си какво да прави 569; — убит от комити 571; — кара девойка да наточи ракия 1212; девойка иска да се ожени за — 709; — Сюлована годеник на девойка 730

Армаган. Момък да даде — на девойка 56, 312, 489, 788, 849, 906, 1096; — червенички мержани 95, 96; дребен — 226; девойка яде — 234, 904; — кърпа копринена и лустри кондури 277; — за момък от девойка 326, 332, 334, 841; да отидат на гости с малко дете за — 350; — за болно либе 544, 555; момък да събира ситен — 614; момък да попита мома кому е — яла 637; двама млади яли много — заедно 706; девойка пита момък дали ще ѝ донесе — 863; — за лелята на невеста 917; — за войничке 965, 966; девойка върнала — 1049, 1088; майка да върне — на дъщеря си 1339; дъщеря да занесе — на болната си майка 1385; момина майка отишла за дребен — 1425; момък пита девойка какъв — да ѝ донесе 1426; стамболски — за либе 1541

Арнаути. Снаха спасява свекър си от — 1275

Арфинка. Момък се заканва, че ще измами — 1146

Асан. — се разболява по пътя за гости 258; болна дъщеря видяла либето си — 273; — отива войник и се разболява 319; — отвлякъл девойка 430; девойка кани — на меджия 488, 494; — тръгва байрактар 561, 562; девойка кани — у дома 791, 792; мома се присмива на — 943; — любил девойка, а се оженил за друга 1057, 1058; — свири на байлама в гемия 1162; — продава коприна 1164; девойка ще отиде с — комита 1280

Аскер. Вж. Войник, -ци. Вж. също Войска

Асье казва на либето си, че няма да го вземе, защото е болна 542

Атемово дюкянче 791

Ахмед, Ахмет, Ахметъ. — открадва девойка на меджия 256; — кълне черешка, ако не се вземат с либето си, суха да изсъхне 542; убийството на — Исеинов 568; девойка ще вземе —, защото не пие и шега не знае 685; Айша излъгала — 989; девойка казва на —, че съседите им се мъчат да ги разделят 1008

Ахрени да не потурчват българки 1243

Ашмак в петите на мома 383

Баба. Невеста да шета на лоша — 394; — бедила невеста, че с турци ходила 412; — не могла да познае дъщеря си 462, 466; — на невеста за майка 1361; дали Рада бяга от — 1496; невеста оставя детето си на — си 1543, 1546

Баджанак. Два брата — два — 256, 257

Базиргенин. Баща на девойка бил търговец — 872

Байлама, байламо. Момък свири на — 1015, 1016, 1017, 1073, 1162, 1198, 1573, 1607

Байрак (байряк), байраче. Ага да носи най-напред — 77, 78; войник да носи зелен (син-зелен) — 85, 87; девойка да носи — на войската 98, 99; Исеин да носи червен — 108; — зелен и червен 167; зелен — 608; седемдесет юнаци със седем бели — 900; Кольо да развива — 1242, 1369; Страхил войвода да носи — зелен и червен 1250; — зелен и червен за сватба 1343, 1344; байрактар да развее — 1367, 1368; зелен — на еничари 1410

Байрактар. Мома ще стане — вместо баща си 95; Димо — да развее байрак 1367, 1368

Байрам, -а. Момък да се върне за голям — 110; гиздило за — 271, 568, 1349; пушки пукат на — 274;

мома да оздравее за — 288; девойка болна на — 309; 310; девойка предчувствува, че ще умре на — 324; три сватби станали от голям — до малък 365, 370, 372, 373, 374; мома да ходи на — закичена с босилек 424; защо ще — да дойде, като няма либе да люби 603; голям — поминал 849, 1413, 1414, 1415, 1416, 1417, 1418, 1421; който надпее на —, с него ще иде девойка 907; момък ще хване девойка сред — 933, 934; ерген ще си върне на мома на —, задето му е дала коприва вместо босилек 950; и шест — да минат, тъжен не може да се утеши 1079; нишан, държан от голям — до малък — 1105; — се разваля от комити 1256; — на Гергьовден 1326; приближава — 1409; девойка казва на майка си, че е — 1411; моми да играят на — 1412; двамина питат дали ще има — 1422; момино любе ходи в чуждо село на — 1428; момково любе най-хубаво на — 1509; турци имат един — 1589

Байрам ефенди 1319

Байрем не могъл да отиде при девойка, защото баща му го пращал на различни места 816

Бакалин. Невеста се оплаква на — от мъжа си пияница 400; девойка не иска —, че е като мишка от чувал на чувал 716

Баклава. Блага — 404

Бакъри. Бели — 648, 698, 791

Балабан кехая 714

Балия войник се връща на сватбата на жена си 100

Бардак. — вода — вечеря 795; шербет в зелен — 927

Барут 1182

Барчина, барчинка. Вода зад — 30; висока — 591; — да се спусне, за да види девойка либето си 997

Басма. Търговец продава нова — 158; юнена — червена за армаган 788, 919; фильбенска — червена за подарък на девойка 864; серска — шарена за армаган 917; момиче си шие — 1055, 1056, 1057, 1059

Бахча. Вж. Градина, градинка, — и

Бачковски манастир 1478

Баща (буба, бубайко). Девойка кара — си да я приготви за сефер 99; Димитър казва на — си, че ще отиде на гурбет 129; майка кара сина си да убие — си, защото е пияница 214; син кара — си вързан, за да го продава 216; — кълне синовете си 218; Хасан избягал от — си 219; — да ограда къщата с прозорци 263; на дъщеря ѝ е най-мило за — ѝ 273; девойка обича да ходи с — си 294; — пее коран на болната си дъщеря 300; — седи до главата на болната си дъщеря 301, 302; — седи до болния си син 303, 1490; — да отиде при болна девойка 316; — отказва да спаси сина си от вир 337; — пита дъщеря си защо не вечеря 517; ранен (болен) юнак няма — 546, 575; — да направи халал на сина си 572; — търси сина си 577, 578; — казва на сина си, че няма да им дойдат гости, защото са сиромаси 605; майка да измоли момин — да не я дават на дялгерче 715; момък да измами момин — 726, 729, 1521; девойка кани момък, когато го няма — ѝ 769; — на девойка не е у дома 788, 792, 1425; — чака девойка да се върне от вода 802; — изпратил сина си на различни места 816; — на девойка бил търговец 872; — извел дъщеря си 909; юнак да не люби девойка, че е лош — ѝ 973; Стойко не може да вземе Станка заради — си 974; овчар да иска мома от стария ѝ — 975; мъж оставя либето си на — 1093; девойка се срамува от — си 1143, 1192; мома кара юнак да си отиде, че ще дойде — ѝ 1193; — да не се кара на девойка 1225; — на девойка има купа сено, крива вила, сура котка и воденица 1226; турци заклали Марковия — 1233; — на девойка кмет на селото 1255; дете обвинява — си, че не заклал харамни, а те го пекат на шиш 1284; — да събира дърва за огъня, на който се пече детето му 1285; — да свири на кавал 1287; невеста отива при чужд — 1357, 1360; мома се прощава с — си 1361, 1378, 1377; — казва на дъщеря си, че търговците не питали за пшеницата, а за нея 1476; — пита дъщеря си дали е болна 1477; — донесъл

хабер, че Митра турчин любила 1481; брат да по-
моли — си да не женят сестра му 1482; — дава
дъщеря си срещу голям лишен 1509; — на момин
годенник кадия 1590; момък пил ракия (вино) с мо-
мин — 1593, 1594, 1595; старият — люта ябълка
1646

Беглик. Чорбаджия отишъл — да събира 1275

Бежанци (мажуре) се вдигат да бягат 68

Бекире, Бекирьо, Бекиря. Девойка — да вземе 356,
1331; девойка да е умряла от —, ако се мреше от
любов 1089

Бекирово коначе 324

Бела река 579, 791, 776, 891, 1343

Белег. Шест пръста на лявата ръка 39; шест пръста
на единия крак 414

Белезници (белегии, белехче, белекчене) на момкови
ръце 45, 1106, 1563

Белило. Любе ще продаде кон за бело — 548, 549,
569; — за бяло лице на девойка 872, 1627; лице на
девойка по-бяло от бяло — 889; мома да съблича
бело — 1128; — армаган за девойка 1426

Белица. Душмани отделили — от либето ѝ 388

Бельо. Невести — перат 1084

Беля. Момък да стори — заради либето си 1038, 1040,
1041; мома бързо измисля — 938

Биволи. Сливенци купуват коли с — 62, 63; Сивян
купува зигвар — 64; черни — се наемат да прека-
рат железна кола със сребърен хомот през Дунав 191;
делба на — 203; майка и син да купят брези — 214;
сиромаси да впрегнат черни — 605

Биле, билки. — разделно 1155, 1156, 1157; — омразно
1155; — развърно 1156; — галилно 1156; млечно —
за рана 1211; три — три либета 1539; девойка брала
жълто — 1563

Бимбашия. Дар за — 109, 112

Биниш, бинисче. — на девойка 871; невеста не си сва-
ляла — 1053

Бинка. Момък не видял мома като — 892

Бинмеза. Майка родила мома — 740

Битоля 118, 119

Благовец. Гора се разлиства рано по — 533; кукувица
кука по — 1259, 1260

Близнака, близначки. Баба държи два — 133, 134;
три моми — канят юнак 670

Бог, господ. Света Неделя иде от — 28; — ще запази
Тодор и Марийка от турците 116; баща да се помоли
на — 216; мома се молила на — 252, 678, 679, 680;
девойка се моли на — за дъжд 517; Стоян прегре-
шил пред — 588; един — отгоре е бил у Диманини
1052; вдовици се молят на — 1245; Свети Георги
да моли — за ключовете на небето 1334; летни пе-
пери се молят на — за добра реколта 1335; пе-
перуда се моли на — за дъжд 1338; — не се лъже
1481

Боджак на къща 987

Бой. Българчета се готвят за — с турчин 117; войници
ще идат на — 121

Бойчо иска дъщеря си за жена 254

Болен Божко погубва любовника на жена си, след
това и нея 590

Болест намерила момък 259; от — не може да си вдигне
главата 413; севдата на — прилича 1102, 1103

Бомби. Двеста — метнали 116

Бор, ове, (борики, борички). Люлка между възвати —
39; — свидетели на девойка 447; момък да сече висо-
ки — 536; — да израстат от фиданки 538; лика при-
лика като два — в гората 692

Борна. Вятър изгасил — 515; мома запалила фенер
— за юнак 670; — свети в момини двори 1589; стар-
чище — носи 1630; невеста внася — на меджия 1648

Боровинки (брусници). Девойки тръгнали за — 1448,
1449

Борчове. Кара Бойо си разплатил — 130; — от пиене
214

Босилек. Ран — за малка мома 424; река носи —

480, 481, 482, 484; роса да накваси — 517, 524;
юнак носи китка от — 521, 522; девойка сяла — и
го нарекла за либето си 527; коне нагазили зелен —
529, 530; мома плаче по обрания си — 531; зелен
стамболски — 645; девойка сади ран — 664, 952,
1367; девойка подарила стрък — на момък 818
1001, 1002, 1003; на всички ще дава — 828; ръцете
на заспала мома в ран — 927; девойка се оплаква,
че либето ѝ замирисало на зелен — 932; момък мирише
на — 946; мома дава коприва на ерген вместо —
949, 950; момък иска от девойка — 951, 1529, 1564,
1565, 1566; Стойко садил — 974; майка да полива
момина китка — 1372; трендафил отишъл на гости на —
1407; мома бедила момък, че ѝ обрал ран — 1561;
ако мома беше —, момък щеше да го откъсне 1574;
душа на младо мирише на — 1610; девойка бере ран —
1634, 1635; — 46, 1216, 1427, 1568

Ботуши, черни 1123

Бояджийче от Смилен поискало девойка 237

Брада (брадище) на старо-хоро бode като таралеж
379, 380, 381

Брадва като слънце грее 536, 537

Брат, братче. — я. Троица — град грядат 11; — на
Маруда лежи в тъмница заради вярата си 58; — оставя
болния си — 71; момък пита Яна дали не са минали
неговите — 163; — да спаси — си овчар, вързан от
турците 178; Стара планина иска за жертва — на
девойка 194; — гледа болния си — Николчо ке-
хая една неделя 199; Хасан избягал от — си 219;
сестра отива да откупи — си 220, 221; Калинка
сънува — си 222; — ще събудят заспалата си сестра
223, 224; сестра убила — си, понеже не ги познала
226; невеста и младоженец се оказват — и сестра
227, 228, 229; — да погуби наклеветената си сестра
230; — дава сестра си на далечни момари 231;
сестра да пусне — си от тъмница 242, 243, 1474; два —
два баджанак 256, 257; — седят до болната си сестра
301; болна сестра кара — си да ѝ донесе вода 304; —
касапи да заколят бездетна невеста 341; дали е мъжко
дете — на невеста 368; знамение подсказва на про-
дадена невеста, че лудо младо ѝ е — 414; Стоян няма —
458; девойка, изпратена с — си в Хаскова 467; —
на мома искат скъпо за нея 504; — пита сестра
си как е забравила да заключи портите 529; болен
момък няма — 546; момини — убийци на либето ѝ
601; майка да се кара на малкото — 657; девойка
не с — си, а с либето си ще иде 718; момък ще из-
мами момин — 729, 1521; — да не усетят, че момък
е дошъл за девойка 788; девойка има — войниче
966; девойка има неженени — 975; девет — се за-
канват на момък заради девойка 1154; мома кара
юнак да стане, че ще дойде — ѝ 1193; Марковото —
погубено от турци 1233; момини — искат дар от Марко
1239, 1240; — да свири на кавал 1285; турци кесе-
дъжи отрязали дясната ръка на — на невеста 1288,
1289; кеседжия донесъл на невеста дясната ръка на —
и 1290, 1291; — и сестриче дялба делят 1315; не-
веста отива при чужди — 1360; мома се прощава
с — си 1376; — да помоли баща си да не женят
сестра му 1482; сестра отравя — си заради либето
си 1497; девойка няма — 1527; — на момин год-
еник са сeймени 1590; девойка пита — си дали е
виждал годеника ѝ 1611; моминo любе язди кончето
и носи сабята на — си 1626

Братовчед. — и. Стоян няма — 458; девойка и либето
и са — 692; първи — взема либето на момък 1015;
девойка няма — 1527

Братовчедка. Момък ще вземе момина — 1054

Брахим, Браим. — Кършаличето 451; болен — оставя
либето си на старата си майка 557; — болен от лю-
бов 1115; — галил девойка и не иска да се ожени
за нея 1145

Брашно. Кон да кара — 1051; невеста — да мели 1629

Бришим. Мома преприда ситен — 239; мома изшила
ока — 953.

Брод (брул). Дълбока вода — няма 699
 Бръмбар свири на гайда 540
 Будима града 1217
 Бужек 381, 750, 1037
 Бузки. Бели — на девойка 82, 769, 820, 838, 856, 1151, 1152, 1186; кръвенки — на девойка 806, 1176, 1182; — карпузки 810; — ябълки на девойка 812; момък целунал момини — 815
 Бук. Мома под — не седи 722; двама млади за — вързани 1264; юнак под — не седи 1431
 Букаи на позе 45, 976, 1106, 1563
 Букет. Девойка да прави — за момък 850
 Буково село голямо 266, 1390
 Букриш гора 694
 Булгур 1593
 Булка булче, — и. — плачат за Сливен 62, 63; мъж да отиде при цар Костадин с — си 215; Колю дал — си на девера 251; юнак се оплаква от мързелива — 382, 383; Стоян дава — на облог 468, 469, 470, 471, 472, 474; кон да цвил три пъти, ако излезе — на болен юнак 550; Стоян заколил — си 589; юнак мисли — да води 610; две — плетат косите на девойка 1018; Стоян се похвалил, че има — хубаво 1298, 1299; калугер иска да се ожени за младо — 1322
 Буля пита коня къде ходи Марко 1051
 Бунар, — и. Девойка ходила на — за лекарства 542; момък и девойка разговаряли на — 803; очи на девойка два — 1187; на девойка ѝ е близо — 1203; девойка налива вода на — 1556, 1557
 Бурма, — и. Вж. Пръстен, — и.
 Бурум града 1235
 Бухал бие тъпан 540
 Бъклица (чотра) вино 670
 Българин, — и, българчета. — Колю 50; турци се бият с — 73; млади — се готвят за бой с турчин 117; турчин и — се събират да пият на облог 473
 Българка. Турчин залюбил — 1132
 Бъчва. Девойка изпуснала — 1553
 Бяло море 121, 1238
 Вакла родила вакло агне 539
 Ваклушница занесла вечеря на овчари 624
 Ваньо. От севда човек умира както — от Гина 1653
 Вардар, река 1203
 Васил залюбил налудничава, но богата мома 741
 Вдовец. Дали — ще люби девойка 320, 321; на — харама да му са китките 531; девойка — не иска 713
 Вдовица, — и. Злата отива при — 55; майка учи сина си как да люби младичките — 640; ако невеста не ходи, да стане — 1035; момък изгорял за — 1076; — се молят на бога 1245
 Ведро, — а. Невеста пролива — сълзи 346; невеста да дои крави във — 1501
 Вежди. Бришим — на девойка 99; черни — на девойка 872; сеймени скубят черните — на девойка 881; дали са от бришим гайтан — на девойка 888; — на девойка по-тънки от тънък гайтан 916; два саръка — на девойка 1187
 Везмо. Девойка да види — на невеста 1054; мома да везе — 1097
 Вейка, вейчица, — и. Овчар правил — на хурки 197; — стратурова 568, 1514, 1515; дано се — прекърши 744; — да не закачи байрак 1367, 1368; миндальова — 1617
 Великден. На сиромаси няма да дойдат гости на — 605; Радио тръгва след — у главеницата си 654; кукувица кука по — 1260; девойка ще остане в планината до — 1517
 Величка плаче на мъжовото си гробище 595; Манол грабнал — 909
 Венче. Дали е — прилика на овчар 1587; овчар иска да види — 1588
 Венчило. Черната земя — 194, 1254; мома за — 856; моми питат невести хубаво ли е — 1505
 Вересия. Ракия на — 400

Вечеря. Девет синове вечерят с майка си 210, 211; спрузи се скарали на — 408, 409, 410, 412; — агне печено 439, 445; девойка занесла — на овчари (кехан) 624, 861; момък се оглавил снощи на — 654; момък да отиде на — при три моми 659, 661; на момък не му е до — 705; майка да прави — за един човек повече 708; вода за — 733, 795; девойка легнала без — 734; момък — не вечерял 746; майка вика сина си на — 763, 792; дали кадъна е сготвила — 1320
 Вида града голяма 263
 Вила. Баща на девойка има крива — 1226
 Вилчка. Майка не дава дъщеря си — на либето ѝ, защото са роднина 694
 Вино, винце. Руйно — 28; руйно — червено 49, 409, 1294, 1295; невеста приготвила за либето си две бъчви — 145; момиче продава — 163, 1121, 1122, 1165; на майка ѝ се допило габровско — червено 211; мома да купи червено — 279, 515; болна девойка поискала тригодишно руйно — 317; ще отидат на гости, когато от дюля сторят — 351; дали Фатмица опива Мехмед с — 401; облог на — 468, 469, 471, 472, 474; червено — 577, 1298; конче, продадено за — 597, 599; мома да наточи — червено в избата 601; юнак иска — от девойка 626, 1639, 1640; момък на — бекрия 661; девойка служи — 663; мома наляла бъклица — за юнак 670; юнак да не пие — 678, 679, 680; пияница пие червено — 717; момък ще измами момин баща с — 726, 729; момък да отиде у девойка с шише — червено 768, 775; кон, напоен с — 832, 834, 1125; мома не е — да я пийне момък 856, 1570, 1572; мома да черпи овчар с — червено 975; момино любе черпи гъркинче с — 990; гъркинче черпи с — 994; касали да пият — 1052; юнашко сърце се гаси с — 1071; девойка да се опие от — червено 1098; лудо младо се напило с — 1138; девойка да мери червено — 1215; Стоян пие — в механа 1303; — се продава в механа 1333; червено — за незнаен кум 1347; невеста черпи мъжа си с руйно — 1442; Димитър продава — 1498; девойка — не пие, а на — мирише 1553, 1554; момък пил — с момина майка 1593, 1595; момък пил — с момин баща 1594; лудо младо от пиене на — момите не познавало 1632
 Вир (вире, вирье, вирище). Девойка спасява либето си от — 337; мома гледа синьо — 424; дълбоко — 580; девойка да държи либето си в тиняво — 930, 931; Станка да се удави във — дълбоко 974
 Владици. Да питат — дали може баща за дъщеря да се ожени 253, 254
 Влак (пампор, пампорче). Войник пътува с черно — 90; на девойка се паднало на — да се вози 966
 Влахово, село 406
 Влашка земя 63, 661
 Влюбени (галени). Много е тежко на —, дето не се вземат 1074
 Вода, водица. Змей излива — на мома 8; Хасан потънал във — от майчините сълзи; майка изпраща сина си за — 30; студена — 37, 539; момчета писнали за — студена 69; Московец пита за — студена 70; Али паша заптисал студената — 95, 97; войска намира — студена 99; момино любе да пие — 139; сиво стадо да пие бистра студена — 160; овчар пил — студена 196, 197; овчици изпили — студена на Стара планина 198; кой идва рано при бистра студена — 200, 201, 202; баща иска от сина си да му даде да пие — студена 216; юнак съветва мома да не ходи за — 223, 224; на мома не дават за — да иде 1569, 1570; мътна — 234, 235, 236; невеста иска — от сватове 250; чаша — за болна дъщеря 267, 268, 269, 270, 271; — за умряла мома 274; девойка пила — студена 290, 291, 293, 294, 296; болна сестра иска от брат си — 304; Неда пила снощи — 317; девойка (невеста) да отиде рано за — 376, 406, 456, 902, 960, 961, 962, 964, 1326, 1510, 1582; девойка налива —

студена 397, 399, 700, 757, 798, 1001, 1002, 1003, 1219; невеста ходила за — без кондури и фередже 408; мома продава — 432, 433, 434, 436; — от Дунав 458, 1217, 1218; майка изпратила дъщеря си за — 462, 463, 464, 465; майка да даде — на сина си 503; пиле (гарванче) носи — на болен момък 547, 1266, 1267, 1271; — рано сутрин стоплена 615; мома (-и) отишла (-и) за — 617, 618, 705, 807, 818, 820, 855, 883, 1053, 1055, 1533, 1556, 1557, 1604; момък и девойка ще летуват близо до — студена 630; момък да ограда — студена 638, 640, 641; момък, преоблечен като девойка, да отиде за — 645; дали да излее — на девойка 667; юнак кара девойка да се огледа във — и която вижда, за нея ще се оглави 697, 698; дълбока — брод няма 699; мома ще подаде — на момък 707; дали юнак е дошъл за — студена 722, 723; когато девойка тръгне за — и момче тръгва след нея 730; — вечеря на девойка 733, 795; майка чака за студена — кладенчова 802; момък и девойка разговаряли на — 805; — не трябва на момък и девойка 822, 823; овен да пие — 845; момък обича да погледа мома, когато тръгне за — 869; ако девойка тръгне за —, либето ѝ идва след нея 932; майка учила дъщеря си студена — да пие 957; — да отнесе селото 965, 966; девойка отказва да отиде за — с момък 986; — да отнесе душманите 1012; кон да гази във — 1051; сърце с — не се гаси 1068, 1069, 1070, 1072; — от бистри сълзици 1090; невеста да донесе — на мъжа си 1092; девойка моли майка си да я пусне за — 1129; майката на девойка отива за — студена 1135, 1136; девойка (невеста) изпила бокъл — 1156, 1303; — от три вриса 1159; мома да се огледа във филджан — 1177; когото във — види, него да похвали невеста на девера си 1178; драго му е да гледа девойка като налива — 1210; гарванче носи — на болна девойка 1269; майка носи — на пилетата си 1304; Янка войвода пита гората има ли — студена 1446; девойка и славей ще летуват до — студена 1519; дремка се с — разбужда 1538; ако мома беше — студена, момък шеше да я налее 1574; мома да не ходи за —, че е далеко 1645

Воденица. Баща на девойка има — 1226; майка не пуска дъщеря си на — 1570

Военачалник (забитин) събира войска срещу русите 71

Войвода. — и. Майка излъгва сейменски —, че дъщеря ѝ загинала 1135, 1136; комити искат момък — да им стане 1447; девойка ще преде за луди млади — 1642

Война. Три пъти ходил на — 29; — разделила момък и девойка 118, 119, 120; войници ще се предадат, за да се прекрати — 121; онбашия, убит на — 122

Войник, -ци (аскер, хаскер). Мехмед добре нарежда — 78; момък записан — 85, 87, 1442, 1443; войник да води — 87, 1410; Русица изпратила либето си — 91; момица да чака момък, докато е — 94; мома отива — вместо баща си 95, 96; писари (Али паша) записват — 97, 1441; — се връща на сватбата на жена си 100, 101, 102; болен — се разделя с другарите си 108; девойка не желае да се годи за — 115; Тодор и Марийка да бягат далеч от турски — 116 — ще се предадат, за да се прекрати войната 121; — се събират 319; мома чака — да се върнат 556; моми не искат момък, защото не е служил — 658; либето на девойка ходило — 908; девойка има либе — 965; девойка има братче — 966; юнак отишъл — 1029; момък да отиде —, за да забрави либето си 1544

Войска (аскер, хаскер). Русанка повежда — московчета 69; — се събира срещу русите 71; Сюлейман паша подравнил — си 74; — на Сюлейман паша се чернее 75; ага (войник) да води — 77, 78, 1441, сейменин (Мъмурън) събира — 79, 80, 82; Илия събира царска — 98; девойка да води — 99; — на Осман паша се чернее 576

Волове, бели 1433

Врата. — и. Момн хвърлят китка зад — 521; — на момина къща е заключена 743; мома да отвори — на юнак 761, 762; юнак пада зад — в момина къща 942

Вретено, вретене. — а. Девойка (-и) напреда (-и) — на меджия 508, 1227, 1618, 1619, 1620; девойка не знае — 954, 955, 956, 958; девойка напреда половин — на меджия 963; ново — 1506

Врис, -ове. Майка пита дъщеря си защо се забавила на — 236; девойка и момък се видели на студени — 397, 399; майка изпратила дъщеря си за вода на студени — 462, 463, 464, 465; девойка пита — какво им в гората 466; девойка харесала момък на — 617, 618; момък кара коня си на — 620; момък да причака мома на два — 636; момък да отиде на — за вода 643, 648; девойка да иде на — за вода 697, 986, 1054, 1510; стадо размътило — 799; студени — 864

Възглавница (възглава, възглавка). Бял камен — 209; — момкова дясна ръчица 438; — хайдушка ръка студена 439; — на болен юнак — гробен камък 1270; пъстра — 1530; ръка като — 1610

Вълкан и невестата му се оказват брат и сестра 227

Вълна. Майката на агне сваляла девет руни — 173; да предат синя — на меджия 508, 1227; Ариф да събира — 571

Вълненик (вольненик). Девойка се нагиздила с попадиен — 1621

Вълченци село голямо 1256

Върба. Ще отидат на гости, когато — роди грозде 349, 351, 354

Вяра. Мома лежи в тъмница заради — си 52, 53; момък лежи в тъмница заради — си 58; българска — 468; дали българка ще следи турска — 1132; дали гъркиня ще следи турска — 1133; турска — не е — 1134; християнска — 1244; Гана не иска Тахир, защото му е турска — 1311; майка дала дъщеря си на проклета — 1502; българска — е по-хубава

Вятър, -ове (ветричок). — да залюлей изоставеното дете на робия 39, 40, 280, 281; бял — да стопи бели снегове 220, 325, 326, 1539; — събужда заспала мома 222; пролетен — майка на дете 282; — съборил Назлъм във вир 337; бял — да подкара гемия 423, 425; бял — изгасил борина 515; — да открие лицето на девойка 843; дали — оронил черешка 1029, 1033; — духа 1172, 1173, 1174; — ще раздуят тънки дарове 1351, 1352; девойка да пази китките си от — 1400; — да отнесат девойка, ако е любила турчин 1481; — да не духа млада невеста 1610

Габрово 1613

Гавазвана бичкия 445

Гайда. Бръмбар свири на — 540; — да свири на гергьовденско хоро 546; Манол свири на — 909; комити свирят на шарени — 1278, 1452; сватбари свирят с — 1404; Кара Колю свири на шарена — 1448, 1449; овчар свири на — 1516, 1564, 1565; момче планинче си купило — 1631

Гайтан. — и. Девойка плете бришим — 99; дали са от бришим — веждите на девойка 888; вежди на девойка по-тънки от тънък — 916; — пришит на жамадан 988; Калина плете гивизияни — 1054; алтъни, нанизани на — 1594

Галъвници, галници. Девойка имала много — 1149, 1629

Галъвничка. Майка казва на сина си, че му се оженила — 1040, 1041; лудо младо става кум на — си 1045, 1046

Гана, Гане. — ходила с чокмански кехан 937; — отказва да стане жена на аговия син, защото му е турска вратата 1311; — води хоро 1466; беличко — се прочуло, че тънко преде и ситно тъче 1558; беличко — станала черна циганка 1560; — отива да жъне на Салих ага 1586; — 535

Гарван, гарванче, — и. — буди заспал юнак 204; — седят над момък 209; — се грижи за болен юнак 547, 1266, 1267; — чака да умре ранен юнак 1268; — се грижи за болна девойка 1269; — да пие ясни кърви 1281; девойка пита —, като хвърчи, какво вижда 1284

Гвоздей (гвозда) — и. Посребрени — 104; кон подкован със злато — 558

Гевгерче. Вода от ганосанко — 1053

Гега, сребърна 176; Стоян сложил — под главата си 589

Гемиджия измамва мома в гемия 423, 424, 425

Гемия, — и. Морска черна — отвлякла стадо на овчар 177; гемиджия измамва мома (невеста) в — 423, 424, 425; момък да купи от — коприна 649, 651; три — минали 1162, 1164

Гемове. Дипли — на кон да прогният 549

Георги. — галил девойка, докато си изслужи службата 1144; — да не ходи у Костовци, защото ще го оженият с магии 1161; — откраднал Радка 1533; девойка пита по-големия си брат — дали е виждал главеника ѝ 1611

Гергев. Мария шие на — 1524

Гергина. Калугерка казва на —, че не е за манастир 1478

Гергьовден. Орех да задържи листата си до — 137, 138, 139, 140, 1455; овчари пили до — 165; люлки на — 318; гора се разлиства рано по — 533; на болен момък му е най-мил — 546; Радю тръгва на — у главеницата си 654; девойка родена на — 886, 887; девойка ще остане в планината до — 1514, 1517; — 1257

Гердан, герданче. — подарък за девойка 56, 858, 863, 1541; девойка не помни кой ѝ свалил — 338; Айша си има шарено — 868; — на бяла шийка 1212; комити да свалят — на мома 1256; на девойка — я заболява за бяло — 1424; девойка си изгубила — 1556, 1557

Гиздило. Лето — 55, 1212, 1342; еднакво — за два сина на майка 207; майчино — да стане за дъщеря ѝ 253; болна мома жали за — 271; болна девойка да си подари — 300; девойка сгодила сгодно — 324; дали невеста — няма да носи 373; невеста пита дружката си с кое да се нагизди 406; байрамско — 414, 479, 568, 831, 1215, 1418, 1421; два (три) ката скъпо — нишан за девойка 730, 731; девойка извадила от сандъци дребно — 732; юнацко — на младо момиче 614; момиче ходи всеки ден с байрамско — 622; момък да облече булкино (сестрино) — 645, 646, 647; мома да се наноси на — 673; момък ще изпрати на девойка две бохчи скъпо — 744; девойка да изведе момък, облечен в моминско — 809; момък донесъл — за девойка 865; девойка да отиде на сбор с — 870; мома носи чуждо — 940; момино — 1023; скъпо — 1225; — за годеница 1306; с — да нагиздят невеста 1348; мома нямала — 1409, 1461, 1462; юнено и копринено, сърмено и гюлмишено — 1423; на девойка ѝ е най-мило кехайово — 1435; великденско — 1520; тежко гиздило за млада невеста; дали на девойка приляга — 1546; девойка гиздило не е носила 1548; момък да отиде у девойка с торба лето — 1575; на Минка ще ѝ приляга Мехмедово — 1649

Гилбень, бял 25

Гиле. Майка ще ожени дъщеря си за — бахчежиена 925

Гина, Гинка. — тръгнала за вода 757; на — ѝ е лошо от магия 1471; — бере цвете в градинка 1634; от севда човек умира, както Ваньо за — 1653

Глава, — и. — на деверче паднала 18; брат да отсече — на брат си 71; — се секат в боя между русите и турците; баба да отреже главата на пътник 131; овчари отрязали — на крадец 211; булка я заболява — 250; — на момък от кратуна 943; девойка си превързала — с кърпа 1001, 1002, 1003; дали — боли момък 1018, 1019, 1047; хайдутин да носят — в ръце 1250; кеседжия носи човешки — 1290; 1291; на невеста ѝ омръзнало

хайдутин — да крие 1292; — скача и кълне 1303

Главеник, —ци. Войник няма да се предаде, защото е главен — 121; умират ли — 277; девойка, изпратена с — си в Хасково 467; девойка иска да отиде с — си 1014; — на девойка е голедец 1590, 1592; — 1383

Главеница. Мома — болна лежи 301; мома отказва любовта на овчар, защото е — 1116, 1117; юнак да спаси мома от реката, защото е — 1119; момък го канят шафер на — му 1406; Манол залюбил чужда — 1584; — 1383

Главня. Мома ще забрави либето си, когато — се разлисти 1097

Глас, —ове. — от гроба 14, 16; — от три синджира роби 36; момък се разболял на погрелка от момини ясни — 497

Глоба. Момък ще плати тежка —, ако не вземе две моми 652

Гнездо, —а. — от косата на убит юнак 23; змийско — 277, 541, 595; пилци правят — 560; пиле да излезе от — си 1102; пиленце не могло — да си направи 1251, 1252; седем пиленца в — 1304

Говедя. Невеста докарала — на мъжа си 343

Годеж. Овчар да води овена си на — 179, 180, 181, 183; сватове отиват за — 1306; на Фатминка разтурят — 1339

Годеница. Майка казва на сина си, че — му се оженила 1043; момкова — се сгодила за другото 1583

Гозба. Мома готви — 660; натъжен хайдутин не си дояжда — 1261

Гора, горица, —и. Мома отишла в — за вода 8, 818, 820; черква в — зелена 29; момък заловен в — 31; —, изсъхнала от виковите на отвличена девойка 33; — изсъхнала, защото през нея минали роби 34, 37, 38; девойка (невеста) кълне — да изсъхне 42, 437, 438, 1291; ага да вдига байрак в — 77, 78; сватба влиза в — 102; овчар иска прошка от — 197; — се запалила 204; — хайдутин и харамийска 226; брат да заведе сестра си в — зелена 230; — да се разлисти 307, 311, 439, 582, 583, 585, 586, 587, 1309; когато — разцъфне, тогава девойка ще умре 315; лилякова — да направи път на девойка 333; да гори — зелена 362; — издала девойка 441, 442; девойка я търсят в седем (девет) — 453, 454; мома пристанала на юнак в ситна — зелена 457; Стоян води Керушка през девет — 460; девойка пита врисове какво има в — 466; китка от — зелена 518; мила му е сивковската честа — 533; колко е хубаво в — 536, 537, 538, 1328; юнак се разболял в — зелена 550; пушки като тънка — 574; юнак да иде в — 610, 611, 637, 638, 641; пиле (кукувичка) пее в — 628, 688, 689; девойка заспала в — зелена 718; юнак и девойка ще летуват в честата — зелена 726, 727, 1519, 1522, 1523; — да жали за листите си 749; момък кани главена мома да идат в — 779, 781; момък да въведе девойка в — 846; девойка изпраща нескъпосния си любовник в — зелена 941; момково стадо да развесели — 945; — лилякова да направи път на девойка 1107; изгорели девет — 1211; Дунав тече от — зелена 1218; — заплакала за Индже войвода 1242; момък, отделен от първо либе в — зелена 1257; двама млади, вързани в — 1264; дали — помни хайдутин 1272, 1273; в гъста — яворова пекат дете 1287; младоженци минават девет — 1345; дали в — отишло момино любе 1398; —, пълна с хайдутин 1399; от девет — гороцвет 1434; Янка войвода пита — има ли сенки и вода за юнаците ѝ 1446; — яворова, ясенова 1499; девойка ще отиде в — да види кой свире 1514, 1515, 1516, 1517

Горно Дерек, село 1629

Гороцвет за предпазване от юда 1, 1434

Господ. Вж. **Бог**, **господ**

Гости. Майка да отиде на дъщеря си на — 246; Асан се разболял по пътя за — 258; мъж от чуждо село на — не води 349, 350, 351; невеста да отиде на — на майка си 353, 422, 1359; не пуска жена си при майка ѝ

- на — 354; мъж не може на — да води 376; мъж водил жена си три пъти на — 382; невеста казва на мъжа си, че отива на — у майка си 404; мъж излъгва жена си, че са канени на — 414; девойка ходи на — 447, 1087; невеста тръгнала на —, без да попита мъжа си 591; на сиромаси няма да дойдат — на Великден 605; момък, преоблечен като девойка, да покани дружки на — 648; девойка посреща — 920, 923, 924, 925, 998, 1553; мома кани юнак на — 942; на Черньо — дошли 1294; сватбари отиват на — у Рада 1342
- Град, -а.** Момчил ходи от — в — 675; девойка се прочула с хубостта си в осем — 874; дюлгерче (момък, трима братя) гради — 11, 1453, 1458
- Градина, градинка, -и.** Люлка на дете в — 281; момък да огради — 637, 640; момък видял мома в — 664; кукувичка кукува в — 687; черна черга, опъната в долна — 707; ако мома върне лишен на юнак, той ще се обеси в майлка — 711; кадъна седи в — 752; мома да набере китка от — 782, 1580, 1634, 1635; момък да гледа девойка как шета в равна — 850; богато либе има — 922; мома заспала в — 927; момък да отиде в — на девойка 944; момък и девойка се люббили в техните долини — 1009; какво се червене в — 1073, 1198, 1230, 1231; китка, засадена в — 1118, 1119, 1540; момък да си набере китка в момина — 1216, 1561; пиле да занесе ръката на загинал юнак в — 1270; — се пада при делба на братя 1315; майка да полива китки в момина — 1355; дали мома е ходила към — 1568; дали девойка в — никнала 1605; — на аргатин са в Кайнадина 1643
- Градушка, град.** Куршуми се леят като — 72, 73; три пъти — бил гората; — пада по време на жътва 1586; къде ще идат, ако запада — 1625
- Грамада.** Скут като — 379; ръка като — 380, 381, 1610
- Гранати.** — падат в боя между турци и българи 73; мъж отива там, където летят — 1092
- Грах.** Момък и девойка изяли кило — 909
- Гребен.** Ахмед да си срещи перчема с — 568; кокален — 623
- Греди.** Момък реже — 537
- Гривна, -и.** Вита — 638; — на мома 1106; китка, заградена с момини — 1540
- Гришка, -и.** Мома носи делината си — 940; девойка поляла — си с вино 1554; терзийче шие момински — шарени 715, 1512, 1574, 1607; шарена — 1627
- Гроб, -ове** (гробье). Мехмед търси село без — 9; невеста проговаря от — 17; майка плаче на Хасанов — 19; три майки плачат на три — 22; момък разкопава — 30; — на девойка да бъде до — на либето ѝ 129; болна мома поръчва кой да я изпрати до — 275; болна девойка поръчва, като умре, да заградят — ѝ с цветя 543; болен момък няма баща — да му изкопае 546; невеста плаче на мъжовия си — 594, 595
- Гробища.** Глас от пресни — 14; овчар да пасе стадо край — 16, 132; девойка я носят към — 317
- Грозде** (гроздице). Болна девойка поискала бяло (черно) — 244, 317; бяло (черно) — армаган за либе 326, 332, 333; ще отидат на гости, когато върба роди — 349, 351, 354; девойка не е — да я откъсне (хапне) момък 856, 1572; девойка, захранена с черно — 885, 886, 887, 1605; очи на девойка по-черни от черно — 914, 916; от лозето — да стане 1098; грешен хайдутин хапва —, израсло на мястото на младоженците 1263; лоза родила черно — 1264; девойка да набере бяло — на лудо младо 1562
- Грошове** (грошкове). Мъж продава жена си за бели — 416; Колю задлъжнял крина — 419; момък да събира бели — 742, 1464; гюмюшени — 833; богато либе има пълни кошове с равни — 922; юнак останал в планината за триста бели — 980, 982; момък похарчил — си — 983; момиче, продадено за — 1122; очи, продадени за петстотин бели — 1165; мома се продава за — 1167, 1168, 1551; разбойник да събира бели — 1281; турци кеседжии обират белц — 1288; — лишен за девойка 1340, 1593, 1595; Караджа иска от кадия биволска кожа с — 1444
- Груйчо.** — помага на вуйчо си цар Милош на сватбата му 1236
- Гръцки.** Сейменче (лудо младо) говори — 1312, 1313
- Грях, -ове.** Момък да вземе мома роднина 700; Стоян болен заради — 1263
- Губерка.** Потури с — шити 1634
- Гурбет.** Димитър отива на — 129; мома (невеста) очаква либето си от — 143, 144, 145; момък бил девет години на — 1546
- Гургуличка** (гургулишчица, гургурушчица). Дали — пее в гората 43, 437; зимна — 657
- Гълъби.** Младоженци бели — 1389
- Гънелска махала** 405
- Гърди** (гюся). Нишан от огън на — 39
- Гъркиня, гъркинче, -и.** Колю се оглавил за — 252; на момък му е драго бели — да гали 674; любето на девойка седи в механа с — 990, 994; турчин залюбил — 1133; дали е Стана в поле — 1532; юнак иска вино от райковска бела — 1640
- Гюлбенче.** На момиче се белее — 890
- Гюлфизия** болна лежи 275, 1429
- Гюльсюм, Гюльсюме.** — запалила къшла с агнета 279; — избягала с момък 455; — да наточи ракия 1212, 1213, 1214, 1215
- Гюльче** не отишла на хоро, защото нямала фустанче (кондурки) 1459, 1460
- Гюмюрджина касаба** 137, 138, 142, 335, 564, 1182
- Давудово** (Давудьово) село 17, 478, 965
- Дам, дамче.** Конче цвили в — 19, 594
- Дана.** Главили — за недъгаво момче 1611
- Дар, -ове** (дари). Дали момински — се белеят 74; плетени чорапи — 80, мома дава тънки —, за да не вземат либето ѝ войник 82; девойка да тъче тънки — 84, 112, 387; войник иска — на сватбата на жена си 100; невеста да дари — 153, 412, 1342, 1357, 1399; букова шума — 194; на девойка да изгорят — 311; момина майка изпратила — на момари 734; девойка с — дарила момък 1150; момини братя искат — от Марко 1239, 1240; — на сватба 1263; майка да стяга момини — 1350, 1351, 1352; дали девойка — няма 1361; девойка готвила много — 1408; — не достигат до Стоян хайдутин 1450; брат върнал на сестра си първите — 1460; девойка и овчар — няма да дарят 1517; дали на мома ще ѝ дадат тънки — 1523; майка да изгори момини тънки — 1580, 1581
- Дарак.** Девойка не е научена на — да работи 955
- Дарман, дерман.** Вж. Лекарство, -а, лек, -ове
- Даръдере, Деридере.** 70, 290, 546, 547, 587, 816, 1132, 1133, 1182, 1392, 1394
- Даут.** Мина иска да вземе —, обвинен, че обрал дюкян 710
- Дахан, Дахън.** 70, 290, 546, 547, 816, 1133
- Двор, -ове** (двори). Равни — в неделя метени 29; робинки жалят за — 31, 38, 44; мъж да види равни — 133; момък да мине през момини — 233, 763, 764, 765; девойка (невеста) измела равни — 239, 324, 376, 387, 406, 446, 456, 568, 901, 902, 903, 961, 962, 964, 1316, 1514, 1515, 1516; руса отива невеста в цареви — 241, 242, 243, 1474, 1475; прозорец да гледа към широки — 263; майка сложила мъртвия си син в равни — 264; сватба в момини — 266, 1043, 1308, 1583; дали невеста няма — широки 344; дали мома е измела равни — 784, 785; момък да гледа девойка как шета равни — 850; равни —, пълни със закачливи юнаци 880; момък не могъл да заведе девойка в широките си — 945; момък ходи по селски равни — 977; Стояновото либе е в чичови му — 993; разметени — за сватба 1018, 1019; момиче минава през невестини — 1053; цареви — 1134; момък да не минава край момини — 1206; трева порасла в — на хайдутин 1261; — пълен с — 1275; девойка не омила — 1367; майка да доизмете — 1517; огън гори в момини — 1589

Девер, деверче, -и. Недкините — вграждат Недка 11; млада невеста плаче за — 18; сини гълъби — 194; Кюлю дал булката си на — 251; дали е мъжко дете — на невеста 368; — да заколи братовата си невеста 408, 409, 410, 412; заю баю — на сватба 540; — кълне махалата на невеста, че имала моми хубави 1178; — на невеста за братя 1361; мома ще слуша — 1376; девойка бяга от най-малкото — 1496; двори пълни с — 1583

Девет, девьон. — на овен да звъни 181, 185, 186, 187, 188
Девойка, -и. Руса — света Неделя 29; хайдуту отвличат — 33; — синджир роби 36; — не иска да се омъжи за турчин 57; — изплела чорапи — дар за офицерите 109, 110, 112, 113; — не желае да се годи за войник 115; — се разделила с либето си заради войната 118, 119, 120; — изпраща либето си на кяр 128; райковски млади — ще гледат стадото на овчар 190; кехая съсякъл —, за да си нахрани стадото 195; овчар измамил три — 196; — заспала на равното поле 204; — изпила змия усойна 293, 294, 296, 297; змия изпила сърцето на — 295; — жали, че ще умре 305, 307, 308, 309, 310, 314; майка да излезе и да види за либето на — 312; — тъжи за либе в тъмница 325, 326; — да занесе армаган на болно либе 333; — кахърна, че мнозина галила, а ще вземе Бекиря 356; юнаци да не се мамат по чернооки — 382, 383, 385, 1433; — купуват коприна в гемия 423; сватбари отвличат — 430; вързана — се моли да изсъхне гората, за да дойде майка ѝ 437; хайдуту (луди млади) водят отвличена — 441, 442, 456, 1033; юнак пита — не се ли наспала 456; — кани момък на меджия 488, 489, 490, 491, 493, 494; — белят царевича на меджия 505; майка изпраща — за вино 515; — пита либето си няма ли да ѝ донесе китка, за да се оглавят 518; — кротко ходят, лудо носят китка 521, 522; момък не забравил —, защото не ѝ увехнала китката 525, 526; — да разсаят фиданки в гората 538; — сено сушат 546; прокобен сън на — 554; — казва на юнак да ѝ изпрати лишен 604; — моли майка си да я ожени за хубаво момче 617, 618, 620; — предлага на момък да се оженият, мъката да си съберат 626; момък предлага на — да се оженият мъката да си разделят 627; — моли майка си да я пусне при либето ѝ в гората 628, 630, 635; дали кон се затъжи за цариградски — 663; момък да не иска —, защото майка ѝ на друг ще я даде 677; — ще вземе Ахметъ, защото не пие и шега не знае 685; юнак иска да се заглави за —, негова роднина 697, 698, 699; — да пристане на либето си 708, 831; — иска да се ожени за циганин 709; — решила да пристане на кехая 714; — много избира момък 716, 717; — не с брат си, а с либето си ще иде 718; юнак, ако мисли да взема —, да огради висока къща 724, 725; юнак иска да го вземе — 726, 727; на главена — ѝ омръзнало момче, което иска да се годи за нея 730; — не иска много нишан от момък 731; майка годила —, без да я пита 737; — казва на момък, че майка ѝ не му я дава 743; — върнала нишана на юнак 746, 1049; Стана казанлъшка — 756; — да занесе качулка на либето си 758, 759; — да даде китка на юнак на заминаване 764, 765; — вие китка за юнак 767; — с мярка да черпи ракия 770, 775; — поканва юначе у дома си 768, 769, 776, 778, 783, 787; — доволна, че при нея дошло юначе 794, 795; — успокоява юначе да не плаче, че се съмняло 807, 809; — да види дали е съмняло 808; — кара юнак да поседи и да я любя 810; — буди заспало челебийче 813; — се надявала цял ден на либето си 816; момкови черни очи измамили — 818, 820; идват ли на Дунав — 821; момък казва на —, че няма вода 823; — ще отиде с либето си 825; карлуковските — са пълни с юнаци 836; — мечтае за момък 840, 841; момък иска да измами — 846; — любя лудо младо 847; момък обича да погледа — 855; лудо младо пита — какво да ѝ донесе 859, 860; — пита

момък дали ще ѝ донесе армаган 863; — се нагиздила и напарфисмирала 872; хубава — не дава вода на юначе 883; — заспала под зелена ябълка 884; — казва на юнаци защо е толкова хубава 885; момък пита — защо не смее да го погледне 888; момък иска да види очите и лицето на хубава — 889; — ще отиде с тоя, който надпее 907; — и момък се сравняват по хубост 910, 911; очи на — по-черни от черно грозде и лице по-бяло от бели снегове 914; — казва на момък, че е по-хубава от леля си 919; — се оплаква от нескосен любовник 941; — не ще момък от чуждо село 946; — се подиграва с едного, другия люби 948; — напрела половин вретене на меджия 963; момък кара — да пита майка си и тя не е ли любила 967; майка на момък не харесала —, че била руса 972; юнак да не любя —, че са лоши майка ѝ и баща ѝ 973; женен мъж задира — 978; юнак заварва — болна 979; юнак загалил две руси — 979; — не обръща внимание на момък 985; — казва на момък, че майка ѝ не я дава на него 987, 988; — пита кукувичка дали е видяла либето ѝ 994, 995; дали малки — заглеждат момино любе 996; — иска да се сними планината, за да види либето си 996, 997; — чула, че либето ѝ друга любя 998; — пита либето си защо вече не идва 999; — по-обича сгодени момци 1000; — пита либето си защо снощи не дошло 1004; 1005; дали е мъчно на —, че либето ѝ няма да я вземе 1006, 1007; — казва на Ахмет, че съседите им се мъчили да ги разделят 1008; — казва на либето си, че няма да се оженият заради техните душмани 1010; — иска да отиде с главеника си 1014; — казва на либето си да залюби друга, от нея по-хубава 1021, 1022, 1023; — пита момък избрал ли си е любе 1024; Мехмет казва на Рафъе, че тръгнал да си търси друга 1026; момък тръгва за —, а тя се сгодява 1044; — запалила пламък в сърцето на лудо младо 1068, 1069, 1070, 1071, 1072; — не знае защо ѝ се сърди либето 1109; —, измамена от съседско момче 1113; — да си купи турче за любе 1129; — да запали кошарите (чифлика) на момък, който я измамил 1144, 1145; момък украл руса — 1151; — кара майка си да стигне и върне момък, когото е харесала 1155, 1156, 1157, 1159, 1160; — казва на либето си да я гледа отдалече, да си пълни очите 1172, 1173; момък казва на —, че тя му е севда и прилика 1177; — пита юнак наема ли се през Мадан да я преведе 1182, 1184; момък пита — тя ли се червене в градината 1198; — ситно да стъпва, че ѝ е близо бунара 1203; майката на — ще я даде в чуждо село 1205; драго му е да гледа —, като тръгне за вода 1210; юнак го карат вързан заради — 1219, 1221, 1222; юнак пита — какво се червене в градината 1230, 1231; момък се нахождал на сливенски малки — 1307; — казва на момък да не минава край тях 1310; — казва на либето си, че дошло време да се вземат 1329; — видяла либето си на байрам 1417; — тръгнали в гората за боровинки 1448, 1449; — предпочита терзийче пред долгерче 1512; — пита юначе дали ще я вземе 1520; юначе ще вземе —, само тя да иска 1512; пиленец пее и казва да го вземе — 1521; — се стяга за млада невеста 1525; дали лудо младо да иде на вечеря при — 1535; момък да донесе подарък на — 1541; дали гиздава — помни как се любяли с либето си 1542; — да изпрати китка на юнак 1567; Манол залюбил чужда — 1584; — казва на юнак, че е сгодена 1590, 1592; — казва на либето си, че щом той я лъже, и тя любя другия 1602; малки — заспали на полето 1633; юнак иска вино от райковско чапкън — 1639
Делчо, Делю. — запитисал Рожен 1243; — кабада се прочул в Даридере и Узундере 1244; — войвода поръчва на дружината си какво да кажат на майка му, като умре 1254

Демирска барчина 579

Дениз. Вж. Море

Дервишин. — кара Руса робиня 43

Дереке, село 571, 834
 Деречи. Позлатени — на кюприя 1239
 Деридере. Вж. Даръдере, Деридере
 Дерменджия. Марко да продаде коня на — 1051
 Дете, детенце, деца, дечица. Невеста родила мъжко — 6, 280, 466, 1272, 1273; — плаче за убития си баща 22, 23; поробени невести жалят за — си 31, 38, 44; невеста не могла да избяга от татарите заради — си 39, 1439; робиня изоставя — си 40; Злата прибрала чуждо — 55; сливенски — плачат за Сливен 63; войник оставил любето си с — 91; войник ще остави мъжко — на невестата си 115; жена да събира дребните си — 116; — станало мома 147; мъжко — на кехая 165; мъж да отиде при цар Костадин с — си 215; брат и сестра добили — 228, 229; болен мъж не жали за — си 260, 261, 262; болна невеста не жали за — си 269; — плаче за майка си 281, 282, 401, 594, 595, 1320; крадено — 291, 293, 294, 296; — на бедена, че носи — на сърце 297; девойка родила — 299; болна майка мисли за — си 306; на Тодор му е най-мило за — 340; ако невеста — не роди, да я заколят 341; мъж обещава на бездетната си невеста от злато — 344, 345; невеста ще я отведат на гости, когато роди — 349, 350, 354; малка невеста — да гледа 358; мъжко — — мъж на невеста 368; Кольо иска да си продаде — заради борчове 419; мъж да продаде жена си, за да изхрани — си 420; Стоян имал дребни — 458, 459, 460, 461; пиле предсказва, че ще гори — на кадъна 475; майка да гледа — на болния си син 548, 557; на женен мъж му са дребни — 978; мома да се ожени и роди мало — 1035; момък залюбил майка на — 1123, 1124; майка да купи турче за — 1129; ергени да нямат дребни — 1242; клетви на мъжки — за бащите им 1250; турци анадолец (харамии) пекал мъжко — 1284, 1285; в гората пекал — на шиш 1287; майка пита дъщеря си дали и е болно — 1291; малки — в люлки 1315; на Тодор му изгоряло — 1486; невеста добила — и го кръстила на любето си 1543; невеста оставя — на свекърва си 1546
 Дечо. Цяло село се присмяло на девойка, защото — и се скарал 1603
 Дешлийска чешмица 791
 Джамиле Исеинова 568
 Джамия. Болна мома поръчва кой да я изпрати до — 275; писана (шарена) — 284, 1075; бяла (беличка) — 304, 513, 568; бял конак срещу бяла — 719; болна девойка да я изпратят до —, като умре 1429
 Джамовете. Момък ще разсече — на прозорец 1172
 Джандарми. Моми — 169
 Джелане. Натоварили — на сиви коне 122
 Джерах. Джерахчия да излекува болна девойка 290
 Джумае, махала 871
 Дикми. Айше откраднала четири шарени — 566
 Димана, Димяна. Цигани отвлели — 467; момък пита — кой е бил снощи у тях 1052; момък видял — на извора 1536, 1537
 Димитра. Момък не заварил живо любето си — 558
 Димитрица забравила да затвори прозорците 45, 46, 47, 48
 Димитровден. Бързо дошъл — 124; овчари пили от — до Гергьовден 165; орех да задържи листата си от — до Гергьовден 137, 138, 139, 140, 1455; сватба, определена за — 1482
 Димитър. — замръкнал в гората 6; турци анадолец хващат бял — 45; — отива на гурбет и умира 129; момини братя убили либето й — 601; пиленце не може да си направи гнездо от — войвода и дружината му 1251; болен — да види какво хоро се играе 1493; сестра убила детето на брат си — 1498
 Димо, Димчо. Болен — поръчва на коня си какво да прави 550; Стоян пита къде е —, за да си опитат юначеството 1262; пашата вика — 1296, 1297; ранен — изпраща на либето си пръстен и ябълка 1367; — да вдига високо байрака 1368

Димчовска планина 579
 Диньо. Китка моли — да не я дава на момите, а на момците 522
 Дисаги. Пари в — 1293
 Дискус. Пари за — в черква 604
 Добра. — ходи по гората с хайдушка дружина 438; — поръчва на лудо младо какво да й донесе от Цариград 858; — вика на девойките да бягат от хайдути 1448; дали — ще познае либето си, ако се върне 1454; — бере цвете в градина 1635
 Добри. Турци се канят на — 49
 Добринка. Стоян избягал от любето си — 131
 Добрица. Цигани грабнали — 463; — не иска да отиде за вода, защото снувала лош сън 464, 465; — се моли на бога за роса 517
 Добруджан калесал сватба 1399
 Дойка. Момък залюбил налудничавата, но богата — 741
 Дойчо. Девойка иска да се ожени за — овчар 176
 Доктори да излекуват девойка 291, 293, 296
 Долама, -и. Терзийче шие юнашки сини — 715, 1512, 1574; жълта — 1123; — 1561
 Долно крушкатъе 1344
 Дом. Девойка не помни кой я завел у — 338
 Донка. Ангел пита — съгласна ли е той да си набере китка в градинката й 1216; момче излъгало — и я завело у дома 1609
 Дора поръчва на майка си какво да направи, като умре 277
 Доспатски барчини 1296
 Драма 96, 124, 141, 220, 325, 326, 332, 334, 648, 716, 990, 991
 Дрема. — надвила Стоян 589; — налегнала невеста 1303; — се бързо разбужда 1538
 Дренки 1595
 Дреновски колиби 857
 Дрипи. Либе носи сини — 948; невести перат — 1081; калугерски — 1513
 Другари (йолдашлар, йолдаши). Болен войник се разделя с — 108; — пишат на либето на войник, че е ранен 119; Стоян поръчва на — си какво да кажат на баща му 263; ранен Хаджи Нурие иска от — си книга 580; — да ядат и пият и добра дума да думат 1300, 1301, 1302; — наредени главеник до главеница 1383, 1384; двамина еднакви — питат дали ще има байрам 1422; дали са — несгодни 1484 — 575
 Дружина. — да спаси овчар от турци 178; кой е бил вярна — на невеста 405; хайдутин — на Добра 438; девойка вярна — на момък 825; чокманските кехан — на девойка 937; момък да бъде — на булка първата вечер 1036; пиленце не могло гнездо да си направи от хайдушка — 1251, 1252; Делчо войвода поръчва на — си какво да кажат на майка му 1254; Митро събрал — 1295; — вика Димо да вечерят 1296, 1297
 Дружки. — викат Злата на хоро 55; на мома не дават с — да се събере 233, 971; болна мома жали за — си 268; — на невеста с пясък играят 358; невеста (девойка) не се намирала с — 359, 1548; майка отделила дъщеря си от — 360; мома раздала армагана си на — си 483; — заспали на меджия 508; момък, преоблечен като девойка, да покани — на гости 648; мома се отделила от —, като се оженила 747; на невеста й казват кога с — да иде 750; босилека не стига за Тодоркините дружки 952; — душманки 970; — питат Руса дали дари няма, че плаче 1361; момини — да вървят без нея 1438; — съветват девойка да не взема овчар, а орач 1526; дали девойка е стигнала — си 1543, 1544; стара майка не пуска бела Рада с — на хоро 1569; — право казват 1598
 Друм, -и. Хасан лежи на — 209; широки — 277; по — вървят шилета 714; дали любе — не знае 1004, 1005
 Дуйчо. Девойка иска да се ожени за — овчар 175
 Дунав 43, 45, 46, 47, 48, 71, 160, 191, 222, 252, 317, 458, 523, 657, 675, 678, 680, 821, 1098, 1116, 1117, 1118, 1119, 1124, 1217, 1218, 1534, 1540, 1585, 1593, 1595
 Дуня. Вж. Дюля

Душа на старо харо мирише на гнило 379, 380, 1610
 Душманин, -и. Турски — 116; — разделили двама
 млади 388, 1006, 1009, 1011, 1012, 1097, 1576; девойка
 има — 1149; Калинка и либето ѝ да рипнат и да
 тропнат, че да се пукат — 1192; терзия шие фустан
 на девойка, за да се пукат — 1209; сын — на девойка
 1398; какво не правят — 1577, 1578
 Душманка, -и. Мама давала китка на момък, за да не
 го любят нейните — 947; дружките на девойка са
 ѝ — 970; майчината ѝ сестра е нейна първа — 1137;
 стара майка — на двама млади 1569
 Дъжд, -ове. Ситни — 1169; пеперуди се молят за —
 1336, 1337; ситен — завалял 1587, 1588
 Дървари харесват невеста 1506, 1507
 Дърво, -а (дърве). Високи — 223, 224; момина майка
 да отиде за — 437, 438; юнак да дяла — за къща
 610, 611; юнак, изпратен за — 816, 1506, 1507; Станка
 да се обеси на — високо 974; мома сторила любето
 си на сухо — 1100; малка мома седи под — дафиново
 1211; под всяко — юнак 1251, 1252; под — лежи
 болен юнак 1268; гнездо на — високо 1304; не било
 байрам, а — се цепили 1411
 Дъщеря, -и (щерка). Люта змийка иска царската —
 за курбан 7; — разказва на майка си лошия си сын
 25; майка казва на — си, че любето ѝ отишло войник
 90; — отива войник вместо баща си 95, 96, 98, 99; —
 казва на майка си, че ще се ожени за Дуйчо (Дойчо)
 овчар 175, 176; овчар, годен за хайджийска — 181;
 майка не дава — си на далечни момари 231; — казва
 на майка си, че е болна от Караджоския Асана 232;
 — пита майка си кой я поискал пръв 237; майка
 пита — си защо мете и плаче 238; — моли майка си
 да я оплете за сватба 245, 246, 249, 250; болна —
 тъжи, че майка ѝ не ѝ вярва 265, 266; болна — казва
 на майка си, че ще умре 272, 274; майка гледала
 четири — 284, 288; мома — родила 298; дали майка
 дава — си на ерген 299; — молила майка си да не я
 дава в чуждо село 348; — пита майка си защо я дала
 в чуждо село 357; — упреква майка си, че малка я
 оженила 359, 360; — кълне майка си, задето я дала
 на старо-харо 381; — не може да прости на майка
 си, че я дала, дето сърцето ѝ не иска 389; майка дава —
 си на нежелан момък, а тя тъжи за либето си 395,
 396; майка пуска — си на меджия 487; вълчи син се
 жени за мечкина — 540; попси — 662, 668; — моли
 майка си да не я жени поне тая година 673; майка заг-
 лавила сина си за чорбаджийска — 688; майка не дава
 на — си да се ожени за любето си, защото ѝ е роднина
 692, 694; Мехмед да види — си в скута на Осман
 904; — казва на майка си, че любето ѝ е най-грозно
 920, 925; — се оплаква на майка си от просто любе
 930, 931, 932; попка — не е за работа, а за любене
 958; — казва на майка си, че иска да отиде с турчин
 1131; цар Милош се жени за царска — 1236, 1238;
 Милош се жени за дервишова — 1237; майка се клела
 да не годи — си млада 1308; — моли майка си да
 не я изпраща на аговска жътва 1312, 1313, 1314;
 майка бърза да ожени малка — си 1378; — казва
 на майка си да не ѝ се кара, че скоро ще ѝ липсва
 1379, 1380, 1381; — жали, че майка ѝ я оженила
 надалеко 1385, 1386; — пита майка си как ще я
 прежали 1430; юда лъже момък, че е кехайова —
 1434; майка кара — си да се ожени за куц, но богат
 ерген 1483; майка ще сгоди сина си за чорбаджийска
 — 1485; майка оженила насила — си за дюлгерин
 1503; — моли майка си да я даде на юначе 1510;
 — казва на майка си, че ще отиде със славеиче 1519
 Дюкме. Шарени — лишен за девойка 604
 Дюкян, -и. Селски — 214; майка изпратила дъщеря си
 в — за вино 515; Айше — обрала 566; момък ограбил
 — 710; чардински — 788; гиздило, купено от — 870,
 1462, 1525; —, заложен на облог 1318; — на Тодор
 изгорял 1486; Димитър продава вино и ракия в —
 1498; мома била близо до — 1550; дали либе в —
 остана 1600

Дюкянджии. Дюкяни с —, заложен на облог 1318
 Дюлбен, дюлбенче. Момък отбулил — на девойка
 815; мома да си повдигне — 1587
 Дюлгерин, дюлгерче, — и. — за построяването на
 Узун кюприя 159; девойка не иска —, защото се
 качва на високо 716, 717; — да не гледат девой-
 ка във висока къща 725; карлуковските девойки са
 пълни с — 836; — гради град на царя 1453; — от
 Обращище отиват на хоро 1468; майка оженила
 дъщеря си насила за — 1503; девойка предпочита
 терзийче пред — 1512
 Дюля. Болна девойка поискала жълта — 244, 317;
 жълта — подарък за любе 326, 332, 333; ще отидат
 на гости, когато от — сторят вино 351; ще отидат
 на гости, когато копривата роди жълта — 354
 Дюшек, -ци. Дали мома е постлала — 784, 785, 786;
 момък да седне на — 1174
 Дюшеме, -та. Цариградско — 663; момък да гради
 ситно — 687; къща на три — 725
 Дядо. — посреща снаха си с бяла харкома 241; — об-
 винява снаха си, че е сънлива 378; — се обзалага
 с невеста 1318; — на невеста за татко 1361; дали
 Рада от — бяга 1496
 Дялба. Братче и сестриче — делят 1315
 Едрине града 1341
 Едрине поле широко 58, 59
 Екран. Майка не намерила — за дъщеря си 369; майка
 да намери — за дъщеря си 671, 672
 Ела, елица, -и, елици. Разлютена юда изкоренява —
 1; люлка между две — 39; овчар, вързан на висока —
 178, 565; момък и девойка ще летуват под тънка —
 висока 630, 1519; девойка да търси юнак под тънка —
 висока 758, 759; момък да кърти високи — 817;
 висока — да била момиче 839; яребица да хвъркне
 на — 1107; тънка — израсла 1116; китка порасла
 като — 1119; младоженци, вързани за — 1263; —
 се вие, превива 1370, 1371, 1372
 Елен подсказва на лудо младо и невеста, че са брат и
 сестра 414
 Елена, Еленка. Люта змийка иска — за курбан 7;
 майка не дава дъщеря си — на далечни момари
 231; пиленце пее, че — девойка млада ще умре
 311; Петко войвода обира лирите на — 1253
 Елече, -ци. Копринени — 568; гайтанено — на мо-
 мък 709; приляга ли на девойка — 866; юнак се
 чуди дали да скъса — на мома 1180; — 366
 Елчия. Вж. Овен
 Емин отсякъл крака си с брадва 537
 Емине. Момък да хване — сред байрама 933
 Ена. На — ѝ се струва, че любовникът ѝ има сабя
 и конче 1626
 Еница. — отвличена от овчари 448; — погубена от
 мъжа си заради свекърва клеветница 1303
 Еничарче, -и. Кучета спасяват Кара Бою от — 130;
 — се продава 1129; — се събират 1410; — тъжи
 за майка си 1440
 Енуздере, село 1392
 Ерген, -и. Дали майка дава дъщеря си на — 299;
 на — халал да му са китките 531; — ще откъснат мо-
 мини китки 532; мома и — да отидат на меджия,
 за да се харесат 970; мома иска от — да не говори
 за нея 1139; Кольо байрактар да събира — 1242;
 ако син слуша майка си, много ще ходи — 1329;
 до всяка мома и — на хорото 1470
 Еркиша мома е най-хубавата 1162
 Ерма река 1000
 Есенан. Майка не дала дъщеря си на — 369
 Есири, -и (есире). Баща на близнаци — в чужда
 земя 136; Руска да пусне — от тъмница 241
 Етърва, -и. Две сестри две — 256, 257; — успокоява
 болната си снаха 306; невеста имада девет — 346,
 1500, 1501
 Ефенди изпратил момарка за мома 740

- Жамадан.** Разметешен — на момък 988
Жандари хванали момък 583
Жена, -и. Три — орисници 6; войник се връща на сватбата на — си 100, 101, 102; — на Стойчо умряла 253; болен Божко погубва — си 590; — магьосници ще срещнат момино любе 1398
Женилка, женило. — е до края на живота 748; — чернило 1504
Жито. Невеста да изпрати мъжа си циганин с шиник — 466; пеперуда се моли да се роди — 1338
Жълтици. Майка ще продаде коня на сина си за жълти — 548; момък има хиляда — 613
Жътва. Кадъни жънат — 607; мома — да жъне 747, 1577; момък и мома — да жънат 780; мома сама тръгнала на — 1196; дъщеря моли майка си да не я изпраща на аговска — 1312, 1313, 1314; аргатки да жънат — 1586, 1633
Жътвари да не кълнат Слънчо, че рано изгрява 1315
- Забитин.** Вж. **Военачалник**
Завивка на девойка синьото небе 437, 438
Загоре 1585
Займ войник се връща на сватбата на жена си 102
Зайде. Комити отвлекли — 445
Закинка, Зекинка. — и мъжа ѝ се оказват брат и сестра 228, 229
Закуска (прогимка). — на девойка филджан кафе 733, 795; девойка станала без — 734; момък не закусвал — 746
Заленка тръгнала на гости, без да попита мъжа си 591
Зандан, -и. Турци (жандари) водят момък в — 45, 583; либето на Марийка затворено в турски — 54
Заптие, -и. Невеста (-и) — 165, 167, 168; — ще залови овчар 1563
Затвор, -и. Мома лежи в — заради вярата си 53; сестра отива да откупи брат си от — 221; ако момък открадне мома, ще лежи в — 636
Затворници (ясири). Руса пуска — от тъмница 1474
Захарьово кафене 791
Захринка отвлечена от овчари 447
Заю баю девер на сватба 540
Звезда. Ако е — кървава, момък е паднал убит 88; дали е изгряла звезда зорница 123
Зейнела бяла кадъна 609
Зелка (къдрия). Лице бяла — 754
Зелъвера не иска да се жени 712
Зелъверо отишъл със сватба за девойка 712
Земя. — се тресе от боя между турци и московци 72; българчета да превземат — на турчина 117; баща на близнаци е в чужда — 133, 134; майка на близнаци е в черна — 133, 134; делба на — 203; — без вода 432, 436; — отнела първото любе на момък 560; ранен юнак тръгва за черната — 572; когато мома се ожени, се приравнява със — 750
Зенгини. Кръв до — на коне 72, 73
Злата. — Зенгин Милкова се самоубива, за да не се ожени за турчин 55; — отказва да се ожени за турчин 56; — ще копае царевница 606; юнак ще измами родителите на —, за да я вземе 729; момък да изпрати китка на — 750
Змия (змийка). Люта — иска курбан 7; — излива вода на — 8; — изпила очите на Стоян 23, 595; — подсказва на лудо младо и невеста, че са брат и сестра 414; — да си прави гнездо 541; люта — све-кърва 750
Зоб — бяла пшеница 760
Зора се е зазорила 661
Зълви. Тънки елхи — 194; — на невеста за сестри 1361; двори пълни със — 1583
- Ибрахим** 450
Иван. Юда иска тревнина от — овчар 5; майка изпраща сина си — овчар да ѝ открадне агне 211; — брат на девойка 467; — пита Марийка къде е майка ѝ 870; майка пита кукувичка за сина си — 1458; —
- пита девойка защо не дошла на хорото 1459, 1460; — да заведе невестата си в нейното село 1499; — се разболява от любов 1048; либето на — се оженило 1546; — се оплаква на майка си, че годеницата му се сгодила 1583; брат — 1626
- Иваново, връх.** 1293
Игла, -и. Ирмилйчена — нишан за девойка 731; девойка строшила тество — 953, 1156; тестве — са строшили за жамадан 988; дали девойка — е строшила 1524
Иглика. Лика прилика като два стръка — 94, 692
Иглювско коначе 445
Изба. Мома отива за вино в — 601
Изворче. Момък видял девойка на — 1536
Иклия на мома 873
Иленка казва на момък, че майка ѝ намерила изгубения му пръстен 1194
Илинден (Елинден). Девойка да чака либето си за — 124; на болен момък му е най-мил — 546; празник на — 1301; — 1621
Илия. — изпраща дъщеря си войник 98; — отвлякъл девойка 433
Имам да прочете писмото на войник 106
Имане. Девет братя делили бащино си — 204; Тодоровото — изгоряло 340; дали невеста няма — 344, 345; Мехмед пита Фатме има ли бащино — 407; богато любе има — 926; Черню да обере — на гостите си 1294; девойка сгодена за момък с много — 1612
Име, българско 607
Иминейка да изпрати болна мома до гроба 275
Индже войвода. Гората заплакала за — 1242
Индже дере 1250
Инджиле. Момък да донесе подарък — на девойка 860
Инджехаровско коначе 1221
Инжия, -и. — на бела шия 290, 788
Инова колиба 402
Иноголово, село 1633
Ирина очаква либето си от гурбет 144
Исеин. — станал турски войник 106; — не може да иде войник, защото е болен 108; девойка, болна от любов по — 290; девойка, сгодена за —, който се забавлява с нея 1000; — залюбил българка 1132; — залюбил гъркия 1133
Исен ага залюбил Злата 55
Исмет пита девойка женена ли е 803
Исуф, Исюф. — се разболял 303; — остри бравда 536
- Иселечен село** голямо 988
Йена, Йенка. — е мила на момък 1226; — да даде на Черню кавала 1294; до — двамина играят на хорото 1491
Иехю. Невеста избягва от мъжа си и отива при — 404
Йолдашлар, йолдаши. Вж. **Другари**
Йордана. Майка учи сина си как да открадне — 638
- Кавал, -и.** Брат (-я) с — буди (-ят) заспалата си сестра 223, 718; сребърен — 258, 312, 1162; жълти — 1042; момък свири на — 1042, 1162, 1262; — на болен ерген в ъгъл 1115; меден — 1285, 1624; баща да свири на — 1287; Черню да посвири на — 1294; засвирили са — 1606; момче планинче си купило — 1631; — 567
Кавала 124, 334, 990, 991
Каваче (топола). Пиленце кацнало на — 1207, 1208
Кавги в къщи заради пиян мъж 401
Каведжи. Мома казва на — вакло копеле да не минава край тях 1310
Каделя, каделка. Девойка преде бяла — 993; бяла — 1507
Кадия, -и. Моми (невести) — 165, 168, 169; Караджа открадва синовете на — 1444; — записва на всеки момък по мома 1484; — ще залови овчар 1563; бащата на момин годеник — 1590

Кадъна, -и. — ще запитат овен дали е женен него-
вият кехая 169; девойка била бяла като — 346, 397,
1500, 1501; — на облог 469, 473; пиле съобщава
на —, че ще им гори конакът 475; кадъни да не
се сетят, че е ранен Хаджи Нурие 580; — се събрали
на хоро 606; — жънат жътва 607; момък гледал
бяла — 609; — бере китки за любето си 752; момък
не взема мома за — 804; мома за — не става 1065; —
се питат защо са ялови 1229; дали — е сготвила
вечеря 1320; челебийче иска да направи девойка —
1589; девойка е за — 1641

Казан. Сиромаси изорават — с алтъни 605

Казарма, -и. Момък, ако не иде в —, ще заколи кур-
бан 88; момък не желае да ходи в — 89; битолски —
120; —, пълна с войници 121

Кайнадин (местност) 1643

Кал. Дружките на невеста от — панички правят 358

Калайджия. Девойка не иска —, защото е като жотка
от сахан на сахан 716

Калезма. Мъж получава — царче да кръщава 215; —
за сватба 1341

Калек донесъл армаган за лелята на невеста 917

Калин. Пушки ранили — 567.

Калина, **Калинка**. — иска от Хасан да делят имота
си 203; — сьнува брат си 222; майка казва на сина
си, че жена му — люби други 403; — Стояново
либе 471, 472, 474; момък кани — да идат в гората
779; юнак обиден на —, задето я дали другиму 981; —
отровила невестата на любето си 1054; турчин за-
любил — 1128; момък кара — да рипнат и да троп-
нат 1192; хайдутин пита — дали майка ѝ не я да-
вала или тя не го искала 1292; — заспала на май-
чините си скути и на Стоянова ръка 1440; — ресала
косите на Гинка 1471

Калинка. Ирина посадила — 144; — в двор садена 254

Калинфирка, **Калянфирка**. — вино не пие, а на вино
мирише 1553, 1554

Калмана (кальмана). Девойка била — 338; Кума
Лиса — на сватба 540; китка за — 1514

Калоферски балкани 1447

Калпак, -ци. Майка пита сина си къде му е — 177;
узунджовски юнаци с накривени — 902; гороцвет
в — на момък 1434

Калтатове. Добруджан калесал — 1399

Калугер, -и. Мома да слугува на — в манастир 738;
— иска да се ожени 1322; момък, ако не вземе де-
войка, — ще стане 1513; 1549

Калугерка (калугерица). Отдавна ли е мома — 1204;
— казва на девойка, че не е за манастир 1478

Камбани бият за умряло 558

Камък, -ни (камен, камене). Овчар хвърлял дребно —
196; бял — възглавница на момък 209; мома седи
на бял (мермер) — 321, 796; Фейме и сестра ѝ но-
сят — 324; китки, посадени на бял — 523; момък
да кара мермер — 687; дребни — брой нямат 697;
момък да стане мермерен — 1081, 1082, 1085, 1086;
момък да седне на бял — 1083; кюприя от мермер-
ни — 1239; ситни — падат от манастир 1263; гро-
бен — възглавница на болен юнак 1270; дребно —
пада 1450; девойка заспала на ситно дребно — 1534

Кана да погледне момък 842

Капия, -и. Писана — 323, 1053; шарени — 671, 792,
1184; чешмир — 1278

Кара Бойо. Кучета спасяват — от турци 130

Кара дере 744

Кара Колю води девойки за боровинки 1448, 1449

Карабалкан 1518

Карабурун 1489

Караджа открадва двата сина на кадия 1444

Караджоски Асан. Мома болна от — 232

Караман овчарско куче 130

Карамфил. Ран — 46; коне изгазили — 530; девойка
да набере — 782; момък иска от девойка — 1529;
девойка — не носи, а на — мирише 1553

Каранжилека, местност 741

Карлак, местност 551

Кармила, местност 430

Карфички. Девойка ще иска много —, ако вземе мо-
мък 493

Касаба. Момък и девойка ще зимуват до голямата —
630

Каспия. — да разпорят сърцето на девойка 297; бра-
тя — да заколят бездетна невеста 341

Касум, касъм. Вж. Димитровден

Касъмова бърчина 944, 1087

Каул, **каулъ**, **кавулъ**. — да се вгради либето на един
от братята, за да не се събаря града 11; момък и
девойка да сторят — да се вземат 94, 101, 844; ов-
чари дават —, че ще гледат болните си другари 199

Каурин. Девойка залюбила — с турска рубя 1647

Кафе (кавъо). Невеста на турци — варила 412; сут-
рин рано сварено — 615; девойка — да вари 661,
662, 663, 716, 760, 788; филджан — закуска 733,
795; черно — за момари 738; момък да пие — у
девойка 768, 851, 1194; дали мома е сварила —
784, 785, 786; черно — за гости 998; нескопосен
любownik се пари от — 941; мома не може да вари —
1065; дали е ходил да пие — 1197; момък ходи да
пие морно — 1206; момък пие — шекерли 1310

Кафези. Къща със ситни — 725; ситнички — 875

Кафене. Момък заварил либето си в — 1005; шарено —
1131; момък ходи в аговското — 1206; момък пие
кафе в — 1310

Кафидейка да изпрати болна мома до гроба 275

Кафтанче. Айше си шие — 1058; — 1199

Качулка. Овчарска бяла — покривка 445; мома да
занесе — на либето си 758, 759

Каша. Девойка ако вари —, безсолна е 804; неско-
посен любовник се цапа от — 941; невеста яла ряд-
ка — надробена 1387, 1388, 1405; невеста да вари —
1628

Кетие. Хайдушко — кичено 439

Керана. Стоян измамил — и тя се удавя в морето 461

Керван, -и. — ще мине през гората 439, 1309; турци
кеседжии причакват — 1288

Керванджии. — да товарят еврейска стока 123; раз-
бойник мечтае да тръгнат — 1281

Керка Богданова. Либето на — ѝ се разсърдило 1614

Керушка. Стоян измамил — 458, 459, 460; овчар иска
стрък босилек от — 1564, 1565, 1566

Кеседжия, -и. Невеста се оплаква от турци — 1288,
1289; невеста се оплаква от мъж — 1290

Кесия (кесъона). Девойка да вади — на момък 841;
на куц ерген да му е пълна — 1483

Кехая, -и. Радица станала — 132; болен — кара ов-
чарите му да вдигат сюрята 165, 167, 168; дали е
женен — 187; Стара планина прокллина — болен
да дойде, защото съсякъл девойка 195; майка не
иска да ожени сина си, защото е овчар — 616; —
да даде на девойка нишан 624; — писал на момък
две моми 652; на момък му е драго неженен — да
ходи 674; девойка решила да пристане на — 714;
момиче носи вечеря на тежки — 861; девойка имала
гости тежки — 923, 924, 925; Гана ходила с чок-
мански тежки — 937; — успокояват овчари 1274;
чорбаджия отишъл да обиколи — 1277; — иска да
се хване до девойка на хорото 1467; — загалил
хубава Стана 1530

Кешиф син на Мехмет 26

Килим, **килимче**. Шарен — 568, 1037; червено — 833;
девойка постлала ален — 901; водят невеста на —
1391, 1392, 1393, 1394

Кина. До — двамина роднина се хванали на хорото,
1470

Киречка се разболяла 1579

Китка, **китчица**, -и. Юда носи — на Стоян 1; момино
любие да си закачи — 139, 1455; мома да даде — на
момък 232, 498, 753, 754, 755, 764, 765, 864, 982; девойка
оставя китката си на сестра си 332; мома да си оби-
коди — 394; телена — 494; — от момък годежен дар

518; момък плаче за момина — 519, 520; — моли юнак да не я дава на момите, а на момците 521; летни — 523; роса да накваси — 524; момък не забравил девойка, защото не ѝ увехнала — 525, 526; мома (-и) плаче (-ат) по обраните си — 528, 531; сеймени и ергени ще откъснат момини — 532; да насадят — на момин гроб 543; девойка — червена (чернока) 617, 618; девойка вие — на момък 620, 767, 783, 816, 817; момък да насади — червени 637, 640; мома да види — на приятелката си 645; — трепетлика 657; майка да пази — на дъщеря си 704; дали юнак е дошъл за — червена 722, 723; момък да изпрати — на мома 750; девойка да набере — на момък 752, 782; червена — 758; извита — 825; на всички ще дава — 828; нови — ще сади 829; девойка да бере — 850, 1580, 1581; мома, накитена с — 873; юнаци берат росни — 880; момиче — извита 886; момък обрал — на девойка 946; мома давала — на ерген за присмех 947; — за млади овчари 967; — перунишка 1118, 1119; мома пази — си за момък, когото е харесала 1159; — велита и честита 1331; на Маруда първа ѝ — излиза 1332; майка да полива момините — 1355, 1372; невеста оставя — си на по-малката си сестра 1391, 1392, 1394, 1395, 1396, 1400, 1402, 1403; девойка се разделя с — си 1401; невеста подарява — на мъжа си войник 1442; на мома китка е у болен ерген 1491; Рада да подари — на майка, баща и калмана 1514; майка да доопай момини — 1517; — на тютюн сдробена 1530, 1531; майка намерила — на дъщеря си 1532; невеста — 1540; мома бедила момък, че ѝ обрал — 1561; когато юнак се затъжи за девойка, — да ѝ погледне 1567; момък се опитал да вземе — на девойка 1592

Кичило. Мома за — 856

Кичко да метне китката на девойка 1225

Киша белосана и нагиздена отива в конака 893

Кладенец, кладенче. Балкански студен — пиене на девойка 437; хайдушко — 1255; девойка да излезе на — 1520; момък видял девойка на — 1536

Клетва. Баща кълне сина (синовете) си 216, 218; мома кълне вятъра 222; майка кълне дъщеря си да не стигне до сватба 245, 246, 249; девойка кълне този, който ѝ обрал китките 531; момък се моли да се разминие — на момина майка 963; ергенска — постига 980; мъж кълне душмани, които го разделили с либето му 388; Стоян дава — , че няма любе и деца 459, 460; Фатма проклана неверното си любе 1060; мома кълне любето си, ако е zalюбил друга, година да не дочака 1062, любовна — 1063; — на мъжки дечица за бащите им 1250; — да погуби първия срещнат 1263; дъщеря кълне майка си, че я оженила далеко 1499; мома кълне момък, който я мами 1597, 1598; мома кълне либето си, че не дошло 1600; двама млади се кълнат, ако не се вземат, черешка суха да изсъхне 1601

Клонче, клони. Люлка на буково — 40; на всяко — и пушка (патронче) 1251, 1252; юнаци правили — на хурки 1446

Ключ, -ове (отключи). Руска да не слиза от коня, докато не ѝ дадат тъмничарските — 241, 242, 243; сребърен — 409; девойка изгубила — от порти 529; Свети Георги да моли бога за — на небето 1334; — за шарен сандък 1348, 1349; невеста да иска от царя — от тъмница 1474, 1475

Кмет (муфтарин). Войвода пита девойка кой е в село — 1255

Книга, книжка, книже. Войник изпраща — на майка си 106; болна девойка да напише — на майка си 316; Мехмед получава — 563; Ахмед да носи бела — 568, 816; ранен Хаджи Нурие иска да напише — 580; момък да изпише момините очи на — 896, 897, 899, 900; лице на девойка по-бяло от — 915; лефтерско — 1440; момък да изпише лицето си на — 1607, 1608

Кобилица (водач). Потури на — мерени 1634

Ковна. Майка изпраща — на Дунав за вода 1218

Коджабаши панаир 616

Кози. Момче знае — да пасе 1224

Кола, -и. Сливенци купуват — с биволи 62, 63; желязна — със сребърен хомот 191; момък ще си направи — 687

Коланче. — подарък за мома 56, 858, 863; — на тънко кръстче 470, 1212; Айша си има сърмено — 868; девойка глава я заболява за тънко — 1424; девойка си изгубила — 1556, 1557

Колаци. С — да хранят сираци 1335, 1336

Колиби. Мадан е — 719, 720

Кольо, Кольо. — отказва да се потурчи 50, 51; — дал булката си на девера, а той се оженил за Торна 251; — поканил либето си за зълва на сватбата си 252; майка съветва сина си — да продаде жена си 419; Райна Канчева любила — 857; — свири на байлама и размирява селото 1073; — е село разшенил 1198; — да събира момчета 1242; — да развива байрака 1369; — арабджия 1524; Манол zalюбил главеницата на — 1584; наистина ли — ходи луд по девойка 1628; — ще мине през моста 1650; Мара прилика на — 1651

Комарче кон на цвете 1407

Комин, -и. Къща без — 274; — на мързелива булка не пуши 382, 383; конак (сарай) с бели — 708, 720, 722

Комита, -и. — отвличат девойка 429, 445, 1256, 1278, 1280; — обрала агъл 564; — убиват Ариф 571; — искат момък войвода да им стане 1447; — вървят към Читак 1452

Комна. Майка пита — Дунав от къде тече и къде се влива 1217

Комшии. Хасан избягал от близки — 219; — видели девойка 234; — набедали девойка, че носи дете на сърце 297; мъж търси жена си в — 405; — да не разберат, че мома и юнак избягали 457; непознати — 783; — се мъчили да разделят двама влюбени 1008; Мехмед пита — кой отровил невестата му 1053

Комшийка. Момино любе се оженило за нейна първа — 1039; мома кълне любето си, че zalюбило близка — 1598

Кон, конче, коне (кони). — цвили в обор 19, 22, 594; — на умрял стопанин вреци 24; Света Неделя да изпревари бързите — на Свети Никола 28; татари хващат момък да им пасе — 30; хранени — на татарин 39; — шарено на турчин 40; турчин премежал Злата на — 55; — газят кърви до зенгините 72, 73; мома войник иска — 95, 96; Стоян да си избере — от царските обори 101; момък подковава — си 102, 104, 558, 1442; момък ще настигне девойка, ако е нахранил — си 105; Исеин възседнал — софиенцку 106; болен войник не може — да язди 108; куршуми на товарени на — 122; сиво — на гурбетчия 146; бяло — на изчезнало либе 147; Меймет ако кайдиса — си, ще стигне сватбата на жена си 153; — аджамия се паднало на юнак от делба на братя 204; братя яздат еднакви — 226; — хранено невъзсядано 229; врано (-и) — 231, 1043, 1235; Руска да не слиза от — 241, 242, 243, 1474, 1475; болен мъж не жали за — си 261; грешна мома запалила юреци с — 278; девойка не знае кой я свалил от — 338; мъж се стяга с — да бяга 362; момък пои — 397, 399, 617, 618, 757, 873, 1001, 1002, 1003; дали — да си продаде 414, 415, 416; момък язди — 431, 432, 434, 514, 620, 847, 1427, 1503; Стоян да препуска с — си 468; — на облог 471, 472, 474, 1333; 1638; Мехмед скочил от — 480; войводи — изгазили цветята на девойка 529, 530; беличко — 544; болен юнак поръчва на — си какво да прави, като си отиде в къщи 548, 549, 550, 569; пътник казва на — си, че предчувства, че ще умре 551, 552; Мехмед казва на — си да догони хайдутите 563; майка да приготви — на сина си 571; майка да продаде — на Мехмет, за да го избави от

затвор 587; —, продадено за вино и ракня 597, 598, 599; момък няма — 602, кехая оставя — на аргати 616; — хвърка като пиле 623, 1129, 1155, 1157, 1159, 1160; мома се присмяла на момковия — на седлото 649; девойка ще разведе — на момък, ако се ожени за нея 656; момък казва на — си да отидат, дето има три моми 659, 660, 661, 662, 663; девойка дава зоб на момково — 760; момък да спре — 799, 800, 802; — да подхвърли момиче 832, 833; — ще товари бяло чърноко момиче 834; богато либе има — 922; юнак възседнал — хранено 979; дали любе — нямало 1004, 1005; момък да държи — на момина сватба 1034; 1035, 1036; буля пита — къде ходи Марко 1051; — на момино либе да не си прашни гривата 1108; — на момък мършави 1124, 1125; роса мокри — на момък 1172, 1173, 1174; хранен — на Марко 1232, 1233, 1234; — хранено — дар за сватба 1236, 1341; два —, дар за майката на царя 1238; —, дар за момини братя 1239, 1240; Костадин пасе — си 1293; Стоян се похвалил, че има — хранено 1298; 1299; сватове довели — на годеница 1306; Свети Георги — си кове 1324, 1325; —, приготвен за булка 1342; юнак седлае — 1345; самар на — 1377; дъщеря да посети майка си лете с — хранено 1386; девойка ще падне от —, ако види либето си 1390; водят невеста на — 1391, 1392, 1393, 1394; комарче — на цвете 1407; татари ще тлъчат децата с — 1439; еничари от — слизат 1440; алено — хранено за войвода 1447; бързо конче 1454; девойка напоила и назобила — на юнак 1510; девойка да изведе — на либето си 1541, 1542; момък, още неслязъл от —, пита за либето си 1543, 1544; момък настига първото си либе с — си 1545; невеста се покланя до юздите на — 1583; челебичке не слиза от — 1589; девойка взема — на либето си 1624; момино либе язди братовото си — 1626; вино се на — не пие 1639; юнак да плати изпитото вино с — хранено 1640

Конак, коначе, -ци. Любе плаче в — 22; царят харизва — на Кольо, за да се потурчи 51; сливенци (Сивян, турци, мажуре) продават бели — 62, 63, 64, 66, 68; Стоян търси — за чобаните 131; бели (беличко) — 239, 308, 460, 496, 568, 689, 753, 755, 776, 1390; Тодоровото — се запалило и изгоряло 340; невеста застала на мъжа си — да ляга 362; дали невеста — няма 365, 372, 391; агово — 408, 1313, 1343; Стоян дава бели — на облог 469, 470; — на невести ще изгори 475, 478; момков —, прокапал от дъжд 562; майка да продаде — на Мехмет, за да го избави от затвор 587; къща с бело — 610; майка да изпразни един — 708; дюлгерче — гради 715; момък ще направи бял — за девойка 719; момиче иска бял — 722; нагиздена девойка отива в — 893; момък да отиде с невеста в — ѝ 1037; черешка да прикрие — 1077; мъж оставя либето си на бащините си — 1091; пашовски — 1128; на момък му се заканват да му запалят — 1152; девойка да седи в момков — 1205; сева да забрави бели — 1353, 1354; юначе иска бял — 1431

Кондури, кондурики. — армаган за девойка 277, 863, 864, 1426, 1603; лескати — 404, 448, 871, 1414; невеста ходила за вода без — 408; на девойка ѝ се преплитат — 514; да не се събвуват — на девойка 687; юнак ще излъже момина майка с — лескати 726; лустри —, нишан за девойка 731; девойка иска лескати — 861; — прилягат ли на девойка 866; аги и хаймани с лъскати — 903; мома носи крадени — — 940; черни — на невеста 1042; девойка не отишла на хорото, защото нямала — 1460; лустри — 1521; — чепици 1627

Конц, -ци. Червен копринен — 43; девойка да размотава — 716; девойка да не си хаби — 1056, 1059

Копан (бухалка). Камък да се пукне от — 1081; мерджанен — 1083; момък да го сторят сребърен — 1084, 1085

Копаран. Черен йобрьсен — на момък 943; писан киндисан — 988

Копач. Руска да вземе — 1526

Копеле. Вж. Момче, -та

Коприва. Ще отидат на гости, когато — роди жълта доля 354; мома дава — на ерген вместо босилек 949, 950; невеста сварила зелена — 1614

Коприна. Девойки купуват — от гемия 423, 425; девойка сучи жълта — 609; момък отишъл — да купува 648; момък продава — по селото 649, 651, 1164; тънка жълта — 817; девойка преди жълта — 852; гивизияна — 1054, 1642; Фатма преприда — 1060, 1279; девойка да изтъче аглъче от сърма и — 1558

Коран. Баща пее — на болната си дъщеря 300

Корен. Дунав тече от — на китка 1585

Корици. Второ любе дава — на сираци 14

Коса, -и. Морна — на деверче окапала 18; гнездо от — на убит юнак 23; руса — 47, 454; — му окапала от сипка 259; змийско гнездо в — 277, 597; девойка кълне — си 314; — на девойка да окапе 541; пилци правят гнезда в — на умряла девойка 560; змия свила гнездо в — на Стоян 595; морна — на девойка 754, 876; девойка не оплела — си 1367; девойка ресала — на Гинка 1471

Косаджии косят зелен чаир 845

Костадин. — дава сестра си на далечни момари 231; хайдуту убиват — заради невестата му 1293

Костадиновден 1257

Костовци знаят магин за женене 1161

Котка (коте, котетище). Старо-харо седи на буджека като — 381; калайджия е като — от сахан на сахан 716; баща на девойка има сура — 1226

Коч вакъл каматен 169

Кочия, пъстра 27

Кош, -ове. Девойка напълнила — с гиздило 732; пълни — с равни грошове 922

Кошара, -и. Агне блее в — 174; стадо блее в — 595

Крава, -и. Невеста (девойка) да дои — 346, 1500, 1501, 1530, 1531; невеста занесла на мъжа си — с теле 422; девойка — пасе 445; девойка рано пуснала — 446; хиляда — дойници зестра на девойка 668; мащеха будела рано дъщеря си — да дои 1317; дали кадъна — е издоила 1320

Крак, -а. (нога, ноги). Момък си отрязъл — с брадва 537; на момино либе му са криви — 1432; на ерген да му е крива —, но да е богат 1483

Крила. Девойка иска — соколови 678, 680; девойка иска — гълъбови 679; зелени — на пиленце 879

Круша, -и. Ще отидат на гости, когато суха — роди круши 349; болна девойка иска от — ябълка; — 299

Крушките, (квартал) 987

Кръвчица, кръви. — се леят в боя между русите и турците 72; — се леят в боя между турци и българи 73; българчета да пролеят — в бой с турчин 117; ясни — на овчар се проливат 164; ясни — 576, 821; стая пълна с — 601; — потекли от лоза 1263; гарван да се напие с ясни — 1268; пиле (гарван) да се напие с ясна — 1268, 1270 1281 1483

Кръстче. Тънко — на девойка 200, 812, 1176; коланче за тънко — 858, 863; кушечко за тънко — 860

Куклен, село 19

Кукувица, кукувичка. — кукува 312, 313, 568, 1485; — предрича женитба 687, 688, 689; дали — е видяла любето на девойка 994, 995; — измамва хайдуту 1259, 1260; дали — не е видяла момък 1453, 1458; дали — е видяла Иван 1458

Кула (колена). Яна да се качи на — 72

Кулжия, -и. — събират аргатки 1311, 1586

Кум, -ове. — оглушават 227; двори, пълни с — 1043, 1583; лудо-младо става — на либето си 1045, 1046; — черни гарвани 1254; не знаели, че ще дойде — 1347

Кума лиса калъмана на сватба 540

Купа. Пенка и ратайче ще се крнят от градушка под и над — 1625

- Купен. Стоян скрил закланата си жена зад — пше-
ница 589
- Курбан. Люта змийка иска — 7; ако войник се върне,
ще направи — 87; момък, ако не отиде в казармата,
ще заколи — 88; Стара планина иска овчар за — 192.
194; — душа не връща 284; момък коли —, ако види
девойка 667
- Курия. Алим да не ходи на султанската — 573
- Курна. Мома за — на бяла чешма 1170
- Курте. Девојка не се дава за — 1022
- Курум, -и. — летят в боя между турци и московци;
— се леят в боя между турци и българи 73; битолски
— 118; мъж отива там, където летят — 1092; — не
лови Делю войвода 1244; сребърен — леят за момък
1489
- Кутела, село 834
- Кутния. Момък да донесе червена — на девојка 859;
червена — 866; руса ясна червена — 1423
- Куфар. Невеста ще иде с мъжа си войник — да му по-
носи 1443
- Куче, -та. — спасяват Кара Бойо от турци 130; — пазят
стадо 210, 211; невеста плаши малкия си мъж с
лоши — 368; старо-харо върви из двора като — 381;
селски — 457; — разгонват животинска сватба 540;
— не лайнали 579; девојка лъже либето си, че на
чешмата има бесни — 932; — срещнало момък в
момини двори 1194, 1195; — лаят в агъли 1295
- Кушек кушече, кушека. Момък да донесе подарък —
на девојка 860; приляга ли на девојка — 866; копи-
нено — на мома 873; — на Айша изчезнал 1228;
пет — копринени лишен за девојка 1509
- Къдир. Болен — се прощава с невестата си 413
- Къдифейка. Болна девојка да подари рубата си на
— 1429
- Къдра. Юнак да отиде при — черноока 1652
- Къдра, -и. Дали девојка, както си реди —, така реди
и къщата 1622
- Къдрия. Вж. Зелка
- Къна. Червена — 177; 179, 180, 779, 780; юнак да
изгори — на главена девојка 781; Едринска — зе-
лена подарък за девојка 864
- Кърпа, -и. Злата метнала черна — 55; копринена —
армаган 277; — от панаир 323; шарена — 409, 479,
791, 1521; на девојка ѝ изчезнала червената — 508;
момък да открадне — на мома 636; девојка няма
маданска — 719; копринени — нишан за девојка
731; басма за — 788; приляга ли на девојка — 866;
мома носи чичовата си — 940; — на девојка 986;
копринена — 1001, 1002, 1003, 1401; памучена —
1001, 1002, 1003; месечинкова — 1213; шарена —
дар на момък 1307, 1603
- Кърши калпак. Момък носи китка от — 522
- Кършила село голямо 405, 582, 583, 585, 587
- Къфежиово коначе 413
- Къшла. Грешна мома запалила — с агнета 279
- Къща, -и. — оградена от четири страни с прозорци
263; — без врати и прозорци за умряла девојка
309, 310; дали невеста няма — високи 344; девојка
да тури момче за пръг на — 510; момкова — прока-
пала от — 561; юнак мисли — да гради 610, 611,
626; момък има —, каквато и царя няма 613; кафе-
зена — 618; момък има ли — градена 630; юнак
няма — градена 658, 726, 727, 1522, 1643; юнак да
огради висока — 724, 725; — с четири писани одаи
743; — тикълница 942; момък градил — 987, 1521;
комита — не гледа 1278; — се пада на единия брат
при делбата им 1315; дали на невеста харесва в чужда
— 1405; обрали —, защото булката заспала 1433;
— на Тодор изгоряла 1486; — писинци 1518; дали
девојка както си реди къдрите, така си реди и — 1622
- Къшк, -ове. Момък оставя девојка на бащини ѝ —
124; високи — 273, 644, 647, 760, 762, 875, 1607;
мома седи на — 320; невеста плаче на високи — 376;
девојка замръкнала на високи — 445; девојка да си
почине на високите — 446; болна девојка лежи в —
- 542; терзийче шие на високи — 715; юнак да изгради
къща с високи — 724; на девојка ѝ омръзнало да
седи в — 794; девојка работи на високи — 852;
Минка излязла на високи — 901; бели — 941; момък
свири на бащините си — 1073, 1198; момък да влезе
в — 1174
- Кюприя. — на Тунджа 167, 1239; девојки белят платно
под шарена — 431; шарена — 551; голяма — 552;
дървена — 1075; висока — 1114; — на Бяло море
1238; — 754
- Кюрсие. — отвлечена от хайдут 446; — не иска Смаил,
защото не иска в Мадан да иде 719, 720
- Кюрци. Самур — 48; ханъмка да се наноси на — 740;
мома не може да носи — 1175
- Кюстек, кюстеч. Сребърно — на момък 709; — гю-
мошьлон 853; турчин носи — 1131
- Кяр. Момък отива — да кярува 128
- Лакавска жумая 572
- Левочево село голямо 116
- Лесле родила дете и се разболяла 280
- Лейлинка. Болен съпруг се прощава с невестата си —
413
- Лекари (хякиме). Ранен юнак поръчва да му доведат
— 572
- Лекарство, лек, -ове (лекве). Не се намерил — за болна
девојка 308, 1113; майка на болна девојка да ѝ
донесе — 316; девојка търсила — 542; ранен юнак
няма баща — да му търси 575; девојка да даде на
момък — за стадо 756; дали девојка знае — за
рана 1211
- Леля, -и, лелки (лелчица). — отгледала Тодор като съща
майка 207, 208; девојка и момък боядисали саята
на стара — 237; — пита Станка защо приближняла
и пожълтяла, като се оженила 346; — пита Фатме
защо се подсмива 406; лели водят девојка 423, 425,
649; — да попита какъв армаган иска болна девојка
555; — пита момък къде е подранил 622; девојка е
по-хубава от леля си 917, 919; Янка се оплаква на
леля си, че либето ѝ е най-грозно 923; — ще изпрати
сватовница за племенника си 944; — пита Тъдъо
не се ли нахождал 1223; ахрени да не потурчват — на
Делю 1243; невеста била при — си бяла и червена 1500
- Лена. На — убили либето ѝ 597, 598
- Лесково село голямо 364, 367
- Лесковска махала 366
- Летивка забягнала с троица сеймени 450; — забягнала
с луди млади 451, 452
- Леша. Дали девојка е сварила — 784; момък и девојка
стъпкали шиник — 909; нескопосен любовник се
лющи от — 941; — 1593, 1595
- Либе, любе, -та. Братя се заклеват да вградят — на
единия от тях в града, за да не се събаря 11; второ-
не гледа дребни сираци 14; Хасаново — плаче за —
19; девојка (невеста) плаче за убитото си — 22,
578, 593; Стояново — ходи в сарая 23; поробена
невеста плаче за — 44; —, затворено в зандани 54;
Маруда иска да откупи — си 59; момък се оженил
за глупаво — 77, 78; мома се моли да не вземат — ѝ
войник 80, 82; — войник 90, 91, 97, 965, 1441; — на
Наим плаче за него, защото се приготвя да тръгва
104; девојка се разделила с — си заради войната
118, 119, 120; девојка (невеста) тъжи за — си, което
отива на гурбет 124, 125, 128; мъж да види — си 133;
момино — да прекара стадото си под орех 137,
138, 139, 140, 141; черешка да удържи черешките си,
докато се върне момино — 142; мома (невеста) очаква
— си от гурбет 143, 144, 145; — на Руса се върнало
от гурбет 146; Руса ще познае изчезналото си — 147;
мъж се върнал на сватбата на — си 153; — не пуска
мъжа си да отиде на строежа на Узун кюприя 159;
първо — ще пита за мъжа си кехая 165; — дава на
Руса тъмничарските ключове 241, 1474; болен мъж
не жали за — си 260, 261, 262; на болна невеста не ѝ
е мъчно за първото — 267, 269; болна мома (невеста)

жали за първото си — 268, 315; болна девойка не дава — си 271; — да донесе армаган на главеницата си 277; болна девойка да подари — си 300; майка да види за — на дъщеря си 312; — срещнало Неда да я посят към гробищата 317; девойка тъжи за — в тъмница 325, 326; девойка да занесе армаган на болно — 332, 333; невеста ще направи всичко, за да освободи — си 335; — бръква да извади змия от пазва, а изважда кемер жълтици 336; момък казва на — си да бъде весело 338; на Тодор му е най-мило за — 340; невеста се оплаква от глупаво — 363, 364, 373; невеста оженена за малко — 361, 362, 366, 367, 368; невеста се срамува заради — си 370, 372; накриво погледнало невестата си на меджия 378; невеста, оженена за лошо — 394; девойка, оженена насилва, тъжи за първото си — 397, 399; майка съветва сина си да продаде — си 415, 416, 419; девойка отвлечена от — и 431; овчари отвлекли девойка за — 447, 448; Стоян имал друго — 458, 459, 460, 461; дали пътници са видели момино — 495; Рада пита чуждо чуждинче ще я вземе ли за — 509; дали девойка няма друго — 517; девойка пита — си няма ли да ѝ донесе китка, за да се оглавят 518; девойка се загледала в първото си — 529; момък изпраща девойка да види болното му — 543, 544; — ще продаде кон за белило 548, 549; Минкиното — кара леля ѝ да пита какъв армаган иска Минка 555; девойка получава писмо, че ѝ е болно — 556; болен Брахим оставя — си на старата си майка 557; момък не заварил живо болното си — 558; момък тъжи по загинало — 560; ранен момък пита за първото си — 567; — ще продаде кон за белило и червило 569; — ще види вързан Мехмед 583; на невеста убили — и 596, 597, 598, 599; момък няма — 602; девойка няма — 603; момък разговаря с перчема си за — си 623; майка да пусне девойка при — и 628, 630, 635; малък момък се оженил за по-малко — 653; момиче се е сетило — как да поглежда 671; мома не иска пиано — 686; девойка и — и два братовчедца 692; девойка иска да пристане на — си 708; момък да пита — си дали ще го вземе 744; мома бере китки за — 752; на девойка ѝ омръзнало да гледа за — си 794; момък насилва целунал — си 815; девойка ще отиде с — си 825; кои ли моми разиграва момино — 830; момък тъгува, защото ямал главно — 849; — познава пременената Фатминка 871; дъщеря казва на майка си, че — и е най-грозно 920, 925, 1432; мома се оплаква от грозно, но богато либе 922, 923, 924; момък има грозно, но богато — 926, мома се оплаква от съливово и дремливо — 929, 1433; девойка се оплаква от нескопосно — 941; девойка да изпраща жълти алтъни на — си 959; Минка останала без — заради шетане 964; мащеха не дава на дъщеря си с — да се срещне 971; на женен мъж му е младо — 978; месечинка казва на мома, че до — и седи гъркинче (бяло момино) 990, 991; Стоян пита месеца вижда ли неговото — 993; дали кукувичка е видяла — на девойка 994; 995; девойка иска да се сниши планината, за да види — си 996, 997; девойка чула, че — и друга любя 998; мома, страда, защото — и друга любя 1001, 1002, 1003; девойка пита — си защо снощи не дошло 1004, 1005; момък заварил девойка с друго — 1004, 1005; дали е мъчно на девойка, че — няма да я вземе 1006, 1007; момково (момино) — се жени за друг (-а) 1018, 1019, 1038, 1039, 1042, 1047, 1086; — на девойка да залюби друга от нея по-хубава 1021, 1022, 1023; момък оставил — си и залюбил друго 1025, 1028; юнак изневерява на мома, но тя ще вземе друго — 1050; момък пита — си кой е бил снощи у тях 1052; момиче отровило невестата на — си 1053, 1054; мома прокллина невярното си — 1060, 1062; дано всичко от клетвата да не постига — 1063; ерген да не вижда — си 1075; — да не запява, тъжен не може да се утеши 1079; първо — не се забравя 1081, 1082, 1083; — или да гали — си, или да му каже

1085; — не приело поздрав на — си 1087; девойка да е умряла от — си, ако се мреше от любов 1089; невеста иска да тръгне с — си 1090, 1091, 1092, 1093; невеста съхне и вехне по — си 1094; — се разделя с — си 1096; мома ще забрави — си, когато главната се разлисти 1097; мома ще забрави любето си, когато Дунав пресъхне 1098; Фейминка изгорела, изсушила — си 1100; девойка да отиде при болното си — 1107; мома да не се хвали с първото си —, че е главно 1108; девойка не знае защо ѝ се сърди — 1109; девойка болна от лошо — терзия 1111; снага на девойка продадена на друго — 1121; девойка да купи турче за — 1129; девойка казва на — си да я гледа отдалече, да си пълни очите 1172, 1173; — съветва девойка да ѝ бъде широко сърцето 1196; мома има първо — 1200; пиленце пита девойка има ли — 1207, 1208; Марковото — отведен роб 1233; турци загалили Марковото — 1234; ергени да нямат първи — 1242; момък, отделен от първото му — 1257; — да познае ръката на загинал юнак 1270; невеста имала болно — 1272; майка пита дъщеря си дали ѝ е несговорно — 1291; на невеста ѝ нямало — 1301; девойка казва на — си, че дошло време да се вземат 1329; да нагизят невеста за нейното — 1348; — да си избира мома 1358; дъщеря да посети майка си с хубаво — 1386; да не излиза, като види ожененото си — 1390; мома заспала и изпуснала — си 1398; девойка нямала — главно за байрам 1409; момък да си избере — на байрам 1414; девойка иска от — си подаръци 1424; мома пита — си на кого я оставя 1428; — да седне на орехова сянка 1455; брат изпъдил първото — на сестра си 1460; момък вика любето си 1463; на Тодор му изгоряло — 1486; сестра отравя брат си заради — си 1497; мома да си избере — на двадесет и пет години 1504; момък кара майка си да му поиска — за невеста 1509; ако Радиното — свири в гората, тя ще остане при него 1514; три билки, три — 1539; — китка невенена 1540; — на девойка се оженило 1582; мома кълне — си, че не дошло 1600; девойка казва на — си, че щом той я лъже, и тя люби другото 1602; момково — краси цялото хоро 1606; момино — гришки шие и на байлама свири 1607; — будала 1614; — сърдито, защото невестата му направила забележка 1617; юнак залюбил — от незнайно село 1624; девойка ще преде за първото си — 1642; — отишло мост да прави 1650

Ливада, -и (ливаде). Татари водят Руска в — 39; закосили — 122; овчари да пуснат стада в — 132; зелена — 284; 1025, 1075, 1607; — зестра на невеста 407; юнак отвлякъл девойка на зелената — 428, 429; девойка пасе крави в зелени — 445; болен момък лежи в зелено — 547; момък има ли — 630; девойка да тръгне за вода в зелена — 855; девойка вижда момък на зелена — 859, 860; слана паднала на зелена — 861; — пълна с коне 922; лудо младо измамило девойка в — 1137, 1138; Свети Георги обикаля — 1324; роса да нароси — 1338; хоро на зелено — 1463; мома сено суши в зелена — 1588

Лилена да види какво хоро се играе 1494

Лири. Дали невеста няма — да брон 370; Петко войвода обира — 1253

Листа, листи (листе). — от зелен явор 28; три пъти — на гора са капали 196; — пернати на дърве високи 223; девойка покрила с — кош с гиздило 732; гора да жали за — си 749; момък, изпратен за — 816; орех да задържи — си до Гергьовден 1455

Лице. Бяло чернооко — на момиче 1, 298, 1025; прашиво — на Света Неделя 29; бяло — на девойка 99, 104, 245, 320, 488, 806, 884, 885, 887, 1116, 1137, 1138, 1185, 1204, 1435, 1478, 1593, 1595, 1605; бяло — да вехне (да жълтее, да чернее) 124, 1093, 1094, 1096, 1443; турчин иска бяло — за меджия 152; Дойчовото — е най-бяло 176; сестра залага бялото си — 220; кахърно — на девойка 235; невеста ще продава бяло — заради либето си 335; — на невеста засмяно 377,

1503; бяло — мухал хванало 560; червено — зестра на девойка 668; — бяла кърдия 754; момък целунал девойка по — 821; дали е бяло — на девойка 843; слънце да не черни — на девойка 849; сеймени искат бялото — на девойка 881; — на девойка по-бяло от бяло бели снегове 914; — на девойка по-бяло от бели снегове 914; — на девойка по-бяло от книга 915; майка учила дъщеря си да си мие — 954; майка учила дъщеря си да си маже бялото — 956; дали е тъжно — на моминче 997; сърце се гаси с моминче — каматно 1072; камък да се пръсне в бялото — на девойка 1081; копан да се пръсне и изпръска бялото — на девойка 1084; момък болен за моминче бяло — 1107; дали момиче продава бялото си — 1121, 1122, 1165, 1166; — на турче като слънце грее 1129; — на момък като слънце грее 1155, 1157, 1160; — на девойка ясно слънце 1187; пиле да се нахрани с бяло — 1270; — на невеста като маймунка 1506; дали девойка както си мие — така си мие сахана 1622

Личка. Момък се заканва, че ще измами — 1147, 1148, 1149

Лишан, лишен, -и. Вж. Нишан, -и

Ловче касаба 1603

Лоза, -и. Високи — 944; кърви потекли от — 1263; — израсла от вързана девойка 1264; майка премерила дъщеря си с — 1605

Лозе. Дунав на — да го посадят 1098

Лудо младо, луди млади. — кара момиченце да прекара стадото му през Дунав 160; Аринка убива двама — 226; — пита мома дали се сеща зашто мимнава край техните двори 233; Фатминка станала сутринта с троица — 238; майка казва на сина си, че жена му люби други — 403; — купува невеста, с която се се оказват брат и сестра 414; — водят крадена девойка 442, 456, 1033; девойка забягнала с троица — 449, 451, 452; — карат шилета 714; — върви след мома на вода 757; двамина — искат да убият юнак 762; девойка и — разговаряли дълго на кладенеца 798, 799, 800; девойка люби — 847; — пита девойка какъв подарък да й донесе 858, 859, 860; — изгара за момиче 971; — си говорят под череша да се вземат 1029, 1030, 1601; — става кум на либето си 1045, 1046; девойка запалила пламък в сърцето на — 1068, 1069, 1070, 1071, 1072; — се хвалило, че любило девойка 1137, 1138; — пита момиче продава ли си черните очи 1165, 1166; — изгубило пръстена си в момини двори 1194, 1195; — говори гръцки 1313; момък горял за — 1323; мома срещнала — 1340; две — вързани за бук 1264; двамина — до Радка на хорото 1490; ако — свиря в гората, девойка с него ще иде 1516; — пита девойка дали да иде на вечеря при нея 1535; девойка обяснява на — зашто мирише на вино 1553; девойка си иска изгубеното коланче от — 1556; — пита девойка къде й са коланчето и герданчето 1557; — иска от девойка да му набере бяло грозде 1562; — от пиене не познавало моминче 1632; на девойка й омръзнало да преде за — 1642

Лъджански чаири 450, 451, 452

Лъджън, Лъжена село голямо 366, 374

Лъжица дървена 1614

Лъкей, село 68

Любе, -та. Вж. Либе, -та

Люлка, -и. — от ален миндил 39; — за изоставено дете на робиня 40; — ковчег от две елички 275; легва — за дете 280, 298, 299; — на дете на две дървета 281; — на празник (байрам) 288, 309, 324; гергьовденски — 318, 1330; — от сребро 345; малка невеста да люлее — 358; дете плаче в — 401, 595; моми се люлеят на — 402; малки деца в — 1315; майка ще люлее три — 1484; невести люлеят — 1500, 1501

Люляк. Тодора кълне —, че паднала от него 1644

Лютви ефенди 228

Лястовици, летни 657

Магия, и. — за женене 1161; на Гинка й е лошо от — 1471; девойка иска цигани да й направят — за любов 1472

Магьосници. Жени — ще срещнат моминче любе 1398

Мадан село голямо 26, 392, 393, 719, 720, 965, 1182, 1184, 1279

Мазгалъе. Юнак мисли да прави къща с триста — 611

Майка, майчица, -и. — казва на сина, си, че е залюбил юда 1, 2; — плачат за убитите си синове 19, 22, 23; — плаче за умрелия си син 24; дъщеря разказва на — си лошия си син 25; — казва на сина си, че се чуват гласове от три синджира роби 36; — да отгърве дъщеря си робиня 42; — иска да види дъщеря си в тъмница 52, 53; — пита дъщеря си зашто плаче 54, 238, 239, 593; — да зарови жива дъщеря си в гроба, за да не се ожени за турчин 57; брат да занесе главата на брат си на — си 71; — да види какво се белее 74; — да види паднала мъгла 75; момък се оплаква на — си, че го записали войник 87; — снужвала син, че сина й отива на война 88, 89; момък казва на — си, че не желае да ходи в казармата 89; — казва на дъщеря си, че любето й отишло войник 90; — плаче за сина си войник 100; — на войник среща пътничке 102; момък пита — си за либето си 105, 153, 1545, 1546; войник изпраща книга на — си 106; войнички да поздравят — на болен войник 108; девойка моли — си да не я годи за войник 115; две — да плачат вместо една 131; — убива забегналия си син, без да го познае 131; син да види старата си — 133, 134; стара — ще пита за сина си кехая 165; агне блее за продадената си — 174; дъщеря казва на — си, че ще се ожени за Дуйчо овчар 175, 176; — съветва сина си как да спаси стадото си 177; — главила сина си 179, 180, 181, 183, 185, 192, 1295; леля отгледала сираче като съща — 207, 208; син се заканва на — си заради обидите й 209; син проклина — си, зашто го е накарала да краде 210; — накарала сина си да й открадне агне и вино 211; — кара сина си да убие баща си, зашто е пияница 214; — съветва сина си да отиде при царя с булката си и детето си 215; Хасан избягал от — си 219; дъщеря и мъжа й отиват на гости у нейната стара — 226, 258; — пита сина си дали си е намерил прилика 227; — не дава дъщеря си на далечни момари 231; — пита дъщеря си от какво е болна 232; мома се оплаква от — касканджийка 233; — пита дъщеря си зашто се забавила на кладенеца 234, 235, 236; дъщеря пита — си кой я поискал пръв 237; — намерила прилика за дъщеря си 239; — съветва дъщеря си да се пазя от овчар 240; — съветва дъщеря си да не слиза от коня, докато не й дадат ключовете от тъмницата 241, 242, 243; — пожелава на дъщеря си по-скоро да умре, отколкото да дочака сватбата си 245, 246, 249, 250; майка пита дъщеря си мъчно ли й е за любето й 251; болен син жали за старата си — 260, 261, 262; прозорец да гледа към старата — 263; от милост — не погребва мъртвия си син 264; майка не вярва на болната си дъщеря 265, 266; стара — пита болната си дъщеря за какво й е най-милото 267, 268, 270, 271, 273, 315; болна дъщеря жали за — си 269; болна дъщеря казва на — си, че ще умре 272, 274; — кара болната си дъщеря да стане 275, 280, 1429; мома поръчва на — си какво да направи, като умре 277; — казва на дъщеря си, че дошли сватове 283; — гледала четири дъщери 288; — пита дъщеря си зашто е тъжна 290, 291, 391, 1435; девойка се оплаква на майка си, че е болна 295; дали — дава дъщеря си на ерген 299, 706, 805; стара — седи до болната си дъщеря 302; — успокоява болната си дъщеря 305, 314; на млада — й е мъчно, че умира 306; — не вярва на дъщеря си, че ще умре 307, 308; — да изгори момини дари 311; — да види за либето на дъщеря си 312; болна девойка да прати бяла книга на

— си 316; — поръчва на сина си войник да се гледат взаимно, ако се разболеят 319; чужда — гледа за пари 319; — оплаква убития си мъж 323; — от-казва да извади змия от пазвата на сина си 336; — от-казва да спаси сина си от вир 337; — пита Тодор за кого му е най-мило 340; — оженила дъщеря си насилно 347, 395, 396, 397, 399, 402, 1503; — дала дъщеря си в чуждо село 348, 357, 394; дъщеря упреква — си, че малка я оженила 358, 359, 360; — оженила дъщеря си за глупаво любе 363, 364, 373; — оженила дъщеря си за малко либе 365, 366, 367; — не намерила екран за дъщеря си 369; невеста казва на — си, че се срамува заради либето си 370, 372; невеста се оплаква на — си от несклопен мъж 376, 377; дъщеря недоволна от — си, че я оженила за старохаро 379, 381; юнак се оплаква на — си от мързелива булка 383; дъщеря не може да прости на — си, че я дала, дето сърцето ѝ не иска 389; — казва на сина си, че невестата му говее 392, 393; — казва на сина си, че жена му любил и други 403; невеста казва на мъжа си, че отива на гости у — си 404; — съветва сина си да продаде жена си 414, 415, 416, 419; невеста да отиде на гости на — си и да не се върне 422; — вика на девойка да се държи за храстите 430; момина — да отиде в гората 437, 438; — ще пита дъщеря си какво ѝ е постелка и завивка в гората 439; — казва на дъщеря си да излезе на високите къш-кове 446; — търси избягалата си — 453, 454; — изпратила дъщеря си за вода 462, 463, 464, 465; — не могла да познае дъщеря си 467; — казва на Стоян, че турчин откраднал любето му и сестра му 468; — да види какво носи реката 481, 482; — пуска дъщеря си на меджия 487; — казва на сина си, че момата, която си избрал, няма да го вземе 496, 497; — да изпрати сина си на попрелка 499; — плете дъщеря си 502, 909, 1476, 1477; — казва на сина си да го ожени 503; — да поиска мома за сина си 504; — изпратила дъщеря си за вино 515; — успокоява дъщеря си, която плаче по обрани китки 528; — да пази китките на дъщеря си 532; болен (ранен) момък няма стара — 546, 575; — знае цената на кон 548; — ще нахрани коня на болния си син 549, 569; — ще отиде при болния си син 550; болен Брахим оставя либето си на старата си — 557; ранен момък пита за — си 567; Ахмедова съветва Ахмед да не ходи в друго село 568; — съветва сина си да не тръгва на път 571; — да направи халал на сина си 572; — съветва сина си да не ходи на султанската курия 573; — пита сина си не се ли смилал над мома, че я убил 582; — кълне сина си 585; — не иска да избави сина си от затвор, защото убил мома 587; Стоян пита — си какво е прегрешил, че сънувал лош сън 588; невеста не е питала — си 599; — дава пари на сина си за църква 604; син моли — си да го оглави (ожени) 613; 614, 615, 616, 633, 1508, 1623; девойка моли — си да я ожени 617, 618, 620, 671, 672, 1510; — да пусне дъщеря си при любето ѝ 628, 630, 635; — учи сина си как да открадне мома 636, 637, 638, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 651; — учи сина си как да любил момите 640; — съветва сина си да продаде две стада и да плати две глоби 652; — пита сина си кой ще му бави малкото любе 653; — да не му се кара, че дошло време да се жени 657; — казва на сина си, че момите не го искат, защото не е служил войник 658; дъщеря моли — си да не я жени поне тая година 673; — иска да ожени сина си 674; — да научи малка невеста да преде и да тъче 675; девойка ще се сгоди за момък, ако — ѝ приеме нишана му 676; — не дава дъщеря си на Мехмед 677; — казва на сина си, че ще го оглави 687, 688, 689, 1485; — не дава на дъщеря си да се ожени за любето си, защото им е роднина 692, 694; — казва на сина си, че любето му е родило 695, 696, 1543, 1544; — казва на сина си, че е грехота да вземе роднина 700; — съветва сина си да не се жени за

роднина, а за друга мома 702; — съветва дъщеря си да не любил роднина 704; — казва на сина си да вечеря и да ляга 705; ако — не даде на мома да вземе момък, ще опънат черна черга 707; момък да съобщи на — си за пристаналото си любе 708; — да даде дъщеря си на циганин 709; — да помоли момин баща да не я дава на дълггерче 715; момък да измами момина — 726, 729, 1521; момина — изпратила дар на момари 734; момина — годила дъщеря си, без да я пита 735, 736, 737, 1612; на — ѝ омръзнало от момини момари 738; — ще даде дъщеря си на друг 742, 743; — да събуди сина си рано 744; — ще намери на сина си друга девойка 746; девойка се карала с — си 763; девойка кани момък на гости, когато я няма — ѝ 769, 942; момина — отишла да бере череши 776, 778; ако момина — види момък, ще го изгони 783; — на девойка не е у дома 788, 792; момък да научи девойка как да лъжи стара — 798, 799; стара — чака девойка да се върне от вода 802; — ще завари заспало челебийче 813; — пита сина си идват ли на Дунав девойки 821; — отишла да купи гиз-дило за дъщеря си 870; момък кара — си да види хубава девойка 876; девойка се оплаква на — си, че я закача терзийче 882; девойка една у — 884; — захранила девойка с бяло мляко 885; момък да изпрати снимка от либето си на — си 894, 895; — да знае каква мома е zalюбил синът ѝ 896, 897, 899, 900, 1607, 1608; — да събуди рано дъщеря си 902, 903; дъщеря казва на — си, че либето ѝ е най-грозно 920, 925; — съветва сина си да не гледа, че любето му е най-грозно, но богато 926; дъщеря се оплаква на — си от просто любе 930, 931, 932; девойка се присмива на момък пред — си 944; мома с — си кроила шалварите си 953; — не е учила дъщеря си да работи 954, 955, 956; 957, 958, 959; — кълне дъщеря си да не види седянка 963; Минка казва на — си, че заради шетане останала без либе 964; момък кара девойка да пита — си и тя не е ли любила 968; мома не може да иде на меджия от — мащеха 970; момиче има — мащеха 971; — на момък не харесала любето му, че била руса 972; юнак да не любил девойка, че е лоша — ѝ 973; Стойко не може да вземе Станка заради — си 974; овчар да иска мома от старата ѝ — 975; син казва на — си, че харесал годена мома 976, 977; момина — ще роди момича за юнак 980; — не дава дъщеря си на момък 987, 988; — пита дъщеря си от какво е болна 1105; девойка казва на — си, че иска да иде с главеника си 1014; — да даде на сина си неговата ситна байлама 1015, 1016, 1017; момък (мома) се оплаква на — си, че либето му (ѝ) се оженило 1018, 1019, 1038, 1039, 1042; — казва на сина си, че годеницата му се оженила 1040, 1041, 1043; — на лудо младо не му дала да се ожени за гальовницата си 1045; — пита сина си какво го боли 1047; — казва на сина си, че се жени малка мома 1048; Кольо пита — си какво се червее в градината 1073; мъж оставя либето си на — си 1091, 1093; дъщеря казва на — си, че няма лекарство за болестта ѝ 1113; ерген казва на — си, че е болен от любов 1115; девойка моли — си да я пусне за вода 1129; дъщеря казва на — си, че иска да иде с турчин 1131; — излъгва сейменски войвода, че дъщеря ѝ загинала 1135, 1136; — кълне дъщеря си да има девет момни 1137, 1138; девойка се срамува от — си 1143, 1192; — казва на сина си, че се канят да го убият заради девойка 1151, 1153, 1154; дъщеря кара — си да върне момък, когото е харесала 1155, 1156, 1157, 1159; — съветва сина си 1161; Хайдар не иска да седи при мома, защото — му не я иска 1175; мома кара юнак да стане, че ще дойде — ѝ 1193; момина — намерила пръстена на лудо младо 1194, 1195; момък пита мома къде е била — ѝ снощи 1199; мома ляга вечер с — си 1200, 1201, 1202; — ще даде дъщеря си в чуждо село 1205; — питала дъщеря си Дунав от къде тече и къде се влива 1217; турци

погубили Марковата — 1232, 1234; — съветва Дельо да не ходи, защото ще го убият 1244; Делчо войвода поръчва на дружината си какво да кажат на — му 1254; триста — заплакали 1254; син казва на — си, че са го отделили от първото му либе в гората 1257; — кара сина си да се откаже от хайдутство 1258; — проклита сина си грешен хайдутин 1263, 1265; — пита сина си какво е правил преди 1264; — ще попита за сина си 1270, 1271; хайдутин разплаквал — 1273; комити раняват стара — 1280; — да носи дърва за огъня, на който пекал детето ѝ 1284, 1287; — да върти шишове, на които се пече детето ѝ 1285; невеста се оплаква на — си от турци 1288, 1289; невеста се оплаква на — си от мъж кюсамджия 1290, 1291; — храни пиленца 1304; син казва на — си, че се нагалил на сливенски девойки 1307; — се клела да не дава дъщеря си млада 1308; след кеван ще мине стара — 1309; дъщеря моли — си да я изпраща на аговска жетва 1312, 1313; Слънчовата — казва на Слънчо късно да изгрява и рано да залязва 1315; калугер пита — си може ли да се ожени 1322; — пита Свети Георги защо отишъл тъжен, а се връща весел от нивите 1324; — не дава на сина си да се жени 1329; — да върне годежните подаръци на дъщеря си 1339; мома казва на — си, че срещнала лудо младо 1340; — оженила дъщеря си надалеко 1345, 1385, 1386; — да стяга момини дари 1350, 1351, 1352; — да полива момините китки 1355; — ще плаче за оженилата си дъщеря 1356; невеста отива при чужда — 1357, 1360; девойка пита — си защо не я дала в близко село 1359; девойка тъжи, че се отделя от — си 1361; момина — да се ядосва, че взели дъщеря ѝ 1363, 1364; мома се прощава с — си 1370, 1371, 1376, 1377; — бърза да ожени малка дъщеря си 1378; — се кара на дъщеря си 1379, 1380, 1381; — казва на сина си, че любовто му е сгодено 1383, 1384; невеста яла у — си 1387, 1388, 1405; момкова — да види какво ѝ водят 1389; момък казва на — си, че не желае невеста, защото е малка 1391, 1392, 1393, 1394; девойка казва на — си, че е байрам 1411; — на девойка отишла в Пашмакли 1425; — не дала дъщеря си на момък 1427; дъщеря пита — си как ще я прежали 1430; момък се хвали на — си, че залюбил хубава мома 1434; еничарче тъжи за — си 1440; войник оставя невестата си на неговата стара — 1443; момък казва на — си, че го искат за войвода на комити 1447; — пита сина си какви грехове има 1450; — пита кукувичка дали не е видяла сина ѝ 1458; — пита дъщеря си откога ѝ е лошо 1471; — кара дъщеря си да се жени 1473; — учи Руса какво да прави, като отиде невеста в царевите двореци 1474, 1475; — научила, че дъщеря ѝ турчин любила 1481; — пита дъщеря си за кого да я омъжи 1482; — кара дъщеря си да се ожени за куц, но богат ерген 1483; — ще доведе три снахи 1484; — пита Тодор за кого му е най-мило 1486; — казва на сина си да не ходи по селата, че му се заканват ергените 1487, 1489; — стои до главата на болния си син 1490; — казва на болния си син да види какво хоро се играе 1491, 1493; невеста къдне — си, защото я оженила далеко 1499; — пита дъщеря си защо е побледняла, като се оженила 1501; — дала дъщеря си на проклета вяра 1502; момък кара — си да му поиска девойка за невеста 1509; момина — да помоли баща ѝ да я даде на терзийче 1512; момък казва на — си, че ако не вземе Димка, калугер ще стане 1513; девойка казва на — си, че ще отиде в гората 1514, 1515, 1516, 1517; девойка казва на — си, че иска с пиленце (славейче) да иде 1518, 1519; девойка да попита старата си — дали ще ѝ даде дарове 1523; — не знае къде е изчезнала дъщеря ѝ 1530, 1531, 1532; син пита — си дали се е оженило любовто му 1548; момина — видяла момък, че бере китки 1561, стара — душманка на двама млади 1569; момина — усетала двама млади, че се гаят

1570; момък къдне момина — 1573; момина — не дава дъщеря си на юнак 1574, 1575; — казва на дъщеря си, че любовто ѝ загинало 1580; 1581; момък се оплаква на — си, че девойка не го погледнала 1590, 1592; момък пил вино с момина — 1593, 1595; момък приказвал с момина — 1594; — не дава дъщеря си в далечно село 1603; — къпала в мляко дъщеря си и с грозде я захранила 1605; — да види сина ѝ каква невеста води 1609; момкова — не харесва девойка, защото е мързелива 1618, 1619; девойка пита — си наистина ли ходи момък луд по нея 1628; стара — люта ябълка; — къдне дъщеря си, че залюбила турчин 1647

Маймунка. Лице на невеста като — 1506

Македония 1254

Мале. Снаха спасява свекър си — от хайдутни 1275

Малка река 655

Малта. Превземането на — 60, 61

Манастир. Свети Никола ще гради — 28; мома не иска да се жени и жени, а ще отиде в — 738; — се разлюлява от грешен — 1263; майка води грешния си син в — 1450; девойка ще отиде в —, ако не си намери либе прилика 1473; калугерка казва на девойка, че не е за — 1478

Манафин, -и. Татари черни — 39; турчин — 57

Мане. Девойка не иска да се жени за — 732

Манол. — убива из засада Юсеин 579; — гайдаджия 714; — грабнал Величка 909; девойка ще вземе — дюканджия 1148; — пита майка си дали се е оженило любовто му 1548; — подканва болното си либе да види какво хоро се играе 1579; — залюбил чужда девойка 1584

Мара. — води хоро 1467; — ще отиде на хоро 1468; — пита майка си наистина ли ходи момък луд по нея 1628; — прилика на Кольо 1651

Маринка оженила насилно, тъжи за първото си либе 399

Марица, река 1116, 1340

Марица Примариченка. Петър ще вземе — 1054

Мария, Марийка. Любовто на — затворено в турски зандани 54; Тодор казва на — да бягат от турците в планината 116; — иска да изкопаят гроба ѝ близо до гроба на любовто ѝ 129; — да прекара сивото стадо на лудо младо през Дунав 160; снаха наклеветява пред мъжа си сестра му — 230; — Митрувичина 263; — плаче, че няма от сърце рожба 344; — с гиздило на сбор ще иде 870; момък да види лицето на —, за да я изпише на книжка 900; — не се жени за любовто си, а за другинго 1019; девойка казва на любовто си да залюби — 1021; черни комити крадат бела — 1278; — казва на майка си, че ще загине 1435; — сънувала лош сън 1438; комити искат от Хаджи Иван бела — 1452; момите плачат от —; юнаци плачат за — 1464; — или ще се ожени за либе прилика, или ще отиде в манастир 1473; майка кара дъщеря си — да се ожени 1480; — шне гергев и плаче 1524

Марко. Буля пита коня къде ходи — 1051; — погубва турци 1232, 1233, 1234; момини братя искат дар от — 1239, 1240

Маруда, Марудица. — пита брат си в тъмница дали предава вярата си 58; — иска да откупи любовто си 59; Стоян войник се връща на сватбата на жена си — 101; Момчил си харесал — 675; — лежала на ръката на сейменски войвода 1135; китка на — първа излиза 1332; Радойчо залюбил вуйчовата си — алтън Калуда 1543, 1544; дали се оженила — алтън Калуда 1548

Марушка, Марушчица. — и лудо младо разговаряли дълго на кладенеца 798; — лежала на ръката на сейменски войвода 1135

Маси, наредени за сватба 1019

Мастика. Момък пон коня си с — 1124

Махала. Девойка отива булка в чужда — 395, 1356, 1357; майка ще главни сина си в долната — 689; момари от отвъдната — 1027; момково либе се оженило в долната — 1042; мома иска от любовто си да не я разправя по горна и долна — 1139; девер къдне —

на невеста, че имала хубави моми 1178; севда да забрави — 1353, 1354; хоро в долна — 1579

Махмуд. — тръгнал с коня си на път, предчувства, че ще умре 552; — получил известие, че обрала агъла му 564

Махмудии. Три ширита — лишен за девойка 1509

Махмудово коначе 552, 564.

Махрама, марама. Тънка — за качулка на юнак 758; — дар на невеста 1408

Машер кидик, Мешар кедик планина 178, 325

Машеха, -и. — кълне дъщеря си да умре 318; — рано будела дъщеря си 387, 456, 961, 1316, 1317; — съветва сина си да не ходи на момина седянка 601; момък да си търси майка — 616; девойка не може да иде на меджия от майка — 970; момиче има майка — 971; мъж оставя жена си на две майки — 1092; чужда земя като майка — 1302

Мед. Дали устата на девойка е от — 699, 887, 888

Меджия (межо, межа, меже, меджо). Момък кълне —, че го няма неговото либе 256, 257; невеста не се нахождала на — 359; невеста била на — 378; момина майка събрала — 453, 642, 644, 646; моми и момчета, канени на — 486; девойка пита майка си да отиде ли на — 487; девойка кани либето си на — 488, 490, 494; девойка кани момък на — 489, 491, 493; момък кани мома да идат на — 495; на момък му принадлежало на — 503; — за белене на царевица 505; чичо да развали — 506, 1633, 1642; девойка събрала — 508, 509, 731, 922, 1618, 1619; снощи — имало 515, 963; девойка, канена на — 519; сестра да свика — 647; мома да се намери на — 673; момък и мома да се видят на — 793, 970; дали събират — 996; девойки се събрали на — 1227, 1228; невеста събрала — 1648

Медресе 307, 1075, 1224, 1279

Междьо, морна 26

Мезар, мезарче. Вж. Гроб, -ове (гробье)

Мезе. Турци да изядат Добри за — 49

Мендер. Момък да седне на — 788

Мержани. Червенички (алени) — за армаган 95, 96; момък да донесе — на девойка 859; — 470, 1106

Мерич 754

Месечинка. Момък и девойка разговаряли дорде — изгрее 798, 799, 800, 802, 1536; — казва на мома, че до либето ѝ на седянка седи гъркинче (момиче) 990, 991; Стоян пита — вижда ли либето му 993

Месо. Гарван да се нахрани с юнашко — 1268

Метекса погубва Митро 1295

Метексови агъли 1295

Метко люлее Минка на люлка 1330

Метла, метлица. Моми смятат китки с — 521; босилкова — 568, 1514, 1515, 1516; — мете в село 1499; сребърна — 1549

Механа. Радица отива в — 132; момък пие ракия (вино) в — 793, 994, 1138, 1303; момък заварил либето си в — 1004; юнак задира девойка по — 1049; — на облог 1333, 1638; беглишка — 1494

Механджийка. Лудо младо се похвалило на — 1137, 1138; юнак се облага с — 1333, 1638

Мехмед, Мехмет, Мехметъ, Меймет. — бяга от запалилия се Тохирят 9; невестата на — млада умряла 17; майка плаче за умрелия си син — 22, 24; — тръгва за Скеча 26; — се разболява 71; — ага да не записва ага във войската 77, 78; — записан във войската 78; на — му е мъчно, че отива в казармата 88; девойка изплела чорапи на — 110, 112, 113; — се върнал на сватбата на жена си 153; — убит в планината 164; — и жена му се оказват брат и сестра 228, 229; — се самоубива, защото умряло либето му 245; невеста се оплаква от мъжа си — 400; дали Фатмица опива — с вино и ракия 401; — пита невестата си има ли бащино имане 407; — Мемкорски 451; — спасява отвлечена от река девойка 479, 480; — плаче за момина китка 520; девойка сяда босилек и го нарекла за либето си — 527; — тръгнал с коня си на път, предчувства, че

ще умре 551; — пада от покрива на къщата 561; — преследва хайдут и харсъзи 563; — убил мома 582, 583, 585, 586, 587; невеста тръгнала на гости, без да попита мъжа си — 591; — щастлив на сян 602; — отива да вземе малко момиче 622; — пита девойка кога ще му пристане 655; — да не иска девойка, защото майка ѝ на друг ще я даде 677; девойка не с брат си, а с либето си — ще иде 718; девойка не иска много нишан от — 731; Нурка пристанала на —, а той не я иска 732; девойка посреща либето си — 760; дали момиче се е приготвило да посрещне — 784; — не взема девойка за кадъна, а за любене 804; — не могъл да отиде при девойка, защото ходил на работа 817; — сънува момиче 839; девойка пита — дали ще ѝ донесе армаган 863; — да види дъщеря си в скута на Осман 904; мома се присмива на — 945; Айша ще отиде за вода с — 986; майка не дава дъщеря си на — 987; девойка пита либето си — защо вече не идва 999; — казва на Рафъс, че тръгнал да си търси друга девойка 1026; мома тръгва невеста и кани — на сватбата си 1037; момиче отровило невестата на либето си — 1053; Фатма прокліна неверното си либе — 1060; мома прокліна либето си —, ако е залюбил друга, година да не дочака 1062; мома мечтае реката да я отнесе при — Бурдовек 1104; девойка болна от любов по — 1114; мома държала нишана на — 1141; на — му се заканват да го убият заради мома 1152; Зелфинка казва на — да не минава през техните двори 1206; болен — поръчва на пиле да му занесе дясната ръка в тяхната градинка 1270; пиле се грижи за болен — 1271; на Минка приляга гиздилото на — 1649

Мехтер заптия 909

Мечка. Дано — изяде нескосния любовник на девойка 941; триж — давила момче 1611; старчище води — за ухото 1630

Мижо открадва девойка от меджия 257

Микофче пита Рада взема ли тя такъв като него 512

Милен. Болен — да види какво хоро се играе 1491

Милица плаче на мъжовото си гробище 594

Милка. Майка да сгоди сина си за тънка — висока 179, 1485; братята на — убил либето ѝ 601

Милош, Милуш. — брат на пленената от татари Руска 39; — се жени за дервишова дъщеря 1237; невеста кани — на гости 1408

Мильо. Снаха спасява свекър си — чорбаджи от хайдуги 1277

Минаре. Умряла девойка ще я занесат под високото — 307; високо — 513

Миндил, миндилче (миндилчик, миндилчак). Ален — 39; 298, 397, 576, 792, 1322, 1552, 1565, 1627; девойка си заляла — с вино 515, 1554; алтънено — 763; приляга ли на девойка — 867; момино — 869; 1125

Минка, Мина. Момък открадва — на меджия 256; — болна легнала 266, 555; Мехмед убил — 585, 586; — иска да вземе Даут 710; — да подари китка на момък 864; момък да види приляга ли на девойка моминско облекло 866, 867; — на рудан преде и пее 901; — останала без любе заради шетане 964; — не отишла да купи коприна 1164; момък люлее — на люлка 1330; да нагиздат — за хорото 1348, 1349; на — ще приляга Мехмедово гиздило 1649

Миньори, мадански 1184; — слезли от планината на хоро 1470

Мираз (наследство). Делба на — 203

Мисир. Юнак и девойка прашили зелен — 1317

Миски. Черни — чернило за девойка 872

Митко, Митю. — посъбрал меджия 505; на болен — му е най-милто гергьовденското хоро 546; на болен — му е най-милто лятото 547; — иска от девойка стрък босилек 1564, 1565

Митра турчин любила 1481; — си изгубила герданчето и коланчето 1556, 1557

Митро с дружина си правят обир на Метексовите агъли 1295

Михал. Тодора спасява свекър си — чорбаджи от хайдуту 1276

Мишка. Бакалин е като — от чувал на чувал 716
Младженец. Невеста и — се оказват брат и сестра 227, 228, 229

Младост. Девойка жали за своята — 749

Мляко. Недка да храни рожбата си с майчино — 11; майката на агне давала много — 170, 171, 173; девойка, захранена с бяло — 885; девойка, омита (окъпана) с бяло — 886, 887, 1605

Могила. Илия събира войска от високата — 98

Мома, момница, -и. — юда пиринска 1, 2; змей излива водата на — 8; — синджир роби 31; — разговаря с изсъхнала гора 37; — лежи в тъмница заради вярата си 52, 53; московец пита за хубави — 70; — се моли да не вземат либето ѝ войник 82; — и лудо младо дали са лика прилика 94; — отива войник 99; — се моли на орех да задържи листата си, защото ще мине либето ѝ 137, 138, 139, 140, 141; — се моли на черешка да удържи черешките си 142; — очаква либе от гурбет 143; момари за — дошли 147; малка — казва на турчин, че либето ѝ забегнало преди девет години 152; — кадия (-и) 165, 168; — сеймени 167; — джандарми 169; майка да главни сина си за баш — 179, 180, 181, 183, 185, 192, 687, 688, 1295; — ще питат за овчар дали е женен 186, 188; — се моли на Стара планина да не взема брат ѝ за жертва, защото са го главили 194; овчар правил хурки за — 197; синове една — да галят 207; юнак съветва — да не ходи за вода 223, 224; — се оплаква от майка касканджийка и доведена сестра 233; — плаче, защото нямала прилика 239; — риза да кроят на умряла мома 274; грешна — запалила агъл с агнета и юреци 278, 279; — дъщеря родила 298; — ще носят вода на погребението на девойка 309; кой ще залюби — 320, 321; отишла — в градинка да си обиколи китките 394; — се люлеят на люлка 402; юнак (гемиджия) отвлякъл — 424, 432, 433, 436, 1534 — продава вода 434; — пристанала на юнак, после се разкаляла 457; — платно бели (-ят) 481, 796, 797, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086; — спасява отвлечен от река юнак 482; — изважда от реката босилек 484; — се събират на попрелки 486, 497, 498, 499, 500, 502, 519; момък да си хареса — на меджия 488, 489, 490, 491, 493, 494; — главена за загубено момче 489; момък кани — да идат на меджия 495; момък се разболял за — 496; — утешава момък да не плачи 498, 519, 520; юнак се разболял от — 502, 503; — бягат от сейменче 514; — да попеят 516; момък гали (залюбил) — 525, 526, 664, 667, 845, 1152, 1310, 1427, 1550, 1609, 1631; — плачат по обрани китки 528; мило му е да гледа сивковските — 533; Мехмет убил — от ревност 582, 583, 585, 586, 587; майка съветва сина си да открадне — 636; майка учи сина си как да открадне — 637, 638, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 651; майка учи сина си как да люби — 640; момък, ако не вземе две —, ще плати тежка глоба 652; — не искат момък, защото не е служил войник 658; момък казва на коня си да отидат там, дето има три — хубавици 659, 660, 661, 662, 663; три — молят момък да ги вземе 668; — канят юнак 670; майка да ожени сина си за баш — 674; малка — иска да си намери юнак, който не пие и не пуши 678, 679, 680; юнак да не гали — 679; — не иска лудо-пийно 686; момък загалил — негова роднина 695, 696; хубава — род няма 697, 699; — иска да я вземе момък роднина 700; две — искат момък 702; — и момък ще се вземат, независимо дали си приличат 707; — върнала двадесет и пет лишена 711; — предпочита терзийче пред дюлгерче 715; — иска бял конак 722; дали юнак е дошъл за — 723; Фатма е — родила 740; дали майка дава — на юнак 742; —, като се оженила, черна почерняла 747; — да ходят неженени 748; докато е мома неженена, хвърка като

птичка 750; — вика юнак да му даде китка 754, 755; — да отвори на момък вратата 761, 762; юнак кани главена — да идат във високата планина 780; момък и — отблизо да се видят и харесат 793; — и юнак разговаряли дълго 799, 800; — отишли за вода 807; Стоян целунал заспала — 821; за юнак няма — 824, 826, 1652; момино любе да люби райковски — хубави 830; терзии галили девет — 836; малка —, когато погледнала, измамила го 837; момък сънува малка — 838; момък и — да сторят облог да се вземат 844; момък мечтае да отиде на гости у — 850, 851; — ще развесели момък 853, 854; девойка казва на момък, че е — за галене 856; юнак срещнал нагиздена — 873; момък кара майка си да види хубава — 876; — се оплаква от закачливи юнаци 880, 881, 882; момък не виждал — като Бинка 892; момък желае да види — дали е хубава 915; очи на — по-черни от грозде и вежди по-тънки от гайтан 916; — да не гледа, че либето ѝ е грозно, а че е богато 922; — се оплаква от грозно, но богато либе 924; — заспала в градинка 927; — се оплаква от сънливо либе 929; — не любими момък, защото бил кротък 933, 934; юнаци да се пазят от — белябашийка 938; — ядосва юнаци, че не могат да я вземат 939; — се надува с чужди накити и облекло 940; — кани юнак на гости 942; — се присмива на момък 943, 944, 945, 947; юнак пита — кой ѝ е шил шалварите 953; — казва на юнак, че не ѝ е за работа, а за любене 954, 955, 956, 957, 958, 959; юнак пита — не се ли наспала 960, 961, 962; — и ерген да отидат на меджия, за да се харесат 970; овчар дошъл да иска — 975; момък харесал годена — 977; момина майка ще роди — 980; юнак обиден на —, задето я дали другиму 980, 981; момък останал в планината да печели заради — 982, 983; — пита месеца кой седи до либето ѝ на седянка 990, 991; дали за — са казали, че е хаймана 999; — страда, защото любето ѝ друга люби 1001, 1002, 1003; душмани разделят — и ерген 1011, 1012; — казва на любето си да залюби от нея по-хубава 1023; — не дочакала любето си и се оженила 1029; — да се ожени и отгледа малко момиче 1034, 1035, 1036; — се оплаква на майка си, че първото ѝ либе се оженило 1039; майка казва на сина си, че се жени малка — 1048; юнак изневерявал на —, но тя ще вземе друго любе 1050; мъж тръгнал да си отбере хубави — 1060; — проклена любето се, ако е залюбил друга, година да не дочака 1062; — кълне ерген никъде да не си намери — 1064, 1065, 1066; дали — хубава се червенеет в долната градинка 1073; да не гледа — с юнаци през прозорците 1078; — ще забрави любето си, когато главният се разлисти 1097; — мечтае реката да я отнесе при либето ѝ 1104; — да не се хвали с либето си, че е главно за друга 1108; дали либето на девойка ѝ се сърди за — галене 1109; — се моли на овчар да я извади от Дунав 1116, 1117, 1118, 1119; майка кълне дъщеря си да има девет — 1137, 1138; — иска от либето си да не говори за нея 1139; — седяла на скута на един, държала нишана на друг 1140; — държала нишана на момък 1141; — дарила с дарове момък 1150; момък измамил — 1153; момък лъже деветдесет — 1155; — женени с магии 1161; вред са — хубави 1162; сама — тръгнала да се продава 1167, 1168, 1169; — ако вземе момък, би направила от него праг на харем 1170; юнаци да избират — 1171; довер кълне махала, че имала — хубави 1178; юнак се чуди как да излее харкомите на — и как да ѝ скъса елечето 1180; юнак се чуди дали да разроши плитките на — и да ѝ излее харкомите 1181; ага кара — да си вдигне чумберчето 1185; — да изтъче риза на момък 1191; — кара юнак да стане, че ще дойдат родителите ѝ 1193; — тръгнала сама на жътва 1196; момък пита — кой е бил снощи у тях 1199; юнак пита — с кого ляга-вечер 1200,

1201, 1202; отдавна ли е — калугерица 1204; овчар пита — знае ли лек против ухапване от змия 1211; — се присмива на вързан — 1219, 1221, 1222; Тъдъто се нахождал по — 1223; — и невести се питат защо са ялови 1229; хайдутин разпалвал — 1272; пашата вика Димо, задето — 1296; — ще играят хоро на празник 1301, 1412; юнак буди — 1316, 1317; — да се приготви за празник на Гергьовден 1326; на велика и честита — първа и излиза китката 1332; — срещнала лудо младо 1340; сватове отиват за аговски — 1343; на малка — и е мъчно, че я женят надалеко 1345; любе да си избира — 1358; майка да се ядосва, че и взели малката — 1363, 1364; — се с рода прощава 1370, 1371, 1372, 1376; — омайници ще срещнат момино любе 1398; ходжа записва и закача — 1413; момино любе ходи — да гледа 1428; момък оставя — сама, когото види него да любя 1428; юначе ако може да вземе — 1431; — не се хванала на хорото, защото нямала гиздило 1461; юнак кара — да се хване на хорото 1462; — плачат от Мария 1464; юнак да не праша гиздави — 1465; до всяка — и ерген на хорото 1470; кадия писал на момък три — 1484; да знае — да се не жени 1504; — питат невести хубаво ли е венчилото 1505; юнак уверява —, че ще я любя и няма да я остави 1549; момък се заканва на — 1561; — не срещнала юначе и се натъжила 1568; малка — и момък се галили три години 1570; малка — казва на терзийче, че станала за галене 1572; — казва на юнак, че майка и не я дава 1574, 1575; момък жали, че се любяли с —, а душманите ги разделили 1576, 1577, 1578; Дунав тече, — влече 1585; дали — е на овчар прилика 1587; — суши сено 1588; — избягала от момък 1593, 1595; момък иска да вземе — 1594; — кълне момък, който я мамя 1597, 1598; — кълне либето си, че не дошло 1600; — излезли на хоро 1606; на юнак му се струва, че го галят — 1623; грозна — се нагиздила и тръгнала да си търси прилика 1627; лудо цяно не познавало — 1632; — да не ходи за вода, че е далеко 1645

Момари. — дошли за мома 91, 147, 733, 734, 1027, 1613; майка не дава дъщеря си на далечни — 231; момиче да се престори на болно, когато дойдат — 244; майка кълне дъщеря си по-скоро да умре, отколкото да дочака — 245; на майка и омръзнало от — на дъщеря и 738, 1478, 1480

Момарка, момарчица. — дошла за мома 740; леля да изпрати — за племенника си 944

Моминство светило 1504

Момиче, момиченци. Еврейско — иска да вземе българин, ако си продаде вярата 58; момък се оженил за глупаво — 85; лудо младо кара малко — да прекара стадото му през Дунав 160; бяло черноко — ходи рано при бистра студена водица 200, 201, 202; — да се престори на болно, когато дойдат момари 244; юнак пита — не се ли наспало 387; момък да замръкне с младо —, ще осъмне с невеста 614, 615; момък отива да вземе малко — 622; — иска майка и да я жени 671, 672; момък харесал — негова роднина 705; — кани момче да му даде китка 753; юначе вика главено — да идат в гората 781; дали — се е приготвило да посрещне момък 784, 786; — поканило юнак у дома 792; момък желае бело черноко — 832, 833, кон да товари бело черноко — 834; — кара момък да я види дали е хубава 835; момък сънува бело черноко — 839; Нурка бело — иска от баш кехая кондури 861; момък се разболял от хубостта на — 875; — било избеляло и тънко израсло 877; бяло — да погледне либето си, за да я запомни 894, 895, 897, 899; юнак пита — защо е бяла и червена, тънка и висока 886, 887; Смиленско вакло — тръгнало сено да събира 890; задало се е Смиленско бяло — 891; — да отвори на момък, за да и даде армаган 906;

момък да хване — сред байрама 933, 934; — дава коприва на ерген вместо босилек 949, 950; момък иска босилек от — 951; — изгаря за лудо младо 971; момък срещнал бяло черноко, но годено — 976; бяло — седи до момино любе 991, 996; момък тъжи по оженено комшийско — 1015, 1016, 1573; момък дали си е избрал бяло черноко — 1024; хубаво — е гордо, че дошли момари 1027; мома да се ожени и отгледа мало — 1034, 1036; — отровило невестата на либето си 1053; — си шие басма, за да се докарва пред ерген 1059; ерген изгорял с ненагалено — 1075; момък изгорял за — 1076; девойка ходила на гости на вуйчовото си — 1087; юнак пита — не продава ли тънката си снага 1121, 1122; — пита царя може ли да се ожени за турчин 1134; — казва на момък, че продала черните си очи за грошове и алтъни 1165; момък пита — продава ли черните си очи 1166; по — за братята на царя 1238; — седило китка 1402, 1403

Момче, -та (копеле). — българчета се готвят да се бият с турчин 117; — ще отидат на меджия 486; мома, главена за загубено — 489; чичо да развали меджията, че го няма — и 506; — пита Рада взема ли тя такъв като него 510, 512; — измамил Сахида и го убило 577; — носи зелен байрак 608; девойка моли майка си да я ожени за хубаво — 617, 618, 620; — няма да чака девойка 673; девойка иска да се ожени за комшийско — неин роднина 704; девойка иска да се ожени за циганско — 709; — изпраща лишен на мома, която върнала двадесет и пет лишена 711; на главена девойка и омръзнало —, което иска да се годи за нея 730; момиче да даде китка на — 753, 754, 755; сърцето на девойка е в едно вакло — 848; на мома да и намерят главеник от горните и долни — 1112; — измамил девойка 1113, 1527, 1528, 1529; байрактар да събира — 1369; карабурунски — се заканват да убият ерген 1489; майка дава дъщеря си на вдовичино — 1575; девойка казва на любето си, че щом той я лъже, и тя любя друго — 1602; хубаво — излягало момиче и го завело у дома 1609; главили Дана за недъгаво — 1611; — планинче галило мом и невести 1631

Момчил. — харесал малка девойка 675; — спасява християните от турци 1235

Момък, -ци. — залюбил юда пиринска 2; — разкопава гробове 30; — синджир роби 36; — изкопава млада невеста 84; — се моли да го уволнят от войнишка служба 85; млад — записан войник 87; — не желае да ходи в казармата 89; дали — и мома са лика прилика 94; — пита майка си за Фатминка 105; девойка изплела на — бели чорапи 109; либето на невеста ще се върне от гурбет с двеста — 145; невеста недоволна, че майка и я оженила за непознат — 347; — кани мома да идат на меджия 495; — не забравил девойка, защото не и увяхнала китката 525, 526; — изпраща девойка да види болното му либе 544; — не заварил живо болното си — 558; — тъжи по загинало либе 560; момък моли майка си да го оглави 613, 614, 615, 616; — предлага на девойка да се оженият, мъката да си разделят 627; — малък се оженил за по-малко либе 653; — залюбил мома (-и) 664, 667, 845, 1508, 1569; девойка ще се сгоди за —, ако майка и приеме нишана му 676; дали майка дава девойка на — 706; — и мома ще се вземат независимо дали си приличат 707; — насилва целунал либето си 815; — желае момиче на кон 832, 833; момиче кара — да я види дали е хубава 835; — сънува малка мома 838; — и мома да сторят облог да се вземат 844; — иска да измами девойка 846; — тъгува, защото нямал главено либе 849; — мечтае да отиде на гости у девойка 850, 851; — гледал девойка как работи 852; — обича да погледа девойка 855; Райна Кначева любяла много — 857; девойка да изпрати китка на —

864; — донесъл гиздило за девойка; 865 — да види приляга ли на девойка моминско облекло 866, 867; — обича да гледа мома, когато тръгне за вода 869; — пита девойка кога се е парфюмирала 872; — се разболял от момина хубост 875; — кара майка си да види хубава девойка 876; — заварил любето си заспало под зелена ябълка 884; — пита девойка защо не смее да го погледне 888; — иска да види очите и лицето на девойка 889; — не виждал мома като Бинка 892; — кара девойка да го погледне, за да я запомни 894, 895, 896, 897, 899, 900; — да даде армаган на девойка 906; млад момък като ясно слънце 908; — и девойка се сравняват по хубост 910, 911; — желае да види девойка дали е хубава 915; девойка казва на —, че е по-хубава от леля си 919; дали — да легне до заспала мома 927; момите не любели —, защото бил кротък 933, 934; девойка не ще — от чуждо село 946; девойка се подиграва с —, друг люби 948; — иска босилек от девойка 951; — кара девойка да пита майка си и тя не е ли любила 967, 968; майката на — не харесала любето му, че било русо 972; — казва на майка си, че срещнал хубаво, но годено момиче 976; — останал в планината да печели заради девойка 982, 983; Айша отказва да отиде за вода с — 986; — казва на любето си, че няма да се оженият заради техните душмани 1009; — любил комшийско момиче 1015, 1016; — люби Фатма Етева 1017; любето на — се жени за друго 1018, 1019; — дали си е избрал любе 1024; — оставил любето си и залюбил друго любе 1025; — иска мома да се ожени и да отгледа мало момиче 1034, 1035, 1036; — се оплаква на майка си, че главеничката му се оженила 1038; — пита любето си кой е бил снощи у тях 1052; — изгорял за момиче 1075, 1076; — залюбил млада невеста 1123, 1124; млада невеста последила — 1126; — се заканва, че ще измами девойка 1146, 1147, 1148, 1149; — казва на девойка, че тя му е севда и прилика 1177; глупави — не знаят моми да любят 1178; — кара мома да му изтъче тънка риза 1191; — кара Калинка да рипнат и да тропнат на хорото 1192; дали е ходил — в хана 1197; — пита девойка отдавна ли е калугерица 1204; кукувица изманила триста млади — 1260; — пита шарено пиле, като хвърчи, вижда ли нещо 1287; комити искат — войвода да им стане 1447; кадия писал на — три моми 1484; — ако не вземе Димка, калугер ще стане 1513; — люби до две моми в махалата 1550; — се заканва на мома 1561; — тъжи по оженено любе 1573; — жали, че се любили с мома, а душманите ги разделили 1576, 1577, 1578; — се оплаква на майка си, че девойка не го погледнала 1590, 1592

Море (дениз). Свети Никола ще гради манастир сред — 28; българчетата стоят край — 117; дюлгерин се удавил в — 159; Стоян изманил Керана и тя се удавила в — 461; сеймени се наредили покрай — 574; кукувичка видяла любето на девойка на край — 995; момък да влезе в — 1038, 1039; момък да се хвърли в — 1086; Дунав се влива в синьото — 1217; пиле пее сред — 1235; Иван гради град край — 1458; синьо — 1517

Московец, -ци, **московчета**. Русанка повела сто хиляди — 69; — пита за вода, сянка и моми хубави 70; войска се събира срещу — 71; — се бият с турци 72

Мост на Тунджа 1650

Мохамед. Невеста и майка оплакват убития — 323; — пита Айша какво да й донесе от панаира 862; мома се присмива на — 944

Муда съгласна да се омъжи в далечно село 1603; Точю седнал до — 1648

Мулета. За мома искат — с ратай 496; — 569

Мумия, -и. — нишан за мома 730; момък да донесе жълта — на девойка 859; жълта — 865

Мустафи. Мома войник няма черни — 99

Мухал. Снага хванала — 23; бяло лице — хванало 560

Мъгла, **мъглица**, -и. Тъмна — влязла през отворени прозорци 46, 48; тъмна — паднала 75, 447, 479, 481, 484, 576, 808, 809; майка да види — вдигнала ли се е 90; тъмна — да се вдигне 133; — да покрие дете 280; девойка, гледа тъмните — 517; тъмна — 524; — покрива момък и мома 695; хайдутни замръкнали на тъмни — 1260

Мъж. Невеста се оплаква от нескопосен — 377; — изпратил брат си да погуби невестата му 408, 409, 410, 412; — продава жена си 414, 415, 416, 419; — изпъжда жена си 422; женен — задира девойка 978

Мъмурън събира войска 79

Мюфтия. Пашмаклийският — кара оженени брат и сестра да се разделят 228; — да каже на кого от двамата съпрузи се пада детето 229

Нагуда. Давлишка тежка — 89

Надяване на севди 485

Назъм. Девойка спасява либето си — от вир 337

Наим се приготвя да тръгва 104

Налбантин. Девойка наричала момък черен — 642

Наниз. Невеста да хвърля — си 191

Насибе избягала от мъжа си 405

Наска плаче, че няма рожба от сърце 345

Насташе не желае да я омъжват 1482

Нахут (лаут) подарък за девойка 791

Началник (големиян) поръчал Мехмет да носи байрака 78

Небе (небо). Синьото — високо завивка на девойка 437, 438; девойка гледа синьото — 517; дали девойка е от — паднала 882, 885, 1605; свети Георги да моли бога за ключовете на — 1334

Невен (невин). От червен — ли са очите на девойка 699; девойка да набере — 782, китка от — 783

Невеста, -и. Вградена — 11; млада — умряла 17; млада — плаче за деверче 18; — на умрял юнак плаче в одая 24; момък разкопава млада — в гроб 30, 84; — синджир роби 31, 36; хайдутни водят три — 35, 44; войник се връща на сватбата на младата си — 100; Фатминка отишла — 105; — запия (-и) 165, 167, 168; — кадии 169; — и младоженец се оказват брат и сестра 227, 228, 229; — паднала в Дунав 252; — вода да носят за умряла мома 274; — ще метат пътя за погребението на девойка 309; — ще направи всичко, за да освободи либето си 335; мъж пита бездетната си — да я изпъди ли или да се ожени 341; — плаче, че няма от сърце рожба 344, 345; — недоволна, че майка ѝ я оженила за непознат момък 347; — тъжи, че майка ѝ млада я оженила 358; — оженена за малко либе 361, 362, 366, 367, 368; — се оплаква от глупаво либе 363, 364, 373; — се срамува заради либето си 370, 372; — тъжна на сватбата си 374; — женена без любов 391; — говее 392, 393; мъж се скарал с — си 408, 409, 410, 412; комита отвлякл девойка за — 429; на — конака ще им изгори 478; на — убили либето ѝ 596, 597, 598, 599; момък да замръкне с момиче, ще осъмне с — 614; юнак да не гали — 679; — бялат платно 796; — казва на калеко си, че е по-хубава от леля си 917; дали млади — заглеждат момино любе 996; мома тръгва — и каии либето си на сватба 1037; момиче отровило младата — на либето си 1053, 1054; млади — дрехи перат 1081, 1083, 1084, 1085; момък загалил млада — 1123, 1124; млада — последила момък 1126; девер къдне махалата на —, че имала моми хубави 1178; Тьодьо се нахлил по млади — 1223; — се питат защо са ялови 1229; Милуш да си познае либето между две — 1236; хайдутин разплаквал — 1272, 1273; — се моли на хайдутин да я пусне 1272, 1273; — се оплаква от мъж-кюсамджия (от турци кеседжии) 1288, 1289, 1290, 1291; хайдутни убиват мъж заради младата му — 1293; — ще играят хоро

на празник 1301; дядо се обзалага с невеста 1318; довели младата — 1327; тъжно ли е на —, че са дошли сватове 1357; — оженена в чуждо село 1359, 1360; дали е яла — 1387, 1388; — поръчва на по-малката си сестра да гледа китките ѝ 1391, 1392, 1394, 1395, 1396, 1400, 1402, 1403; — успокоява сватбарите, които се страхуват от хайдутите 2399; сватбари водят — 1404, 1450; дали на — харесва в чужда къща 1405; войник оставя младата — 1442; юнак да не праша млади — 1465; — кълне майка си, задето я омъжила далеко 1499; две — хоро водят 1505; девойка се стяга за млада — 1525; Стана е в планина млада — 1531; момково любе отишло — 1545; —, като вижда първото си либе, оставя детето на свекърва си и отива с него 1546; —, оженена за богат, но стар мъж 1610; момче планинче галило — 1631

Невзе кани Асан у дома 791

Невзия. Момък гледал — как работи 852

Неда, Недка. Вградена — 11; — пила снощна вода и изпила люта змия 317; — пита хайдутин защо е тъжен 1261

Неделчо се удавил при строежа на Узун кюприя 159

Неделя. Дали — в градина никнала члн от небе паднала 1605

Незифе тъжна на сватбата си 373; момък изпраща — да види болното му любе 543, 544

Незифинка. — болна лежи 300, 302; — се прочула с хубостта си 874

Несибе. Мехмед спасява отвлечената от река — 480

Нива, -и. Овчари да пуснат стада в — 132; свети Георги обикаля — 1324, 1325; роса да нароси — 1338; етърви рано отиват на — и късно се връщат 1500

Низам. Вж. Казарма

Никола, Николче, Николчо. — ян кехая се разболял 199; — проклна майка си, защото го е накарала да краде 210; болен — поръчва на коня си какво да прави 548; славейче се грижи за болен — 1451; — да помоли баща си да не женят сестра му 1482

Нишан. Вж. Белег

Нишан, -и. (лишен). Мама държала — на момък 232, 1026, 1105, 1140, 1141, 1150; момкова китка от — по-хубава 518; девойка върнала — 603, 642, 643, 685, 711, 730, 746, 923, 1049, 1088, 1148, 1149; юнак няма пари да изпрати — на девойка 604; кехая да даде — на девойка 624; кому е — държала 646, 846; девойка ще се сгоди за момък, ако майка ѝ приеме — му 676; девойка не иска много — от момък 731; момари донесли — на девойка 734; момина майка приела —, без да я пита 735; девойка взела — от момък 857; юнаци не могат да съберат — 930; момкови тежки — 1023; мома не носи носен — 1064; либе носило — на либето си 1096; — жълти алтъни 1175; майка да върне — на дъщеря си 1339; грошове и алтъни за — 1340; баща иска голям — за дъщеря си 1509; наема ли се девойка — да носи 1524; момък оставил — на девойка 1593, 1595

Нишки. Девойка скъсала триста — на вретено 1619

Нож, ножче, -ове. Шарено — 55; — се въртят в боя между русите и турците 72; снаха иска от свекърва си — 131; Аринка се самоубива с — 226; Мехмед се самоубил с — мерджанлъ 245; Сахида убит с — 577; остри — 624; момък (мома) да вземе — и да се разпори 1038; 1039; овчарски — 1052; сребърни — 1054; момък да се порне с — 1086; на невеста ѝ омръзнало кървави — да мие 1292; татари ще сложат под — старите хора 1439; — 1172

Норка. Майка моли дъщеря си — да оздравее 284

Нурие любил Айше, а се оженил за друга мома 1055

Нуринка болна лежи 288

Нурка пристанала на Мехмед, а той не я иска 732; — иска от баш кехая кондури 861

Обирници вързали овчар 565

Обици. Златарче да направи на девойка златни — 1558

Облак. Тъмен — се задава 561, 1313; шапки като тъмен — 574; — покривка на болен юнак 1270

Облог (кавуль). — между Стоян и турчин 468, 469, 470, 471, 472, 474; — на дядо и невеста 1318; — за надпиване на юнак и механджийка 1333, 1638; Тодор и механджийка правят — за надпиване 1638

Обор, -и (хлев, левън). Стоян да си избере кон от царските — 101; момък да вкара коня си в — 1172, 1173

Обрачище 1468

Овен, овни (овньовете). Кара Бойо спечелил три стада вакли — 130; сюрня от вакли — 138; вакли — 163; овчари да дадат вакъл — 165, 167, 168, 169; — спасява отвлечено стадо 177; вързан овчар кара — си да извика брат му, за да го спаси 178; неблагодарен на — си овчар 179, 180; — гордост за овчар 186; вакъл карагюз — да преведе стадото на овчар през село 187, 188, 190; овчар пасал вакли — 196; хайдутите грабят стада с — 563, 1274; момък да стане вакъл — 844, 845; юнак останал в планината с двеста вакли — 980, 981; девойка да запали агъли с триста вакли — 1144, 1145; дружина да краде вакли — 1295

Овца, -е, овчици. Вакли — опасли тревата и изпили водата на Стара планина 198; невеста закарала на мъжа си — 343, 422; на мома искат много — с овчари 496; — останали без агъл 564; стадо от хиляда — с агнета 573; кехая оставя — на овчарите 616; петстостин вакли — зестра на девойка 668; дебела — дос няма 699; богато либе има много — 923, 924; момък останал в планината с двеста вакли — 982; — без овчар биват ли 1208

Овчар, овчарче, -и. Юда иска тревнина от — 5; Радица спечелила три сюрни с вакли — 132; — убит в планината 164; болен кехая кара — да вдигат сюрнята 165, 167, 168; — казва на агне, че ще му намери друга майка 170, 171, 173; — слезли от Пирин 175, 176; девойка иска да се ожени за Дуйчо (Дойчо) — 175, 176; турците вързали — в планината 178; — се хвали на овена си, че майка му го сгодила 179, 180, 181, 183, 185; — горд с овена си 186; — съответва овена си как да се държи, когато минават през село 187, 188, 190; Стара планина иска за жертва — 192, 193; Стара планина се сбогува с — 195; — иска прошка от Стара планина (гората) 196, 197; Стара планина се оплаква на Пирин от — 198; — дават клетва, че ще гледат болните си другари 199; — залавят крадец 210, 211; двама братя — ще събудят заспалата си сестра 223, 224; — хванали и любили мома 278; планински — 293, 296; невеста плаши малкия си мъж с клетви — 368; девойка галила планинско младо — 397; невеста занесла на мъжа си — с овце 422; девойка отвлечена от — 447, 448; за мома искат — с овце 496; —, загрижен за овцете си 564; —, вързан от обирници 565; майка не иска да ожени сина си, защото е — кехая 616; девойка занесла вечеря на — 624; — пасе сиво стадо 715; девойка не иска —, защото много ходи по полето 717; — да не гледат девойка във висока къща 725; девойка имала гости — 920, 923, 924; китки за млади — 967; — дошъл да иска мома 975; мома се моли на — да я извади от Дунав 1116, 1117, 1118, 1585; — без стадо бива ли 1207, 1208; — пита мома знае ли лек против охаване от змия 1211; — плачат за ограбените си стада 1274; чорбаджия отишъл да обиколи — 1277; — да не кълнат Слънчо, че рано изгрива 1315; — се сдмват кой да се хване до девойка на хорото 1476; — отиват на хоро 1468, 1470; — пита невеста защо жално гледа 1502; — засвирил в гората 1514, 1515, 1516; дали — свири в гората 1517; Руска да не взема — 1526; — успокоява момина майка 1531; — завардил девойка в гората 1563; — да види девойка 1587, 1588; девойка отказва любовта на — 1596

Овчарка. Дали е Стана млада — 1530

Огледало, огледалце. Кокалено — 320, 321; момък подарява на девойка — 818, 1001, 1002, 1003; морено — 856

Огън, огньове. Три орисници стоят при три — 6; дали — изгорил гора (усойка) 32, 33, 34; нишан от — на гърдите 39; Руса изгасява — 278; — да изгори момини дари 311; девойка стигнала до овчарски — 447, 448; момиче — на сърцето не гаси, а го подклажда 617; девойка да кладе — 716; — да изгори селото 965, 966; — да изгори душманите 1012; дали — изгорил череша 1030; — гори на главата на момък 1157; хайдут да палят — от пушките си 1259, 1260; — гори момино село 1345; — гори в село 1499; — гори в момини двори 1589

Одая, -и (адая, адае). Невеста плаче в — 24; писана (и) — 743, 999; къща с четири писани — 987; —, правена за невеста 989; баюва — 1017; девойка да наточи ракия в землена — 1212, 1213, 1214

Одрин (Ъдирне) 740, 1132

Одър, одърче, одрове (одер). Високо — 568; мома седи на — 1060; девойка лежи болна на — 1114; майка плете дъщеря си на високи — 1612

Онбашия. Дар за — 109, 110; — убит на война 122

Орач. Руска да вземе — 1526

Орех, орехче. Мома се моли на — да задържи листата си 137, 138, 139, 140, 141, 1455; люлки под зелен — 309; Митю лежи болен под — 546, 547; майка учила дъщеря си под — да седи 954, 955, 956, 957; хоро под — 1463, 1494, 1495

Ориз 1595

Орисници (назлени). Три — седят край огън 6

Оръжие (силях). Три — пукнали 19; — на Сюлюман паша лъщи 75; мома войник иска баща ѝ да ѝ купи — 95, 96; дали — да си заложи — 414; гайтани за — 1054

Осман. — нарамил девойка 430; — пада от покрива на къщата си 562; — паша кондисал в планината 576; Мехмед да види дъщеря си в скута на — 904

Османово коначе 732

Основа. Девойка преди на тестемелена — 901

Отрова, жълта 1497

Очи (очинки). — изпити от змия 23, 277, 541; — на робиня зашита 43; черни — на девойка 82, 104, 201, 245, 320, 321, 488, 707, 752, 753, 755, 806, 810, 812, 820, 824, 885, 887, 1021, 1151, 1152, 1182, 1185, 1186, 1478, 1593, 1595, 1605; черни — да плачат 124, 235, 349, 350, 351, 374, 1090, 1091, 1093, 1094, 1096, 1359, 1443, 1503; невеста ще продава — си заради либето си 335; червени в — на умряла девойка 560; черни — на момък 620, 1417; черни — зестра на девойка 668; девойка иска — гълбови 678, 680; — на девойка червен невин ли са 699; — черни череша 754; момкови черни — измамили девойка 818, 820; черни — за любене 838, 856; девойка да вдигне — и да погледне момък 842; дали са черни — на девойка 843; — на девойка са във всички 848; дали са от вакъл овен — на девойка 888; — на девойка по-черни от черни череша 889, 915; момък да изпише момините — на книжка 896, 897, 899; момини — са по-черни от момкови 910; — на девойка по-черни от черно грозде 914, 916; дали са жални — на момино либе 997; лудо младо кълне черните си — 1045, 1046; сърце се гаси с момини черни — 1072; копан да се пръсне и да изпръска черните — на девойка 1084; девойка да е умряла за черните — на либето си, ако се мреше от любов 1089; момък болен за момини черни — 1107; дали девойка продава черните си — 1122, 1165, 1166; момък да гледа либето си с пълни — 1172, 1173; — на девойка два бунара 1187; кой ще люби — на девойка 1226; пиле да се нахрани с черни — 1270; който види момини черни —, за тях плаче 1535; момък да съгледа — на девойка 1607, 1608

Павел обещава на бездетната си невеста от злато дете 344, 345

Падина. Пазва като — 380; дълбока — 591; девойка да държи либето си девет месеца в дълбока — 930

Пазар. Продава се юва басма на Яскечен — 158; невеста да продаде кон на — 594; армаган от широк — 614; момък пита девойка какво да ѝ донесе от — 860; юнаци не могат да купят тютюн от — 930; момък тръгнал на — 1037; момиче се продава на женския — 1168; — 1476, 1477, 1524

Пазарджик 1486

Пазва (пазушка). Змия в — 336; — на старо-харо като падина 380; момък пази момина китка в — 525; момински бели — 576

Палас, село 237

Палто, зелено 1123; синьо — нишан за девойка 1140

Пампор, пампорче. Вж. Влак

Памук, памучец. Мома да изпреде — 1191, 1303; невеста прела — 1503

Панаир. — се запалил 9; Мохамед тръгнал на — 323, 862; момък пита девойка какво да ѝ донесе от — 860

Панички. Дружките на невеста от кал — правят 358

Папуци, папучки. Жълти — 273; мома се присмяла на момковата закопчалка на — 649; — на мома 868, 873; — 1459

Пари. Ако на девойка не достигнат —, ще заложи себе си 220, 221; чужда майка и сестра гледат за — 319; на мъж му свършили — 414, 415, 416; — с чекмеджета ще изгорят 478; юнак няма — 604; момък има — 613; девойка да преброи — на момък 841; богато либе има много — 923, 924, 926; момък изхарчил спестените си — 981; —, скрити в дисаги 1293

Пармак, писан 1562

Патлаци. Чифт — убиват овчар 164

Патронче, патрони. Мома войник купува ситничко — (жепаньо) 95, 96; на всяко клонче — 1252

Паша вика момък 1296, 1297, 1298

Пашмакли, Пашмакъл село голямо 71, 229, 1229, 1425

Пейванче на кон 548

Пелена, -и (пляна, плени). Орисница шие — за мъжко дете 6; невести перат — 1083, 1629

Пелин за предпазване от юда 1, 1434

Пендарче. Жълто — нишан за девойка 1140

Пенжер, -и, пенжурки. Вж. Прозорец, -и

Пенка сушила и събирала сено с ратайче 1625

Пепел. Малта да стане на — 60; — 385

Пеперуда, -и (пеперуга). Летни — се молят да има добра реколта 1335; — се моли за дъжд 1336, 1337, 1338

Перо, перца. Червени — на пиленце 879; дали са от паткино — плитките на девойка 888

Перчем, -и. Мома-войник няма морни — 99; Ахмед да си съеши — 568; момък разговаря с — си за либето си 623

Песен, -и. Майка пее на детето си — 39, 298, 299, 462, 466; синове една — да пеят 207; мома пее — на китките си 394; момък се разболял на попрелка от момински — 496, 498, 499, 500, 504; мома съчинила — за момък 648; дали либето на девойка ѝ се сърди за — пеене 1109; баща да пее — 1287; девойка пята — в гората 1563

Петали, алтънени 102, 833

Петко войвода обира лирите на домакините, у които е отишъл на гости 1253

Петковско хорище 1606

Петли пеят 813

Петра. Либе да донесе на — подарък 1541; дали — помни как се любили с либето си 1542

Петро войвода. Пиленце не могло да се направи гнездо от дружината на — 1252

Петровден. Девойка да чака либето си за — 124, 125; сбор на — 870; девет села празнуват — 1245; — 1621

Петър, Петърче. — куруджи убива Алим 573; Калина отровила невестата на — 1054; — се записало войник 1442

Пиене. Балкански студен кладенец — 437

Пиле, пиленце, пилци (пилчинки). Дали — пее в гора зелена 43, 437, 1517; — пее, че девойка ще умре млада 311; горско — пропяло 468; пѣстро — предсказва нещастие 475; — пее в гората 536, 538, 628, 630; — правят гнезда в косите на умряла девойка 560; кон на момък като — хвърка 623; — пее рано в гората 692, 694; докато е мома неомъжена, с — хвърка 750; — да пият момински кърви 821; през друм прехвъркнало — 879; — да излезе от гнездото си 1102; мома да стане лятно — 1108; — пита девойка има ли либе 1207, 1208; — пее сред морето 1235; Делю не дава — да хвъркне през Рожен 1243; — не могло гнездо да си направи от дружината на Димитър войвода (Петър войвода) 1251, 1252; — да занесе дясната ръка на загинал юнак в тяхната градина 1270; — се грижи за болен юнак 1271; момък пита шарено —, като хвърчи високо, какво е видяло 1287; чужда земя като — без гнездо 1302; майка храна — в гнездо 1304; девойка иска да иде с — 1518; — пее и казва да го вземе девойка 1522; — пита девойка дали е болна 1582

Пиперюва махала 449

Пирин планина 175, 176, 198, 334, 548, 549, 576, 900, 1259, 1260

Писари записват войници 1441

Пискул, -и (кичилка). Мома се присмяла на момковия фес на — 649, 651; фесове с разроени — 903; майка учила дъщеря си — да си развява 955; ситен — на невеста 1042

Писмо. — в пръстена на невеста, заровена в гроб 30; девойка чете любовно — 54, 1004; девойка получава — от либето си войник 119, 120, 121; любе не изпратило — 146; девойка получава —, че ѝ е болно либето 556; девойка получава —, че убили либето ѝ 593

Пита. Девойка ако пече —, недопечена ще бъде 804; сватове носят — за годеж 1306

Пищови (пищол). Роса наросила Димитровите чифт — 48; мома се изплашва от момкови — 647; овчарски — 1052

Пияница (сархошин). Девойка тъжи, че майка ѝ я оженила за — 402; момък е на ракия — 660; девойка не иска — 717

Пламък. Девойка запалила — в момково сърце 1068, 1069, 1070, 1071, 1072

Планина. Момък залюбил юда от високата — 1, 2, 1434, висока — 18; мъгла паднала на — 75; Али паша кондисал на високата — 95, 96, 97; Тодор и Марийка да бягат от турците в — 116; бой на — 121; сватба на високата — 153; овчар отива във високата — 164, 179, 188; Хасан избягал във високата — 219; девойка тръгва невеста във високата — 249, 250; мома (невеста) болна легнала на високата — 267, 269, 270, 271; девойка обича да ходи на високата — 294; — на облог 473; овца завела агнето си във високата — 539; хайдушка — 576; момък пасе стадо във високата — 602; хоро на високата — 606, 1579; кадъни жънат жътва на високата — 607; девойка и момък ще летуват на високата — 630, 1517; момък отишъл на високата — 642, 643; китка от високата — 750; девойка да търси юнак на високата — 758, 759; юначе вика девойка да отидат в — 782; момиче отива на високата — 861, 1196; юнак останал със стадото си на високата — 980, 981, 982, 983; девойка да отиде при момък във високата — 1126, 1577; — заплакала за Индже войвода 1242; празник на високата — 1245, 1301; разбойник мечтае да се разлисти — 1281; дарове ще ги карат през високата — 1352; мома отива далеч зад — 1370; овчар свири на гайда в — 1564, 1565

Платно. Малки моми (невести) белят — 431, 481, 533, 796, 797, 1081, 1082, 1083, 1084, 1085, 1086, 1534; Радина майка — тъче 462; дали девойка както тропка хорото, така тъче — 1622

Плевник, плевня. Убит пътник, заровен в — 131; момък има ли — 630; момче измамило девойка в аговата — 1113; момък да мята сено в — 1172

Плитки, плитчици. Кой ще разплете — на девойка 305, 306; майка да оплете дъщеря си на петдесет — 502; момък да отреже — на мома 636; момък преброил — на девойка 815; девойка си плете дребни — 876; дали са от паткино перо — на девойка 888; — на момиче се роят 890, 891; дори да режат — на девойка, няма да се ожени за момък от чуждо село 946; ситнишки — 1093; юнак се чуди дали да разроши — на мома 1181; да разплетат — на болна девойка 1430

Пловдивска града голяма 1443

Плоча. Кон, подкован със сребро — 558

Повой. Орисница плете — на мъжко детенце 6; девойка, повита в тънък — 887

Подарък (шувии) за сватба два коня хранени 1341

Подкови позлатени 104

Покрива, покривка. Хайдушко кепе кичено — 439; овчарска бяла качулка — 445; тъмен облак — на болен юнак 1270

Пола (полка) на момиче като пана в море 890

Поле. Равно широко — 28; татари водят Руска през — широко 39; бежанци почиват в — широко 68; Русанка завела войска в — широко 69; момък се разболял в равното — широко 336, 1451; — на облог 473; слана попарила — 535; овчар вързан в — 565; юнак и девойка ще зимуват в равното — широко 630, 726, 727, 1517, 1519, 1522, 1523; момък отива в равното — широко 764, 793; свети Георги обикаля равното — 1325; дали в — отишло момино любе 1398

Половина. Дали момък го боли — 1018, 1019, 1047

Поляна, хайдушка 596

Поп, -ове. Димитър казва на баща си —, че ще отиде на гурбет 129; да попитат — дали може баща за дъщеря да се ожени 253, 254; — жално пеят за умряло 558

Попрелка, -и. Големи — 19; девойка събрала — 509, 510, 512, 791; момък да отиде на — 662; моми и момчета, канени на — 486; девойка пита майка си да отиде ли на — 497; момък кани мома да идат на — 495; момък се разболял на — 496, 497, 498, 499, 504; моми да се съберат на — 502; на момък му принадлежало на — 503; чичо да развали — 506, 1633, 1642; момък и мома да се видят на — 793; девойка да погледне момък на — 842; майка кълне дъщеря си да не види — 963; събират ли се моми на — 990, 991, 996; юнак задиря девойка по — 1049

Порта, -и. Шимшир — 45, 47, 597, 598; пътник чука на — 131; 503; невеста да отвори — 405, 1342; шарени — 468, 599; девойка забравила — да затвори 529, 530; кон да потропа на високи — 548, 550; девойка седи на — 763, 778; мома да сложи ерген за — на харем 947; разтворени — за сватба 1018, 1019; харем с висока — 1170; момък да отвори — 1173, 1174; майка да запише дъщеря си на — 1377; момък чукал по чужди — 1636

Посестрима. Момчил си харесал Марудица — 675

Постелка, -и. Зелена трева — 209, 439; балканска (букова) шума — 437, 438; — ясни шалвари 445; затворник да скъса девет — 585

Потури. Сини — 568; сини куюм — 840; широки — 937; нови — 1521; дълги — 1634

Потурчване. Кольо отказал да се потурчи 50, 51; Янка лежи в тъмница, защото отказва да се потурчи 52

Пояс, поясче, -и. Моренуни — 1; девойка изгубила ключ от — 529; шарено — 576, 709, 937; четири копринени — нишан за девойка 730; алено — 853, 904, 906, 1146, 1455; хамени жълти — 1612; — 1466, 1467

Праг. Юнак за — на харем (къща) 510, 1170

Празник. — не става без Мария 1464

Пране. Невести — да перат 1085

Прах, -ове. Роса да попие — 1108

Прекрив, прекрива. Червена — 25, 283, 1322

Премяна. Гиздилна — 251, 567; сватове носят невестка — 283; момиче ходи всеки ден с невестинска — 622; момък да се облече в сестрина си — 642, 643, 644, 648; байрамска — 1212; майка да събира момина — 1518

Прика. Девојка и овчар не правили — 1517

Прилика. Мама плаче, защото нямала — 239; баща казва на дъщеря си, че не намерил майчина — 253, 254; девојка и либето ѝ са — 692; на момък девојка не му е — 741, 1066; момък и мама да се видят дали са — 793; — на юнак е отвъд реката 824; момък казва на девојка, че тя му е — 1177; девојка ще се ожени, като си намери — 1473; майка ще ожени сина си, когато си намери — 1508; дали е мама прилика на овчар 1587; грозница тръгнала да си търси — 1627; Мара — на Кольо 1651

Прогимка. Вж. Закуска

Прозорец, -ци (пенжурки). Димитрица не затворила — 45, 46, 47, 48; къща, оградена от четири страни с — 263; къща без — 274; юнак мисли къща да прави с треста — 611; момче минава под момини — 618, 620; кафезлиени — 689, 735, 753, 1170, 1171, конак с бели — 708, 722; сарай с двадесет и пет жамлъ — 720; юнак да изгради къща с дванадесет — 724; ялуцки — 754; яснички — 875; хубава девојка излязла на Сивковските — 876; череша да запуши — 1075, 1077, 1078; жъмлу — 1279; момък да гледа либето си през — 1390; хоро се вие под момини — 1596; — 1050

Просо. Пеперуди се молят да се роди — 1335; — 1598

Просък. Момък се моли за мама като — 1593, 1595

Пръстен, пръстене, -и. Сребърен — 11, 1288, 1289, 1290, 1291, 1524; писмо в — на невеста, заровена в гроб 30; — на ръката на млада невеста 84; войник подарява — на сватбата на жена си 100, 101; Фатме дарила — на мъжа си 153; девојка ще иска много пръстени, ако я вземе момък 493; гюмюш — 580; юнак да строши — на главена девојка 781; — дар за девојка 864, 1307, 1367; менен — 976, 1383, 1384, 1590, 1592; китка, разкопана с момински — 1119, 1540; юнак пита девојка кому е давала — 1143; лудо младо изгубило сребърен (златен) — 1194, 1195; — на болен ерген е у мома 1491, 1493; златарче да направи на девојка златно — 1558; пет — леяни нишан за девојка 1593, 1595; — 779, 780, 1308

Пръсти. Бурмосани — на девојка 767, 768, 779, 780, 947

Пръчка, пръчица, пръти. Дрянови — 385; девојка, мерена с тънка — 886; снага на невеста като — 1506; дафинова — 1617.

Пуглово коначе 449

Пушка, -и. — пукнали 22, 23, 116, 374, 567, 568, 569, 572, 573, 574, 575, 580, 1254; поробени юнаци жалят за — 31; тънка — 50, 1257; българчета чистят тънки — 117; шарена — на овчар 141; — да се закачат на дърво калинка 144; бойлу — на гурбечия 146; майка пита сина си къде му е — 177; шарени — пукат на байрам 274, 1411; — гръмва и убива Асан 323; Сърма кадъна убита от — 576; болен Божко взел тънка — 590; мъж причакал жена си с — 591; момък да нарама — 637; невеста да поноси — на либето си 1090, 1091, 1093; — на мъж лъжи 1095; сейменски войвода не може да си носи — 1135, 1136; — накачени по — 1217, 1218; — малихера 1250; на всяко клонче и — 1251; хайдуту да палят огън от — 1259, 1260; дали — дотегнала на момче 1261; изпукали комитски — 1280; седем-осем — ударили Димо байрактар 1367

Пшеница. Бяла — прави алтъни 109; бяла — 144, 1433; невеста приготвила за либето си триста кила бела — 145; майка и син да сеят бяла — 214; мъж отишъл да оре зимна — 382; — зоб за кон 549, 569, 760, 832, 833, 834, 1124, 1125; Стоян скрил закланата си жена зад купен бяла — 589; невеста да купи бяла — 594; сиромаси да сеят бяла — 605;

момък да сее бяла — 742; аргати да жънат бяла — 1276; невеста да ожъне три кила бяла — 1318; пеперуди се молят да се роди — 1335, 1338; търговци не питат за — а за девојка 1476

Пъдарче. — дружина — на избягала невеста 405

Пън (пънчула). Скут — на старо-хоро като — 381

Първан Ангелов 400

Път. Татари показват — на Салих ага 27; Асан се разболял по — 258; вятър да направи — на девојка 325, 326; гората да направи — на девојка 333, 1107; девојка събркала — 447, 448, 1207

Пътник, пътниче, -ци. Майка казва на дъщеря си, че либето ѝ — отишло 90; — пита Русица защо ѝ преливат очите 91; майката на войник среща — 102; майка ще гледа за — да го пита за сина си 209; девојка продава вода на — 434; — дали са видели момино либе 495, 793; след меджията Митю е — 505; — пита Добра дали ще познае либето си, ако се върне 1454

Пяна. Пола на момиче като — в морето 890; тестемел на момиче като — в морето 891

Пясък. Дружки на невеста с — играят 358; китки, засипани със суген — 523

Рабина. Лудо младо купува —, с която се оказват брат и сестра 414

Равнина, хайдушка 175, 176, 268, 269, 271, 597, 598

Рада, Радка, Радица. — да види дали е изгряла звезда зорница 123; — избягала от свекърва си 132; бела —, продадена на циганин, се връща при майка си 462; — пита чуздо чуздинче ще я вземе ли за либе 509; момче пита — взема ли тя такъв като него 510, 512; рзнен момък пита за либето си — 567; юнак моли майка си да го ожени за беличко — 633; — залюбил турчин 1127; — пита гарван, като хвърчи, какво вижда 1284; сватове заварват — болна 1306; сватбари да отидат за бяла — 1342; — продава сукмани 1472; двама луди млади до — на хорото 1490; — бяга от най-малкото деверче 1496; — ще отиде в гората да види кой свири 1514, 1515, 1516; — Радюва иска с пиленце да отиде 1518; момче измамил бела — 1527, 1528, 1529; Георги откраднал — 1533; бяла — оградила висок чардак 1562; майка не пуска бела — с либето ѝ 1569; сърцето на — гори за избрано момче 1580, 1581; — не иска челебия да вземе 1589; — отказва любовта на момък 1596; — недоволна от годеника си, защото не ходел хубаво облечен 1612; дали — е чула за момък да приказват 1636; — залюбила българин с турска руба 1647; — ще мине през моста 1650

Радойчо. Кукувица измамил — войвода 1260; — залюбил вуйчовата си Маруда алтън Калуда 1543, 1544

Радю. Снощи се — заглавил 654

Разбойни. мечтае да дойде пролет и да тръгнат кертанджийи 1281

Разговор. Продължителен любовен — 1536, 1537

Раздяла. На любе да му се падне жива — 1067

Раиф Аджи Минчин иска хубава мома 740; дали момиче се е приготвило да посрещне — ага 786; — хаджи Еминчето се записал пръв ученик 1224; — не иска мома, защото е малка 1391, 1392, 1393, 1394; девојка става невеста на — 1402, — 450

Райка прела три години 1620

Райково, село 129, 190, 901, 1219, 1221, 1350, 1434, 1518, 1590

Райна Канчева любила много момци 857

Райфинка болна легнала 267

Райчо кехая загинал в полето 165

Ракия. Невеста приготвила за либето си две бъчви — 145; момиче продава — 163, 1121, 1122, 1165; мома да купи — 279; дали Фатмица опива Мехмед с — 401; облог на — 468, 469, 470, 471, 474; бела — 577, 1521, 1586; конче, продадено за бела — 597; момък да отиде у девојка с шише бела — 654, 768, 769, 770, 775, 1575; пианица пие бела — 660, 717;

момък на — челебия 661; бистра бяла — 663; юнак да не пие — 678, 679, 680; момък не пие — 685; юнак ще излъже момин баща с кило — 726; момък ще измами момина майка с чаша бела — 729; момък пие бела — 793, 1138; кон, поен с — 834, 1124, 1236; девойка пие бела — 904; мома да черпи овчар с бяла — 975; бяла — за гости 998; Калина отровила невестата на либето си с филджан бела — 1054; юнашко сърце се гаси с бела — 1071; девойка да наточи — 1212, 1213, 1214, 1215; моми и невести блага — ще пият 1301; сватове носят шише бяла — 1306; — се продава в механа 1333; комити искат — от хаджи Иван 1452; пили бела — за годежа на девойка 1482; жълта отрова в бела — 1497; Димитър продава — 1948; дремка се с бяла — разбужда 1538; девойка не пие — , а на — мирише 1554; момък пил — с момин баща 1593, 1595; дали либе бела — пие 1600; юнак иска — от девойка 1639

Рамазан. Цял месец бил — 314; девойка говяла 1430

Рамце, рамена (рама). Пушки на голи — на момък 943; момино — 1093

Рана, -и. Лекарите да превържат — на юнак 572; жива — на сърце 1067; дали девойка знаят лек за — 1211; юнак с девет — 1268;

Ратай, -и. Аговски — 110, 293; на мома искат мулета с — 496; момък да бъде — на млада невеста 1034, 1035, 1036; Пенка и — сушили и събирали сено 1625

Рафье. Мехмет казва на — , че тръгнал да си търси друга девойка 1026

Рахово село голямо 449

Рашид търси избягалата си жена 405

Ребра. Войник ранен в — 119; на сухи — фишеци 943

Река, -и. В — да хвърлят девойка 253; мома седи край — 321; юнак отвлякъл девойка отвод — 428, 429; девойки (невести) белят платно на — 431, 796, 797; девойка тръгнала по — 448; девойка отвлечена от мътна — 479, 480; мътна — завлякла юнак 481, 482; — носи босилек 484; момък пренесъл либето си през три — 653; слънцето е в — 807; момкова прилика е отвод — 824; момиче отива към Бела — 891; момък да иде до двете — 1081, 1083, 1084; момък да го погребат край бела — 1085; мома мечтае — да я отнесе при либето ѝ 1104; девойка да не се мята в — 1225; от сын булка — не вижда 1433; три — носят билки 1539

Ремъци. Юнашки — 43

Ресмя отвлечена насила от комити 1256

Решите Нъминуфъну 578

Риба, -и. — прерязала кола наред Дунав 191; болна девойка поискала — от Дунав 317; мома гледа морски — 424; мрена — 533; плитките се роят като — в морето 890, 891

Риза, ризка, ризица, -и. Чибуклу — 80; кошена — 107; тънка — копринена 152; момък пере — чибуклу 200; — за умряла девойка 274, 309, 310; — дар за погребение 307; шарени — дар на девойка 387; биринджик — 488; юнак няма майка — да му изпере 575; мома завила китка в — 816; невеста ушила мъжка — 817, 1303; чибучунка — на девойка 874; тънка — копринена дар 1048, 1116, 1117, 1118, 1585; червена — на девойка 1164; мома да изтъче тънка — на момък 1191; шарена — 1199; — за моми и невести 1229; кеседжии носят кървава — 1288, 1289; на невеста ѝ омръзнало кървави — да пере 1291; тънка — ленена подарък за добра вест 1454; везана — подарък за момък 1603

Ристю поръчал да питат Марийка наема ли се да му носи лишана 1524

Роб, -и. Три синджира (чети) — 31, 34, 36; Марковото либе отведено — 1233; турци взели Марковата сестра за — 1234; татари ще вземат младите за — 1439

Робиня, робинче, робинки. Три синджира — минали през усойка 32; татари водят — 37, 39; турчин (тур-

ци) кара — 38, 40; Янка карат — 42; дервишин кара — 43; дали е Стана турска — 1532

Рога, рогове. Криви — на вакли овни 163; овчар да посребри — на овен 180

Род. Хубава мома — няма 697, 699; мома се прощава с — 1370, 1371, 1372, 1377

Роднина. Руска и татарин се оказват — 39, 1439; девойка и любето ѝ са — 694, 695, 696; юнак иска да се заглави за девойка негова — 697, 698, 699, 702; девойка иска да се ожени за комшийско момче неин — 704; девойка научава, че либето ѝ залюбило нейна — 724, 1598; мома да изведе момък от дома, преоблечен като майчина и роднина 807, 809; девойка ще дари Инжакаровската си — 901; девойка казва на либето си да залюби нейна — 1021; дали девойка се наема — на момък да дари 1182

Рожба, рожбица. Недка да храни малката си — с майчино мляко 11; на невеста ѝ е най-мъчно за мъжката ѝ — 315; невеста няма — от сърце 342, 343, 344, 345; сестра убила братовата си мъжка — 1498; черешка — не родила от клетвата на двама млади 1601

Рожен 996, 1243, 1278, 1381, 1385, 1386, 1404, 1438, 1452, 1518, 1552

Роса, росица. — да напои изоставено дете 39, 40, 280, 281, 282; ситна — наросила Димитър 46, 47, 48; ситна — роснала 74, 447, 479, 481, 484, 561, 562, 1172, 1173, 1174, 1534; майка да види — роснала ли е 90; — изгасява огън 278; девойка се моли на бог за ситна — 517; — да накваси — 524; когато росне — , къде девойка да търси юнак 758, 759; — да попи праха 1108; — роси от върха на ела (китка) 1116, 1118, 1119, 1585; Руса ходи по — 1188, 1190; кървава — 1263, 1450; — да напои дърво високо 1304; от небето да зароси ситна — 1334; блага — 1337; пеперуда се моли за ядна ситна — 1338; — да не нароси байрак 1367, 1368; ако зароси — , къде ще идат 1625

Росица мома хубава садила червен трендафил 1073; — болна от лошо либе терзия 1111

Руба. Дали приляга — на лика прилика 14; червена — 17, 27, 551; турска — 50, 470, 1132, 1133, 1647; къскерска — 89; войник да носи царска — 90; мома-войник иска — бешпозе (цохала) 95, 96; Исени наденал софиецка — 106; от сърма — на гурбетчия 146; братя (другари) с еднаква — 226, 1422; на болна невеста не ѝ е мъчно за — 267; болна мома жали за — си 270; болна девойка да си подари — 271, 1429; дали невеста — няма да носи 365, 391; — със сандъците ще изгори 478; — чокала 552; девойка няма — 603; — на момък като слънце грее 623; девойка има — да прави 626; на момък — приляга 677, 988; мома да изведе момък от къщи в — байрамска 807, 809; нова — ще носи 829; — да приляга на девойка 1023; — на момък като огън грее 1155, 1159, 1160; черна — калугерска на Марко 1232, 1233, 1234; нова — гергиденска 1326; — дар на невеста 1357; — за байрам 1417; лична — 1454; славейче няма — 1519; дали девойка си е вдигнала — 1543, 1544, 1546,

Рудан. Девойка преде на шарен — 609, 852, 901; на девойка ѝ омръзнало да преде на шарен — 794; девойка не е седяла на — 954, 955, 956, 958

Ружа. Момък да разсади — халена 638

Ружка. — се хванала на хорото и го събркала 1621; — събркала меджия 1648

Рукъе. Комита отвлеча — 429

Руса, руска. Татари пленяват — 39, 1439; дервишин кара — робиня 43; — е разтревожена, защото либето ѝ отива на гурбет 125; любето на — се върнало от гурбет 146; — ще познае любето си, ако се върне 147; — да не слиза от коня, докато не ѝ дадат ключовете от тъмницата 241, 242, 243; — запалила агъли с агнета и юреци 278; — върви вързана през гората

437; — девойка избягала с юнак 453, 454; хайдутин-циганин откраднал — 466; — събрала меджия 514; — да погледне либето си, за да я изпише на книжка 896; — се сърди на либето си, че я измамил 1137, 1138; — ходи по росата 1188, 1190; — жали, че се отделил от родителите си 1361; ранен Димо изпраща пръстен и ябълка на — 1367; Тодор иска да се ожени за — 1383, 1384; майка учи — какво да прави, като отиде невеста в царевите двори 1474, 1475; до — двамина играят на хорото 1493; майка дала — на проклета вяра 1502; — да не взема овчар, а' орач 1526; овчар завардил — в гората 1563; — Харитичина 1633

Русанка. — повела московчета 69

Русица. — изпратила либето си войник 91; — е разтревожена, защото либето ѝ отива на гурбет 124

Русия, Русийска земя. 62, 64, 680

Руфие болна легнала 270

Руфинка болна легнала 268, 269

Руфка. Момък мечтае да отиде на гости на — 850

Ръка, ръце (ръчинка, ръки, ръчинки). На момък му вързали — 27, 31, 1153; кървави — 29; вързани — на робиня 43; бели — на девойка 200, 201, 202, 752, 753, 755, 778, 1510; овчари вързали — на крадец 210; син да развърже — на баща си 216; — на старо-харо като сухар 379; — на старо-харо като крамада 380, 381, 1610; — на девойка вързани 437; момкова — възглавничка на девойка 438; хайдутинка — студена възглавница на девойка 439; кървосани — на девойка (невеста) 767, 768, 779, 780, 947, 1053; юнак да полежи на момина дясна — 813; мома да легне на — на момък 853; камък да се пръсне в момини — 1082; ерген да подава копан от — в — 1083; момък да гледа либето си с празни — 1172, 1173; две — два калъпа сапун 1185; пиле да занесе дясната — на загинал юнак в градинка 1270; — кеседжии донесли дясна — 1288, 1289; кеседжия донесъл на невеста дясната — на брат ѝ 1290, 1291

Ръкави. — тирви 480; бели — 484; момък с недобелени — 944; чибучени — 1172, 1173; девойка да изтъче тънки — 1558

Ръфейка. Комити крадат — 1280

Ръфка казва на мъжа си, че отива у майка си на гости, а избягва при Йехъ 404

Ръченик, везан 1322

Сабя, -и. Остра — на кръстче 50; българчета точат остри — 117; изхабена — се паднала на юнак от делба на братя 204; огнена — 458, 1236, 1237, 1303; майка подава — на сина си 571; болен Божко опасал остра — 590; сейменски войвода не може — да върти 1136; остра — на Марко 1232, 1233, 1234; — не сече Делю войвода 1244; дали — на хайдутин клеасала 1261; турци си острят острите — 1289; огнена — френгия за войвода 1447; хайдутин погубва сватба със — френгия 1450; момино либе носи братовата си — френгия 1626; — 1172

Савашо. Майка казва на дъщеря си, че либето ѝ — загинало 1580, 1581

Сайбия. Млад — ще се жени 1341

Салих. — ага сънува прокобен сън 27; — Чавдаров 451; — се разболял на попрепка 496; — разговаря с перчема си за либето си 623; аргатки да жънат на — ага 1311; — се заглавил 1413; — ага кара Стана да се ожени за неговия син 1586

Салтамарки, чохени 1465

Самар. Баща да запише дъщеря си на — на коня 1377

Самфилинка лежи болна 301

Сандарчо отива младо войниче 1443

Сандък, сандъче, -ци. Шарен — 5, 1253; в сребърна черква има златно — 29; сребърен — позлатен за девойка 253; сребърен — 409; гиздило в шарен — 732, 1348, 1349; руба със — ще изгори 478; чешшир — 1232; — 410, 412, 1233

Сану. Девойка дава ракия на — Хатинов 1213

Сапун. Ракиен — 265; майка учила дъщеря си да се мие със — 958; мома няма — 1185

Сарай, -и. Хасаново либе плаче в — 19; Стояново либе ходи в — 23; Злата да седи на висок — 55; Али паша огради висок — 96; дали невеста няма — да седи 370, 373; — на облог 473; деца плачат в — 594; момък няма — 602; момък ще изгради — на моми 720; славейче няма — 1519; — 1556, 1557

Сарафин, селски 647

Сархошин. Вж. Пианица

Саръка. Вежди на девойка два — 1187

Сатовче село голямо 712

Сафе, Сафье. — поканила Сюльман у дома си на гости 788, 1425

Сафинка. — оженена за нескопосен мъж 377; майка гледала сина си за гюзел бяла — 688; — вдовец не иска 713

Сахан. Калайджия е като котка от — на — 716; дали девойка, както си мие лицето, така си мие и — 1622

Сахида убит с измама 577, 578

Сая (сае). Бяла — на девойка 99; девойка няма зелена — 719; девойка и момък боядисали — на стара делничка 237

Сбор, -ове. В гората е от — по-хубаво 536; девойка да отиде на — с гиздило 870; момък ходи по селски — 977

Сборище. Девойка да търси юнак на хайдутинското — 758

Сват, -ове. Черни гарвани — 194; — занемаят 227; невеста казва на —, че я стигнала майчината клетва 249; невеста иска вода от — 250; — да венчават булката за девера 251; черноморски — на сватба-погребение 274; — заварват болна годиница 183, 1306; момък изпраща — 561; сватба с деветстотин — 832; момък да бъде — на мома 1034; момини двори, пълни със — 1043, 1308, 1583; момък да калеса — 1236, 1399; — сиви соколи 1254; — отиват за мома 1343; невеста готвила дари за — 1408; хадутин погубва — 1450

Сватба, -и. — при — станали 19, 365, 370, 372, 373, 374; войник (Меймет) се връща на — на жена си 100, 101, 102, 153; момък и девойка да правят — 125; Стара планина да направи — на момък 194; — ще има в момини двори 266; — погребение 274, 307; животинска — 540; Осман решил да прави — 562; момък отишъл със — при девойка 712; — с деветстотин сватове и девет зълви лефтери 832, 833; девойка преде за — си 901; душмани — развалят 1009, 1010; мома да кани момък на — си 1034, 1035, 1036; — пределена за неделя 1117, 1482; хайдутин погубват — 1263, 1265; Добруджан калесал — 1399 — се задала 1404; момък да събира пари за — 1464

Сватбари. Колибарски — отвлечат девойка 430; сватба с деветстотин — 833; — дошли за невеста 1357; на майка ѝ омръзнало от — на дъщеря ѝ 1478, 1480

Свекър. Мома ще слуша — 1376

Свекърва. Снаха избягала от — си 132; мома ще слуша — 1376; невеста случила на зла — 1500

Света Неделя буди заспалия Свети Никола 28

Свети Георги. — обикаля нивите и ливадите 1324, 1325; — да моли бога за ключовете на небето 1334

Свети Никола. Света Неделя буди заспалия — 28

Свещи. Девойка да пали бели — 958

Свине. Кольо ще се потурчи, ако царят му даде триста — 50

Свирка, свирчица. Сватове със — 1343; — да не за-свири 1079

Севда, -и. Девойка болна от — 290; невеста тъжи за — си 395, 1503; — да се надпяват 485; дали на юнак я няма — 827; има — любена 829; от — се съхне и вежне 1102, 1103; Брахим болен от — 1115; момък казва на девойка, че тя му е — 1177; девойка няма много — 1182, 1184; — да забравя всичко, защото няма да се вземат 1353, 1354; девойка видяла — си на байрам 1417; от — човек умира 1653

Сево. Майка главила сина си — 179

Седло, синьо — 147, 434, 1503, 1624; мома се присмяла на момковия кон на — 649

Седянка, -и. Овчар давал хурки на моми по — 197; чичо да развали —, че и снощи са седели 507; в гората е от — по-хубаво 536; момък да не ходи на момини — 601; момък да отиде на — 662; мома да се намери на — 673; девойка да погледне момък на — 842; събират ли се млади булки на — 990

Сейзин. Мома наричала момък — 647

Сеймен, сейменче, -и. Фатме се моли на царски — да не вземат либето ѝ войник 80, 82; моми — 167; дете да го водят за — 349; Кольо задължиял на — 419; девойка забягнала с троица — 450; — да търсят изчезнала девойка 453; моми, събрани на меджия, се разбягват от — 514; цареви — влезли през отворени порти 530; Али пашови — ще откъснат момини китки 532; — се наредили покрай море 574; — хванали Стоян 589; мома се оплаква от Али пашовите — 881; пашови — 1136; — отиват да крадат девойка 1279; пашови — викат Димо при пашата 1296; — дава алтъни за хубава девойка 1312; сватбари се страхуват от — 1399; братята на момин годеник — 1590

Сейчук. Вж. Сейчук

Селвия. Снага на девойка по-тънка от тънка — 915

Село, -а. Мехмет търси — без гроб 9; ага да свива байрака, когато минава през — 77, 78; невеста да дари цялото — 84, 112; момък ще дари цяло —, ако не иде в казармата 88; Стоян търси конак за чобаните в — 131; Радица повела стадата си към — 132; Стара планина (Шар планина) да се сниши, за да види мъж — си 133, 136; овен да прекара стадото на овчар през — 185, 188; девет — поканени на сватба 194; синове отиват в чуждо — на гости 207; мома да не ходи извън — за вода 223; невеста, оженена в чуждо — 347, 357, 363, 394, 980, 1015, 1037, 1205, 1359, 1360, 1573; дъщеря молела майка си да не я дава в чуждо — 348; моми да не вземат любе от чуждо — 349, 353; булка от сън — не видяла 382, 1433; в цяло — търсят избягала невеста 405; мъж да заведе жена си в чуждо — на гости 414; — без вода 433, 434; девойка изчезнала от — 450, 451; девойка иска да се върне в — 457; циганин пита Рада къде е нейното — 462; в — има меджия 503; момък ходи в седемдесет — 525, 526; в гората е от — дважд по-хубаво 536; момък превел либето си през две — 653; майка да ожени (оглави) сина си в — за баш момата 658, 674, 687, 688; юнак бърза да стигне — 670; Момчил ходи от — в — 675; Тодор да не ходи по — 679, 1487, 1489; в — има моми хубави 697; в — не се намерил юнак за мома 711; момари от чуждо — 733; девойка да преведе момък през — 809, 930, 931; момък да изведе девойка от — 846; девойка се прочула с хубостта си в седем — 874; цяло — се сбутва, когато мома отиде на хоро 940; момък да заглуши — с чановите на стадото си 945; девойка не ще момък от чуждо — 946; мома любил ерген от чуждо — 948; момино любе не се оженило в чуждо — 1038, 1039; лудо-младо няма главеничка в — 1045, 1046; ерген да не си намери мома в — 1064, 1065, 1066; пиле не минало през — 1102; момък да измами девойка извън — 1137, 1147, 1148; юнак иска да измами девойка извън — 1140, 1141, 1143; момък любил мома извън — 1152; момък любил моми в деветдесет — 1155; момък разшил — 1198; —, багисано от турци 1232, 1233, 1234; девет села правят празник 1245; огън гори момино —, а в момково слънце грее 1345; сева да забрави — голямо 1353; момино любе ходи в чуждо — на байрам 1428; телалин вика из — 1439; сред — записват войници 1441; в — огън гори 1499; девойка съгласна да се омъжи в далечно — 1603; главили девойка в чуждо — 1611; юнак не знае от кое — е любето му 1624

Селянин, -и. Илия събира — за войската 98; девойки да не се женят за чужд селянин 350; — да не берат момини китки 704, 1159

Селянка. Фатминка чужда — 422

Сено. Девойка (-и) суши (-ат) — 546, 1588; девойка дава — на момков кон 760; девойка зелено — да събира 890, 1577; момък да мята — в плевия 1172; баща на девойка има купа — 1226; Пенка и ратайче сушили и събирали — 1625; — 299

Сердарево коначе 228, 229

Серес 334

Сестра, -и, сестрички. Гроб на момкова —, разкопан от него 30; Хасан избягал от — си 219; — отива да откупи брат си 220, 221; невеста — младоженец се оказват брат и — 227, 228; снаха наклеветява пред мъжа си — му 230; мома се оплаква от доведена — 233; две — две егърви 256, 257; — да отиде булка вместо болната си — 283, 1306; — седят до болната си — 301; чужда — гледа за пари 319; Фейме отива при — си да строят нейната къща 324; девойка оставя китката си на — си 332; три — се женят 374; овчари имат — 447, 448; Стоян дава — си на облог 468; ранен юнак поръчва на — си да му доведе лекари 572; брат заклал — си 588, 1300; майка да се кара на малката — 657; момък казва на коня си да отидат при три моми — 660; момък ще измами момина — със синци инджии 729; — се скарала със Невзе заради либето ѝ 791; — на момък била кусурджийка 972; девойка има по-стара — 975. Калина обещава по-малката си — на момък 981; лудо младо се похвалило на майчината — на девойка 1137, 1138; мома кара юнак да стане, че ще дойде — ѝ 1193; турци отвели Марковата — 1234; Милош не поканил — си на сватбата си 1237; — да пее песни 1284; — да носи студена вода 1285; братче и — дялба да делят 1315; девет — 1345; мома се прощава със — си 1376; по-малката — да гледа китките на по-голямата 1391, 1392, 1394, 1395, 1396, 1400, 1402, 1403; — оставя брат си заради либето си 1499; — убива братовото си дете 1498; момък имал по-малка — 1521

Сефер. Мома отива на — 99

Сиба. Сватбари отвличат — девойка 430

Сиван се преселва в Русия 64

Селях. Вж. Оръжие

Симите. Турчин дава на бяла Рада — 1127

Син, -ове. Майка обяснява на — си, че се чуват гласове от три синджира роби 36; майка съветва — си как да спаси стадото си 177; — се заканва на майка си заради обидите ѝ 209; майка накарала — си да ѝ открадне агне 210; 211; майка кара — си да убие баща си, защото е пияница 214; — кара баща си вързан да го продава 216; баща къдне — си 218; от милост майка не погребва мъртвия си — 264; вълчи — се жени за мечкина дъщеря 540; майка съветва — си да открадне мома 636; майка учи — си как да открадне мома 637, 638, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 651; майка учи — си как да любил момите 640; майка казва на — си, че момите не го искат, защото не е служил войник 658; — казва на майка си, че му е драго неженен да ходи 674; майка казва на — си, че любето му е роднина 695, 696; — казва на майка си, че го иска мома роднина 700; — пита майка си дали да се ожени за роднина или за малка мома 702; майка ще намери на — си друга девойка 746; — се оплаква на майка си, че любето му е най-грозно 926; — казва на майка си, че харесал мома, но тя била годена 977; майка казва на — си, че годеницата му се оженила 1040; 1041, 1043; 1047; майка казва на — си, че се канят да го убият заради девойка 1151, 1153, 1154; Милош не поканил сестрините си — на сватбата си 1237; — грешен хайдутин 1265; — казва на майка си, че се нагалил на сивенки 1307; майка казва на — си, че залюбил юда пиринска 1434; Караджа открадва двата — на кадия

- 1444; майка пита кукувичка за — си 1458; — пита майка си дали ще умре или ще се разболе 1485; майка казва на — си да не ходи по селата, че му се заканват ергените 1487, 1489; — иска майка му да го ожени 1508; — кара майка си да му поиска девойка за невеста 1509; — казва на майка си, че грабнал мома 1534
- Синджир, -и.** Три — роби 31, 32, 36; ситни — за момък 976; тънки — 1106; юнак го карат вързан със — 1219, 1221, 1222; град, обграден със златни — 1236
- Синци.** Момък ще измами момнина сестра със — инджин 729
- Сипка, сипница.** Момък се разболял от — кожувлянка 259; девойка се разболяла от — 541
- Сирак, -ци.** Второ любе не гледа дребни — 14, 16; — се разболял 303; с колаци да хранят — 1335, 1336; душмани разделят женени хора и оставят дребни — 1576
- Сирене.** Овчар ще измами девойка с аглък прясно — 240
- Сиромаси** изорават казан с алтъни 605
- Скали** високи 568
- Скендер-Джахер** касаба 169
- Скеч, Скеча** града голема 26, 124, 251, 894, 895, 1132, 1133
- Скут, -ове.** Момък оставя девойка на майчини й — 124, 125; девойка седяла на — 234; — на старо-харо като грамада 379; — на старо-харо като пълчула 381; млада невеста не дума, докато на — не я тури либето й 392; девойка нахранила конче на равните си — 399; момък да попита мома кому е на — седяла 637; мома да седне в — на момък 853, 1026, 1140, 1143, 1205, 1215; шарени — на девойка 1168
- Славей, славейче.** — пее в гората 537; — пиленце пита девойка къде е тръгнала сама 1207; — не могло да си направи гнездо от хайдушка дружина 1252; какво вижда —, като хвърчи нависоко 1285; — се грижи за болен Николча 1451; девойка иска да отиде със — 1519; — пита девойка дали е болна 1582
- Славка, българско** име 607
- Славчо** чува глас от гроба 16
- Слана.** Дали — попарила гора (усойка) 32, 33, 34, 38; — ще попари китка 394; — попарила полето 535; вдовец — есенна 713; — паднала над дюлгерска и овчарска махала 715; бела — паднала 861; дали — попари черешка 1029, 1030, 1033; девойка да пази китките от — 1391, 1400, 1401
- Сливен** 62, 63, 66
- Сливенка** подарила шарена кърпа на момък 1307
- Сливенци.** — тръгват за Русия 62; — тръгват за Влашка земя 63
- Слуги.** Дали невеста няма — 344
- Служба.** Юнак има — да служи 626
- Слънце, слънчице, Слънчо.** Дали — изгори гора 38; руба на момък като — грее 623; — бързо превала 670; млад момък като ясно — 713, 908; — грее над терзийска махала 715; девойка като — 753, 755, 876; момък и мома разговаряли дорде залезе ясно — 798, 800, 802; — е в реката 807; — изгряло 808, 809, 810; — да не черни лицето на девойка 879; невеста да направи сянка от — 1090, 1091, 1092; лице на девойка ясно — 1187; — по-късно да изгрява и порано да залязва 1315; — грее в момково село 1345; девойка да пази китките от — 1391; — да загрее изоставено дете на робиня 1439; момък и девойка разговарят, докато — изгрее 1536
- Смаил, Смаильчо.** Невеста казва на мъжа си —, че отива у майка си на гости 404; Кюрсие не иска — 719, 720; — завардил девойка 1279
- Смилен, Смилян, Смилен** село голямо 187, 228, 229, 237, 447, 569, 580, 591, 1060
- Смокини** (смокви) за армаган 544, 788, 917, 919
- Смолян** 1276
- Смърaina.** Турчин залюбил — 1132, 1133
- Снага, снажка.** Тънка висока — на девойка 1, 894, 896, 897, 899, 900, 1024, 1025; — хванала мухъл 23; тънка — на девойка 104, 201, 488, 838, 885, 887, 1116, 1117, 1137, 1138, 1182, 1185, 1186, 1201, 1204, 1435, 1605; — тънка да съхне 124, 1094, 1096, 1443; турчин иска тънка — за мижо 152; — на овчар най-тънка 176; сестра залага тънка — 220, 221; — ме заложила от сипка 259; земята приела тънка — 277; невеста ще продава — си заради либето си 335; сеймени бият мома по — 881; — на девойка — по-стройна от момковата 910, 911, 972, — на девойка по-тънка от тънка селвия 915; майка учила дъщеря си да си сгада — 954; девойка да прилича на друга в — 1021; — суха вейчица 1067; юнак пита мома не продавали тънката си — 1121, 1122; мома да си измие кипрата — 1326; — на невеста като пръчица 1506
- Снаха, снашица.** — пита от гроба дали се е оженил мъжа й 16; — пита свекърва си дали да приемат пътник 131; — наклеветява пред мъжа си сестра му 230; свекър обвинява — си, че е сънлива 378; момък харесал стриковата си — 705; момкова майка не харесва девойка за — 895, 1618, 1619; — спасява чорбаджия от хайдуту 1275, 1276, 1277; девойка става — на Раифовата майка 1402
- Снегове.** Дали бели — се белеят 74; вятър да стопи бели — 220, 325, 326, 1539; лице на девойка по-бяло от бели — 914; хайдуту осъмнали на бели — 1259, 1260; дъщеря не може да посети майка си от пусти — 1385, 1386
- Снимка** (кадро). Момък да изкара либето си на — 894, 895
- Снопове.** Юнаци падат като — 73
- Сойчук, Сойчук** село голямо 113, 551, 552, 564, 892
- Сокаче, -ци.** Ситничко — 622; тесно дълго — 641, 1087; незнаени — 783; — изпълнени от закачливи юнаци 880; мома не може да мине през терзийското — 882; момък ходи по ситни селски — 977; летви дълги — 1075; турци ходят по — 1289; сева да забрави ситни — 1354; момък среща либето си в — 1550; Фотка да се разходи по — 1629
- Солуна** града 994
- Софинка** тъжна на сватбата си 372
- София** 106, 1299
- Софра.** Мъж не взел — от жена си 568
- Сребро.** Руска не чула, че идват татари, заради — на главата си 39; люлка от — 345
- Стадо, -а.** (сагмалан). Таню пасе — из пресни гробове 14; Славчо пасе — край гробищата 16; — блее за убийтия си стопанин 23; Кара Боюо спечелил три — вакли овни 130; момиченце да прекара сивото — на лудо младо през Дунав 160; момък пита Яна дали не са минали неговите братя със сиво — 163; Дуйчовото (Дойчовото) — най-голямо 175, 176; овен спасява отвлечено — 177; овен да води — на овчар 181, 183; сиво — 192, 193, 195; овчари да напоят — си 224; дали — си да продаде 415; овчар си маме — 458, 459, 460; Алим пуснал — си в султанската курия 573; дали Стоян при — да иде 589; — блее в кошара 595; овчар — пасе 602, 715, 1116, 1117, 1262, 1585; момък да продаде две — 652; аргатин пасе сиво — 756; сиво — размътило врисове 799; овчар откарал — си на Дунав 821; на момък му приляга терзничко — да пасе 945; — без овчар бива ли 1207; дали е — нездраво 1484; овчар разпуснал сиво — 1563
- Стамбол, Стамбола** града голяма 316, 1541
- Стан.** Девойка да влиза рано в — 84; Русина майка тъче на — 466; девойка не е работила на — 955, 958
- Стана, Станка, Станчица.** Баща иска дъщеря си — за жена 253, 254; майка (леля) пита дъщеря си — защо е побледяла, като се оженила 346, 1501; — вика аргатин да му каже лек за стадо 756; — да погледне либето си, за да я запомни 894, 895; Стойчо не може да вземе — заради майка си и баща си 974; — и дружкине й отиват аргатки 1311; момък го канят шафер на неговото любе — 1406; — случила на зла свекърва 1500; хубава — изчезнала от дома си 1530, 1531; турци откраднали — 1532; Салих ага кара — да се

ожени за неговия син 1586; момък да изпише — на книжка 1608; — Чуфадаркина 1633; — да не люби аргатин 1643

Стара Загора (Зара) 75

Стара планина 35, 44, 136, 169, 192, 193, 194, 195, 196, 198, 268, 599

Старо село голямо 405, 429

Старо-харо. Невеста недоволна, че е оженена за — 379, 380, 381, 1610; старо стъргало свири в гората на гайда 1516

Старчище борна носи и мечка води 1630

Стафиди. — за армаган 544, 788, 917, 919; мома и момък яли благи — заедно 706; Скеченски благи — 1393; дремка се с жълти — разбужда 1538; жълти — 1586; дали либе — яде 1600; — 1482

Стая, пълна с кърви 601

Стойко, Стойчо. — не може да вземе Станка заради майка си и баща си 974; — иска дъщеря си за жена 253

Стока. Керванджии да товарят еврейска — 123

Стол, -ове. Момък да седне на — в дома на девойка 850, 851, 1195; девойка стон на — 1004, 1005; —, наредени за сватба 1018, 1019

Стомни. Руса налива — 146; дали момък — да излее на либето си 1550

Стоян. — залюбил юда пиринска 1; майка плаче за убития си син — 23; — пита гората защо е повехнала 38; — войник се връща на сватбата на жена си 101; майка убива забегналия си син, без да го познае 131; — кехая кара овчарите си да вдигат сюрята 167; — казва на агне, че му оставил девет майки сираци 174; майка сгодила сина си — 180, 183; — пита биволите си могат ли да прекарат колата — му през Дунав 191; Стоян и жена му отиват на гости у нейната майка 226; — се разболял в чужбина 263; майка казва на сина си —, че жеза му любви и други 403; — да продаде жена си, за да изхрани децата 420; — хайдутин дружина на Добра 438; — измамил Керушка 458, 459, 460; — измамил Керана и тя се удавя в морето 461; — се обзаложил с турчин 468, 469, 470, 471, 472, 474; болен — поръчва на коня си какво да прави 549; — заклал сестра (жена) си 588, 589, 1300; болен Божко погубва любовника на жена си — 590; — се обаждат от гроба 594, 595; — изорава казан с алтъни 605; — ако не вземе две моми, ще плати тежка глоба 652; — и либето му да се видят отблизо и да се харесат 793; — целунал заспала мома 821; — пита месеца вижда ли либето му 993; — залюбил млада невеста 1124; — помага на вуйчо си Милуш да познае булката си 1237; — войвода да иска от кмета Тодора 1255; майка кара — да се откаже от хайдутство 1258; — пита къде е Димо, за да си опитат юначеството 1262; — грешен хайдутин 1263; 1450; — видял вързани двама млади в гората 1264; — се похвали, че има булче хубаво и конче хранено 1298, 1299; — погубва невестата си заради майка си, после се самоубива 1303; Калина заспала на ръката на — 1440; дали кукувичка не е видяла някъде — 1453; болен — да види какво хоро се люлее 1490; — казал на шегата на либето си, че е грозно 1506; — казал на либето си да напусне дома му, докато се върне 1507; — вика Тодора да тръгне с него 1523; момино любе язди кончето на брат си — 1626

Стояна, Стоянка. — оженена насила, тъжи за първото си либе 397; Стоян казва на шегата на либето си —, че е грозно 1506; Стоян казал на либето си — да напусне дома му, докато се върне 1507

Страхил войвода разваля празника на девет села 1245

Стрици. Недкините — враждат Недка 11

Стълба. Дано се счупи — 776

Стърница село голямо 324, 445

Сукмани. Сърмени — 1465; девойка продава — 1472

Султан Селим джамия 50, 51

Сулуфи. Майка учила дъщеря си да си реши — 954

Сулмановско коначе 376

Суфти на сватба-погребение 274

Сухар. Сух — сянка на момък 209; ръка като — 379

Сълзи, сълзици. Умрял син, потънал във вода от майчините си — 19, 24; девойка рони — 202, 1004; любе рони дребни — 258; да се сипят моми бистри — 349, 353; китки, поливани с бистри — 394, 523, 1119; бистри — 1090, 1091; майка да полива момина китка със — на обяд 1372

Сълхи да извика момък от планината 732

Сълхихово коначе 732

Сън. Прокобен — 25, 26, 27, 88, 89, 463, 464, 465, 554, 1435, 1438; сестра сънува брат си 222; булка от — селата не видяла 382, 385. Стоян сънувал лош — 588, 589; момък сънува хубав — 602; юнак от сън се събудил 810; девойка заспала — 822, 823; сънуване на момиче 838, 839, 844; мома заспала и изпуснала либето си 1398

Сърма. Девойки и невести купуват — в гемия 425; момък продава — 649; девойка да изтъче аглъче от — и коприна 1558

Сърма. Гемиджия измамва — девойка (невеста) в гемия 423, 424; — кадъна убита от пушка 576; майка учи сина си как да открадне — девойка 649

Сърце. Невеста (девойка) разрязва — си 55, 226; войник ранен в — 119; снаха се пробжда в — 131; — на девойка кахърно, че мнозина галила, а ще вземе Бекиря 356; — на девойка гори и не гасне за първо либе 362; майка дала дъщеря си, дето — и не иска 389; момък пази момина китка до — 526; девойка почернила момково — 627; — на момък гори и не гасне 633; 1086; — на девойка е в едного 848; мома ще развесели — юнашко 853, 854, 982; юнашки — да пукат от момините шалвари 953; майка учила дъщеря си юнашки — да пука 956, 957; дали го боли — момино любе 997; девойка сама си знае — 1006, 1007; момък го боли — 1047; да се пука — на момък 1050; жива рана се отваря на — 1067; юнашко — се гаси с вино и бела ракия 1071; — с вода не се гаси 1068, 1069, 1070, 1072; — на момък да се пръсне 1085; — на девойка гори за избрано момче 1580, 1581

Съйчук село голямо Вж. **Сойчук**

Сюлейман (Сулман, Сюлюман). — да превземе Малта 60, 61; — паша разпънал чадъри 74; — паша се настанил в планината 75; Сафе поканила — у дома си 788; девойка кани — у тях на гости 1425

Сюль Сюльмана. Пушка ударила — 575

Сюрня, -и. Радица спечелила три вакли — 132; момино любе да прекара — си под орех 137, 138; мома очаква либето си от гурбет с овчарска тежка — 143; овчар отива да отлъчва вакла — 164; болен кехая кара овчарите да вдигат — 165, 167, 168; овчари вдигат — си 169; тръгнали три — 170, 171, 173; овен да преведе — през село 187; майка ще чака — да се върнат 260; всички — вървят 312; — на болен ерген при другите стада 1115; всички — дошли 1257; хайдутите ограбват — 1274; девойка сгодена за момък с много — 1612

Сянка, -и. Момчета писнали за — дебела 69; московец пита за — дебела 70; воска намира — дебела 99; дебела — на орех 137, 139, 140, 141, 1455; сиво стадо да лежи на дебела — 160; — сух сухар 209; дебела — от дърве високи 223, 224; дебела — 294, 781, 782; гарван прави — на болен юнак 547, 1266, 1267, 1271; девойка прави — с косата си 754; момък и мома да седнат на дебела — 779; девойка си прави — с аглък 879; майка учила дъщеря си да седи на — 954, 955, 956, 957; — от черешка 1033; невеста да направи — на либето си 1090, 1091, 1092; гарванче прави — на болна девойка 1269; майка прави — на пилетата си 1304; Янка войвода пита гората има ли — дебел 1446

Таирян. Девойка мечтае за — 841

Тайбинка. Момък казва на —, че няма вода 822

Талига, -и. Турци купуват черни — 66; овен да посрееще — 181

Тантелки. Драго му е да намокри — на девойка 1210
Таню разговаря с глас от гроба 14
Таралей (ежетина). Брада на старо-харо бодее като — 379, 380, 381
Татари. — отвеждат Салих ага 27; карат момък да копае гробове 30; черни — водят триста робинки 37; — пленяват Руска 39; — минават през село и пленяват невеста 1439
Тахир, Тахире. Девойка мечтае за — 840; Гана да вземе аговия син — 1311
Текирен село голямо 391, 475
Телалин (тилар). — съобщава, че идват татари; — вика из село 1439
Теле, -та, телци. Невеста занесла на мъжа си крава с — 422; мащеха будела дъщеря си рано — да лъчи 1317; невеста (девойка) да лъчи дребни — 1500, 1530, 1531
Теменужка. Трендафил отишъл на гости на — 1407
Тепавица. Майка не пуска дъщеря си на — 1570
Терзия, терзийче, -и. — тръгват на гурбет 124, 129; майка казва на сина си, че жена му люби — 403; мома предпочита — пред дюлгерче 715, 1512; мома не иска —, защото рано става 716; — да не гледат девойка във висока къща 725; Карлуковските девойки са пълци с — 836; мома се оплаква, че я закачило — 882; девойка болна от лошо либе — 1111; — шие фустан за мома 1209; — от Шаралъво отиват на хоро 1468; малка мома казва на —, че станала за галене 1572; момина майка дава дъщеря си на черноок — 1574; девет — да ошият на девойка фустан — 1604
Терлици, терлички. Папуци, обути без — 273; сърмени — на мома 869, 1210; терзия шие — 1111
Тестемел, тестемелче. — на момиче като пяна в морето 891; лудо младо носило писан — 1340; мома да си повдигне — 1587
Техирян 9
Тиганче. Беличко Гане измилло черно — 1560
Тиква. Дани девойка сварила — 784
Тикли. Юнак да вади — за къща 611
Тинка болна от любов 1112
Тишка забягнала с три луди млади 449
Товари. Мома да товари тежки — 1316
Тодор. — Хвойнов казва на жена си да бягат от турците в планината 116; леля отгледала — сираче като съща майка 207, 208; — баща на булката и младоженеца 227; на — му е най-мило за либето и детето 340, 1486; — плаче за момина китка 519; майка дава дъщеря си на — 742; разбойници да хванат жив — 1295; — се облага с механджийка 1333, 1638; — иска да се жени за главена мома 1383, 1384; — Бубитански 1634
Тодора, Тодорка. — ражда в гората 6; гроб на —, разкопан от брат ѝ 30; — отива войник 98; — очаква либето си от гурбет 145; — да хвърля нанизите си, за да тръгне колата 191; двама братя харесали — бяла Попова 208; — майка на булката и младоженеца 227; юнак пита бездетната си невеста — дали да я напусне или да я погуби 342; — оженена за малко либе 368; — съветва мъжа си да я продаде, за да си изхрани децата 420; — сестра на Стоян 468; брат заклал сестра си — 588, 1300; Стоян заклал жена си — 589; — вуйчова дъщеря 652; момък харесал неговата роднина — 705; — дава коприва на ерген вместо босилек 949; — сади босилек 952; Страхил войвода жали, че го няма при него либето му — 1250; Стоян войвода пита — кой е в село кмет 1255; — спасява свекър си от хайдутите 1275, 1276, 1277; — да отиде булка вместо болната си сестра 1306; — да види какво хоро се играе 1495; — казва на либето си, че сестра му убила детето им 1498; Стоян вика — да тръгне с него 1523; терзии да ошият на — фустанче 1604; момкова майка не харесва —, защото е мързелива 1618, 1619; — механджийка надпила Тодор

и му взела кончето 1638; — кълне люляка, защото паднала от него 1644
Тозбурун, село 1044
Тома. Петко войвода обира лирите на — 1253
Тонка поканена зълва на сватбата на либето си 252
Топове пукат, като се бият турци с московци 72; — пукат в боя между турци и българи 73; — на Сюлюман паша тъмнеят 75; — на Осман паша блестят 576
Топоклу равна равнишка 431
Топоклу (Топуклу) село голямо 245, 246, 966, 1391
Топоклуцка махала 1274
Торба. Шарена — 283; мъж не може — да носи 376; шарена — с лето гиздило 1342
Торна. Колю дал булката си на девера, а той се оженил за — 251
Точно седнал до Муда 1648
Тояги. Дряними — 1223
Тракийска земя 679
Трапушки. Момини дребни — 177, 179
Трахана. Бяла —, сварена за нескопосен любовник 941
Трева, тревница. Сиво стадо да пасе зелена — 160; овчар тъпкал — зелена 196; овчици пасли — зелена на Стара планина 198; зелена — постелка на момък (девойка) 209, 439; — се раззеленила 311; зелена — 539, 1337; овен да пасе ситна — 844, 845; — от три ливади 1159; трева порасла в дворите на хайдутин 1261
Тревнина. Юда иска — от овчар 5
Трендафил. Юнак носи китка от босилек и бел — 521; роса да накваси — 524; коне изгазили червен — 529; мома седи под червен — 679; китка от — 783; момиче червен — 886, 1121, 1122; мома заспала под — 927; Стойко садил червен — 974; червен — червене в градина 1073; червен — 1216; 1231; — отишъл на гости на кума си босилек 1407; ран — 1427
Трендафил. Момче излъгва бела Рада, че е лелин ѝ син — 1528
Треска. Булка я затресла — 250; момък го тресе — за мома 695; момък се разболява от —, задето се главило либето му 1384
Тунджа, река 62, 63, 64, 66, 167, 179, 180, 186, 424, 459, 1239, 1250, 1650
Тунка ще се сгоди за момък, ако майка ѝ приеме нишана му 676
Туркиня. Българка да стане ханъмка бела — 1128
Турски. Исеин научил — 106; девойка ще научи — на скута на момък 840; девойка не знае — 841, 1131, 1314
Турско вече не се трае 116
Турчин, турче, -ци. — кара робиня (-и) 38, 40, 43; — хващат бял Димитър 45, 46; — се канят на Добри 49; Кольо да стане — 51; — залюбил българка 55, 56, 57, 1128, 1132; — се вдигат да бягат 66; — се бият с московци 72; — се бият с българи 73; — да излязат от Зара 75; Тодор и Марийка бягат от — 116; българчета се готвят да се бият с — 117; кучета спасяват Кара Бойо от — 130; — пита малка женена ли е 152; — вързали овчар в планината 178; баба бедила невеста, че с — ходила 412; Кольо задължиял на — 419; — откраднал бяла Дарица и я продал на циганин 462; Стоян се обзаложил с — 468, 469, 470, 471, 472, 474; — и българин се събират да пият на облог 473; девойка залюбила — 1127, 1131, 1481; — яничарче се продава 1129; — залюбил гъркиня 1133; девойка пита царя може ли да вземе — 1134; Марко погубва — 1232, 1233, 1234; Момчил спасява християните от — 1235; снаха спасява свекър си от — хайдутин 1275; — анадолци пекал дете 1285; невеста се оплаква от — кеседжини 1288, 1289; — еничари вървят по пътя 1440; — откраднали Стана 1532; майка кълне дъщеря си, че залюбила — 1647
Търн. Фатме доволна, че се развежда с мъжа си — 406
Търница. Мома (момък) лежи в — заради вярата си 52, 58; Руска да отвори — 241, 242, 243; девойка

тъжи за либе в — 325; Айше я карат в — 566; момък да бъде вкаран в — 909; тъмна — за момък 976; невеста да освободи брат си от — 1474

Тъмничари ще отворят тъмница, ако Янка се потурчи 52

Тъпан. Бухал бие — 540; сватове с — 1343

Тъпчийска махала. 944, 1139

Търговец, -ци. (тужер) — продава нова басма 158; баща на девойка бил — 872; — отишли на гости на Черньо 1294; — не питат за пшеница, а за девойка 1476

Търн село голямо 280, 376, 406, 413

Тюдьо. Леля пита — не се ли находил 1223

Тужер. Вж. Търговец, -ци

Тютюн. Мъж пуше — 377; низали — до сутринта 513; юнаци не могат — да си купят 930; девойка се оплаква, че любето ѝ замирисало на — 931, 932; турче пуши — 1129; на девойка шалварите ги надробили на — 1227; кушека на девойка надобен ситно на — 1228; баща с наргиле — пие 1476; китка на — сдобрена 1530, 1531

Тютюнджийче. Девойка казва на —, че е мома за галене 856; малка мома и — се галили три години 1570

Тюфеци. Юнаци да пускат — 1418, 1421

Угар, -и. Майка и син да орат черни — 214; момък оре черни — 605, 742; Дунав на — да го изорат 1098

Удъжийчица. Дали е Стана — 1530

Узун кюприя 159, 165

Узундере 587

Узунджово 313

Узунджовски панаир 323, 862

Усое, усойка. Три синджира роби минали през ситна зелена — 32; овчар вързан в — 565; момък свири в — 1042; — да изгори 1075, 1076, 1323; кадиюва — 1344

Уста. На девойка — зашита 437; дали е от мед — на девойка 699, 888; девойка да отвори — и да продума на момък 842

Устабашии. Дюлгери — за построяване на Узун кюприя 159.

Устово село голямо 1581

Устра остро камене 323

Ученици (телебе). Ново медресе събира — 1224

Училище. Прозорец да гледа към — 263

Уши. Иглени — зенгии 1407

Ушники нишан за девойка 731

Фасул. Нескопосен любовник се надува от — 941; — 1593

Фатма, Фатме, Фатминка. — се моли да не вземат либето ѝ войник 80; — отишла невеста 105; Меймет се върнал на сватбата на жена си — 153; — се забавила на вриса за вода 234, 235, 236; — плаче, защото сутринта станала с тронца луди млади 238; — да вземе рубата на болната си приятелка 270, 271; болна — тъжи за майка си и баща си 273; — да се събуди, защото плаче детето ѝ 282; — болна от любов 290, 1114; — родила крадено дете 299; — изважда от пазвата на любето си кемер алтъни вместо змия 336; невеста да роди женско дете — 349; — недоволна от нескосен мъж 377; — се оплаква от мъж пияница 400, 402; дали — опива мъжа на невеста с вино и ракия 401; — доволна, че се развежда с мъжа си 406; Мехмед пита — има ли бащино имане 407; мъж изпъжда жена си — 422; юнак отвлякъл — 428; — хайдутка в гората 439; Мехмед спасява отвлечената от река — 479; момък пита — женена ли е 803; момък не взема — за кадъна, а за либене 804; — не иска да се жени, защото е малка 805; — Имамска се моли на момък да я пусне да си отиде 806; — чакала ден и нощ либето си 817; момък донесъл гиздило за — 865; — пременена до непознаване 871; — сяла босилек и го нарекла за либето си 527; — получава известие, че ѝ е болно либето 556; Мехмет пита — кога ще му пристане 655; — ще разведе кончето на Хасан, ако се ожени за нея 656; майка ще заглavi сина си

за — 687; дали майка дава — на момък 706; — кахърна, че ѝ дошли момари 733, 734; — кахърна, че майка ѝ приела нишан (я венчала); без да я пита 735, 736; — е мома родила 740; момък мисли за либето си — Сюльман агова 763; — кани юнак у дома 776, 778; дали — се е приготвила да посрещне Хасан 785; Фатмиша се присмива на момък 944; момък казва на —, че няма да се оженият заради техните душмани 1009; момък люби — Етева 1017; — проклита неверното си либе 1060; момък се бои да не го види — с вързани ръце 1153; — казва на Хайдар да поседи при нея 1175, 1176; терзия шие фустан за — 1209; гарванче се грижи за болна — 1269; сеймени отиват да крадат — 1279; гора да скрие — 1309; на — връщат годежа 1339; Хасан застига — и тя тръгва с него 1545

Фейме. — предчувствува, че ще умре на празник 324

Фейминка. — отвлечена от любето ѝ 431; — и юнак разговаряли до късно на реката 796; — останала на реката 797; — изгорела, изсушила либето си 1100; юнак донесъл гиздило за — 1423

Фенер, фенерче. Мъж търси жена си с — 405; мома запалила — борна 670

Фередже. Българка не носи турско — 56; черно — за девойка, за да не я познае турчин 57; майка надевала на дъщеря си — 360; невеста ходила за вода без — 408

Ферман. Татари казват — на Салих ага 27; военачалник получава — 71

Фесче, фесове. Девойка на ухо — носила 383; пискюл на — 649, 651; девойка шие червено — 852; приляга ли на девойка — 867; аги с накривени — 903, 1350; майка учила дъщеря си — да си накривява 955; на девойка ѝ изчезнало — с алтъните 1227; девойка глава я заболява за — 1424

Фиданче, фиданки. Тънко — 262; да вържат люлка на детето за две — 281; девойки да разсадят — в гората 538

Филджан. — вода 268; мома продава вода с — 432, 434; — кафе 795, 1197; аги изпускат — 893; мома да се огледа във — с вода 1177

Финка. Момък открадва — от меджия 257

Фиска болна легнала 541

Фотька се хвалила, че има много галници 1629

Фусти. Шарена — 1525

Фустан, фустанче, -и. Бело — 404; кафтанен — 488; ханъмка да се нанаси на бели — 740; приляга ли на девойка — 867; Айша си има шарено — 868; мома не може да носи бели — 1175; гевезиен — 1209; девойка не отишла на хорото, защото нямала — 1459; бяло басмяно — за хоро 1462; златозлатист — арманган за девойка 1541; терзии да ошият на девойка тънко бяло — с шарени поли 1604

Фярат 450

Хабер. Либене праща — 152; цар изпраща — 159; момък получава — 251, 551, 564; пиле носи — за нещастие 475; — от високата планина 597, 598; кукувичка носи — 687; син да изпрати — на майка си 708; пашата праща — 1299; баща донесъл — за дъщеря си 1481

Хабибинка. Ако — знае как я обича либето ѝ, ще полудее 1106

Хаджи Иван. Комити крадат дъщерята на — 1278; комити искат дъщерята на — 1452

Хаджи Нурие. — убит из засада 580

Хайдар да полюби девойка 806; — да поседи при Фатма 1175, 1176

Хайдутин, хайдутче, -и, хайдутчета. Трима — отвлечат девойка 33, 441, 446; трима млади — водят три невести 35, 44; — дружина на девойка 438; гора, пълна с — 454, 1126; циганин — откраднал Руса 466; — разбили агъли на овчар 563; Алия — 569; любето на Страхил войвода ще дойде с отбор върли — 1250; Неда пита — защо е тъжен 1261; грешен — 1263,

- 1265, 1450; — разплаквал моми и невести (майки) 1272, 1273; — ограбват стада 1274; снаха спасява свекър си от — 1275; 1276, 1277; на невеста ѝ омръзнало да слугува на — 1292; — убиват мъж заради младата му невеста 1293; Димо вечерял с млади — 1296; дъщеря не може да посети майка си от върли — 1385, 1386; сватбари се страхуват от — 1399; девойка бяга от — 1448
- Хайдутство.** Майка кара сина си да се откаже от — 1258
- Хаймани.** — ще минат през момини двори 903; — да не гледат през прозорците 1077; — да видят момини дари 1350
- Хайра** да се събуди, защото плаче детето ѝ 281
- Хайшинка** излъгана от либето си, което се оженило за друга 1057
- Халище.** Черно — 323; девойка ще постели за юнак непостилано — 787; постилано — 1037
- Хан.** Дали е ходил в — 1197
- Ханъмка, -и.** Кольо да вземе бяла — 51; бежанци кичат с алтъни бели — 68; женско дете да го водят за — 349; турчин дава харем с — на облог 468; мома да стане — в Одрин 740; българка да стане — бяла туркиня 1128; мома за — не я бива 1175
- Харамия, -и.** Юнак — недоволен от братска дялба 204; триста момци — 590; — пекат дете 1284; девойки бягат от — 1448
- Харем.** Турчин дава — на облог 468; девойка щяла да направя —, ако вземала такива ергени 947; мома, ако вземе юнак, ще изгради от него — 1170
- Харкома, -и** (харкуми). Дядо посреща снаха си с бяла — 241; бели — 397, 399, 643, 645, 697, 705, 869, 883, 1053, 1055, 1125, 1177, 1178, 1210, 1510, 1604; юнак се чуди как да излее — на мома 1180, 1181
- Харман.** Хоро на широк — 606, 1495; потури на — кроени 1634
- Хасан.** Майка плаче за убития — 19; девойка да отиде войник с чичовия си — 99; Калина иска от — да делят имота си 203; — се заканва на майка си заради обидите ѝ 209; — избягал от родителите си 219; болна невеста мисли за мъжа си — 306; — се болен разболял 336; майка дала дъщеря си на — 369; девойка кани — на меджия 489, 490, 493; девойка ще разведе кончето на —, ако се ожени за нея 656; — да пита либето си дали ще го вземе 744; дали девойка се е приготвила да посрещне — 785; — и Айше разговаряли до късно 802; майка не дава дъщеря си на — 988; — казва на майка си, че либето му се оженило 1042; — любил Айше, а се оженил за друга 1055; — казва на момиче да не си губи дните да си шише басма 1059; Айша изпраща — на война 1095; девойка болна от любов по — 1105; девойка дава шише ракия на — 1214, 1215; — застига първото си либе и то тръгва с него 1545; Салих ага кара Стана да се ожени за неговия син — 1586; — 527
- Хасиб** посреща либето си 760
- Хаскер.** Вж. **Войник, -ци**, вж. също **Войска**
- Хасково** 467
- Хасковски бани** 1128
- Хатидже.** Майка учи сина си как да открадне — 651
- Хисаинче.** Невеста да роди мъжко дете — 349
- Хляб, хлябец.** Второ любе не дава — на сираци 14; мома пренася — 660; невеста яла просен — 1387, 1388, 1405
- Ходжа, -и** (селѐ). — на погребението на девойка 274, 307, 309; двама — са викали за смъртта на девойка 304; — записва момите 1413
- Холеpa.** Дали девойка е болна от — 1112
- Хомот.** Сребърен — 191
- Хора** (люде). — ще дойдат на погребение 272; дъщеря пита майка си защо я дала при чужди — 357; когато мома се ожени, други — я командват 750; душмани разделят женени — 1009, 1010, 1012, 1097, 1576, 1578; татари слагат под нож старите —, младите, вземат роби 1439
- Хоро.** Татари правят — 39; дружки викат Злата на — 55; синове едно — да играят 207; на мома не дават на — да иде 233, 1569; животинско — 540; на болен момък му е най-мило Гергьовденско — 546; кадъни се събрали на — 606, 607; на невеста ѝ казват на — да иде 750; цяло село се сбутва, когато мома отиде на — 940; млади — да играят 1245, 1301, 1449; жетварки играят — 1311; — на Гергьовден 1326; да нагиздят невеста за — 1348, 1349; девойка води — 1423, 1466, 1467; — грозно без девойка 1459, 1460; 1461; за — трябва гиздило 1462; момък вика любето си на — 1463; — не става без Мария 1464; юнак полека да води — 1465; терзии, дюлгери и овчари отиват на — 1468; до всяка мома и ерген на — 1470; болен момък да види какво — се люлее 1490, 1491, 1493; мома да види какво — се играе 1494, 1495, 1596; две невести — водят 1505; момче завело бяла Рада на — 1527; девойка на — не е ходила 1548; болна невеста да види какво се е — сторило 1579; девойка да излезе нагиздена на — 1594; момково либе краси цялото — 1606; девойка се хванала на — и го събркала 1621; дали девойка както тропка —, така тъче платното 1622
- Храсти.** Девойка да се държи за зелените — 430
- Християни.** Момчил спасява — от турци 1235
- Хупчо.** Стана се сгодила за — 1586
- Хурка, -и.** (кожель, фурки). Овчар правел вейки на — 197; шарен писуван — 486, 519; девойка не може да преде на — 954, 955, 956, 958; комити да вземат — на мома 1256; юнаци правили — от клони 1446; шарени — 1468, 1506; на майка ѝ омръзнало от чужда — преде 1473
- Хърки.** Четири кадифени — лишен за девойка 1509
- Хюкюматъ.** Нагиздена девойка отива в — 893
- Хюльбенска касаба** 879
- Хюсеин** 527
- Цар царче.** — кара Кольо да се потурчи 50, 51; — изпраща Сулейман да превземе Малта 60, 61; Русанка пита — Костадин да поведе ли войската 69; войник да служи на — 90; войник моли — да го пусне на сватбата на жена му 101; — изпраща хабер 159; мъж получава калезма от — Костадин царче да кръщава 215; калезма царче да се кръщава 215; невеста да не слиза от коня, докато — не ѝ даде ключовете от тъмница 243, 1475; момък има къща, каквато и — няма 613; — казва на девойка, че турската вяра не е вяра 1134; — Милуш се жени за царската дъщеря 1236, 1238; — казва на Милуш, че иска много дарове 1236, 1238; — да даде лефтерско книже на еничарче 1440; дюлгерче гради град на — 1453
- Царевница.** Меджия за белене на — 505; девойка ще ходи да копае — 606; момък и мома — да копаят 780
- Цариград** 128, 345, 858
- Царство** на облог 473
- Цвет** цъфнало на пролет 307, 312; слана попарила — 535; девойка бере — 1634, 1635
- Цвят, -ове.** Черешка — цветила 1029, 1030, 1033, 1601; бябълка цветила бели — 884
- Циганин, -и, циганчета.** Бела Радница продадена на черен — 462; — грабнали Добрица 463; хайдутин — откраднал Руса 466; — са мили на Димана 467; Кортенските — да направят на девойка магия за любов 1472
- Циганка.** Девойка станала — 462, 466, 467, 1560
- Цигара, -и** (цигаре). Юнак да не пуши — 678, 679, 680; двамина пушат — 1422
- Цървули.** Момък носи — с ремъни 1622
- Църква.** Вж. **Черква, църква**
- Чавдар** измамил девойка 1292
- Чадър, -и.** Сюлюман разпънал пашови — 74; Али паша опънал бял — 95, 96; еничари в — влизат 1440

Чаир. Девојка да стане зелен — 844, 845; росница да напои — 1304
Чакъран, местност 741
Чалън планина 1351
Чамжа моста широки 168
Чамжа, село 168
Чанове (ченове). Кой ще понка — на стадо 179; дребни — 187; момък да върже — на стадо 945; — 1274
Чанта. Момък да закачи — кичилка 637; момък на-рамил кичена — 655
Чапрази. Гююш — на невеста 1091
Чардак. Яна да се качи на висок — 73; къща с висок — 610, 1111; майка учила дъщеря си на висок — да седи 959; долгерче прави — на царя 1453; бяла Рада оградила висок — 1529, 1562
Чаршия. Али пашова — 50; мома-войник отведена на ситничката — 95; книга, купена от — 106; черна — 304; мома се оплаква, че не може да мине през Али пашовата — 881; комити да стигнат до — 1278; девојка отишла в — 1525, 1560
Чаушлийче от Палас поискало девојка 237
Чаша. Ледена — руйно вино 28; — вода 267, 269, 270, 271; — вода за алтън 433, 436; — вино 994; натъжен хайдутин не си допива — 1261; — не достига до хайдутин 1450; — с вино се счутила 1554
Чеврме. Турци ще направят Добри на — 49
Чевре, чеврян, чеврица, -и. Сърмени — дар на погребение 307; невеста да си прикрие очите с — 408; телена — 985; бяло — 1092; момък кара девојка да му опере — 1185; копринено — 1403
Чез. Невеста занесла на мъжа си седем товара — 422; девојка има — да прави 626
Чека не иска момък, защото носел дълги шалвари 1613
Чекалуvsка махала 732
Чекмеджета. Пари с — ще изгорят 478
Челебийче. — заспало на момина дясна ръка 813; Рада не иска да вземе — 1589
Чело. Алтъни за вакло — 859, 860
Чемсажицки хармани 445
Чемшири (шамшире). Конне изгазили зелени — 529
Червеи в очите на умряла девојка 560
Червило. Любе ще продаде кон за — 569
Черга. Мома и ерген ще опънат черна —, ако не се оженият 707
Чергир за вода 979
Череповска бърчина 430
Череша, черешки. Черешка да удържи — си, докато се върне момино либе 142; черни — да берат на меджия 514; момък да бере черни — 744; очи черни — 754; момина майка отишла да бере — 776, 778; дали очите на девојка са черни — 887; очи на девојка по-черни от черни — 889, 915
Черешка. Наема ли се — да удържи черешките си, докато се върне момино либе 142; момък кълне —, ако не се вземат с либето си, да изсъхне 542, 1601; — изсъхнала, защото двама млади не се оженили 1029, 1030; — изсъхнала, защото под нея минали трима млади с крадена девојка 1033; черешка да расте и запуши прозорци 1075, 1077, 1078; — пита ягода дали е заспала 1407; — цвят цветила, род родила 1529
Черква, черква. Свети Никола ще гради — 28; в гората има сребърна — 29; прозорец да гледа към — 263; майка дава на сина си пари за — 604; майка учила дъщеря си на — да ходи 958; Тома отишъл на великденска — 1253; шафер да води булка в бели — 1406; — 1589
Черкезин. Турчин черен — 57
Черкезово коначе 429
Черна река 817
Чернило (шекливо). — за черни вежди на девојка — 872; девојка, начернена с черно — 1627
Черно море 177, 1218, 1274, 1410, 1650
Черньо иска да погуби гостите си 1294
Четишъна, село 916

Чехли. Айша си има — 868
Чешма, чешмица, -и. — скоро градена 31; шарена — 190, 1219, 1255, 1256; момък да причака мома на шарени — 636; момък да изгради шарена — 637, 640, 641; момък видял девојка на — 667; момък и девојка разговаряли на — 803; вода от студена — 960; девојка видяла либето си ѝа — 1001, 1002, 1003; лудо младо седи до — 1045; юнак, ако вземе мома, би направил от нея курна на — 1170; — станала от вързан юнак 1264; мома била близо до — 1550
Чибук. Девојка да пали — на момък 1205
Чизми. Момък ще измами момин брат с — ковани 729; жълти пазарски — на невеста 1053
Чирвино, местност 567
Читак 24, 859, 1278, 1452, 1580
Чифлик. Офицери да дадат — на момък 109; девојка да запали — 1145
Чичо да развали меджията, че го няма момчето ѝ 506; — да развали седянка, че и снощи са седели 507; — на девојка командавашия в селото 1255; — да разпусне погрелка 1633, 1642
Чобан, чобанче, -и. — търсят място за стадата си 131; най-малкото — отива да открадне агне за майка си 210; — да изведе невестата си от гората 1499; на — годеницата му се сгодила 1583
Чокманово, село 937
Чорапи (жорапи, журапи). Плетени — дар 80; бели — дар 82; 109, 110, 112, 113; жълти папуци, обути без — 273; бели — 480; 482; девојка плете — 556, 817; момък да погледне девојка ниско край — 846, 855; прилягат ли на девојка — 867; Айша си има черни — 868; шарени — на мома 869; — на мома 873; момък с недоплетени — 944; памучени — 1172; драго му е да намокри — на девојка 1210
Чорба. Войник да яде царска — 90
Чорбаджия. Буля пита коня къде ходи Марко — 1051; снаха спасява — от хайдутин 1276, 1277
Чувал. Бакалин е като мишка от — на — 716
Чужденче (чуждинче, чужденин). — не води невестата си често на гости 351; Рада пита чуждо — ще я вземе ли за либе 509; ако е чуждо — в гората, девојка ще се върне у дома 630; ако в гората свири —, девојка с него ще иде 1515
Чума (лелька). — кани Мехмет да отиде при нея 9; — уморила един син на майка 264; дали девојка е болна от — 1112
Чумбер, чумберче. Мома да си вдигне — 1185; копринен — подарък за девојка 1603
Шалвари. Ясни — 26, 482, 831, 1176; —, купени от панаир 323; джемфезени — 424; ясни — за постилка 445; шалъм — 484; девојка се оплела в — си 514; да не се платат — на девојка 687; куюм сини — на момък 709; шенлиени — 763, 874; басма за — 788, 917; червени — 796; алени — 832; куюм сини — 841; момък да погледне девојка високо през — 846, 855; прилягат ли на девојка — 866; широки — на девојка 893; юнак пита мома кой ѝ е шил — 953; юнак казва на мома да си вдига —, че ще ѝ падне боята 1188, 1190; на девојка ѝ откраднали — 1227; — поставени за сянка 1230; комити да свалят — на мома 1256; девојка си застъпва — 1279; момък носел дълги — 1613; — 787, 873, 1106, 1229
Шалия. На девојка ѝ изчезнала ясна — 508
Шапка, -и. Орисница ниже — за мъжко детенце 6; — като тъмен облак 574; — на дете с алтъни 1320
Шапшитска касаба 1295
Шар планина 133
Шаралъво 1468
Шафер. Момък го канят за — на годеницата му 1406
Шега. Мъж казал на — на жена си, че е грозна 1506
Шекер. Хайдутин хранят девојка с — 33; мома и момък яли — заедно 706; — подарък за девојка 791; турчин дава — на бяла Рада 1127
Шекирка — момарка 740

Шербет. Дали момък да пие шекер — 927
 Шерколия, куче на овчар 130
 Шерфет, сърмен 1561
 Шивачи да ушийт калугерски дрехи 1513
 Шилета. Овчар отива при дребни вакли — 179; — не блейнали 579; по друми вървят — 714; юнак останал в планината с триста руси — 981, 983; девойка запалила агъли с двеста бели — 1144, 1145; момък да продава дребни — 1464; — 1564, 1565
 Шилетар. Юсеин отива при неговия — 579
 Шина, Шинка. Пилеце пита — има ли либе 1207, 1208; — Попова 1518; — поп Васильова тръгнала сама да се продава 1551, 1552; — се оплаква на славейче, че либето ѝ се оженило 1582; — Макакичина 1633
 Широка лъка 1297, 1607
 Шиш. Харамии (турци) пекат дете на — 1284, 1285, 1287
 Шише. Девойка разлива — с вино 515; юнаци турят китка в — с вода 521; девойка дава — ракия на момък 1212, 1213, 1214, 1215
 Шия, шийка. Герданче за бела — 858, 863; мержане за бела — 859; инджиле за бела — 860; — на момък от крушова опашка 943
 Шофьори, рудоземски 1184
 Шукриви бели конаци 712
 Шукрие плаче за убитото си либе 593
 Шума. Балканска (букова) — дебела постелка на девойка 437, 438; юнаци пушат — букова вместо тютюн 930

Ълехче, село 106, 899
 Ъхмет. Девойка избягала с — 455; — 527

Юда. Момък залюбил — пиринска 1, 2, 1434; — иска тревнина от овчар 5
 Юзда, -и. — на кон да изгние 550; златни — 1583
 Юларче на кон 548
 Юльбе, град 966
 Юнак, юначе, -ци. Убити — 19, 23, 73, 574, 1218; — синджир роби 31; — пита усойка защо е изсъхнала 32; момиче кой — ще вземе 202; — недоволен от братска дялба 204; — съветва мома да не ходи за вода 223, 224; девойка играла с — 291; дали — ще любии девойка 320, 321; — пита бездетната си невеста да я изпъди ли, или да се ожени за друга 341; — пита бездетната си невеста да я напусне ли или да я погуби 342; невеста недоволна, че я оженила майка ѝ за малък — 365; — да не се мамат от чернооки девойки 382, 383, 385, 1433; — пита девойка не се ли напала 387, 456, 960, 961, 962; девойка галила планинско бяло — 399; — отвлякъл девойка 428, 432, 433, 436; девойка избягала с — 453; мома пристанала на —, а после се разкаляла 457; мътна река завлякла — 481, 482; — се разболял на по-прелка 496, 497, 498, 499, 500, 504; — се разболял от мома 502, 503; — се събират на поседелки 519; — лудо ходят, кротко носят китка 521; китка моли — да не я дава на момите, а на момците 521, 522; — няма пари да изпрати лишен на девойка 604; — мисли къща да гради 610, 611; девойка предлага на — да се оженият, мъката да си съберат; — моли майка си да го ожени 633, 1623; — казва на коня си да отидат там, дето има три моми 659, 660, 661, 662, 663; три моми канят — 670; мома иска да си намери — да не пие и да не пуши 678, 679, 680; — иска да се заглави за девойка негова роднина 697, 698, 699; — грее като слънце 713; мома пита — защо е дошъл 722, 723; — ако мисли да взема девойка, да ограда висока къща 724, 725; — иска да го вземе девойка 726, 727; — ще измами родителите на девойка, за да я вземе 729; двадесет и пет юнаци били на меджия 731; юнак пита девойка защо е кахърна 733, 734, 735, 736; — казва на мома, че ѝ минало времето да ходи неомъжена 737; — пита девойка дали майка ѝ ще му я даде 742, 805; девойка казва на —, че майка

ѝ не му я дава 743; — гледа мома, че жъне 747; девойка да занесе качулка на — 758, 759; — кара девойка да му отвори вратите 761, 762; на — не му се вечеря от мисли по любовта 763; мома вие китка за — 767; девойка кани — на гости, когато е самичка 768, 769, 776, 778, 783, 787; — да отиде на гости у девойка с шише ракия 770, 775; — кани девойка да идат в гората (планината) 779, 780, 781, 782; — да развесели девойка 794; девойка доволна, че при нея дошло — 795; девойка и — разговаряли до късно на реката 796; — плаче, че е осъмнало с девойка 807, 809; — пита девойка дали е съмнало 808, 810; — да полежи на момина ръчица 812; мома казва на —, че не им трябва вода 822, 823; — да си отиде, че няма моми за него 824, 826; защо е — тъжен 827; девойка ще пристане на — 831; карлуковските девойки са пълни с — 836; — да харесат девойка 870; — срещнал нагиздена — 873; мома се оплаква от закачливи — 880; младо — иска вода от хубава девойка 883; — пита девойка от земя ли е расла, или от небе паднала 885, 1605; — пита девойка защо е бела и червена, тънка и висока 886, 887; момък напуснал седемдесет —, за да види девойка 900; Узунджовски — ще питат за девойка 902; мома поканила — на седянка 922; мома се оплаква на —, че има грозно, но богатото либе 924; — да се пазят от мома белябашия 938; мома ядосва — бели зъмбаци, че не могат да я вземат 939; — отива на гости на мома и пада зад вратата 942; мома се присмива на — 947; — пита мома кой ѝ е шил шалварите 953; мома казва на —, че не е за работа, а за либене 954, 955, 956, 957, 958, 959; майка учила дъщеря си — да гали 958; за девойка не се намерил — в селото 965, 966; — да не любии девойка, че са лоши родителите ѝ 973; — загалил две руси девойки 979; — обиден на мома, задето я дали другиму 980, 981; душмани разделят мома и — 1010, 1011, 1012; — отишъл войник и либето му се оженило 1029; — отива за девойка, а тя се сгодява 1044; девойка върнала нишана на — 1049; — изневерявал на мома, но тя ще вземе друго любе 1050; мома кълне — никъде да не си намери мома 1064; 1065, 1066; да не гледа моми с — през прозорците 1078; мома се моли на — да я извади от Дунав 1119; — пита мома не продава ли тънката си снага 1121, 1122; — пита девойка кому е държала нишана 1140, 1141; — пита девойка кому е диван стояла и на скут седяла 1143; — пита мома кому е дарове дарила 1150; — казва на девойка, че няма да я вземе, защото любе бел деветдесет моми 1155; дъщеря кара майка си да върне —, когото харесала 1156, 1157, 1159, 1160; — пита каква е цената на мома, за да я вземе 1167, 1168, 1151, 1552; — пита мома къде е тръгнала 1169; — ако вземе мома, би направил от нея курна на чешма 1170; — да си изберат моми 1170, 1171; — се чуди как да излее харкомите на мома и да ѝ скъса елечето 1180; — се чуди дали да разроши плитките на мома и да ѝ излее харкомите 1181; дали — се наема да преведе девойка през Мадан 1182, 1184; — казва на Руса да си вдига шалварите, че ще им падне боята 1188, 1190; мома кара — да стане, че ще дойдат родителите ѝ 1193; — пита мома кой е бил снощи у тях 1199; — пита мома с кого ляга вечер 1200, 1201, 1202; девойка пита —, като я гледа, какво му става 1205; — лежат под златна ябълка 1217; — пита девойка кара ли се майка ѝ 1217, 1218; — го карат в синджир през село заради девойка 1219, 1221, 1222; — пита какво се червее в момина градинка 1230, 1231; — не става диван на Страхил войвода 1245; под всяко дърво — 1251, 1252; кукувица измамила двеста-триста моми — 1259; гарван се грижи за болен — 1266, 1267; гарван чака да умре ранен — 1268; Димо вечерял с моми — 1297; юнак буди девойка 1316, 1317; кон са онези вакли — 1319; мома обещава на —, че двамата ще се вземат 1323; — утешава малка

мома 1345; севда да забрави вакли — 1353, 1354; девойка да раздава китки на — 1396; — да пускат тюфечи 1418; 1421; — донесъл гиздило за мома 1423; ако може — да влезе при мома 1431; Янка войвода пита гората има ли сенки и вода за — и 1446; — кара девойка да се хване на хорото 1462; — плачат за Мария 1464; — полека да води хорото 1465; дали — ще вземе девойка 1520; — ще вземе девойка само тя да иска 1521; — уверява мома, че ще я люби и няма да я остави 1549; когато — се затъжи за девойка, китката ѝ да погледне 1567; мома не срещнала — и се натъжила 1568; момина майка не дава дъщеря си на — 1574; 1575; — иска да вземе девойка 1593, 1594; мома къльне —, който я мами 1597, 1598; — казва на девойка, че майка му не я харесва за снаха, защото е мързелива 1618, 1619; — пита девойка както тропка хорото, тъй ли тъче платното 1622; — залюбил любе, но не знае от кое село е 1624; — иска вино от девойка 1639; мома казва на —, че е крадена 1641; за — няма — 1652

Юначество. Стоян да си опита — с Димо 1262

Юрганче, юргани. Шалиени — 244; девойка ще постели — за юнак 787; младите са в — 807; водят невеста на червено — 1391, 1393, 1394

Юрдана. — поп Василува плаче по обраните си китки 531; търговци не питат за пшеница, а за — 1476

Юрдия. Турска — се чернее в планината 75

Юреци. Грешна мома запалила — 278

Юруш войвода. Кукувица измамила — 1259

Юсеин. Болен — жали за старата си майка 260; — убит из засада 579; гарван се грижи за болен — 1266, 1267

Юсеин агово **коначе** 266

Ябанджии да не берат момини китки 704, 1159

Ябълка, -и (ебълка, -и). Юда носи — на Стоян 1; девойка (невеста) иска да си разреже — 55, 131, 226; овчар ще измами девойка с люта червена — 240; девойка да поиска червена — 244; — в двор садена 253; блага — 262; люлка, вързана за — 280, 402; умряла девойка да я сложат под червена — 307; девойка била червена като — 346, 397, 1500, 1501; пилence кацнало на червен калем — 475; три чер-

вени — армаган 483; болна девойка иска от круша — 555; кехая реже и раздава благи — 624; майка да бави момково любе с благи — 653; люта — лудо пияно 686; кукувичка кукува на червен калем — 687; червена — 707, 1025, 1198; юнак ще се обеси под червена — 711; момък вижда девойка зад — 859, 860; девойка заспала под зелена — 884; девойка червена — 971, 1553, 1554; момък да измами девойка с две благи — 1146; златна ябълка цъфти там, където се влива Дунав 1217; край морето има червена — 1218; какво се червее под червена — 1230; ранен Димо изпраща — на либето си 1367; Мадански благи — 1393; ако мома беше —, момък щеше да я отбрули 1574; момък свири под червена — 1607; люта — старата майка 1646

Явор. Лист от зелен — 28; ситен зелен — край чешма 1045

Ягода чака брат си трендафил 1407

Ядене — суро агне 437

Язме. Момък кара — да пита майка си и тя не е ли любила 967

Ялена не дава на момък пръстена му 1195

Ялих. Майка ще попита — за сина си Мехмед 1271

Ямбол 64, 169

Яна, Янка. — карат робиня 42; — лежи в тъмница заради вярата си 52; — да види как се бият турци и българи 73; — продава вино и ракия на два пътя 163; майка съветва — да се пази от овчар 240; — забравила порти отворени 529, 530; — не иска да се жени и жени, а ще отиде в манастир 738; — се оплаква на леля си, че либето ѝ е най-грозно 923; — войвода пита гората има ли сенки и вода за юнаците ѝ 1446; — тропка хорото, а майка ѝ тъче платното 1622; — 1410

Янгелина гледа рибата в реката 533

Яребица. Мома да стане — 1108

Ярем. Конче цвили в — 22

Ярета. Ариф отива да събира — 571

Ясия. Болна — кара брат си да ѝ донесе вода 304

Яскечен пазар 158

Ясли. Убит пътник, заровен в плевника под — 131

Ястък. Момък да легне на — 1174

Яхър. Конче в — 597

Яшмаче. Тънко — на невеста 1091

ПОЯСНЕНИЕ НА НЕПОЗНАТИТЕ ДУМИ, ФОРМИ И ИЗРАЗИ В ПЕСНИТЕ¹

(*Стефанка Константинова*)

А

абѐр — известие.
абла — по-голяма сестра, кака, леля, стринка.
аван — прибор за рязане на тютюн.
авѐлско — някогашно време, минало.
аглѐк, аглѐк — кърпа.
агува̀тьо — аги, чорбаджии.
агѐпски — цигански.
ада̀й — стая.
адралѐс — Гергьовден.
аждраха̀н — много буен.
азѐк — язѐк.
айло̀дзе — кичури вълна.
ака̀ип — загубен.
Алинден — Илинден.
ало̀ци — вълната, стригана на пояси.
а̀лче — кърпа.
а̀лѝще — повече.
аманѐт — подарѐк, залог.
ана̀ — майка.
анай̀ко — майко, обр.
андезѐ — мярка за дължина 0,80 м.
ара̀бѐ — кола.
аратѐик — приятел, приятелка, другар, побратим.
арѐм — заграден двор.
арѝз — ориз.
арку̀ми — харкуми, менци, медници, бакъри.
армагѐн — подарѐк.
арнѝсаха — престанаха да плачат, оставиха, мълкнаха.
а̀рно — хубаво.
арсѝз — разбойник; негодник.
артардѝсам — спестя.
артѝсвам — оставам.
астѐк — кесийка.
атакѐик — геройство; смелост; дързост, буйност.
атѐи — конник.
атѝз беш — тѝдесет и пет; отѝз беш.
ачѝк — отворени.
ачѝнки — очички.
ашѐм — мръкване.
а̀ян — началник; управител на окръг, чиновник.

Б

базиргѝн — търговец; галантерист.
байла̀мѐ — тамбура.
ба̀лноу, ба̀лнусѐ — мъката; тъгата.
ба̀лно — жално; тъжно.
ба̀нно — друг.
банѝѝ — поне една; някоя.
бараба̀р — заедно; общо.
бара̀м — байрам.
барѐ — поне.
ба̀рушки — локви.

барѝм — поне.
барѝк — барем.
бастѝса — загражда; превзема; атакува.
бахча̀ — градина.
ба̀шови — ба̀тьови.
бейту̀ран — вид цвете; китка цвете.
белекѝ, белехѝ — белезници.
беля̀башѝйка — майстор на бели; която измисля, уй-
дурдисва.
бендѐрки — вид цвете.
бендѝса — хареса.
бетѝн — всичко.
беш юз — петстотин.
бийнал — замирисал.
биля̀бийль — славей.
бин — хиляда.
бинбашѝя — военачалник на 1000 души.
бинѝш — върхна дреха.
бин кишѝ — хиляда души.
бинѝсчи — върхна дреха, нашарена с гайтани.
биринѝжѝк — най-главен, най-важен, хубав (по обясне-
нието на информатора).
биришѝм — ибришим; копринени конци.
боба̀ — баша.
бобай̀ко — татко.
боджа̀к — място за сядане, легло отдясно на камината.
бѐднаж — някога.
бокѝльѝчек — бѝкѝл.
болезѝливо — нездравео място, с много болести.
бо̀рна — борина; борница.
бо̀рце — бърдо, рид, хѝлм.
бо̀ян — название на местното облекло — пола с крилца.
бра̀ткове — братовчеди.
брез — без.
брѐме — товар.
бро̀ви — овце, дребен добитѝк.
бру̀л — брод.
бру̀сници — боровинки.
брѝстѝнка — тояжка.
бубѝлки — бубулечки.
будна̀ — някоя.
будна̀ш — най-послед.
бужѐк — боджак.
бузлудѝсвам — развалям настроение.
бу̀лко — како, обр.
буна̀р — кладенец.
бу̀ндже — много.
бушиндѝсам — изпразням.
бѝрча̀на — градина.
бѝрчѝна — възвишение.
бѝха̀р — природа.
бѝхте — бие.
бѝхча̀ — градина.

¹ Значението на думите е съобразено с обясненията на информаторите.

В

ва̀кътъ — време.
ва̀ля — разваля.
ва̀пца — боядиса.
ва̀райте — бързайте.
ва̀рдем — гледам.
ва̀рим — надпреварвам, надпрепускам.
ва̀скляпчийка — клюкарка.
вдлѣ̀ожко — продължително,
ве — нали, поне.
ве́ренѧ — неуредна.
верме́лѧ — кавга; гюрултия.
вися́лу — весело.
во̀гал — въглен.
водѧ́ч — кобилица.
воруджѧ́н — добър стрелец; който носи оръжие.
во̀ршет — правят; сформират.
впѧ́ват пѧ́вун — дават подарък.
впѧ́онах — запрах се, стигнах.
врис — извор; кладенец.
врисна — изворна; кладенчова.
вритѧ́ — на всички.
врут — всички.
врю — всички.
всьо̀гне — бръкне.
втѧ́сва — обещава; наема.
ву́льи — торба от кожа.
вѧ́трина — сутрин.
вши́роко — подробно; нашироко.
вѧ́днѧ́ж — заедно.
възвѧ́вам — мамя, въртя.
възпѧ́шена — разкопана.
възрѧ́ква — извиква.
възсвѧ́т — завещание.
въ̀рве — вирове.
въ̀р зора́ — преди съмване.
въ̀трешни — роднини; близки.
въ̀рши — приготвя; прави.
въ̀ршило — облекло над шалварите.
въ̀сят — завещание.

Г

га — въпреки; макар да е.
га́ля — любя.
ганѧ́ — когато.
ганѧ́санко — калайдисано.
гевгѧ́рче — съд за вода; гевгир.
ге́лина — невяста; булка.
гиздѧ́ло — премяна.
геч — не.
гивѧ́зийна — много червена.
гидѧ́я — лудетина.
гиздѧ́ло — премяна.
гѧ́зло — паша.
гинѧ́рче — кладенче.
ги́рясал — хванал.
гла́вѧ́йк — годеник.
гла́вѧ́йца — годеница.
гла́вѧ́но — сгодено.
гльѧ́га — дълга.
гнехѧ́цѧ — гнездо.
го́зда — гвоздей.
го́лемѧ́н — началник.
го̀рско — гръцко.
го́сби — готви.
граде́шон — изградената част.
грашѧ́к — грах.
грибне́ — грива (според певеца).
гри́жве — сукмани.
гри́шка — горна антерия, дълга колкото сукман; стара
родопска дреха.
гъ̀озби — увещава.
гъ̀оч — товар; багаж.
гъ̀о — нека; хайде.
гю́мюш — сребро.

гю́нлюкѧ́йе — надничари.
гю́сѧ — гърди.
гѧ́ли — дели.

Д

да̀ва — съдебно дело.
дайю̀ване — вуйчова.
дам — обор.
дарма́нѧ — лекарство; дерман.
да́шено — възвишения.
двел — дали.
дво̀ри — уговаря; много да се моли.
де́вик — девет.
де́не — живот.
девлѧ́т — служба на царя.
девьѧ́н — овчарски звънец; девъот.
де́ке — дете.
делѧ́н — звънец.
делѧ́кѧ́нѧ — лудо-младо.
денѧ́не — дните.
денѧ́з — море.
де́но — дето.
деркѧ́ти — камо ли.
де́чкове — деца.
дѧ́гнала ли си рубана — събрълъ ли си много дарове.
джа́младѧ́сани — остъклени.
дивѧ́н — стоя прав.
дивѧ́йцка на̀уда — вид военна униформа.
дил — дали.
динѧ́з — море.
динѧ́ — свят, земя.
дим — че.
динѧ́ — свят.
доржа́во — упора.
дост — приятел.
драго̀вно — любовно.
дрѧ́пи — дрехи.
дру́гаш — никога, по-рано.
дру́чки — безкрайно много.
доба́льнѧ — дожаля.
до бя́ло — до съмнало.
довѧ́р — до сами.
дока́та — медена, бакърена пара.
докѧ́с — девет.
дола́ма — жикет, мъжка дреха.
до̀но — корени, дъно.
допа́дна — дойде.
доплѧ́ска — дойде, дофгаса.
допра́шай — доокопай.
дуѧ́йдѧ́сал — подравнил.
думѧ́мница — къшовница.
дур ми не дойде́ш на мѧ́гдан — докато не излезнеш
на честен бой.
дъ̀о — хайде.
дювѧ́лѧ — девлет.
дюзѧ́йсанка — пременена, нагласена.
дюлѧ́бѧн — кърпа, забрадка.

Е

ѧ́вро — болно.
ѧ́врѧ — лошо.
ѧ́гѧ — кошара.
ѧ́ди — седем.
ѧ́жѧще — таралеж.
ѧ́й неѧ — е тѧй, така.
ѧ́йсе — сега.
ѧ́ла̀н — шега.
ѧ́лѧф — първата буква от арабската азбука.
ѧ́лѧй — 50 грама.
ѧ́лин — елен.
ѧ́ловѧне — бездетни.
ѧ́лѧндѧ́йе — лъжливо.
ѧ́нѧ — по-голяма сестра.
ѧ́ндезе́ — 1/2 метър.
ѧ́нкѧ́с — нарочно.

еньгин — голяма.
 ерве — ями, трапове.
 ерми — петдесет.
 ерна — вълна.
 есирин — пленник.
 ехам — качвам.
 еце — много; твърде.
 ечко — много.

З

забарям — забравям.
 забизей го — надой го.
 забитин — военачалник.
 заблива — забавлява.
 заборёва — забравя.
 заглавя — сгода.
 загънваш — омотаваш.
 задё — излишно; в повече.
 за зафце — завинаги.
 зайъртосова — приготвява.
 заличка — залюля.
 зам — затова.
 заман — време.
 замаръше — криеше.
 замара — погубя; затрия.
 зандрато — будала; глупаво; серсем.
 занесътни — посадени.
 заптиса — запря, затвори.
 заптъд — полиция; запчия.
 заседават — съдят; командуват.
 затрасьова — търси.
 заутрешник — друг ден.
 заход — забременява.
 зебийлечек да и не сториш — да не я повредиш, да не я строшиш.
 земелна одая — приземна, сутеренна стая.
 зилъ — мерак.
 золуфе — косата над слепоочието.
 зорла — насила.
 зорно — трудно.
 зумбак — бял крем, вид цвете.
 зъре, зър — че, като.

И

и — ги.
 ибрёт — пример.
 ибрётеът — чудя се.
 иврён — обел.
 извёйни — направи.
 извище — извили.
 изгйра — изгрява.
 издєрах — умрели, та ги одрал; ... вакли си овни издєрах ...
 изє — нагости.
 изин — позволение.
 изкүти — отгледа.
 измёт — работа; служба.
 изметкярин; изметкярин — аргатин, нает работник.
 измяна — отмяна.
 изпётна — вървешком.
 изпүсна — освободя.
 изрука — извика.
 изсуна — избърса, подсуши.
 изтура — изсипа.
 изхраних — дал ги за храна; ... бели си гроши изхраних ...
 изчуено — прочуто.
 ики — две.
 ики бин — две хиляди.
 илиндйсува — занимава.
 илюм — смърт.
 имана — богатство.
 имам — мохамедански свещеник.
 ингя — стринка; съпруга на по-голям брат.
 инжйе, инджйле — гердан.

инйден — отновё.
 инсана — хора.
 ирми беш — двадесет и пет.
 ирми дьорт — двадесет и четири.
 ирмимейчена — златна; струва много пари.
 исап — сметка.
 испёт — да докажат.
 истёр — все едно, въпреки, нека.
 ище — иска.

Й

йевёлското — отдавнашното.
 йеднóчни — еднакви.
 йёгову — ядене.
 йельчиш — когато.
 йенкос — за подигравка.
 йёци — много.
 йобръсен — скъсан.
 йована — поле.
 йодромёна — продума, проговори.
 йокүс — подарък.
 йолдаш — приятел.
 йопрати — избери.
 йосльопне — ослеее.
 ися — сега.

К

кабада — сербез човек.
 кабадаие — кметове.
 кабахат — вина, грешка.
 кавак, каваче — топола.
 кавул — договор; облог.
 кадах — чаша.
 кадия — съдия.
 кадру — снимка.
 каза — град.
 казандйсам — спечеля.
 кайнче — шурей.
 каипта — загуби; изчезна.
 кайдйса — уби; погуби; изби; изтреби.
 какно — както.
 калёзма — покана.
 кальмана — кума.
 каматен — хубав.
 каматна — хубава.
 камене — мъниста.
 капйя — врата; порта.
 карагёз — черноок.
 карар — по мярка; достатъчно.
 касаба — град, административен център.
 Касум — Димитровден.
 касафётна — разтревожена, замислена.
 ката — всяка.
 катаденшно — всекидневно.
 катри — кои.
 каул — облог, договор.
 кафёзи — дървени решетки на прозорец.
 кафёзлине — решетъчни.
 кафтанен — шарен; пъстър.
 кахорянка — натъжена.
 кёмер — кесия; портмоне.
 кенар — краища на дреха или плат.
 кендйсан — по своему.
 кердосам — погубвам.
 керясала — клеясала.
 кёседжии — главорези.
 кёсим — хубави.
 кетап — тефтер; книга.
 кидаф — чаша.
 кйман, кймна — тъжен, тъжна; унил, унила.
 кина — каква.
 киприя — мост.
 киреч — вар.
 кйсим — хубост, гордост.
 клавали — поставяли.

кладе — слага, постави.
 кланял — молил.
 клочат — разяждат.
 клъсаше — кълвеше.
 кога — кого.
 кожѐ — голяма.
 кожал — хурка.
 кой — ако.
 колай — лека работа; начин; способ; средство.
 колци — колко души, колцина.
 ко мѐриш — ако имаш намерение.
 колъшкине — коледни.
 конак — съд; къща.
 кондйсал — отседнал; застанал.
 копань — бухалка.
 копаран — връхна дреха.
 копиле — момче.
 копуци — юнаци.
 копчи — откопчава.
 кордили — нареждали.
 коца — къса.
 крагино — крадено.
 крадил — свършил.
 кра́тя — къртя.
 кра́ща — свършва.
 крили — все.
 криюм — скришом.
 кропо — кратко.
 кръвена — пълна; дебела.
 крътеше — плачеше; хълцаше.
 кръохто — крехко; весело.
 кузум — душо; драго, мило.
 кукарджо — попрежка.
 кулай — втори поздрав.
 кула — певците предполагагат, че е къща, но не знаят точното значение.
 кумат — хубава.
 кундйса — настани се; спря се; установи се.
 кунтри — обуца.
 купаран — копаран.
 купук — лентай.
 курбет — гурбет.
 курдйсанка — нагласена.
 курилна — казан с дръжки.
 курна — чучур; корито; вана.
 курсум — ужжим.
 куруджй — пъдар; горски стражар.
 кутила — отгледала; отхранила.
 кутний — рокля; плат; нещо за гиздене.
 кутри — кои.
 кушѐк — кърпа, която се връзва през кръста.
 кушѐче — колан.
 къдийко — градинско цвете.
 кълвун — човка.
 кън — като.
 кърдйя — зелка.
 кърк бир — четиридесет и едно.
 кърк секйс — четиридесет и осем.
 кърк кишй — четиридесет души.
 кърши — упорно; насреща; срещу.
 къран — мор; чума.
 къснувай — хапвай.
 късъба — касаба.
 кучий — файтон.
 кътра — коя.
 къшля — кошара.
 кюрци — връхна дреха, палто.
 кълтатове — кумове.
 къогли — тегли.
 къожко — тежко.
 къонки — тънки.
 къостех — металическо мъжко украшение (верижка за часовник и др.)
 кявнийца — тъмница.
 кюлк — връхна горна дреха,

кюсамжйя — главорез.
 кюприя — мост,
 къостек — къостех.
 кюфци — дрехи, подплатени с кожа.
 кюцакан — куки на самара.

Л

лафова́л — говорил.
 лаха — струва ми се.
 лѐвѣн — обор.
 лѐво — несговорно, лошо.
 лей се — сега; веднага.
 лѐлка — кратуна.
 лѐльче — съседке, обр.
 лескати — лъскави.
 летва люлка — люлка, закачена на тавана.
 лѐтви — равни; полегати.
 лѐтй — вали дъжд.
 лѐто — излято от метал.
 лефтер — неомъжен.
 либер — револвер, пишов.
 липцала — избягала, нямало я.
 лишѐн — при годеж момъкът дава украшения на момата — жълтици, накити; белег; нишан.
 лодѐ — лудува.
 логѐ — видове.
 лочат — отлъчват.
 лу — само.
 лъ — само.
 лъйсья — сега.
 лънбантин — налбантин, циганин ковач.
 лъдка — бавно.
 лъчи — ето.
 лю — само.
 люкан — закопчалка.
 ляскати — лъскави.

М

маге — магия.
 мажѐря, мажйре — бежанци; изселници.
 мажете — убивате.
 мажуре — мажире.
 мазгал — отвор; бойница.
 майжко — мъжко.
 ма́льки — малък байрам.
 ма́льѐ — имот.
 ма́ндова — биволска.
 ма́ньѐ — заобикалки.
 марама — кърпа за глава.
 ма́рна — топла.
 ма́ртин — система пушки.
 ма́стор — ковач.
 ма́шка — малка.
 ма́хнало — отбило.
 махнй се — отбий се, ела.
 махрамо — голяма вълнена кърпа.
 медресѐ — религиозно училище.
 междѐѐ — фес.
 меже — седянка.
 мейда́н — мегдан.
 мержа́не — куршуми; маниста, огърлица.
 мерме́рен — мраморен.
 ме́са — прилича.
 мехза́р — гроб.
 мйжу́вен — чичовия.
 менъдйльче — престилка.
 мехта́рен — кмет.
 мехте́п — училище.
 мйждѐѐ — подарък за добра вест.
 мйжо — чичо.
 мйжу́ва — чичова.
 мйжу́вяк — чичовия.
 мййторче — пъдарче.
 мина́рѐ — минаре.
 минда́льова — бадемова,

миндильче — престилка.
 Минко — умалително от Фатма.
 мйнски — миньори.
 мираз — наследство.
 мйски — шишенца.
 Митю — умалително от Мехмед.
 михтарен — мехтарен.
 михтюп — писмо.
 михтюбче — масилница с писалка.
 младошни — скоро отелени.
 момия — кърпа за глава.
 момско — моминско.
 мори — къдрани.
 мрази — замразява.
 масраф — разноски.
 момаре — сгледници; годжари.
 моно — моето.
 морна — тъмна; кафява.
 моско — мъжко; моско дѣя — мъжко дете.
 мумие — момия.
 мурабѣ — война.
 мутлѣк — вероятно; непременно.
 мугька — малка.
 муфтаря — кмет.
 мучко — малко.
 мъмърън — турски офицер.
 мѣнѣх — всички.
 мѣрфко — малко.
 мѣхѣна — недостатък.
 мѣхрѣ — мухал.
 мияна — недостатък.
 мюждедгий — вестител на добри вести.
 мюрмюз — вид плат.

Н

набѣлни — нажали.
 навирѣваш — насълзяваш.
 нагодно — уместно, удобно.
 нагорян — обгорен.
 надпѣка — надгърми.
 на ем — на ум.
 назлѣни — описници.
 най-ѣца — най-много.
 най-ѣце — най-много.
 нак — към.
 накарал — скарал се.
 накрѣтени — изкрѣтени.
 налѣчка — описка.
 намазлѣне — показване на чеиза преди сватбата.
 на нѣве — напусната.
 нарусничава — възруса.
 насор — заедно.
 насѣса — недостатъчна.
 на срѣде — сред.
 нахѣдѣм — намирам.
 наѣеме — ще намерим.
 на щоно — това, дето.
 не — ние.
 не вѣка — не отговаря.
 не е нагодно — не навреме.
 ней-ѣѣце — много.
 немѣ — нямаше.
 неюдѣршена — недовършена.
 нивѣхѣо — невесто.
 низѣм — казарма; войска.
 иимѣй — недей.
 нишѣн — подарък, който годеникът дава на годеницата.
 нишѣн — белег.
 новѣ — това, онова, онази.
 ногѣва — тогава.
 ножинки — нозе, крака.
 нѣйся — същата.
 нѣлков — толкова.
 нѣвѣ — това; така.

нѣй — тѣй; така.
 нѣхѣаре — ключове.

О

обиди — посети; обходи.
 ѳгюх — ходих.
 ѳка — мярка за тежест.
 ѳкѣс — ѳокус.
 ѳлдѣши — приятели; другари.
 ѳналѣ джеремѣ — да загуби 16 години.
 ѳнбашѣя — чин в турската армия.
 ѳн бѣшѣ хапѣз — 15 години затвор.
 ѳн ики — дванадесет души.
 ѳн ѣѣди кишѣ — седемнадесет души.
 ѳн кишѣ — десет души.
 ѳн секѣс — осемнадесет.
 ѳн ѣлѣта кишѣ — шестнадесет души.
 ѳпрашѣна — разкопана.
 ѳпрѣж — пред.
 ѳпѣржи — попарѣ.
 ѳрдѣя аскѣр — много войска.
 ѳрнали — протекли.
 ѳртѣсай — приготви.
 ѳсемно вѣле — прозрачни кърпи; воал.
 ѳтбѣви — обезчести.
 ѳтбѣли — уговорили; уточнили се.
 ѳтвѣдна — от другата.
 ѳт врю — от всички.
 ѳтвѣрши — завѣрши.
 ѳтдѣва — сутрин.
 ѳти — защо.
 ѳтрѣка — извика.
 ѳтстѣпѣл — вѣрнал се назад.
 ѳт тѣка — от тогава.
 ѳчѣпни — ѳткрѣши.

П

пѣзе — взема.
 пѣзушка — джоб на пояса.
 пампѣр — влак.
 панѣале — панталони.
 панѣуга — черна, омразна жена.
 патлѣк — пишов.
 пахѣ — цена.
 пеклѣиво — горещо.
 пѣнжер — прозорѣц.
 пѣперуда, на пѣперуда — народен обичай по време на суша.
 пие — пуши.
 писѣни — шарени.
 писинци — шарени.
 пѣшка — бѣде.
 плѣзна — заведе.
 плѣна — пелена.
 повишѣва — цвили.
 поглѣви — сгоди.
 пѣдбѣя — разсѣмване.
 пѣдѣха — ѳтиваха.
 пѣдзима — есен.
 пѣдѣдрѣва — обижда.
 пѣдсѣна — подхлѣзна.
 пѣдѣдрѣва — удря.
 пок — път.
 полѣчим — сравним.
 полѣуби — целуна.
 попѣри — ѳпѣржи.
 попѣди — захѣврли; ѳтиде.
 пѣпусни — изпрати.
 поразвѣ — поразведе, разведе.
 пѣрсковѣ — прѣсти.
 порѣкала — повикала.
 пѣсдите — посѣдете.
 посимѣсала — разубѣдила.

послед — след нея.
 последювам — ухажвам; ходя.
 поткур — прякор.
 потници — пътници.
 потно — на път.
 построя — направи.
 потоне — яхър; преддверие.
 погирясала — стъписала се, отдръпнала се.
 потчек — път.
 पोшки — семки от тиква.
 прада — уби.
 праши — окопава.
 пребос — на бос крак.
 прегрѣбла — вземала.
 прейнах — минах.
 прекратих — привърших.
 претека — причака.
 прѣшно — по-раншно; минало.
 прибалай — прежалвай.
 прибулеш — разболееш.
 привърви — нанижи.
 приделиш — разделиш; отделиш.
 прикрива — невестинска кърпа, с която забулват лицето на булката преди венчавката.
 прикъе — чеиз.
 приз — без.
 припѣла — тюхнала, заплакала.
 припи — притъпка, стъпка.
 прирукала — извикала, провикнала се.
 притека — причакам.
 прогим — закуска.
 прѣчка — наниз.
 пукорди — нарежда.
 пѣма — взема.
 пък ве ни — пък вие им.
 пѣз — под.
 първийън — първо либе.
 пърмаклиян — с прозорци.
 пѣходи — клетва да не се ожени никога.

Р

рабѣна — кола.
 рабниш — хапнеш.
 равна — пълна.
 равнишка — нива.
 развали — разстрои.
 развращам — разтурям годежа.
 разворнат — разотидат.
 разпѣтен — кръстопът.
 разпрѣвал — правил.
 разшѣни — развесели.
 рама — рамене.
 ранна — ранобудна.
 раступи — изгни.
 рахат — спокойствие.
 рачам — искам.
 редифън — средна възраст.
 рейдѣсваш — прахосваш.
 риза кошѣна — с копирени рѣкави.
 рѣдум — наред.
 рѣкат — прѣскат.
 рѣйна — разпрѣсна.
 рѣйната — разхвърляна.
 ромонян — най-важният овчар, чорбаджия.
 рѣшкове — рога.
 рѣба — дрѣха; облекло.
 рѣдан — чекрък.
 рѣка — вика.
 рѣмане — говори.
 рѣкийен — вид сапун.
 рѣвер — пистолет.
 рѣдѣши — пееше.

С

сабах — сутрин.
 сабах ялдѣзъ — зорница.
 сабор — тактичност; възпитание; срам; прошка; спо-
 разумение.
 савѣршени — готови.
 сагмал — дойно стадо.
 сае — върхна дрѣха.
 сакѣва — такава.
 сала — погребално мохамеданско песнопение.
 сальѣн — опяване на мъртвец.
 сарай — дворец; къща.
 сарѣк — тюрбан; чалма.
 сархѣшин — пияница.
 сафрѣ — софра.
 сахѣте — часове.
 сбѣраш — стягаш; приготвиш.
 сва — това.
 свѣтън — годежници.
 свѣна — поле.
 сврѣща — възвръща.
 сгѣдат — приготвят; гласят.
 сгѣльпени — обѣркани.
 се — сега.
 сѣва — тези.
 сѣвгѣйени — обични.
 сѣвгѣлно — обично.
 сѣвдим — любе.
 сѣвда — любов.
 сѣвѣ — тези.
 сѣзи — тези.
 сейзин — пазач; телохранител.
 сей — там.
 сѣкам — определям.
 секѣс — осем.
 секѣс киши — осем души.
 селвиѣ — тополя; строен, стройна.
 селѣ — сала.
 селѣм алекѣм — добре дошъл.
 сермѣ — пари, капитал.
 сефѣр — война, поход.
 сибѣр — прѣне.
 сѣлях — оръжие.
 сѣпнаха — събрали.
 сѣпчиѣо — сѣпаница; вид шарка.
 сѣрѣн — събор; хоро.
 сѣтанко — сѣтничко.
 скѣлье — стѣла.
 скѣмля — стол.
 скирдѣсам — запомням.
 скитѣсам — погледна и запомня.
 скѣпка — скѣпа.
 скрипнува — скѣрца.
 снѣшнах се — наведох се.
 совѣ — това; от това.
 соѣ — този.
 сокѣк — улица.
 сор — рогозка.
 сормѣ — облекло.
 сос — стига.
 сѣса — стигна.
 сѣсьѣй — стига.
 сѣсѣва — достѣтъчно.
 спап — чеиз.
 спѣлай — благодарѣ.
 спрѣви — струва ми се.
 срѣшнах — добили.
 срипно — скочи.
 стѣгнеш — срещнеш; доживѣеш.
 стрѣса — стана.
 стрѣсат — сбѣдват.
 сувѣк — корнѣто за зѣб.
 сугѣрен — късен.
 судри — удря; напада.

T

 y

у̀дове — ядове.
 у̀дрила — свила.
 у̀дължийка — ханджийка.
 у̀же — много; повече.
 у̀зѹмел — останал зелен.
 у̀зѹн — тесен.
 у̀йгѹн — хубав; строен; подходящ.
 у̀йнунсѹс — неподходящ.
 у̀йдурмѹ — съвпадат си.
 у̀йдурмѹна — избраницата, с която се разбираг, съв-
 падат си.
 уку̀счѹк, уку̀хчѹк — подарък.
 у̀лдаше — приятели.
 улѝлѹкнала — изхокала.
 ум̀ѹт — надежда; намерение.
 упет̀лаха — развлекли.
 уп̀ор — отсреща.
 уп̀ран — отсрещната.
 уп̀регна — премени,
 уп̀рост̀рана — на отсрещната страна,
 уру̀мка — християнка.
 уст̀абашии — майстори.
 ус̀илни — тревожни.
 ут̀рино — сутрин.
 ѹ̀чине — жена на вуйчо, вуйна.

 Φ

файдă — полза, облог, печалба.
 фатат — не ми приличат.
 филеше — гонеше ; филияше.
 фильжан — чаша.
 фишерлик — патрондаш.
 форяше — хвалеше ; надигаше.
 фортони — въжета.
 фукурлок — беднотия ; немотия.
 фунест — с широка корона от клони.
 фъвăля — въведа.
 фьѡннаха — влязоха.

X

968

хюльбѣнска — хильбетска.
хяким — лекар.

Ц

цолуфкове — коса над бузите.
цохара — материя за направа на военни дрехи.
цохи — дрехи.

Ч

чадър — палатка.
чалъм — удобно; сгодно; леснина; похват.
чапкънин — лош; нехранимайко; дяволит; отворен.
чарший — пазар.
ча̀ска — довечера.
чауш — фелдфебел; сержант; стражар.
чеверме — печено агне, което се обръща на огъня.
чевре — женско украшение; колан.
чеврен — кърпа.
чеврице — малки кърпи.
чейр — поляна; ливада.
чен(чан) — овчарски звънец.
чепие — съчки.
чергир — бакърен съд.
черна изия — нещо написано в корана.
челебийци — знатни младежи турци.
чешехме — решехме.
чибуклү — на ивици.
чибучени — платнени.
чинким — като; или.
чйчко — стринке.
чдстиш — често.
чотрах — бъклица.
чох — платнена материя.
чузд — чужд.

Ш

шайене — алени; шелянине.
шанлива — весела.
шахите — свидетели.
шегорте — чирак, който освен че учи занаят при майстор, извършва му и услуги.
шейтин — убит.
шекерли — сладък.
шекливо — чернило.
шенй — весели.
шеннав — шаннав.
шерфет — кърпа.

шилящана юрия — пасище, място, където пасат шилетата.

шинѣци — шиници.
шипѣона — съмнение.
шувйш — подарък.
шупьѣ — изглежда.
шүштави — неметени.
шъйтин — изведнъж.
шъхир — завивка; юрган.

Щ

щим — ще.
щѣльбице — клонче; стъбълце.
щом — що; защо.
щѣно — което.

Ъ

ъглюк — кърпа.
ъдин — един.
ъдъе — стая.
ъйся — сега.
ъйнѣй — онзи.
ъчинѣ — очите.

Ю

юбрүдова — съоръжава; стяга.
юз бинь кишй си изволнил — 100 000 души са преминали службата си при тебе.
юз еллий — сто и петдесет.
юмън — умът.
юрдие — войскова част.
юч юз — триста.

Я

Я — или.
яваш — бавен; муден.
ягючѣк — кърпа за лице.
яланас — млади.
ялүцки — турски.
янѣ — майка.
янкехая — башкехая.
ясйре — роби.
ястък — възглавница.
ястъкѣш — възглавница.
ятѣк — обор.
яце — много.

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод	5
Седенкарски песни	
Митологични и религиозни № 1—30	11
Исторически — 31—122	28
За стопанския живот — 123—208	80
Битови — 209—609	126
Любовни — 610—1231	346
Песни на трапеза	
1232—1308	681
Жетварски песни	
1309—1323	731
Обичайни песни	
На Гергьовден — 1324—1331	741
На Еньовден — 1332—1333	745
На пеперуда — 1334—1338	747
Сватбарски — 1339—1408	750
Байрамски — 1409—1433	783
Хороводни песни	
1434—1647	795
Припевки песни	
1648—1653	897
Азбучен показалец на селищата, в които са записани песните	901
Показалец на песните по такт	903
Класификация на песните по ладови особености и тонов обем	905
Разпределение на песните според състава на метричните им групи	918
Именен и вещен показалец	924
Пояснение на непознатите думи, форми и изрази в песните	962

НАРОДНИ ПЕСНИ ОТ РОДОПСКИЯ КРАЙ

*

Издателски редактор <i>Л. Цанева</i>	Художник <i>М. Горанова</i>
Худ. редактор <i>Д. Донков</i>	Техн. редактор <i>Т. Нинова</i>
Коректор <i>Й. Кицевска</i>	

*

Изд. индекс 3621

Дадена за набор на 9. II. 1970 г.

Подписана за печат на 22. XII. 1970 г.

Формат 59/84/8 Тираж 1200

ЛГ III-8

Печатни коли 121,25 Изд. коли 100,64

Цена 13,11 лв.

Набрана и отпечатана в Печатницата на Издателството на БАН, София,
кв. Гео Милев, ул. 36 Поръчка № 217

НАРОДНИ ПЕСНИ ОТ РОДОПСКИЯ КРАЙ

Поправки и печатни грешки

Стр.	№ на песента	
35	42	Четвърти стих, напечатано гори , да се чете горо .
38	47	Промяна 3 се отнася за третия нотен ред без последната нота.
85	132	Последната сричка под нотите (рва), да се чете под осминката пауза.
89	140	Легатото от края на първия нотен ред обхваща и първата нота от втория ред.
95	153	Втората нота (фа ¹) е форшлаг.
97	157	Легатото в края на първия нотен ред обхваща и нотата до ¹ .
98	158	Четвърти стих — напечатано басмя , да се чете басма .
101	165	Осми стих — напечатано болела , да се чете зболева .
		Втора колона, четвърти стих отдолу напечатано орнали , да се чете орнала .
140	234	Втори стих — напечатано вадона , да се чете водона .
185	317	Промяна 2 се отнася за първата нота на втори нотен ред.
191	325	Промяна 4 започва от началото на втория нотен ред.
250	432	Промяна 1 се отнася за първо време на първи такт.
254	439	Последната нота на второто време от трети такт напечатана шестнадесетина, да се чете осмина нота.
268		Номерата 445 и 446 да се четат 465 и 466.
284	495	Девети стих — напечатано питали , да се чете питани .
285	497	Заглавието — напечатано болна , да се чете болен .
288	501	Пети стих — напечатано понеийот , да се чете попейот .
311	548	Дванадесети стих — напечатано нейванче , да се чете пейванче .
355	626	След втори стих следва стихът -винце и бела ракия.
358	633	В началото на четвърти нотен ред да се чете сричката го.
371	657	След втори и трети такт да се прибавят тактови черти.
372	660	Промяната се отнася за началната фраза.
380	674	Първи нотен ред — легатото над сричката мой свързва и нотата сол ¹ .
390	696	Втори нотен ред — последната нота от нотната група над сричката ква да се чете осмина.
407	726	Трети нотен ред — нотата фа ¹ над сричката че да се чете половина.
419	750	Осми стих — напечатано ферка , да се чете фърка .
422	755	Под втори нотен ред написано кво ма съ-лъ-о-нъ-це , да се чете кво ма съ-ло - нъ-це .
442	795	Седми стих — напечатано брдак , да се чете бърдак .
443	798	Втори нотен ред — напечатано терлиски , да се чете терлички .
444	798	Първи нотен ред — напечатано харкулички , да се чете харкумички .
509	922	Първи стих да се чете — немой му гльода грознусу .
531	968	Втори стих — напечатано марусничевко , да се чете нарусничевко .
		Втора колона, шести стих — напечатано седьо , да се чете севдьо .
536	978	Първи стих — напечатано ешнливко , да се чете шенливко .
549	1004	Промяна 3 обхваща нотите до края на нотния ред.
555	1014	Легатото от края на първи нотен ред обхваща и началото на втори нотен ред.
587	1077	Трети нотен ред — легатото над сричката да продължава до края на реда.
598	1096	Първи нотен ред — легатото над сричката це обхваща и следващата нота ре ¹ .
623	1137	Втори нотен ред — последната нота от нотната група на сричката не е шестнадесетина.
628	1146	ММ четвъртина -60
640	1115	Четвърти нотен ред, промяна 2 напечатано шестнадесетина, да се чете осмина на нота.
654	1191	Първи нотен ред — последната нота напечатано осмина с точка, да се чете четвъртина с точка.
666	1210	Трети стих — думата яврум , е подчертана, да се чете неподчертана.
669	1215	Първи нотен ред — първата нота и следващата група ноти над сричката гю са свързани с легато.
692	1250	Четвърти нотен ред — всички ноти от промяна 2 са свързани с легато.
695	1254	Четвърти нотен ред — в началото изпуснатата сричката ки .

Стр.	№ на песента	
713	1284	Шести стих — напечатано хармийска, да се чете харамийска.
721	1297	Шести стих — напечатано шорколотскини, да се чете ширколотскини. След осми стих да се прибави: „йе си знаея що ме паше рюка“/2
778		Цифровото обозначение на страницата липсва.
778	1400	Промяна 3 се отнася за първо време на седми такт, а промяна 4 за целия осми такт.
781	1407	Втори нотен ред — напечатано чирешкоко, да се чете чирешко.
834	1519	Първи стих — напечатано отороща, да се чете отсрѡща.
844	1538	Промяната се отнася само за първото време на такта.
856	1565	Промяна 4 се отнася за осми такт.
857	1566	Промяна 1 се отнася за второ време на втори такт.
		Нотата фа ¹ от трети такт е с точка.
862	1577	Втора колона, трети стих — напечатано лъосне, да се чете лъосно.
866	1585	Напечатано тактов показател 2/4, да се чете 9/8.
868	1590	Промяна 1 се отнася за второ време на втори такт.
883	1621	Промяна 1 се отнася за второ време на втори такт; промяна 2 се отнася за трети такт; промяна 3 се отнася за второ време на четвърти такт.
887	1631	Името на певицата, изпълнила песента, да се чете Шина Хрисева Руменска.
902		Напечатано с. Славейно, да се чете Славейно; Напечатано с. Широка лъка, Смолянско, да се чете с. Широка лъка, Девинско.
903		1585 отпада от групата на песните в такт 2/4 и се отнася към групата на песните в такт 9/8, същата страница.
924		Автор на Именен и вещен показалец е Радост Иванова

ИМПЕРАТОРИ И ЦАРИ И ИМПЕРАТРИЦЫ И ЦАРИЦЫ